DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

expresse 120
29 januari 1994

Regeren is vooruitzien

U en ik bereiden ons voor op een spannende verkiezingscampagne. Wij hebben tijdens het congres waarop ons verkiezingsprogramma werd vastgesteld al een voorproefje gehad. Zowel de sfeer als de aandacht van de media waren bemoedigend. De VVD is terug in de race en geeft leiding in de politieke discussie.
Toen ons verkiezingsprogramma in september 1993 verscheen, zei iedereen dat de VVD zich dreigde te isoleren. 17 miljard bezuinigen, dat was toch niet van deze tijd. Zes maanden later is de kritiek verstomd. Want wij krijgen van alle kanten gelijk. Ten eerste hebben de kroonleden van de Sociaal-Economische Raad onze analyse onderschreven dat ombuigingen van 15 tot 20 miljard onontkoombaar zijn om de banenmachine weer op gang te brengen. Het tweede punt waarop we gelijk zullen krijgen is het ombuigingsbedrag. In kringen van het CDA wordt al gesproken over een ombuiging van 17 miljard. Ik voorspel u dat ook D66 en PvdA hun ombuigingen aanzienlijk zullen ophogen. Dat isolement van ons wordt dus nog reuze gezellig. De PvdA heeft ons plan van inzet van enkele tienduizenden werklozen en arbeidsongeschikten in de sfeer van de criminaliteitsbestrijding vrijwel letterlijk overgenomen. Dat de PvdA onze ideeën overneemt, neem ik ze niet kwalijk. Wat ik de PvdA wel kwalijk neem, is dat zij (en het CDA) niet thuis gaven toen de VVD-fractie al in 1992 bepleitte de politiesterkte met 10.000 mannen en vrouwen uit te breiden.(zie hiervoor VVD Expresse 79 en 80) In vier jaar regeren zijn er amper 300 politieagenten bijgekomen. Hirsch Ballin zegt nu: meer politie op straat. Het enige wat hij tot nu toe heeft bereikt is meer verdachten op straat. Verleden jaar zijn 4000 verdachten wegens cellentekort heengezonden.

Waarom is er zo'n onrust onder de kiezers? Niet omdat er te weinig cadeautjes zijn uitgedeeld. De werkelijke reden is dat de kiezers geen duidelijke lijn in het regeringsbeleid kunnen ontdekken. Men mist visie, men mist leiderschap.
De VVD verschaft die duidelijkheid. Wat wij willen is: werk, werk, werk. Dat is ons centrale thema. Wij zijn de lobby van de werklozen. Wij zijn de kampioen voor iedereen die echt wil werken. Wij stellen werk boven inkomen. Daarom pikken wij het niet dat er iedere maand 8000 werklozen bijkomen. Daarom verkiezen wij de warmte van een betaalde baan boven de kilte van een uitkering. Daarom moeten de lasten omlaag. Daarom willen wij de 10 miljard gulden lastenverzwaring die het kabinet aan de burger heeft opgelegd aan hem teruggeven. Daarom is onze inzet echte sociale politiek. Daarom: maak van de VVD de sterke nummer twee.

Frits Bolkestein

Reactie Frits Bolkestein op nadere uitwerking CDA-verkiezings-programma

1. Het is goed dat ook het CDA nu erkent dat de bestrijding van de werkloosheid een ombuigingsbedrag van ongeveer 17 miljard gulden vereist.

2. Het is wel merkwaardig dat een regeringspartij als het CDA van die noodzaak niet eerder doordrongen is geraakt. Weer heeft deze partij de ernst van de sociaal-economische situatie onderschat. Nu wordt het CDA-congres met maatregelen geconfronteerd waarop men niet is voorbereid.

3. Het CDA wijst nog steeds een hervorming van de sociale zekerheid af. Dat heeft tot consequentie dat het CDA moet kiezen voor een vier-jarige bevriezing van niet alleen de inkomens van de ambtenaren en de zorgsector, maar ook van de AOW. Omdat de VVD wel kiest voor een hervorming van de sociale zekerheid, kan in het VVD-programma de AOW wel worden geïndexeerd aan de loonontwikkeling.

Onderstaande verklaring werd op 24 januari jl., na een initiatief van Frits Bolkestein door alle fractie-voorzitters afgegeven.

"De hieronder genoemde fractie-voorzitters hechten er aan hun mening te geven over de uitlatingen van H. Janmaat zoals gedaan in een vraaggesprek met het weekblad Elsevier van 22 januari 1994. Die uitlatingen getuigen van een ongehoorde brutaliteit jegens twee bewindslieden en een collega. Zij suggereren voorts een volstrekt ongerechtvaardigd onderscheid tussen Nederlanders aan de hand van hun familiegeschiedenis. Zij bevatten tenslotte een uitdrukking die steevast de opmaat heeft gegeven voor de verschrikkingen van de jodenvervolgingen in Europa. Zulke opvattingen moeten volledig worden verworpen. Het hoeft geen betoog dat H. Janmaat zich hiermee buiten elke politieke discussie heeft geplaatst.

Deze fractievoorzitters hechten er verder aan mede te delen dat zij niet van zins zijn te reageren telkenmale dat H. Janmaat soortgelijke opmerkingen maakt. Mutatis mutandis geldt deze verklaring voor al zulke gevallen.

F. Bolkestein (VVD)
L.C. Brinkman (CDA)
P. Lankhorst (GroenLinks)
M. Leerling (RPF)
H.A.F.M.O. van Mierlo (D66)
G.J. Schutte (GPV)
B.J. van der Vlies (SGP)
M.A.M. Wöltgens (PvdA)

Politie

Hans Dijkstal

Naar aanleiding van de opheffing van het politie Interregionaal Recherche Team van de provincies Noord-Holland en Utrecht debatteerde de Kamer met de ministers Hirsch Ballin (CDA) van justitie en Van Thijn (PvdA) van binnenlandse zaken, die de op 10 januari jl. overleden minister Dales is opgevolgd.
VVD-woordvoerder Hans Dijkstal gaf in dit debat een overzicht van de ontwikkelingen die er geweest zijn op het gebied van de zware criminaliteitsbestrijding. Zo vroeg hij op 9 december jl. opheldering aan de minister over de opheffing van het team. De minister gaf toen te kennen nog niet te kunnen antwoorden. Na de uitlatingen van de Utrechtse hoofdcommissaris Wiarda die inhielden dat de redenen gelegen liggen in het feit dat corruptie in het Amsterdamse politiecorps is het imago van de politie geschaad.

Opheldering
De woordvoerder wilde weten wanneer de minister op de hoogte was van de opheffing van het team en van de oorzaken hiervan. De VVD kon zich nauwelijks voorstellen dat de oorzaak van de opheffing gelegen is in het verkeerd gebruiken van opsporingstechnieken. De politieke verantwoordelijkheid ligt in deze zaak duidelijk bij de minister van Justitie. Het interregionaal team valt onder het Openbaar Ministerie, zie ook de betrokkenheid van de hoogste ambtenaar, de Procureur Generaal en is dus een Justitie-aangelegenheid. De woordvoerder stelde dat het beeld uit de brief die de ministers aan de Kamer hebben gezonden, is opgerezen van een minister die veel van de verwarring over zich heeft laten gaan, geprobeerd heeft naar de kant te kruipen en niet in staat is gebleken om leiding te geven. Minister Hirsch Ballin antwoordde naar de mening van de woordvoerder volstrekt onbevredigend op de vragen die door de Kamer werden gesteld. Hij verklaarde dat hij tot 1 juli vanwege de structuur van het team over onvoldoende informatie beschikte. Na 1 juli was hij beter op de hoogte, kort daarna werd het team echter opgeheven. Dijkstal sprak zijn bewondering uit voor het feit dat de minister in zoveel woorden zo weinig kon zeggen. Voor het einde van deze kabinetsperiode zal de Kamer de vier onderzoeken die het Kabinet heeft gestart bespreken. De woordvoerder drong er sterk op aan voor 1 maart a.s. de onderzoeken op tafel te krijgen. De bewindslieden deden hierover geen toezegging maar beloofden er alles aan te doen op een zo kort mogelijke termijn met de gevraagde onderzoeksresultaten te komen en erna te streven nog voor begin mei met de Kamer te debatteren.
Inl. Hans Dijkstal 070 - 3182884.

Grondwet/ Krijgsmacht

In de Tweede Kamer werd de afgelopen week gedebatteerd over de defensieparagraaf in de Grondwet. Woordvoerder Jan Kees Wiebenga noemde het wetsvoorstel een 'gemiste kans'. Ten derde male werd de kans op vernieuwing door de regering gemist.

Taken
Bij de grondwetsherziening van 1983 heeft het parlement uitdrukkelijke bepaald dat de krijgsmacht in de grondwet vermeld moest blijven. Bij de grondwetsherziening-1983 en 1987 bestond in het Parlement overeenstemming over een betere formulering van de taken van de krijgsmacht. Deze formulering werd door de woordvoerder ingediend in een amendement wat de taken van de krijgsmacht alsvolgt formuleert:
- de militaire verdediging van het koninkrijk;
- het vervullen van internationale taken met gebruik van militaire middelen;
- de hulpverlening door militairen.

Deze formulering is zeer bij de tijd, getuige het huidige internationale optreden in VN-verband in Bosnië en de hulpverlening van militairen in Limburg.
De woordvoerder kreeg steun van de PvdA voor dit amendement. Het CDA wijst de wijziging af. D66 zal bij de stemming kleur moeten bekennen.

Dienstplicht
Het tweede amendement van de VVD betreft de dienstplicht. In navolging van de Raad van State vindt de VVD dat de krijgsmacht, net zoals dat in de huidige grondwet wordt bepaald moet bestaan uit beroepsmilitairen én dienstplichtigen. Voor het afschaffen van de opkomstplicht is dus ook grondwetswijzing gebo-

NTRUM
ITIEKE
TOT BUITE

den. De VVD steunt dit voornemen omdat het mogelijk blijft om de dienstplicht, als de nood aan de man komt, alsnog te activeren. Dit is met het oog op de recente ontwikkelingen in Rusland, niet helemaal denkbeeldig.
De regering formuleerde een wetstekst die dubbelzinnig is. De woordvoerder diende daarom een amendement in voor een betere formulering. De minister van defensie en binnenlandse zaken, Ter Beek en Van Thijn (beiden PvdA) vonden het amendement aanvaardbaar.
Inlichtingen, Jan Kees Wiebenga, 070-3182904.

De volgende artkelen/interviews zijn bij de afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie op te vragen:

1. Debat Frits Bolkestein-Frans Andriessen.
   "Verdrag van Maastricht".
   Volkskrant, 3 januari 1994.
2. Artikel "Media en Politiek".
   Algemeen Dagblad, 5 januari 1994.
3. Bijdrage t.b.v. CMHF.
   "1994, een goed jaar voor ambtenaren?"
   Commentaar, 6 januari 1994.
4. Weergave gesprek: De Gaay Fortmann, Van Dam en Bolkestein over Suriname.
   HP/De Tijd, 21 januari 1994.
5. Toespraak Frits Bolkestein tijdens de Algemene Ledenvergadering van de VVD in Arnhem.
6. Interview, "De Midden- en Kleinbedrijfvisie van de VVD".
   Ondernemersvisie, januari-februari 1994.
7. Interview door K.de Vries, Directeur Vereniging van de Nederlandse Gemeenten (VNG).
   NG-Magazine, te verschijnen eind januari.
8. Artikel "Gevoel van urgentie: over de voordelen van een basisstelsel in de sociale zekerheid".
   Volkskrant

Inlichtingen, Ernst van Splunter, 070-3182879.

Meevaller

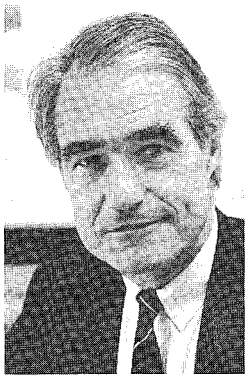

Rudolf de Korte

VVD-financieel woordvoerder Rudolf de Korte stelde tijdens het mondelinge vragenuur de aanwending van de meevaller van 4 miljard aan de orde. Hij vroeg minister Kok van Financiën (PvdA) onder andere welk deel van de meevaller blijvend is en waar de prioriteiten liggen bij de verdeling ervan. De VVD wil de meevaller gebruiken om de werkloosheid te bestrijden, terwijl de PvdA het accent legt op de inkomenspositie van de laagstbetaalden.
Minister Kok stelde dat de feitelijke analyse pas te maken is in de tweede helft van februari bij de februarinota, die dan naar de Kamer zal worden gezonden. Het ligt voor de hand, zo meent de minister, dat de hogere inkomsten in 1993 worden verrekend met de in 1994 te verkrijgen inkomsten van burgers en bedrijven. Het hangt van de verhouding tussen structureel en incidenteel zijn van de meevaller af ook de staatsschuld zal verminderen. De minister beaamde dat werkloosheidsstijging een van de allergrootste zorgen is. Om dit probleem aan te pakken zijn er twee mogelijkheden: mogelijkheden bezien van enigerlei vorm van lastenverlichting voor het bedrijfsleven, rekening houdend met de herkomst van de belastingmeevaller en een tariefverlaging in de eerste schijf.
De woordvoerder stelde vast dat de minister het nog steeds mogelijk acht de meevaller te gebruiken om het financieringstekort te reduceren. Ten aanzien van de besteding heeft de minister gekozen voor de lijn-Terpstra (CDA-woordvoerder) die inhoudt dat de werkgelegenheidsbevordering via een verlaging van de loonkosten voorop moet worden gezet. De woordvoerder waarschuwde voor de door hem voorziene tegenvallers in 1994. Er moet worden opgepast voor 'lokkertjes'.
De minister antwoordde hierop dat de burger niet zou moeten worden gestraft voor het feit dat 1994 een verkiezingsjaar is. Men heeft in 1993 meer belasting afgedragen dan voorzien was. In eerste instantie moet als het aan hem ligt gedacht worden aan lastenverlichting, niet aan staatsschuldreductie. Dit kwam hem overigens op een kritische kanttekening van de president van de Nederlandse Bank te staan.
De woordvoerder stelde dat als de meevaller structureel is,deze dient te worden benut voor een verlaging van het tarief van de eerste schijf van de loon- en inkomstenbelasting. De VVD heeft sterk de neinging om dat element te combineren met de verlaging van de loonkosten.
Inlichtingen, Rudolf de Korte, 070-3182890.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van
Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Samenvatting toespraak Frits Bolkestein, gehouden op de 91e algemene vergadering VVD, Papendal Arnhem op Zaterdag 22 januari.

We staan aan de vooravond van drie belangrijke verkiezingen. En dat zal de kiezer weten ook! De gasprijs gaat tot de verkiezingen op een laag pitje. Een groot blik politie-agenten en twee afkickende verslaafden op een cel. Nu kan het ineens wel. De miljarden vallen als manna uit de hemel. Iedereen krijgt binnenkort een briefje van Wim Kok. 'Amice', zo zal hij schrijven, 'indien u in aanmerking wenst te komen voor een belastingteruggave, gelieve dit vakje rood te maken.' Het is te hopen dat het kabinet de Nederlandse belastingbetaler eindelijk twee dubbeltjes teruggeeft voor elke gulden die hij de afgelopen vier jaar heeft moeten inleveren. Maar ik wil er nog het volgende over zeggen. De economie staat er zeer slecht voor. De bedrijven maken nauwelijks winst. De werkloosheid loopt met 8.000 mensen per maand op. Die meevallers zouden dus wel eens lelijk kunnen tegenvallen. Wij hebben geen behoefte aan illusiepolitiek. Wat dit land nodig heeft is resultaatpolitiek.

Veranderingsgezind

De Nederlandse kiezer is niet gek. Hij begrijpt heus wel dat niet alles bij het oude kan blijven. Wij willen niet bezuinigen om het bezuinigen. Maar wie niets wil bezuinigen, kan ook niets veranderen. De VVD is niet behoudzuchtig. De VVD is de meest veranderingsgezinde partij van Nederland. Voormalig Nieuwlinkser Arie van der Zwan beweert zelfs dat de VVD nu de meest progressieve partij van Nederland is. Wij danken hem voor dit compliment ..... maar laten we niet overdrijven.

Extreem Rechts

Het zag er lange tijd naar uit dat de Centrumdemocraten tijdens de komende raadsverkiezingen in de grote steden een grote winst zouden behalen. Als ik de weerzinwekkende uitspraken van Janmaat zie en hoor, dan begin ik daar gelukkig aan te twijfelen. Zijn stuitende wartaal zal veel mensen de ogen openen. Het staat voor mij vast dat maar heel weinig Nederlanders tot de categorie vreemdelingenhaters behoren. Ik ben er van overtuigd dat onze democratie gezond genoeg is om weerstand te bieden aan Jan Rap en zijn maten. Wat wij moeten doen is de mensen in de grote steden -en ook daarbuiten- een duidelijk perspectief bieden. Een perspectief op maatschappelijke kansen. Een perspectief op een betaalde baan. En een perspectief op een houdbare sociale zekerheid. Mensen stemmen alleen negatief als zij geen uitweg zien. Laten wij hen die positieve perspectieven bieden. Willen wij die perspectieven bieden dan moeten wij beseffen dat wij ook binnenslands aan het begin staan van een nieuwe tijd.

Basisstelsel

De naoorlogse verzorgingsstaat moet dringend worden gemoderniseerd. Of het nu goed of slecht gaat met de economie, het aantal inactieven neemt gewoon toe. We hebben nu meer dan 900.000 arbeidsongeschikten, meer dan 700.000 werklozen en meer dan 300.000 mensen in de ziektewet. De VVD pleit daarom voor een basisstelsel.
De noodzaak van zo'n stelsel wordt goed verwoord in een rapport uit 1984. Ik wil daar graag een passage uit voorlezen. "(De huidige sociale zekerheid) is zowel door zijn complexiteit als door de grote betrokkenheid van de overheid in hoge mate anoniem geworden. In de beleving van velen is het steeds minder een minimum-garantie voor bestaanszekerheid en steeds meer een onbeperkt recht waarop men aanspraak kan doen gelden. De eigen verantwoordelijkheid is verdwenen en afwenteling wordt uitgelokt". Het rapport mondt uit in een aanbeveling tot invoering van een basisstelsel met een basisvoorziening van 50% van het minimumloon. Dat is 10% lager dan in het VVD-voorstel. De naam van het rapport is "Om een werkbare toekomst". De auteurs waren Jos van Kemenade, Jo Ritzen en Thijs Wöltgens. U weet dat ik me er vaak op beroep dat de VVD in vele gevallen leidend in de publieke discussie is geweest. Dit keer wil ik de eer graag aan de PvdA gunnen. Het basisstelsel: we hebben het van de PvdA geleerd. Het basisstelsel vergt meer van de eigen verantwoordelijkheid van de burger. De overheid beperkt zich tot een basisuitkering, de burger is zelf verantwoordelijk voor bijverzekering van een groter inkomensdeel. De werknemer gaat dus wat meer lijken op de zelfstandige ondernemer waar ik net over sprak. Wij zijn er van overtuigd dat de werknemers van nu mondig genoeg zijn om die verantwoordelijkheid aan te kunnen. Invoering van het basisstelsel zal leiden tot een aanmerkelijke daling van de loonkosten. En daar is dringend behoefte aan. De werknemer houdt nu van elke extra verdiende gulden slechts 39 cent over. De rest gaat naar de fiscus en naar de sociale zekerheid. Let wel: ik spreek nu niet over een bankdirecteur maar over het inkomen van een bouwvakker, een politieagent of een onderwijzer. Lastenverlichting is dus een absolute noodzaak. Niet om de zakken van de rijken te vullen, maar om de gewone werknemer het gevoel te geven dat het wat uitmaakt als hij zich inspant. Wie hard werkt moet beter worden beloond.

WAO

Collega Brinkman beweert dat het laatste woord over de WAO nog niet is gezegd. Maar wat het CDA precies met de uitkeringen wil doen, wordt uit zijn programma niet duidelijk. Jacques Wallage heeft over het sociale gezicht van de PvdA gezegd: "Het aantal schrammen wordt groter, niet kleiner". Maar ook de PvdA wil niet specifiek zijn over toekomstige maatregelen. Collega van Mierlo zit als een broedende kip op zijn gouden electorale eieren. "Niet storen" is zijn devies. We staan op een keerpunt in de Nederlandse politiek. De kiezers lijken dat beter te beseffen dan veel politici. Dat is wat de mensen onzeker maakt. Het is de taak van politieke partijen leiderschap te tonen. We kunnen niet volstaan met schone beloften nu en pijnlijke maatregelen later. Ik zeg het nogmaals: wij hebben geen behoeft aan illusiepolitiek; wat dit land nodig heeft is resultaatpolitiek. Daarom roep ik op tot een constructieve en verhelderende campagne. Laten alle partijen open kaart spelen en duidelijk zeggen wat zij de komende vier jaar willen doen. Dan komt er hopelijk een kabinet dat wl het vertrouwen van de kiezer kan winnen en vasthouden. Aan zo'n kabinet wil de VVD deelnemen. De VVD heeft nu een programma waarmee wij de kiezer recht in de ogen kunnen kijken. Niet alleen de komende vier maanden, maar ook in de jaren daarna. Wij kunnen nu het vertrouwen van de kiezer gaan vragen.

VVD expresse 121
4 februari 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Open Vizier

Vandaag start in de Amsterdamse RAI de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen die van het grootste belang zijn.
Voor een sterke VVD in de gemeentepolitiek moeten zoveel mogelijk goede mensen in de gemeenteraad gekozen worden om hun verkiezingsprogramma te realiseren. De eerste tekenen wijzen de goede kant op. In het afgelopen najaar boekten wij een goed resultaat bij de verkiezingen na de gemeentelijke herindeling in Oost-Brabant. Ook de opiniepeilingen voorspellen een goed opgebouwde, stabiele winst. Onlangs meldde de Haagsche Courant dat na onderzoek was gebleken dat de VVD in Den Haag, een van de grote steden, de grootste partij zal worden. Maar we moeten ons niet rijk rekenen want goede opiniecijfers scoren is één, een goede uitslag maken is twee, en goede collegeonderhandelingen voeren is drie.
Het effect van de uitslag op de Tweede Kamerverkiezingen is ook een goede reden om van deze eerste campagne een succes te maken. De eerste klap is een daalder waard.
Er zijn vele redenen om op de VVD te stemmen. Laat ik er eens 10 noemen. De VVD:
- **is leidend in de politieke discussie;**
- **staat voor een samenleving die werkt;**
- **wil de lasten verlichten;**
- **wil de verzorgingsstaat moderniseren;**
- **staat voor de bescherming van de individuele mens;**
- **bepleit een betere woonomgeving;**
- **is de partij van de decentralisatie;**
- **is de meest veranderingsgezinde partij in het politiek bestel;**
- **wil in de colleges en het kabinet komen,**
- **is de enige liberale partij van Nederland.**

Met deze uitgangspunten kunnen wij met open vizier de kiezer tegemoet treden. Omdat de VVD weet wat de gemeenten nodig hebben en wat Nederland nodig heeft.

Frits Bolkestein

Gasprijs

Naar aanleiding van het uitlekken van het zogenaamde "amicebriefje" van minister Bukman (CDA) van LNV aan zijn collega Andriessen (CDA) van Economische Zaken debatteerde de Tweede Kamer afgelopen dinsdag over de gasprijs.
Ook de staatsrechtelijke kanten van het amicebriefje werden besproken. In de brief vroeg Bukman aan Andriessen aandacht te willen besteden aan enkele aspecten die de verhoging van de gasprijs met zich meebrengen. Hij wees op de problemen die de glastuinbouw zal ondervinden als gevolg van de hogere gasprijs. "De electorale prijs zal vrijwel geheel door het CDA betaald worden", zo schreef de minister.
VVD-woordvoerder Piet Blauw noemde de opmerkingen in de brief "electoraal geneuzel, beneden niveau". "Bij de presentatie van de Landbouwbegroting heeft de minister van Landbouw gesteld dat vanaf 1991 de agrarische sector qua rendement achteruit holt en dat een aantal sectoren zelfs achteruit dondert door de toename van de lastendruk. Het gaat dan om de voedingstuinbouw, de intensieve veehouderij, de akkerbouw en de champignonteelt. Het is dan ook correct dat de minister zich zorgen maakt over de glastuinbouw. De manier waarop is echter verwerpelijk."
De woordvoerder vroeg zich ook af waarom de minister juist de glastuinbouw had uitgezonderd van andere probleemsectoren. De minister wilde hier geen eenduidig antwoord op geven. De woordvoerder diende daarop een motie in waarin het kabinet werd verzocht zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 1 juli 1994, met aanvullende voorstellen te komen voor lastenverlichting op een wijze die met name voor de agrarische sector van substantiële betekenis is. Deze motie werd verworpen, evenals een motie van wantrouwen, ingediend door GroenLinks die de handelwijze van de minister afkeurde, omdat deze staatsrechtelijk niet juist zou zijn. De VVD steunde deze motie niet.

Inlichtingen: Piet Blauw: 070-3182881.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

AOW

Naar aanleiding van het CDA-verkiezingscongres ontstond commotie over de Algemene Ouderdoms Wet (AOW). De VVD heeft altijd een consistente lijn verdedigd als het gaat om pensioenen. VVD-Expresse sprak hierover met Robin Linschoten, de woordvoerder op dit beleidsterrein.

Hoe consistent is het AOW-standpunt van de VVD?
Om die vraag goed te kunnen beantwoorden moeten we beginnen bij de motie Nijpels-de Korte, helemaal aan het begin van de kabinetsperiode Lubbers I (1982-1986). Het onderwerp kwam toen aan de orde bij de behandeling van de voorjaarsnota. Ed Nijpels stelde toen voor de hoogte van de AOW te koppelen aan de hoogte van de lonen. Coalitiegenoot CDA en de oppositie (D66 en PvdA) steunden de motie niet. De ouderen in Nederland hebben toen, tegen de zin van de VVD een veer moeten laten. Wel moet worden opgemerkt dat de PvdA de koppeling van alle sociale voorzieningen met de lonen in stand wilde houden. De VVD wilde juist een uitzondering voor de AOW maken omdat wij heel duidelijk een verschil willen accentueren. De AOW is een pensioen en geen uitkering. Er is geen relatie met de arbeidsmarkt. De AOW is een basispensioen en dat moet zo blijven.

Er kwam gedurende de jaren '80 geen wijziging in dit standpunt?
Nee, de andere partijen kwamen er niet op terug. Pas na het aantreden van Lubbers III is er in de Kamer opnieuw over gesproken. In februari 1992 heeft de VVD bovendien haar 10-puntenplan pensioenen gepresenteerd. Daarin stond ook dat er een toeslag van 5% op de AOW voor alleenstaanden moet komen die geen aanvullend pensioen hebben. Dit voorstel is in de Kamer afgewezen.

Heeft de VVD ook tegen het wetsvoorstel wijziging AOW in 1993 gestemd?
Uiteraard. Wij vonden dat een onemancipatoir voorstel. De positie van de inkomens-afhankelijken ging er namelijk op achteruit. Voor de wijziging ontvingen AOW-gerechtigden met een partner jonger dan 65 jaar een ouderdomspensioen van 70% van het minimumloon. Dat kon worden aangevuld met een van het inkomen van de jongere partner afhankelijke toeslag van 30% van het minimumloon. Het kabinet stelde voor om de verhouding inkomens-onafhankelijk/ inkomens-afhankelijk van 70:30 te wijzigen in 50-50. Dat betekende dus dat de inkomensafhankelijke toeslag van 30% met 20% werd

Robin Linschoten

vergroot tot 50%. Hierdoor zijn veel ouderen, en met name oudere werkneemsters (die partner zijn van een AOW-er), ontmoedigd om de arbeidsmarkt te betreden.
Bovendien wordt door deze wet concreet geknabbeld aan de positie van de AOW als basispensioen. Er werd geen uitzondering gemaakt voor de AOW in het kader van sociale uitkeringen.

Wil de VVD die uitzondering wel maken?
De VVD wil voor de AOW dezelfde ontwikkeling als voor de lonen. De AOW moet overeenkomstig de loonontwikkeling worden aangepast. Overigens in goede tijden en in slechte tijden. De koppeling aan de lonen moet overeind blijven.
Het CDA wil geen koppeling. Het wil de AOW 4 jaar lang bevriezen, in de hoop dat ook de lonen niet zullen stijgen en de AOW er ten opzichte van de lonen dus niet op achteruit zal gaan. Dat wordt echter een moeilijke zaak, omdat een -bescheiden- loonontwikkeling wordt voorzien. De PvdA koppelt de AOW aan de WKA-wet (Wet Koppeling met Afwijkingsmogelijkheden). Dit hangt echter samen met de balans tussen werkenden en niet-werkenden. Het lijkt er echter op dat er steeds meer inactieven zullen komen, wat inhoudt dat ook hier sprake zal zijn van bevriezing.

Inlichtingen,
Robin Linschoten, 070-3182895.

Welzijnswet 1994

In de laatste week van januari j.l. vond in de Tweede Kamer de behandeling plaats van de nieuwe Welzijnswet. Het bleek wenselijk om ten opzichte van de Welzijnswet 1987 nieuwe wettelijke regels te stellen inzake de verdeling van taken en verantwoordelijkheden van de diverse overheden (gemeente, provincie en rijk).
De aanpassing was nodig omdat er voor een aantal voorzieningen verschuivingen waren opgetreden in de overheid die verantwoordelijk was; verder was er behoefte aan een wettelijke basis voor de stimuleringsmaatregel kinderopvang; en tot slot wilde de regering het bibliotheekwerk niet meer onderbrengen in de Welzijnswet maar in de Wet op het specifiek cultuurbeleid.

De VVD-fractie heeft door de jaren heen altijd de consequente lijn van de onvoorwaardelijke decentralisatie gekozen. Dat wil zeggen dat zij er voorstander van is om de beschikbare middelen vanuit het Rijk te decentraliseren naar lagere overheden (naar provincie resp. gemeentefonds), zonder daaraan vanuit de centrale overheid eisen te verbinden en in de wet vast te leggen. Alleen bij onvoorwaardelijke decentralisatie kan het beleid op lokale maat worden gesneden.
Dit geldt mede voor alle terreinen van het welzijnsbeleid, of het nu het beleid van buurthuizen, sportaccomodaties of kinderopvangcentra betreft.

In de nieuwe Welzijnswet is op uitdrukkelijk verzoek van CDA en PvdA een artikel opgenomen, dat in beginsel wil bevorderen, dat voor de verschillende werksoorten en werkvormen landelijke kwaliteitssystemen worden ontwikkeld c.q. voorgeschreven. Daarnaast is er een artikel opgenomen dat zowel voor de gesubsidieerde als ongesubsidieerde kinderopvang minimale kwaliteitseisen worden geformuleerd, die verplichtend aan de gemeenten worden opgelegd om in de gemeentelijke verordening te verwerken.
Dit is geheel in strijd met de beoogde decentralisatie. Daarbij komt dat er vanuit het veld een zelfregulerende werking is ontstaan. Het gros van de gemeenten in Nederland werkt al lang en met succes met een modelverordening op het gebied van de kinderopvang. De regering voert in de nieuwe wet duidelijk een tegenstrijdig beleid:

Vervolg op pagina 3

Vervolg van pagina 2

aan de ene kant pretendeert zij zelfregulering vanuit het veld te bevorderen en aan de andere kant legt zij eisen op aan de subsidierende overheid.
De VVD-fractie had hiertegen grote bezwaren. Woordvoerder Margreet Kamp diende dan ook een amendement in om het kwaliteitsartikel uit de wet te schrappen.

Het tweede onoverkomelijke bezwaar tegen de nieuwe wet is het feit dat in deze wet geregeld wordt dat het bibliotheekwerk wordt overgeheveld van de Welzijnswet naar de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid. Het betreft hier een meer principiële keuze van minister D'Ancona. Zij legt het accent primair op de cultuur-politieke functies van het bibliotheekwerk en verbindt daaraan de conclusie dat het bibliotheekwerk uit de welzijnswet gehaald moet worden. De VVD vindt dit echter een te beperkte redenatie: het bibliotheekwerk omvat niet alleen een culturele functie, maar heeft een aanzienlijk bredere reikwijdte zoals educatie, recreatie, vorming en informatie. De Welzijnswet vormt hiervoor een breder kader dan de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid.
Ook de betrokkenen zelf, vertegenwoordigd in het IPO en de VNG, dachten er zo over. En tot nu toe functioneert het bibliotheekwerk ook goed.
Vandaar dat de VVD ook op dit gebied een amendement indiende.

De ingediende amendementen haalden bij stemming echter geen Kamermeerderheid. De VVD-fractie heeft daarom tegen de wet gestemd.
In het kader van de gemeenteraadscampagne is het belangrijke te weten dat CDA en PvdA de mond vol hebben van decentralisatie. Echte decentralisatie wordt echter alleen bij de VVD gevonden.

Inlichtingen,
Margreet Kamp, 070-3182893.

Grondwet II

Naast aanpassing van de defensiebepalingen van de grondwet (het amendement over de opkomstplicht -Expresse 120- werd deze week aangenomen) behandelde de Tweede Kamer eveneens een wijziging van de grondwet betreffende de vervanging van zwangere volksvertegenwoordigers. De VVD-fractie staat positief tegenover het voornemen wegen te zoeken om problemen van zwangere volksvertegenwoordigers bij de uitoefening van haar mandaat te verhelpen of te verlichten Aan de orde was de vraag of grondwetswijziging daartoe het aangewezen middel is. De VVD staat van harte achter de inspanningen om bij het benoemingsbeleid aandacht te besteden aan een verbetering van de VVD met instemming dat tijdelijke vervanging van zwangere vrouwen in het bestuur mogelijk is. Dit geldt voor wethouders / burgemeesters / gedeputeerden / Commissarissen der Koningin / ministers en staatssecretarissen.
Nu stelt de regering voor om de grondwet te wijzigen om vrouwelijke volksvertegenwoordigers, raadsleden, statenleden en kamerleden bij zwangerschap tijdelijk te laten vervangen. Enige overwegingen van de fractie volgen hieronder.

24 uur Kamerlid

1. Het kan niet gaan om zwangerschaps"verlof". Voor volksvertegenwoordigers gelden geen C.A.O.'s, arbeidsplicht, werktijdregelingen e.d. Men is -24 uur per dag en 7 dagen in de week-Kamerlid, raadslid e.d. Uit sociaal oogpunt is de huidige regeling zeer goed: Kamerleden komen bij ernstige ziekte en zwangerschap juist niet in de Ziektewet. Zij kunnen van week tot week zelf bepalen of en in hoeverre zij hun taak willen vervullen. Zij blijven qua inkomen en rechten volledig bevoegd.
2. Een principieel punt is dat er twee soorten Kamerleden zullen komen: Kamerleden gekozen voor de hele zittingsperiode en plaatsvervangende Kamerleden die na een aantal weken hun lidmaatschap weer moeten beëindigen. Dit gaat in tegen het grondbeginsel van ons kiesrecht.
3. Dat leidt tot de vraag of de voorgestelde regeling wel doelmatig is. Een zinvolle vervulling van het lidmaatschap van raad/staten/parlement vergt doorgaans een gedegen inwerkperiode. Een plaatsvervanger kan in veel gevallen nauwelijks tot wasdom komen: er is het risico van een tweederangs parlementslid.
4. De voorgestelde regeling pakt slechter uit dan de huidige. De VVD wil het probleem van zwangere volksvertegenwoordigers bij de uitoefening van haar mandaat verlichten. Maar volgens deze regeling oefent zij dan helemaal geen mandaat meer uit. Dat is in zeker opzicht het tegengestelde van wat wordt beoogd. De betreffende volksvertegenwoordiger wordt vervangen door een ander persoon. Gelet op de verhouding tussen geslachten op de kandidatenlijsten zal deze vervanger in veel gevallen een man zijn. Dat lijkt uit een oogpunt van emancipatie een negatief gevolg.

Raad van State

Bij de afweging heeft voor de VVD-fractie een rol gespeeld dat de Raad van State het voorstel juridisch volstrekt ondeugdelijk vond. De regering heeft drie rechtsgeleerden om advies gevraagd. Twee van de drie, waaronder onze geestverwant prof. Burkens vonden wijziging van de Grondwet niet passend. Op grond van het bovenstaande kan de VVD-fractie het voorstel niet steunen. Er moet veel gebeuren, maar grondwetswijziging is niet het juiste middel. De fractie voerde een pleidooi om spoedig onderzoek te laten verrichten teneinde op andere wijze de problemen van zwangere volksvertegenwoordigers tegemoet te komen zonder de beginselen van ons kiesrecht daarbij opzij te zetten. Dit zou kunnen door een vrijwillige regeling gekoppeld aan een wijziging van de Wet Schadeloosstelling in te voeren. Daarnaast valt te overwegen een vergoedingsregeling voor kinderopvang voor raads-, staten- en Kamerleden met kinderen.

Inlichtingen:
Annemarie Jorritsma, 070-3182891
Jan Kees Wiebenga, 070-3182904

Dit kabinet mist een gevoel van urgentie

(Samenvatting van een artikel van Frits Bolkestein in De Volkskrant van 29 januari jl.)

Het centrale bestuur van de arbeidsvoorziening wil een groep van ten minste 150 duizend werklozen als 'niet bemiddelbaar' uit het bestand van werkzoekenden schrappen. die komen in een 'dood bestand' terecht. Het bestuur denkt daarbij aan werkzoekenden van 45 jaar en ouder met een lage opleiding die langer dat twee of drie jaar werkloos zijn en aan zeer langdurig werklozen met een lage of verouderde opleiding (*Het Financieele Dagblad*, 30-12-1993). CNV-beleidsmedewerker Piet Hazenbosch is lid van het centrale bestuur. Hij zegt: 'Ik vind het reëler en eerlijker om (....) mensen met rust te laten als het niet meer lukt' (*Trouw, 1-12-1993*).
Als Hazenbosch en zijn collega's hun zin krijgen, wordt het officieel beleid toe te staan dat een grote groep werklozen wordt ontslagen van de sollicitatieplicht omdat zij 'te weinig geschoold dan wel gemotiveerd' zijn.
Het is een voorstel van ongehoord gewicht en reikwijdte, want hier leggen beleidsbepalers zich neer bij het ontstaan van een onderklasse van mensen aan wie geen eisen meer zullen worden gesteld. Zij worden tevreden gehouden met brood en spelen: brood van de bijstand en spelen in de vorm van *Goede tijden, slechte tijden*.
Heeft het centrale bestuur overwogen wat de gevolgen van dit nieuwe beleid zullen zijn? In welke mate de status van dood-bestander zal worden overgedragen op zijn kinderen en dus overerfbaar zal blijken te zijn? Het plan van beleidsmedewerker Hazenbosch is een stap op weg naar het basisinkomen. Zij die niet kunnen werken moeten het daarmee doen; zij die niet willen werken, kunnen het daarmee doen.
Een basisinkomen bestaat nergens ter wereld en met reden, want in een dergelijk stelsel wordt de band tussen werk en inkomen losgelaten. Terecht houdt PvdA-leider Wim Kok aan die band vast, en met hem vele sociaal-democraten.
Ook prof. Jos de Beus, mede-auteur van het verkiezingsprogramma van de PvdA, morrelt aan de band tussen werk en inkomen. Hij meent dat wij ons moeten neerleggen bij een structurele vorm van werkloosheid omdat bij 'een fatsoenlijk kapitalisme een beetje werkloosheid hoort' (*Trouw, 9-10-1993*).
De Beus verkiest de kilte van een uitkering boven de warmte van een betaalde baan. VNO-voorzitter Rinnooy Kan zegt terecht dat het 'humaan kapitalisme' van De Beus 'waanzinnig' is. (*Trouw, 18-10-1993*). Een baan structureert de tijd, biedt activiteiten en geeft sociale contacten. Een baan leert eenvoudige disciplines, zoals om zeven uur je bed uitkomen of Nederlands leren. Iedereen voelt dit ook op zijn klompen aan, behalve zij die er voor doorgeleerd hebben.
Het Nederlands wettelijk minimumloon is een van de hoogste ter wereld. Voor veel mensen met geen of weinig scholing wordt de weg naar een betaalde baan daardoor afgesneden, omdat hun produktiviteit geringer is dan dat minimumloon. Mede daarom is de inactiviteit aan de onderkant van de arbeidsmarkt vier keer zo groot als daar boven. Migranten met een gebrekkige opleiding vallen als eersten buiten de boot.
Velen menen dat verlaging van het minimumloon een asociale maatregel is. Maar landen als België, Duitsland en Denemarken hebben in het geheel geen wet op het minimumloon. Zijn dat asociale landen? Het enige wat de verlaging van het minimumloon doet, is werk scheppen. Albert Heijn zal zijn schappen kunnen laten vullen voor 80% van het huidige minimumloon door mensen die anders een uitkering van 70% daarvan zouden ontvangen. Daar kan toch niets op tegen zijn.
De Nederlandse werknemer verdient te weinig maar hij kost te veel. Het verschil tussen de bruto loonkosten die zijn werkgever op tafel moet leggen en zijn eigen besteedbaar inkomen bestaat uit belastingen en premies. Wordt die last verlicht dan worden de arbeidskosten verlaagd zonder dat hij zelf hoeft in te leveren. Zijn werkgever krijgt zo een kostendaling die leidt tot omzetvergroting en vraagt naar meer personeel. Verlaging van belastingen en premies is dus het beste banenplan. Maar dat kan alleen als de verzorgingsstaat grondig wordt gemoderniseerd. Een dergelijke modernisering betekent een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de overheid en de burgers.
Een dergelijk basisstelsel bestaat al voor de vierhonderdduizend zelfstandigen die geen WW, Ziektewet of WAO hebben. En voor allen die ouder zijn dan 65 jaar, want de AOW is een basisuitkering waarboven het aanvullend pensioen komt. Het basisstelsel doet recht aan de emancipatie van de samenleving en aan een kleinere, maar krachtiger overheid die zich op zijn kerntaken concentreert.
Plannen voor een basisstelsel zijn overigens niet nieuw. In 1984 deed de huidige fractievoorzitter van de PvdA, Thijs Wöltgens een voorstel dat verder gaat dan dat van ons. Tezamen met de heren Ritzen en Van Kemenade stelde hij een basisuitkering van 50% van het minimumloon (*Om een werkbare toekomst*). De VVD heeft het basisstelsel dus van de PvdA geleerd.
In het huidige stelsel van sociale zekerheid is de prikkel voor uitkeringsontvangers om een baan te zoeken vaak niet reëel. Zij moeten hun vrije tijd of hun zwarte klus opgeven, soms zelfs kosten maken, om er slechts een klein bedrag op vooruit te gaan.
De hier gepresenteerde analyse wordt gedeeld door gerenommeerde economen en onderzoekinstellingen in binnen- en buitenland. Allen schrijven hetzelfde recept voor: verlaag de lasten, vergroot de prikkels, versoepel de arbeidsmarkt. Zeker: ons recept zal sommigen onaangenaam treffen. Maar het ontstaan van een onderklasse is nog veel onaangenamer. Permanente sociale en economische isolatie van grote groepen is een dodelijk gevaar voor de Nederlandse samenleving. Leggen wij ons daarbij neer, dan dreigt het aantal inactieven zodanig te groeien dat meer mensen afhankelijk zijn van de overheid dan van de marktsector. Is dat punt eenmaal bereikt dan zal er nooit meer een meerderheid te vinden zijn voor een beteugeling van de overheidsuitgaven. Dan werkt de politieke dynamiek, als in België, in de richting van het bankroet. Dan kunnen we politiek bijzetten in het dood bestand.

JOVD-LUSTRUM

voor alle oud-JOVD'ers

Op zondag 6 maart 1994 organiseert de JOVD-Lustrumcommissie in samenwerking met de stichting Rottummerberaad een

reünie voor oud-JOVD-ers.

U bent van harte uitgenodigd vanaf 13.00 uur in het Bel Airhotel, Johan de Wittlaan 30 te Den Haag (naast het Congresgebouw).
Op het programma staat o.a. een debat onder de titel "Wat heb ik aan de JOVD gehad" en een tentoonstelling over de geschiedenis van de JOVD.
Het programma zal duren tot ongeveer 16.00 uur.
Aanmelden is niet nodig.

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

expresse
Extra editie 1994

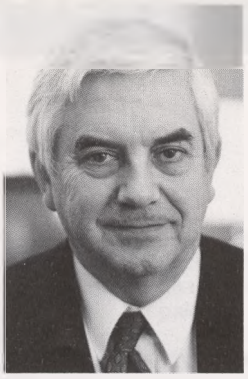

Met het oog op morgen

Er zijn mensen die beweren dat de kloof tussen politiek en maatschappij te groot is. Dat het politiek bedrijf te ambtelijk en afstandelijk is. En sommigen beweren zelfs dat de politiek in een crisis verkeert. Wat daar ook van waar moge zijn, voor de VVD geldt dat we luisteren en informeren. En daarmee overbruggen wij die kloof.

In een analyse in Elsevier werd de VVD de meest veranderingsgezinde partij van Nederland genoemd. Dat is niet verwonderlijk. De VVD is niet bij voorbaat tegen ieder onderdeel van het kabinetsbeleid, maar komt met opbouwende kritiek gebaseerd op weloverwogen argumenten. Constructieve oppositie voeren draait om initiatief nemen, alternatieven aandragen en vooral leidend in de discussie zijn. De VVD heeft alternatieve begrotingen ingediend en die laten doorrekenen door het Centraal Planbureau. In de afgelopen kabinetsperiode hebben wij tienpuntenplannen ingediend op gebieden als criminaliteitsbestrijding, minderhedenbeleid en werkloosheidsbestrijding. De enige liberale partij van Nederland is bovendien een bestuurspartij en geen getuigenispartij. Dat brengt met zich mee dat onze voorstellen en ideeën realistisch en uitvoerbaar zijn.

Dit jaar staan er drie verkiezingen op het programma. Het beloven de spannendste in jaren te worden. Zo is het bij de landelijke verkiezingen niet zeker hoe de toekomstige regeringscoalitie er uit gaat zien. VVD, PvdA en D66 staan al maandenlang vlak bij elkaar in de opiniepeilingen. Het aantal kiezers dat nog niet besloten heeft op welke partij te stemmen is groter dan ooit. Waarom is er zo'n onrust onder de kiezers? Omdat men geen duidelijke lijn in het regeringsbeleid kan ontdekken.
De VVD verschaft duidelijkheid. Wat wij willen is werk, werk, werk. Dat is ons centrale thema. Wij zijn de lobby van de werklozen. Wij zijn de kampioen voor iedereen die echt wil werken. Wij stellen werk boven inkomen. Daarom pikken wij het niet dat er iedere maand 10.000 werklozen bijkomen. Daarom verkiezen wij de warmte van een betaalde baan boven de kilte van een uitkering. Daarom moeten de lasten omlaag. Daarom willen wij de 10 miljard gulden belastingverzwaring die het kabinet aan de burger heeft opgelegd aan hem teruggeven. Daarom is onze inzet echte sociale politiek.

Frits Bolkestein

Waarom liberale politiek?

De VVD is de partij voor mensen die wat willen. Voor mensen die wat willen bereiken en zelf kiezen voor de invulling van hun levensvorm, opleiding en werkkring. Eigen verantwoordelijkheid, vrijheid en verdraagzaamheid zijn de liberale basisprincipes van de VVD.

De VVD vindt dat prestatie moet worden gestimuleerd. De politiek moet zorgen voor kansen voor mensen die de handen uit de mouwen willen steken. De maatregelen die de VVD bepleit, moeten de basis leggen voor een toekomst met perspectief. En we gaan een pittige discussie daarover niet uit de weg. Vandaar dat een aantal kandidaten voor de Tweede Kamerfractie van de VVD een bezoek brengt aan de steden met een Universiteit of Hogeschool.

De VVD is de partij voor mensen die het beste uit zichzelf willen halen, niet alleen voor zichzelf, maar ook -en juist- voor anderen. Laat daarom bij iedere verkiezing dit jaar je stem horen en kies voor de meest veranderingsgezinde partij van Nederland.

v.l.n.r. Benk Korthals, Anne Lize van der Stoel, Henk van Hoof

De VVD is de partij van:

- **Vrijheid: mensen beslissen zelf over de invulling van hun opleiding, werk en levensvorm**
- **Verantwoordelijkheid; mensen mogen worden aangesproken op hun keuzes**
- **Verdraagzaamheid; mensen respecteren andere denkbeelden, leefvormen en religies.**

Op basis van de uitgangspunten vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en democratie bedrijft de VVD sinds 1948 politiek. De belangrijkste thema's van de VVD zijn:

Werk-gelegenheid

De VVD heeft drie belangrijke prioriteiten voor de komende jaren: werk, werk en nog eens werk. Momenteel stevent onze economie af op een naoorlogs werkloosheidsrecord. Wanneer we geen maatregelen nemen, is er de komende jaren geen perspectief voor duizenden schoolverlaters en afgestudeerden. Dan wordt de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden nog slechter dan de 100:87 die de economie op dit moment moet torsen. Iedereen is het erover eens wat het beste middel is om banen te scheppen: het (te) grote verschil tussen bruto en netto-lonen verkleinen. Dat maakt arbeid goedkoper en stelt bedrijven eerder in staat mensen aan te nemen. Een dergelijke **lastenverlichting** kan alleen tot stand worden gebracht door het totaal aan belastingen en premies te verlagen. En daarvoor is een verandering in de sociale zekerheid noodzakelijk. Alleen een lastenverlichting kan de werkgelegenheid de noodzakelijke impuls geven. Alleen verbetering van het aantal aktieven zal de economie dusdanig verbeteren dat verworvenheden in de sociale zekerheid als de AOW betaalbaar blijven.

Sociale Zekerheid

Het stelsel van sociale zekerheid dreigt onder het eigen gewicht te bezwijken. Nederland kent 900.000 arbeidsongeschikten, 700.000 werklozen en 300.000 mensen in de ziektewet: samen evenveel als de som van het aantal inwoners van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Daarom is een modernisering van de verzorgingsstaat hard nodig, zodat het het stelsel van sociale zekerheid weer tientallen jaren meekan.

Basisstelsel
De VVD wil daarom een andere verantwoordelijkheidsverdeling in de sociale zekerheid. In het basisstelsel garandeert de overheid een basisbedrag (voor alleenstaanden 60% van het wettelijke minimumloon). Daarbovenop kan naar eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid een aanvullende verzekering af worden gesloten. Hierbij zijn nog twee essentiele opmerkingen van belang. Ten eerste kan een basisstelsel alleen maar worden ingevoerd voor mensen die zich nu bij kunnen verzekeren. **Het basisstelsel geldt dus niet voor mensen die nu een uitkering hebben.** Tevens wordt het makkelijker gemaakt om naast een bijstanduitkering wat bij te verdienen. Bovendien wordt er volgens onze plannen twee maal zo veel geld gereserveerd voor aanvullende bijstand; voor mensen die echt niet kunnen werken (bijv. een moeder met twee kleine kinderen).
Wanneer de premies dalen, ontstaat ruimte om aanvullende verzekeringen af te sluiten. Dat kan individueel of via het bedrijf of de bedrijfstak. De VVD vindt dat een dergelijk stelsel beter past in een moderne, geïndividualiseerde samenleving. Werknemers zijn mondig genoeg om zelf een grotere verantwoordelijkheid te nemen. Ons basisstelsel biedt meer zekerheid. Want een verzekeringsmaatschappij kan niet zomaar de (aanvullende) WAO-uitkering verlagen. Hoe zeker was een WAO-gerechtigde onder dit CDA/PvdA kabinet van zijn WAO-uitkering?

Onderwijs

De VVD vindt dat Nederland geen alfaland moet worden. De aanmelding voor de technische studies aan universiteiten, hoge scholen en mbo-instellingen, is het afgelopen jaar flink terug gelopen. Het onderwijs moet meer technologie-minded worden. Daarom is een grootscheeps initiatief nodig van overheid en bedrijfsleven.

De studenten hebben in de afgelopen kabinetsperiode fors moeten inleveren. De minister hanteerde een kaasschaafmethode. De VVD is van mening dat het hele systeem van **studiefinanciering** als zodanig ter discussie moet staan. De VVD stelt het volgende voor: (a) geen nivellering agv studiefinanciering; (b) handhaving van de systematiek van basisbeurs; (c) afschaffing van de aanvullende financiering, in plaats hiervan introductie van het geprivatiseerd aanvullend leninggedeelte; (d) koppeling van het recht op studiefinanciering aan de studievoortgang.
De VVD is tegen de Tempobeurs en voor de Prestatiebeurs. Het voordeel van de **Prestatiebeurs** is dat de student wordt gestimuleerd de studie binnen de studietijd af te ronden maar wel zijn eigen studietempo kan bepalen.

Veiligheid

Criminaliteit wordt door de helft van de bevolking beschouwd als het grootste maatschappelijke probleem van deze tijd. Dat is geen wonder. Mishandeling, diefstal met geweld en afpersing nemen in aantal toe. Ook het aantal slachtoffers van vernielingen en diefstallen groeit nog steeds. Slechts één op de vijf

misdrijven wordt opgehelderd. Steeds meer verdachten worden uit gebrek aan celruimte naar huis gestuurd.
Bestrijding van de misdaad is één van de kerntaken van de overheid. Geen enkele politieke partij, dus ook de VVD niet, kan de illusie wekken de criminaliteit geheel uit te bannen. Maar we kunnen wel een eind in de goede richting gaan door de overheid de middelen te geven die zij nodig heeft.

Politie
De VVD pleit voor een grotere inzet van mensen en materieel: meer agenten op straat, meer mensen bij het Openbaar Ministerie, meer cellen en meer gevangenisbewaarders. Eind 1992 kwam de VVD met het voorstel 10.000 agenten extra in te zetten. Dat lijkt enorm maar pas dan is er verhoudingsgewijs evenveel politie als in België en Duitsland! Wie durft te beweren dat dit geen realistisch voorstel is?
In het VVD-programma is 500 miljoen uitgetrokken voor toezichthoudende functies.
Voor dit voorstel kregen we toen onvoldoende steun. Inmiddels lijkt het tij te keren.
Tienduizenden werklozen en gedeeltelijk arbeidsongeschikten kunnen daarboven op worden ingezet als toezichthouder, conducteur, huismeester of hulpagent. Ook door deze maatregelen kan de veiligheid worden vergroot en de werkgelegenheid verbeterd. En daar is het ons allemaal om te doen.

Milieu

De VVD is de partij van Groen Realisme. Iedereen weet dat we zorgvuldig om moeten gaan met het milieu. We zijn verantwoordelijk voor de wereld om ons heen. De milieuproblemen zijn zo groot dat wij ze niet allemaal tegelijk kunnen oplossen. Er moeten dus prioriteiten worden gesteld. Voor de VVD zijn die prioriteiten: (a) oplossing van het afvalprobleem; (b) het schoonmaken van ernstig verontreinigde grond; (c) oplossen van het mestprobleem.

Draagvlak
Nederlanders staan bekend om hun positieve milieumentaliteit. Dat moet zo blijven. Dus moeten milieu-belastingen niet worden geheven om de schatkist te spekken (zoals nu vaak gebeurt), maar om echt iets voor het milieu te doen.
Het milieubeleid moet leiden tot zichtbare, tastbare en merkbare resultaten.
Nederland kan wereldwijde problemen zoals de verzuring en het broeikaseffect niet alleen oplossen.
Grensoverschrijdende vervuiling moet daarom internationaal worden aangepakt.

VVD en milieu
Iedere burger heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het milieu. Veel bekende liberalen zijn daarom direct met het milieu begaan. De VVD heeft een drietal uitstekende milieu-ministers geleverd: Ginjaar, Winsemius en Nijpels. Ed Nijpels is nu voorzitter van het Wereld Natuur Fonds. Pieter Winsemius is voorzitter van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. De VVD heeft een naam hoog te houden als het om milieubeleid gaat.

Defensie

Vrede is de belangrijkste waarborg voor onze vrijheid. Oorlogsdreiging moet worden tegengegaan. Dat kan alleen met een geloofwaardige defensie.
Daarom wil de VVD dat Nederland een actieve rol binnen de NAVO speelt. De afgelopen jaren is fors op het defensiebudget bezuinigd. Het zogenoemde vredesdividend is geïncasseerd. Op dit moment is de politieke situatie in Oost-Europa echter niet stabiel. Daarom doet ons land er goed aan een flexibel inzetbare, goed uigeruste en geoefende krijgsmacht te handhaven. Wie het leger verder wil ontmantelen neemt te grote risico's met onze vrede, veiligheid en vrijheid.
De VVD is voor handhaving van de dienstplicht in de Grondwet, maar de opkomstplicht moet worden afgeschaft. In noodsituaties kan de dienstplicht dan worden geactiveerd.

Volks-huisvesting

Kamerhuur
Wat de kamerhuur betreft, de VVD heeft bepleit het kameraanbod voor jongeren te vergroten door het instellen van aan de ene kant een proeftijd voor huurder en verhuurder zonder opzegtermijn (thans 9 maanden) en aan de andere kant een belastingvoordeel voor de kamerverhuurder. Het gaat in deze gevallen om de situatie waarin een hoofdbewoner een deel van zijn woning verhuurt. De beide regelingen moeten het voor particulieren aantrekkelijker maken kamers te verhuren.

Minderheden drieluik

Jarenlang heeft de politiek gezwegen over de problemen rond de integratie van minderheden en de toenemende immigratie naar ons land. In kroeg en kerk sprak men er over, maar op het Binnenhof bleef het stil. Tot Frits Bolkestein het politiek taboe rond het minderhedenvraagstuk doorbrak. Sindsdien is de openbare discussie eerlijker en opener geworden. De VVD houdt steeds een drieluik van onlosmakelijk met elkaar verbonden thema's voor ogen op dit terrein:
(1) beperking van de immigratie;
(2) bevordering van de integratie;
(3) bestrijding van discriminatie.

Inburgeren
Van buitenlanders die al in Nederland wonen mogen wij verwachten dat zij zo snel mogelijk inburgeren in onze samenleving. Daarom moeten zij zo spoedig mogelijk Nederlands leren.
Een dichtbevolkt land als Nederland kan slechts een beperkt aantal immigranten op een behoorlijke manier opvangen en een plaats bieden. De VVD vindt daarom dat de immigratie moet worden beperkt.
Asielzoekers die om economische redenen naar Nederland komen kunnen wij niet toelaten, zij die kunnen aantonen dat zij persoonlijk worden bedreigd moeten ruimhartig worden toegelaten.
Het aantal asielaanvragen in Europa, Noord-Amerika en Australië is sinds 1981 verzevenvoudigd. De totale immigratie naar Nederland (asielzoekers plus gezinshereniging en -vorming) bestaat uit zo'n 60.000 mensen per jaar. Verhoudingsgewijs is dat een grotere immigratie dan die naar de Verenigde Staten.
De VVD wijst elke vorm van discriminatie af. Als liberale partij gaan wij uit van respect voor de individuele mens.

Frits Bolkestein

Dit kabinet mist een gevoel van urgentie

(Samenvatting van een artikel van Frits Bolkestein in *De Volkskrant* van 29 januari jl.)

Het centrale bestuur van de arbeidsvoorziening wil een groep van ten minste 150 duizend werklozen als 'niet bemiddelbaar' uit het bestand van werkzoekenden schrappen. die komen in een 'dood bestand' terecht. Het bestuur denkt daarbij aan werkzoekenden van 45 jaar en ouder met een lage opleiding die langer dat twee of drie jaar werkloos zijn en aan zeer langdurig werklozen met een lage of verouderde opleiding (*Het Financieele Dagblad*, 30-12-1993). CNV-beleidsmedewerker Piet Hazenbosch is lid van het centrale bestuur. Hij zegt: 'Ik vind het reëler en eerlijker om (....) mensen met rust te laten als het niet meer lukt' (*Trouw*, 1-12-1993).
Als Hazenbosch en zijn collega's hun zin krijgen, wordt het officieel beleid toe te staan dat een grote groep werklozen wordt ontslagen van de sollicitatieplicht omdat zij 'te weinig geschoold dan wel gemotiveerd' zijn.
Het is een voorstel van ongehoord gewicht en reikwijdte, want hier leggen beleidsbepalers zich neer bij het ontstaan van een onderklasse van mensen aan wie geen eisen meer zullen worden gesteld. Zij worden tevreden gehouden met brood en spelen: brood van de bijstand en spelen in de vorm van *Goede tijden, slechte tijden*.
Heeft het centrale bestuur overwogen wat de gevolgen van dit nieuwe beleid zullen zijn? In welke mate de status van dood-bestander zal worden overgedragen op zijn kinderen en dus overerfbaar zal blijken te zijn? Het plan van beleidsmedewerker Hazenbosch is een stap op weg naar het basisinkomen. Zij die niet kunnen werken moeten het daarmee doen; zij die niet willen werken, kunnen het daarmee doen.
Een basisinkomen bestaat nergens ter wereld en met reden, want in een dergelijk stelsel wordt de band tussen werk en inkomen losgelaten. Terecht houdt PvdA-leider Wim Kok aan die band vast, en met hem vele sociaal-democraten.
Ook prof. Jos de Beus, mede-auteur van het verkiezingsprogramma van de PvdA, morrelt aan de band tussen werk en inkomen. Hij meent dat wij ons moeten neerleggen bij een structurele vorm van werkloosheid omdat bij 'een fatsoenlijk kapitalisme een beetje werkloosheid hoort' (*Trouw*, 9-10-1993).
De Beus verkiest de kilte van een uitkering boven de warmte van een betaalde baan. VNO-voorzitter Rinnooy Kan zegt terecht dat het 'huwelijk kapitalisme' van De Beus 'waanzinnig' is. (*Trouw*, 18-10-1993. Een baan structureert de tijd, biedt activiteiten en geeft sociale contacten. Een baan leert eenvoudige disciplines, zoals om zeven uur je bed uitkomen of Nederlands leren. Iedereen voelt dit ook op zijn klompen aan, behalve zij die er voor doorgeleerd hebben.
Het Nederlands wettelijk minimumloon is een van de hoogste ter wereld. Voor veel mensen met geen of weinig scholing wordt de weg naar een betaalde baan daardoor afgesneden, omdat hun produktiviteit geringer is dan dat minimumloon. Mede daarom is de inactiviteit aan de onderkant van de arbeidsmarkt vier keer zo groot als daar boven. Migranten met een gebrekkige opleiding vallen als eersten buiten de boot.
Velen menen dat verlaging van het minimumloon een asociale maatregel is. Maar landen als België, Duitsland en Denemarken hebben in het geheel geen wet op het minimumloon. Zijn dat asociale landen? Het enige wat de verlaging van het minimumloon doet, is werk scheppen. Albert Heijn zal zijn schappen kunnen laten vullen voor 80% van het huidige minimumloon door mensen die anders een uitkering van 70% daarvan zouden ontvangen. Daar kan toch niets op tegen zijn.
De Nederlandse werknemer verdient te weinig maar hij kost te veel. Het verschil tussen de bruto loonkosten die zijn werkgever op tafel moet leggen en zijn eigen besteedbaar inkomen bestaat uit belastingen en premies. Wordt die last verlicht dan worden de arbeidskosten verlaagd zonder dat hij zelf hoeft in te leveren. Zijn werkgever krijgt zo een kostendaling die leidt tot omzetvergroting en vraagt naar meer personeel. Verlaging van belastingen en premies is dus het beste banenplan. Maar dat kan alleen als de verzorgingsstaat grondig wordt gemoderniseerd. Een dergelijke modernisering betekent een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de overheid en de burgers.
Een dergelijk basisstelsel bestaat al voor de vierhonderdduizend zelfstandigen die geen WW, Ziektewet of WAO hebben. En voor allen die ouder zijn dan 65 jaar, want de AOW is een basisuitkering waarboven het aanvullend pensioen komt. Het basisstelsel doet recht aan de emancipatie van de samenleving en aan een kleinere, maar krachtiger overheid die zich op zijn kerntaken concentreert.
Plannen voor een basisstelsel zijn overigens niet nieuw. In 1984 deed de huidige fractievoorzitter van de PvdA, Thijs Wöltgens een voorstel dat verder gaat dan dat van ons. Tezamen met de heren Ritzen en Van Kemenade stelde hij een basisuitkering van 50% van het minimumloon (*Om een werkbare toekomst*). De VVD heeft het basisstelsel dus van de PvdA geleerd.
In het huidige stelsel van sociale zekerheid is de prikkel voor uitkeringsontvangers om een baan te zoeken vaak niet reëel. Zij moeten hun vrije tijd of hun zwarte klus opgeven, soms zelfs kosten maken, om er slechts een klein bedrag op vooruit te gaan.
De hier gepresenteerde analyse wordt gedeeld door gerenommeerde economen enonderzoekinstellingen in binnen- en buitenland. Allen schrijven hetzelfde recepte voor: verlaag de lasten, vergroot de prikkels, versoepel de arbeidsmarkt. Zeker: ons recept zal sommigen onaangenaam treffen. Maar het ontstaan van een onderklasse is nog veel onaangenamer. Permanente sociale en economische isolatie van grote groepen is een dodelijk gevaar voor de Nederlandse samenleving. Leggen wij ons daarbij neer, dan dreigt het aantal inactieven zodanig te groeien dat meer mensen afhankelijk zijn van de overheid dan van de marktsector. Is dat punt eenmaal bereikt dan zal er nooit meer een meerderheid te vinden zijn voor een beteugeling van de overheidsuitgaven. Dan werkt de politieke dynamiek, als in België, in de richting van het bankroet. Dan kunnen we politiek bijzetten in het dood bestand.

Informatie:
070-3182879

Lid worden?:
070-3613061.

expresse 122
12 februari 1994

Gevoel van urgentie

Vorige week heb ik een debat gevoerd over de toestand van de Nederlandse economie. Hieraan werd deelgenomen door een aantal vertegenwoordigers uit overheid en bedrijfsleven. Rabobank-voorzitter Wijffels, tevens prominent CDA-lid, noemde het werkloosheidsprobleem 'maatschappelijke dynamiet'. Hij pleitte daarom voor een basisstelselachtige oplossing voor de sociale zekerheid. Topadviseur Arie van der Zwan, tevens prominent PvdA-lid, pleitte voor een drastische verlaging van de arbeidskosten. President-directeur Timmer van Philips zei dat Nederland een monumentale crisis doormaakt die vergelijkbaar is met die van zijn bedrijf in 1990. Dat ben ik met hem eens. Timmer deed het voorstel een groep prominente Nederlanders een actieplan te laten opstellen om de Nederlandse economie te redden. Maar aan plannen en adviezen hebben we in dit land nooit gebrek gehad. Wat ons land nodig heeft, is de politieke moed om de verzorgingsstaat echt te moderniseren. Niet alleen de heer Wijffels, maar het hele CDA zou moeten kiezen voor een basisstelsel. Niet alleen de heer Van der Zwan, maar de hele PvdA zou moeten kiezen voor verlaging van het minimumloon. En misschien kan de heer Rinnooy Kan zijn D66 van de noodzaak van beide maatregelen overtuigen.
De VVD is bereid met elke politieke partij het actieplan te maken waar de heer Timmer om vraagt. Het actieplan kan in mei 1994 in twee weken worden geschreven. Het heet regeerakkoord. Daarvoor zijn politici nodig die de moed hebben om krachtige besluiten te nemen. Het regeerakkoord wordt geschreven op basis van het enige echte maatschappelijk draagvlak en dat blijkt uit een meerderheid in de Tweede Kamer. Het moet worden gesteund door daadkrachtige politici die een gevoel van urgentie hebben. Dat is nodig om een regeerakkoord te schrijven dat de Nederlandse economie kan redden. De VVD is zich bewust van die noodzaak. Wij willen met elke partij zaken doen die dat gevoel van urgentie met ons deelt.

Frits Bolkestein

Hierbij treft u de uitslag aan van de peiling, die is verricht in week 5 van 1994, d.w.z. tussen 1 en 7 februari 1994 door Bureau Interview.

De uitslag van de peiling is als volgt:

	TK '89	peiling
CDA	54	37
PvdA	49	28
VVD	**22**	**32**
D66	12	32
GL	6	10
CD	1	3

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Dick Dees

Mediawet

'Het Hilversumse omroepbestel berust op een aantal tegengestelde principes en is dus tweeslachtig. Dat roept voortdurende spanningen op en belemmert de omroepverenigingen in hun ontplooiing.' Deze uitspraak vormde de kern van de bijdrage van VVD-mediawoordvoerder Dick Dees tijdens de behandeling van de wijziging van de Mediawet.
Het Hilversumse bestel heet publiek van karakter te zijn. Maar in werkelijkheid gaat het om zelfstandige private omroepverenigingen die baas op eigen buis willen zijn. Er zit spanning in de programmatische opdracht aan de publieke omroep. De kwaliteit moet zich gunstig onderscheiden van de commerciële omroep en tegelijkertijd moet de publieke omroep een volledig programma voor een breed publiek aanbieden. Wat blijkt echter in de praktijk? Het onderscheidende karakter van de publieke omroep is gaan vervagen. De programma's van publieke omroep en van commerciële omroep lijken steeds meer op elkaar. Ook zou het publieke bestel niet commercieel zijn. Maar aangezien commercie en reclame normale en zelfs noodzakelijke maatschappelijke activiteiten zijn, -ook voor omroepverenigingen die leden behoeven-, is ook daar commercie aanwezig in de vorm van sponsoring en exploitatie van programmabladen.
Kortom het zogenaamde publieke bestel, is een vat vol tegenstrijdigheden. De Minister lost deze problemen niet op. In plaats van een fundamentele aanpak van de problemen bevriest de Minister het publieke bestel voor een periode van tien jaar.

BBC

De VVD-fractie betreurt het ten zeerste en vindt het ook een gemiste kans dat niet de Engelse aanpak is gevolgd. In het kader van een noodzakelijke vernieuwing van het Charter van de BBC wordt daar een breed debat gevoerd over de rol van de BBC in een nieuw omroeptijdperk.
Vraagpunten die daarbij aan de orde komen variëren van: 'is er in een groeiende markt nog wel plaats voor een publiek gefinancierde omroep', 'wat zijn de publieke functies in de omroep' tot 'wie voert die publieke functies uit'.
In dat debat zijn door de BBC ook de eigen kerntaken geformuleerd, die ik graag samenvat:

a. Nieuws- en informatievoorziening, die nodig is in een democratische samenleving.
b. Bijdragen aan de stimulering en ontwikkeling van de Britse cultuur en Brits amusement.
c. Onderwijs- en vormings-programma's.
d. Bevorderen van de communicatie tussen verschillende culturen.

Splitsing NOS

De woordvoerder betoogde dat de voorgestelde splitsing van de NOS uiterst merkwaardig, volstrekt onjuist en beslist niet nodig is. Het voorstel is in ieder geval uiterst merkwaardig, omdat de Minister in de Pinksternotitie uit 1991 juist een verzelfstandiging van de programmatische taken van de NOS voorstelde. Dit voorstel had toen de hartelijke steun van de VVD, omdat daarmee een einde kwam aan de invloed van de concurrerende omroepvoorzitters -allen lid van het NOS-bestuur-, op de onafhankelijke NOS. De woordvoerder diende een motie in -een amendement was om technische redenen niet mogelijk- waarin de regering werd verzocht met een wijzigingsvoorstel te komen om de splitsing ongedaan te maken. Deze motie kreeg alleen steun van GroenLinks.

Concessiestelsel

Het plan van de Minister om de omroepverenigingen voor tien jaar een uitzendgarantie te geven, het zogenaamde concessiestelsel, werd door de hele Kamer onder vuur genomen. Alleen de PvdA kon onder voorwaarden -die inhielden dat een vergunning wordt afgegeven als een samenwerkingsplan door de omroepen wordt gemaakt- akkoord gaan.
De woordvoerder betoogde dat een tienjarige concessie betekent dat het huidige 'open bestel' door een 'gesloten bestel' wordt vervangen. Ook kan het Parlement gedurende 10 jaar geen invloed op de gang van zaken meer uitoefenen.
De woordvoerder diende ook een amendement in abonnee-televisie niet alleen open te stellen voor de commerciële omroep. Ook de publieke omroep zou moeten kunnen meegaan met de nieuwe ontwikkelingen.
De woordvoerder toonde zich in het debat een tegenstander van het wetsvoorstel omdat het in strijd is met de visie die de VVD op de publieke functies in de omroep heeft. Er wordt gevreesd voor kwaliteitsverlies en de overlevingskansen van dit bestel worden laag ingeschat. De VVD is echter niet tegen de NOS en de omroepverenigingen.

Inlichtingen:
Dick Dees, 070-3182917.

Frits Bolkestein en Mohammed Arkoun

Jan te Veldhuis

Erica Terpstra

Zestienhoven

In de afgelopen week ontstond beroering in de PvdA rond het standpunt betreffende het vliegveld van Rotterdam. Het kabinet besloot afgelopen vrijdag dat er een nieuw, groter vliegveld dan het huidige Zestienhoven moest komen. De ministers Alders en d'Ancona (beiden PvdA) van VROM en Verkeer en Waterstaat waren tegen dit besluit. Premier Lubbers bracht dit feit naar buiten. In de Tweede Kamer moest minister Alders afgelopen dinsdag tekst en uitleg komen geven. De minister gaf in dit debat toe een nederlaag te hebben geleden maar verbond hieraan niet de consequentie om af te treden. Groen Links diende aan het einde van de beraadslaging een motie in waarin het kabinet werd verzocht het kabinetsbesluit in heroverweging te nemen. Deze motie haalde het omdat veel Kamerleden verplichtingen hadden in het kader van de verkiezingscampagne voor de gemeenteraad. De VVD steunde de motie niet. Premier Lubbers stuurde afgelopen woensdag een brief naar de Kamer waarin hij meedeelde dat het besluit op de lange baan wordt geschoven.

Onlangs verscheen bij Uitgeverij Contact het boek:

Islam en de democratie

Een ontmoeting,

Frits Bolkestein en Mohammed Arkoun.

Bestaat er een liberale variant van de islam? Zal de islam een reformatie beleven, zoals die in de westerse wereld tijdens de renaissance plaatsvond? Waarom is de secularisatie aan de islam voorbijgegaan? Waarom beschouwt Arkoun de rechten van de mens in het kader van de rechten van God en niet als een natuurlijke vervanging van de religieuze wetten? Wat is de symbolische waarde van de hoofddoek van de islamitische vrouw?

Met deze en andere vragen bestookt Frits Bolkestein zijn gesprekspartner, wiens geschriften en uitlatingen in de pers hij op de voet volgt. Mohammed Arkoun, Parijzenaar en arabist, heeft op zijn beurt de westerse cultuur scrupuleus bestudeerd; beiden hebben een diepgaande historische belangstelling. Dat alles levert een schitterend steekspel op. Het boek is de weerslag van een adembenemend debat over cultuur en politiek tussen twee mensen die volkomen aan elkaar gewaagd zijn.

Rotterdam-airport

VVD-woordvoerder Jan te Veldhuis schreef in een reactie op de brief van Lubbers dat een Rotterdams vliegveld niet van de baan is. De regering zal de motie-Lankhorst betrekken bij het verdere overleg. Niet meer, en niet minder.
De besluitvorming rond 'Rotterdam Airport' komt zeker terug bij de formaties na de komende verkiezingen voor de gemeenteraad en de Tweede Kamer. De woordvoerder vroeg zich af wie een eventuele sluiting van het huidige Zestienhoven zal betalen. De gemeente Rotterdam, de provincie Zuid-Holland, of het kabinet? Rotterdam heeft onvoldoende geld (en wil bovendien een vliegveld behouden). De provincie Zuid-Holland heeft ook geen geld. En het huidige kabinet wil 'een' vliegveld behouden, en zal dus evenmin geld voor sluiting beschikbaar stellen. Het zal om vele honderden miljoenen guldens gaan, waaronder de uitkoop van luchthaven-gebonden bedrijven.

Werkgelegenheid

De VVD wil verder geen verantwoordelijkheid dragen voor het verlies van banen en werkgelegenheid tengevolge van een eventuele sluiting. Integendeel.
Als er géén nieuw Zestienhoven komt, valt misschien ook het Integraal Plan Noordrand Rotterdam (IPNR) uit de VINEX van minister Alders in duigen. Door die integratie vindt er namelijk een deling van de kosten plaats. Als de integratie vervalt, komt ook de financiële basis van het IPNR in gevaar. Er valt dan een steen uit het bouwwerk weg.
De VVD heeft een constante, consistente en consequente lijn gevolgd op alle drie bestuursniveau's: gemeente, provincie en Rijk. Die lijn moet worden doorgetrokken. Te weten: een Airport Rotterdam met afdoende isolatiemaatregelen tegen geluidshinder voor omwonenden.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

AOW (2)

De VVD is tegen het D66-voorstel om mensen AOW-premie te laten betalen over hun aanvullende pensioenen. Daarvoor zijn twee belangrijke redenen. Ten eerste mogen mensen niet worden gestraft voor het feit dat ze naast de AOW als basis-pensioenvoorziening zelf de verantwoordelijkheid nemen om aanvullend iets voor de oude dag te regelen. D66 straft de verantwoorde AOW-er die voor zijn oude dag heeft gezorgd. De VVD wil dergelijke eigen verantwoordelijkheid juist stimuleren. De VVD verzet zich dus tegen AOW premie-heffing over aanvullende pensioenen.
Bovendien is het D66-voorstel wederom een zeer ongewenste en ordinaire lastenverzwaring. D66 heeft tot nu toe met alle lastenverzwaringen van dit kabinet ingestemd. Blijkbaar was dat nog niet genoeg.

VNO

Het VNO heeft bij monde van zijn voorzitter Rinnooy Kan onder meer gepleit voor verlaging van de AOW en verhoging van de AOW-leeftijd. De VVD ziet daarvoor geen noodzaak. Uit verschillende onderzoeken -waaronder die van het Sociaal Cultureel Planbureau- blijkt immers dat de betaalbaarheid van de AOW niet in gevaar komt, mits we jaarlijks een economische groei van 2% realiseren en bereid zijn een kwart procent van die groei aan de AOW te besteden. Om een jaarlijkse groei van 2% te halen zal wel een gezond en gedegen financieel en economische beleid nodig zijn.
Het verkiezingsprogramma van de VVD maakt daartoe duidelijke en noodzakelijke keuzes. De beste bijdrage voor het instandhouden van de AOW is een verbetering van de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden. Daarmee wordt het draagvlak voor de AOW vergroot. Dat geeft eens te meer aan dat het beleid voor de komende jaren gericht moet zijn op vergroting van de werkgelegenheid. De VVD is bijvoorbeeld voor flexibele pensionering en het terugdringen van de VUT (Zie hiervoor VVD-Expresse 47 en 92). En dat laatste hebben de werkgevers in eigen hand.

Inlichtingen:
Robin Linschoten, 070-3182895
Erica Terpstra, 070-3182900

Tien redenen om op de VVD te stemmen

Frits Bolkestein

1. De VVD is leidend in de discussie
Wie heeft de fraude in de sociale zekerheid op de agenda gezet?
Wie heeft als eerste het probleem van de criminaliteit als eerste erkend?
Wie heeft het minderhedenvraagstuk bespreekbaar gemaakt?
Wie heeft als eerste de noodzaak van forse ombuigingen erkend?
U raadt het al: de VVD is het antwoord op al deze vragen. Elke keer hobbelen de andere partijen uiteindelijk achter ons aan.De VVD staat nooit met de rug naar de samenleving. **Wij staan midden tussen de mensen.**

2. De VVD staat voor een samenleving die werkt
De verhouding tussen werkenden en niet-werkenden is uit balans geraakt. Binnen tien jaar zal elke werkende meer dan één uitkeringsontvanger moeten onderhouden. Iedereen kan zien dat dit fout moet lopen. De VVD erkent dat het roer om moet. Wij pikken het niet dat er elke maand 8000 werklozen bijkomen. Ons programma zal de meeste arbeid scheppen. **Wij zijn de lobby voor de werklozen.**

3. De VVD wil de lasten verlichten
De laatste vier jaar zijn belastingen en premies fors gestegen. Alleen al de lokale heffingen namen met 450 gulden per huishouden toe. Van elke extra verdiende gulden houdt de werknemer slechts 39 cent over. De lasten moeten dus omlaag.Niet om de rijken te spekken, maar om de werknemer het gevoel te geven dat het wat uitmaakt als hij zich uitslooft. **Wie hard werkt, moet beter worden beloond.**

4. VVD-beleid is sociaal beleid
De VVD heeft aan de totstandkoming van de verzorgingsstaat bijgedragen. Wij hechten aan de sociale bescherming die het stelsel biedt. Maar iedereen kan zien dat de sociale zekerheid onder zijn eigen gewicht dreigt in te storten.Wie zijn woning niet onderhoudt, maakt hem rijp voor de sloop. Als we nu de verzorgingsstaat niet moderniseren, dan blijft er voor de ouderen van de toekomst niets meer over. Wie nu de sociale zekerheid niet wil veranderen, moet de ouderen bevriezen. Wie de AOW overeind wil houden, moet de sociale zekerheid aanpassen aan de vereisten van de tijd. Met het basisstelsel van de VVD kan de sociale zekerheid weer tientallen jaren mee. **Het beste sociale beleid is VVD-beleid.**

5. VVD staat voor bescherming individuele mens
De grootste bedreiging voor de individuele mens is de criminaliteit. Veiligheid is de hoogste vorm van sociale zekerheid. De VVD wil geen samenleving van winkeliers met honkbalknuppels, burgers met pistolen en bange ouderen achter gordijnen. Hirsch Ballin zegt nu: meer politie op straat. Het enige wat hij heeft bereikt is: meer verdachten op straat. De VVD wil politie en justitie aanmerkelijk versterken. **De overheid moet niet zedepreken maar boeven vangen.**

6. De VVD staat voor een betere woonomgeving
De VVD wil minder vuil, minder verloedering en minder vandalisme. De VVD wil meer toezicht op straat, beter onderhoud van de wijken en meer conducteurs op de tram. Naast elke kaartenbak werklozen staan honderden klussen die dringend moeten worden gedaan. Daarom willen wij 20.000 werklozen en arbeidsongeschikten de kans geven op een nuttige functie in de maatschappij. Wij zijn er van overtuigd dat velen dat willen. **De kaartenbakken moeten leeg en de klussen geklaard.**

7. De VVD is de partij van het lokaal bestuur
De VVD vindt dat de gemeenten en provincies volwassen moeten worden behandeld. Decentralisatie mag niet betekenen:bezuinigingen vooraf en regulering toe. Ruimtelijke ordening is goed, maar laat de overheid niet proberen de laatste vierkante meter van Nederland een bestemming te geven.In Rusland is de planeconomie afgeschaft, in Nederland is de VINEX ingevoerd. De VVD wil de lokale overheden de ruimte geven waar zij rechtop hebben. **Wij geloven in de kracht van het lokaal bestuur.**

8. De VVD is de partij van de integratie

De VVD wil mensen niet uitsluiten maar opnemen in de maatschappij.Wij zijn tegen leeftijdsdiscriminatie.Wij willen dat ouderen midden in de maatschappij blijven staan. Wij kiezen voor integratie en tegen segregatie. Van immigranten verwachten wij een bijdrage aan onze maatschappij. De immigranten mogen van ons verwachten dat wij ze daartoe de kansen geven. **De VVD wil dat vreemdelingen zo snel mogelijk bekenden worden.**

9. De VVD is de enige liberale partij van Nederland
Wij staan voor vrijheid in verantwoordelijkheid. Wij staan voor de vrijheid om mensen te stimuleren het beste uit zichzelf te halen.- Wij staan voor de vrijheid van een ieder om de leefvorm te kiezen die hij of zij wil. Niet alleen het gezin, maar ook de alleenstaande is voor ons een hoeksteen van de samenleving. Het liberalisme gaat uit van het respect voor de individuele mens.- Wij staan voor verdraagzaamheid voor iedereen behalve voor de onverdraagzamen. **De VVD zal die verdraagzaamheid altijd blijven bewaken.**

10. Meer VVD in meer colleges
Dat is de tiende en belangrijkste reden om op de VVD te stemmen. Premier Lubbers bepleit voortzetting van de huidige coalitie op landelijk niveau. Wat hem betreft, moeten CDA en PvdA gewoon doorgaan, eventueel aangevuld met D66. Volgens Lubbers is het verschil tussen PvdA en CDA immers "vrij beperkt". Dat is dus precies het probleem. De enige stem die echt verandering kan brengen, is een stem op de VVD. De VVD staat voor vernieuwing.Wij zijn de meest veranderingsgezinde partij van Nederland. Daarom wil de VVD in zoveel mogelijk colleges worden opgenomen. Samen gaan wij de boodschap van vernieuwing uitdragen in het land. **Samen zorgen wij voor een ijzersterke campagne. Samen zorgen wij voor een ijzersterke VVD in een ijzersterk lokaal bestuur.**

Informatie:
070-3182879

Lid worden?:
070-3613061.

expresse 123
19 februari 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Samen aan het werk

Herstel van de economische groei en bevordering van de werkgelegenheid. Bevordering van vrijheid en veiligheid. Dat waren twee belangrijke punten uit het VVD-verkiezingsprogramma van 1981. Het programma heette 'Samen aan het werk'.
In de jaren '80, toen de VVD deel uit maakte van de regering hebben wij veel van dit programma kunnen realiseren. Er kwam een banenmachine op gang die in de tweede helft van de jaren '80 meer dan 100.000 banen per jaar opleverde. Het aantal cellen verdubbelde van 3.500 tot 7000. In 1989 trad een CDA-PvdA-kabinet aan. De capaciteitsuitbreiding stagneerde. De criminaliteit nam toe en daarmee het gevoel van onveiligheid. De lasten gingen omhoog, zowel voor de burger als voor het bedrijfsleven. De werkloosheid liep op tot een naoorlogs record van meer dan 700.000 werklozen.
Deze week (1994) presenteerde de PvdA een plan om aan de onderkant van de arbeidsmarkt meer banen te scheppen. Er moeten 35.000 arbeidsplaatsen bij komen voor mensen met een lage opleiding in de zorgsector, criminaliteitsbestrijding en onderwijs. De titel van het manifest waarin dat staat te lezen is 'Samen aan het werk'. Kennelijk heeft de PvdA er 13 jaar voor nodig om er achter te komen dat lastenverlichting voor burgers en bedrijfsleven het medicijn is om meer banen te creëren. Wij zijn verheugd over het feit dat het inzicht eindelijk is doorgebroken. En wat mij betreft mag de PvdA nog veel meer van onze ideeën overnemen. Liever vandaag dan morgen.
Werk is het centrale thema van de VVD in de verkiezingscampagne van 1994. De campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen nadert zijn hoogtepunt. Het komt er nu op aan. Voor al die VVD-ers die op de kandidatenlijsten staan voor een zetel in de gemeenteraad en niet te vergeten voor een plaats in de colleges van B&W moeten we een klinkende verkiezingsoverwinning behalen. Wat dit land nodig heeft is dat we samen aan het werk kunnen.

Frits Bolkestein

Voetoverheveling

In de afgelopen week ontstond verwarring door onjuiste uitspraken van fractieleider Brinkman van het CDA over het initiatiefvoorstel van de VVD m.b.t. de voetoverheveling. De kostwinner in het gezin (meestal de man) heeft momenteel een dubbele belastingaftrek, de zgn. eigen, belastingvrije voet en die van zijn vrouw als zij geen goed betaalde baan heeft. Haar belastingvrije voet wordt naar de man overgeheveld. De VVD heeft het een initiatief-wetsvoorstel ingediend met als doel om man en vrouw zelfstandig te behandelen en dus deze voetoverheveling zeer geleidelijk te schrappen. Zo worden partners in de toekomst gedwongen zelf werk te zoeken wat goed is voor de emancipatie.

Zeer geleidelijk

VVD-indiener Rudolf de Korte benadrukt dat het hier gaat om diegenen die in 1995 18 jaar oud worden. Het is een zeer geleidelijke afschaffing van de voetoverheveling. Dus iedereen die nu ouder dan 18 jaar oud is zal niets merken van deze wijziging. De verandering ten opzichte van wat er nu geldt, houdt in dat de man niet langer de belastingvrijdom van zijn vrouw bij zijn eigen belastingaftrek kan optellen. Als er echter kinderen zijn wordt de huishouding in dit voorstel volledig gecompenseerd door een kinderaftrek i.v.m. de kinderopvang. Door dit voorstel zullen partners er toch makkelijker toe kunnen komen een kleine of grotere baan te kiezen. Dit is het wezen van het voorstel. De VVD wil de drempel wegnemen die er voor mensen is om zo'n baan te zoeken. In verband met de economische zelfstandigheid van partners, in het bijzonder die van de gehuwde vrouw.

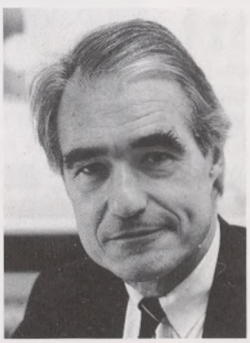

Rudolf de Korte

Effecten

De effecten van dit initiatief zijn tot het jaar 2000 gering. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat gekozen is voor een zeer geleidelijke invoering. Als men echter kijkt naar de gevolgen over 10-20 jaar dan zijn die aanzienlijk. Er zullen dan veel meer mensen aan een baan geholpen worden. Het CPB heeft berekend dat het op de lange duur gaat om 500.000 -laagbetaalde- banen erbij. De operatie is over 47 jaar (in 2042) voltooid. Dan zijn immers alle 18-jarigen 65 geworden.
De fracties hebben zich nog niet gebogen over de effecten die het voorstel zal hebben voor hen die op het bestaansminimum leven. Rudolf de Korte kondigde echter aan dat hij samen met mede-initiatiefnemer Jos van Rey een nota van wijziging zal indienen om de positie van deze groep veilig te stellen.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070-3182890
Jos van Rey, 070-3182899
Henk van Hoof, 070-3182885.

Wet geneeskundige behandelings overeenkomst

De WGBO is een van de belangrijkste wetten die de rechten van de individuele patiënt garandeert. Het wetsvoorstel, dat uiteindelijk tot stand is gekomen na tal van deeladviezen van de in 1978 -op basis van de motie Dees tot stand gekomen- Commissie Rechten van de Patiënt regelt:

- de juridische relatie tussen patiënt en arts (hetgeen leidt tot een 'contractuele vertrouwensrelatie');
- het recht van de patiënt op begrijpelijke informatie, inclusief alternatieven voor de voorgestelde behandeling en de eventuele risico's terzake;
- het toestemmingsvereiste (informed consent), inclusief een regeling voor de zogenaamde "wilsonbekwamen";
- de bescherming van de privacy van de patiënt (met een sterke samenhang tot de WPR -Wet Persoons Registratie);
- bemiddeling bij klachten van patiënten (inclusief inzagerecht door een door de patiënt aangewezen vertrouwenspersoon),
- kernbepalingen voor de regeling van de relatie tussen patiënten en arts.

Mondig

Het zelfbeschikkingsrecht van de patiënt wordt in de nieuwe wet aanzienlijk vergroot. Er wordt uitgegaan van de patiënt die op grond van informatie zelf een keus wil maken, in plaats van de nadruk op de afhankelijkheid van de individuele patiënt van het zorgsysteem en de zorgverleners. In de visie van de VVD komt de wet tegemoet aan de tijdgeest. De patiënt is in toenemende mate mondig geworden, beschikt over veel informatie , is veeleisend en bewust van zijn/haar rechten en weet daarvan meestal gebruik te maken.

Woordvoerder Erica Terpstra bracht tijdens de behandeling van het wetsvoorstel naar voren dat er tegemoet wordt gekomen aan de reeds lang geleden en sindsdien vele malen herhaalde wens van de VVD om te komen tot de versterking van de rechten van de patiënt. Toch toonde de woordvoerder zich kritisch in het debat op een aantal onderdelen. De regeling voor wilsonbekwamen en de wettelijk voorziene vertegenwoordiging voor 'vervangende toestemming', de uitzonderingscriteria voor het niet toepassen van het inzagerecht, de slordige terminologie m.b.t. 'het volgens de huidige stand der wetenschap zijn van een goede hulpverlener' en de lacunes in de regelingen van recht op informatie van allochtonen waren punten van zorg voor de VVD.

Wijzigingen

De regeling van het beroepsgeheim en het gebruik van op de persoon te herleiden medische gegevens voor wetenschappelijke onderzoek en het gebruik van afgestaan lichaamsmateriaal voor een ander doel dan in nader wetenschappelijk onderzoek nagestreefd zijn voor de VVD niet aanvaardbaar. Het wetsvoorstel dient daarom te worden gewijzigd. Na hoorzittingen met zowel de Gezondheidsraad als de Raad voor het Geneeskundig Onderzoek (RGO) ingestelde Commissie die een Gedragscode voor medisch- wetenschappelijke onderzoekers met patiëntgegevens heeft ontworpen heeft de Kamercommissie Volksgezondheid besloten de regering uit te nodigen zelf met een wijzigingsvoorstel terzake te komen.

De woordvoerder liet waarschuwende woorden horen over mogelijke consequenties van het wetsvoorstel. Het versterken van de rechten van de patiënt is een goede zaak, maar mag niet ontaarden in een zo verregaande juridificering van de relatie arts-patiënt, dat de Amerikaanse praktijk: veelvuldig procederen, zich ook hier ontwikkelt. Dan zou de goede intentie omslaan in een ongewenste veelheid van extra handelingen en onderzoeken omdat de arts zoveel mogelijk ieder risico op een schadevergoeding voor een 'onzorgvuldige' behandeling wil uitsluiten.

inlichtingen:
Erica Terpstra, 070-3182900.

NAVO-ultimatum zware wapens Bosnië

De VVD vindt het triest dat het pas na bombardementen met zo veel slachtoffers mogelijk is om in internationaal verband tot een werkelijk krachtige opstelling te komen.

Woordvoerder Jan Dirk Blaauw vroeg al bij het van kracht worden van de Veiligheidsraad-resolutie over het inleveren van zware wapens rond Sarajewo om sancties in de vorm van luchtaanvallen als men niet aan de eisen zou voldoen.

Luchtaanvallen kunnen een extra risico voor VN-personeel inhouden, maar er moet ook niet overdreven worden. Ondanks dreigende taal van sommige kanten zijn de commando-lijnen bij de Servische Bosniërs daarvoor te verbrokkeld. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was dit niet het geval.

VN-generaal Rose zal de beslissing om in te grijpen mede behouden. De woordvoerder verwacht echter wel dat hij standvastig zal blijven. De minste twijfel die wordt getoond van zijn zijde ontkracht het ultimatum dat is gesteld.

Verenigde Staten

Van groot internationaal politiek belang is de direkte betrokkenheid van de Verenigde Staten, in het bijzonder van president Clinton, om deel te nemen aan onverhoopt noodzakelijke luchtaanvallen. Aangenomen moet worden dat naast de squadrons die in Italië zijn gestationeerd ook de luchtstrijdkrachten op de vloten in de Adriatische Zee zullen deelnemen.

Er is de nodige diplomatieke druk uitgeoefend om tot dit NAVO-besluit te kunnen komen. Minister Kooijmans is, mede daartoe opgeroepen door een overgrote meerderheid in de Tweede Kamer, zeer actief geweest in het voeren van een pleidooi voor een krachig optreden. Niet alle NAVO-landen waren aanvankelijk dezelfde mening toegedaan. Uiteindelijk ontstond er echter toch een eenduidig standpunt, met uitzondering van Griekenland dat een voetnoot liet opnemen. De woordvoerder vraagt zich af wat de inhoud van die voetnoot is. De VVD maakt zich zorgen over het Griekse voorzitterschap van de Europese Unie aangezien deze organisatie de besluitvorming had doorgeschoven naar de NAVO.

Verenigde Naties

De VVD vindt dat gestreeft moet worden om na terugtrekking van zware wapens men moet komen tot een spoedige overname van het bestuur van Sarajewo door de Verenigde Naties. Dat zou ook de internationale inzet moeten zijn. De VVD gaat accoord met het inzetten van F-16 fotoverkenners vanaf de luchtmachtbasis Villafranca in Italië. De risico's van een militair ingrijpen door de NAVO in het voormalige Joegoslavië mogen niet worden onderschat. Als een optreden daadwerkelijk zal plaatsvinden kunnen ook Nederlandse militairen onder vuur komen te liggen.

Inlichtingen:
Jan Dirk Blaauw, 070-3182887.

Erica Terpstra

Visserij

In de afgelopen week werd bekend dat er opnieuw verdenking van visfraude is ontstaan. De VVD-fractie betreurt dat. De VVD wil ten eerste dat de fraudezaak zelf goed wordt onderzocht.
Ten tweede zal woordvoerder Jan te Veldhuis de voorzitter van Kamercommissie Visserij verzoeken een procedure-vergadering bijeen te roepen. Dit om minister Bukman (CDA) van Landbouw Natuurbeheer en Visserij te verzoeken zo spoedig mogelijk een wetsvoorstel te maken om tot verplichte sanering van de overcapaciteit van de visserijvloot te komen.

Overcapaciteit
Reeds in een mondeling overleg op 24 juni 1992 wees de VVD er op dat er maar één methode is om de visserijproblemen op te lossen. Dat is het wegnemen van de structurele overcapaciteit van de vissersvloot van circa 25%. De VVD diende daartoe een motie in die geen steun vond in de Kamer. Het lijkt er op dat de PvdA toch in de richting van de VVD zal opschuiven. Dat is een gunstige ontwikkeling. Zolang de overcapaciteit blijft bestaan, proberen vissers hun geïnvesteerde kapitaal te gelde te maken.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

Bij de afdeling voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie zijn twee teksten in het Chinees beschikbaar.

1. *Algemene informatie over de VVD,*
   door: Erica Terpstra.
2. *10-puntenplan Immigratiebeleid,*
   door: Jan Kees Wiebenga & Hans Dijkstal.

Inlichtingen: 070-3182875.

Media

Wat is de visie van de VVD op het omroepbeleid?
De uitgangspunten zijn in een tienpuntenplan (dec.'90) vastgelegd. Dat plan beheerst een ideaalbeeld, een streven naar een bepaalde omroepstructuur op lange termijn. Hoewel de ontwikkelingen momenteel aan de VVD-doelstellingen tegemoet komen, gaan ze nog niet ver genoeg. De visie van de VVD wordt door principiële uitgangspunten gestalte gegeven. Het huidige omroepbestel maakt nog steeds een verouderde indruk. Daarom is een grondige herziening noodzakelijk.
Het uitgangspunt dient communicatievrijheid te zijn. De overheid mag die vrijheid niet beperken door allerlei dwingende aanvullende regels op te stellen. Er moet ruimte gemaakt worden voor de mogelijkheden van de huidige techniek (kabel en satelliet). Die ontwikkelingen hebben het schaarste-argument (rechtvaardiging voor overheidsinterventie) voor het grootste deel weggenomen. Daarnaast moet er vrijheid voor commerciële omroepen worden geschapen. Zij moeten de mogelijkheid krijgen behalve via de kabel, ook via de ether uit te zenden. De kabel dient m.a.w. zo vrij als krantepapier te zijn.
Wanneer de overheid beperkende voorwaarden aan omroepen wil opleggen, dan moet er ten behoeve van omroepen die aan de voorwaarden voldoen een doorgifteplicht voor kabelexploitanten gelden.

Welke rol is in een vrij omroepbestel weggelegd voor de overheid en de Hilversumse omroepen?
De rol van de overheid moet anders worden geformuleerd in een veranderde omroepstructuur. Zij dient zich alleen te bemoeien met zuiver publieke omroepfuncties: informatievoorziening, voorlichting, behoud van Nederlandse cultuur en het verzorgen van programma's met nationale betekenis. De huidige omroepen kunnen dan worden verlost van de plicht publieke taken te vervullen. De autonomie van deze verenigingen moet centraal staan, zodat zij zich zelf kunnen profileren. Desgewenst kunnen ze private verenigingen worden die in hun eigen financiering voorzien. De strikte scheiding tussen publieke en commerciële omroepen die het huidige beleid voorstaat berust op een fictie. De Hilversumse omroepen ontwikkelen zich immers steeds meer in commerciële richting.
De VVD staat op die manier een 'driestromen-land' voor:
1) nationale omroep onder supervisie van de overheid; 2) de (private) omroepverenigingen; 3) commerciële omroep.
Het omroepbeleid moet door goede wetgeving inhoud krijgen. Regulering dient echter wel in een algemeen kader te gebeuren. De omroepen moeten met zo min mogelijk beperkende regels worden geconfronteerd: meer vrijheid, minder verplichtingen. Daarin past het vervallen van programmavoorschriften en belemmerende toestemmingsvereisten voor nieuwe commerciële omroepen. De reclameregels dienen te worden versoepeld, zodat de autonoom opererende omroepen verzekerd zijn van een goede financieringsstructuur.

Dick Dees

Boetekorting

In de afgelopen week heeft de justitiewoordvoerder van de VVD, Benk Korthals vragen gesteld aan minister Hirsch Ballin (CDA) over de proef die de rechtbank Assen neemt m.b.t de inning van boetes. In Assen krijgt hij die een geldstraf van de rechter krijgt opgelegd de mogelijkheid direkt te betalen. Wordt van deze regeling gebruik gemaakt dan wordt een korting van 10% verleend.
De woordvoerder is van mening dat met deze methode de draagkrachtige veroordeelde wordt bevoordeeld boven anderen. De VVD vindt dat de omgekeerde wereld. Het kan eerder tot het misverstand leiden dat een veroordeelde een beloning krijgt voor het nakomen van een vonnis van de rechter. De woordvoerder wil dat de minister zo spoedig mogelijk maatregelen neemt om aan deze praktijk een einde te maken.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902.

Waarheen met Europa?

(Samenvatting bijdrage Frits Bolkestein tijdens het Europa-debat met Hans van Mierlo in Den Haag, 17 februari 1994)

Het grote tekort van de regeringsleiders in de periode die voorafging aan de Top van Maastricht - en op die Top zelf -is dat zij geen duidelijk beeld hebben geschetst van de toekomst van de Europese Unie en de haar samenstellende lidstaten. De mensen willen weten wat hun boven het hoofd hangt en wat er uiteindelijk zal overblijven van de staat waarin zij wonen en waarin zij zich thuis voelen.

Interne markt

Daarom moeten wij elkaar glashelder voor ogen te houden wat het einddoel is waarnaar wij streven. Mijn eerste prioriteit voor het integratieproces is de interne markt. Een echt vrije Europese markt zal het economische draagvlak scheppen dat noodzakelijk is -zij het niet voldoende - om de concurrentie vanuit Oost Azië en Noord Amerika te weerstaan.
Ik voeg daaraan toe dat de interne markt, inclusief de gemeenschappelijke handelspolitiek en het mededingingsbeleid, een ongehoord resultaat zou zijn voor dit werelddeel dat vele eeuwen van bloedige oorlogen heeft gekend en dat in deze eeuw 45 jaar lang op een volstrekt onnatuurlijke wijze in tweeën is gedeeld.

EMU

De Economische en Monetaire Unie (EMU) is het natuurlijk complement van de interne markt. Die totstandbrengen is de tweede prioriteit waarnaar wij moeten streven. Maar hier beginnen de problemen pas goed. Die hebben niet eens zozeer betrekking op het feit dat nu alleen Luxemburg aan de formidabele toestredingscriteria voldoet.
De vraag waarmee ik blijf zitten, is of het überhaupt mogelijk is dat twee regeringen, die elk voor haar voortbestaan afhankelijk zijn van haar eigen electoraat, zich kunnen verlaten op een gemeenschappelijke munt en rentebeleid. De verantwoordelijkheid voor werkloosheid zal door politici voor de deur worden gelegd van een 'buitenlandse' instelling, namelijk de Europese Centrale Bank in Frankfurt. Dat zal gevolgen hebben die niemand nu kan voorzien. Maar zij zullen het nationalisme aanwakkeren.

Integratie

Onze derde prioriteit zou moeten zijn het bieden van een een opening aan Polen, Tsjechië, Slowakije en Hongarije. Integratie van deze landen zal een groot historisch onrecht herstellen en tegemoet komen aan het verlangen naar veiligheid en geborgenheid dat men daar voelt.
Zoals bekend, staan vier EFTA-landen ook voor de deur: Oostenrijk, Finland, Zweden en Noorwegen. Tezamen met de vier voormalige Oostbloklanden zouden zij het aantal leden van de Europese Unie op twintig brengen.

Milieu

Een vierde prioriteit voor Europa is het milieubeleid. Sommige vormen van milieuverontreiniging kunnen alleen op nationale schaal worden aangepakt, zoals de afvalstromen. Maar andere vereisen Europese samenwerking, zoals de emissie-normen voor auto's. De Europese Unie kan die samenwerking het beste organiseren.
De intra-Europese ontwikkelingshulp via de Structuurfondsen zou naar mening juist moeten worden verminderd. Wij hebben nu de potsierlijke toestand bereikt dat de Nederlandse regering in een keihard gevecht met Brussel is gewikkeld over de ontwikkelingshulp die Nederland dreigt mis te lopen, waaronder f. 300 miljoen voor Flevoland.
Proberen wij nationaal het rondpompen van geld zo veel mogelijk tegen te gaan, internationaal draaien wij met enthousiasme aan de hendel.
Maar hebben de armere lidstaten dan geen compensatie nodig voor het feit dat zij hun markten openstellen voor onze producten? Zij die dit beweren, doen alsof vrijhandel een loden last is, die wij arme landen moeten helpen dragen. Maar dat is niet zo. Open grenzen lokken investeringen uit die de welvaart van achtergebleven landen zullen bevorderen.

Buitenlandse politiek

Mijn vijfde prioriteit is een gemeenschappelijke buitenlandse politiek. Daarvoor zijn twee zaken vereist: gemeenschappelijke belangen en een gemeenschappelijke wil. Beide ontbreken. Dit betekent dat wij ons waarschijnlijk zullen moeten verlaten op ad hoc coalities, zoals tijdens de Golfoorlog er één is ontstaan.
Het zou buitengewoon geforceerd zijn een buitenlandse politieke stellingname af te dwingen door middel van een stemming. Men kan zich immers moeilijk voorstellen dat onze luchtmobiele brigade naar Bosnië zou worden uitgezonden zonder instemming van de Nederlandse regering, waarbij Minister Ter Beek op Schiphol afscheid van de onwillige troepen zou nemen met de woorden: "Het spijt mij, jongens, ik was tegen maar ik werd overstemd".
In een beroemd geworden essay, "*The Bent Twig*", heeft Isaiah Berlin er voor gewaarschuwd, de tak van het nationalisme niet te ver te buigen omdat hij, indien hij de kans krijgt terug te zwiepen, grote schade zal berokken.
Wij zien dat nu in het voormalige Joegoslavië.
Als het gaat om zaken als defensie, sociale zekerheid, cultuur, gezondheidszorg en onderwijs, zien de Europese volkeren de nationale staat nog steeds als de belangrijkste uitdrukking van politieke soevereiniteit. En daar moeten ze op kunnen blijven rekenen. Want er is geen reden waarom deze beleidsterreinen op het Europese niveau zouden moeten worden getild. Elke geforceerde eenvormigheid op deze terreinen zou de tak van Isaiah Berlin dieper doen buigen dan wenselijk is.

Frits Bolkestein

COLOFON

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

expresse 124
26 februari 1994

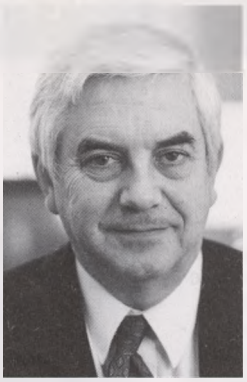

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Sfeer van vertrouwen

Afgelopen zaterdag werd ik door de Algemene Vergadering van de VVD in Venlo, in een sfeer van vertrouwen en optimisme, gekozen tot lijsttrekker van onze partij voor de Tweede Kamerverkiezingen. De positieve manier waarop de bijeenkomst verliep, geeft hoop voor een goed resultaat op 2 maart aanstaande. Maar het is niet allemaal rozegeur en maneschijn.
Een verkiezingsonderzoek heeft uitgewezen dat de opkomstcijfers bij de gemeenteraadsverkiezingen van woensdag aanstaande zullen tegenvallen. Dat bericht stemt mij niet vrolijk. Daarom dring ik er bij U op aan in de laatste dagen van de campagne het belang van deze verkiezingen te benadrukken. Er dreigen honderdduizenden stemmen verloren te gaan.
Uit democratisch oogpunt is dat een onverteerbare gedachte.
Het onderzoek wees ook uit dat plaatselijke partijen en extreem rechts zullen winnen.
De VVD is van mening, al kan een enkele lokale partij extra kleur aan de politiek geven, dat er een band moet zijn tussen gemeente, provincie en rijk. En die band kan alleen maar bestaan als politieke partijen hetzelfde beleid voeren op alle niveaus. Met een ideeënstroom die op en neer gaat. De VVD heeft die band met alle geledingen: op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

De opkomst van extreem rechts heeft vooral te maken met het feit dat mensen die op zulke partijen stemmen problemen hebben. Zij hebben het gevoel dat de overheid niet naar hen luistert en niets aan de problemen doet. Daarom zoeken zij een uitweg door een protestpartij te steunen ook al biedt deze geen enkele oplossing voor welk probleem dan ook. Minderheden worden door deze partijen tot zondebok gemaakt.
De VVD heeft wel degelijk een oplossing: beperk immigratie, bevorder integratie, bestrijdt discriminatie. De VVD is in de gelegenheid op gemeentelijk, regionaal en landelijk niveau deze oplossing uit te dragen door middel van haar volksvertegenwoordigers. Ik vertrouw er op dat het er -mede door Uw inzet- vanaf woensdag heel veel meer zullen zijn.

Frits Bolkestein

CPB *(reactie Frits Bolkestein op CPB-doorrekening verkiezingsprogramma's')*

De VVD vindt in recente berichten dat de economische groei in 1995 wellicht meevalt geen aanleiding om van het behoedzame scenario af te stappen. Wij betreuren het feit dat het kabinet nu al bezig is deze meevaller (die nog verdiend moet worden) uit te geven. Nog afgezien van het feit dat dit een taak is van het volgende kabinet, is dit een wonderlijke werkwijze van een kabinet dat niet alleen zijn tekortdoelstelling niet heeft behaald, maar ook een financieel gat van precies vijf miljard voor zijn opvolger heeft achtergelaten. Het is een gotspe dat een kabinet dat de tegenvallers aan de volgende ploeg overlaat, nu al meevallers gaat uitdelen die nog moeten blijken. Het kabinet vervalt hiermee in zijn oude fout: de mogelijkheden worden overschat en de problemen worden onderschat.

Werkgelegenheid

De doorrekening van het Centraal Planbureau laat zien dat de keuze van de VVD voor een strukturele hervorming van de verzorgingsstaat leidt tot zeer forse werkgelegenheidsgroei en een aanzienlijke versterking van het economisch draagvlak. De door de VVD voorgestane hervorming van de sociale zekerheid leidt tot een strukturele groei van de werkgelegenheid van meer dan 400.000 arbeidsjaren, oftewel ruim 500.000 banen. In 1998 ontstaan 124.000 extra banen. In het jaar 2002 loopt de banengroei verder op tot 230.000 en zijn bijna 400.000 mensen minder aangewezen op een uitkering. Zeer belangrijk is dat de verhouding tussen het aantal uitkeringsgerechtigden en het aantal werkenden fors daalt met bijna 6% in 1998 en bijna 11% in 2002. Deze trendbreuk betekent dat het economisch draagvlak voor de collectieve voorzieningen in de toekomst wordt veilig gesteld.

Koopkracht

Het VVD-programma lokt een aanzienlijke loonmatiging uit die leidt tot koopkrachtdaling. Dit 'werk boven inkomen' scenario leidt tot een koopkrachtdaling voor alle inkomenscategoriën. Door de versteviging van het economisch draagvlak leidt het VVD-programma op de langere termijn echter tot verhoging van de koopkracht.

Financieringstekort

Het is zeer teleurstellend dat alleen de VVD en D66 kiezen voor terugdringing van het financieringstekort. Bij het CDA vallen de begrotingstekorten in de eerste drie jaar zelfs hoger uit dan bij alle andere partijen. Hierdoor onstaat een vertekend beeld. Het CPB vermeldt dat partijen die het tekort extra laten dalen op korte termijn minder gunstig scoren op het vlak van de groei, werkgelegenheid en koopkracht. De partijen die het tekort niet verder reduceren, schuiven de kosten door naar toekomstige generaties. Daarom moet tekortreductie politieke prioriteit blijven behouden.

Conclusie

De VVD is er zich van bewust dat haar keuze voor invoering van een basisstelsel voor nieuwe gevallen en subsidievermindering ingrijpende maatregelen met zich brengt. De CPB-studie maakt duidelijk dat strukturele vergroting van de werkgelegenheid, tekortreductie en versterking van de kerntaken van de overheid alleen haalbaar zijn wanneer fundamentele keuzen worden gemaakt. De VVD is bereid die keuze te maken.

Mediawet

In de afgelopen week stemde de Tweede Kamer in met de wijziging van de Mediawet. VVD-woordvoerder Dick Dees wist vorige week te voorkomen dat de behandeling van de wet voortijdig zou worden afgerond. De woordvoerder had de indruk dat CDA en PvdA probeerden de behandeling te forceren. Hij bewerkstelligde dat de normale procedure werd gevolgd. De VVD stemde samen met o.a. D66 en Groen Links tegen de wet.
De woordvoerder was van mening dat minister d'Ancona (PvdA) van WVC er niet in was geslaagd de fundamentele bezwaren van de VVD-fractie tegen de wetswijziging weg te nemen. Hij voorspelde dat ook na aanname van dit wetsvoorstel diverse wettelijke reparaties noodzakelijk zullen blijven.

10 jaar
De kern van het wetsvoorstel is dat de minister de omroepverenigingen langdurige zekerheid in de vorm van een 10-jarige concessie wil bieden in ruil voor samenwerking per zendernet. Dat betekent dat die samenwerking al die tijd zal vastliggen.
De VVD vindt ook als de samenwerking per zendernet beter wordt dan nu, de tol die met dit wetsvoorstel wordt betaald veel te hoog is.

1. Met een tienjarige concessie worden regering en parlement voor 2,5 kabinetsperiode buitenspel gezet als het gaat om mogelijke wijzigingen van ons omroepbestel.
2. Het wetsvoorstel gaat voorbij aan de prognoses over de wijzigingen in de kijkers- en reclamemarkten. Het aandeel van reclame in de uitzendingen van de publieke omroep zal afnemen als gevolg van het stijgende aandeel van abonnee-tv, pay per view etc.
3. Er wordt een einde gemaakt aan de openheid van het bestel. Tot op heden was er altijd ruimte voor nieuwe omroepen. Als zij genoeg leden hadden mochten zij toetreden. Nu gaat het bestel voor 10 jaar op slot. Pas aan het einde van de tien jaar mogen adspirantomroepen weer meedingen.
4. De NOS wordt gesplitst en als sterke organisatie geofferd.
5. De VVD is voorstander van hervormingen gericht op een echt goede regeling van de publieke functies. (zie VVD-Expresse no. 63)

Dit wordt nu voor tien jaar onmogelijk.

Motie
De VVD steunde een motie van D66 om de concessieperiode met 5 jaar te bekorten. Deze motie werd verworpen. De woordvoerder is van mening dat met dit wetsvoorstel regering en parlement de gevangenen van de Mediawet zullen worden, die als zodanig het publieke bestel uitermate beperkte mogelijkheden tot overleving biedt.

Inlichtingen:
Dick Dees, 070-3182917.

Broos van Erp

Brutering

In de afgelopen week overlegde de Tweede Kamer met staatssecretaris Heerma (CDA) van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu over de bruteringsoperatie. VVD-woordvoerder Broos van Erp noemde deze operatie de grootste op het terrein van de volkshuisvesting sinds het van kracht worden van de woningwet in 1901.
De operatie bestaat uit twee stappen.

1. Het contant maken van de subsidieverplichting.
2. Het wegstrepen van de contant gemaakte subsidies tegen de leningen.

Door de bruteringsoperatie worden de financiële banden tussen de sociale huursector en de rijksoverheid doorgeknipt. 'Men kan dan ook terecht spreken van een majeure operatie in de volkshuisvesting', aldus de woordvoerder.

Molensteen
De begroting van het ministerie van VROM wordt ontdaan van de molensteen van de objectsubsidies, die voornamelijk te wijten zijn aan de dynamische kostprijshuurregeling. Hierdoor zal een einde komen aan het rondpompen van geld, met alle administratieve verplichtingen voor rijk en corporaties vandien. Er zal sprake zijn van een grotere vrijheid in het vermogens- en liquiditeitsbeheer. De VVD is in principe een voorstander van bruteren. Dat betekent overigens niet dat het wetsvoorstel op voorhand wordt gesteund.
De staatssecretaris heeft het gesloten akkoord met de corporaties, in de wet vervat, voorgelegd met de mededeling dat men het alleen maar kan aannemen dan wel verwerpen. Onparlementair is dat 'slikken of stikken'. De woordvoeder stelde dat hij dat niet accepteert omdat ten tijde van de plenaire behandeling van het wetsvoorstel de zaken anders zouden kunnen liggen. Derhalve sprak hij nu een "ja, mits" uit.

Inlichtingen:
Broos van Erp, 070-3182896.

De kwaliteit van het hoger onderwijs

Symposium van de Prof Mr B.M. Teldersstichting

Discussies over: - Het stelsel hoger onderwijs; - Selectie, - Financiering.

Inleiders: Prof dr F.A. van Vught, mr O.G. Brouwer, dr E. Th Cassee, prof dr R.A. de Moor, drs J.W.L Stubbe

Datum 16 maart 1994
Plaats Vergaderzaal van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, Binnenhof 22, Den Haag

Naam:

Adres:

Postcode / Woonplaats:

Instelling/functie:

neemt op woensdagmiddag 16 maart 1994 deel aan het symposium over de kwaliteit van het hoger onderwijs. Hij/zij betaalt het preadvies à *f* 25,-- met de acceptgirokaart die hem/haar gelijk met het preadvies zal worden toegezonden.

Datum: Handtekening

Deze bon zenden vóór 5 maart a.s. naar: Prof. Mr. B.M. Teldersstichting, Koninginnegracht 55a, 2514 AE Den Haag, of faxen naar: 070-3631951.

VVD en AOW

1. De VVD maakt een duidelijk en principieel onderscheid tussen uitkeringen die een relatie hebben met de arbeidsmarkt en niet-arbeidsmarktgerelateerde uitkeringen, zoals de AOW. De AOW moet anders worden behandeld omdat het in feite geen uitkering is maar een basispensioen.
2. De AOW dient welvaartsvast te zijn. Daarom moet de loonontwikkeling gevolgd worden. Stijgen de lonen, dan stijgt de AOW; stijgen de lonen niet, dan stijgt ook de AOW niet.
3. AOW-ers moeten als het aan de VVD ligt net zo worden behandeld als werkenden. Waar de VVD als gevolg van de inzet voor meer banen -op termijn 500.000 banen meer!- voor werk boven inkomen kiest, levert iedereen aan koopkracht in.
4. Het CPB heeft berekend dat het programma van de VVD de meeste banen oplevert (zie pagina 1). Hierdoor wordt het draagvlak van de AOW vergroot. Er is geen betere garantie voor het handhaven van een goede, welvaartsvaste AOW dan het vergroten van het aantal werkenden! De VVD is de absolute banenkampioen! 124.000 extra banen in 1998, 230.00 in 2002 en 500.000 banen structureel op de lange termijn wordt door geen enkele andere partij gehaald. De VVD laat de verhouding werkenden/niet werkenden bovendien fors dalen met bijna 6% in 1998 en 11% in 2002.
5. Het verschil in koopkrachtverlies voor mensen met alleen AOW tussen VVD en CDA en D66 is zeer klein. Verliest de AOW-er bij de VVD op jaarbasis 1,75% aan koopkracht, bij het CDA en D66 is dat maar 0,25% per jaar minder. Dat is 4½ gulden per maand voor een echtpaar. Bovendien laat het CDA de staatsschuld oplopen: het CDA financiert de koopkracht dus - *ook voor AOW-ers op de pof!*
6. De VVD is ten sterktste gekant tegen het D66-voorstel om senioren over hun aanvullend pensioen AOW-premie te laten betalen. Mensen die hun eigen verantwoordelijkheid hebben genomen om aanvullend iets voor hun oude dag te regelen, mogen daarvoor niet worden gestraft! De VVD is tegen deze oridinaire lastenverzwaring. AOW-ers met een aanvullend pensioen zijn bij D66 het slechts af. Zo levert een AOW-er met een aanvullend pensioen van 30.000 gulden bij D66 maar liefst 11% aan koopkracht in gedurende de komende 4 jaar.

Erica Terpstra

7. De VVD is tegen voorstellen, zoals gedaan door het VNO, om de AOW-leeftijd te verhogen of het AOW-pensioen te verlagen. Deze voorstellen *lopen veel te veel op de zaken* vooruit. Bij een economische groei van 2% per jaar komt de betaalbaarheid van de AOW in de toekomst niet in gevaar als een kwart van deze groei aan de AOW wordt besteed. Maar de beste garantie voor een goede AOW is natuurlijk het vergroten van het draagvlak van de AOW door meer banen te scheppen.

Inlichtingen,
Robin Linschoten: 070-3182895
Erica Terpstra: 070-3182900

COLOFON

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Tijdens de Algemene Vergadering van de VVD te Venlo op 18 en 19 februari 1994 werden de definitieve kandidatenlijsten vastgesteld voor het Europees Parlement en de Tweede Kamer.

Tweede Kamer:

1. mr drs F. Bolkestein
2. E.G. Terpstra (v)
3. H.F. Dijkstal
4. A. Jorrtisma Lebbink (v)
5. R.L.O. Linschoten
6. drs D.J.D. Dees
7. J. Franssen
8. dr R.W. de Korte
9. drs F.W. Weisglas
10. A.L.E.C. van der Stoel (v)
11. mr A.H. Korthals
12. J.W. Remkes
13. drs M.M.H. Kamp (v)
14. H.A.L. van Hoof
15. mr J.A. te Veldhuis
16. A.A.M.E. van Erp
17. P.M. Blauw
18. drs W.C.G. Voûte-Droste (v)
19. H.G.J. Kamp
20. J.F.B. van Rey
21. ir E.L.P. Hessing
22. J.D. Blaauw
23. drs. J.F. Hoogervorst
24. drs. P.J.L. Verbugt (v)
25. S. van Heemskerck (v)
26. drs. O. Cherribi
27. mr B.M. de Vries
28. M.J. Essers-Huiskamp (v)
29. J. Rijpstra
30. C.G.A. Cornielje
31. drs J.M. de Vries (v)
32. drs J.H. Klein Molenkamp
33. mr A.M van Blerck (v)
34. M. van den Doel
35. mr O.P.G. Vos
36. W.P. Keur
37. drs C.C.A. Beels
38. ir P.H. Hofstra
39. mr R. Luchtenveld
40. A. Latenstein v.Voorst(v)

Europees Parlement

1. drs G.M. de Vries
2. mr J.G.C. Wiebenga
3. mr J.E.S. Larive (v)
4. ir J. Mulder
5. drs. F.A. Wijsenbek
6. dr P.C. Plooij-v. Gorsel(v)
7. drs. R.J. Goedbloed
8. J.K. Muntinga
9. M. van Greuningen
10. A.A.J.C. Schouwenaars

Frits Bolkestein

Samenvatting toespraak Frits Bolkestein voor de 93ste Algemene Ledenvergadering op zaterdag 19 februari 1994.

Wie de VVD van nu vergelijkt met de VVD van drie jaar geleden, ziet een wereld van verschil. Het waren donkere dagen voor de VVD toen ik de leiding van de Tweede-Kamerfractie op mij nam. Sindsdien hebben wij een enorme team-spirit weten op te bouwen. Het is dankzij deze team-spirit dat wij uit het dal zijn gekropen.
In januari 1978 ben ik voor het eerst lid van de Tweede Kamer geworden. Anderhalf jaar daarvoor was ik in Nederland teruggekeerd na een buitenlands verblijf van 16 jaar. Het heersende opinieklimaat was destijds, in het midden van de jaren zeventig, totaal verschillend van dat van 1960, toen ik uit Nederland vertrok. Ik voelde mij dan ook als een kat in een vreemd pakhuis.

Nieuw Flinks
De Partij van de Arbeid gaf toen de toon aan en die toon was Nieuw Links. Ik werd vooral getroffen door de buitennissige theorieën van Minister Jan Pronk. Hij vond dat de armoede van de Derde Wereld de schuld van het Westen was en streefde daarom naar een Nieuwe Internationale Economische Orde. Iedereen die, net als ik, jarenlang in ontwikkelingslanden had gewoond, kon weten dat de werkelijke oorzaken van die armoede van binnenlandse aard waren. Politieke onrust en slecht bestuur waren in de meeste arme landen eerder regel dan uitzondering. Het schortte dus niet zozeer aan de Internationale Economische Orde alswel aan de Nationale Economische Wanorde.
Was de VVD te vroeg met het wijzen op de sociale fraude en de criminaliteit? Aan de andere kant: hadden wij dan onze mond moeten houden, toen wij zagen dat het misliep? Smalend riepen de heren Aantjes en Boersma dat de VVD iemand die op de grond lag nog een trap na wilde geven. Waar zijn die heren nu?
Smalend riep de PvdA dat de VVD weer een blik politie wilde opentrekken. Maar ook haar morele arrogantie is verbleekt. Er bestaat geen Nieuw Flinkse uitspraak die de VVD niet twintig jaar geleden voor haar rekening heeft genomen.

Puinruimen en Opbouwen
Inmiddels is het 16 jaar later. Ik voel mij nu weer thuis in de tijd. De prestatiemaatschappij, die in de jaren zeventig hopeloos achterhaald en ouderwets werd geacht, is weer terug. De cultuur van laksheid wordt nu allerwegen betreurd.
Toch moeten wij ze ons inscherpen want het gaat niet goed met de Nederlandse economie. De werkloosheid is hoger dan in het begin van de jaren tachtig en bereikt met 740.000 uitkeringen een naoorlogs record. Het aantal arbeidsongeschikten nadert het miljoen, hoewel de Nederlanders de hoogste levenverwachting in de wereld hebben. De staatsschuld bedraagt 80.000 gulden per huishouden en stijgt nog steeds.
Waarom zijn onze economische problemen nog steeds niet opgelost? Het VVD-verkiezingsprogramma van 1977 heette "Puinruimen en opbouwen" en vroeg ombuigingen van ƒ 20 miljard. De toenmalige fractievoorzitter van het CDA Ruud Lubbers en Minister van Sociale Zaken Wil Albeda hebben die ombuigingen verijdeld.
Als destijds wel flink was bezuinigd, was het niet nodig geweest om nu, in ons verkiezingsprogramma "Nederland moet weer aan de slag", wederom rond de F. 20 miljard aan ombuigingen te vragen. Want dat is het bedrag dat wij nodig vinden. En het CDA vindt dat nu gelukkig ook. De PvdA heeft toch minder geleerd dan men zou denken want die partij noemt minder dan de helft van dat bedrag. En D66 zit - U raadt het al - daar keurig tussenin.

Prioriteiten
In de jaren tachtig hebben de twee VVD-CDA kabinetten door stevig aan te pakken de Nederlandse economie omgebouwd tot een banenmachine. Het bedrijfsleven herstelde zich en er werden 700.000 banen geschapen. Toch werd te weinig bereikt en ook de VVD mag zich dat aantrekken. Het financieringstekort ging omlaag, maar de lastendruk bleef te hoog. En hoewel de sociale zekerheid werd bijgesteld, werd de verzorgingsstaat onvoldoende gemoderniseerd.
Het eerste wat wij zeker moeten stellen, is dat ook in het jaar 2010 Nederland een vrij en veilig land is. De dreiging uit het Oosten is verdwenen maar hoe lang blijft dat zo? Rusland is de grootste en potentieel krachtigste staat in Europa. Dat land verkeert nu in chaos maar elke chaos vraagt om een reactie. Het enige cement dat die staat bijeenhoudt, is het nationalisme. Op een herleving daarvan moeten wij ons dus voorbereiden.
Daarom mag er niet meer op defensie worden gekort. De rek is er nu uit. En daarom moeten wij de NAVO in standhouden. De NAVO is de enige vredesbeweging die goed functioneert.
In het jaar 2010 moet ook de binnenlandse veiligheid van ons land zijn vergroot. Sommigen zeggen dat de strijd tegen de criminaliteit niet kan worden gewonnen. Ik zeg: die strijd is nog maar net begonnen. Eindelijk zijn alle politieke partijen er rijp voor. Niemand zegt nu dat de VVD weer een blik politie wil opentrekken. Integendeel, zowel PvdA als D66 hebben het VVD-plan overgenomen in de volgende kabinetsperiode 10.000 politiemensen extra aan te nemen. Als we daar nu eens mee beginnen dan is de eerste slag gewonnen.

Volledige Werkgelegenheid
De grootste uitdaging voor de komende 15 jaar is het vergroten van de werkgelegenheid. Ik ben er van overtuigd dat Nederland in het jaar 2010 weer volledige werkgelegenheid kan bereiken. En dat **moeten** we ook bereiken. Want we kunnen de problemen van ons land niet oplossen als we de helft van de beroepsbevolking langs de kant laten staan. Wij moeten zorgen voor goede gezondheidszorg, goed onderwijs voor onze kinderen, een goed pensioen voor onze ouderen, en een schoon milieu voor allen. We kunnen dat niet op de pof blijven financieren. We kunnen de lasten niet op een slinkende groep werkenden blijven afschuiven. Wij kunnen onze toekomst alleen zeker stellen als we iedereen de gelegenheid geven het beste uit zichzelf te halen.

Wie nu zegt dat we de sociale zekerheid kunnen laten zoals zij is, draait de mensen in het land een rad voor ogen en zal zichzelf in het jaar 2010 tegen komen. Wie nu geen maatregelen neemt, zet de AOW van de toekomst op het spel. Een gezonde economie in het jaar 2010 vraagt om een basisstelsel nu.
Daarom mag ons verkiezingsprogramma niet hetzelfde lot wachten als "Puinruimen en Opbouwen" uit 1977 of als "Bestek 81". Daarom moet ons programma richtinggevend worden voor het volgende regeerakkoord. Als liberalen zijn wij tot compromissen altijd bereid. Maar wij zullen niet meewerken aan een regeerakkoord dat meer naar water smaakt dan naar wijn. De VVD gaat op voor herstel van de volledige werkgelegenheid. Daarop moet het volgende regeerakkoord uitzicht bieden.

Maar onze ministers moeten goed worden ondersteund door een alerte en hoogwaardige fractie, die in volstrekte eensgezindheid het beleid beschouwt en bijstuurt waar dat nodig is. De lijst voor die alerte en hoogwaardige fractie is vandaag vastgesteld en met haar gaan wij de verkiezingen winnen.

expresse 125
5 maart 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Stevige basis

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen is groter geweest dan was verwacht. Dat is verheugend. Voor de lokale democratie is dat uitermate belangrijk. De VVD heeft zijn positie in de gemeenteraden versterkt. Er komen 248 nieuwe raadsleden bij. Dat brengt het aantal VVD-raadsleden op 1722. Door deze versterking is er meer zicht op deelname aan colleges van B&W.

Bij deze verkiezingen zijn ook veel plaatselijke partijen goed uit de stembus gekomen. Zij zorgen voor extra politieke kleur in de lokale democratie. Voor de VVD vormen deze partijen een uitdaging. De VVD moet zich duidelijk profileren en laten zien dat onze partij ook op gemeentelijk niveau een duidelijk gezicht heeft.
De opkomst van extreem-rechts valt te betreuren. Deze partijen kunnen maar op één manier effectief bestreden worden. De problemen van de mensen die op zulke partijen stemmen moeten worden opgelost. Goed beleid is het beste antwoord.

Als de uitslag van deze verkiezingen wordt vertaald naar het landelijk niveau kunnen we vaststellen dat dit voor de VVD een stabiel beeld oplevert. Deze score is de op één na hoogste die de VVD ooit heeft gerealiseerd. Het is een stevige basis voor de komende Tweede Kamerverkiezingen.
In de komende campagne zullen we verantwoording afleggen over de afgelopen viereneenhalf jaar en ons duidelijke programma voor de komende jaren uitdragen.
Wij zullen moeten proberen om ook de kiezers die op plaatsgebonden partijen hebben gestemd, en zij die zijn thuisgebleven over de streep te trekken. De strijd is nog lang niet gestreden. Alles is nog mogelijk. Het streven moet er op gericht zijn landelijk de tweede partij te worden en om in het kabinet te komen.

Frits Bolkestein

Verkiezingen gemeenteraad 2 maart 1994

Fictieve Zetelverdeling Tweede Kamer

	TK '89	GR '90	PS '91	GR'94
CDA	54	51	49	39
PvdA	49	38	31	32
VVD	22	22	24	28
D66	12	19	24	22
GL	6	10	8	12
CD	1	1	2	4

Feiten over justitiebeleid

Cellen
Bij het aantreden van minister Korthals Altes in 1982 bedroeg het aantal cellen 4050. Toen hij in november 1989 aftrad waren er 6258 cellen. Omdat de minister afgaande op de stijgende criminaliteitscijfers voorzag dat er een cellentekort zou ontstaan schreef hij in zijn politiek testament dat er binnen afzienbare tijd meer cellen zouden moeten worden bijgebouwd. Plannen daarvoor waren al op stapel gezet. Minister Hirsch Ballin zette achter het realiseren van deze plannen te weinig vaart. Er ontstond een cellen tekort en het aantal heenzendingen liep snel op tot 4300 heenzendingen per jaar. Hierop besloot de minister de bestaande plannen versneld te realiseren. In december 1993 waren er 8053 cellen gerealiseerd.

Agenten
Feitelijke sterkte: het op straat inzetbaar politiepersoneel groeide van 1982 van 32.831 tot 33.446 in 1989 en daalde in 1992 tot 32.458.

Recente cijfers heeft het ministerie van Justitie nog niet beschikbaar.

Bron: Ministerie van Justitie, maart 1994.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902
Hans Dijkstal, 070-3182884.

Pact tegen de misdaad

Onderstaande brief stuurde VVD-fractievoorzitter Bolkestein naar zijn collega-lijsttrekkers.

's-Gravenhage, 1 maart 1994

Zeer geachte Collega-lijsttrekkers,

Hierbij richt ik mij tot U met het voorstel nog voor de landelijke verkiezingen van 3 mei aanstaande te komen tot een kamerbreed 'Pact tegen de misdaad'. Ik stel mij voor dat wij besluiten tot een 'heren'-akkoord dat in ieder geval één concrete afspraak zou moeten bevatten, namelijk uitbreiding van de politiecapaciteit met 10.000 politiemensen vóór het jaar 2000. Dat zou kunnen worden bereikt door in de komende vijf jaar elk jaar 2000 politiemensen extra aan te nemen.

Mijn beweegredenen zijn de volgende:
- Uit NIPO-onderzoek is gebleken dat in vrijwel alle gemeenten vier op de vijf burgers van mening zijn dat bestrijding van de misdaad absolute priortieit verdient.
- In vrijwel alle verkiezingsprogramma's klinkt de beleidsprioriteit van misdaadbestrijding door, al dan niet vertaald in concrete suggesties tot uitbreiding van de politiecapaciteit.
- Tienduizend politiemensen erbij klinkt veel, maar het enige wat we dan bereiken is dat onze politiesterkte op het niveau komt van Duitsland en België. Het is dus volstrekt realistisch.
- Tienduizend politiemensen erbij is niet het enige antwoord op de misdaad, maar wel een heel belangrijk onderdeel daarvan. Versterking van de politiecapaciteit werkt niet alleen repressief maar zeker ook preventief.
- Het gevaar bestaat echter dat bij de komende kabinetsformatie de criminaliteitsbestrijding toch weer ondergesneeuwd raakt. De financiële noden van de overheid zijn groot, de mogelijkheden klein. Ik denk dat het in het belang van alle partijen is dat we dit risico van 'ondersneeuwing' tot het uiterste beperken.
- Als we nu een gezamenlijke afspraak maken tot uitbreiding van de politiecapaciteit met 10.000 politiemensen, zijn de burgers ervan verzekerd dat deze inspanning zal worden geleverd, wat de politieke kleur van het volgende kabinet ook zal zijn. Alle partijen -inclusief de toekomstige oppositie- zullen immers aan de afspraak zijn gebonden.
- Een belangrijk voordeel van een afspraak van nu is dat reeds met de voorbereidingen van één en ander wordt aangevangen.
  Het probleem van de groeiende criminaliteit is te groot om door één partij alleen te worden aangepakt. Slechts een gezamenlijke inspanning van alle partijen kan tot resultaten leiden. Ik hoop dan ook dat U met ons dit initiatief aan wil gaan.

Met belangstelling naar uw reactie uitziende,
Hoogachtend,

Frits Bolkestein.

Illegalen

In de afgelopen week stelde VVD-woordvoerder binnenlandse zaken, Jan Kees Wiebenga mondelinge vragen aan minister van Thijn (PvdA) en staatssecretaris De Graaff-Nauta (CDA) van binnenlandse zaken. De mondelinge vragen waren het gevolg van een onbevredigend antwoord dat de bewindslieden hadden gegeven op schriftelijke vragen van de VVD over het feit dat bij deelgemeenteraadsverkiezingen in Amsterdam, ook illegale vreemdelingen konden stemmen.
De woordvoerder betoogde dat het kiesrecht het belangrijkste recht in een democratie is. Het is een politiek recht. Het is nooit de bedoeling geweest om illegale vreemdelingen aan verkiezingen te laten meedoen. De VVD vindt dat hier één lijn moet worden getrokken. De Amsterdamse gemeenteraad had dat moeten beseffen. De toenmalige burgemeester had bij de behandeling van de 'foute' verordening in de gemeenteraad moeten ingrijpen en de verordening moeten voordragen voor vernietiging bij de Kroon", zo stelde de woordvoerder.
De VVD-fractie vindt het feit dat illegale vreemdelingen kunnen meedoen aan de deelgemeenteraadsverkiezingen in strijd met het algemeen belang. Met het kiesrecht mag nooit gemarchandeerd worden. Als dat gebeurd is de geloofwaardigheid van de overheid in het geding.
Minister van Thijn antwoordde dat de verordening waarom het gaat reeds viermaal eerder is toegepast. Hij zag daarom geen reden nu in te grijpen. De woordvoerder stelde dat het argument 'het is al eerder gebeurd en het is dus zo erg niet' leidt tot een vergroting van de kloof tussen kiezers en regering en de politiek.
Desalniettemin wenste de minister niet in te grijpen.

Inlichtingen:
Jan Kees Wiebenga, 070-3182904.

Individuele huursubsidie

De individuele huursubsidie (IHS) beoogt het mogelijk te maken dat lagere inkomensgroepen betaalbaar kunnen wonen. De regeling heeft betrekking op zelfstandige woonruimte, dus niet op verhuur van kamers.
Zo'n 960.000 huishoudens ontvangen huursubsidie; de gemiddelde bijdrage is ± 2000 gulden per jaar. De totale uitgaven bedragen ongeveer 2 miljard gulden per jaar.
In de IHS-regeling is een maximumhuurgrens opgenomen die ƒ 913,-- per jaar bedraagt met een aftoppingsgrens van ƒ 700,--. Dat wil zeggen dat men huursubsidie krijgt tot een huur van ƒ 700,-- ook al woont men in een duurder huis (maximaal tot ƒ 913,--). Het gedeelte van de huurprijs dat ligt tussen de aftoppingsgrens en de maximum-huurgrens komt dus geheel voor rekening van de huurder. Deze bevroren aftoppingsgrens wordt met ingang van 1 juli 1994 aangepast aan de huurtrend. Voor bejaarden is dat reeds per 1 juli 1992 gebeurd. De VVD is voorstander van één huurgrens in plaats van twee (maximumhuurgrens en aftoppingsgrens).

VVD-standpunt
In april 1992 heeft de VVD gepleit voor die ene grens (de fiatteringsgrens staat hier buiten). Dat betekent dus dat de maximumhuurgrens en de aftoppingsgrens worden teruggebracht tot één grens. De VVD meent dat de maximumhuurgens op een niveau moet liggen waar nog sprake is van goedkope huurwoningen. De VVD wil die grens leggen bij ƒ 700,--.
In het verkiezingsprogramma staat een passage waarin staat dat de individuele huursubsidie een onderdeel wordt van de bijzondere bijstand.
Het door het Centraal Plan Bureau doorberekende programma bezuinigt 300 miljoen gulden op de IHS. Die 300 miljoen is opgebouwd uit de volgende bedragen:
- 200 miljoen: het verschil tussen de vraaghuur en de normhuur wordt 10%-punt minder gesubsidieerd;
- 100 miljoen: alleenstaanden beneden de 65 jaar krijgen op den duur 60% i.p.v. 70% van het inkomen van meerpersoonshuishoudens.

De VVD kiest nu voor een aanscherping van de kwaliteitskorting van gemiddeld 10%, waarbij de laagste inkomens, inclusief AOW-gerechtigden zonder aanvullend pensioen, zoveel mogelijk worden ontzien. Dit is dus een nadere specificering van de globale tekst in het CPB-verhaal.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070-3182890

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting. De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Initiatief wetsvoorstel VVD afschaffen bonus/malus

De VVD wil de bonus/malus-regeling volledig afgeschaft zien worden. Binnen afzienbare tijd zullen VVD-Tweede Kamerleden Robin Linschoten en Piet Blauw hiertoe een initiatiefwet indienen. De VVD verzet zich reeds lang tegen deze fnuikende regeling, die contraproductief werkt en vele onbillijkheden kent. Nu de regering niet bereid is om gevolg te geven aan het klemmende verzoek van de VVD-fractie om de bonus/malus-regeling te schrappen, komt de VVD zelf met een initiatiefwet.

Inlichtingen:
Robin Linschoten, 070-3182895
Piet Blauw, 070-3182881.

Onlangs verscheen het eerste nummer van Liberaal Réveil in 1994.

In dit nummer zijn de volgende artikelen opgenomen:

- Democratische dilemma's
  R. Braams
- Rode vlammen en blauw bluswater
  VVD-positionering tegenover de PvdA tussen 1971 en 1982
  P.G.C. van Schie
- De publieke omroep
  C. Wolzak
- Lessen uit een parlementaire enquête
  F. Bolkestein
- Van Christendom tot New Age
  J.M.A. van den Driessen-Mareeuw
- Mensenrechten -evolutie noodzakelijk, niet gevaarlijk
  A. Baas
- Mensenrechten of fantasierechten
  een reactie op het artikel van Cliteur
  M.C. Castermans-Holleman
- Een opgewarmd prakje beleidsaanbevelingen voor Europees economisch herstel
  H.H.J. Labohm

U kunt dit themanummer bestellen door ƒ 9,50 over te maken op girorekening 240200 (t.n.v. St. Liberaal Reveil te Wageningen) onder vermelding van 'Liberaal Reveil nr. 1, 1994'.

U kunt zich ook opgeven als abonnee van Liberaal Reveil voor ƒ 55,-- per jaar. Jongeren betalen ƒ 30,--

U kunt zich aanmelden bij: Liberaal Reveil, Koninginnegracht 55a 2514 AE Den Haag.

ER GAAN STEEDS MEER STEMMEN OP VOOR HET LIBERALISME.

Opmars van lokale partijen
Winst D66 valt tegen
ZWARE KLAP CDA/PVDA
Zege VVD in veel steden
Van onze parlementaire redactie
AMSTERDAM, donderdag
De gemeenteraadsverkiezingen hebben een politieke aardverschuiving teweeggebracht. CDA en PvdA hebben in de 622 gemeenten zware averij opgelopen. Nimmer in de parlementaire geschiedenis hebben deze politieke partijen zo'n zware nederlaag geleden.
Lage opkomst blijft uit
Coalitie in zak en as
OP PAGINA 7
Ouderen ballen vuist
OP PAGINA 9
Van der Valks o
borgtocht v

De VVD heeft zijn positie in de gemeenteraden versterkt.

Er komen 248 nieuwe raadsleden bij.
Dat brengt het aantal VVD-raadsleden op 1722!

Wij danken alle kiezers die ons bij de gemeenteraadsverkiezingen hun stem hebben gegeven.

Meer weten of lid worden?
Bel 070-3613061.
Of schrijf:
VVD, antwoordnummer 1877, 2501 WB Den Haag.

VVD. DE ENIGE LIBERALE PARTIJ VAN NEDERLAND.

expresse 126
12 maart 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Voor alle duidelijkheid

Er is de laatste weken onduidelijkheid ontstaan over het AOW-standpunt van verschillende politieke partijen. Ik hecht eraan onze mening nog eens nader toe te lichten. De VVD heeft namelijk een glashelder standpunt.

De VVD heeft een uitzondering voor de AOW gemaakt als het gaat om de koppeling tussen lonen en sociale voorzieningen. Wij willen namelijk heel duidelijk een verschil accentueren. De AOW is een basispensioen en geen uitkering.

De AOW moet welvaartsvast zijn en moet dus de loonontwikkeling volgen. Als de vakbonden en werkgevers het elk jaar eens worden over een loonstijging die twee 2% hoger ligt dan het Planbureau in zijn berekeningen aanneemt, dan zouden de AOW-ers daarvan in het VVD-programma volledig profiteren. Aan het einde van de volgende kabinetsperiode heeft men dan niet 7% ingeleverd, maar is men er 1% op vooruit gegaan. Dat is dus heel iets anders dan de AOW hoe dan ook vier jaar lang bevriezen. Opgemerkt moet worden dat er tot op heden alleen maar cao's worden afgesloten die weinig of geen loonstijgingen behelzen.

De VVD wil AOW-ers dus net zo behandelen als werkenden. Omdat wij werk boven inkomen stellen betekent dit wel dat als wij honderduizenden banen willen creëren iedereen aan koopkracht moet inleveren. Er is geen betere garantie voor het handhaven van een goede, welvaartsvaste AOW dan het vergroten van het aantal werkenden. De VVD creëert in de CPB-berekeningen het grootste aantal banen, ruim 500.000 structureel op de lange termijn.

Waar wij sterk tegen gekant zijn is het betalen van AOW-premie door senioren over hun aanvullend pensioen. Zij die hun verantwoordelijkheid hebben genomen om aanvullend iets voor hun oude dag te regelen mogen daarvoor niet gestraft worden. De VVD is tegen zo'n lastenverzwaring.

Wij willen de zaak niet rooskleuriger voorstellen dan ze is. Waar het ons om gaat is werk, werk en nog eens werk. Dat is de beste garantie voor het handhaven van een goede AOW.

Frits Bolkestein

Christendom en humanisme

Elke samenleving heeft betrokkenheid nodig. Hoe groter de fysieke en maatschappelijke mobiliteit, des te groter de behoefte aan een bezielend verband. Dat geldt niet alleen voor de Nederlandse -of de Westerse- samenleving, maar voor iedere. Luister naar de Nigeriaanse schrijver Chinuo Achebe: "Wil een samenleving soepel en doelmatig functioneren, dan moeten de leden daarvan bepaalde fundamentele veronderstellingen en gedragsnormen delen. Er moet een zekere consensus zijn over wat wordt bedoeld met goed en met kwaad." Dat algemeen aanvaarde kader van ideeën en idealen was vroeger in Nederland nauwelijks een punt van discussie omdat iedereen er stilzwijgend vanuit ging. Dit weerspiegelde zich toen in artikel 3 van het beginselprogramma van de VVD: "De partij ziet de Nederlandse samenleving bovenal gedragen door de geest van christendom en humanisme. Het is haar overtuiging dat de zedelijke beginselen daarvan aan de Westerse samenleving in het algemeen en aan de Nederlandse samenleving in het bijzonder ten grondslag liggen en dat zij deze behoren te blijven kenmerken". Dat artikel is in 1980 geschrapt, waaraan "de geest van 1968 " -toen alles mocht en kon, en niets hoefde- niet vreemd zal zijn geweest. Niet alleen de verwijzing naar het christendom, ook die naar het humanisme werd verwijderd.

Inmiddels is onze samenleving op drift geraakt. De criminaliteit is enorm gegroeid. Ook op een onschuldiger niveau lappen zeer velen allerlei regels aan hun laars. Er is veel druggebruik. De werkloosheid bereikt een na-oorlogs record. Terwijl wij toezien, ontstaat een onderklasse die vaak in isolement leeft. Hier en daar is sprake van machtsbederf. De televisie brengt een overvloed van beelden die moeilijk tot een samenhangend geheel zijn te integreren. De Europese Unie is totaal de weg kwijt.

Die vele en verwarrende ontwikkelingen maken hier -en elders- de vraag actueel wat ons bezielend verband is of moet zijn.
Misschien hebben wij de verwijzing naar christendom en humanisme te lichtvaardig uit ons beginselprogramma geschrapt. Misschien verdient de gedachte van de publieke plicht, waar Prof. P.J. Oud zo vaak naar verwees, meer aandacht. Elke partij moet blijven nadenken over de diepere waarden die haar bewegen.

Frits Bolkestein

Politiesterkte

In de afgelopen week presenteerde de Algemene Rekenkamer het rapport 'Politiesterkte' aan de Tweede Kamer.

VVD-Expresse sprak hierover met Hans Dijkstal, woordvoerder Politie-zaken van de VVD-Tweede Kamerfractie.

Een van de conclusies uit het rapport is dat het Ministerie onvoldoende inzicht heeft in de feitelijke besteding aan personeel en materieel. Wat vindt U hiervan?
Er is sprake van een gecompliceerde situatie. De politiebestedingen komen voor op de begrotingen van de gemeenten. Dat bemoeilijkt de informatiestroom. Dit praat de rol van het ministerie van Binnenlandse Zaken echter niet goed. Men moet beter toezicht houden. De kritiek van de Rekenkamer is dus zeer serieus te nemen.

Wat vindt U ervan dat de gemeenten een deel van het personele budget heeft gebruikt voor materiële voorzieningen?
Volgens de zgn. kop/muntregeling hadden de gemeenten een marge van 5% om gelden naar eigen inzicht aan te wenden: dus voor personeel of voor materieel. Het rapport toont echter aan dat in veel gevallen geld dat bedoeld was voor personeelsuitbreiding gebruikt is om financiële gaten te dichten of materiële uitgaven te financieren. Dat is natuurlijk onjuist. Dit slaat overigens op de oude situatie, waarin er gemeentepolitie en rijkspolitie was. Per 1 april 1994 treedt de nieuwe Politiewet in werking met de 25 regionale politiekorpsen. Van belang is dat we daarin de verantwoording, controle en politieke aansturing beter regelen. Het mag niet zo zijn dat de politie zo zeer verzelfstandigd, dat de politiek, gemeentelijk en op afstand het rijk, niets meer te vertellen heeft.

De VVD pleit voor meer blauw op straat: de omvang van het administratieve en technische personeel is echter toegenomen?
Er zijn twee belangrijke conclusies uit dit rapport te halen: één, er zijn 2000 minder agenten dan we dachten en twee, het blijkt zo te zijn dat het aantal executieve agenten, op straat en bij de recherche slechts is afgenomen. In het plan om het aantal agenten met 10.000 te laten stijgen, overigens voorbereid door de VVD-politiecommissie, is hier al rekening mee gehouden. Wij willen de 10.000 agenten vooral in de executieve sfeer inzetten niet alleen in de stad maar ook op het platteland, omdat het vraagstuk van de onveiligheid zich in het gehele land voordoet

Hans Dijkstal

Als de politiesterkte straks met 10.000 man wordt uitgebreid, zal er ook materieel voor die uitbreiding moeten komen? Is daar ook aan gedacht?
Ja, er wordt in ons verkiezingsprogramma 1 miljard gulden uitgetrokken voor meer politie, meer materieel maar ook voor uitbreiding van de rechterlijke macht en het openbaar ministerie. Als de politie straks meer criminelen gaat oppakken moet die stroom ook goed verwerkt kunnen worden.

De VVD heeft gepleit voor een pact tegen de misdaad. In hoeverre past die oproep in het beeld dat na publikatie van dit rapport is ontstaan?
Ik heb zelf om dit rapport gevraagd omdat ik vermoedde dat er veel dingen niet in orde waren. Nu deze feiten op tafel liggen wordt de dringende noodzakelijkheid van het pact alleen maar duidelijker.

Inlichtingen:
Hans Dijkstal, 070-3182884.

Stijging aantal asielzoekers

Naar aanleiding van recente berichten over verdergaande stijging van het aantal asielzoekers en problemen bij de opvang van hen gaf VVD-woordvoerder Jan Kees Wiebenga de volgende reactie: "De recente maatregelen die staatssecretaris Kosto heeft genomen tot verscherping van het asielbeleid (aanpassing van de Vreemdelingenwet) zijn op zichzelf goed. Waar het aan schort is de verdeeldheid binnen het kabinet over het immigratievraagstuk. Een recente uitspraak van minister Kok over quotering van aantallen immigranten en soortgelijke eerder uitspraken van bewindslieden als de ministers Pronk en d'Ancona hebben waarschijnlijk een aanzuigende werking.
Daardoor kan het beeld ontstaan bij veel immigranten, dat ook ongegronde asielzoekers in Nederland een kans maken. Wat nodig is dat het kabinet een éénduidig signaal moet geven dat ongegronde asielzoekers hier even weinig kans maken als in de buurlanden Frankrijk, Duitsland en Engeland."

Inlichtingen:
Jan Kees Wiebenga, 070-3182904.

Jan Kees Wiebenga

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Vijf vragen over individuele huursubsidie

1. Wat wil de VVD met de IHS?

Antwoord:
De individuele huursubsidie wordt een onderdeel van de bijzondere bijstand en daarmee dus decentraal uitgevoerd. De IHS blijft een belangrijk volkshuisvestingsinstrument en is bedoeld voor diegenen die deze ondersteuning echt nodig hebben.

2. Wie ondervindt er nadeel van de 300 miljoen gulden die de VVD wil bezuinigen op de individuele huursubsidie?

Antwoord:
De beter betaalde huurders van de duurdere woningen zullen nadeel van de bezuiniging ondervinden. Dit is conform het VVD-standpunt in het verleden en het verkiezingsprogramma. Hoe duurder de woning hoe meer men daar zelf aan moet bijdragen. Mensen met alleen AOW en minima worden ontzien. Voor hen is de IHS immers ook speciaal bedoeld.

3. Zullen de 65-plussers met alleen AOW er nog meer op achteruit gaan door de bezuiniging van 300 miljoen gulden?

Antwoord:
Nee, deze groep blijft buiten schot.

4. Waarom was de VVD tegen de normhuurcompensatie voor de minima?

Antwoord:
Bij zijn aantreden heeft het kabinet-Lubbers III voor de laagste inkomensgroepen de stijging van de huur van 5,5% verlaagd naar 4,5% Deze normhuurcompensatie is verlengd tot en met het subsidietijdvak 1 juli 1994-30 juni 1995. Er heeft onlangs (dus vlak voor de verkiezingen) zelfs nog een extra verlaging naar 3,5% plaatsgevonden. Deze normhuurcompensatie zorgt voor een koopkrachtverbetering van gemiddeld 60 gulden per huurder per jaar. Hiermee is 50 miljoen gulden op jaarbasis gemoeid.

Standpunt VVD:
De VVD is hier tegen. Redenen:
- op deze manier wordt via de IHS aan inkomenspolitiek gedaan, terwijl de IHS een volkshuisvestingsinstrument is en geen inkomensinstrument;
- mensen met het minimumloon, die een eigen huis hebben en geen IHS krijgen, profiteren er niet van, terwijl ze zich in dezelfde situatie bevinden.

5. Is de IHS niet een regeling die onder alle omstandigheden overeind moet blijven?

Antwoord:
Momenteel krijgen ongeveer 960.000 mensen IHS (bijna: één miljoen). Gekeken kan worden of een ander lid van het huishouden voor een inkomen kan zorgen. Bovendien is het zo, dat de IHS mensen belemmert een baan te aanvaarden ("armoedeval"). De regeling moet gericht zijn op die mensen die de subsidie daadwerkelijk nodig hebben. De IHS moet dus een vangnet blijven.

Inlichtingen:
Broos van Erp: 070-3182896
Rudolf de Korte: 070-3182890

Tijdelijke arbeidsvoorziening

Piet Blauw stelde de afgelopen week vragen aan de minister van sociale zaken ad interim, Bukman (CDA). Over enkele weken staan de aspergeoogsten in Limburg op stapel. Hiervoor zijn ca. 2000 extra arbeidskrachten nodig. Er zijn tot op heden 400 potentiële kandidaten geselecteerd. De VVD-fractie is van mening dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden om te voorkomen dat er weer situaties ontstaan zoals in voorgaande jaren, toen de oogsten stonden te rotten op het veld.
De woordvoerder wilde daarom van de minister weten wat er aan gedaan zal worden om misstanden te voorkomen. Het probleem is gelegen in het invullen van de huidige vacatures. Er zijn 1600 werknemers tekort en de oogst begint over 3½ week. De woordvoerder stelde een aanvullende vraag waarin hij vroeg om werklozen die via de Regionale Arbeidsbureaus weigeren de vacature te vervullen een sanctie op te leggen.

Inlichtingen:
Piet Blauw, 070-3182881.

Onlangs verscheen het eerste nummer van Liberaal Réveil in 1994.

In dit nummer zijn de volgende artikelen opgenomen:

- Democratische dilemma's
  R. Braams
- Rode vlammen en blauw bluswater
  VVD-positionering tegenover de PvdA tussen 1971 en 1982
  P.G.C. van Schie
- De publieke omroep
  C. Wolzak
- Lessen uit een parlementaire enquête
  F. Bolkestein
- Van Christendom tot New Age
  J.M.A. van den Driessen-Mareeuw
- Mensenrechten -evolutie noodzakelijk, niet gevaarlijk
  A. Baas
- Mensenrechten of fantasierechten
  een reactie op het artikel van Cliteur
  M.C. Castermans-Holleman
- Een opgewarmd prakje beleidsaanbevelingen voor Europees economisch herstel
  H.H.J. Labohm

U kunt dit themanummer bestellen door *f* 9,50 over te maken op girorekening 240200 (t.n.v. St. Liberaal Reveil te Wageningen) onder vermelding van 'Liberaal Reveil nr. 1, 1994'.

U kunt zich ook opgeven als abonnee van Liberaal Reveil voor *f* 55,-- per jaar. Jongeren betalen *f* 30,--

U kunt zich aanmelden bij: Liberaal Reveil, Koninginnegracht 55a 2514 AE Den Haag.

Pleidooi voor een vrijzinnige politiek

Samenvatting toespraak bij de aanvaarding van het erelidmaatschap van de JOVD door mr. J.G.C. Wiebenga

Wat kan een liberale partij bijdragen aan de vernieuwing van de politieke cultuur? Ik denk aan een soort "twee-handen-theorie".
Aan de ene kant het innemen van heldere standpunten. Aan de andere kant - juist op basis van het besef dat de samenleving veelvormig is en op basis van het beginsel van de verdraagzaamheid - een milde wijze van politiek bedrijven.
Pas ik dit pleidooi voor het milde liberalisme nu toe op de praktische politiek, dan denk ik dat D66 wel de mildheid heeft, maar kampt met een gebrek aan koers. D66 ontbeert de beginselen en legt zich teveel toe op de vorm, op procedures. De VVD heeft die heldere standpunten wel, maar heeft nu en dan haar mildheid wat verloren (vgl. prof. Oud, die in 1959 de PvdA als coalitiepartner uitsloot; wat overigens een grote overwinning voor de VVD opleverde!).

Bijwagen

Dit roept de vraag op: zou het geen mooie combinatie zijn; de liberale beginselen van de VVD en de mildheid van D66? Dat brengt mij op mijn volgende punt: de partijvorming in de toekomst.
Er pleit veel voor om alle liberalen in Nederland in een verband te verenigen. Ik beschouw het als een tragedie dat het liberalisme in Nederland vaak zo verdeeld is geweest. Zo had je in het begin van deze eeuw de Unie-liberalen, de Bond van Vrije Liberalen en de Vrijzinnig-Democratische Bond naast elkaar. En toen in 1966 Hans Gruijters - raadslid van de VVD in Amsterdam - uit de VVD werd gezet omdat hij niet naar het huwelijk van kroonprinses Beatrix wilde, ontstond later D66. Maar, het moet gezegd worden; er zijn eerdere geslaagde pogingen geweest tot hereniging. In het begin van deze eeuw was er de Vrijzinnige Concentratie, die o.a. leidde tot het liberale minderheidskabinet Cort van der Linden (1913-1918). In 1948 vormden Oud en Stikker uit de Partij voor de Vrijheid en een aantal PvdA-ers de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.
Maar het heden is altijd weerbarstiger dan het verleden lijkt te zijn geweest. Want: is D66 wel liberaal? Dat is maar de vraag. Vanaf 1966 werden beginselen afgewezen, dus ook liberale beginselen. Men bekende zich tot het pragmatisme. De beginselpartijen moesten ontploffen. In een discussie met Geertsema gaf Van Mierlo "met het pistool op de borst" de voorkeur aan gerichtheid op de PvdA boven de VVD.
In de jaren ¸70 deed D66 mee aan het streven naar een Progressieve Volkspartij, samen met de PvdA en de toenmalige PPR. Dat leidde tot de gesmade positie van "bijwagen" van de PvdA en tot groot stemmenverlies. Toch zijn het binnen D66 niet de minsten die zich verklaren tot de vrijzinnig-democratie, of het burgerlijk radicalisme, of zich gewoon liberaal noemen. Ik denk aan mensen als Zeevalking, Erwin Nypels en Brinkhorst. Maar anderen, zoals Van Mierlo, zullen dat nooit doen.

Van Mierlo

Dit leidt mij tot de gevolgtrekking, dat een samengaan tussen de VVD en D66 in ieder geval geen kans maakt zolang Van Mierlo de politieke aanvoerder van de Democraten is. Maar het is niettemin een uitdaging om na te denken wat er na het politieke vertrek van Van Mierlo moet gebeuren. En ik heb het gevoel, dat dat misschien niet zo lang meer duurt. D66 komt binnenkort als geheide regeringspartij in de hitte des daags en de koude des nachts te staan. Net zoals bij eerdere regeringsdeelname zullen de harde keuzes die de D66-ministers moeten maken veel D66-kiezers teleurstellen. Het politieke einde van Van Mierlo zal na afloop van de komende kabinetsperiode wel eens samen kunnen vallen met een nieuwe identiteitscrisis bij D66. Dat is dus binnen een jaar of vijf. Het is een uitdaging - zeker ook voor de JOVD - om na te denken wat er daarna moet gebeuren. Daarbij is van belang welke visie je hebt op de partijvorming in de toekomst. Daarover is sedert de jaren ¸60 veel discussie geweest. Aanvankelijk geloofden nogal wat politici in de totstandkoming van een tweepartijenstelsel met een progressieve partij tegenover een conservatieve partij. O.a. Van Riel dacht langs die lijnen. Zij baseerden dat op de deconfessionalisering / ontkerkelijking / secularisatie: het verdwijnen van de confessionale partijen (destijds CHU, ARP en KVP). Dat kwam niet uit. Ten tijde van het kabinet-Den Uyl kwam eind van de jaren ¸70 het CDA tot stand, dat niet alleen christelijke kiezers trok, maar ook niet-gelovigen, die gesteld zijn op een samenleving gebaseerd op normen van fatsoen en stabiliteit. Die ontvankelijk waren voor het "ethisch reveil" van Van Agt, en dat nu zijn voor de "normen en waarden" van Hirsch Ballin.

Driestromenland

Ik beken mij tot degenen die een politiek "driestromenland" voor zich zien, waarbij de drie stromingen "uitwisselbaar" moeten zijn. Daarin opereren een sociaal-democratische partij; die zich bij immateriële kwesties baseert op het beginsel van het zelfbeschikkingsrecht, maar economisch gezien een forse overheidsinvloed voorstaat. Daarnaast staat de christen-democratie, die economisch gezien een markteconomie aanhangt, maar op de immateriële punten bevoogdend is. En als derde grote stromimg een niet-socialistische, niet-confessionele, ondogmatische, internationaal-gerichte partij, die zich in economische zin baseert op een markteconomie, en zich bij immateriële kwesties baseert op zelfbeschikking en de zelfredzaamheid van de burger. Inderdaad, een liberale partij met een combinatie van idealisme en realisme.
Is een dergelijke partijpolitieke vernieuwing realistisch? Sceptici zeggen: na de komende regeerperiode en na het vertrek van Van Mierlo stort D66 vanzelf in. Zij hebben geen behoefte aan een reddingsoperatie. Maar er pleit niettemin veel voor een hergroepering op het liberale speelveld. Grote groepen van het electoraat zijn in beweging, weg van bevoogding door de overheid of bevoogding door het maatschappelijk middenveld. Velen van hen gaan nu naar D66. Maar zij verdienen vastere grond onder de voeten, een nieuw perspectief.

Tijdgeest

Het liberalisme heeft de tijdgeest mee, zoals Rietkerk het al in 1978 in zijn magistrale parlementaire rede benadrukte, zich baserend op de "nouvelles philosophes". En ik hoor het de vroegere ere-voorzitter van de JOVD Korthals senior, nog zeggen: "de velden zijn wit om te oogsten". En nogmaals het is al eerder gelukt. Er was destijds de Vrijzinnige Concentratie. Kortom: zou over enige jaren de tijd rijp zijn voor een nieuwe operatie "Oud-Stikker"?
Een vingeroefening zou kunnen plaatsvinden bij de komende kabinetsformatie. Het ligt voor de hand, dat de winnaars - de VVD en D66 - in het nieuwe kabinet komen. Wie daar van de verliezers - de PvdA en CDA - bijkomen is dan vers twee. Dat moet in onderhandelingen duidelijk worden op programmatische gronden. Het is daarbij zoals Frits Bolkestein dat altijd uitdrukt: "geen blokkades, geen geflirt". In het begin van deze eeuw hadden we in de persoon van Cort van der Linden de laatste liberale premier. Is het geen mooie gedachte dat er in het begin van de volgende eeuw opnieuw een liberale premier kan zijn?

expresse 127
19 maart 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

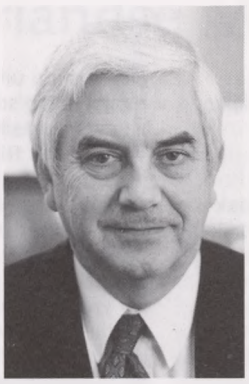

Asielbeleid

Het aantal asielzoekers dat een veilig onderkomen in ons land zoekt, is snel gestegen. Ook voor dit jaar wordt weer een stijging verwacht. Waren het er nog 36.000 in 1993, voor 1994 denkt het Ministerie van Justitie aan ruim 50.000 mensen. De vele, ernstige problemen in vele landen in de wereld rechtvaardigen niet de gedachte dat het aantal vluchtelingen en asielzoekers zal afnemen. Integendeel, door de moderne communicatie- en transportmiddelen zal de tendens stijgend blijven. Omdat de opnamecapaciteit van de Westerse landen beperkt is (en die van kleine landen als Nederland in het bijzonder), is er alle reden om te trachten de stroom asielzoekers te beperken. Daartoe verdienen de volgende zes punten overweging.

1. **Opvang in de regio.**
   Dit beginsel betekent dat vluchtelingen in regionale centra worden opgevangen: die uit Somalië bijvoorbeeld in Kenia. Vluchtelingen die buiten de regionale opvangcentra om elders ter wereld asiel zouden vragen, moeten naar zulke centra worden verwezen. Die centra moeten geheel of gedeeltelijk uit internationale hulp worden gefinancierd.
   Daar zouden hun asiel-aanvragen ook worden behandeld. De vluchtelingen-organisatie van de Verenigde Naties zou het toezicht op de opvangcentra hebben en de asiel-aanvragen beoordelen. Wordt een groep asielzoekers aan Nederland (of aan West-Europa, zie hieronder) toegewezen dan moeten wij die vluchtelingen opnemen zoals dat 15 jaar geleden ook met de Vietnamese bootvluchtelingen is gebeurd. Maar de regionale opvang moet regel worden.
   Voor de regio "Europa" betekent dat nu hoofdzakelijk opvang van asielzoekers uit het voormalige Joegoslavië".

2. **Geen vluchtelingen uit zgn. veilige landen.**
   Tsjechië en Roemenië kunnen nu veilige landen worden genoemd. Asielzoekers uit die landen zullen dus economische migranten zijn. Datzelfde geldt voor Tamils die via India reizen, want in de Indiase staat Tamil Nadu wonen 50 miljoen Tamils die daar niet voor vervolging hoeven te vrezen. Wij kunnen hen niet als asiel-gerechtigden erkennen.

3. **Erkende vluchtelingen naar evenredigheid over de lidstaten van de Europese Unie verdelen.**
   Van die lidstaten neemt Duitsland verreweg de meeste asielzoekers op. Maar ook Nederland doet relatief (en soms absoluut) meer dan Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië en Spanje, hoewel alle staten hetzelfde vluchtelingen-verdrag van Genève hebben ondertekend.

4. **Harmonisatie van de asielwetgeving in de Europese Unie.**
   Het kan natuurlijk niet zo zijn dat eenzelfde verdrag op verschillende manieren wordt uitgelegd zodat Nederland zwaarder wordt belast dan andere lidstaten. Die uiteenlopende aantallen kunnen natuurlijk ook worden verklaard door het feit dat de overheden van de zuidelijke lidstaten geen voorzieningen voor asielzoekers treffen. Dat doen alleen de landen in Noord-West Europa.

5. **Alleen een tijdelijk verblijf voor erkende vluchtelingen.**
   Stabiliseert de toestand in hun land van herkomst, dan zullen asielzoekers daar weer naar terug moeten keren, tenzij dringende redenen van humanitaire aard zich daartegen verzetten.

6. **Een actiever uitzettingsbeleid van illegalen.**
   In Amsterdam bleek een aantal vreemdelingen ingeschreven te staan bij het bevolkingsregister maar onbekend te zijn bij de vreemdelingendienst. Illegalen nemen de plaats in van erkende vluchtelingen, terwijl de huisvesting daarvan nu al zo'n groot probleem is. Daarom moet het beleid om illegale vreemdelingen actiever op te sporen en illegale arbeid tegen te gaan, worden geïntensiveerd.

Een beleid dat op deze zes punten is gebaseerd en dat ook wordt uitgevoerd zal er veel toe bijdragen dat de immigratie wordt beperkt.
Want dat wil zowel regering als oppositie.

Frits Bolkestein

NMP 2

In de afgelopen week overlegde de Tweede Kamer met de ministers Alders (PvdA), Bukman en May Weggen (beiden CDA) over het Nationaal Milieubeleidsplan 2 (NMP 2). VVD-woordvoerder Jan te Veldhuis zette in dit overleg de milieuprioriteiten van de VVD nog eens op een rijtje.

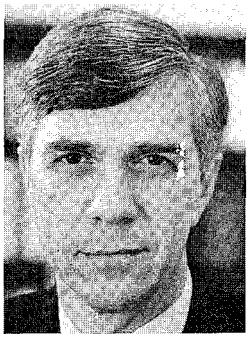

Jan te Veldhuis

Nationaal:
- oplossen van het afvalprobleem. Met name afvalpreventie en het voorkomen van de verspreiding van gevaarlijke stoffen; en verder: zoveel mogelijk hergebruik van afgedankte stoffen;
- het voorkomen van verdroging c.q. onnodige grondwateronttrekkingen, om schade aan natuur en bossen te vermijden;
- bestrijding van de verontreiniging van het grondwater;
- oplossen van het mestprobleem, zoals het terugdringen van de verzuring en het tegengaan van de verontreiniging van de bodem, grondwater en drinkwater;
- saneren van bodemverontreinigingen op risicovolle terreinen;
- onderhouden en vernieuwen van rioleringen;
- verminderen van schadelijke bestrijdingsmiddelen;
- stimuleren van milieuvriendelijke technologieën;
- betere controle en handhaving;
- ontwikkelen van energievriendelijke technieken.

Internationaal:
- gezamenlijke internationale aanpak van de problemen verzuring, broeikaseffect, en aantasting van de ozonlaag;
- milieuvriendelijke ontwikkeling van derde wereldlanden en landen in Oost-Europa. Het ontwerp VVD-verkiezingsprogramma noemt dit zelfs één van de 10 speerpunten/ kernpunten;
- (internationale) milieuguldens dáár inzetten waar heel veel, liefst het hoogste milieurendement kan worden behaald. Denk aan de inzet van "CO2-guldens" ten behoeve van het dichten van lekken in Russische aardgasleidingen;
- harmoniseren van (liefst strenge) internationale normstelling en regels; bijv.: produktnormen, milieukeuren, risiconormen, emissienormen;
- betere en meer afstemming van milieuonderzoeken, in plaats van in veel landen hetzelfde "milieuwiel" uitvinden. Aldus ontstaat (hopelijk) veel meer rendement van de internationaal ingezette onderzoeksgulden.

Ambivalent

De woordvoerder noemde het NMP-2 een 'ambivalent stuk'. Het is aan de ene kant uitvoeringsgerichter dan het NMP-plus, aan de andere kant wil het kabinet vasthouden aan alle normen uit dat voorgaande rapport. Dat plan had een hoog theoretisch en ideologisch karakter. De VVD staat een "groen realistische" benadering voor. In het NMP-2 is daarvan zeker iets te merken. Er staat te lezen dat 'een breed draagvlak onmisbaar is', dat 'prioriteiten moeten worden gesteld', beleid zichtbaar rendement moet opleveren en haalbaar moet zijn en dat er meer aandacht moet komen voor zelfregulering.

De normen uit het NMP-plus zijn niet haalbaar. In sommige gevallen worden ze met tientallen procenten niet gehaald, volgens het RIVM. Dit instituut wees er in juni 1993 op dat er wel 15 omstandigheden zijn die de haalbaarheid van diverse normen dubieus maken.

Motie

De woordvoerder diende daarom een motie in om de tijdstippen waarop de doelstellingen moeten worden gehaald bij te stellen. Het vaststellen van doelstellingen die niet gerealiseerd zullen worden, tasten de geloofwaardigheid van het milieubeleid aan en leiden op termijn tot teleurstelling. De VVD vindt dat de spanning tussen wenselijkheid en haalbaarheid kan worden weggenomen door realistische milieunormen, al dan niet in de vorm van concrete stap-voor-stap benaderingen, waardoor tevens het draagvlak voor een duurzame ontwikkeling zal toenemen.
Een tweede motie van de woordvoerder betrof het eenzijdig door Nederland verhogen van de accijnzen op brandstoffen. Het RIVM heeft berekend dat deze maatregel weinig kosteneffectief is en nauwelijks tot milieuverbetering zal leiden.
Brandstoffen zijn in Nederland op onderdelen al beduidend duurder dan in de ons omringende landen, waardoor veel 'benzinetoerisme' plaatsvindt. Dit heeft een negatief effect of de Nederlandse werkgelegenheid en staat haaks op het streven om juist de werkgelegenheid te bevorderen. Een verder oplopend prijsverschil tussen de brandstoffen in Nederland en de ons omringende landen zal leiden tot grotere negatieve economische effecten. De VVD is daarom tegen het eenzijdig verhogen van accijnzen op brandstoffen door Nederland.

Inlichtingen,
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

"De Nederlandse Munt NV"

Afgelopen woensdag heeft de Kamer met staatssecretaris Van Amelsvoort (CDA) gedebatteerd over het privatiseren van 's Rijksmunt. Er is gekozen voor externe verzelfstandiging en privatisering. Aan de externe verzelfstandiging is een reorganisatie en modernisering van de bedrijfsvoering vooraf gegaan. De kernactiviteit van het bedrijf blijft het produceren van de Nederlandse circulatiemunten voor de Staat. Tot het produktenpakket behoren ook: bijzondere muntuitgiften, herdenkingspenningen, ere-tekenen, stempels en medailles.

Markconform
De VVD gaat accoord met deze externe privatisering. Financieel woordvoerder Rudolf de Korte bracht naar voren dat deze privatisering zo snel mogelijk gevolgd moet worden door 'echte privatisering', het afstoten van staatsaandelen om marktconform handelen te bevorderen. Daartoe dienen particuliere binnen- of buitenlandse gegadigden gezocht te worden voor gehele of gedeeltelijke overname van DNM.
De woordvoerder had kritiek op het feit dat de onderbezettingsverliezen (DNM moet vanwege het leveringscontract met Financiën een over-capaciteit in standhouden) deels ten laste komen van de nieuwe onderneming, opdat de operatie budgetneutraal voor het ministerie van Financiën verloopt. Dat bezorgt DNM een negatieve start, zo stelde de woordvoerder.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070-3182890.

Privatisering ABP

De ABP wordt geprivatiseerd. In de afgelopen week debatteerde de Kamer met minister Van Thijn (PvdA) van binnenlandse zaken over de privatisering van het grootste pensioenfonds van Nederland.
Het ABP wordt een 'gewoon' bedrijfstak pensioenfonds waarop de Pensioen- en Spaarfondsenwet van toepassing is.
Het wetsontwerp maakt de financiële basis van het ABP gezond; er is nu een tekort van ruim 30 miljard gulden, na privatisering ontstaat een surplus van 10,3 miljard.
Het beschikbaar vermogen mag alleen gebruikt worden om het ouderdomspensioen, het nabestaandenpensioen en het bovenwettelijk deel van het invaliditeitspensioen te dekken. De oude ABP betaalde de kosten van de VUT en die van het wettelijk deel van het invaliditeitspensioen. Die lasten zullen in de toekomst worden gefinancierd door middel van een stelsel van omslagfinanciering, net als in de marktsector.
De ABP-wet wordt ingetrokken. De VVD heeft hiervoor altijd gepleit. De overheid kan hierdoor niet langer een greep in de kas van het ABP doen. Bovendien werkt de privatisering enigszins denivellerend voor ambtenaren. PvdA en D66 bekritiseerden dit tijdens het debat. VVD-woordvoerder Linschoten keurt dit goed. 'De overheid als werkgever heeft juist enige behoefte aan denivellering', zo stelde de woordvoerder.

Inlichtingen:
Robin Linschoten, 070-3182895.

Overleg asielopvang

Afgelopen donderdag overlegde minister d'Ancona van WVC (PvdA) met de Kamer over de huisvesting van asiel≠zoekers.
VVD-woordvoerder Jan Kees Wiebenga bekritiseerde het plan van de minister, asielzoekers onder te brengen in tentenkampen. De minister reageerde hierop door te zeggen dat: "tentenkampen in Nederland altijd nog beter waren dan tentenkampen in de eigen regio van asielzoekers". De woordvoerder is van mening dat het probleem ten spoedigste moet worden aangepakt omdat binnen afzienbare tijd een grote groep nieuwe asielzoekers wordt verwacht: "De minister is wel de laatste die kritiek moet uitoefenen op de VVD. Zij heeft de afgelopen jaren geen greep gehad op de problematiek. Afgelopen zomer bivakkeerden veel asielzoekers zelfs in de maïsvelden omdat er geen huisvesting beschikbaar was. In november jl. legde de minister het probleem op het bord van de gemeenten."
De woordvoerder stelde dat de problemen moeten worden opgelost door:
1. de instroom te beperken,
2. de coördinatie van het asielbeleid beter te laten verlopen, het asielbeleid moet door één ministerie worden behandeld,
3. het treffen van noodvoorzieningen zoals het bouwen van noodwoningen.

Inlichtingen:
Jan Kees Wiebenga, 070-3182904.

Octrooiwet

De Rijksoctrooiwet 1993 had eigenlijk al voor 1 januari van dit jaar in werking moeten treden. Vertraging trad op omdat het wetsvoorstel ook door de Nederlandse Antillen en Aruba moest worden goedgekeurd.
De belangrijkste verandering in deze nieuwe wet bestaat uit het feit dat het vooronderzoek-systeem verandert in een registratiesysteem. Een octrooi-aanvraag zal in de toekomst niet meer inhoudelijk door de Octrooiraad worden getoetst op nieuwheid, maar slechts op formele gronden worden beoordeeld. Is daaraan voldaan dan wordt een octrooi verleend voor zes jaar. (kort octrooi) Daarnaast blijft het mogelijk om een octrooi aan te vragen voor 20 jaar; hiervoor blijft het nieuwheidsonderzoek door de Octrooiraad vereist.

EOV
De reden voor wijziging van de procedure is het succes van het Europees Octrooiverdrag (EOV). Dit verdrag regelt een octrooi voor zestien Europese landen. Hierdoor daalde de nationale aanvragen voor octrooi van 12.000 in 1978 tot 2991 in 1990. Voor het midden-en kleinbedrijf blijft een regeling voor een nationaal octrooi echter van groot belang, vooral waar het de kosten van de procedure betreft. Een snelle en eenvoudige octrooiverlening is voor het MKB een goede zaak omdat zij hierdoor sneller met haar produkten op de markt kan komen.

Inlichtingen:
Broos van Erp: 070-3182896.

Nederland moet weer aan de slag

(kernprogramma in tien punten)

Dit kabinet kan zijn taak niet aan. Weifelmoedigheid, bureaucratie en passiviteit zijn de kenmerken van dit regeringsbeleid. Grote problemen zijn nog steeds niet opgelost. De VVD wil ze daadkrachtig aanpakken, niet door compromissen, maar met heldere oplossingen en waar nodig krachtige maatregelen. Daarvoor heeft zij vier jaar lang in de oppositie gepleit.

- Wie wil werken moet worden beloond.
- Wie niet wil werken moet zelf voor de gevolgen opdraaien
- Wie niet kan werken mag rekenen op onze hulp
- Wie een leven lang hard heeft gewerkt, heeft recht op een welvaartsvaste AOW.

Aan de kiezer de keus

Als oppositiepartij heeft de VVD gedaan wat ze kon. Maar als regeringspartij kan ze meer. Hier volgt ons programma in tien punten.

1. Werk en inkomen: prestaties belonen

- Prestaties moeten beter worden beloond.
- Verschil tussen lonen en uitkeringen moet groter worden.
- Uitkeringen naar beneden -sociale premies naar beneden- meer werkgelegenheid.
- Beperking van de sociale uitkeringen voor nieuwe gevallen tot basisniveau. Resterende risico's kunnen burgers en hun organisaties zelf verzekeren. Wel meer mogelijkheden om bij te verdienen zonder verlies van de uitkering.
- AOW blijft intact.
- Meer ruimte voor ondernemersinitiatieven, lastenverlichting voor bedrijven en burgers.
- Het voortbestaan van goed gestructureerde land- en tuinbouwbedrijven moet gegarandeerd zijn.

2. Overheid: Terug naar de kerntaken en inkrimpen

- Globale besturing in plaats van fijnmazige wetgeving en bemoeienis
- Rijkstaken waar mogelijk privatiseren, verzelfstandigen, decentraliseren of afstoten -kerndepartementen ontwikkelen- naar een kleinere en effectievere overheid.
- Projectministers aanstellen voor projecten met topprioriteit.
- Wildgroei in inspraakmogelijkheden aanpakken.
- Meer directe invloed van de burger op de politiek door de voorkeurstem een groter gewicht te geven.
- Collectieve lastendruk moet terug naar ten hoogste 50% van het NNI, door invoering van een basisstelsel in de sociale zekerheid, door vergroting van de doelmatigheid bij de overheid en door ondoelmatige subsidies te beperken.

3. Veiligheid vergroten door een harde criminaliteitsbestrijding

- Meer middelen voor meer politie op straat.
- Inschakelen van werkloze burgers als hulpkrachten.
- Meer geld voor openbaar ministerie en rechterlijke macht.
- Uitbreiding aantal cellen.

4. Investeren in de mens

Minderhedenbeleid: voorwaarden aan migranten

- Stimulering van integratie door middel van inburgeringscontract inzake het leren van de Nederlandse taal, het volgen van onderwijs en het actief deelnemen aan het arbeidsproces.
- Economische vluchtelingen geen toegang tot Nederland. Hulp aan het land van herkomst.

Gezondheidszorg: geen volksverzekering

- Uitsluitend algemene verzekering tegen onverzekerbare risico's; overige risico's individueel onderbrengen bij particuliere verzekeraars. Wel een verzekeringsplicht voor een basispakket.

Onderwijs: accent op kwaliteit boven kwantiteit

- Betere aansluiting op de arbeidsmarkt.
- Salariëring onderwijsgevenden optrekken, maar ook verschillen inbouwen.
- Studiefinancieringssysteem veranderen in een stelsel met een prestatiebeurs en met door de overheid gegarandeerde leningen.
- Selectie aan de poort van de universiteit.

5. Hulp en zorg

- Oplossing knelpunten zorgsector
- Aanpak wachtlijstproblematiek.
- Hulp gericht op bevordering zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid.

6. Infrastructuur: beter openbaar vervoer en minder auto's

- Randstad: omvangrijke investeringen in het openbaar vervoer. De auto pas extra belasten voor het gebruik van de weg in de regio als het openbaar vervoer een goed alternatief is.
- Overig Nederland: opheffing van knelpunten.

7. Milieu: meer guldens naar Oost-Europa

- 1000 km. ten oosten van Nederland is onze milieugulden aanzienlijk beter in te zetten dan in eigen land.
- Nationale accenten op afvalpreventie, het tegengaan van de verspreiding van gevaarlijke stoffen en verontreiniging van grondwater.
- Vermindering van het broeikaseffect door beperking energiegebruik.
- Snellere uitbreiding van bos- en natuurgebieden.

8. Vrede en veiligheid: internationaal actief en nationaal alert

- Actieve deelname aan internationale vredesoperaties
- Adequate defensiekrachten, ook na afschaffing opkomstplicht in 1998.

9. Europa: gezamenlijk naar buiten treden met respect voor eigen nationale identiteit

- Alleen landen met een stabiele democratie en economie worden toegelaten als lid van de Europese Unie.
- Om de democratische controle te versterken: meer bevoegdheden voor het Europees Parlement.
- De VVD wil een Europese Unie die grensoverschrijdende problemen aanpakt, handelsbelemmeringen afbreekt en schaalvoordelen benut.
- Onderwijs, volksgezondheid, cultuurpolitiek en sociale zekerheid blijven het primaat van de lidstaten.

10. Ontwikkelingshulp: meer geld voor Oost-Europa

- 1,5% van het netto nationaal inkomen blijft de norm
- Besteding conform de internationale norm voor hulp aan de armste landen.
- Meer hulp voor Oost Europa en meer internationale milieuhulp.

Informatie:
070-3182879

Lid worden?:
070-3613061.

expresse 128
26 maart 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Vuurproef

Afgelopen donderdag had het Nationale Economiedebat, in de wandeling ook wel de 'Koos Clinton-show' genoemd, plaats. Van FNV tot VNO, van Groen Links tot VVD: iedereen is het er over eens dat het verschil tussen bruto- en nettolonen te groot is. Maar waarom gebeurt er dan niets? Omdat een meerderheid van de politieke partijen de keuze voor een echte hervorming van de verzorgingsstaat nog niet heeft gemaakt.
De VVD kiest voor modernisering van de verzorgingsstaat door invoering van een basisstelsel. De mensen moeten minder op de overheid leunen en meer eigen verantwoordelijkheid nemen. Wat dit land nodig heeft, is een sobere sociale zekerheid die meer uitnodigt tot prestatie.
Maar ook binnen ondernemend Nederland moet het roer om. Ook de ondernemers in ons land zijn verknocht aan de verzorgingsstaat. Ondernemers klagen over het minimumloon,maar betalen zelf veel meer. Nieuwkomers worden buitenspel gezet door het ijzeren loonkartel waar de ondernemers zo aan hechten. De ondernemers willen minder regels, behalve de regels die hun markt beschermen. Er wordt te weinig geïnnoveerd omdat er te weinig wordt geconcurreerd.
De tijd dringt. De klok staat niet op vijf voor twaalf, maar vijf over twaalf. De afgelopen vier jaar zijn verloren jaren geweest. Het financieringstekort is bijna even hoog als vier jaar geleden. De lastendruk is sterk gestegen. Het moment waarop elke werkende de premies voor één uitkeringsgerechtigde moet opbrengen, komt in zicht. Er zijn zoveel mensen afhankelijk van de collectieve sector dat hervorming daarvan politiek gezien steeds moeilijker wordt. De economische analyses zijn al lang en breed gemaakt, in binnen- en buitenland. Als het nationaal economiedebat bijdraagt tot een sterker gevoel van urgentie in de Nederlandse politiek dan is dat mooi meegenomen. Maar de vuurproef vindt plaats bij de komende kabinetsformatie. We zullen moeten voorkomen dat ook de volgende regeerperiode vier verloren jaren worden. Er zullen spijkers met koppen moeten worden geslagen.

Frits Bolkestein

Interregionaal Recherche Team (IRT)

Afgelopen donderdag verscheen het rapport van de commissie Wierenga over het functioneren van het interregionaal recherche team. Het team, ingesteld ter bestrijding van de zware criminaliteit in Nederland, werd vorig jaar ontbonden na gerezen problemen. In januari van dit jaar was er opnieuw aandacht voor deze zaak omdat de Utrechtse politiecommissaris Wiarda de problemen toeschreef aan corruptie binnen het Amsterdamse politiecorps. Daarop gelastte het kabinet een onderzoek onder leiding van de Enschedese burgemeester Wierenga.
De commissie concludeerde dat de verantwoordelijken ernstig tekort zijn geschoten. De kritiek trof met name de Amsterdamse hoofdofficier van Justitie, Vrakking. Hij kreeg het verwijt dat politieagenten die bij het team werkten, onnodig grote risico's hebben gelopen omdat hij niet heeft ingegrepen. Ook de Amsterdamse hoofdcommissaris Nordholt heeft de zaken veel te veel op zijn beloop gelaten. Procureur-Generaal Van Randwijk heeft minister Hirsch Ballin onjuist geïnformeerd over deze zaak. De commissie vond geen bewijs voor de bewering dat corruptie binnen het Amsterdamse corps de reden zou zijn geweest voor de opheffing van het IRT. De commissie heeft ook geen oordeel uitgesproken over de rol van de verantwoordelijke bewindslieden omdat zij dat de taak van de Tweede Kamer vindt.

Consequenties
VVD-politiewoordvoerder Hans Dijkstal meent dat de fouten die zijn gemaakt niet zonder consequenties kunnen blijven. De gevolgen voor de betreffende ambtenaren vallen onder de verantwoordelijkheid van de regering en niet van de Tweede Kamer. De Kamer moet echter wel een oordeel uitspreken over de vraag of het beleid van het kabinet na de gemaakte fouten moet worden afgekeurd. De belangrijkste conclusie is dat het team niet goed heeft gefunctioneerd. De aansturing vanuit het openbaar ministerie, waarvoor de Minister van Justitie verantwoordelijkheid draagt, is onvoldoende geweest. Het terugdringen van de zware criminaliteit heeft daardoor ernstige vertraging opgelopen. Op dat punt moet het debat dat de VVD heeft aangevraagd worden toegespitst. De vraag of minister Hirsch Ballin (CDA) van justitie moet aftreden is nu nog niet aan de orde. Kern van de zaak is dat dit beleid moet worden afgekeurd om ervoor te zorgen dat het in de toekomst anders en beter gaat.

Inlichtingen:
Hans Dijkstal, 070-3182884.

Opvang asielzoekers

In de afgelopen week stuurde het kabinet een brief naar de Kamer over de opvang van asielzoekers. De kern van de brief draait om het versnellen van de procedures om vluchtelingen te beoordelen. Door extra personeel op Justitie en bij de marechaussee in te zetten, moeten kansloze asielzoekers eerder worden teruggestuurd. VVD-woordvoerder Hans Dijkstal blijft het kabinetsbeleid te zwak vinden. De VVD vindt dit 'te weinig, te laat en half goed'. De woordvoerder reageerde op voorhand niet negatief op het voorstel om statushoudende asielzoekers eventueel onder te brengen bij particulieren.
Tijdens het debat zette Hans Dijkstal nog eens de kernvragen van deze kwestie op een rijtje: hoe effectief is de uitvoering van het beleid, hoe is de beeldvorming van het beleid en wat zijn de gevolgen voor de toestroom uit het buitenland en hoe is de ontwikkeling van de getallen. De woordvoerder vroeg aan staatssecretaris Kosto (PvdA) van Justitie hoeveel politieagenten er extra zouden worden ingezet om de problemen op dit terrein te verkleinen. De staatssecretaris noemde hierop het getal van 500, te verdelen over de grote steden.
Staatssecretaris Kosto presenteerde tijdens het debat een plan om aan de Duitse en Belgische grens zogenaamde 'intakecentra' te vestigen om asielzoekers op te vangen. Die zouden daar dan maximaal 24 uur mogen worden vastgehouden. De woordvoerder stelde dat het voorstel van het kabinet om extra controles van vliegende marechausseebrigades in te stellen, in feite bestaand beleid is van de vreemdelingendienst.

Inlichtingen:
Hans Dijkstal, 070-3182884.

Ziektekosten AOW

Margreet Kamp

Een PvdA-initiatief wetsvoorstel zorgde de afgelopen weken voor nogal wat verwarring. Dat kwam niet in het minst door de vele (ingrijpende) wijzigingen die kort na elkaar werden voorgesteld. Ook het CDA droeg daar haar steentje aan bij en stelde via verschillende amendementen complete veranderingen voor. Waar ging het om? Naar schatting 162.000 AOW-ers met een gering inkomen betalen voor een standaardpakketpolis bij een particuliere verzekering een verhoudingsgewijs hoge premie. Ter vergelijking: een echtpaar dat alleen AOW heeft en ziekenfonds verzekerd is betaalt enkele tientjes per maand, een echtpaar met hetzelfde inkomen dat particulier verzekerd is, betaalt geen tientjes maar honderden guldens per maand. Die komen naast de standaardpakketpolis voort uit de wettelijke omslagbijdragen.

Woordvoerder Margreet Kamp legde uit hoe dat probleem is ontstaan. Alle partijen - op de VVD na - steunden enkele jaren geleden een CDA-amendement waardoor alle AOW-ers (ongeacht hun inkomen) in aanmerking kwamen voor een gesubsidieerd standaardpakketpolis. Iedereen kwam zo in aanmerking voor een reductie. De afgelopen jaren zijn de wettelijke omslagbijdragen flink gestegen. Verschillende lastenverzwaringen hebben daartoe geleid. "Bij het aantreden van het kabinet Lubbers/Kok bedroeg de omslagbijdrage 75 gulden per persoon, in 1990 werd het 204 gulden en vandaag is het maar liefst 414 gulden. Tel uit je winst," hield de woordvoerder de regeringspartijen voor.

De woordvoerder gaf aan dat de VVD geporteerd is van een inkomensafhankelijke premiereductieregeling zoals oorspronkelijk ook door het kabinet voorgesteld. De PvdA stelde voor de 162.000 AOW-ers naar het ziekenfonds over te brengen. Men wilde dat eerst financieren door de normale ziekenfondsgrens te verhogen, daarna stelde men voor de AWBZ-premie te verhogen, vervolgens kwam een variant die wel doorgerekend werd maar niet in nota van wijziging neergelegd.
Het CDA stelde aanvankelijk voor particulier verzekerde AOW-ers evenveel te laten betalen als ziekenfondsverzekerden. De kosten die dat met zich mee brengt, wilde het CDA verhalen op premie-verhoging bij de werkenden. Het CDA-amendement werd echter door de hele Kamer en het kabinet naar de prullebak verwezen. Het was zeer moeilijk uitvoerbaar en dreef de lasten fors op. Geschrokken van alle kritiek diende de CDA vervolgens een gewijzigd amendement in. Dit wijzigingsvoorstel behelste de introductie van een evaluatie/horizonbepaling, een geleidelijke brutering van de AOW en tenslotte steun van het CDA voor de overheveling van de 162.000 bejaarden naar het ziekenfonds.
VVD-woordvoerder Kamp herhaalde in een stemverklaring dat de VVD altijd oog heeft gehad voor de problemen van de AOW-ers met een laag inkomen die veel voor hun ziektekostenverzekering betalen.
Daarom ging de VVD dan ook accoord met het initiatiefwetsvoorstel Van Otterloo. Wel gaat de VVD er daarbij van uit dat het wetsvoorstel tijdelijk van aard zal zijn en de te houden evaluatie zal moeten leiden tot de introductie van een premiereductieregeling.

Inlichtingen:
Margreet Kamp, 070-3182893.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Landbouw-debat

Minister Bukman (CDA) van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij heeft een publiek debat met VVD-landbouwwoordvoerder Piet Blauw van de hand gewezen.
Piet Blauw had met verbazing en ergernis kennis genomen van opmerkingen in de riching van de VVD-fractie gemaakt tijdens een optreden van de minister in Maasbommel. Op deze bijeenkomst zei de minister dat het mislukte landbouwbeleid van de laatste jaren ten laste van de oppositie moet komen. 'Dat lijkt meer op verwarring dan dat het staatsrechtelijk juist is', zo meent Piet Blauw. Om mogelijke verdere misverstanden te voorkomen en om naar de kiezer toe gewenste duidelijkheid te verschaffen stelde de woordvoerder een openbaar debat voor. De minister reageerde hierop afwijzend. in een amice-brief gericht aan Piet Blauw ontkende hij dat hij het landbouwbeleid als mislukt beschouwd. Een debat wil hij -in de Tweede Kamer- ten alle tijde voeren over het land- en tuinbouwbeleid.
Piet Blauw betreurt de afwijzing van de minister zeer. 'De minister kiest er kennelijk voor om in de luwte te willen blijven. Hij wil alleen in de Tweede Kamer discussiëren. Daarbij zou ik de volgende opmerkingen willen maken. Ten eerste, de kameragenda staat dat niet toe, omdat er nog maar drie dagen vergaderd wordt. Daarna begint het verkiezingsreces: de verkiezingscampagne. Ten tweede, hij is in Maasbommel, op een CDA-verkiezingsbijeenkomst de aanval op de VVD begonnen, bij mijn weten is dat niet in de Tweede Kamer. De minister kiest er kennelijk voor om zich te verstoppen omdat hij geen overtuigende argumenten heeft om de afgelopen periode te verdedigen. Ik wil slechts één cijfer noemen. Het Europees statistisch bureau Eurostat heeft onlangs nieuwe cijfers gepubliceerd die er niet om liegen. Het gemiddeld Europees agrarisch inkomen daalde in 1993 met 1,2%. In Nederland ging dit inkomen met 11,2% omlaag'.

Inlichtingen:
Piet Blauw, 070-3182881.

Onderzoek besluitvorming volksgezondheid

Erica Terpstra

In de afgelopen week heeft de subcommissie Volksgezondheid het rapport "Onderzoek Besluitvorming Volksgezondheid" gepresenteerd. Dit rapport levert goede bouwstenen voor de kabinetsformatie en het komend kabinet. Het toont in feite zwart op wit wat al werd vermoed, vergezeld met een heldere historische schets.
Duidelijk wordt, dat de impasse in de besluitvorming over de herziening van ons gezondheidszorgstelsel voor een belangrijk deel veroorzaakt wordt door de sterke belangenbehartiging van de maatschappelijke actoren en hun verwevenheid met de volksgezondheid. Het veld, verzekeraars, zorgaanbieders, zorgconsumenten kiezen strategische posities en stellen die ook bij al naar gelang dat voor hun belang beter uitkomt.
De politiek op haar beurt staat hier niet boven, maar richt zich te veel op de belangen van de diverse partijen in het veld. Waar het toch primair de verantwoordelijkheid van de politiek zou moeten zijn om bóven belangenbehartiging te staan, zou zij het tot haar taak moeten zien de impasse in het maatschappelijk middenveld te doorbreken. "Het primaat ligt bij de politiek", zeiden de heren Bolkestein en Wöltgens. Het rapport laat zien dat het tijd wordt dat dat primaat handen en voeten krijgt. Tevens komt in het rapport duidelijk naar voren dat wijzing van het volksgezondheidsstelsel wordt bemoeilijkt indien de inkomensverhoudingen niet mogen wijzigen. Ongewenste inkomensgevolgen zouden buiten de financiering van de ziektekostenverzekeringen gecorrigeerd moeten worden.

Volgende rol
Naast de sterke verwevenheid met belangenorganisaties toont het rapport aan dat de stelselwijziging de afgelopen periode teveel alleen vanuit de invalshoek van Volksgezondheid bekeken is. Daarbij kwamen zaken als kartelvorming, Europese wetgeving en financieel-economische consequenties te weinig aan bod. Het ministerie van Economische Zaken laat in deze meer een volgende dan een voortrekkende rol zien.
Het is verstandig dat het rapport geen aanbevelingen bevat; het is primair een politieke keuze die gemaakt zal moeten worden over wat de overheid wel en wat de overheid niet tot haar verantwoordeljkheid moet beschouwen. Oftewel: hoe ziet het verstrekkingenpakket er **concreet** uit. Daarbij zou de grens duidelijk bepaald moeten worden tussen de verantwoordelijkheid voor solidariteit, in de vorm van collectieve financiering, en eigen verantwoordelijkheid van de burger. Bij de komende kabinetsformatie moeten vaagheden hieromtrent uit de wereld worden geholpen.
De VVD heeft hiertoe reeds een poging gedaan: zij ziet in de drietrapsraket zoals verwoord in het verkiezingsprogramma een goede aanzet daartoe. Tevens ziet zij in de planning van de infrastructuur van de gezondheidszorg een duidelijke taak voor de overheid weggelegd.

Inlichtingen:
Erica Terpstra, 070-3182900
Margreet Kamp, 070-3182893.

Bosbeleidsplan

Afgelopen maandag overlegde de Kamer met staatssecretaris Gabor (CDA) van het ministerie van landbouw, natuurbeheer en visserij over het Bosbeleidsplan (BBP).
Woordvoerder Margreet Kamp kon zich in grote lijnen in het BBP vinden. In zoveel mogelijk bossen dient het particuliere bosbedrijf de ruimte te krijgen. Het is van groot belang voor instandhouding van het huidige bos dat de regering actief bijdraagt aan het herstel van het bosbedrijfsleven. Hier moet de eerste prioriteit liggen, ook omdat deze situatie van doorslaggevend belang is voor de bosuitbreiding door particulieren. Men zal immers niet zo snel geneigd zijn om tot bosaanleg over te gaan indien dit verliesgevend is. Er zal dus een verdergaande herschikking van geld nodig zijn van aankoop van natuurgebieden naar instandhouding van het huidige bos. Het eerste kanaal ter instandhouding en uitbreiding van het bos is het verruimen van de regeling functiebeloning, waarin de particuliere eigenaren/beheerders adekwaat beloond worden voor hun bijdrage aan de natuurontwikkeling. Ook de projectsubsidies en het opzetten van een houtbank verdienen extra aandacht. Het bos in Nederland kan alleen groeien als de basis zowel biologisch als economisch gezond is. Het primaire beleidsdoel zou dan ook versterking van de positie en verbetering van de toekomstverwachting van het bosbedrijf moeten zijn.

Exotisch
Met andere fracties drong de woordvoerder er bij de staatssecretaris op aan de positie van exotische bomen niet ter discussie te stellen. De Amerikaanse Eik, de Douglasspar en andere bomen zouden volgens sommige beheersorganisaties uit het Nederlandse bos moeten verdwijnen. De staatssecretaris deed de toezegging dat deze 'ingeburgerde' bomen worden gehandhaafd.
Samen met de PvdA en het CDA diende de woordvoerder een motie in waarin de regering wordt gevraagd een regeling te treffen om energieopwekking uit afvalhout mogelijk te maken. De voordelen van zo'n regeling zijn tweeërlei. Naast het voordeel van de extra energie kan het afvalhout door middel van dunningen uit het bos worden gehaald waardoor het bos zich veel beter kan gaan ontwikkelen. De dunningen blijven nu achterwege omdat ze onrendabel zijn.

Inlichtingen:
Margreet Kamp, 070-3182893.

VVD Tienpuntenplan AOW en pensioenen

1. De VVD is mordicus tegen het afschaffen van de aftrekbaarheid van pensioenpremies.

2. De AOW moet grotendeels in de huidige vorm gehandhaafd blijven. Dus: een welvaartsvast, geïndividualiseerd basispensioen, gefinancierd via een omslagstelsel en niet afhankelijk van het inkomen van de partner of opgebouwde pensioenrechten.

3. De AOW-leeftijd wordt flexibel. De ingangsdatum ligt tussen 60 en 70 jaar en de hoogte van de uitkering is afhankelijk van die datum.

4. De VVD is tegen het verder korten van de AOW van iemand met een werkende partner jonger dan 65 jaar. Sinds kort is het AOW-pensioen van een AOW-er met een partner jonger dan 65 20% meer inkomensafhankelijk gemaakt. De VVD heeft zich als enige grote partij tegen deze anti-emancipatoire maatregel verzet.

5. De VVD steunt de opvatting dat de verantwoordelijkheid voor de aanvullende pensioenen niet bij de overheid ligt, maar bij de werkgevers en werknemers. De VVD is echter geen voorstander van de invoering van een wettelijke pensioenplicht.

6. De keuzevrijheid voor het type oudedagsvoorziening moet bij de individuele mens liggen. De werknemer is vrij al of niet deel te nemen aan de door de werkgever aangeboden pensioenregeling, op voorwaarde dat het met het pensioen gemoeide deel van het inkomen daadwerkelijk wordt gebruikt voor pensioenopbouw.

7. De VVD is tegen het middelloonsysteem, het voorstel om het pensioen te baseren op het gemiddelde loon van alle gewerkte jaren. Dit voorstel is ingegeven door de problemen met de overheidsfinanciën en deze moeten worden opgelost door een verstandig economisch en financieel beleid en niet door middel van grepen in de kas van pensioenfondsen.

8. De VVD steunt het voorschrift tot evenredige pensioenopbouw voor deeltijdwerknemers.

9 De VVD is voorstander van de gelijke behandeling van verschillende leefvormen en de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. De terugwerkende kracht is volgens Europese norm beperkt tot mei 1990. De VVD ziet er niets in deze terugwerkende kracht in Nederland verder terug te leggen.

10. De VVD is het eens met het wettelijk recht op waardeoverdracht voor nieuwe gevallen van pensioenbreuk. Voor oude gevallen is vanwege administratieve en financiële problemen de pensioenbreuk nog niet opgelost. De VVD accepteert dit maar wil een uitzondering maken voor de groep die verstoken is van een redelijke aanpassing van hun premievrije polissen.

Inlichtingen:
Robin Linschoten, 070-3182895

Robin Linschoten

Informatie:
070-3182879

Lid worden?:
070-3613061.

expresse
Extra editie 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Met het oog op morgen

Er zijn mensen die beweren dat de kloof tussen politiek en maatschappij te groot is. Dat het politiek bedrijf te ambtelijk en afstandelijk is. En sommigen beweren zelfs dat de politiek in een crisis verkeert. Wat daar ook van waar moge zijn, voor de VVD geldt dat we luisteren en informeren. En daarmee overbruggen wij die kloof.

In een analyse in Elsevier werd de VVD de meest veranderingsgezinde partij van Nederland genoemd. Dat is niet verwonderlijk. De VVD is niet bij voorbaat tegen ieder onderdeel van het kabinetsbeleid, maar komt met opbouwende kritiek gebaseerd op weloverwogen argumenten. Constructieve oppositie voeren draait om initiatief nemen, alternatieven aandragen en vooral leidend in de discussie zijn. De VVD heeft alternatieve begrotingen ingediend en die laten doorrekenen door het Centraal Planbureau. In de afgelopen kabinetsperiode hebben wij tienpuntenplannen ingediend op gebieden als criminaliteitsbestrijding, minderhedenbeleid en werkloosheidsbestrijding. De enige liberale partij van Nederland is bovendien een bestuurspartij en geen getuigenispartij. Dat brengt met zich mee dat onze voorstellen en ideeën realistisch en uitvoerbaar zijn.

Dit jaar staan er nog twee verkiezingen op het programma. Het beloven de spannendste in jaren te worden. Zo is het bij de landelijke verkiezingen niet zeker hoe de toekomstige regeringscoalitie er uit gaat zien. CDA, VVD, PvdA en D66 staan na de gemeenteraadsverkiezingen vlak bij elkaar in de opiniepeilingen. Het aantal kiezers dat nog niet besloten heeft op welke partij te stemmen is groter dan ooit. Waarom is er zo'n onrust onder de kiezers? Omdat men geen duidelijke lijn in het regeringsbeleid kan ontdekken.
De VVD verschaft duidelijkheid. Wat wij willen is werk, werk, werk. Dat is ons centrale thema. Wij zijn de lobby van de werklozen. Wij zijn de kampioen voor iedereen die echt wil werken. Wij stellen werk boven inkomen. Daarom pikken wij het niet dat er iedere maand 14.000 werklozen bijkomen. Daarom verkiezen wij de warmte van een betaalde baan boven de kilte van een uitkering. Daarom moeten de lasten omlaag. Daarom willen wij de 10 miljard gulden belastingverzwaring die het kabinet aan de burger heeft opgelegd aan hem teruggeven. Daarom is onze inzet echte sociale politiek.

Frits Bolkestein

Waarom liberale politiek?

De VVD is de partij voor mensen die wat willen. Voor mensen die wat willen bereiken en zelf kiezen voor de invulling van hun levensvorm, opleiding en werkkring. Eigen verantwoordelijkheid, vrijheid en verdraagzaamheid zijn de liberale basisprincipes van de VVD.

De VVD vindt dat prestatie moet worden gestimuleerd. De politiek moet zorgen voor kansen voor mensen die de handen uit de mouwen willen steken. De maatregelen die de VVD bepleit, moeten de basis leggen voor een toekomst met perspectief. En daarom wil de VVD graag in gesprek komen met jongeren. Een pittige discussie gaan we daarbij niet uit de weg. Evenals in februari zal in april een speciaal team bestaande uit kandidaten voor de Tweede Kamerfractie van de VVD een bezoek brengen aan de steden met een Universiteit of Hogeschool. Jongeren kunnen zo, op een informele manier, direct met politici in contact komen.

Het VVD-studententeam: v.l.n.r. Benk Korthals, Anne Lize van der Stoel, Henk van Hoof

De kamerleden zullen in de volgende steden te vinden zijn:

12 april Heerlen
14 april Den Haag
18 april Delft
19 april Amsterdam
20 april Haarlem
21 april Eindhoven
25 april Tilburg
26 april Zwolle
27 april Maastricht
28 april Wageningen

De VVD is de partij van:

- **Vrijheid: mensen beslissen zelf over de invulling van hun opleiding, werk en levensvorm**
- **Verantwoordelijkheid; mensen mogen worden aangesproken op hun keuzes**
- **Verdraagzaamheid; mensen respecteren andere denkbeelden, leefvormen en religies.**

Op basis van de uitgangspunten vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en democratie bedrijft de VVD sinds 1948 politiek. De belangrijkste thema's van de VVD zijn:

Werk-gelegenheid

De VVD heeft drie belangrijke prioriteiten voor de komende jaren: werk, werk en nog eens werk. Momenteel stevent onze economie af op een naoorlogs werkloosheidsrecord. Wanneer we geen maatregelen nemen, is er de komende jaren geen perspectief voor duizenden schoolverlaters en afgestudeerden. Dan wordt de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden nog slechter dan de 100:87 die de economie op dit moment moet torsen. Iedereen is het erover eens wat het beste middel is om banen te scheppen: het (te) grote verschil tussen bruto en netto-lonen verkleinen. Dat maakt arbeid goedkoper en stelt bedrijven eerder in staat mensen aan te nemen. Een dergelijke **lastenverlichting** kan alleen tot stand worden gebracht door het totaal aan belastingen en premies te verlagen. En daarvoor is een verandering in de sociale zekerheid noodzakelijk. Alleen een lastenverlichting kan de werkgelegenheid de noodzakelijke impuls geven. Alleen verbetering van het aantal aktieven zal de economie dusdanig verbeteren dat verworvenheden in de sociale zekerheid als de AOW betaalbaar blijven.

Sociale Zekerheid

Het stelsel van sociale zekerheid dreigt onder het eigen gewicht te bezwijken. Nederland kent 900.000 arbeidsongeschikten, 700.000 werklozen en 300.000 mensen in de ziektewet: samen evenveel als de som van het aantal inwoners van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Daarom is een modernisering van de verzorgingsstaat hard nodig, zodat het het stelsel van sociale zekerheid weer tientallen jaren meekan.

Basisstelsel
De VVD wil daarom een andere verantwoordelijkheidsverdeling in de sociale zekerheid. In het basisstelsel garandeert de overheid een basisbedrag (voor alleenstaanden 60% van het wettelijke minimumloon). Daarbovenop kan naar eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid een aanvullende verzekering af worden gesloten. Hierbij zijn nog twee essentiele opmerkingen van belang. Ten eerste kan een basisstelsel alleen maar worden ingevoerd voor mensen die zich nu bij kunnen verzekeren. **Het basisstelsel geldt dus niet voor mensen die nu een uitkering hebben.** Tevens wordt het makkelijker gemaakt om naast een bijstanduitkering wat bij te verdienen. Bovendien wordt er volgens onze plannen twee maal zo veel geld gereserveerd voor aanvullende bijstand; voor mensen die echt niet kunnen werken (bijv. een moeder met twee kleine kinderen).
Wanneer de premies dalen, ontstaat ruimte om aanvullende verzekeringen af te sluiten. Dat kan individueel of via het bedrijf of de bedrijfstak. De VVD vindt dat een dergelijk stelsel beter past in een moderne, geïndividualiseerde samenleving. Werknemers zijn mondig genoeg om zelf een grotere verantwoordelijkheid te nemen. Ons basisstelsel biedt meer zekerheid. Want een verzekeringsmaatschappij kan niet zomaar de (aanvullende) WAO-uitkering verlagen. Hoe zeker was een WAO-gerechtigde onder dit CDA/PvdA kabinet van zijn WAO-uitkering?

Onderwijs

De VVD vindt dat Nederland geen alfaland moet worden. De aanmelding voor de technische studies aan universiteiten, hoge scholen en mbo-instellingen, is het afgelopen jaar flink terug gelopen. Het onderwijs moet meer technologieminded worden. Daarom is een grootscheeps initiatief nodig van overheid en bedrijfsleven.

De studenten hebben in de afgelopen kabinetsperiode fors moeten inleveren. De minister hanteerde een kaasschaafmethode. De VVD is van mening dat het hele systeem van **studiefinanciering** als zodanig ter discussie moet staan. De VVD stelt het volgende voor: (a) geen nivellering agv studiefinanciering; (b) handhaving van de systematiek van basisbeurs; (c) afschaffing van de aanvullende financiering, in plaats hiervan introductie van het geprivatiseerd aanvullend leninggedeelte; (d) koppeling van het recht op studiefinanciering aan de studievoortgang.
De VVD is tegen de Tempobeurs en voor de Prestatiebeurs. Het voordeel van de **Prestatiebeurs** is dat de student wordt gestimuleerd de studie binnen de studietijd af te ronden maar wel zijn eigen studietempo kan bepalen.

Veiligheid

Criminaliteit wordt door de helft van de bevolking beschouwd als het grootste maatschappelijke probleem van deze tijd. Dat is geen wonder. Mishandeling, diefstal met geweld en afpersing nemen in aantal toe. Ook het aantal slachtoffers van vernielingen en diefstallen groeit nog steeds. Slechts één op de vijf

misdrijven wordt opgehelderd. Steeds meer verdachten worden uit gebrek aan celruimte naar huis gestuurd.
Bestrijding van de misdaad is één van de kerntaken van de overheid. Geen enkele politieke partij, dus ook de VVD niet, kan de illusie wekken de criminaliteit geheel uit te bannen. Maar we kunnen wel een eind in de goede richting gaan door de overheid de middelen te geven die zij nodig heeft.

Politie
De VVD pleit voor een grotere inzet van mensen en materieel: meer agenten op straat, meer mensen bij het Openbaar Ministerie, meer cellen en meer gevangenisbewaarders. Eind 1992 kwam de VVD met het voorstel 10.000 agenten extra in te zetten. Dat lijkt enorm maar pas dan is er verhoudingsgewijs evenveel politie als in België en Duitsland! Wie durft te beweren dat dit geen realistisch voorstel is?
In het VVD-programma is 500 miljoen uitgetrokken voor toezichthoudende functies.
Voor dit voorstel kregen we toen onvoldoende steun. Inmiddels lijkt het tij te keren.
Tienduizenden werklozen en gedeeltelijk arbeidsongeschikten kunnen daarboven op worden ingezet als toezichthouder, conducteur, huismeester of hulpagent. Ook door deze maatregelen kan de veiligheid worden vergroot en de werkgelegenheid verbeterd. En daar is het ons allemaal om te doen.

Milieu

De VVD is de partij van Groen Realisme. Iedereen weet dat we zorgvuldig om moeten gaan met het milieu. We zijn verantwoordelijk voor de wereld om ons heen. De milieuproblemen zijn zo groot dat wij ze niet allemaal tegelijk kunnen oplossen. Er moeten dus prioriteiten worden gesteld. Voor de VVD zijn die prioriteiten: (a) oplossing van het afvalprobleem; (b) het schoonmaken van ernstig verontreinigde grond; (c) oplossen van het mestprobleem.

Draagvlak
Nederlanders staan bekend om hun positieve milieumentaliteit. Dat moet zo blijven. Dus moeten milieu-belastingen niet worden geheven om de schatkist te spekken (zoals nu vaak gebeurt), maar om echt iets voor het milieu te doen.
Het milieubeleid moet leiden tot zichtbare, tastbare en merkbare resultaten.
Nederland kan wereldwijde problemen zoals de verzuring en het broeikaseffect niet alleen oplossen.
Grensoverschrijdende vervuiling moet daarom internationaal worden aangepakt.

VVD en milieu
Iedere burger heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het milieu. Veel bekende liberalen zijn daarom direct met het milieu begaan. De VVD heeft een drietal uitstekende milieu-ministers geleverd: Ginjaar, Winsemius en Nijpels. Ed Nijpels is nu voorzitter van het Wereld Natuur Fonds. Pieter Winsemius is voorzitter van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. De VVD heeft een naam hoog te houden als het om milieubeleid gaat.

Defensie

Vrede is de belangrijkste waarborg voor onze vrijheid. Oorlogsdreiging moet worden tegengegaan. Dat kan alleen met een geloofwaardige defensie.
Daarom wil de VVD dat Nederland een actieve rol binnen de NAVO speelt. De afgelopen jaren is fors op het defensiebudget bezuinigd. Het zogenoemde vredesdividend is geïncasseerd. Op dit moment is de politieke situatie in Oost-Europa echter niet stabiel. Daarom doet ons land er goed aan een flexibel inzetbare, goed uigeruste en geoefende krijgsmacht te handhaven. Wie het leger verder wil ontmantelen neemt te grote risico's met onze vrede, veiligheid en vrijheid.
De VVD is voor handhaving van de dienstplicht in de Grondwet, maar de opkomstplicht moet worden afgeschaft. In noodsituaties kan de dienstplicht dan worden geactiveerd.

Volkshuisvesting

Kamerhuur
Wat de kamerhuur betreft, de VVD heeft bepleit het kameraanbod voor jongeren te vergroten door het instellen van aan de ene kant een proeftijd voor huurder en verhuurder zonder opzegtermijn (thans 9 maanden) en aan de andere kant een belastingvoordeel voor de kamerverhuurder. Het gaat in deze gevallen om de situatie waarin een hoofdbewoner een deel van zijn woning verhuurt. De beide regelingen moeten het voor particulieren aantrekkelijker maken kamers te verhuren.

Minderheden drieluik

Jarenlang heeft de politiek gezwegen over de problemen rond de integratie van minderheden en de toenemende immigratie naar ons land. In kroeg en kerk sprak men er over, maar op het Binnenhof bleef het stil. Tot Frits Bolkestein het politiek taboe rond het minderhedenvraagstuk doorbrak. Sindsdien is de openbare discussie eerlijker en opener geworden. De VVD houdt steeds een drieluik van onlosmakelijk met elkaar verbonden thema's voor ogen op dit terrein:
(1) beperking van de immigratie;
(2) bevordering van de integratie;
(3) bestrijding van discriminatie.

Inburgeren
Van buitenlanders die al in Nederland wonen mogen wij verwachten dat zij zo snel mogelijk inburgeren in onze samenleving. Daarom moeten zij zo spoedig mogelijk Nederlands leren.
Een dichtbevolkt land als Nederland kan slechts een beperkt aantal immigranten op een behoorlijke manier opvangen en een plaats bieden. De VVD vindt daarom dat de immigratie moet worden beperkt.
Asielzoekers die om economische redenen naar Nederland komen kunnen wij niet toelaten, zij die kunnen aantonen dat zij persoonlijk worden bedreigd moeten ruimhartig worden toegelaten.
Het aantal asielaanvragen in Europa, Noord-Amerika en Australië is sinds 1981 verzevenvoudigd. De totale immigratie naar Nederland (asielzoekers plus gezinshereniging en -vorming) bestaat uit zo'n 60.000 mensen per jaar.
Verhoudingsgewijs is dat een grotere immigratie dan die naar de Verenigde Staten.
De VVD wijst elke vorm van discriminatie af. Als liberale partij gaan wij uit van respect voor de individuele mens.

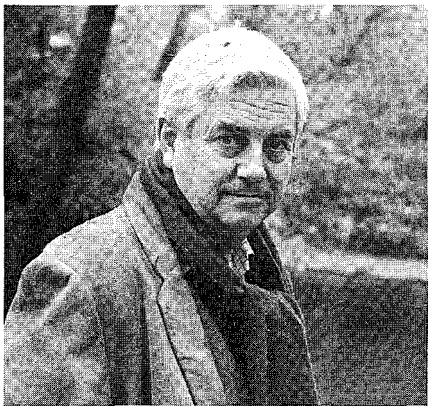

Frits Bolkestein

Dit kabinet mist een gevoel van urgentie

(Samenvatting van een artikel van Frits Bolkestein in De Volkskrant van 29 januari jl.)

Het centrale bestuur van de arbeidsvoorziening wil een groep van ten minste 150 duizend werklozen als 'niet bemiddelbaar' uit het bestand van werkzoekenden schrappen. die komen in een 'dood bestand' terecht. Het bestuur denkt daarbij aan werkzoekenden van 45 jaar en ouder met een lage opleiding die langer dat twee of drie jaar werkloos zijn en aan zeer langdurig werklozen met een lage of verouderde opleiding (*Het Financieele Dagblad,* 30-12-1993).
CNV-beleidsmedewerker Piet Hazenbosch is lid van het centrale bestuur. Hij zegt: 'Ik vind het reëler en eerlijker om (....) mensen met rust te laten als het niet meer lukt' (*Trouw,* 1-12-1993).
Als Hazenbosch en zijn collega's hun zin krijgen, wordt het officieel beleid toe te staan dat een grote groep werklozen wordt ontslagen van de sollicitatieplicht omdat zij 'te weinig geschoold dan wel gemotiveerd' zijn.
Het is een voorstel van ongehoord gewicht en reikwijdte, want hier leggen beleidsbepalers zich neer bij het ontstaan van een onderklasse van mensen aan wie geen eisen meer zullen worden gesteld. Zij worden tevreden gehouden met brood en spelen: brood van de bijstand en spelen in de vorm van *Goede tijden, slechte tijden.*
Heeft het centrale bestuur overwogen wat de gevolgen van dit nieuwe beleid zullen zijn? In welke mate de status van dood-bestander zal worden overgedragen op zijn kinderen en dus overerfbaar zal blijken te zijn? Het plan van beleidsmedewerker Hazenbosch is een stap op weg naar het basisinkomen. Zij die niet kunnen werken moeten het daarmee doen; zij die niet willen werken, kunnen het daarmee doen.
Een basisinkomen bestaat nergens ter wereld en met reden, want in een dergelijk stelsel wordt de band tussen werk en inkomen losgelaten. Terecht houdt PvdA-leider Wim Kok aan die band vast, en met hem vele sociaal-democraten.
Ook prof. Jos de Beus, mede-auteur van het verkiezingsprogramma van de PvdA, morrelt aan de band tussen werk en inkomen. Hij meent dat wij ons moeten neerleggen bij een structurele vorm van werkloosheid omdat bij 'een fatsoenlijk kapitalisme een beetje werkloosheid hoort' (*Trouw,* 9-10-1993).
De Beus verkiest de kilte van een uitkering boven de warmte van een betaalde baan.
VNO-voorzitter Rinnooy Kan zegt terecht dat het 'huwelijk kapitalisme' van De Beus 'waanzinnig' is. (*Trouw,* 18-10-1993. Een baan structureert de tijd, biedt activiteiten en geeft sociale contacten. Een baan leert eenvoudige disciplines, zoals om zeven uur je bed uitkomen of Nederlands leren.
Iedereen voelt dit ook op zijn klompen aan, behalve zij die er voor doorgeleerd hebben.
Het Nederlands wettelijk minimumloon is een van de hoogste ter wereld. Voor veel mensen met geen of weinig scholing wordt de weg naar een betaalde baan daardoor afgesneden, omdat hun produktiviteit geringer is dan dat minimumloon. Mede daarom is de inactiviteit aan de onderkant van de arbeidsmarkt vier keer zo groot als daar boven.
Migranten met een gebrekkige opleiding vallen als eersten buiten de boot.
Velen menen dat verlaging van het minimumloon een asociale maatregel is. Maar landen als België, Duitsland en Denemarken hebben in het geheel geen wet op het minimumloon. Zijn dat asociale landen? Het enige wat de verlaging van het minimumloon doet, is werk scheppen. Albert Heijn zal zijn schappen kunnen laten vullen voor 80% van het huidige minimumloon door mensen die anders een uitkering van 70% daarvan zouden ontvangen. Daar kan toch niets op tegen zijn.
De Nederlandse werknemer verdient te weinig maar hij kost te veel. Het verschil tussen de bruto loonkosten die zijn werkgever op tafel moet leggen en zijn eigen besteedbaar inkomen bestaat uit belastingen en premies. Wordt die last verlicht dan worden de arbeidskosten verlaagd zonder dat hij zelf hoeft in te leveren.
Zijn werkgever krijgt zo een kostendaling die leidt tot omzetvergroting en vraagt naar meer personeel.
Verlaging van belastingen en premies is dus het beste banenplan. Maar dat kan alleen als de verzorgingsstaat grondig wordt gemoderniseerd. Een dergelijke modernisering betekent een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de overheid en de burgers.
Een dergelijk basisstelsel bestaat al voor de vierhonderdduizend zelfstandigen die geen WW, Ziektewet of WAO hebben.
En voor allen die ouder zijn dan 65 jaar, want de AOW is een basisuitkering waarboven het aanvullend pensioen komt. Het basisstelsel doet recht aan de emancipatie van de samenleving en aan een kleinere, maar krachtiger overheid die zich op zijn kerntaken concentreert.
Plannen voor een basisstelsel zijn overigens niet nieuw. In 1984 deed de huidige fractievoorzitter van de PvdA, Thijs Wöltgens een voorstel dat verder gaat dan dat van ons. Tezamen met de heren Ritzen en Van Kemenade stelde hij een basisuitkering van 50% van het minimumloon (*Om een werkbare toekomst*). De VVD heeft het basisstelsel dus van de PvdA geleerd.
In het huidige stelsel van sociale zekerheid is de prikkel voor uitkeringsontvangers om een baan te zoeken vaak niet reëel. Zij moeten hun vrije tijd of hun zwarte klus opgeven, soms zelfs kosten maken, om er slechts een klein bedrag op vooruit te gaan.
De hier gepresenteerde analyse wordt gedeeld door gerenommeerde economen enonderzoekinstellingen in binnen- en buitenland. Allen schrijven hetzelfde recepte voor: verlaag de lasten, vergroot de prikkels, versoepel de arbeidsmarkt.
Zeker: ons recept zal sommigen onaangenaam treffen. Maar het ontstaan van een onderklasse is nog veel onaangenamer.
Permanente sociale en economische isolatie van grote groepen is een dodelijk gevaar voor de Nederlandse samenleving.
Leggen wij ons daarbij neer, dan dreigt het aantal inactieven zodanig te groeien dat meer mensen afhankelijk zijn van de overheid dan van de marktsector. Is dat punt eenmaal bereikt dan zal er nooit meer een meerderheid te vinden zijn voor een beteugeling van de overheidsuitgaven. Dan werkt de politieke dynamiek, als in België, in de richting van het bankroet. Dan kunnen we politiek bijzetten in het dood bestand.

Voorlichting:

Arno Visser, 070-3182871

Informatie:

Studententeam:
Mark Harbers, 010-4530016
Ilona Warnaer, 070-3613072

Lid worden?:

070-3613061.

129

expresse

9 april 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Wat dit land nodig heeft

De Tweede Kamerverkiezingen van 1994 worden de spannendste sinds vele jaren. Voor de VVD is het allemaal niet zo moeilijk. Wij willen sterk uit de stembus komen.
De VVD heeft gekozen voor een programma dat duidelijke perspectieven biedt. Ons programma geeft uitzicht op de vele honderdduizenden banen die wij nodig hebben. Het is een programma dat kiest voor strukturele hervormingen in de sociale zekerheid voor de lange termijn. En voor een daadkrachtige aanpak van de criminaliteit. Geen bevriezing van alles wat los en vast zit maar echte maatregelen. Dat is wat ons land nodig heeft.
We staan voor zeer spannende verkiezingen. Spannende verkiezingen betekenen een inspannende campagne. We zullen er in de komende weken voor moeten knokken. We zullen hard werken om onze boodschap aan zoveel mogelijk mensen duidelijk te maken. Folders, toespraken, posters, gesprekken; we gaan er met ons allen tegen aan. Elke dag kunnen we nog duizenden mensen voor ons winnen. Daar zetten we ons voor in.
In de fractie die ik de afgelopen jaren heb mogen voorzitten heerst een sterke teamgeest. Dat komt tijdens deze campagne tot uitdrukking. Naast het VVD-team, en het studententeam, trekken een aantal busteams, gevormd uit kandidaat-kamerleden door het land. De agenda van al deze evenementen vindt U in deze VVD-Expresse.
De VVD staat klaar voor de nieuwe uitdagingen van de nieuwe tijd. Wij willen niet wachten tot de toekomst op ons afkomt. Wij willen die toekomst zelf maken.
Bouwen aan de toekomst: dat is de essentie van de politiek.
Bouwen aan de toekomst is de essentie van de VVD.

Frits Bolkestein

Campagne Frits Bolkestein

Op iedere avond is er een speciale gast. Zij worden aan de VVD-tafel door Willem Bemboom of Cees Mijnten ondervraagd over de organisatie of bedrijf waaraan zij verbonden zijn.
Alle manifestaties beginnen om 19.45 uur, tenzij anders vermeld.

vrijdag 15 april
KC Dordrecht
De Koningshof
Uiverlaan 20, Maassluis

maandag 18 april
KC Haarlem
Concertgebouw Haarlem
Klokhuisplein 2, Haarlem

donderdag 21 april
KC Leiden
Avifauna
Hoorn 65, Alphen aan de Rijn

zaterdag 23 april
Open dag van de fracties
in de Tweede Kamer
Tweede Kamer, Den Haag
10.00-16.00 uur

maandag 25 april
KC Amsterdam
Krasnapolsky
Dam 9, Amsterdam

woensdag 27 april
KC Limburg
De Poort van Limburg
Bassin 5, Weert

vrijdag 29 april
KC Utrecht
De Flint
Conickstraat 60, Amersfoort

dinsdag 3 mei
Uitslagenavond
TV-studio Aalsmeer
Van Cleeffkade 15, Aalsmeer
aanvang: vanaf 19.00 uur

Informatie:

Meint Waterlander, 070-3613030

Voorlichting:

Clemens Cornielje, 070-3182872

VVD-team

Het VVD-team bestaat uit vier leden:

- Erica Terpstra
- Hans Dijkstal
- Annemarie Jorritsma
- Robin Linschoten

Iedere avond zal een vertegenwoordiger van een maatschappelijke organisatie te gast zijn bij het VVD-team.
Pierre Huyskens zal het gesprek leiden tussen een lid van het team en de gast.
Alle avonden beginnen, tenzij anders vermeld om 19.45 uur.

maandag 11 april
Centrum Bastion
Het Bastion 5
Schoonhoven

donderdag 14 april
De Reehorst
Bennekomseweg 24
Ede

dinsdag 19 april
Theaterhotel Almelo
Schouwburgplein 1
Almelo

woensdag 20 april
Soc.Cul.Centrum
De Leuningjes
Julianastraat 49
Poeldijk

dinsdag 3 mei
Uitslagenavond
TV-studio Aalsmeer
Van Cleefkade 15
Aalsmeer
aanvang: vanaf 19.00 uur

zaterdag 23 april
Open dag van de fractie in
de Tweede Kamer
Den Haag

dinsdag 26 april
Circle Studios
Karel Lotsyweg 125
Dordrecht

donderdag 28 april
Brabanthallen-Paradezaal
Oude Engelseweg 1
Den Bosch

vrijdag 29 april
Slotavond-De Flint
Coninckstraat 60
Amersfoort
aanvang: vanaf 19.00 uur

Erica Terpstra

Hans Dijkstal

Robin Linschoten

Annemarie Jorritsma

Informatie:

Patrick Davidsson, 010-4613752

Voorlichting:

Arno Visser, 070-3182871

ER GAAN STEEDS MEER STEMMEN OP VOOR HET LIBERALISME.

VVD-studententeam

Het team bestaat uit:

- Henk van Hoof
- Benk Korthals
- Anne Lize van der Stoel

Informatie:

Mark Harbers, 010-4530016
Ilona Warnaer, 070-3613072

Voorlichting:

Arno Visser, 070-3182871

De VVD wil graag in gesprek komen met jongeren. Een pittige discussie gaat ze daarbij niet uit de weg. Evenals in februari zal in april een speciaal team bestaande uit kandidaten voor de Tweede Kamerfractie van de VVD een bezoek brengen aan de steden met een Universiteit. Dit team zal in de volgende steden te vinden zijn:

12 april	Heerlen
14 april	Den Haag
18 april	Delft
19 april	Amsterdam
20 april	Haarlem
21 april	Eindhoven
25 april	Tilburg
26 april	Zwolle
27 april	Maastricht
28 april	Wageningen

Het VVD-studententeam: v.l.n.r.: Benk Korthals, Anne Lize van der Stoel en Henk van Hoof.

Informatie:

Voor informatie over diverse onderwerpen kunt U terecht bij de VVD Tweede Kamerfractie:

Justitie:	
Florine Bouritius,	070-3182869
V&W, huisvesting:	
Désirée de Groot,	070-3182876
Financiën:	
Hans Hoogervorst,	070-3182858
Milieu, EZ:	
Harold Makaske,	070-3182873
Binnenl. zaken:	
Niek Moonen,	070-3182863
Welzijn:	
Monica Sens,	070-3182877
Landbouw, O&W:	
Sybe Wadman,	070-3182862
Defensie/Buitenland:	
Marius Wessels,	070-3182866
Sociale Zaken:	
Geert Wilders,	070-3182864

Voorlichting:

Clemens Cornielje,	**070-3182872**
Ans Koning,	**070-3182875**
Ernst van Splunter,	**070-3182879**
Arno Visser,	**070-3182891**

ER GAAN STEEDS MEER STEMMEN OP VOOR HET LIBERALISME.

Busprojecten

Van 18 tot en met 29 april zullen drie 'VVD-bussen' tegelijkertijd door het land rijden. Vanuit deze bussen zal campagne gevoerd worden voor de Tweede Kamerverkiezingen. De bussen worden bemand door (kandidaat) Kamerleden, (kandidaat) Europarlementariërs en regionale politici. De inzittenden van de bussen leggen vooral werkbezoeken af. Bij verschillende bedrijven en instellingen zal niet alleen met de directie, maar ook met de mensen op de werkvloer gesproken worden. In de bus worden ook afgevaardigden uit het bedrijfsleven en van maatschappelijke organisaties ontvangen.
Per regio is de invulling van het project verschillend. Zo wordt in Friesland de Elfstedentocht gereden en de bus in Brabant gaat van pretpark tot transportbedrijf. De bussen zijn ook af en toe te vinden op een weekmarkt.

Busproject Noord

dinsdag 19 april
Friesland: Elfstedentocht
start: 8.00 uur Leeuwarden
finish: 17.15 Bartlehiêm

woensdag 20 april
Groningen
start: 9.30 uur Veendam

donderdag 21 april
Drenthe
start: 9.45 uur Spier

vrijdag 22 april
Flevoland
start: 10.30 Emmeloord

maandag 25 april
Overijssel
start: 12.00 uur Zwolle

dinsdag 26 april
Twente
start: 11.00 uur Oldenzaal

woensdag 27 april
Gelderland
start: 10.00 uur Barneveld

donderdag 28 april
Gelderland
start: 9.00 uur Betuwe

vrijdag 29 april
Gelderland
start 9.00 uur Ede

INFORMATIE:
Leendert de Lange, 070-3613001

Busproject Zuid

maandag 18 april
Zeeland
start: 7.00 uur Goes

dinsdag 19 april
Brabant
start: 9.00 uur Putte

woensdag 20 april
Brabant
start: 8.00 uur Veldhoven

donderdag 21 april
Limburg
start: 8.30 uur Grubbenvorst

vrijdag 22 april
Limburg
Maastricht

maandag 25 april
Limburg
Zuid-Limburg

dinsdag 26 april
Limburg
Midden- en Noord Limburg

woensdag 27 april
Brabant
start: 6.00 uur Den Bosch

donderdag 28 april
Brabant
start: 10.00 uur Helmond

vrijdag 29 april
Brabant
Tilburg

INFORMATIE:
Ilona Warnaer, 0703613072

Busproject Randstad

maandag 18 april
Den Helder
start: 10.30 uur Hoorn

dinsdag 19 april
Amsterdam
start: 13.30 uur , Word Trade Centrum

woensdag 20 april
't Gooi
start: 9.30 uur motel Vinkeveen

donderdag 21 april
Haarlem
start: 10.00 uur Brugrestaurant
Haarlemmermeer

INFORMATIE:
Leendert de Lange, 070-3613001

vrijdag 22 april
Utrecht
start: 11.00 uur Zeist

maandag 25 april
Utrecht
start: Loenen aan de Vecht

dinsdag 26 april
Utrecht
start: 9.30 Pijnacker

woensdag 27 april
Utrecht
start: 9.30 uur Pijnacker

donderdag 28 april
Utrecht
start: 9.30 uur Pijnacker

vrijdag 29 april
Utrecht
start: 9.30 uur Pijnacker

INFORMATIE:
Ilona Warnaer, 070-3613072

Voorlichting:

Arno Visser, 070-3182871

ER GAAN STEEDS MEER STEMMEN OP VOOR HET LIBERALISME.

VVD expresse 130
16 april 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Lubbers' variaties

In de afgelopen week heeft premier Lubbers tijdens de start van de CDA-verkiezingscampagne de aanval geopend op de PvdA. Dat verbaast mij. Toen het PvdA-verkiezingsprogramma het licht zag was de minister-president nog vol lof. "Het leest als een goed boek", was zijn commentaar. Hij voegde daar nog aan toe dat de socialisten er blijk van gaven een stuk realistischer te zijn geworden. Twee maanden geleden sprak de premier in Rotterdam op de Erasmus Universiteit. Daar gaf hij te kennen dat D66 -in tegenstelling tot de VVD- zich 'gouvernementeel' opstelt. De huidige CDA-PvdA-regeringscoalitie zou het beste kunnen worden aangevuld met D66, de zogenaamde Lubbers-variant.
En nu opeens komt de premier met zijn kritiek op zijn coalitiegenoot. Hij zegt nu bevreesd te zijn dat door een zwenking naar links van de PvdA "de goede resultaten van zijn beleid zullen wegspoelen". Ik vraag mij af op welke resultaten de heer Lubbers denkt te kunnen bogen. Nederland is nu aanzienlijk zieker dan Lubbers zelf enige tijd gelden al heeft vastgesteld. De werkloosheid stijgt met 14.000 mensen per maand en bereikt een naoorlogs record. Het aantal mensen met een WAO-uitkering nadert het miljoen. Het financieringstekort neemt weer toe. In de strijd tegen de criminaliteit heeft de overheid forse tegenslagen geïncasseerd.
De uitspraak van de voormalige CDA-lijsttrekker zijn bovendien vrijwel identiek aan die uit 1989, toen hij er voor waarschuwde dat "de vruchten van het herstelbeleid uit de jaren tachtig niet zouden moeten worden weggespoeld." Helaas is dat precies wat er tijdens het kabinet Lubbers-Kok is gebeurd. Het CDA is hiervoor evenzeer verantwoordelijk als de PvdA.
Het CDA heeft het eigen verkiezingsprogramma een waterscheiding met het verleden genoemd. Het vaart echter in de laatste dagen van het kabinet Lubbers III een zwalkende koers. Hetzij omdat het electoraal onder druk staat, hetzij omdat de lijsttrekker onder vuur ligt. De VVD vaart een vaste koers. De VVD vindt dat de sociale zekerheid moet worden hervormd, de criminaliteit met alle kracht moet worden aangepakt en bovenal, dat er meer werk moet worden geschapen. De afgelopen kabinetsperiode is gebleken dat zonder de VVD in het kabinet het regeringsbeleid ontspoort. Zonder de VVD lukt het blijkbaar niet.

Frits Bolkestein

Rodamco

Deze week vroeg woordvoerder Jos van Rey namens de VVD-fractie opheldering over de mogelijke overname van het vastgoedfonds Rodamco door het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De antwoorden die minister Kok (PvdA) van Financiën gaf op vragen die de VVD in januari 1991 over dit onderwerp stelde waren ontkennend van aard. Zo ontkende de minister destijds dat er een verzoek om overname was gedaan. De minister heeft de Kamer ook niet vertrouwelijk geïnformeerd zoals de laatste jaren gebruikelijk was. De VVD-fractie wil iedere schijn vermijden dat er electorale redenen ten grondslag liggen aan het vragen van opheldering. Daarom heeft de fractie gemeend niet in de afgelopen week kort voor de Tweede Kamerverkiezingen een interpellatie te moeten aanvragen. De woordvoerder is echter nog niet tevreden met de beantwoording van de minister omdat er nog grote onduidelijkheid bestaat. Om nadere opheldering te vragen heeft Jos van Rey schriftelijke vragen gesteld aan de minister van Financiën. Wellicht dat de beantwoording van deze vragen aanleiding zal zijn om na 3 mei in debat te gaan met de demissionaire minister van Financiën.

Inlichtingen:
Jos van Rey, 070-3182899.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Agenda

Zaterdag 16 april

Erica Terpstra	Den Haag	Benefietconcert Gorbatsjov
Jessica Larive	Amsterdam RAI	NCVB
Oussama Cherribi	Markelo	Onderwijs Evaluatie rapport
Klaas Groenveld	Amsterdam	Lustrum Jonge Democraten
Annemarie Jorritsma	Den Haag	Speech motorrijders
Gijs de Vries		symposium, Malieveld

Zondag 17 april

Frits Bolkestein	TV-Brandpunt	Verkiezingsspecial (live)

Maandag 18 april

Frits Bolkestein	Haarlem	Concertgebouw
Blauw, Wiebenga, Weisglas, Van Hoof, Wijsenbeek	Den Helder	Busproject
Te Veldhuis, Dees, van Erp, Verbugt, van Reij	Zeeland	Busproject
Jan Dirk Blaauw	Afd. De Bilt/Bilthoven	
Jan Kees Wiebenga	Nijmegen	Debat migratiebeleid
Jan Franssen	Enschede	TU:verhoudingwetenschap/pol
Enrique Hessing	Leiden/De Spil	Milieu
Erica Terpstra	Rotterdam	Stadhuis/vrijwilligerswerk
Erica Terpstra	Den Haag	Afdeling
Erica Terpstra (av)	tv	EO, het elfde uur
Henk Kamp	Olst	Afdeling
Rudolf de Korte	Hengelo	Politiek Café Almelo-Ensch.
Dick Dees	Zuidhorn	Afdeling
Jan Mulder	Dronten	Afdeling
Robin Linschoten	Berkel Enschot	Onder Centrale Mid. Brabant
Hans Dijkstal	Wassenaar	Onder Centrale Wassenaar
Henk van Hoof	Tilburg	FNV-afdeling
Jan Rijpstra	Zuidwolde	Afdeling
Margreet Kamp	Utrecht	Samenw. vrouwenorg.
Hella Voûte	Utrecht	PIO
Oussama Cherribi	Utrecht	Stud. ver. Biton
Annemarie Jorritsma	Ede	BOVAG
Van der Stoel, Van Hoof, Korthals	Delft	Studentencampagne
Frans Weisglas	Hummelo	Afdeling Hummelo en Keppel
Jos van Rey	Venlo	ouderenbeleid
Enrique Hessing	Leiden	Afdeling
Piet Blauw	Groningen	Oldambt/Kamer Centrale

Dinsdag 19 april

VVD-team	Almelo	KC Overijssel
Blaauw, de Korte, Weisglas, Cherribi van der Stoel	Amsterdam	Busproject
Te Veldhuis, Dees, van Erp, Verbugt Van Reij	Zeeland	Busproject
Mulder, Remkes, Kamp Voûte, Jorristma, Henk Kamp	Friesland	Elfstedentocht/Busproject
Piet Blauw	Duin-en Bollenstreek	
Henk van Hoof	Utrecht	FNV
Enrique Hessing	Zwolle	politiek café
Jan Franssen	Groningen	Studenten Vereniging Albertus Magnus
Johan Remkes	Drachten	Afdeling Smallingerland
Sari van Heemskerck	Eindhoven	Transportation conference
Nellie Verbugt	Geleen	Scholengem. St. Michiel
Hans Hoogervorst	Wassenaar	Forum Adelbert College

Agenda

Woensdag 20 april

Frits Bolkestein	Groningen	KC Groningen Coendersborg
VVD-team	Poeldijk	KC Dordrecht
Mulder, Remkes, Kamp Blauw, B.de Vries	Groningen	Busproject
Blaauw, De Korte, Weisglas, Voûte, Van Heemskerck, Kamp	Haarlem	Busproject
Te Veldhuis, Dees, Van Erp, Van Rey, Verbugt	Noord Brabant	Busproject
Jan Dirk Blaauw	Hoofddorp	Afdeling
Erica Terpstra (mid)	Amsterdam	VU Wonen en zorg
Benk Korthals	Huizen	Chr. college Stad en Lande
Jan Franssen	Geleen	Afdeling
Jan te Veldhuis	St. Michielsgestel	Afdeling
Rudolf de Korte	Rotterdam	Erasmus Universiteit
Van der Stoel, Van Hoof, Cherribi	Haarlem/Arnhem	Studentencampagne
Hans Hoogervorst	Den Haag	Jong EZ
Anne Lize v.d. Stoel	Flevoland	Kamer Centrale
Rudolf de Korte	't Gooi	Jonge ondernemers
Frits Bolkestein	Avifauna Alphen a/d Rijn	KC Leiden
Henk van Hoof	Purmerend	Sociale zekerheid

Donderdag 21 april

Blaauw, De Korte, Weisglas, Van Heemskerck, Voûte	Haarlem	Busproject
Te Veldhuis, Dees Van Erp, Verbugt, Van Rey	Noord-Limburg	Busproject
Blauw, Remkes, Kamp, Jorritsma, Mulder, B. de Vries	Drenthe	Busproject
Annemarie Jorritsma	Leeuwarden	Fryske Beweging
Piet Blauw, Johan Remkes	Drenthe	Kamer Centrale
Dick Dees	Arnhem	Musis Sacrum
Jan Franssen	Bergen op Zoom	Technisch College
Anne Lize v.d. Stoel	Oss	Mondriaan College
Van Hoof, Van der Stoel	Eindhoven	Studentencampagne
Erica Terpstra	Heelsum	Bejaardencentrum Heidenstein
Henk Kamp	Arnhem	Afdeling
Theo Korthals Altes	Den Haag	Ministerie van Defensie
Bibi de Vries	Amsterdam	Stichting Vrouwenhuis

Vrijdag 22 april

Frits Bolkestein	Radio Rijnmond	Phone inn
VVD-team	KC Tilburg	Breda, Turfschip
Blaauw, de Korte, Van Heemskerck, Van Blerck, Weisglas Wijsenbeek	Utrecht	Busproject
Te Veldhuis, Van Erp, Verbugt, Van Rey	Limburg	Busproject
Mulder, Remkes, Kamp, Linschoten, B. de Vries, H. Kamp	Flevoland	Busproject
Henk van Hoof	Amsterdam	Niewe Kerk
Piet Blauw	Nederweert	Afdeling
Louise Engering	Den Haag	anti-racisme
Jan Franssen	Nijkerk	De Schakel
Erica Terpstra	Eindhoven	Zwembad
Annemarie Jorritsma	Den Haag	Huis en Eigendom
Sari van Heemskerck	Den Haag	Wijk-dienstencentrum
Piet Blauw	Nederweert	Afdeling
Anne Lize v.d. Stoel	Amsterdam	vrouwen kiezen in de politiek

Interregionaal Recherche Team (IRT) 2

Hans Dijkstal

Eind vorige week vond het debat plaats over het rapport dat de commissie Wierenga uitbracht over de opheffing van het Interregionaal Recherche Team (IRT).
Minister-president Lubbers (CDA) en de ministers Hirsch Ballin (CDA) van Justitie en Van Thijn (PvdA) van Binnenlandse Zaken werden door de Kamer ter verantwoording geroepen nadat eind vorig jaar het IRT Noord-Holland/ Utrecht in problemen raakte en uiteindelijk werd opgeheven.
VVD-woordvoerder Hans Dijkstal sprak zijn waardering uit voor het door de commissie Wierenga gepresenteerde rapport, maar was van mening dat het debat al op 27 januari jl. had kunnen worden afgerond. Dat gebeurde niet omdat de minister van Justitie behoefte had aan een onderzoekscommissie. De woordvoerder stelde dat het rapport van die commissie op hoofdpunten bevestigt wat de VVD-fractie eind januari al wist.

Feitenoverzicht
De woordvoerder zette alle feiten rond het IRT nog eens op een rijtje. Hij gaf een chronologisch overzicht van de discussies die de Kamer met het kabinet heeft gevoerd over dit onderwerp waarbij telkenmale de regering niet wenste te antwoorden op vragen betreffende de IRT van de VVD-fractie. Begin januari 1994 ontplofte uiteindelijk de IRT-bom. De woordvoerder noemde het onbegrijpelijk dat de minister van Justitie de vele gelegenheden die er waren niet heeft aangegrepen om de Kamer in te lichten. De regering heeft de onderzoekscommissie meer nodig gehad om de zaak op de lange baan te schuiven dan om de informatie te verzamelen die nodig was, concludeerde de woordvoerder.
Voor de VVD is het duidelijk dat vele functionarissen in deze kwestie een eigen verantwoordelijkheid hebben. Burgemeesters, commissarissen of hoofdcommissarissen van politie van de deelnemende korpsen, officieren en hoofdofficieren van justitie, ieder heeft een eigen rol gespeeld. De een heeft meer dan de ander fouten gemaakt. De VVD-fractie meent echter dat het bevoegd gezag over het IRT berustte bij het openbaar ministerie, en daarmee rechtstreeks valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie. Daarmee is de minister van Justitie direct en uiteindelijk als enige politiek verantwoordelijk voor de gang van zaken.

Demotivatie
De opheffing van het IRT is om meerdere redenen zeer ernstig. De allerbelangrijkste reden is natuurlijk dat de bestrijding van de georganiseerde misdaad een zeer ernstige terugslag heeft gekregen. Daarnaast is er een zeer sterke demotivatie opgetreden bij de Nederlandse politie, bij de betrokken korpsen en met name in Utrecht en Amsterdam. Het aanzien van en het vertrouwen in de politie en justitie zijn ernstig aangetast. De dreiging van de verzelfstandiging van de politie lijkt meer en meer vorm te krijgen, waardoor hoofdcommissarissen van politie zichzelf ruimte toeëigenen die hen niet toekomt. De woordvoerder weet de opheffing van het team aan meningsverschillen, cultuurverschillen, competentiestrijd, slechte organisatiestructuur, onduidelijke gezagsverhoudingen enz.

Onderzoek
De woordvoerder diende een motie in waarin gevraagd werd om een parlementair onderzoek. Dat onderzoek moet de vraag beantwoorden: welke opsporingsmethoden moet de politie in Nederland kunnen gebruiken om de georganiseerde misdaad effectief te kunnen bestrijden en hoe kan die onder controle worden gehouden. Deze motie werd met algemene stemmen aanvaard. Een motie van afkeuring over het gevoerde beleid werd, met steun van VVD en D66 verworpen.

Inlichtingen:
Hans Dijkstal, 070-3182884.

Derde termijn Frits Bolkestein in IRT-debat

'Mijnheer de voorzitter! In juli 1993 is de Duitse minister van Binnenlandse Zaken, Rudolf Seiters, afgetreden omdat een week daarvoor een RAF-terrorist met een schot door het hoofd door het elitekorps GSG9 was vermoord. Later zou overigens blijken dat deze man naar alle waarschijnlijkheid zelfmoord had gepleegd. Niettemin is de Duitse minister van Binnenlandse Zaken vrijwel onmiddellijk afgetreden, omdat hij verantwoordelijkheid droeg voor dat elitekorps. Heeft de Nederlandse minister van Justitie zich op soortgelijke wijze gedragen? Nee. Toch draagt hij verantwoordelijkheid voor het functioneren van het openbaar ministerie. Hij heeft dat zelf kristalhelder neergelegd in de memorie van toelichting op de begroting voor het jaar 1993 van Justitie. Het zijn zijn woorden, niet de mijne. De minister van Justitie is verantwoordelijk voor het beleid van het openbaar ministerie. Alle water van de zee wast die verantwoordelijkheid niet af. Welnu, dat beleid is in ernstige mate tekort geschoten. Het heeft aan leiding ontbroken. Het rapport van de commissie-Wierenga is daar zeer stellig over. Het gevolg was een gezagscrisis en een bestuurlijke chaos. Het IRT is volstrekt onnodig en op verkeerde gronden ontbonden.

Mijnheer de Voorzitter. De bestrijding van de georganiseerde misdaad is een buitengewoon belangrijke zaak. Maar als dat moet gebeuren op zo'n knullige wijze als hier heeft plaatsgehad, dan is mijn fractie van mening dat die zaak niet kan worden afgedaan met de woorden, dat er fouten zijn gemaakt. Dan is het noodzakelijk dat de politiek eerstverantwoordelijke daar consequenties uit trekt. Doet hij dat niet, dan zou hij daarmee voeding kunnen geven aan de gedachte dat ambtenaren worden gestraft, maar dat de hoge heren elkaar de hand boven het hoofd houden. Ons staatsrecht is daarmee niet gediend, noch het aanzien van de politiek. Daarom is mijn fractie van mening dat de minister van Justitie behoort af te treden. Wij hopen dat andere fracties dat ook zo zien. Op de lange termijn is dat ook in hun belang.'

131

expresse

23 april 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Urgent

Gisteren maakte het IMF zijn economische groeiverwachtingen voor 1994 bekend. Uit dat rapport blijkt dat de Nederlandse economie dit jaar één van de slechtst presterende ter wereld is. Binnen Europa doet alleen Griekenland het slechter.
Op zich zou het niet alarmerend zijn als Nederland het eens een jaartje iets slechter zou doen dan de rest van de geïndustrialiseerde wereld. Dat kan gebeuren. Het verontrustende is dat de achteruitgang van Nederland al veel langer gaande is. In 1970 behoorde het Nederlandse welvaartspeil nog tot de absolute top van Europa. Binnen de Europese Gemeenschap was alleen Luxemburg nog rijker dan ons land. In 1980 was Nederland al afgezakt naar de Europese middenmoot. Anno 1993 is Nederland de armste van de oorspronkelijke zes lid-staten van de Europese Gemeenschap.
Vandaag maakte het Centraal Bureau voor de Statistiek bovendien bekend dat de werkloosheid inmiddels oploopt met 18.000 mensen per maand. Medio 1993 kwamen er nog 8000 werklozen per maand bij, eind vorig jaar waren het er 12.000 en nu dus 18.000 per maand.
Nog nooit is de werkloosheid zo snel gestegen. Nog nooit is de situatie zo ernstig geweest. Nog nooit is het voeren van nieuw beleid zo urgent geweest. Iedereen kan zien dat het zo niet verder kan. Ik zeg niet dat de VVD de wijsheid in pacht heeft. Maar iedereen kan zien dat halve maatregelen niet meer helpen. De tijd van pappen en nathouden is voorbij. Wat dit land nodig heeft, is een kabinet dat niet afwacht, maar dat een gevoel van urgentie heeft en dat ook uitstraalt.
De VVD heeft dat gevoel van urgentie. Die boodschap overbrengen is de opdracht tijdens deze campagne.

Frits Bolkestein

Politie

In de afgelopen week heeft de minister van Justitie, Hirsch Ballin (CDA), ervoor gepleit het politietoezicht op het platteland te verbeteren. Door een verschuiving naar de grote steden moeten de landelijke gebieden het doen met minder politiemensen.
Minder politiemensen in de landelijke gebieden is naar de mening van de VVD onaanvaardbaar. Het mag niet zo zijn, dat er in de kleine kernen sprake is van minder politiezorg dan elders. Een paar jaar geleden heeft de VVD dan ook gepleit voor meer politie-agenten. Deze extra agenten moeten dan niet alleen in de grote steden worden ingezet, maar ook in de landelijke gebieden. Het spreekt vanzelf dat het extra politiepersoneel voor de burgers zichtbaar aanwezig moet zijn op straat.

liberalisme
Als klap op de vuurpijl stelde de bewindsman dat het liberalisme een onderdeel is van het criminaliteitsprobleem. De ieder-voor-zich-opstelling van liberalen zou bijdragen aan een moeizamer aanpak van de criminaliteit. Frits Bolkestein reageerde op deze uitspraken door te stellen dat minister Hirsch Ballin wel de laatste is die een andere partij of bevolkingsgroep de schuld kan geven van problemen op dit beleidsterrein.
'Het is deze minister geweest die te weinig cellen heeft gebouwd, waardoor er drie keer zoveel heenzendingen voorkomen als in de vorige kabinetsperiode. De minister is niet bij machte geweest om de chaos en het gezagsvacuüm rond het IRT te corrigeren. In deze zaak heeft hij onvoldoende leiding gegeven aan het Openbaar Ministerie, had iedereen schuld behalve hij en creëerde hij het beeld van de hoge heren die elkaar de hand boven het hoofd houden. Voor deze uitspraak moet hij zich diep schamen. Ook in 1982, toen het CDA in moeilijkheden verkeerde, wijtte de toenmalige fractievoorzitter Lubbers de problemen aan de opkomst van het liberalisme. Kennelijk slaat het CDA als het in problemen komt wild om zich heen'.

Pact
Zoals bekend heeft Frits Bolkestein voor de gemeenteraadsverkiezingen gepleit voor een pact tegen de misdaad (zie VVD-Expresse nr. 125). Er zijn geluiden te horen die zeggen dat de overheid de strijd tegen de criminaliteit zo goed als verloren heeft. De VVD vindt dat die strijd nog maar net is begonnen. We moeten alles op alles zetten om de misdaad te bedwingen. Want veiligheid is de belangrijkste vorm van sociale zekerheid. De VVD heeft de andere partijen schriftelijk uitgenodigd om een pact tegen de misdaad te sluiten. Een nationale inspanning om zo snel mogelijk 10.000 politiemensen aan te nemen. Alleen Wim Kok en de kleine christelijke partijen hebben de moeite genomen te reageren. Alleen de VVD heeft voldoende geld over voor een forse uitbreiding van de politiecapaciteit. Minister Van Thijn (PvdA) van Binnenlandse Zaken heeft dat in de Tweede Kamer bevestigd. Hij zei ook dat nu al twee keer zoveel agenten zouden moeten worden opgeleid. Dat is dus precies de reden waarom de VVD nog vóór de kabinetsformatie het pact tegen de misdaad heeft voorgesteld. De VVD is geen partij van strijdpunten. Maar over dit punt zal de VVD keihard onderhandelen. Die extra politiemensen moeten er gewoon komen.

VVD 10 Puntenplan Basisstelsel

1. Alleen nieuwe gevallen
De VVD wil het basisstelsel alleen voor nieuwe gevallen invoeren. De huidige uitkeringsgerechtigden kunnen zich immers niet meer bijverzekeren. De bestaande WAO-ers, werklozen en bijstandsontvangers behouden dus hun huidige uitkering.

2. Minder afhankelijkheid, meer werk
De belangrijkste doelstelling van de VVD is minder mensen afhankelijk te maken van een uitkering en meer mensen aan werk te helpen. Want het aantal mensen dat op een uitkering is aangewezen, neemt schrikbarend toe. Er zijn nu meer dan 900.000 arbeidsongeschikten, 800.000 werklozen en 300.000 mensen in de ziektewet. Elke maand komen er 18.000 werklozen bij. Steeds minder werkenden moeten het inkomen van niet-werkenden verdienen. In de grote steden ontstaan wijken waar het uitkeringsbestaan van generatie op generatie wordt doorgegeven. De VVD vindt dit sociaal onaanvaardbaar.

3. Loonkosten omlaag
De Nederlandse werknemer verdient te weinig, maar kost te veel. Bijna de helft van de totale loonkosten bestaat uit premies en belastingen. Veel bedrijven willen meer mensen in dienst nemen, maar kunnen dat niet betalen. Het aantal banen zou dus sterk kunnen groeien als de loonkosten omlaag gaan. Die loonkosten zijn nu te hoog omdat de werknemers de premies moeten betalen voor een bijna gelijk aantal uitkeringsgerechtigden. De premiedruk kan alleen omlaag als de sociale zekerheid soberder en doelmatiger wordt. De VVD vindt daarom dat modernisering van de verzorgingsstaat onontkoombaar is.

4. Het basisstelsel: nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden
De kerngedachte van het basisstelsel is dat er tussen burgers en overheid een nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden moet komen. De overheid garandeert een uitkering op basisniveau (60% van het huidige Wettelijk Minimumloon) bij arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Als werknemers zich voor een groter inkomensdeel willen bijverzekeren dan zijn zij daarvoor zelf verantwoordelijk. Bijverzekering is mogelijk bij particuliere verzekeraars of via het bedrijf of de CAO. In feite wordt een deel van de sociale zekerheid geprivatiseerd. Het basisstelsel geeft de burger meer individuele verantwoordelijkheid en keuzevrijheid. De VVD vindt dat invoering van deze liberale principes in de sociale zekerheid hard nodig is.

5. Sociaal minimum kostwinners niet aangetast
Het huidig sociaal minimum voor kostwinners blijft gehandhaafd op 100% van het wettelijk minimumloon. Dat betekent dat geen **enkele werkloze** die een gezin moet onderhouden onder het huidige sociaal minimum zal zakken.

6. AOW uitgezonderd
Het VVD-plan tot invoering van een basisstelsel heeft geen consequenties voor de pensioensystematiek van de AOW. De AOW wordt welvaartsvast, gekoppeld aan de loonontwikkeling, in goede tijden en in slechte tijden. Omdat dankzij het basisstelsel de werkgelegenheid enorm zal groeien, wordt hiermee de betaalbaarheid van de AOW ook op de lange termijn veiliggesteld.

7. Aansluiting bij huidige praktijk
Het basisstelsel lijkt misschien een geheel nieuw idee, maar voor grote groepen van de bevolking bestaat het in feite al. Bijvoorbeeld voor de ouderen in ons land. Hun pensioen bestaat uit twee delen: enerzijds een door de overheid verstrekt basispensioen, namelijk de AOW; anderzijds een aanvullend pensioen waarvoor zij zelf verantwoordelijk zijn. Ook de 400.000 zelfstandigen in ons land zijn al sinds jaar en dag voor hun sociale zekerheid op een basisstelstel aangewezen. Zij krijgen bij arbeidsongeschiktheid van de overheid een basisuitkering en moeten zich voor het overige bijverzekeren. De VVD vindt dat de werknemers van nu mondig genoeg zijn om een grotere verantwoordelijkheid voor hun sociale zekerheid te nemen.

8. Meer rechtszekerheid
De huidige uitkeringsontvanger is volledig afhankelijk van een overheid die meestal geld tekort komt. Het staat de overheid tussentijds vrij de polisvoorwaarden te veranderen. Vanwege de slechte staat van de overheidsfinanciën gebeurt dat helaas regelmatig. Een particuliere verzekeraar kan dat niet, want dan wordt hij voor de rechter gesleept. Het basisstelsel leidt dus tot meer rechtszekerheid.

9. Lastenverlichting
Omdat in het basisstelsel het collectieve deel van de sociale zekerheid lager wordt, kunnen de sociale premies met vele miljarden omlaag. Ook zal een basisstelsel er toe leiden dat de sociale zekerheid beter en goedkoper wordt uitgevoerd, hetgeen ook weer tot lastenverlichting zal leiden. De nettoinkomens van de werknemers gaan dus omhoog, hetgeen de aanvullende verzekeringen financieel mogelijk zal maken.

10. 500.000 nieuwe banen
Het Centraal Planbureau heeft berekend dat het basisstelsel op termijn leidt tot 500.000 nieuwe banen. 400.000 minder mensen zullen op een uitkering aangewezen zijn. De scheve verhouding tussen het aantal werkenden en niet-werkenden wordt weer rechtgetrokken. Dat is pas echte sociale politiek. Daar is het de VVD om te doen.

Bonus/malus

Het bonus/malussysteem (CBMS) maakt deel uit van de op 1 maart 1992 van kracht geworden Wet Terugdringing Arbeidsongeschiktheidsvolume (TAV) en behelst een wijziging van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW). De kern van de regeling bestaat uit het geven van een financiële prikkel aan werkgevers ten einde arbeidsongeschikten of zij die dreigen arbeidsongeschikt te worden in het arbeidsproces te houden:

- via een boeteregeling (malus) voor werkgevers bij wie een werkgever (gedeeltelijk of volledig) arbeidsongeschikt wordt;
- via een premie (bonus) voor werkgevers die een (gedeeltelijk of volledig) arbeidsongeschikte in dienst nemen.

Waarom is de VVD tegen de bonus/malus?

De regeling blijkt in de praktijk slecht te werken en pakt aantoonbaar onredelijk uit voor ondernemers, met name in het midden- en kleinbedrijf (incl. agrarische sector). De werkgevers zijn namelijk ook een malus verschuldigd indien de arbeidsongeschiktheid voortvloeit uit omstandigheden die vallen buiten het werk. Bovendien laten werkgevers zich bij het indienstnemen van een (voormalige) arbeidsongeschikte nauwelijks leiden door een bonus. Nog belangrijker is dat de regeling leidt tot het verder verslechteren van de arbeidsmarktpositie van chronisch zieken en gedeeltelijk arbeidsongeschikten. De dreiging van de malus leidt er namelijk toe dat werkgevers weinig genegen zijn werknemers met een (potentieel) arbeidsrisico in dienst te nemen: zij selecteren strenger op factoren als gezondheid, leeftijd en risicovolle activiteiten buiten het werk. Voor de betreffende werknemers is het

Vervolg op pagina 3 ⇨

Geen blokkades, geen geflirt

Fragment uit de toespraak van Frits Bolkestein voor de Economische Faculteitsvereniging Rotterdam i.s.m. JOVD-Rijnmond op 18 april 1994

Ik heb de indruk dat het in deze lezingencyclus gewoonte is geworden af te sluiten met enkele bespiegelingen over een toekomstige coaiitie. Minister President Lubbers is mij daarin vooraf gegaan. Hij heeft op deze plaats de verwachting (en de hoop) uitgesproken dat het volgende kabinet er een zou zijn van CDA, PvdA en D66. De VVD mocht van hem niet meedoen. De VVD zou teveel een houding uitstralen van 'wij tegen de rest'.
Inmiddels heeft hij zijn mening een paar keer herzien. Eerst heeft de heer Lubbers de PvdA in de hoek gezet, want die partij zou te veel naar links zwenken. Daar was hij na 4,5 jaar regeren ineens achter.
Vervolgens heeft de heer Lubbers tot twee keer toe openlijk zijn twijfel uitgesproken over zijn beoogd opvolger Elco Brinkman. Ik weet niet wat de heer Lubbers daar mee beoogde, maar ik heb het nog nooit meegemaakt dat een politicus zijn zelfgekozen opvolger zo bikkelhard laat vallen, zeker niet in verkiezingsstijd. Ik heb de indruk dat voor de heer Lubbers zelfs een coalitie met het CDA nu problematisch begint te worden.
Ik wil vandaag nog enkele woorden wijden aan de zogenaamde Paarse Coalitie. De veelbesproken - maar nog nooit verwerkelijkte - coalitie van VVD, PvdA en D66. De lijn van de VVD is steeds geweest: geen blokkades, geen geflirt. Wij willen geen enkele serieuze partij bij voorbaat als regeringspartner uitsluiten. Maar evenmin spreken wij bij voorbaat onze voorkeur uit.
Dat betekent dat de VVD de paarse coalitie zeker niet uitsluit, zonder zich bij voorbaat voor die mogelijkheid uit te spreken. Voor de VVD heeft steeds voorop gestaan dat uitvoering van onze ideeën centraal staat. Het centrale thema is voor ons niet de vorm maar de inhoud.
D66 heeft wel altijd nadrukkelijk met de paarse coalitie geflirt. Voor Hans van Mierlo staat uitsluiting van het CDA voorop. Hij beweert dat wanneer het CDA van zijn centrale machtspositie wordt beroofd, "heel Nederland verandert". Zelf heb ik daar nooit zo in geloofd, zeker niet als het CDA wordt vervangen door een partij die eerst altijd naar de andere partijen kijkt vóór zij zelf een standpunt inneemt.
En laten we één ding niet vergeten: in de afgelopen maanden is het CDA zijn machtspositie al kwijtgeraakt. Voor het eerst in zijn bestaan is het CDA niet meer zeker van een sleutelpositie tijdens de kabinetsformatie. Dáárvoor hebben we de paarse coalitie dus niet meer nodig. Het gaat dus nóg meer om de inhoud van het beleid.
Wonderlijk genoeg heeft juist het flirtende D66 een forse inhoudelijke blokkade opgeworpen tegen de totstandkoming van de paarse coalitie. Collega van Mierlo heeft namelijk als voorwaarde voor een paarse coalitie gesteld dat de VVD het basisstelsel overboord zet. Ik begrijp dat niet. In plaats van een brug te bouwen naar de VVD, komt Hans van Mierlo met een hoogh artig 'njet'. Maar zo zijn we natuurlijk niet getrouwd. Op die manier willen we zelfs niet flirten.
In de liefde komt het voor dat je met de één flirt om de ander te krijgen. Soms krijg ik de indruk dat het met D66 ook zo is. D66 flirt met de paarse coalitie, lijkt te willen doorgaan met het huidige, centrum-linkse beleid. Dat zou D66 geen enkele moeite kosten want zij heeft het huidige kabinet de afgelopen vier jaar gesteund. Nog nooit heeft een zogenaamde oppositiepartij zo aan het kabinet gekleefd. D66 heeft vóór alle lastenverzwaringen van dit kabinet gestemd, inclusief het plan Simons.
Alleen toen het kabinet voor één keer een flinke maatregel dreigde te nemen - de WAO-operatie-toen gaf collega van Mierlo niet thuis. D66 hield liever schone handen.
De VVD houdt vast aan zijn stelling: "geen blokkades, geen geflirt". Wij zijn en blijven bereid met elke serieuze partij serieuze gesprekken te voeren zonder voorwaarden vooraf. Ik spreek hier de hoop uit dat ook D66 afziet van het opwerpen van blokkades. De meest logische stap is dat eerst de twee winnende partijen aan tafel gaan zitten. Dan kunnen ze vervolgens bekijken met welke derde partij ze tot overeenstemming kunnen komen.
In die gesprekken zal voor de VVD modernisering van de sociale zekerheid centraal staan. Want dat het zo niet verder kan is duidelijk. Welke partij er ook in de afgelopen 20 jaar heeft geregeerd, het aantal uitkeringsgerechtigden is gewoon blijven stijgen. Wie er ook regeert, de koopkracht van de minima staat voortdurend onder druk.
Als D66 en de PvdA het basisstelsel afwijzen dan moeten zij maar eens duidelijk maken hoe het dan wél moet. Als zij pas ná de verkiezingen met pijnlijke maatregelen komen dan is het met het vertrouwen van de kiezer echt gedaan. Daarom moeten zij nú de duidelijkheid bieden die nodig is. We staan aan het begin van een nieuwe tijd. We kunnen dus niet door blijven gaan met oude politiek.

↬ *Vervolg van pagina 2*

dus moeilijker om een baan te vinden. Het is dus zonneklaar dat de regeling slecht werkt. Vanuit beide Kamers is sterke kritiek geuit. Zo beval de commissie Buurmeijer unaniem aan de regeling af te schaffen. In de Eerste Kamer werd kamerbreed een motie aangenomen om het BMS uit te kleden. De kritiek heeft weliswaar geleid tot aanpassingen op onderdelen van de regeling, maar dat is niet voldoende en op hoofdpunten is de regeling ongewijzigd gebleven. Staatssecretris Wallage (PvdA) van Sociale Zaken lijkt het dossier over de verkiezingen te willen heentillen. Hij wil niet van het BMS af. De VVD wil dat wel. Dit betekent overigens niet dat alle bonussen en malussen worden ingetrokken. Na inwerkingtreding van de wet worden in beginsel geen nieuwe bonusuitkeringen meer verstrekt en ten aanzien van oude gevallen wordt een beperkt overgangsrecht voorgesteld.
De VVD hoopt dat er brede steun voor het initiatief zal zijn.

Inlichtingen:
Robin Linschoten/Piet Blauw.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Agenda

Zondag 24 april

• Hans Hoogervorst	Den Haag	St. Federatie Mamio Buurthuis Laakhage
• Frans Weisglas	Amsterdam	CIDI, Hilton

Maandag 25 april

• Frits Bolkestein	Amsterdam	Krasnapolsky, Dam 9.
• Van Erp Vebugt, Van Rey Larive, van Groeningen.	Limburg	Busproject
• Blaauw, De Korte, Van Heemskerck, Van der Stoel, Weisglas.	Utrecht	Busproject
• M. Kamp, Mulder, Remkes, Voûte, Blauw.	Overijssel	Busproject
• Van Hoof, Larive, Korthals, v.d. Stoel	Tilburg	Studententeam
• Monique de Vries	Lelystad	Emancipatiebureau
• Jan Dirk Blaauw	Loenen	Het Dorpshuis, Vreeland
• Hella Voûte	Bathmen	Café-Rest. Boode
• Henk Kamp	Vorden	Hotel Bakker
• Jan Franssen	Rotterdam	Emmaus college, forum.
• Margreet Kamp	Steenwijk	Lib Kring, Rest Resort de Eese, Duitenslaagte 2
• Rudolf de Korte	Veenendaal	De Lampegiet
• Frans Weisglas	Radio	Radio debat BuiZa
• Henk van Hoof	Waalwijk	Willem van Oranje College
• Enric Hessing	Utrecht	KIvIO, discussieavond
• Jan te Veldhuis	Brussel	Taalunie

Dinsdag 26 april

• VVD-team	KC Dordrecht	Circle Studios, Karel Lotsyweg 125, Dordrecht
• Kamp, Mulder, Remkes, Bibi de Vries, H. Kamp	Overijssel	Busproject
• Blaauw, De Korte, Van Heemskerck, De Vries, Hessing, Dijkstal, Weisglas, Plooy.	Leiden	Busproject
• Te Veldhuis, Van Erp Verbugt, Van Rey, Larive, Van Groeningen.	Noord-Brabant	Busproject
• Henk van Hoof, Anne Lize van der Stoel	Zwolle	Studentencampagne
• Clemens Cornielje	Holten	Café de Biester
• Bibi de Vries	Hengelo	Café het Lansink
• Florus Wijsenbeek, Frans Weisglas	Cap.a/d IJssel	School de Glopper
• Sari van Heemskerck	Zeist	Afdeling, Slot Zeist
• Frans Weisglas	Den Haag	Forum VCL
• Jan Franssen	Nijmegen	Universiteit
• Erica Terpstra	Tilburg	OSB Tilburg
• Broos van Erp	Tilburg	Hogeschool Midden-Brabant
• Henk van Hoof	Beilen	Voedingsbond FNV, Beilen
• Piet Blauw	Marum	Agrarische jongeren, Kruisweg, Marum.
• Rudolf de Korte	Amsterdam	FNV, Nationaal Vakbonds-museum, H. Polaklaan 9
• Johan Remkes		OC Zuid West Salland
• Jan Mulder	Den Andel	OC Hogeland
• Jan Dirk Blaauw	Hoorn	Huis Verloren, Kerkplein.

Woensdag 27 april

• Frits Bolkestein	Weert	De Poort van Limburg, Bassin 5.
• Kamp, Mulder, Remkes Voûte, H. Kamp, v.d. Doel, Blaauw, Essers, Blauw.	Gelderland	Busproject
• De Korte, Van Heemskerck, Wijsenbeek, M. de Vries, Weisglas, Hessing.	Den Haag	Busproject
• Te Veldhuis, Van Erp, Verbugt, Van Rey, Larive, van Groeningen.	Noord-Brabant	Busproject
• Van Hoof, v.d. Stoel Korthals, Larive	Maastricht	Studententeam
• Jan Franssen	Venlo	Hogeschool
• Robin Linschoten, Keur, Bibi de Vries	Flevoland	KC
• Jan Dirk Blaauw	Soest	De Soester Duinen
• Erica Terpstra	Blaricum	Tehuis De Beukelaar
• Henk Kamp	Nijmegen	Nijmeegs Pol. Jong. Cont.
• David Pinto	Groningen	PWPS, Airport Eelde
• Jan Franssen	Amsterdam/RAI	KNMP Congres
• Oussama Cherribi	Venlo	Studentenforum
• Enric Hessing	Amsterdam	Kon. Inst voor de Tropen
• Sari van Heemskerck	Amsterdam	Arti Amicitiae (Rokin)
• Piet Blauw	Waalwijk	ZMO Zaal Koch, Kruisland Waalwijk

Donderdag 28 april

• VVD-team	Den Bosch	Brabanthallen, Oude Engelseweg 1, Den Bosch
• Kamp, Mulder, Remkes, Essers, Blauw, Voûte, Blaauw, van den Doel	Gelderland	Busproject
• Blaauw, De Korte Van Heemskerck, Wijsenbeek, Weisglas, G. de Vries, M. de Vries, Klein Molenkamp	Rotterdam	Busproject
• Te Veldhuis, Van Erp, Verbugt, Van Rey, Larive, van Groeningen, Van Blerck.	Limburg	Busproject
• Van der Stoel, Korthals, Van Hoof.	Wageningen	Studentencampagne
• Jan Dirk Blaauw	Lochem	Lochemse Schouwburg
• Bibi de Vries	Bunnik	Trefcentrum
• Enric Hessing	Dreischor	Schouwen Duivenland (afd.)
• Henk Kamp	Ruurlo	De Luifel
• Jos van Rey	Mook	Jachtslot Mookerheide
• Rudolf de Korte	H.I. Ambacht	Dorpshuis De Schoof
• Margreet Kamp	Eelde/P'wolde	Dorpshuis Paterswolde
• Hans Hoogervorst	Den Haag	St. Welzijnsorg. Laak

Vrijdag 29 april

• SLOT CAMPAGNE (ALLEN)	Amersfoort	De Flint, Coninckstraat 60, Amersfoort, 19.45 uur
• Kamp, Mulder, Remkes, Voûte, G. de Vries, Essers, H. Kamp, v.d. Doel, B. de Vries, Blauw	Gelderland	Busproject
• Blaauw, De Korte, Van Heemskerck, Weisglas, Hessing, M. de Vries	Dordrecht	Busproject
• Te Veldhuis, Van Erp Verbugt, Van Rey, Larive, Van Groeningen	Limburg	Busproject
• Jan Franssen	Groningen	Hanzehogeschool
Alexander Beels & Dick Dees	Breda	Afdeling, Hof van Bouvigne, Breda
• Anne Lize v.d. Stoel	Alkmaar	Chr. Sch. Gem. Jan Artz
• Piet Blauw	Ommen	De hongerige wolf
• Robin Linschoten	Papendal	Aegon, pensioenseminar
• Enric Hessing	Zwolle	R.E.A.

Zaterdag 30 april

• Anne Lize v.d. Stoel	Amsterdam	VVD Amsterdam Liberaal slot aan de Koninginnedag. 17.00 uur Happy Hour Grand Jazz Café 'De Heeren van Aemstel' Thorbeckeplein 5. Diverse live-bands

NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

132
30 april 1994
expresse

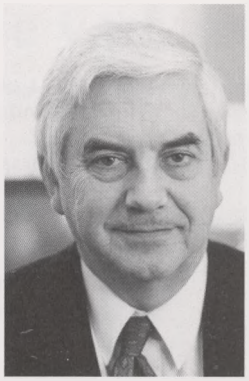

Werkakkoord

Het hart van het door de VVD gewenste beleid hebben wij samengevat in een werkakkoord. Ik noem het een werkakkoord omdat het in de eerste plaats banen moet opleveren, en in de tweede plaats omdat de hoofdpunten ervan in het volgende regeerakkoord zullen moeten worden uitgewerkt.
Het werkakkoord van de VVD staat elders in deze VVD-Expresse nader beschreven. Het spitst zich toe op vier hoofdpunten:

1. **een banendoelstelling van drie- tot vijfhonderdduizend banen in vier jaar;**
2. **een lastenverlichting van 10 miljard gulden;**
3. **een pact tegen de misdaad dat liefst kamerbreed wordt gedragen;**
4. **een eenduidig en effectief asielbeleid.**

Voor de VVD staat vast dat de doelstellingen van werk, lastenverlichting en meer geld voor de misdaadbestrijding onmogelijk zijn zonder een stelselherziening van de sociale zekerheid en zonder een voldoende ombuigingsbedrag. De SER heeft gepleit voor een bedrag van 15 miljard terwijl dit kabinet een gat nalaat van vijf miljard. Ombuigingen van 20 miljard zijn dus noodzakelijk. Het enige verkiezingsprogramma dat uitzicht biedt op de vele honderdduizenden banen die wij nodig hebben, is het programma van onze partij. Het is een programma dat kiest voor structurele hervormingen. De VVD staat klaar voor de uitdagingen van de nieuwe tijd. De VVD is een stabiele partij. Alle neuzen wijzen in dezelfde richting. Ik heb in de afgelopen vier jaar leiding mogen geven aan een eensgezinde fractie. Op grond van de afgelopen, stabiele periode, ons hecht doortimmerde programma en de geweldige inzet van al die vrijwilligers en medewerkers tijdens deze campagne, verwacht ik dat onze fractie zal groeien. Met dat vertrouwen gaan wij de eindfase van deze verkiezingsstrijd in. Ik hoop U allen, samen met een flink aantal nieuwe collega's, te mogen begroeten tijdens de uitslagenavond in Aalsmeer.

Frits Bolkestein

Jaarverslag Nederlandsche Bank

Het kabinet Lubbers III laat de overheidsfinanciën in een ongezonde toestand achter. Minister Kok (PvdA) van Financiën heeft gefaald bij de sanering van de overheidsfinanciën. Dat is de vernietigende boodschap van de President van de Nederlandsche Bank, Duisenberg. In het in de afgelopen week verschenen jaarverslag van de Nederlandsche Bank wordt afgerekend met wat financieel woordvoerder Rudolf de Korte noemt 'financiële slimmigheden, zoals versneld innen van belastingen, verkoop van "tafelzilver" (zoals aandelen KPN), opleggen van hoge voorlopige belastingaanslagen, dekken van investeringsuitgaven met vervroegde aflossingen van woningwetleningen, verkoop schoolgebouwen, niet-relevant verklaren van studieleningen en eindejaarskasschuiven. Daardoor wordt "de onderliggende tekortontwikkeling vertroebeld", stelt Duisenberg.

Ombuigingen

De overheidsfinanciën worden, volgens Duisenberg, alleen gezond wanneer er in de komende kabinetsperiode voor minstens 23 miljard gulden wordt omgebogen op de collectieve uitgaven. Daarbij is nog geen rekening gehouden met zekere tegenvallers (van ruim 2 miljard gelden) bij de aardgasopbrengsten. Ook de VVD-fractie vindt dat een dergelijk ombuigingsbedrag onontkoombaar is. In dit verband spreekt het DNB-jaarverslag zich uit voor een lastenverlichting van ten minste 9 miljard gulden. Dit komt vrijwel overeen met de 10 miljard gulden lastenverlichting die de VVD bepleit.

Werkgelegenheid

Het jaarverslag is opvallend positief over het succesvolle werkgelegenheidsbeleid van de tweede helft van de jaren tachtig. De reële loonstijgingen bleven toen achter bij de gemiddelde produktiviteitsstijging. Dat bracht een belangrijke daling in de werkloosheid teweeg. Anno 1994 stijgt de werkloosheid met 18.000 mensen per maand. De VVD voelt zich in haar aanpak om meer werkgelegenheid te creëren, uiteengezet in het verkiezingsprogramma, krachtig gesteund door het jaarverslag van de Nederlandsche Bank.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070-3182890.

Colofon
De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

10 Vragen aan de VVD

1) Hoe kan de werkloosheid het beste worden bestreden?
Volledige werkgelegenheid is geen illusie, als we het maar echt willen. Veel banen die sinds de jaren zeventig zijn verdwenen, kunnen terugkomen. De loonkosten moeten en kunnen omlaag als we de sociale premies en belastingen verlagen. Maar dat is alleen mogelijk als in de sociale zekerheid duidelijke keuzes worden gemaakt.

2) Op welke wijze kan de criminaliteit het beste worden aangepakt?
Het misdaadprobleem is te groot om door één politieke partij te kunnen worden opgelost. Daarom is de VVD voorstander van een 'pact tegen de misdaad': een nationale aanpak van alle politieke partijen tegen de criminaliteit. Centraal in dit pact staat een uitbreiding van de politiecapaciteit met 10.000 mensen vóór het jaar 2000. Daarmee komt onze politiesterkte op het niveau van Duitsland en België. Daarnaast moet ook de rechterlijke macht worden versterkt en het aantal cellen uitgebreid. De VVD heeft voor de misdaadbestrijding in haar programma f. 1 miljard uitgetrokken.

3) Dient de toestroom van allochtonen te worden beperkt? En zo ja, op welke manier.
Iedereen kan zien dat de huidige toestroom van asielzoekers onze mogelijkheden te boven gaat. Het lankmoedige imago van Nederland heeft een aanzuigende werking. Dat moet veranderen. Daarom moet de overheid naar buiten toe één, ondubbelzinnig signaal afgeven: Nederland is geen immigratieland.

4) Is er de komende jaren nog ruimte voor koopkrachtverbetering? Moeten de lasten (belastingen, premies) verder omlaag?
De ruimte voor koopkrachtverbetering is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de economie. Eén ding is volstrekt duidelijk: als we niet meer mensen aan het werk krijgen, kunnen we koopkrachtverbetering wel vergeten. Daarom kiest de VVD voor 'werk boven inkomen'. Banengroei is voor ons politieke prioriteit nummer één. Eén van de manieren om die banen te scheppen is de lasten te verlichten. Daarom wil de VVD de belastingen en sociale premies in de komende jaren met 10 miljard gulden verlagen. Als de inkomens netto goed op peil blijven, hoeven ze bruto weinig omhoog. Dat is goed voor de koopkracht, voor de werkgelegenheid en voor de economie.

5) Wat heeft u de ouderen met alleen AOW (en/of een klein aanvullend pensioen) te bieden?
De VVD beschouwt de AOW als een basispensioen, niet als een uitkering. Daarom hebben wij gekozen voor een koppeling van de AOW aan de loonontwikkeling. In goede tijden en in slechte tijden. Gaan de lonen weinig omhoog, dan kan ook de AOW niet snel stijgen. Maar als het met de lonen beter gaat, kan ook de AOW verder omhoog. De VVD vindt dat mensen moeten worden gestimuleerd ook zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun pensioenvoorziening. Daarom vinden wij dat geen AOW-premie moet worden betaald over het aanvullend pensioen. Door prioriteit te geven aan het scheppen van werk, versterkt de VVD het economisch draagvlak voor de AOW. Alleen zo kan de AOW ook op de langere termijn betaalbaar blijven.

6) Wat zijn uw aandachtspunten op het gebeid van het milieu (energieheffing, verhoging autokosten)?
We mogen onze milieuproblemen niet afwentelen op toekomstige generaties. Het milieubeleid vergt offers en moet daarom geloofwaardig en efficiënt zijn. Prioriteiten voor de VVD zijn: aanpak van het broeikaseffect, afvalpreventie, uitbreiding van bos- en natuurgebieden. Zuinig gebruik van de auto moet worden gestimuleerd door de vaste kosten te verlagen en de variabele kosten te verhogen. Accijnsverhogingen zijn alleen mogelijk als ook de buurlanden daartoe overgaan.

7) Wilt u veranderingen op het gebied van de volksgezondheid?
De VVD vindt dat op de volksgezondheid niet langer kan worden bezuinigd. De VVD wil zelfs f. 500 miljoen extra uittrekken om knelpunten in de zorg weg te nemen. Om de kosten van de vergrijzing op te vangen is het wel noodzakelijk dat er een gezond financieringsstelsel voor de gezondheidszorg komt.

8) Dient het stelsel van sociale zekerheid te worden gewijzigd?
Elke werkende moet nu de sociale premies opbrengen voor bijna één uitkeringsgerechtigde. Iedereen kan zien dat dit spaak moet lopen. De VVD vindt dat de mensen wat minder op de overheid moeten leunen en meer eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen. Daarom is de VVD voorstander van een basissstelsel in de sociale zekerheid voor nieuwe gevallen. In zo'n stelsel biedt de overheid een basisuitkering in geval van arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Wil de werknemer een groter deel van zijn inkomen bijverzekeren, dan is hij daarvoor zelf verantwoordelijk. De VVD wil de bijzondere bijstand verdubbelen zodat mensen die toch in de knel komen de helpende hand kan worden toegestoken.

9) Welk bedrag moet de komende jaren worden bezuinigd. Wat zijn uw belangrijkste ombuigingen?
De VVD wil in de komende jaren ongeveer f. 20 miljard bezuiningen. Dat is een hoog bedrag, maar het is nodig en wel om drie redenen:
1) de staatsschuld bedraagt nu f. 70.000 per werkende en stijgt nog steeds. We kunnen onze voorzieningen niet op de pof blijven financieren;
2) Als we meer banen willen scheppen, moeten belastingen en premies omlaag. Zonder bezuinigingen kan dat niet.
3) De politiek gaat al 15 jaar lang over niets anders dan bezuinigingen. Juist daarom moeten we nu eens echt orde op zaken stellen. Dan kan in de toekomst de politiek gaan over meer dan centen en procenten.

10) Hoeveel zetels denkt uw partij te behalen? Met welke partij wilt U bij voorkeur te regeren? Wie moet de nieuwe minister-president worden?
Bij de gemeenteraadsverkiezingen behaalde de VVD omgerekend 28 kamerzetels. Wij hopen dit aantal te vergroten. Het ligt voor de hand dat de partijen die het meest winnen het voortouw krijgen bij de kabinetsformatie. Onze voorkeur gaat uit naar de partijen die in de onderhandelingen het meest bereid blijken tot modernisering van de verzorgingsstaat. Pas daarna gaan we bezien wie de nieuwe minister-president zal worden. Belangrijker dan de vraag wie de nieuwe minister-president gaat worden, is welk beleid hij gaat uitvoeren.

RIVM-doorrekening

De rode draad in het VVD-verkiezingsprogramma 'Nederland moet weer aan de slag' is het scheppen van veel nieuwe banen, zonder het milieu daarmee te belasten. De VVD wil een combinatie van economie, werkgelegenheid en milieubescherming.

Andere aanpak
De maatregelen die de VVD voorstaat zijn zeer effectief. De ambitieuze doelstellingen van het NMP2 worden

Vervolg op pagina 3 ☞

Een kwestie van vertrouwen

Frits Bolkestein

Het door de VVD voorgestelde basisstelsel in de sociale zekerheid stuit op kritiek van de andere partijen. Dat hoort bij de verkiezingsstrijd. Maar wat mij hindert, is dat die kritiek niet altijd op de juiste argumenten is gebaseerd. Zo heeft de PvdA de neiging onze plannen als a-sociaal af te schilderen. Maar dat verwijt snijdt geen hout. Bovendien heeft de PvdA zélf in het verleden voorstellen gedaan die in de richting van een basisstelsel wijzen. Het is dus tijd de feiten nog eens op een rij te zetten.
De kerngedachte van het basisstelsel is dat er tussen burgers en overheid een nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden komt. De overheid garandeert een uitkering op basisniveau bij arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Als werknemers zich voor een groter inkomensdeel willen bijverzekeren dan zijn zij daarvoor zelf verantwoordelijk. Die bijverzekering is mogelijk bij particuliere verzekeraars, via het bedrijf of per CAO. Het basisstelsel geeft de burger dus meer individuele verantwoordelijkheid en keuzevrijheid. De VVD vindt dat invoering van deze liberale principes in de sociale zekerheid hard nodig is.
Belangrijk is dat de VVD het basisstelsel **alleen voor nieuwe gevallen** wil invoeren. De huidige uitkeringsgerechtigden kunnen zich immers niet meer bijverzekeren. De bestaande WAO-ers, werklozen en bijstandsontvangers behouden dus hun huidige uitkering.
Bovendien blijft het huidige sociaal minimum voor kostwinners gehandhaafd op 100% van het wettelijk minimumloon. Dat betekent dat **geen enkele werkloze** die een gezin moet onderhouden onder het huidige sociaal minimum zal zakken. Al met al is de VVD er van overtuigd dat het basisstelsel een veel beter systeem van sociale zekerheid is, dat voldoende waarborgen biedt voor de zwakkeren in onze samenleving.
Nu de PvdA. Die partij werpt zich weer op als de hoedster van de sociale zekerheid. Weer claimt de PvdA het alleenrecht op de bescherming van de zwakkeren. De waarheid is dat de PvdA flink wat boter op het hoofd heeft.
In 1984 brachten de PvdA-ers Wöltgens, Ritzen en Van Kemenade het rapport "Om een werkbare toekomst" uit. In dat rapport werd een voorstel gedaan tot een basisstelsel met een **lagere** basisvoorziening dan in het voorstel van de VVD. In mei 1991 gaf Wim Kok alle WAO-ers de verzekering: "met uw uitkering zal niets gebeuren". Twee maanden later besloot het kabinet de WAO-uitkering fors te korten, óók van bestaande arbeidsongeschikten. De VVD moest er uiteindelijk aan te pas komen om de bestaande gevallen te ontzien (want "een brandend huis kun je niet verzekeren").
In september 1991 zei Wim Kok op een PvdA-congres dat een ingrijpende herziening van de sociale zekerheid onontkoombaar was. "Moeten wij dan niet toegaan naar een doorzichtige basisvoorziening voor de sociale zekerheid en de mogelijkheid daarbij zelf bij te verzekeren?", zo vroeg hij zich af. Deze uitspraak was een duidelijke stap in de richting van een basisstelsel en werd daarom door de VVD positief opgevat. Het leek er op dat de PvdA eindelijk de noodzaak tot modernisering van de verzorgingsstaat inzag.
Maar nu is het verkiezingsstrijd. Sinds Wim Kok beweerde dat een ingrijpende stelselherziening 'onontkoombaar' was, is de werkloosheid met 175.000 mensen opgelopen. Elke maand komen er 18.000 nieuwe werklozen bij. Maar met de nieuwflinksheid van de PvdA is het gedaan. De socialisten vallen weer terug in conservatisme. Aanpassingen van de bijstand, de WW en het ontslagrecht zijn door de PvdA over de verkiezingen heengetild. De kiezers wordt voorgehouden dat de sociale zekerheid kan blijven zoals zij is.
De VVD heeft gekozen voor een indringend en duidelijk verkiezingsprogramma. Want wij zijn er van overtuigd dat de meeste kiezers beseffen dat ingrijpende hervormingen onontkoombaar zijn. Je kunt de mensen in dit land geen oor aannaaien. Maar op de onvermijdelijke hervormingen moeten de mensen dan wél worden voorbereid.
De VVD heeft de afgelopen vier jaar op een constructieve manier oppositie gevoerd. Wij hadden veel kritiek op het kabinetsbeleid, maar wij hebben er steeds onze eigen plannen naastgezet. De VVD heeft haar best gedaan haar ideeën zo duidelijk mogelijk aan u voor te leggen. Ik hoop dat wij daar in zijn geslaagd. Want wij hebben uw vertrouwen nodig. Op onze beurt zien wij 3 mei met vertrouwen tegemoet. Want wat dit land nodig heeft, is een sterke VVD.

☞ *Vervolg van pagina 2*

gehaald, zonder dat de burger geconfronteerd wordt met lastenverhogingen en lastenverzwaringen, zoals door CDA, PvdA, D66 en Groenlinks wel worden voorgesteld. Voorbeelden van lastenverzwaringen en lastenverhogingen die de VVD niet, maar andere partijen wel voorstellen:

- afschaffing reiskostenforfait (CDA, D66, Groenlinks)
- verhoging van het autokostenforfait (PvdA, D66, Groenlinks)
- hogere gas en electriciteitsprijzen (PvdA, CDA, D66, Groenlinks)
- hogere accijnzen op brandstoffen (PvdA, CDA, D66, Groenlinks)
- hogere energieprijzen voor de glastuinbouw (PvdA, Groenlinks)

De VVD kiest voor een andere aanpak en is verheugd, dat de RIVM heeft geconcludeerd dat hiermee globaal dezelfde resultaten worden behaald.

Geen eenzijdige energieheffing
Onbegrijpelijk vindt de VVD het plan van het CDA om wel een energieheffing in te voeren, maar deze niet geheel in de vorm van lastenverlichting terug te geven aan burgers en bedrijfsleven. Het CDA is de enige partij waar de invoering van de energieheffing zal leiden tot een lastenverzwaring! Daarnaast wil het CDA de benzine en dieselaccijnzen nog 2 cent extra verhogen bovenop de reeds in het NMP2 aangekondigde verhogingen. Deze voorstellen zullen grote negatieve consquenties hebben voor de werkgelegenheid en koopkracht.
Wanneer de doorrekeningen van het CPB en RIVM worden gecombineerd, dan mag worden geconcludeerd, dat het groen realisme van de VVD een succesformule is. Het programma biedt de basis voor een doorbraak zowel op het terrein van milieubeleid als op het terrein van werkgelegenheid.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

Werkakkoord

Fragment uit de toespraak van Frits Bolkestein in De Poort van Limburg te Weert.

Het regeerakkoord kan wat mij betreft binnen twee weken worden geschreven. Want de problemen van ons land zijn iedereen bekend. En het is ook duidelijk in welke richting de oplossingen moeten worden gezocht.

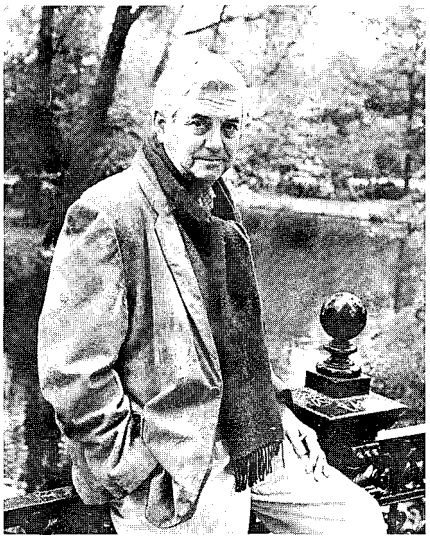

1. Werk

Ten eerste de werkgelegenheid. Banen zijn niet als broodjes die je zomaar kunt bakken. Maar de VVD schept wel de voorwaarden waardoor ze in de marktsector kunnen ontstaan. Bij een lage economische groei wordt in de komende vier jaar een banengroei van ongeveer 175.000 banen verwacht. Dat vinden wij absoluut niet genoeg.
Het VVD-programma leidt in die periode tot een extra banengroei van 125.000. Wat ons betreft kan én moet het volgende kabinet dus inzetten op een minimale banengroei van 300.000. Ik zeg minimaal, want het kan nog beter. Structureel leidt het VVD-programma zelfs tot een half miljoen extra banen. Er is geen enkele partij die daar zelfs maar bij in de buurt komt. Als wij het economisch élan van de jaren tachtig weten terug te brengen dan ligt ook binnen de komende vier jaar een banengroei van 500.000 binnen bereik. Die banengroei was er in de jaren tachtig en dat kan nu weer.

2. Lastenverlichting

De VVD wil de lastenverzwaringen van de afgelopen vier jaar teruggeven aan de burgers. Belastingen en premies moeten daarom met 10 miljard omlaag. Onze prioriteiten zijn de volgende:

- Het tarief van de 1e schijf van de loonheffing moet van ruim 38% nu, terug naar maximaal 35%. Dat is het beste banenplan voor de mensen die nu massaal aan de kant staan.
- De tweede belastingschijf moet worden verlengd met 10.000 gulden, zodat hard werken minder zwaar wordt gestraft.
- Tenslotte willen wij de vermogensbelasting verlagen en uiteindelijk afschaffen, zodat ons land ophoudt fiscaal emigratieland te zijn.

3. Pact tegen de misdaad

De VVD houdt ook vast aan haar voorstel tot een kamerbreed Pact tegen de Misdaad. De misdaad is te sterk om door één partij te worden bestreden. Wij willen samen met de andere partijen inzetten op een versterking van de politiecapaciteit met 10.000 politiemensen. Iedereen zegt dat te willen, maar alleen de VVD heeft er voldoende geld voor uitgetrokken.

Bij die versterking van de politie hoort natuurlijk ook vergroting van het aantal cellen en versterking van justitiële apparaat. Nu strijdt de maffia met een chaotische overheid. Wat dit land nodig heeft, is een georganiseerde bestrijding van de georganiseerde misdaad.
Tenslotte dit: repressie is niet alles. Preventie is minstens even belangrijk. Wat wij nodig hebben is een goede jeugdhulpverlening om ze veel mogelijk jongeren aan de goede kant van de samenleving te houden.

4. Eénduidig asielbeleid

Een vierde zaak die de hoogste urgentie verdient, is beperking van de asielzoekersstroom naar Nederland. In 1993 kreeg Nederland ruim 35.000 asielaanvragen te verwerken. Naar verhouding van onze bevolkingsomvang was dat vijf keer zo veel als landen als Frankrijk, Engeland en Spanje.
Sindsdien is de situatie dramatisch verslechterd. Er komen nu meer dan 5000 asielzoekers per maand ons land binnen. Er wordt gevreesd voor een totaal van 60-70.000 in 1994. Het vreemde is dat terwijl bij ons de groei explosief toeneemt, in alle andere Europese landen het aantal asielaanvragen juist vermindert. Zelfs Duitsland krijgt nu relatief minder asielaanvragen dan Nederland. Er is dus duidelijk iets mis. Het is zoals Minister d'Ancona zei: mensen zijn als water: ze stromen naar het laagste punt en wij zijn nu het putje." Een belangrijke reden daarvoor is dat sommige bewindslieden voortdurend uitnodigende signalen hebben uitgezonden richting buitenland. Over de heer Pronk hoef ik het niet eens te hebben. Maar zelfs vicepremier Kok heeft nog op 5 maart jongstleden in Maastricht gezegd dat Nederland - naast echte vluchtelingen - ook nog een quotum economisch migranten zou kunnen opnemen. Is het een wonder dat onder illegalen in heel Europa de meest wilde geruchten de ronde doen over het tolerante toelatingsbeleid van Nederland?

In internationaal verband moet zoveel mogelijk worden gestreefd naar eerste opvang van asielzoekers in de regio van herkomst. Nederland moet zijn Europese partners op hun verantwoordelijkheden aanspreken.

Daarnaast vindt de VVD dat erkende vluchtelingen terug moeten keren naar hun land van herkomst als daar de toestand is gestabiliseerd, tenzij dringende redenen van humanitaire aard zich daartegen verzetten.
De Vreemdelingenwet biedt daar ook mogelijkheden toe, maar die mogelijkheid wordt te weinig toegepast. Als vluchtelingen zonder vrees naar hun land kunnen terugkeren, dan houdt de vluchtelingenstatus ingevolge het Verdrag van Genève op.

Voorts moet er veel strikter op worden toegezien dat afgewezen asielzoekers niet in de illegaliteit kunnen verdwijnen. Illegale naai-ateliers mogen niet langer worden gedoogd. Werkgevers die illegalen aannemen, moeten harder worden aangepakt. Dit beleid is alleen mogelijk als we er inderdaad in slagen de capaciteit van politie en justitie fors te versterken.

Maar het belangrijkste is dat het volgende kabinet slechts één politiek signaal richting buitenland uitzendt. Nu zijn er drie of vier bewindslieden die zich met het asielbeleid bemoeien en die dragen allemaal een andere boodschap uit. In het volgende kabinet mag slechts één bewindspersoon verantwoordelijk zijn voor asielzaken en die moet één duidelijke boodschap uitdragen. Die boodschap luidt dat Nederland alleen plaats kan bieden aan vluchtelingen die echt aan kunnen tonen dat zij persoonlijk worden bedreigd. Wij kunnen niet door blijven gaan veel meer asielzoekers op te vangen dan de rest van Europa. De mogelijkheden van Nederland zijn beperkt en die mogelijkheden worden nu overschreden.

NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

133
14 mei 1994
expresse

Uitzicht

Wij zijn allen ongelooflijk blij met de verkiezingsuitslag. Het is de op één na mooiste uitslag, behaald bij Tweede Kamerverkiezingen, in de geschiedenis van de VVD. Het is duidelijk dat dit resultaat ons uitzicht biedt op regeringsdeelname. Er heeft een politieke aardverschuiving plaatsgevonden in Nederland. Dit kabinet heeft een onvoorstelbaar pak slaag gekregen. De coalitie is haar meerderheid kwijt. Het zou ongehoord zijn als CDA en PvdA, die zoveel hebben verloren, in staat worden gesteld het beleid voort te zetten.
De politieke boodschap is duidelijk: er moet een ander kabinet komen met nieuw beleid. De VVD staat daar klaar voor. De VVD is de enige partij met een duidelijk regeerprogramma. Wij zijn een stabiele partij, met een eensgezinde fractie. Wij maken ons op voor de kabinetsformatie.
Net als voor de verkiezingen ben ik van mening dat de winnaars in het kabinet moeten komen.
Ik maak van de gelegenheid gebruik om al diegenen die op ons gestemd hebben, en dat zijn er meer dan 1. 700.000, te danken voor hun steun. Ik vind het verheugend dat wij onder de nieuwe kiezers de grootste partij zijn geworden. Een kwart van deze jonge mensen stemt op de VVD.
Ook spreek ik mijn dank uit aan alle vrijwilligers en medewerkers in fractie en partij. Wij hebben een fantastische campagne gehad. Persoonlijk vond ik het een enerverende ervaring door het hele land te trekken, onze beleidsvoornemens voor het voetlicht te brengen en zeer velen uit de partij te ontmoeten.
Ik heb er elf nieuw collega's bijgekregen. Met dit elftal en de 19 ervaren leden gaan wij met vertrouwen de komende regeerperiode tegemoet.

Frits Bolkestein

Verkiezingen Tweede Kamer der Staten-Generaal 3 mei 1994

	TK '89	GR '94	TK '94
PvdA	49	32	37
CDA	54	39	34
VVD	22	28	31
D66	12	22	24
AOV	—	—	6
GL	6	12	5
CD	1	4	3

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Nieuwe leden

De VVD-fractie telt elf nieuwe leden. VVD-Expresse stelt ze aan U voor:

ANNE LIZE VAN DER STOEL

39 jaar. Woont in Amsterdam. Studeerde Rechten. Werkte voor verschillende kamerleden, o.a. Huub Jacobse. Was lid van de Emancipatieraad. Tot in april 1994 was zij fractievoorzitter van de gemeenteraad van Amsterdam.

HENK KAMP

42 jaar. Woont in Borculo. Was tot 1986 fiscaal rechercheur, sinds 1986 wethouder/loco-burgemeester van Borculo. Lid van de Provinciale Staten van Gelderland.

HELLA VOÛTE

40 jaar. Woont in Aerdenhout. Studeerde Frans. Was tolk-vertaler. Lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland.

ENRIC HESSING

47 jaar. Woont in Voorburg. Studeerde aan de TH in Delft. Was internationaal consultant, o.a. voor UN, Wereldbank. Sedert 1986 plv. directeur VROM. Sinds 1988 fractievoorzitter gemeenteraad van Voorburg.

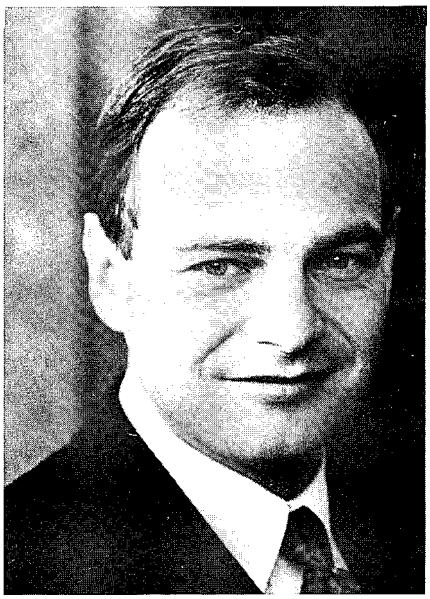

HANS HOOGERVORST

38 jaar. Woont in Den Haag. Studeerde geschiedenis. Master of arts international relations (specialisme economie). 1983-1987, medewerker national bank of Washington D.C. 1986-1987, beleidsmedewerker ministerie van Financiën. 1988-1994 beleidsmedewerker VVD-Tweede Kamerfractie.

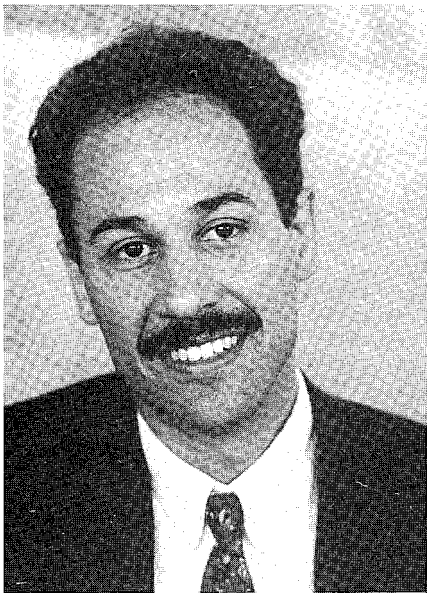

OUSSAMA CHERRIBI

34 jaar. Woont in Amsterdam. Studeerde Frans-Arabisch, filosofie en sociologie.
Was van 1984-1991 consulent Cultuur en Wetenschappen Onderwijs aan het Amsterdams Centrum Buitenlanders.
Was onderzoeker Postdoctoraal Instituut der Sociale Wetenschappen van de UVA.

CLEMENS CORNIELJE

35 jaar. Nieuwe Leraren Opleiding (Biologie/Wiskunde). Was leraar Wiskunde (1981-1983). Beleidsmedewerker VVD-fractie Tweede Kamer (1983-1988). Politiek adviseur vice-MP (1988-1989). Hoofd voorlichting VVD-fractie Tweede Kamer (1989-1994).

MARIJKE ESSERS

39 jaar. Woont in Apeldoorn. Conservatorium. 1985-1992 muziekdocent/uitvoerend musicus. Eigen onderneming op het gebied van onderzoek, advies en trainers, communicatie en management. Sedert 1988 raadslid, sinds 1992 wethouder van Apeldoorn.

JAN RIJPSTRA

39 jaar. Woont in Meppel. Academie Lichamelijke Opvoeding. 1979-1988 leraar lichamelijke opvoeding. 1979-heden:docent HBO. 1991-heden adviseur bouw en inrichting sportaccomodaties. 1988-1990: raadslid gemeente Groningen.

BIBI DE VRIES

31 jaar. Woont in Almere. Studeerde Fiscaal Recht. 1987-1994, belastingadviseur. Sinds 1990 lid van de Gemeenteraad van Almere.

MONIQUE DE VRIES

Woont in Den Haag. Studeerde Italiaans. Is docent Italiaans Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Free-lance beëdigd tolk-vertaler. Oud-voorzitter organisatie Vrouwen in de VVD.
Sedert 1990 lid van de gemeenteraad van Den Haag.

Informatie

In de afgelopen week bracht Frits Bolkestein het volgende advies uit aan Hare Majesteit de Koningin betreffende de kabinetsformatie.

Aan Hare Majesteit de Koningin
Paleis Noordeinde
Den Haag

Den Haag, 6 mei 1994

Majesteit!

De uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer wijst op de noodzaak van ander beleid. De coalitiepartijen hebben immers fors verloren. Hun verlies is zelfs ongekend in de na-oorlogse parlementaire geschiedenis van Nederland. Dat is een feit dan niet kan worden genegeerd.

Moeilijk is het evenwel, thans een antwoord te geven op de vraag, welke combinatie van partijen -gelet op de uitslag van de verkiezingen- met uitzicht op resultaat kan gaan regeren. Om dat antwoord te formuleren, dient een informateur te worden aangewezen.

Deze informateur kan niet uit de gelederen der zittende bewindslieden voortkomen. Hun beleid is daarvoor te stellig door de kiezers afgewezen. Hij dient op enige afstand van de dagelijkse politieke gang van zaken te staan en door alle grote partijen om zijn objectiviteit te worden gerespecteerd.

Hierbij kan in het bijzonder worden gedacht aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Ik veroorloof mij voorts op te merken dat een nieuw kabinet meer dan in de afgelopen jaren het geval was, rekening zal moeten houden met de wil van de volksvertegenwoordiging.

Op grond van deze overwegingen moge ik Uwe Majesteit adviseren een informateur te benoemen die, gelet op de uitslag der verkiezingen, op korte termijn rapport kan uitbrengen over de mogelijkheid een kabinet te vormen dat kan rekenen op het vertrouwen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en dat haar positie respecteert.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,
Uw dw.

F. Bolkestein

Ten tijde van het sluiten van deze editie verkent informateur Tjeenk Willink de ontstane politieke situatie. In eerste instantie zal hij onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om een kabinet te formeren, gevormd door de partijen Pvda, VVD en D66, de zogenaamde Paarse coalitie.

De nieuwe VVD Tweede Kamerfractie:

1. Frits Bolkestein
2. Erica Terpstra
3. Hans Dijkstal
4. Annemarie Jorritsma
5. Robin Linschoten
6. Dick Dees
7. Jan Franssen
8. Rudolf de Korte
9. Frans Weisglas
10. Anne Lize van der Stoel
11. Benk Korthals
12. Johan Remkes
13. Margreet Kamp
14. Henk van Hoof
15. Jan te Veldhuis
16. Broos van Erp
17. Piet Blauw
18. Hella Voûte
19. Henk Kamp
20. Jos van Rey
21. Enric Hessing
22. Jan Dirk Blaauw
23. Hans Hoogervorst
24. Nellie Verbugt
25. Sari van Heemskerck
26. Oussama Cherribi
27. Bibi de Vries
28. Marijke Essers
29. Jan Rijpstra
30. Clemens Cornielje
31. Monique de Vries

Arbeidsdeelname allochtonen

Handleiding Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen

Paul Rosenmöller
Louise Groenman
Hans Dijkstal

Onlangs verscheen in de serie 'Personeel Praktijk' bij uitgeverij Kluwer een praktische handleiding over de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname Allochtonen (WBEAA). In dit boek worden allereerst de achtergronden en de doelstelling van de wet belicht. Vervolgens komt aan de orde welke bedrijven met deze wet te maken hebben, voor welke groepen allochtonen de WBEAA bedoeld is en wat precies verstaan moet worden onder evenredige arbeidsdeelname.

Verder behandelt het boek de wijze waarop een werkgever de gegevens over de afkomst van zijn werknemers registreert. Daarnaast geeft deze handleiding zo compleet mogelijke informatie over de openbare rapportage die bedrijven zullen moeten opstellen over de participatie van allochtonen. Tevens gaat het boek uitvoerig in op het doel en de inhoud van het taakstellend werkplan.

expresse 134
28 mei 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

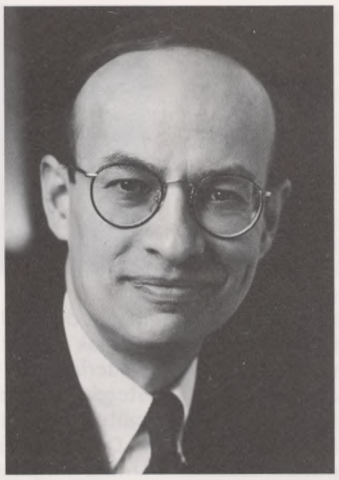

Eindsprint

De eindsprint is ingezet. Na twee succesvolle verkiezingscampagnes voor gemeenteraad en Tweede Kamer hopen wij dit verkiezingsjaar op 9 juni te kunnen bekronen met een flinke overwinning bij de verkiezingen voor het Europees Parlement. Omdat het aantal Nederlandse Europarlementariërs met vijf toeneemt, is het zeer wel mogelijk dat de Nederlandse liberale fractie zal verdubbelen. En als het een beetje meezit kunnen we zelfs met zeven leden onze opwachting in de Europees Liberaal Democratische fractie maken.
Waarom op 9 juni VVD stemmen? Om dezelfde redenen waarom wij dat op 2 maart en 3 mei ook hebben gedaan. Omdat de VVD staat voor meer werk, een realistisch asielbeleid en een harde aanpak van de criminaliteit.

Ook in Europa staan deze problemen centraal. Europa is het duurste gebied ter wereld. Nergens zijn de arbeidskosten zo hoog als hier.
Willen we de concurrentie uit Azië en Amerika het hoofd kunnen bieden dan moeten de belastingen en premies omlaag, zodat arbeid goedkoper wordt.
Vluchtelingen moeten eerlijker worden verdeeld over Europese landen. Er moet een terughoudend toelatingsbeleid worden gevoerd waarbij ruimte moet blijven bestaan voor opvang (binnen Europa) van diegenen die om geloof, ras of mening in eigen land worden vervolgd.
De versterking van de internationale samenwerking van politie en justitie heeft een hoge prioriteit. Europol is een bescheiden eerste stap die in feite vóór de totstandkoming van Schengen gezet had moeten worden.
Nederland is geen eiland. Voor elk van deze problemen is een Europese oplossing onmisbaar. Dat neemt niet weg dat de VVD vindt dat problemen moeten worden opgelost op de plek waar ze het best kunnen worden aangepakt. Lokaal, in de regio, nationaal en waar de problemen de landsgrenzen overstijgen op Europees niveau. In Brussel wil ik mij daarom net als Frits Bolkestein in Den Haag, inzetten voor het behoud van onze cultuur en de positie van het Nederlands.
Met veel vertrouwen gaan wij campagne voeren.
Wij weten ons gesteund door honderden vrijwilligers die met ons ook deze laatste stap willen maken. Maak de VVD sterk, ook in Europa!

Gijs de Vries

Realistisch vreemdelingenbeleid

Jan Kees Wiebenga

De VVD is voor een restrictief toelatingsbeleid. West-Europa kan niet de bestemming worden van de miljoenen die hun land trachten te verlaten op zoek naar een beter bestaan.
Asielzoekers moeten als regel in eerste instantie worden opgevangen in hun eigen regio.
Toen Duitsland in 1993 zijn asielbeleid verscherpte, steeg het aantal asielaanvragen in Nederland met driekwart. De landen van de Europese Unie moeten daarom één asielbeleid voeren. Daarop moet controle komen van het Europese Hof van Justitie en van het Europees Parlement.
Een evenwichtiger verdeling voor de opvang van vluchtelingen (bijvoorbeeld uit ex-Joegoslavië) is hard nodig: nu nemen landen als Hongarije, Oostenrijk en Zweden relatief meer mensen op dan Frankrijk, Engeland of Spanje. Ook moet de EU actiever helpen bij de opvang van asielzoekers buiten Europa. Maar wie daar vervolgd wordt, en niet in zijn regio kan worden opgevangen, moet in Europa een wijkplaats kunnen vinden.
In Europa wonen acht miljoen legale vreemdelingen, die dikwijls worden gediscrimineerd. Zij mogen geen tweederangsburgers blijven, vindt de VVD. Wie langer dan vijf jaar legaal in een lidstaat is, moet in de hele Unie vrij kunnen gaan en staan.
Vreemdelingenhaat en discriminatie zijn oude Europese demonen. Wij moeten er voor zorgen dat zij Europa niet opnieuw in hun greep krijgen. Een verstandig asielbeleid is daarvoor niet voldoende. Wij moeten er ook voor zorgen dat er meer banen komen voor onze eigen bevolking zowel als voor legale migranten. En mensen moeten zich op straat en in hun wijk weer veilig gaan voelen. Alleen een veilige samenleving is een tolerante samenleving. Vandaar dat de VVD blijft hameren op werk en veiligheid, zowel in Nederland als in Europa.

Inlichtingen,
Jan Kees Wiebenga, 070-3647447.

Jessica Larive

Consumenten-bescherming

Produkten moeten veilig zijn, en gezond. Daarom heeft de Europese Unie bepaald welke kleur- en smaakstoffen niet in levensmiddelen mogen voorkomen. Gevaarlijke stoffen die niet in cosmetische produkten mogen zitten, zijn op een zwarte lijst geplaatst. Medicijnen mogen pas na een strenge veiligheidskeuring op de markt worden gebracht. Ook speelgoed moet absoluut veilig zijn. En zou een consument toch schade ondervinden van een produkt, dan heeft hij recht op schadevergoeding.
Een consument moet trouwens wel kunnen weten wat hij of zij koopt, thuis en in het buitenland. Vandaar de bekende 'e'-nummers op etiketten van levensmiddelen. Daarom ook is misleidende reclame in de hele EU verboden. Reizigers kunnen op speciale bescherming rekenen. Wanneer een lijnvlucht 'overbooked' is heeft men recht op schadevergoeding, bovenop het recht op een andere vlucht of terugbetaling van de reissom. En een werknemer die ziek wordt tijdens vakantie in een ander EU-land heeft daar recht op geneeskundige zorg.
Toch zitten er nog heel wat hiaten in de consumentenbescherming in Europa. Geld overmaken tussen twee EU-landen bijvoorbeeld duurt soms lang en is nodeloos duur. Wie een auto wil kopen in het buitenland moet op een bureaucratische hordenloop rekenen. Europa, vindt de VVD, ligt dus nog niet dicht genoeg bij de burger.

Inlichtingen,
Jessica Larive, 00-32 22 845606.

Landbouw

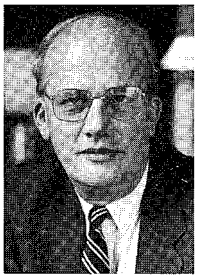

Jan Mulder

Nederland is in de wereld een grootmacht op landbouwgebied. Na Amerika en Frankrijk is ons land de derde exporteur van landbouwprodukten in de wereld. De meer dan 100.000 land bouwbedrijven in ons land bieden meer dan 200.000 mensen werk en dan worden afnemers en toeleveranciers niet meegerekend. De landbouw maakt echter moeilijke tijden door. In de tuinbouw, goed voor 8 1/2 miljard gulden export per jaar (zonder Europese subsidie) worstelt men met hoge loonkosten. Bedrijven hebben de grootste moeite om het hoofd boven water te houden. Tal van tuinbouwers overwegen nu noodgedwongen hun bedrijf te verplaatsen naar Portugal.
Het wereldhandelsakkoord in de GATT betekent voor sectoren als granen, rundvlees en zuivel minder exportsubsidies en minder grensbescherming. Aan de andere kant levert toetreding tot de EU van Noorwegen, Zweden, Finland en Oostenrijk onze Nederlandse landbouw nieuwe exportmogelijkheden op. De VVD vindt dat nu de internationale concurrentie groeit, Nederland zijn aanbod moet vernieuwen. Er moet meer geïnvesteerd worden in nieuwe produktielijnen en nieuwe markten en er moet worden overgeschakeld van bulkprodukten naar specialiteiten. Europese wetgeving om landbouwprodukten beter te kunnen gebruiken voor industriële doelen, zoals biologisch afbreekbaar pakmateriaal, biologische bestrijdingsmiddelen, smeermiddelen en hernieuwbare energie moet zo spoedig mogelijk tot stand komen.

Inlichtingen:
Jan Mulder, 070-3647447.

Aanpak van criminaliteit

Florus Wijsenbeek

Drie van elke vier Nederlanders vinden de criminaliteit het grootste probleem in hun stad of dorp, zo bleek uit onderzoek. Vrijwel iedereen komt met de oprukkende criminaliteit in aanraking. Mishandeling, diefstal met geweld en afpersing nemen in aantal toe. Slechts één op de vijf geregistreerde misdrijven wordt opgehelderd. Veel misdrijven worden niet meer gemeld. Daarom maakt de VVD zich sterk voor een harde aanpak van de misdaad, zowel in Nederland als in Europa.
Steeds meer criminaliteit komt uit het buitenland. De Italiaanse mafia infiltreert in Duitsland, Frankrijk en België. Nederlandse vertakkingen worden door Justitie onderzocht. Nederlandse auto's worden op bestelling gestolen en naar Polen of Rusland verkocht. Witrussen, Oekraïners en Litauers smokkelen illegale migranten naar West-Europa. Nederlandse en Duitse vrachtwagenchauffeurs moeten in Oost-Europa steekpenningen en 'beschermingsgeld' betalen. Steeds meer West-Europese bedrijven die in Rusland investeren worden slachtoffer van gewelddadige afpersing. Een kwart van de heroïne in ons land en de buurlanden komt via Oost-Europa binnen. Nederlandse drugsbaronnen exporteren 'Nederwiet' naar Engeland en extacypillen naar Italië. In de grensgemeenten als Enschede, Winterswijk, Venlo, Kerkrade, Heerlen en Maastricht is het drugstoerisme uit Duitsland een voortdurende zorg, vooral vanwege de misdaad die dit met zich meebrengt.
De VVD vindt dat mensen zich weer veilig moeten kunnen voelen. De zorg voor die veiligheid is de belangrijkste taak van de overheid. Nu heeft de politiek een achterstand ten opzichte van de misdaad. Grensoverschrijdende misdaad eist een overeenkomstige aanpak. Als wij nu niet ingrijpen is het straks dweilen met de kraan open. Europol is een goed begin, maar er is meer nodig: hardere maatregelen tegen het witwassen van geld; een Europese aanpak van het vervolgingsbeleid; terugdringen van het drugstoerisme, zoals België, Frankrijk en Nederland onlangs deden op de A16. En meer parlementaire controle, zowel door de Tweede Kamer als door het Europees Parlement.

Inlichtingen:
Florus Wijsenbeek, 070-3647447.

Elly Plooij

Milieu

Dat Nederland een waterland is hoeft geen betoog. Zee en rivieren hebben ons land gemaakt tot wat het is. Watervervuiling is voor Nederland dan ook een ernstig probleem. Veel verontreiniging komt van over de grens. Via bijvoorbeeld de Maas die vaak te smerig is om er in Nederland drinkwater van te maken. Nog onlangs drong de VVD in het Europees Parlement aan op gerechtelijke stappen en schadevergoeding omdat Wallonië zijn Limburgse buren niet waarschuwde voor een giflozing in de Maas. Strenge Europese wetgeving is voor Nederland dan ook van groot belang.
Maar ook buiten de Unie valt nog veel te doen. Alleen in Rusland lekt jaarlijks uit pijpleidingen een hoeveelheid olie in de grond die overeenkomt met de lading van 400 supertankers. In Oost-Europa staan nog 16 kerncentrales van het type Tsjernobyl, die volgens Westerse experts onmiddellijk dicht moeten. De Europese Unie moet deze problemen veel minder prioriteit geven: in Oost-Europa is onze milieu-gulden een daalder waard.
Een hoofdtaak voor de Unie is er ook bij de aanpak van mondiale milieuproblemen. Via handelsconcessies, technologie-overdracht en financiële steun moet de Unie duurzame ontwikkeling helpen bevorderen. Samen met Amerika en Japan moet de EU een energieheffing invoeren. Geen heffing in Nederland alleen; daar is de VVD tegen omdat het de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven ondermijnt.
De VVD vindt dat er niet per sé meer wetgeving moet komen. Er bestaan al zo'n 200 Europese milieuwetten. Die moeten worden nageleefd, ook in Zuid-Europa, voordat Europa met nieuwe regels komt.

Inlichtingen;
Elly Plooy, 070-3647447.

Werkgelegenheid

Nederland heeft een open economie. De helft van ons nationaal inkomen komt uit de export; van die export gaat driekwart naar andere Europese landen. Vrije handel is voor ons land van nationaal belang.
De afgelopen jaren zijn al veel handelsbelemmeringen in Europa afgeschaft. Vrachtverkeer verliest niet langer tijd aan de grenzen, Heineken wordt op de Duitse biermarkt niet langer gehinderd door het 'Reinheitsgebot', Een Haarlemse drukker kan nu zegels voor de Britse posterijen maken, etc., etc. Toch is de Europese markt nog niet echt vrij. Overheidssubsidies vervalsen de concurrentie in de staalindustrie; de KLM kan zijn passagiers in Frankfort, Milaan en Madrid nog geen perfecte service bieden, omdat op die luchthaves monopolies gelden. Ook PTT-monopolies maken zakendoen duur. Als Fiat niet in Europa maar in de VS was gevestigd, zou het per jaar maar de helft aan telefoonkosten kwijt zijn.
Veel kleine en middelgrote bedrijven kampen bovendien met te hoge loonkosten, bijvoorbeeld in de tuinbouw en het wegvervoer. Meer lucht voor deze ondernemingen is onmisbaar om meer mensen aan werk te helpen. Daarom wil de VVD zich inzetten voor lagere belastingen en premies, en minder bureaucratische sociale regels, zowel in Brussel als in Den Haag.

Inlichtingen:
Gijs de Vries, 070-3647447.

Euro-agenda

Het programma van de verkiezingsmanifestaties bestaat uit een speech van de lijsttrekker voor de Europese verkiezingen, Gijs de Vries, en talkshows met Frits Bolkestein en Gijs de Vries en het Euroteam (Jan Kees Wiebenga, Jessica Larive, Florus Wijsenbeek, Jan Mulder en Elly Plooij). Daarnaast hebben de (kandidaat) Europarlementariërs in deze periode nog een groot aantal werkbezoeken en spreekbeurten.

28 mei
Start van de Europese campagne met Gijs de Vries, Willem Hoekzema, het Euroteam en Frits Bolkestein in het Turfschip, Chasseveld 15, in Breda. Aanvang 10.30 uur.

30 mei
Europa conferentie met als thema: "Een nieuwe Muur of nieuwe kansen?", in het gebouw van de Eerste Kamer, Binnenhof 22, Den Haag. De conferentie begint om 13.00 uur.

31 mei
Grote manifestatie met Gijs de Vries, het Euroteam en Frits Bolkestein in de Stadsschouwburg, Keizer Karelplein in Nijmegen. Aanvang 19.45 uur.

1 juni
Grote manifestatie met Gijs de Vries, het Euroteam en het VVD-team in het Nederlands Congresgebouw, Rembrandtzaal (Churchillplein 10) in Den Haag. Aanvang 19.45 uur.

6 juni
Slotbijeenkomst met Gijs de Vries, het Euroteam en Frits Bolkestein in Claus Partij-centrum (Kruisweg 1405, Haarlemmermeerse-Bos) in Hoofddorp. Aanvang 19.45 uur.

Inlichtingen: Hugo Dittmar, 06-52705299 / Arno Visser, 070-3182871 / Ernst van Splunter, 070-3182879.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter en Arno Visser, medewerkers afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal,
postbus 20018,
2500 EA Den Haag
(telefoon 070-3182879).

Veiligheid en stabiliteit bepalen toekomst Europa

Dit artikel van de lijsttrekker van de VVD bij de verkiezingen voor het Europees Parlement, Gijs de Vries verscheen op 25 maart jl. in het Utrechts Nieuwsblad.

De val van de Muur en de Oost-Europese revoluties van 1989 hebben veel goeds gebracht: politieke vrijheid, godsdienstvrijheid, economische vrijheid, parlementaire democratie. Helaas hebben zij ook krachten vrijgemaakt waarvan wij dachten dat Europa ze voorgoed had overwonnen. Dat zijn de oude demonen van nationalisme en onverdraagzaamheid, waarvan de slagschaduw opnieuw over ons continent valt.
In Joegoslavië is de negentiende eeuw weer uitgebroken. In Rusland zegt Zjirinovski te willen doen wat Milosevic in Joegoslavië al heeft gedaan. In Boedapest roept de rechts-extremist Czurka om -letterlijk- **Lebensraum** voor het Hongaarse volk. In Roemenië staat de Groot-Roemenië Partij op het punt in de regering te worden opgenomen. Zigeuners en joden ervaren toenemende onverdraagzaamheid en helaas niet alleen in Oost-Europa. In Frankrijk deden militaire historici eerder deze maand een poging om de verdedigers van kapitein Dreyfus, honderd jaar na diens arrestatie, alsnog zwart te maken als slechte patriotten. En in Nederland vindt het Kamerlid Janmaat dat de 'jood Hirsch Ballin moet aftreden'.

Tij keren

Het zijn alarmerende ontwikkelingen. Waar de verdraagzaamheid in de verdrukking komt, is de grondwaarde van de democratie in gevaar. Dan gaat het om de ziel van de beschaving die ons in Europa zo dierbaar was.
Hoe kan het tij worden gekeerd? Hoe houden wij de kaars van de hoop en het licht van de vrijheid brandend, voor meerderheden en minderheden, in West- en Oost-Europa? Hoe voorkomen wij dat Europa's verleden opnieuw Europa's toekomst wordt?
Drie zaken lijken mij essentieel. Europa moet meer prioriteit geven aan veiligheid, zowel in het binnenland als in het buitenlands beleid. Ook is dringend behoefte aan een economisch herstelbeleid op Europese schaal en aan een evenwichtig Europees vreemdelingenbeleid. Verdraagzaamheid gedijt slecht waar mensen zich bedreigd voelen. "Veiligheid is het cement voor een tolerante samenleving", zegt minister Van Thijn terecht. Dat geldt in wijken en buurten en het geldt ook internationaal, tussen landen en volkeren.

Hechter binden

De Europese Unie heeft hier een dubbele taak: aanpakken van de grensoverschrijdende misdaad en bijdragen aan de internationale veiligheid. De grootste bijdrage die de Europese Unie kan leveren aan de stabiliteit op ons continent is Polen, Hongarije, Tsjechië en liefst ook Slowakije hechter aan West-Europa binden. Dat is eerst en vooral een kwestie van meer handel. Zonder handel geen economische groei; zonder groei geen politieke stabiliteit. Op dit gebied - de veiligheid en stabiliteit van Oost-Europa- ligt naar mijn overtuiging de belangrijkste taak van de EU in de komende vijf jaar.

Werk

Veiligheid mag de hoofdopgave zijn van de EU in de komende jaren, economisch herstelbeleid is nauwelijks minder belangrijk. Er zijn twintig miljoen werklozen in Europa. Vorig jaar verdwenen per saldo 2,5 miljoen banen -zo'n 10.000 per werkdag- en het eind is nog niet in zicht.
In een economische crisis zijn zondebokken gauw gevonden. In West-Europa zijn het vandaag vooral de buitenlanders: Algerijnen, Pakistani, Turken; iedereen met -in politiek jargon- 'een niet Kaukasisch uiterlijk'.
Wie het ernst is met anti-discriminatiebeleid moet het dus ernst zijn met economisch herstelbeleid, vooral aan de onderkant van de arbeidsmarkt, waar de meeste sociale spanningen zich voordoen. Dat betekent: zorgen voor werk voor laaggeschoolden. En dat betekent eerst en vooral: zorgen voor lagere arbeidskosten.
Europa schept te weinig banen omdat wij arbeid te duur hebben gemaakt. Europa prijst zich letterlijk de wereldmarkt uit. Steeds meer bedrijven zijn gedwongen produktie naar Azië te verhuizen. Daarom moeten in Nederland en elders in Noord-Europa de premies en belastingen omlaag. Daarom ook moet de EU oppassen niet eindeloos regels en voorschriften op het bedrijfsleven lost te laten.
De Europese Arbo-wetgeving is nu al dikker dan een telefoonboek. Voor het midden- en kleinbedrijf, dat voor de banengroei moet zorgen, is dit funest. Natuurlijk vergt economisch herstel meer dan alleen verlaging van de arbeidskosten. Maar zonder dat gaat het niet. Wie bij Nederlanders zijn oor te luisteren legt, hoort dat ze zich vooral zorgen maken om drie dingen: werkloosheid, criminaliteit en het vreemdelingenbeleid. Politici moeten die zorg serieus nemen, lokaal, landelijk en Europees. Een beperkend toelatingsbeleid is noodzakelijk. West-Europa kan niet de bestemming worden van de miljoenen die hun land trachten te verlaten op zoek naar een beter bestaan. Bij springvloed zet je de sluizen niet open, maar versterk je de dijken.
Vreemdelingenbeleid moet Europees worden gevoerd. Een Europese aanpak is ook nodig om te voorkomen dat het ene EU-land asielzoekers terugstuurt naar een zogenaamd veilig land, dat door de andere lidstaten niet als veilig wordt gezien. Zo had Duitsland bijna 100.000 asielzoekers teruggestuurd naar Kroatië. Maar in haar vreemdelingenbeleid moet Europa wel maat houden. Wie thuis vervolgd wordt moet altijd een wijkplaats kunnen vinden. In 1992 verbleven in alle EU-lidstaten samen precies 610.000 wettelijk erkende vluchtelingen. Dat is minder dan de bevolking van Amsterdam. Europa is niet vol. Voor vluchtelingen moet ruimte blijven. Bijvoorbeeld voor die uit Joegoslavië.

Bevechten

Daarnaast is het zaak dat een einde komt aan de tweederangs-status van legaal in de EU verblijvende vreemdelingen. In onze landen wonen, legaal, meer dan acht miljoen messen die niet het burgerschap van een lidstaat bezitten; van Marokkanen tot en met Canadezen -onder wie mijn vrouw. Dankzij Europa krijgen zij nu stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen. Waarom niet ook voor wie vijf jaar legaal in Europa verblijft, het recht in de hele Unie te kunnen gaan en staan, het recht zich te kunnen vestigen en werken?
Verdraagzaamheid, vrede en vrijheid spreken niet vanzelf. Wij moeten ze telkens opnieuw bevechten -soms op anderen, soms op onszelf.
Dat de Europese Unie bestaat én functioneert is het beste bewijs dat haat en wraakzucht kunnen worden overwonnen. Het Europees Parlement brengt volkeren samen die eeuwenlang oorlog hebben gevoerd. In mijn eigen liberale fractie zaten jarenlang, zij aan zij, zowel een Duitse ex-generaal, Martin Holzfuss, als Simone Veil, overlevende van Auschwitz.
Nationalisme en onverdraagzaamheid kunnen plaatsmaken voor begrip en vaste wil tot samenwerking. Hier ligt de belangrijke opgave voor de Europese Gemeenschap in deze tijd.

expresse 135
4 juni 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Paarse wijn

Sinds enige weken werk ik samen met mijn collega-fractievoorzitters van PvdA en D66 aan de totstandkoming van een nieuw kabinet. Dat is geen eenvoudige opgave. Hoewel de sfeer goed is en de houding van de onderhandelaars constructief, liggen de standpunten van de deelnemende partijen op een aantal terreinen ver uit elkaar. Het vergt dus de nodige inspanning om tot een akkoord te komen. In de afgelopen week zijn uit mijn mond uitspraken opgetekend die ik niet heb gedaan. Men sprak zelfs van euforie. Ik heb er daarom behoefte aan te waarschuwen voor een te groot optimisme ten aanzien van de totstandkoming van een paarse coalitie. Eenieder die wel eens wijn drinkt, weet dat paarse wijn jonge wijn is die in alle rust moet rijpen voordat hij drinkbaar is. Als hij te vroeg wordt gedronken is hij niet te consumeren. Het is nog steeds niet onmogelijk dat de uitkomst van de onderhandelingen uiteindelijk negatief zal zijn. Het proces van bereiden en rijping heeft dus rust nodig.
Wij zullen namelijk geen regeeraccoord tekenen waarin de drie hoofdpunten van het VVD-programma niet duidelijk en herkenbaar aanwezig zijn. Een forse lastenverlichting om burgers en bedrijven lucht te geven, een modernisering van de sociale zekerheid om meer mensen aan het werk te krijgen en omvangrijke ombuigingen om dat mogelijk te maken; dat zijn voor de VVD onmisbare elementen van een stevig kabinetsbeleid. Ik zal in de komende weken of maanden niet prijsgeven wat wij in de afgelopen jaren zo zorgvuldig hebben opgebouwd. Als we dat wel doen, zullen de druiven zuur zijn.
Maar ik wil er ook geen misverstand over laten bestaan dat de VVD graag wil regeren. Wij zijn geen getuigenispartij, wij zijn een beleidspartij. Het kan voor een politieke partij louterend zijn om een tijd in de oppositie te zitten. Wij hebben die tijd achter ons liggen en goed benut. Maar een te lange oppositieperiode kan ertoe leiden dat een partij zich gaat wentelen in het eigen gelijk. Ook dat willen wij niet.
We staan nu aan de vooravond van de verkiezingen voor het Europees Parlement. Het zijn belangrijke verkiezingen. Net als Nederland, staat ook Europa aan het begin van een nieuwe tijd. Het Verdrag van Maastricht heeft tot tenminste twee positieve resultaten geleid. Ten eerste zijn de bevoegdheden van het Europees Parlement uitgebreid. Ten tweede is door 'Maastricht' de publieke discussie over Europa in een realistischer vaarwater gekomen.
Ik wens Gijs de Vries en de zijnen veel succes bij de komende verkiezingen. Iedereen weet dat het geen gemakkelijk karwei zal zijn. Het zijn de derde verkiezingen op rij en de aandacht van media en publiek is versnipperd. Toch heb ik er alle vertrouwen in dat ook deze uitslag voor de VVD positief zal zijn, en wij op 9 juni een goed resultaat zullen behalen.

Frits Bolkestein

Haya van Someren-Downer, Vrouw voor vrijheid en democratie

Auteur: Jan van Zanen

Op 25 mei jongstleden verscheen de door Jan van Zanen geschreven biografie van VVD-politica Haya van Someren-Downer.
Het eerste exemplaar van het boek werd door de auteur in de Eerste Kamer overhandigd aan Hans Wiegel, door Jan van Zanen omschreven als 'strijdmakker in voor- en tegenspoed' van Haya van Someren. Jan van Zanen vond Haya van Somerens grootste verdienste dat zij van de VVD een brede volkspartij had gemaakt met daarin ruimte voor 'clubgevoel'. Kenmerkend voor haar vond hij een combinatie van 'stoerheid en kwetsbaarheid, zakelijkheid en emotionaliteit'.
Hans Wiegel was van mening dat het boek 'geen hagiografie' was. In een magistrale toespraak, omspande hij het tijdvak waarin Haya van Someren politiek actief was. Hij vond Haya van Someren een 'gecompliceerde vrouw, strijdbaar, fel en bevlogen, een echte kreeft, dus kwetsbaar'. Hij veroordeelde de manier waarop Haya van Someren was behandeld na de behandeling van het initiatief-wetsontwerp aangaande de abortus in de Eerste Kamer in 1976. 'Deze reactie van intolerantie is een fout die door de VVD is gemaakt', aldus Wiegel.
Bart van Someren, zoon van Haya en Jan van Someren bedankte de auteur voor de manier waarop hij de biografie heeft geschreven.
Hij sprak over herinneringen die hij heeft aan de tijd dat hij door Lunshof 'de meest gefotografeerde kleuter van Nederland' werd genoemd.
Partijvoorzitter Van Leeuwen roemde het feit dat Haya van Someren de VVD heeft bevrijd van 'de vloek van het amateurisme'. Zij vond het een grote eer om te mogen spreken op een bijeenkomst die in het teken stond van de eerste vrouwelijke voorzitter van de VVD, in de week waarin zijzelf als tweede vrouwelijke voorzitter afscheid nam.

U kunt de biografie, uitgegeven bij uitgevrij Balans (*f* 39,90) bestellen bij de **Haya van Somerenstichting**, Postbus 30836, 2500 GV Den Haag.
U kunt het boek ook telefonisch bestellen bij Petra Ginjaar, 070-3613010.

EUROPESE VERKIEZINGEN - 9 juni 1994

Overzicht standpunten

VVD

Buitenlands- en Veiligheidsbeleid
Hoofdrol voor WEU en NAVO. Vorming van klein en snel inzetbaar Europees leger. Steun EU voor nieuwe democratieën in Oost-Europa, in de toekomst toetreding tot EU mogelijk.

(GBVB:Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid.
Een intergoevernementele pijler van het Verdrag van Maastricht voor samenwerking op dit terrein.)

Sociaal beleid
Meer armslag voor het MKB door flexibeler arbeidswetgeving, eerlijke concurrentievoorwaarden en meer toegang tot EU-onderzoeksprogramma's. Bestrijding werkloosheid door o.a. vermindering bureaucratie en verlaging van belastingdruk op loonkosten. Streven naar gelijke behandeling en verbetering arbeidsomstandigheden. Groot-Br. dient Sociaal Protocol te aanvaarden.

Milieu
Marktmechanisme moet gedragsverandering en schepping nieuwe economische mogelijkheden creëren.
Milieukosten betalen door verplaatsing belastingdruk van arbeid naar milieuvervuilende productie en consumptie. CO2-heffing op zelfde niveau als VS en Japan. Onderzoek levensvatbaarhei kerncentrales. Bevorderen recycling. Dumping afvalstoffen voorkomen.

Democratie
Europese grondwet opgesteld door EP samen met andere instellingen Eu en nationale parlementen en regeringen.
Gezamenlijke besluiten EP en Raad grondslag van Europese wetgeving dragswijzigingen allen na toestemming EP.
Rechtstreekse verkiezingen EP via eenvormige verkiezingsprocedures. Commissie benoemen na goedkeuring EP.
Intergouvernementele regelingen zoals Schengen opnemen in Unieverdrag.

Migratie
Toegroeien naar Europese regelgeving met rol voor EP en het Hof van Justitie.
Verbetering leefomstandigheden in landen van herkomst zodat asielzoekersstroom vermindert. Gemeenschappelijke regelgeving versterkt strijd tegen illegale immigratie door effectieve controle aan buitengrenzen.
Gemeenschappelijke toelatingscriteria en asielwetgeving. Politieke vluchtelingen hebben altijd recht op asiel.

D'66

Buitenlands- en Veiligheidsbeleid
Intensivering van GBVB voorlopig op Intergouvernementele basis, op termijn echter een Europees GBVB.
Verdere ontwikkeling van WEU als kern van Euro-defensie.
Versterking van Europese inbreng in NAVO. Steun voor Oost-Europa door geleidelijke integratie in Westerse structuren en volledige openstelling van Westeuropese markten.

Sociaal beleid
Versterkt sociaal beleid als politiek draagvlak voor verdere integratie. Harmonisatie van stelsels van sociale zekerheid naar het hogere niveau van de noordelijke landen. Niet per se uniformering van deze stelsels. Minimumnormen voor veiligheid, welzijn en gezondheid.
Britse uitz.positie is op de langere termijn onaanvaardbaar i.v.m. concurrentievervalsing.

Milieu
Duurzaamheid staat voorop.
Heffingen op gebruik kunstmest en schadelijke bestrijdingsmiddelen.
Verhoging accijns op diesel. Effectieve regulerende CO2-heffing.
Fiscale bevordering milieu-vriendelijke produkten en processen. Schulden Oost-Europa omzetten in ecolo-fondsen.

Democratie
Besluiten over Europese wetgeving in Raad van Ministers bij meerderheid van stemmen. EP kiest voorzitter Commissie, die rest Commissie samenstelt. EP kan zowel Commissie als losse commissarissen wegsturen. Wijzigingen verdragstekst na goedkeuring EP en referendum in alle lidstaten.

Migratie
Streven naar een democratisch gecontroleerde gemeenschappelijke regelgeving met rechtsmacht voor het Europese Hof.
Harmonisatie toelatingsbeleid van arbeidsmigranten. Opvang vluchtelingen die tijdelijke bescherming verdienen zoveel mogelijk in directe omgeving van land van herkomst.

CDA

Buitenlands- en Veiligheidsbeleid
Snelle realisering GBVB, waarin besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid en medebeslissing EP. Krachtig veiligheids- en defensie-instrumentarium voor EU.
Volledige integratie van WEU in EU. Belang Atlantische samenwerking en NAVO-partnerschap met Oost-Europa blijft.

Sociaal beleid
EG-minimumnormen inzake sociaal beleid. Alle lidstaten -huidige en toekomstige- dienen Sociaal Protocol te ondertekenen.
Aanpak werkloosheid door onder meer bevordering van deeltijdwerk, scholing en grotere mobiliteit van werknemers.
Volledige realisering vrij verkeer van werknemers. CAO's op Europees niveau.
Gelijke behandeling van man en vrouw en voldoende mogelijkheden voor kinderopvang.

Milieu
Strengere richtlijnen voor uitstoot gassen uit centrales. Normen uitlaatgassen aanscherpen tot niveau VS. Verbod op stroten en verbranden chemisch afval in zee. Gebruik eco-label op milieu-vriendelijke produkten. zo min mogelijk werken met verbodsmaatregelen, eerst economische en fiscale maatregelen, daarna pas heffingen. Milieubelangen sterker laten doorwegen in de regionale en structuurpolitieke maatregelen,met name bij het landbouwbeleid.

Democratie
Nationale parlementen nauwer betrekken bij Europese besluitvorming.
Medebeslissingsrecht voor EP op alle beleidsterreinen. Uitbreiding rechten EP niet ten koste van bevoegdheden Commissie. EP moet Europese grondwet uitwerken. Verdragswijziging na toestemming parlementen, regeringen en de Raad van Ministers.

Migratie
Gemeenschappelijk immigratiebel. om immigratieprocedures gelijk te stellen, gecoördineerd door een nieuw op te richten Europees Instituut. Speciale asielafdeling bij Europees Gerechtshof. Preventief beleid om vluchtelingenstromen te voorkomen.

PvdA

Buitenlands- en Veiligheidsbeleid
Behoud van samenhang met NAVO, daarnaast uitbouw WEU. Versterking van GBVB, VN en CVSE.
Zetel voor EU in Veiligheidsraad. Mogelijkheid van lidmaatschap NAVO voor Oosteuropese landen ter opvulling machtsvacuüm.

Sociaal beleid
Gemeenschappelijke Europese aanpak van de werkloosheid, o.a. door herverdeling van arbeid, verbetering van beroepsopleidingen en ecologische vernieuwing van de economie. Verbetering van gezondheid en veiligheid op de werkplek en gelijke behandeling van man en vrouw.
Efficiënte aanwending van structuurfondsen. Instellen van Europese CAO's, sociale minimum-normen en een gegarandeerd minimum-loon noodzakelijk.

Milieu
Opname milieukosten in de prijzen. Economische instrumenten als regulerende heffingen en de ecotax verzoenen economische vrijheid en ecologische innovatie. Fiscale stimulering van groende bedrijfsinvesteringen en beleggingen. Afremming van de internationale handel in afval door internationale verdragen en toepassing van principe: de vervuiler betaalt.

Democratie
Versterking nationale parlementen niet ten koste van EP of omgekeerd. Medebeslissingsrecht EP voor alle wetgeving en over alle besluiten over inkomsten en uitgaven. Streng toezicht van EP op GBVB. Verkleining Commissie. Verandering roulatiestelsel. Invoering gemengde commissie van nationale en Europarlementariërs die gezamenlijk discussiëren met regering. Versterking positie Minister-President in Europese aangelegenheden.

Migratie
Europese en planmatige beheersing van migratie, zodat landen gemeenschappelijke normen lagen gelden en de problemen niet op elkaar afschuiven en de toelatingseisen steeds verder aanscherpen. Nederland moet initiatief nemen voor speciale conferentie over gemeenschappelijke aanpak. Nood asielzoekers vormt criterium, niet het migratiesaldo.

Mededeling

Zoals u in VVD-Expresse 133 heeft kunnen lezen, is het hoofd Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, Clemens Cornielje, op 17 mei jongstleden, beëdigd als Tweede Kamerlid. Dit houdt tevens in dat hij zijn functie als hoofd van de afdeling heeft neergelegd. Zijn taken zullen a.i. worden waargenomen door Arno Visser.
De redactie maakt van deze gelegenheid gebruik Clemens Cornielje van harte te danken voor al hetgene wat hij voor VVD-Expresse heeft gedaan. Als geen ander heeft hij het belang van een goede informatievoorziening benadrukt. Tijdens de verkiezingscampagnes dit jaar is gebleken dat de Expresse een belangrijke troef is geweest voor hen die namens de VVD spreekbeurten hielden en zitting namen in fora. Zij hadden de mogelijkheid met behulp van artikelen uit de Expresse de benodigde informatie te verzamelen. Clemens Cornielje heeft de Expresse in zijn huidige vorm opgezet.
De redactie wenst hem in zijn nieuwe functie veel geluk en succes toe.

Redactie

Voor de VVD-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden per 1 september 1994

beleidsmedewerkers (m/v)

gevraagd voor de portefeuilles van: **Financiën/fiscaliteit, Buitenlandse Zaken+EG+Ontw. Samenwerking, VROM, Verkeer & Waterstaat.**

Taken:
- het verrichten van onderzoek ter ondersteuning van het door de fractie uit te stippelen beleid;
- het ondersteunen van de in deze terreinen gespecialiseerde parlementariërs voor hun overleg met de diverse bewindslieden en het assisteren bij de overige werkzaamheden betreffende de relatie tussen Kamerleden en de betrokken vakdepartementen;
- het voorbereiden en ondersteunen van openbare optredens van fractieleden;
- het signaleren van politiek en maatschappelijk relevante opvattingen van belang voor de standpunten en beleidspresentatie van de VVD-fractie;
- het vervullen van het secretariaat van enkele fractiecommissies;
- het afwikkelen van correspondentie met een meer algemeen karakter, maar wel liggende op genoemde beleidsterreinen;
- het opstellen van achtergrondnotities en verslagen betreffende relevante wetsontwerpen en/of nota's.

Vereist:
- academisch werkniveau;
- kennis van of affiniteit met de bovengenoemde beleidsterreinen;
- inzicht in politieke verhoudingen, sympathiseren met het VVD-beleid;
- voldoende staatsrechtelijke kennis alsmede inzicht inzake het praktisch functioneren van het parlement;
- in staat zijn onder hoge werkdruk te functioneren;
- flexibel, tactvol en communicatief optreden;
- affiniteit met het werken met cijfers, begrotingstechnieken, statistieken e.d.;
- routine in het werken met tekstverwerkende apparatuur.

Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring, vanaf *f* 3700,- bruto per maand.

Heeft u belangstelling voor één van deze vier functies, richt dan uw brief met curriculum vitae voor 14 juni a.s. aan: Mevrouw Erica Terpstra, secretaris personeel VVD-Tweede Kamerfractie, Postbus 20018, 2500 EA Den Haag.

Informatie:
Wilt u telefonisch nadere inlichtingen inwinnen dan kunt u bellen met de heer L.J.H. Willinge, personeelscoördinator (tel. 070-3182878).

Algemene Ledenvergadering, 27 en 28 mei 1994 te Breda

Toespraak Willem Hoekzema, voorzitter van de VVD.

Het voorzitterschap van de VVD is één van de meest eervolle functies die onze partij kent. Het is een functie die zich bevindt op het raakvlak tussen politiek en bestuur. Op het raakvlak tussen de fulltime-politici in Den Haag en Brussel en de part-time politici in staten en raden. Op het raakvlak tussen de professionals in Den Haag en de vrijwilligers in afdelingen en centrales. Het is daarmee ook één van de zwaarste functies die onze partij kent. Ik besef dat ten zeerste, maar samen met u wil ik mij voor de volle 100% inzetten om onze partij, de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, een factor van gewicht in de Nederlandse politiek te laten zijn.

Liberalisme

Het liberalisme is datgene wat ons daarbij bindt. Centraal beginsel daarbij is vrijheid. Deze vrijheid heeft twee kanten:

1. een **persoonlijke,** waaruit waarden als ruimte voor **zelfontplooiing** en **eigen verantwoordelijkheid** af te leiden zijn;
2. een **sociale,** die de basis vormt voor **verdraagzaamheid,** sociale rechtvaardigheid, of anders gezegd **solidariteit** en de **gelijkwaardigheid** van alle mensen.

Deze beginselen zijn voor ons liberalen de grondslag van ons denken en handelen. Het is een levenshouding. Onze onvergetelijke Haya van Someren-Downer heeft het op een jaarlijkse algemene vergadering in april 1980 zo gezegd: "Liberalisme is veel meer dan een partijbelang van de VVD. Liberalisme is iets om voor te vechten zolang je leeft". Deze woorden zijn voor mij een krachtige aansporing om samen met u voor Vrijheid en Democratie te vechten.

Grootste partij

In het veelkleurige palet aan politieke partijen dat na de laatste kamerverkiezingen is ontstaan, neemt de VVD een zeer belangrijke plaats in. Nog nooit waren de verschillen in grootte tussen de toonaangevende partijen zo gering. Nog zijn wij de derde, maar nooit tevoren lag de tweede plaats of zelfs de positie van grootste partij zo dichtbij.
Het verkiezingsresultaat op 3 mei j.l. is een schitterend resultaat. Het gevoel van tevredenheid dat dit geeft, mag slechts tijdelijk zijn. Immers, er komt nog een derde oordeel van de kiezers: de Europese verkiezingen.
De afgelopen Tweede-Kamerverkiezingen hebben aangetoond, dat het liberalisme het tij mee heeft. De politieke, sociale en economische feiten in ons land vragen om een liberaal geïnspireerd beleid. Dit betekent evenwel niet, dat we slechts de feiten het werk kunnen laten doen voor de toekomst. Neen, er zal door de VVD constant, helder en met respect moeten worden gecommuniceerd met de kiezer. Inzet, oprechtheid en solidariteit zijn hierbij wat mij betreft de centrale begrippen. Solidariteit, eendrachtig samenwerken, oprecht vechten voor het liberalisme kan ons niet scheiden, kan geen breuklijnen doen ontstaan, maar leidt juist tot binding en een algemeen gevoel er samen voor te staan.

Eenheid

In de komende jaren zullen we veel tijd en energie moeten steken in een goede relatie tussen partij en fracties. Tussen de professionals in Den Haag, Brussel en de Gracht en de mensen die zich vrijwillig met ziel en zaligheid inzetten in het besturen van afdelingen en centrales.
In ons streven naar een zo groot mogelijke invloed op het beleid van dit land, is eenheid in de partij van essentieel belang. De lessen van het verleden laten zien welke zware prijs betaald moet worden als eenheid ontbreekt. Wij hebben genoeg leergeld betaald.
Eenheid vereist een open relatie en communicatie naar de verschillende organen in de partij: in het hoofdbestuur, met de fracties, met de voorzitters van de kamercentrales, met het kader. Eenheid vereist ook dat er respect is. Respect voor elkaar posities en verantwoordelijkheden. Respect voor de besluiten en standpunten die na een zorgvuldige procedure en discussie tot stand zijn gekomen. Respect vooral voor elkaar.
Het is de taak van het hoofdbestuur, en dus ook van de voorzitter, om in een open communicatie helderheid te verschaffen over hun beleid en de doelstellinge die zij nastreven. De zichzelf respecterende politieke partij die de VVD is, streeft naar invloed, naar macht. En macht in een democratie stoelt op een heldere en open communicatie binnen en buiten de partij.

Spanning

Het is de taak van het hoofdbestuur en de voorzitter om in de voortdurende spanning die er is tussen de verschillende organen binnen onze partij, het juiste evenwicht te vinden. Op deze spanning, die in het verleden tot de nodige problemen heeft geleid, heeft de VVD niet alleen het patent. Het is een spanning die aanwezig is in alle organisaties waar vrijwilligers en professionals zo nauw samenwerken. Het is ook een spanning waar we niet al te dramatisch over hoeven te doen. Daar waar iedereen over dezelfde positieve instelling beschikt, is spanning vaak een bron voor inspiratie en motivatie.
Maar dit ontslaat het hoofdbestuur en uw voorzitter niet van hun taak om voortdurend naar het juiste evenwicht te zoeken. En dat moet een evenwicht zijn waarbij iedereen in zijn of haar eigen waarde wordt gelaten en waarbij er wederzijds vertrouwen is. Dat vertrouwen vraag ik u, want wij moeten het samen doen: "vechten voor het liberalisme zolang je leeft".

Dian van Leeuwen

Ik heb er zin in. Ik heb er zin in de fakkel van Dian van Leeuwen over te nemen. Dian, die met enthousiasme en een enorme dosis doorzettingsvermogen de basis heeft gelegd voor een partij die kwaliteit uitstraalt, duidelijk is in haar keuzes in moeilijke tijden met een onaanvaardbaar aantal werkloze mensen. Dian, bedankt voor je geweldige inzet.

Wij staan voor een concrete uitdaging: een succes maken van de Europese Verkiezingen op 9 juni a.s. voor onze partij. Nog één keer moeten wij in dit voorjaar van elkaar een flinke inspannng vragen om zoveel mogelijke VVD-kandidaten, samen met lijsttrekker Gijs de Vries, in het Europees Parlement te krijgen. Frits Bolkestein, David Luteijn en vele anderen helpen daarbij. Maar zonder u, al die vrijwilligers in onze partij, redden wij het niet. Mag ik op u rekenen? U kunt op mij rekenen. Wij maken er iets moois van, samen!

Colofon
De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Arno Visser, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie a.i., en Ernst van Splunter, medewerker afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal,
postbus 20018, 2500 EA Den Haag
(telefoon 070-3182879).

136
18 juni 1994
expresse

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Draagvlak

De Nederlandse VVD-inbreng in het Europees parlement is verdubbeld van drie naar zes zetels. Dat is een mooi resultaat. De Nederlandse ELDR-fractie, onder aanvoering van Gijs de Vries, is dus versterkt uit de stembusstrijd gekomen. Wanneer D66 zich wederom bij de liberale fractie aansluit, is de Nederlandse inbreng 10 zetels sterk.
Verder is het toe te juichen dat twee Britse liberalen, ondanks het districtenstelsel, er in zijn geslaagd een zetel in het Europarlement te veroveren.
Helaas is de opkomst voor de verkiezingen van het Europees Parlement flink tegengevallen. Een opkomst van 35% (de laagste In Europa) stemt niet vrolijk.
We moeten vaststellen dat het Europees Parlement onvoldoende duidelijk heeft weten te maken dat de zaken waarmee het zich bezighoudt van groot belang zijn. In de toekomst ligt daar in de eerste plaats voor de Europarlementariërs een belangrijke taak. Zij moeten er de komende vijf jaar in slagen de kiezer uit te leggen dat een sterk Europa essentieel is voor de concurrentieslag op de wereldmarkt. Het Europees Parlement speelt in dat proces een belangrijke rol.
Tegelijk bevestigen de lage opkomsten (want overal was de belangstelling gering) dat het nodig is opnieuw na te denken over de Europese integratie. Daarbij moeten we ons een paar wezenlijke vragen opnieuw stellen. Wat willen we bereiken met de Europese eenwording? En wat zijn de eenvoudigste middelen om dat doel te bereiken. Momenteel is Europa de weg kwijt. Zoals een oud spreekwoord zegt: wie de weg kwijt is, moet ver lopen.
Zoals u vrijwel dagelijks op de televisie kunt zien, vordert de formatie van een paars kabinet gestaag. We komen in deze periode van de formatie toe aan de kern van de problemen waarmee ons land te maken heeft. Het net spant zich daar steeds strakker omheen. Wij krijgen bovendien te maken met de tekorten die in de afgelopen kabinetsperiode zijn ontstaan.
Wij hebben geen behoefte aan nog een kabinet van pappen en nathouden. Daarom proberen wij met een duidelijk regeerakkoord zoveel mogelijk problemen uit de weg te ruimen. Problemen die we nu oplossen, komen we straks niet meer tegen.
Het formeren van een paars kabinet is natuurlijk geen gemakkelijk proces; niet sinds de jaren vijftig onderhandelen VVD en PvdA over gezamenlijk beleid en niet sinds 1918 zijn bij de formatie geen confessionele partijen betrokken. Maar dat er in die tijd veel is veranderd, wil ik illustreren met een kleine anekdote. Onlangs zij de heer Kok mij: 'Wie had ooit gedacht dat ik zou onderhandelen met een liberale voorman die kritisch is over aanleg van de Betuwelijn?' Ik antwoordde hem: 'Wie had ooit gedacht dat ik zou onderhandelen met een sociaal-democratische voorman die de PTT privatiseert?'

Frits Bolkestein

Verkiezingen Europees Parlement 9 juni 1994

	EP '94	EP '89
CDA	10	10
PvdA	8	8
VVD	6	3
D66	4	1
SGP/GPV/RPF	2	1
Groen Links	1	2

WBEAA

Anne Lize van der Stoel

Onlangs stuurde de minister van Sociale Zaken, De Vries (CDA) een brief aan de Kamer over de invoering van de Wet bevordering evenredige arbeidsdeelname allochtonen (WBEAA). Deze wet werd vorig jaar aanvaard en heeft als doel de onevenredig hoge werkloosheid onder allochtone werknemers te bestrijden. Werkgevers dienen te registreren hoeveel allochtone werknemers ze in dienst hebben en zijn verplicht deze informatie openbaar te maken. In de brief deelde de minister de Kamer mee dat om redenen van allerlei aard (advies Raad van State, voorlichtingscampagne etc.), de invoering van de Wet per 1 juli moest worden uitgesteld.
De brief was voor de Kamer aanleiding om met de minister van gedachten te wisselen. Bij deze gelegenheid hield VVD-woordvoerder Anne Lize van der Stoel haar maiden-speech.
De woordvoerder, die in haar vorige functie (voorzitter van de VVD-fractie in de Amsterdamse gemeenteraad) de ontwikkelingen van de Wet op de voet had gevolgd, sprak zich bezorgd uit over het feit dat de minister in de brief voorstelde de invoering van de wet uit te stellen. Zijn noemde de argumenten voor het uitstel niet overtuigend. Het argument van de minister dat de voorlichtingscampagne niet op tijd af is, had volgens de woordvoerder te maken met een mentaliteitskwestie. De indieners van het wetsvoorstel dat tot de WBEAA leidde, lieten een boekje het levenslicht zien over de problematiek van de Wet (zie hiervoor VVD-Expresse 133). De minister had het boekje eenvoudig op grote schaal kunnen verspreiden, zo meende de woordvoerder. Het andere argument, de advisering door de Raad van State, deed de woordvoerder het gevoel bekruipen dat het kabinet een slecht verliezer is.
Tijdens het debat werd een motie ingediend door Groen Links, D66 en de VVD waarin de minister werd verzocht om bij zijn oorspronkelijke voornemen te blijven en de wet per 1 juli 1994 in te voeren. De minister deed de toezegging dat hij alles in het werk zal stellen om invoering per 1 juli te bewerkstelligen. Hij hield echter een slag om de arm door er op te wijzen dat technische oorzaken een reden zouden kunnen zijn dat 1 juli niet zou worden gehaald. Aanstaande dinsdag stemt de Kamer over de motie.

Inlichtingen:
Anne Lize van der Stoel, 070-3182906.

Erkenning van diploma's in EG-verband

Oussama Cherribi

In de afgelopen week behandelde de Kamer het wetsvoorstel dat ten doel heeft diploma's in EG-verband te harmoniseren. Het ging bij dit wetsvoorstel om diploma's met betrekking tot kort hoger onderwijs en diploma's ter afsluiting van beroepsopleidingen korter dan drie jaar. De VVD-fractie stemde bij monde van haar woordvoerder, Oussama Cherribi, die zijn maiden-speech hield, in met het wetsvoorstel.
Een flexibele wederzijdse erkenning van diploma's kan een belangrijke bijdrage leveren aan de arbeidsmobiliteit in de EG. Dit is van belang voor Nederland. Erkenning van Nederlandse diploma's in het buitenland kan bijdragen aan onze internationale uitstraling.

Barrières
Het wetsvoorstel heft een aantal barrières op voor gekwalificeerde Nederlanders die in andere EG-landen hun vak wensen uit te oefenen en voor vakmensen uit andere EG-landen die in Nederland leemten in de arbeidsmarkt willen opvullen.
De woordvoerder informeerde bij de minister van Onderwijs, Ritzen (PvdA) naar de inschaling van het niveau van Nederlandse opleidingen. Dit is nog onderwerp van onderhandeling op EG-niveau. Deze onderhandelingen zijn zeer ingewikkeld als gevolg van de onderlinge verschillen in onderwijssystemen. De VVD-fractie wil graag op de hoogte worden gehouden van de resultaten van de onderhandelingen in het kader van de vergelijking van diploma's. De woordvoerder vroeg de minister de Kamer jaarlijks verslag te doen over de uitvoering van het wetsvoorstel. De VVD-fractie wil informatie over de toekenningen, de mate waarin gebruik wordt gemaakt van beroepsprocedures, het opleggen van aanvullende eisen en het afwijzen van aanvragen om EG-verklaringen. Ook vroeg de woordvoerder de minister naar een inschatting van de te verwachten effecten van het wetsvoorstel op de arbeidsmobiliteit binnen het EG-gebied.

Bloem
De woordvoerder sloot zijn verhaal af met een vergelijking. 'Onder welke omstandigheden kan een bloem uit Nederland in andere EG-landen groeien? Men moet eerst naar de grond kijken. Is die kalkrijk? Gaat het om een zure of om een humusgrond? Men moet nagaan welke temperatuur er heerst, om welk aantal zon-uren het gaat en wat de situering ten opzichte van de zon is. Het zijn allemaal voorwaarden voor het goed lagen gedijen van een bloem. Welnu, hetzelfde geldt voor Nederlandse diploma's in andere lidstaten. Wil men de arbeidsmobiliteit van Nederlanders werkelijk stimuleren, dan moeten zij ook een goede start krijgen op de EG-arbeidsmarkt. Dat vereist een stevige erkenning van Nederlandse diploma's in het buitenland'.

Informatie:
Oussama Cherribi, 070-3182882.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Arno Visser, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie a.i., en
Ernst van Splunter, medewerker afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Onderwijs niet-Nederlandse taal

Jan Rijpstra

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met minister Ritzen (PvdA) van Onderwijs over het wetsvoorstel inzake de bevoegdheid voor het geven van onderwijs in niet-Nederlandse taal en cultuur. VVD-woordvoerder Jan Rijpstra hield tijdens dit debat zijn maiden-speech. De woordvoerder maakte de vergelijking tussen een beginnend kamerlid en een leerling die les krijgt van een OETC-leraar (Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur). Ook een beginnend kamerlid ervaart een andere taal en cultuur dan hij gewend was. Het zich eigen maken van die taal en cultuur ofwel de inburgering is nagenoeg onmogelijk zonder kwalitatieve steun en begeleiding. Als er kwaliteit wordt geleverd, komt de inburgering sneller tot stand en zal het functioneren in de Kamer ook sneller gaan.
De woordvoerder stelde dat uit verschillende onderzoeken is gebleken dat een groot deel van de OETC-leerkrachten het Nederlands onvoldoende beheerst. Dit heeft gevolgen voor de allochtone leerling. In de meeste gevallen wordt de achterstandssituatie waarin hij verkeert groter.
De VVD-fractie onderkent daarom het belang van dit wetsvoorstel en betreurt het dat de Onderwijsraad bezwaar maakt tegen het oorspronkelijke voorstel van de minister om verplichte scholing ook voor zittende leerkrachten in te voeren.

Amendement
De PvdA diende een amendement in waarin een sanctie werd verbonden aan het in dienst hebben van OETC-leraren die geen Nederlands beheersen. De VVD-fractie staat positief ten aanzien van de inhoud van dit amendement.

Inlichtingen:
Jan Rijpstra, 070-3182905.

Voortgezet Onderwijs - Planprocedures

Clemens Cornielje

Een belangrijk element in de notitie 'Verbetering functioneren planprocedures', onderdeel van het ontwerp-Plan van scholen 1992-1994, was de introductie van een toetsingskader behorende bij het Plan van scholen. Met dit beleidskader kan vooraf duidelijkheid worden geboden aan besturen van scholen of zij met hun verzoek tot schoolstichting of -uitbreiding veel, weinig of zelfs helemaal geen kans op toekenning van een rijksvergoeding maken. Het Plan van scholen moest bepalen hoeveel scholen er in een bepaalde regio mochten bestaan.
In de afgelopen week debatteerde de Kamer -na twee jaar- over deze planprocedure. VVD-woordvoerder Clemens Cornielje, die zijn maiden-speech hield stelde dat met de introduktie van het toetsingskader, behorende bij het Plan van scholen, het mogelijk wordt om meer samenhang te brengen in verschillende planningsprocessen. Een wettelijke verankering in de Wet op het voortgezet onderwijs is dan wel noodzakelijk. In het Plan van scholen kan op deze wijze beter richting worden gegeven aan een evenwichtig geheel van onderwijsvoorzieningen.
Niet alleen de in de wet genoemde randvoorwaarden moeten bij de beoordeling van aanvragen betrokken worden, ook de beleidsmatige opvattingen van het kabinet zijn van belang. Er kan beter ingespeeld worden op veranderende omstandigheden. Het toetsingskader kan immers ieder jaar worden aangepast.

Planningscyclus
Het plan van scholen kent drie termijnen: het plan wordt jaarlijks vastgesteld, de periode tussen de aanvraag en de toekenning of afwijzing bedraagt twee jaar en het plan heeft betrekking op drie opeenvolgende jaren. De woordvoerder vroeg aandacht voor het belang van het harmoniseren van deze drie termijnen.
De betekenis van het plan van scholen is afgenomen, omdat er in de afgelopen jaren gebruik is gemaakt van andere planningsmethoden.
Evenals het plan van scholen heeft het toetsingskader betrekking op drie opeenvolgende jaren, maar het kan jaarlijks gewijzigd worden. De woordvoerder vroeg zich af of een periode van twee jaar niet doelmatiger is.

Administratieve lasten
Het doel van de introductie van het toetsingskader is het terugdringen van het grote aantal weinig kansrijke aanvragen. In de afgelopen twee jaar is er al enige ervaring met dit instrument opgedaan. Het heeft geleid tot een daling van het aantal ingediende verzoeken. Ook zullen er na deze wetswijziging geen grote aantallen afwijzende beschikkingen meer behoeven te worden verstuurd, er kan volstaan worden met een deugdelijke motivering in het plan van scholen en de toelichting daarop.

Toekomst
Het wetsvoorstel is in hoge mate een produkt van besprekingen over het verbeteren van het functioneren van de planprocedure in het overleg over het plan van scholen. Behalve de meer technische aanpassingen stond de principiële vraag ter discussie, wat de toekomst van de planprocedure en van deelplanorganisaties als afgeleide daarvan zal zijn. In lijn met het rapport 'Raad op Maat' (zie ook VVD-Expresses 86 en 112) zou moeten worden gestreefd naar een scheiding van advies, overleg en uitvoering. De woordvoerder nodigde de minister (of zijn ambtsopvolger) uit om met nadere voorstellen te komen ter verbetering van het functioneren van de planprocedure. De VVD-fractie vindt het wetsvoorstel weliswaar een stap in de goede richting, maar het is slechts een eerste stap.

Inlichtingen:
Clemens Cornielje, 070-3182904.

Immigratiebeleid vergt nationale en Europese aanpak

door Gijs de Vries en Jan Kees Wiebenga (leden van het Europees Parlement voor de VVD)

Wanneer het Nederlandse asielbeleid niet wordt gewijzigd, lopen de totale kosten binnen vier jaar op tot het astronomische bedrag van ruim 7 miljard gulden. In dit bedrag zitten behalve het geld voor de opvang ook de kosten van huisvesting, onderwijs, sociale zekerheid en gezondheidszorg voor hen die mogen blijven.
Een ambtelijke werkgroep onder leiding van secretaris-generaal Geelhoed van Economische Zaken heeft onlangs ingrijpende wijzigingen in het Nederlandse beleid bepleit. De werkgroep doet een aantal voorstellen die tot besparingen kunnen leiden. Zij stelt het overhevelen van het beheer van de opvangcentra van het Ministerie van WVC naar dat van justitie - dat ook voor de toelating van asielzoekers verantwoordelijk is - voor. Verder moeten asielzoekers hun verzoek om toelating voortaan indienen bij de Europese buitengrenzen, of bij de Nederlandse ambassades in het buitenland. Meer in het algemeen vindt de werkgroep-Geelhoed dat de balans tussen ontmoediging en gastvrijheid moet worden bijgesteld.
Aan de financiële overwegingen van de werkgroep-Geelhoed willen wij een maatschappelijke benadering toevoegen. Het gaat tenslotte niet alleen om een financieel probleem, maar ook om een maatschappelijk. Eén van de grote problemen waar onze samenleving de komende jaren voor staat is het bewaren van maatschappelijke samenhang. Nederland is het enige land in West-Europa waar zich tot op heden geen grootschalige rassenrellen hebben voorgedaan. Dat was wel het geval in Engeland, Frankrijk, Duitsland en België. Dat ook hier de spanningen oplopen, is duidelijk. We mogen ons gelukkig prijzen dat de verkiezingswinst voor extreem-rechtse partijen beperkt is gebleven door interne twisten en het ontbreken van een aansprekende leider.

Bespreekbaar

Het heeft veel te lang geduurd voordat het immigratievraagstuk bespreekbaar werd in de politiek. Wij menen dat dit één van de terreinen is waar met recht gesproken kan worden van een kloof tussen burger en politiek. Die kloof moet worden overbrugd. En niet met paniekmaatregelen, zoals die van minister d'Ancona toen ze vorig jaar niet bij macht was voldoende opvang van asielzoekers te organiseren. Wel door een pakket van samenhangende maatregelen inzake asielbeleid, gezinsvorming en bestrijding van illegale immigratie.
Grofweg zijn er vier benaderingen van het immigratiebeleid mogelijk. De eerste is het stopzetten van de immigratie. Zo bepleit in Frankrijk minister Pasqua de immigration zero. Een dergelijk beleid is onmogelijk en ongewenst. Het is in strijd met het Vluchtelingenverdrag en Mensenrechtenverdragen. Echte vluchtelingen moeten te allen tijd welkom blijven. Een tweede benadering is het simpel vaststellen dat een nieuw immigratiebeleid niet kan worden opgezet, juist doordat de bestaande verdragen dat in de weg staan. Deze vaststelling leidt tot een berusting die gezien de inburgeringsproblemen in de steden niet op zijn plaats is.
De derde benadering is een heel andere. Het is een benadering in de trant van: immigratie leidt tot een verrijking van onze samenleving. Nederland kan en moet meer bijdragen aan de opvang van mensen uit de Derde Wereld. Het is vooral minister Pronk die een dergelijke visie aanhangt. Wij menen dat deze invalshoek op twee punten mank gaat,. Zij houdt geen rekening met de oplopende spanning in onze steden. Daar komt nog iets bij. Vooral onder asielzoekers zit veel maatschappelijk kader, goed opgeleide mensen. Wat het voor Derde Wereldlanden betekent, laten de fatale ontwikkelingen in het Suriname van na de onafhankelijkheid duidelijk zien. Minister Pronk had daarvan moeten leren.

Beperking

Wij pleiten voor een vierde mogelijkheid: het beperken van de immigratie. Niet alleen om de enorme stijging van de overheidsuitgaven op dit terrein te verminderen, maar ook met oog op het behoud van een verantwoorde maatschappelijke samenhang in onze steden. De voorstellen van de werkgroep- Geelhoed zullen ongetwijfeld aan de orde komen bij de kabinetsformatie. Het voert te ver om de "beleidstechnische" merites van deze voorstellen hier te bespreken. We willen wel met nadruk pleiten voor een Europese aanpak. Die is van wezenlijk belang want een louter immigratiebeleid zal per definitie gebreken vertonen. Die Europese aanpak is daarom even logisch als noodzakelijk. Het voorkomen van de toestroom van grote aantallen asielzoekers door eerste opvang in de regio van herkomst kan alleen in internationaal en Europees verband. Het bewerkstelligen van een billijke verdeling van de "lasten" tussen de landen evenzo. En zolang de toelatingsnormen per land verschillen, zullen de reisagenten daarvan misbruik maken en zal asielwinkelen (achtereenvolgend in meer landen aanvragen van asiel) blijven bestaan. Daarom moet de Europese Unie duidelijk uitspreken dat economische migranten hier niet welkom zijn. Helaas maken de Europese regeringen nog weinig werk van een Europees immigratiebeleid. In het uitvoeringsverdrag van Schengen, gesloten in 1990, werden de eerste maatregelen afgesproken. Maar dit verdrag wordt nog steeds niet werkelijk in praktijk gebracht en het omvat bovendien niet alle lidstaten van de Unie. In het recentere Verdrag van Maastricht is het immigratiebeleid terecht binnen de sfeer van de Europese Unie gebracht, maar slechts in de vorm van intergouvernementele samenwerking. Het gaat naar onze mening te langzaam. Het nieuwe Europees Parlement en de nieuwe Europese Commissie moeten met kracht streven naar een nieuw gemeenschappelijk Europees immigratiebeleid, onder politieke controle van het Europees Parlement en onder rechterlijke controle van het Europees Hof van Justitie. Het nieuwe Nederlands kabinet moet dat streven eveneens bevorderen en aanvullen met een eenduidige visie op het verschijnsel immigratie. Want met de internationale en nationale verdeeldheid, die tot nu toe troef zijn, wordt geen behoorlijk maatschappelijk perspectief geboden.

Gijs de Vries

Jan Kees Wiebenga

expresse 137
25 juni 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Werk, werk, en nog eens werk!

De onderhandelingen tussen VVD, D66 en de PvdA naderen in de kabinetsformatie een beslissend stadium. De sfeer tussen de onderhandelaars is goed maar er moeten harde noten worden gekraakt. In de afgelopen week kregen de partijen de beschikking over nieuw cijfermateriaal van het CPB. De te verwachten effecten van bezuinigingen die wij hebben voorzien voor de volgende kabinetsperiode waren weliswaar positiever dan voorgaande cijfers maar voor de VVD vooralsnog onvoldoende. In de verkiezingscampagne hebben wij één en andermaal benadrukt dat werkgelegenheid het belangrijkste element van nieuw kabinetsbeleid moet zijn. De situatie in de formatie is moeilijk, de toestand van de Nederlandse economie is nog veel moeilijker. En om dat laatste gaat het.
Afgelopen donderdag verscheen een rapport van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling in Parijs, (OESO) over de toestand van de Nederlandse economie. De inhoud daarvan is in feite een steun in de rug voor de VVD.
De kern van het rapport benadrukt het probleem van de inactiviteit. In dit land hebben steeds minder mensen een betaalde baan. Op den duur kan dat niet goed gaan.
Met de VVD is de OESO van mening dat een ingreep in ons sociale zekerheidstelsel onontkoombaar is.
De OESO stelt dat het aantal arbeidsongeschikten in Nederland volledig in strijd is met de algemene gezondheidstoestand van de bevolking en pleit bijv. voor scherpere toelatingseisen tot de WAO en strengere herkeuring voor hen die al een uitkering hebben.
Ook meent de OESO dat de band tussen het wettelijk minimumloon en het sociale minimum bij de uitkeringen moet verdwijnen. De OESO stelt voor de uitvoeringsorganisatie in de sociale zekerheid te hervormen en pleit voor een flexibeler arbeidsmarkt. Het loslaten van het minimuloon is ook een aanbeveling uit het rapport.
Een ingreep in de WAO is voor de PvdA een gevoelige zaak. Aan de andere kant kiest de VVD voor een snelle krachtige oplossing. De VVD wil nú ingrijpen in de WAO. Wij willen de problemen niet nog verder voor ons uitschuiven.
Met volle overtuiging werkt de VVD aan de totstandkoming van een nieuw kabinet. Na het weekend moet er echter wel duidelijkheid komen. Wij kunnen niet om de hete brij heen blijven draaien.

Gelegenheidsarbeid

VVD-landbouwwoordvoerder Piet Blauw interpelleerde afgelopen dinsdag de minister van Sociale en Werkgelegenheid, De Vries (CDA), over de problemen die zich voordoen bij de gelegenheidsarbeid in de agrarische sector.
De discussie over dit onderwerp is al tientallen jaren gaande, zo stelde de woordvoerder. Het tweegesprek tussen werkgevers en werknemers spitst zich telkens toe op de vraag: is onder bepaalde omstandigheden het verlenen van gelegenheidsarbeid een concurrentievervalsing ten opzichte van structurele arbeidsplaatsen? Men komt niet uit dit dilemma.
De regeling die eind zestiger, begin zeventiger jaren gold, werd op grote schaal misbruikt. Politiek en samenleving probeerden in te grijpen, hetgeen mislukte. Minister de Vries trachtte het probleem aan te pakken met de zogenaamde vierweekse regeling. In beginsel zou het voor iedere Nederlander mogelijk zijn onder randvoorwaarden vier weken gelegenheidsarbeid te verrichten zonder of onder een verlicht premieregime. De vierweekse regeling heeft voor veel verwarring gezorgd. In ieder geval heeft de Toezichtkamer van de Sociale Verzekeringsraad per 16 juni vastgesteld dat de regeling waarmee nu wordt gewerkt aan de minister moet worden voorgedragen voor vernietiging.
De woordvoerder stelde afgelopen week vast dat er een onduidelijke situatie is ontstaan die ten laste kan komen van de rechtspositie van werknemers en werkgevers als het om kortdurende arbeidsovereenkomsten gaat. Die kortdurende arbeidsovereenkomsten zijn al in grote getale afgesloten, bijvoorbeeld voor asperges, aardbeien, bloembollen en fruitteelt.
De woordvoerder sprak er zijn verbazing over uit dat over dit onderwerp opnieuw gediscussieerd moest worden. "Er is sprake van een gedoogsituatie die als het aan de VVD ligt zo kort mogelijk moet duren. Er is een ongewisse situatie ontstaan. De rechtspositie van werknemers en werkgevers is in het geding en dat wat er nu gebeurt, staat haaks op wat de minister de Kamer heeft gesuggereerd, c.q. heeft toegezegd", zo stelde de woordvoerder.
De minister beantwoorde de vragen van de woordvoerder weliswaar met begrip voor de zorgen van de VVD, maar bracht naar voren dat hij nog niet wist hoe betere maatregelen er uit zouden moeten zien. De woordvoerder diende daarom een motie in waarin hij de minister verzocht zo spoedig mogelijk in overleg te treden met het bedrijfsleven teneinde een oplossing voor te bereiden en deze aan de Kamer uiterlijk 29 juni a.s. mede te delen.
De minister deed de toezegging de motie te zullen uitvoeren.

Inlichtingen:
Piet Blauw, 070-3182881.

Verlaging tariefopstapje Vennootschapsbelasting

Bibi de Vries

In de afgelopen week behandelde de Kamer het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969- Wet op de inkomstenbelasting 1964 (aanpassing gedifferentieerd tarief en verhoging van de zelfstandigenaftrek. Het voorstel houdt twee wijzigingen in. Een ondernemer gaat als het wetsvoorstel in werking treedt 40% vennootschapsbelasting betalen over de eerste f 100.000 winst. Vroeger was die grens gesteld op f 250.000.
In de tweede plaats wordt de zelfstandigenaftrek verhoogt met f 1500 per jaar. Het doel van het wetsvoorstel is lastenverlichting te bewerkstelligen voor het midden-en kleinbedrijf (MKB) ter stimulering van de werkgelegenheid. Het MKB is van zeer groot belang voor de Nederlandse economie; het neemt meer dan de helft van de totale werkgelegenheid voor zijn rekening.
VVD-woordvoerder Bibi de Vries hield tijdens dit debat haar maiden-speech. De VVD steunt het wetsvoorstel. In 1988 heeft de VVD-fractie zich echter verzet tegen de opstap in de vennootschapsbelasting. Ook nu nog pleit de VVD voor een volledige afschaffing van het opstapje in de vennootschapsbelasting.

Internationale concurrentiepositie
De woordvoerder maakte van de gelegenheid gebruik een vurig pleidooi te houden voor de versterking van de internationale fiscale concurrentiepositie van Nederland. Tien jaar geleden was Nederland voor internationaal opererende bedrijven vestigingsland nummer één. Nu mag ons land blij zijn als wij bij de eerste vijf landen horen. Nederland is zijn fiscale concurrentiepositie, zijn koploperspositie kwijt. De woordvoerder pleitte voor maatregelen in de volgende kabinetsperiode om de internationale concurrentiepositie op fiscaal gebied te versterken.

Inlichtingen:
Bibi de Vries, 070-3182908.

Rechten van het kind

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met minister Kooijmans (CDA) van Buitenlandse Zaken over het in 1989 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Inmiddels is het verdrag door ruim 150 naties geratificeerd en het ziet er naar uit dat ook Nederland dat zal doen nog voor het eerste lustrum gevierd wordt. VVD-woordvoerder Monique de Vries, die haar maiden-speech hield, betreurde het feit dat het zo lang heeft moeten duren voordat het Verdrag wordt geratificeerd. Daar waar Nederland het in veel gevallen niet nalaat om landen tot spoed te manen om bepaalde verdragen te ratificeren, blijkt interdepartementaal overleg over deze 53 artikelen een tijdrovende zaak.

Meerwaarde
De meerwaarde van het Verdrag, ligt volgens de woordvoerder in het feit dat er een document komt dat is toegesneden op de positie van kinderen, die voor hun ontplooiing en ontwikkeling, zorg en bescherming zijn aangewezen op volwassenen, hun ouders, voogden of andere verzorgers. Zo'n verdrag kan een voorbeeldfunctie vervullen. Het is een minimale basis voor het nationale beleid, maar daarnaast ook een richtlijn voor het buitenlands, omdat het hier gaat om een internationaal verdrag.

Klachtrecht
De woordvoerder maakte onder andere een aantal opmerkingen over het ontbreken van een voorziening in een individueel klachtrecht in het verdrag. Het kabinet tilt hier niet zo zwaar aan omdat zij van mening is dat het ieder individu en derhalve ook kinderen vrijstaat om bij het Mensenrechtencomité dat toeziet op de naleving van het Verdrag inzake burger- en politieke rechten, waaronder ook de rechten van het kind vallen, een individuele klacht in te dienen. De woordvoerder stelde voor een wijziging te initiëren om te voorzien in een individueel klachtrecht voor kinderen bij het Comité voor de Rechten van het Kind.

Monique de Vries

Inlichtingen:
Monique de Vries, 070-3182894.

Deze week verscheen het derde nummer van **Liberaal Reveil** van dit jaar. Hierin staan ondermeer de volgende artikelen:

- 'Paars licht
  De verhouding tussen VVD en PvdA 1982-1994' *F.H. Becker*
- 'Mensenrechten: uit de aard der zaak een beperkte categorie' *P.B. Cliteur*
- 'De psychologie van het liberale mensbeeld' *M. Visser*
- 'Kaland en het machtsherstel van de Tweede Kamer
  Het perspectief van de burger' *P.M.W. Smit*

U kunt dit nummer bestellen door f 9,50 over te maken op girorekeningnummer 240200 (t.n.v. St. Liberaal Reveil te Wageningen) onder vermelding van 'Liberaal Reveil nr.4 1993'.
U kunt zich ook opgeven als abonnee van Liberaal Reveil voor f 55,-- per jaar. Jongeren tot 27 jaar betalen f 30,--.
U kunt zich aanmelden voor een abonnement bij:
Liberaal Reveil, Koninginnegracht 55a, 2514 AE Den Haag.

OV-jaarkaart voor studenten

'We staan voor een voldongen feit', zei woordvoerder Benk Korthals. Toch stemt ook de VVD in met het wetsvoorstel dat de opzet regelt van de OV-jaarkaart voor studenten. De manier waarop het wetsvoorstel tot stand is gekomen was voor VVD-woordvoerder Korthals echter aanleiding voor de nodige kritiek. In de nieuwe situatie kunnen studenten kiezen tussen een weekkaart waarmee zij door de week gratis kunnen reizen en in het weekend met korting of een weekendkaart waarmee zij door de week met korting kunnen reizen en in het weekend gratis.

Overschrijdingen
De woordvoerder betoogde dat de VVD eigenlijk van begin af aan problemen heeft gehad met de invoering van de OV-jaarkaart. De reden voor de invoering van de kaart waren begrotingsoverschrijdingen van de studiefinanciering. De drijfveer was om te komen tot bezuinigingen. De VVD-fractie was en is van mening dat de overheid niet voor bepaalde groepen in de samenleving moet uitmaken op welke wijze vervoer dient plaats te vinden. Dat nam niet weg dat de VVD onder druk van de financiële noodzaak accoord ging met de invoering van de OV-studentenjaarkaart.
Nu dient echter geconstateerd te worden dat de bezuinigingen over het algemeen teniet zijn gedaan. Het contract is een duur contract geworden waarvoor het bezuinigingsargument niet of nauwelijks meer geldt. De prijs die er voor betaald moet worden is bijzonder hoog.

Weekkaart
Bovendien heeft de minister het uitgangspunt gehanteerd dat een meerderheid van de studenten, de thuiswonenden weekkaarten zouden nemen. 53 % van de studenten is thuiswonend. Uit een enquête is echter gebleken dat maarliefst 77% van de studenten kiest voor een weekkaart. Ten derde uitte de woordvoerder kritiek op het feit dat studenten met een weekkaart tot vier uur 's-middags op vrijdag gratis kunnen reizen. De onderwijsinstellingen vrezen hierdoor geconfronteerd te worden met lege collegezalen op vrijdagmiddag. De minister van Onderwijs, Ritzen (PvdA) zegde de Kamer op dit punt toe opnieuw met de NS te gaan onderhandelen om het tijdstip te verschuiven naar zeven uur 's-avonds. Ten vierde vond de woordvoerder het contract onvoldoende omdat in een artikel is vastgelegd dat partijen alles zullen nalaten om ervoor te zorgen dat voor een bepaalde vervoerswijze , een weekkaart of weekendkaart, wordt gekozen. Hij stelde dat de minister het contract ook had kunnen aangaan onder voorbehoud van goedkeuring van de Tweede Kamer.

Teruggave
Hoewel de woordvoerder het wetsvoorstel steunt, vroeg hij zich hardop af, of het niet beter zou zijn om in de nabije toekomst de OV-jaarkaart voor studenten af te schaffen en het geld dat er voor wordt uitgetrokken weer terug te geven aan de studenten. De Kamer staat echter voor een voldongen feit. 'De VVD hoopt en vertrouwt er echter op dat dit soort zaken in de toekomst op een andere manier zal worden geregeld', aldus de woordvoerder.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902.

Studiefinanciering

In de afgelopen week debatteerde de Kamer ook over het wetsvoorstel Student op eigen benen (Stoeb). VVD-woordvoerder Korthals pleitte bij de behandeling van het wetsvoorstel voor een andere opzet van de basisbeurs. In het wetsvoorstel wordt de basisbeurs aanzienlijk verlaagd in twee etappes. De woordvoerder stelde dat dit hem aanspreekt omdat het de deur opent naar het stelsel dat de VVD al lang bepleit. De VVD vindt dat niet de draagkracht van de ouders moet bepalen of iemand kan studeren, maar de draagkracht van de student in de toekomst. Daarom heeft de VVD ook altijd gepleit voor een zo eenvoudig mogelijk systeem. Dit houdt in dat er een basisbeurs is, en dat voor het overige door iedere student gelijkelijk kan worden bijgeleend. Kortom een zo hoog mogelijke basisbeurs en afschaffing van de aanvullende beurs.

Temponorm
Een tweede belangrijk voorstel is de verhoging van de temponorm, in feite tot 50%. Studenten moeten ieder jaar minstens 50% van hun tentamens halen om nog in aanmerking te kunnen komen voor studiefinanciering. De VVD heeft controle van studie-voortgang altijd bepleit, maar kreeg hiervoor in de Kamer onvoldoende steun. Onder druk van de Kamer zegde de minister van Onderwijs, Ritzen (PvdA) toe studenten de mogelijkheid te geven studiepunten te kunnen sparen. De mogelijkheid moet worden geschapen dat een student het ene jaar harder werkt -en de nieuwe norm van 50% haalt- om een volgend jaar tijd aan andere activiteiten te kunnen besteden. De Kamer en de minister sloten tijdens het debat een compromis wat er op neer komt dat sparen mogelijk wordt, maar alleen als men een ondergrens haalt aan studiepunten die hoger ligt dan 50%.

Bijverdiensten
In het voorstel worden de mogelijkheden voor studenten om bij te kunnen verdienen verruimd tot f 15.000 per jaar. Aanvankelijk stond er in het wetsontwerp dat als er één gulden te veel werd verdiend een boete van f 5000, moest worden betaald. Van dit voorstel is de minister teruggekomen.
De woordvoerder stelde dat er rust moet komen aan het front van de studiefinanciering. Met de voorstellen die de minister nu naar voren heeft gebracht verwacht de VVD echter nog de nodige problemen. Daarom stemde de VVD tegen het wetsvoorstel
Er zullen steeds weer aanpassingen moeten worden doorgevoerd. Dat kan worden voorkomen, als de zaak structureel wordt aangepakt. De woordvoerder verwees hiervoor naar een rapport van de Algemene Rekenkamer.
Studenten moeten kunnen weten, waaraan zij toe zijn. Het is belangrijk, dat de burger weet, met welke overheid hij te maken heeft. Het handelen moet voorspelbaar zijn. Dat is voor de rechtszekerheid in de samenleving van het grootste belang. Vandaar, dat de VVD telkenmale voor een eenvoudig, duidelijk en helder systeem heeft gekozen.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Arno Visser, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie a.i., en
Ernst van Splunter, medewerker afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Europa

Europa staat de laatste weken in het middelpunt van de belangstelling. Zo werden op negen juni jl. verkiezingen gehouden voor het Europees Parlement en staat dit weekeinde het voorzitterschap van de Europese Commissie op de agenda van de Europese ministerraad. De minister-president van België, Jean-Luc Dehaene strijdt om deze toppositie met onze premier, Ruud Lubbers. Over deze onderwerpen sprak VVD-Expresse met VVD-buitenlandwoordvoerder Frans Weisglas.

Frans Weisglas

De opkomst bij de EP-verkiezingen in Nederland was het laagste van Europa, waar was dat aan te wijten?
'Het resultaat voor de VVD was gelukkig goed maar de opkomst was bedroevend laag. Dat is te wijten aan twee dingen. In de eerste plaats verkiezingsmoeheid. Men is het enthousiasme wat kwijt geraakt na twee eerdere verkiezingen. De belangrijkste reden is echter dat de mensen in Nederland te weinig aangesproken worden door Europa en Europese samenwerking. In de campagne zijn de onderwerpen waar het om draait in Europa te weinig tot hun recht gekomen. Bovendien lieten de partijen teveel hetzelfde geluid horen. Er was niet echte sprake van een verkiezingsstrijd.'

Hebben de partijen niet teveel geld uitgegeven aan de landelijke campagne en hadden ze niet meer moeten besteden aan de Europese verkiezingsstrijd?
'Het is mogelijk dat dit een rol speelt. Maar de campagne heeft meer informatie over Europa opgeleverd door alle kandidaten dan politieke gesprekken, discussies tussen kandidaten. Dat hadden we, ik steek hier de hand in eigen boezem, wat scherper moeten doen.'

Naar aanleiding van de lage opkomst zei VVD-leider Frits Bolkestein dat het tijd wordt opnieuw na te denken over de vraag: wat streven we nu precies na in Europa, en hoe bereiken we dat doel op de eenvoudigste wijze?
'Een antwoord op die vraag van Frits Bolkestein is naar mijn mening: zorg er voor dat je in Europa bescheiden bent. Daar bedoel ik mee, doe alleen in Europa wat je echt niet nationaal kan doen. Onderwijs op Europees niveau, absoluut niet nodig. Ook cultuur en sociale zekerheid zijn dingen die we veel beter in onze eigen landen kunnen blijven doen. Als je het echter hebt over economische samenwerking, monetaire unie, criminaliteitsbestrijding, en buitenlandse politiek, dan heb je het over onderwerpen die je wel op Europees niveau moet uitvoeren. Kort samengevat; regel weinig Europees als het nationaal kan, met zo min mogelijk regels, geen bureaucratie in Europa.'

Sociale zekerheid is minder belangrijk dan andere zaken, economische ontwikkelingen. Maar als de sociale zekerheid goed geregeld is dan gaat het economisch toch ook beter?
'Sociale zekerheid is heel erg belangrijk, maar sociale zekerheid in heel Europa gelijk trekken, dat moet niet gebeuren. Het sociale zekerheidstelsel van Nederland dat moet je niet toepassen in Portugal. Dat is onwenselijk. Ik vind dat niet nodig. Wat wel nodig is een goede democratische controle op wat wel geregeld wordt, en daar is dat Europees Parlement heel belangrijk voor.'

Er is al enige tijd sprake van de Europese Unit (EU). Denkt u dat iedereen het onderscheid kan maken tussen de EU en de EEG?
'Ik denk van niet, daarom is de opkomst ook zo laag geweest. De EU is het geheel van het Verdrag van Maastricht. Het gaat over economische samenwerking, buitenlands-politieke samenwerking, en justitie-samenwerking binnen Europa. Die drie hoofdonderwerpen. De oude EEG is eigenlijk alleen economisch.'

De discussie in de Europese eenwording is altijd: wie mag wat doen en wie moet waaraan verantwoording afleggen? Welke taken stoten de nationale regeringen af aan Brussel?
'Alleen die dingen die je op nationaal niveau niet effectief kan doen. Ook die onderwerpen waar je het voordeel hebt van samenwerking op grotere schaal. Schaalvoordeel dus. De hele interne markt in Europa. Het wegvallen van de grenzen daar waar het gaat om het goederenverkeer bijvoorbeeld. Dat is goed voor de vervoersector maar ook voor de concurrentiekracht van Europa ten opzichte van Amerika en Japan. Een relatief klein land als Nederland kan alleen niet op tegen Amerika en Japan.'

U heeft gezegd dat de strijd om het EG-commissievoorzitterschap tussen Lubbers en Dehaene teveel ging lijken op de voetbalwedstrijd Nederland-België. U vindt dat Lubbers meer kans maakt als hij de strijd inhoudelijk voert?
'Zeker, Lubbers heeft kansen daar waar het gaat om een andere opvatting ten aanzien van Europa in vergelijking met zijn rivaal Dehaene.'

Wat zijn eigenlijk de verschillen tussen de twee kandidaten?
'Ik vind Dehaene een klassieke federalist. Daar bedoel ik mee dat Dehaene eigenlijk werkt aan de Verenigde Staten van Europa. Een constructie vergelijkbaar met de Verenigde Staten van Amerika, waar de eigen identiteit van landen opgaat in het grotere geheel. Lubbers daarentegen denkt veel meer, net zoals de VVD aan een bescheiden Europa; niet allerlei onderwerpen overdragen aan Brussel, niet je eigen soevereiniteit overgeven. Blijf je eigen soevereiniteit, je eigen culturele identiteit houden binnen dat grotere Europa. Dehaene, federalist, staat voor het opgeven van je eigen identiteit, dat is me nogal wat. Lubbers zou daar duidelijker tegenover moeten stellen dat hij niet zo denkt.'

Zijn er nog mogelijkheden voor Lubbers of is het al te laat?
'Op het moment dat dit interview verschijnt zitten we niet ver van die beslissing af maar het is nooit te laat. Lubbers heeft deze week in de Tweede Kamer toch wel een tipje van de sluier opgelicht. Hij heeft een visie gegeven die niet ver afstaat van de VVD. Wij hadden daar best waardering voor.'

Zou de Europese bevolking eigenlijk niet mee moeten beslissen over dagelijkse leiding van de EU?
'Nee, ik vind dat de Europese bevolking het Europees Parlement moet kiezen, dat zijn de Europese volksvertegenwoordigers naast de nationale parlementsleden. De Europese bevolking moet echter geen Europese regering kiezen want ik ben geen voorstander van een Europese regering. Dehaene is daar denk ik wel voor. Dat is niet realistisch in een Europa met zoveel verschillende identiteiten.'

Hoe belangrijk is Europa voor Nederland?
'Heel belangrijk. Economisch als het er om gaat te concurreren met Japan en Amerika. Op het gebied van milieu, op het gebied van criminaliteitsbestrijding. Criminelen storen zich niet aan grenzen. Alleen op Europees niveau kan de criminaliteit effectief worden bestreden.'

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182

expresse 138
2 juli 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Goed beleid is beter

De formatie van een paars kabinet is mislukt. Ik stel dit zonder enige vreugde vast. Zes weken lang heb ik samen met mijn collega's Kok en Van Mierlo met volle overtuiging aan de totstandkoming van een nieuwe coalitie gewerkt. Het bleek helaas niet mogelijk tot overeenstemming te komen. Ik maak geen verwijt aan mijn mede-onderhandelaars. De inzichten bleken te verschillend van aard. De oevers van de rivier lagen te ver uit elkaar om een brug te kunnen slaan. Ik wil nogmaals benadrukken dat de sfeer tijdens de gesprekken goed was al ging het er tijdens de laatste zittingen stevig aan toe.

Twee belangrijke redenen liggen ten grondslag aan het afbreken van de paarse onderhandelingen. In de eerste plaats kon geen overeenstemming worden bereikt over de invulling van de bezuinigingen per departement. De VVD is van mening dat klassieke overheidstaken niet in het gedrang mogen komen. Dat betekent dat er voor bijv. onderwijs en politie niet minder geld, maar meer middelen beschikbaar moeten komen. Tijdens de onderhandelingen heb ik mij voor deze beleidsintensiveringen ingezet en mij sterk gemaakt voor investeringen in de infrastructuur. Verdere bezuinigingen op Defensie vindt de VVD niet verantwoord. Uit bestuurlijk oogpunt is het onaanvaardbaar dat op de Rijksbegroting meer dan 5 miljard wordt bezuinigd.

Daarom, en dat is de tweede reden waarom het proces mislukte, wenste de VVD meer ombuigingen in de sociale zekerheid. Als moet worden gekozen tussen ingrijpen in de sociale zekerheid of bezuinigen op klassieke overheidstaken ligt voor de VVD de keus voor de hand. In deze mening worden wij gesteund door tal van organisaties, zoals OESO, de Nederlandsche Bank, een commissie van top-ambtenaren etc.

De Nederlandse economische situatie kan niet gezond worden zonder fundamentele ingrepen in de sociale zekerheid.

Was de afgelopen informatiefase een overbodige exercitie?

Neen. Sinds jaar en dag wordt over de mogelijkheid van een paarse coalitie gesproken. De verkiezingsuitslag gaf alle aanleiding tot een onderzoek van deze mogelijkheid. Maar als ik moet kiezen tussen een paarse coalitie, en goed beleid dan kies ik voor goed beleid. Paars is mooi, maar goed beleid is beter.

Frits Bolkestein

Informatie

In de afgelopen week bracht Frits Bolkestein het volgende advies uit aan Hare Majesteit de Koningin betreffende het vervolg van de kabinetsformatie, nadat afgelopen maandag de formatiepoging van een paarse coalitie mislukte. Inmiddels heeft Koningin Beatrix de voorzitter van de Eerste Kamer, dhr. Tjeenk Willink, wederom benoemd tot informateur.

Aan Hare Majesteit de Koningin
Paleis Noordeinde
Den Haag

's-Gravenhage, 28 juni 1994

Majesteit,

De drie informateurs die de mogelijkheid van een kabinet bestaande uit PvdA, VVD en D66 hebben onderzocht, hebben moeten vaststellen dat de vorming van zulk een kabinet thans niet mogelijk is.

Op grond hiervan moge ik Uwe Majesteit adviseren een informateur te benoemen die op korte termijn onderzoekt welk parlementair meerderheidskabinet een reële kans heeft te kunnen rekenen op het vertrouwen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Deze informateur dient op enige afstand van de dagelijkse politieke gang van zaken te staan en door alle grote partijen om zijn objectiviteit te worden gerespecteerd.

Hierbij kan in het bijzonder worden gedacht aan de vice-voorzitter van de Raad van State of aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

Uw dw.
Frits Bolkestein.

Eindstand Paarse informatieronde

De paarse droom werd dus verbroken door de harde realiteit van de cijfers. De basis was te broos om zekerheid te bieden voor goed beleid. "De input was gebouwd op drijfzand," in de woorden van Frits Bolkestein. Het volgende schema met een doorrekening van het CPB van cijfers tijdens de onderhandelingen besproken geeft daarin meer inzicht: (* = in miljarden)

	Resultaten "Paars"	VVD-programma	PvdA-programma	D66-programma	CDA-programma
Banen (in personen)	117.000	124.000	98.000	82.000	117.000
Netto ombuigingen*	9	15	6	9	16
Micro-lastendalingen*	5,5	10	4	5	16
Daling financieringstekort (EMU-norm)*	2	3	0	3	0

Duidelijk is dat van de benodigde bezuinigingen netto slechts 9 miljard werd gerealiseerd (ter vergelijking, het VVD-programma 15). Dat komt omdat van de 20 miljard afgaan: intensiveringen à 3 miljard, lastenverlichting van kabinet Lubbers/Kok à 2 miljard, taakstellingen uit voorjaarsnota de kaderbrief à 1 miljard en de doorloopproblematiek à 5 miljard.
Het financieringstekort zou met het laatst voorgestelde pakket met 3,4% NNI in 1998 hoger uitkomen dan de oorspronkelijke doelstelling van 3,25% NNI voor 1994 (!)
Andere pijnpunten waren bijvoorbeeld geen maatregelen voor de WAO-problemen en het niet ontzien van de AOW als gevolg van een halve ontkoppeling.
Maar vooral het niet invullen van de 5,7 miljard aan doorloopproblemen die de erfenis vormen van het kabinet-Lubbers/Kok. Dit zogenoemde 'gat van Kok' werd een stuk groter gedurende de informatie. Niet voor niets sprak Frits Bolkestein dat men misselijk werd van de financiële trucs die de afgelopen jaren zijn toegepast.
De VVD wilde niet opnieuw kunstgrepen toepassen en de problemen vooruitschuiven. "Niet fröbelen maar maatregelen van formaat!", aldus fractievoorzitter Frits Bolkestein.
Het voorbehoud dat de VVD maakte gold de door PvdA en D66 voorgestane generieke kortingen van 5,7 miljard: prijsbijstellingen à 3,3 miljard en de integrale benadering apparaatskosten (iba in het jargon) à 2,4 miljard.Deze papieren maatregelen zouden een jaarlijks getouwtrek tussen ministers tot gevolg hebben. Bovendien zou het investeringsdepartmenten onevenredig zwaar treffen. Defensie kreeg op papier totaal dan 1,2 miljard te verwerken, onderwijs 1,35 miljard, infrastructuur 0,6 miljard, openbare orde 0,2 miljard.
Kortom, klassieke overheidstaken zouden worden getroffen, terwijl de problemen in de collectieve sector liggen. De enorme aanslag op het collectieve inkomen wordt vooral veroorzaakt door de hoge premiedruk.

Debat

In de Kamer vond als uitvloeisel van de motie Jurgens-Mateman een debat plaats over de afgesloten informatie-fase onder leiding van de informateurs Van Aardenne, Vis en De Vries. Dit debat leverde echter niet veel meer op dan een herhaling van zetten.

Rechten van het kind

Zoals U in VVD-Expresse 137 hebt kunnen lezen behandelde de Kamer onlangs het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind. Het kabinet wenste ten aanzien van het verdrag een voorbehoud te maken waardoor het mogelijk zou worden dat in geval van capaciteitsproblemen volwassenen en kinderen in één cel kunnen worden opgesloten. VVD-woordvoerder Monique de Vries diende ten aanzien van dit punt een amendement in waarin de regering wordt verplicht zoveel cellencapaciteit te garanderen dat deze mogelijkheid wordt uitgesloten. Het amendement werd op de laatste dag voor het zomerreces met steun van D66 en PvdA aanvaard.

Inlichtingen:
Monique de Vries, 070-3182894

In de afgelopen week verscheen:

Gentechnologie, een liberale visie

(geschrift 80 van de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting)

De voortschrijdende kennis van ons erfelijk materiaal roept een aantal morele, politieke en juridische problemen op die vragen om een samenhangende liberale analyse. In het rapport **Gentechnologie, een liberale visie** presenteert een werkgroep van de Teldersstichting, bestaande uit de VVD-Tweede Kamerleden D.J.D. Dees, en E.G. Terpstra en de medewerker van de Teldersstichting G.A. van der List, een dergelijke analyse. Aandacht wordt onder meer besteed aan de (on)wenselijkheid van genetische manipulatie, aan wetenschappelijk onderzoek met embryo's, aan het vragen naar genetische informatie door werkgevers en verzekeraars en aan DNA-tests.

U kunt het rapport bestellen door ƒ 20,-- over te maken op girorekeningnummer 3349769 t.n.v. de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting te Den Haag, onder vermelding van 'geschrift 80'.

Voorjaarsnota

'Tijdens de verbouwing gaat de verkoop door!'. Dat geldt volgens financieel-woordvoerder Rudolf de Korte ook voor de uitvoering van de Rijksbegroting van dit jaar die noodgedwongen plaatsvindt tijdens de kabinetsformatie.
De problematiek voor 1994 is veelomvattend. Er zijn problemen ter grootte van drie miljard gulden. In het kader van de voorjaarsnota zijn er meerkosten voor asielzoekers ter grootte van 1 miljard gulden gebleken. Verder is er een budgetdisciplinetegenvaller van 3/4 miljard en een overschrijding op het begrotingsgefinancierde deel van de sociale zekerheid van 377 miljoen. Er moet een overschrijding van 237 miljoen uit 1993 alsnog gedekt worden. Verder valt de belastingraming 1994 van de gasbaten met 600 miljoen gulden tegen.
De woordvoerder stelde dat wat de dekking van deze tegenvallers betreft het kabinet met de 'handen in de lucht' staat.

Een volgend kabinet wordt geconfronteerd met (de dreiging van) oplopende financieringstekorten in 1995 en daarna. Volgens de woordvoerder is dit ook één van de hoofdredenen waarom de vorming van een paarse coalitie is mislukt. 'Een van de twee hoofdoorzaken waarom de paarse combinatie strandde, zou zonder die doorloopproblematiek helemaal niet zijn opgetreden', zo stelde hij.
Tussen de woordvoerder en PvdA-specialist Melkert ontspon zich een debat op dit punt. Melkert verweet de VVD onwil om te bezuinigen op de rijksbegroting. Rudolf de Korte antwoorde hierop dat niet het beeld moest worden gecreëerd dat de VVD niet minder ombuigingen van de uitgaven wilde, maar dat geconcludeerd moet worden dat enkele ombuigingen niet passen in de VVD-visie dat klassieke overheidstaken niet in het gedrang mogen komen.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070-3182890.

Marechaussee

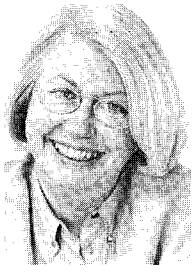

Sari van Heemskerck Pillis Duvekot

In de afgelopen week debatteerde de Kamer over het convenant waarin de minister van Defensie de persoonscontrole in de havens van Terneuzen, Vlissingen en Delfzijl wilde overdragen aan de Douane. VVD-woordvoerder Sari van Heemskerck Pillis-Duvekot zei in het debat deze gang van zaken te betreuren. Met een hardnekkigheid die haar verbaasde wordt teruggekomen op afspraken en moties die de rol en positie van de Marechaussee betreffen.
Daarom ondertekende de woordvoerder een motie waarin wordt gesteld dat grensbewaking een wettelijke taak is die door één organisatie, te weten de Koninklijke Marechaussee, moet worden uitgevoerd. In de motie werd verzocht van het voornemen af te zien. De minister van Justitie, Kosto (PvdA), deed daarop de toezegging dat hij de persooncontrole bij de Marechaussee zou laten, waarop de motie werd ingetrokken.

Inlichtingen:
Sari van Heemskerck
Pillis Duvekot, 070-3182888.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Arno Visser, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie a.i., en
Ernst van Splunter, medewerker afdeling Voorlichting.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Europese Raad

De top van Corfu is mislukt. 'Het is beschamend dat de regeringsleiders van de Europese Unie niet in staat zijn geweest een Commissievoorzitter te benoemen. Hoe kunnen de burgers in Europa op deze wijze vertrouwen hebben in het proces van Europese eenwording?', vroeg VVD-buitenlandwoordvoerder Frans Weisglas zich af. 'Dit is nu precies wat niet had moeten gebeuren na het teken dat die burgers hebben gegeven met de lage opkomst voor de Europese verkiezingen. Wat Nederland betreft was de top van Corfu de top van Lubbers. De VVD-fractie heeft de kandidatuur van de premier steeds gesteund en betreurt het feit dat Lubbers geen voorzitter van de Europese Commissie is geworden. Frans Weisglas vroeg het kabinet een evaluatie en een analyse te maken van de opeenvolgende mislukkingen van Nederlandse kandidaturen (Oost-Europabank, Europese Centrale Bank, Ruding, Van der Stoel, Braks en nu Lubbers). De woordvoerder deed het voorstel na te denken over een nieuwe Nederlandse kandidaat. Een van de uitgangspunten van de kandidatuur Lubbers was immers dat 'Nederland nu aan de beurt was'.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903.

Dit is de laatste VVD-Expresse van dit parlementair jaar. De Tweede Kamer gaat op zomerreces van 30 juni tot en met 29 augustus. Mochten de omstandigheden in de kabinetsformatie daartoe aanleiding geven dan verschijnt een extra editie van VVD-Expresse gedurende het reces. Aan het begin van het parlementair jaar 1994-1995 verschijnt het eerstvolgend nummer. Gezien de ontwikkelingen in de formatie en de Provinciale Statenverkiezingen in maart 1995 blijft VVD-Expresse een belangrijke factor in de interne berichtgeving. De VVD-Tweede Kamerfractie hoopt u daarom ook dan weer als vaste lezer te mogen begroeten en de redactie wenst u een goede vakantie toe.

Openbaar Ministerie

Afgelopen week debatteerde de Tweede Kamer met de minister van Justitie, Kosto (PvdA) over de brief die de minister aan de Kamer zond over de Procureur-Generaal van Den Bosch, Gonsalves. Gonsalves was de laatste weken in het nieuws vanwege zijn optreden als controleur aan het begin van de jaren zestig in de Balimvallei in het voormalig Nederlands-Nieuw Guinea. Hierover en over de onrust rond het Openbaar Ministerie in het afgelopen parlementaire jaar sprak VVD-Expresse met VVD-woordvoerder Benk Korthals.

Benk Korthals

Hoe verklaart U de onrust die rond het Openbaar Ministerie is ontstaan?
'Het begon allemaal met de debatten over het IRT. Tijdens het laatste debat over dit onderwerp nam de Kamer een motie Dijkstal c.s. aan die voor de bewindslieden Hirsch Ballin (CDA) en Van Thijn (PvdA) aanleiding was om af te treden. Voornaamste conclusie van deze debatten was dat de aansturing van het Openbaar Ministerie niet goed verloopt. De minister stelde dat de aanpak van de zware criminaliteit voorrang moet hebben en landelijk moet worden aangepakt. De eerste verantwoordelijkheid ligt bij het OM dat het voor een belangrijk deel laat liggen. Daar zijn ook oorzaken voor aan te geven. In de eerste plaats is er onvoldoende geld om het werk goed te doen en in de tweede plaats is door zijn structuur het OM niet voldoende opgewassen tegen de problemen.'

Over de structuur van het OM heeft de commissie Donner een rapport uitgebracht.
'Inderdaad. De commissie Donner geeft een duidelijke analyse van de tekortkomingen bij het Openbaar Ministerie. Men stelt dat men bij het OM moet roeien met de riemen die men heeft en dat dat gezien de omstandigheden nog aardig lukt ook. Maar men zal de structuur moeten veranderen wil men de prominente taak goed blijven vervullen.'

De publiciteit rond Procureur-Generaal Gonsalves heeft de reputatie van het OM geen goed gedaan.
'Ik heb mij wel een afgevraagd of de publiciteit rond Gonsalves er ook was gekomen als hij niet eerder in het nieuws was geweest vanwege de zwaardere taak die hij binnen het OM zou krijgen. Hij zou namelijk worden belast met de bestrijding van de zware criminaliteit met vergaande bevoegdheden; werken met infiltranten, under-cover agenten, pseudokoop, deals met criminelen etc. Er zijn mensen die zeggen:'Moet iemand als Gonsalves met zo'n belast verleden zich daar mee bezig houden?'. Overigens heeft de Kamer geoordeeld dat de minister voorlopig af moet zien van het voornemen één Procureur-Generaal met zo'n zware taak te belasten en dat de verdere afwikkeling met een nieuwe, missionaire minister moet gebeuren.'

Kan Gonsalves nog geloofwaardig functioneren?
'Ik vind dat een politie-ambtenaar, of een ambtenaar werkzaam bij het OM, waarvan Gonsalves er één is, bijzondere bevoegdheden heeft. Ze kunnen mensen aan lichaam en kleding onderzoeken. Ze mogen wapens dragen en gebruiken en tot vrijheidsbeneming overgaan. Aan die mensen mogen dus hoge eisen worden gesteld omdat ze een grote verantwoordelijkheid hebben. Het is dus belangrijk om te weten of de man die nu ter discussie staat, Gonsalves integer is. Minister Kosto heeft zich vierkant achter Gonsalves opgesteld. Dat moest ook wel want het is van tweeën één; of er is vertrouwen of dat vertrouwen ontbreekt. Ik vond de benadering van Kosto over het algemeen te juridisch. Hij heeft gezegd dat het 35 jaar geleden is en de feiten verjaard zijn en dat het 'ne bis in idem' gold, hetgeen betekent dat niemand voor hetzelfde vergrijp twee maal mag worden veroordeeld. Maar tot een strafrechtelijk proces is het nooit gekomen. Er is een politieke afweging gemaakt die tot seponering heeft geleid. De feiten als zodanig zijn niet in een strafrechtelijk onderzoek beoordeeld. 'Ne bis in idem' geldt dus niet. Ik was er niet zeker van dat er een onderscheid werd gemaakt tussen bekende feiten en nieuwe feiten die eventueel in geheime dossiers vermeld staan. Ik vertrouw er echter op dat de minister ons goed heeft ingelicht.'

In het rapport Donner staat onder andere een aanbeveling ten aanzien van de positie van de Procureur-Generaal. Is de VVD het met deze aanbeveling eens?
'Mijn opvatting is altijd geweest dat nu we in een situatie verzeild zijn geraakt waarin niet meer alle strafbare feiten kunnen worden opgespoord en vervolgd. Er moet dus worden gewerkt met prioriteitstellingen waarover verantwoording moet worden afgelegd. Dat kan alleen worden gedaan door politici die dat alleen maar kunnen doen als ze ook zeggenschap hebben over het beleid. De nogal zelfstandige positie van het OM kan niet worden gehandhaafd ten aanzien van het maken van beleid. Men zal dus rechtstreeks onder de minister van Justitie moeten vallen. Ik heb daar overigens altijd de kanttekening bij gemaakt dat de politiek uiterst terughoudend moet zijn in een oordeel over individuele strafzaken.

Het OM opereert in woelig weer. Dat maakt de positie van de nieuwe minister van Justitie er niet makkelijker op?
'Het OM vaart inderdaad in een zware storm. Vakkundig stuurmanschap is gewenst. Of de nieuwe minister het zwaar krijgt, hangt af van zijn uitgangspositie. Als hij moet beginnen met bezuinigingen op zijn departement zal hij in een bijna onmogelijke positie terecht komen. Daar is hij echter zelf verantwoordelijk voor. Als het besef leeft dat het veiligheidsbeleid een kerntaak van de overheid is die tot dusverre onvoldoende wordt uitgevoerd maar dat er middelen moeten komen om die naar behoren te kunnen verrichten dan denk ik dat de minister een mooie taak wacht. Er moet meer geld voor het ministerie van Justitie komen. In de verkiezingscampagne hebben wij uitvoerig gepleit voor meer geüniformeerde politieagenten op straat.
Op dit moment is de tendens waarneembaar dat in plaats van zichtbare politieagenten meer undercover-operaties worden opgezet en dat men meer gaat werken met richtmicrofoons etc. Daar gebeuren dingen waar wij geen weet van hebben. Dat is op zichzelf een onzekere factor voor een rechtsstaat. Daar ben ik benauwd voor.'

Wat moet er wel gebeuren?
'De VVD kiest voor meer zichtbare, echte politieagenten, géén surveillanten zonder bevoegdheden. Tevens ben ik in beginsel een voorstander van surveilleren met één persoon. Ik weet dat ik daarmee veel discussie opwek maar in Amerika wordt het in een aantal staten naar volle tevredenheid uitgevoerd. Absolute voorwaarde bij alleen surveilleren is wel dat er een goed systeem is zodat er in moeilijke situaties onmiddellijk bijstand kan komen met twee of drie auto's. De zichtbaarheid van de politie wordt door zo'n maatregel enorm vergroot.'

Informatie:
Benk Korthals, 070-3182902.

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

expresse

Extra editie 20 augustus 1994

Wacht op onze daden

Na ruim 100 dagen onderhandelen is het zover, het zogenoemde 'paarse' kabinet is werkelijkheid. Vorige week ging de fractie akkoord met het concept-regeerakkoord, afgelopen maandag zijn hoofdbestuur en KC-voorzitters geïnformeerd, deze week is het team bewindslieden geformeerd. Maar daarmee staan we nog maar aan het begin. Want al zijn de plannen neergeschreven, papier is geduldig. Daaropvolgend moeten de bewindslieden de plannen in praktijk brengen. Daarom is het zo van belang dat de regering een hecht team is. Vervolgens moet de Tweede Kamerfractie een vinger aan de pols houden. We zullen het beleid op gepaste afstand volgen, zoals dat hoort in ons dualistische stelsel.

Geen blokkades, geen geflirt was de instelling van het VVD-beleid de laatste jaren. Toch was het vormen van een paars kabinet geen lichte opgave. De eerste formatie-poging tussen VVD, D66 en PvdA strandde dan ook. Wat toen op stapel stond, kan ik het best vergelijken met een tafel die steunt op 2½ poot. De bezuinigingen waren niet hard genoeg en modernisering van het stelsel van sociale zekerheid was niet bespreekbaar.
Inmiddels is die situatie veranderd, we staan nu echt aan het begin van een nieuwe tijd. Niet alleen vanwege de samenstelling van dit kabinet. De opgave voor de komende periode is de verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en burger aan te passen aan de moderne tijd. De plannen voor de reorganisatie van de sociale zekerheid (privatisering WAO en ziektewet) getuigen daarvan.
De wereld verandert ingrijpend. Ons land is onderdeel van dat proces. Daarom moet een partij als de VVD daarbij (willen) zijn. Daarmee kunnen we maatschappelijke ontwikkelingen in liberale richting beïnvloeden. Bij onze partij past geen getuigenispolitiek, geen betweterij aan de zijlijn. De VVD is een beleidspartij. We moeten de moed hebben regeringsverantwoordelijkheid op onze schouders te nemen. En ik heb het vertrouwen in zowel het programma als de mensen dat het goed zal gaan, zodat al zachtjes het motto uit een ver liberaal verleden "Wacht op onze daden" weer klinkt.

Frits

Ministeries en bewindslieden

Na de inhoudelijke afronding van de regeringsdeelname van VVD, D66 en PvdA middels het regeerakkoord, bestond de laatste fase van de formatie uit de verdeling van de departementen en de bijbehorende bewindslieden.
De verdeling tussen de drie partijen over 14 ministeries is 5 : 5 : 4, wat is afgeleid van de grootte van de fracties (37 : 31 : 24).

De PvdA levert naast premier Kok (ministerie van Algemene Zaken), mensen voor de departementen van Sociale Zaken, Onderwijs Kunst & Wetenschappen, Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu, en Ontwikkelingssamenwerking.

De ministeries waarvoor D66 de bewindslieden levert, zijn: Economische Zaken, Buitenlandse Zaken, Welzijn & Volksgezondheid en Justitie.

Van VVD-huize komen:
- Hans Dijkstal, Binnenlandse Zaken en vice-premier;
- CPB-directeur G. Zalm, Financiën;
- Annemarie Jorritsma, Verkeer & Waterstaat;
- oud-fractie-voorzitter en huidig Clingendael directeur Joris Voorhoeve, Defensie;
- huidig secretaris-generaal van Binnenlandse Zaken J. van Aartsen, Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

en:
- Robin Linschoten, staatssecretaris Sociale Zaken;
- Erica Terpstra, staatssecretaris Volksgezondheid & Welzijn.

(Op het moment dat dit blad ter perse ging waren nog niet alle ministers en de verdeling van de staatssecretarisschappen bekend.)

Dit is een extra uitgave van de VVD-Expresse ter gelegenheid van de afronding van de kabinetsformatie.

expresse Extra editie VAN VERKIEZINGSPROGRAMMA

Regeerakkoord

Zaterdag 13 augustus jl. is de Tweede Kamerfractie unaniem akkoord gegaan met het regeerakkoord zoals dat is opgesteld door de onderhandelaars Bolkestein, Van Mierlo (D66) en Wallage (PvdA) onder leiding van formateur Kok. Hiermee werd inhoudelijk de weg vrij gemaakt voor een kabinet dat steunt op een coalitie van VVD, D66 en PvdA, het zogenoemde 'paarse' kabinet.
De goedkeuring door de fractie kwam tot stand in twee etappes. Vrijdag ging men grosso modo akkoord, maar bleven op een viertal terreinen opmerkingen bestaan (sociaal-economisch, politie & justitie, veiligheidsbeleid en onderwijs). Zaterdag werd door de onderhandelaars aan het concept, naar aanleiding van de discussie in de fracties, een aantal veranderingen aangebracht, waarna de fractie-leden unaniem "ja" zeiden tegen het concept-akkoord.
Onderstaand zijn zowel de positieve punten ("Blauwe punten") als negatieve punten op een rij gezet. Tevens wordt de politieke situatie neergezet. Deze punten zijn door de Tweede Kamerfractie betrokken in de discussie die uiteindelijk leidde tot de goedkeuring van het regeerakkoord.

"Blauwe punten":

1. De omvang van de lastenverlichting:
In de komende kabinetsperiode staat een totaalpakket aan lastenverlichting ten bedrag van **circa 9 miljard** op het programma. Dat wordt mogelijk gemaakt door bezuinigingen ter grootte van 18 miljard in 4 jaar. De beschikbare middelen voor lastenverlichting worden aangewend voor: (a) verlaging van de werkgeverslasten voor de laagste loonschalen; (b) verlaging van het tarief van de eerste schijf; (c) lastenverlichting voor het midden en kleinbedrijf; (d) verlenging van de tweede belastingschijf.
(In de 9 miljard is meegerekend de 2 miljard die het voorgaande kabinet nog in zijn demissionaire periode heeft voorgesteld. De fractie vindt dat dit bedrag mag worden meegerekend, omdat (1) het afkomstig is van beslissingen ná de verkiezingen en (2) niet alleen de positieve maar ook de negatieve erfenis van het voorgaande kabinet, de beruchte 'doorloopproblematiek', wordt meegenomen.)

2. Groeimeevallers:
Alle cijfers zijn gebaseerd op het voorzichtige scenario van het CPB dat uitgaat van een economische groei van 2%. Er wordt **dus niet vooraf 'rijk gerekend'** mbv te optimistische groeicijfers. Meevallers als gevolg van hogere groei worden met voorrang besteed aan: (a) extra terugbrenging van het financieringstekort; (b) extra uitgaven t.b.v. het politie-beleid (meer agenten); (c) extra lastenverlichting.

3. Banengroei:
De berekeningen van het regeerakkoord voorspellen een **extra banengroei van 125.000** in vier jaar: dezelfde uitkomst als bij het VVD-verkiezingsprogramma. Voor het overgrote deel wordt deze extra banengroei gerealiseerd in de marktsector, verder op het gebied van criminaliteits-bestrijding (agenten, toezichthouders, etc.) en in de zorgsector.

4. Sociale zekerheid:
Op het vlak van de sociale zekerheid worden op een drietal terreinen belangrijke koerswijzigingen ingezet: (a) **privatisering van de Ziektewet;** (b) **privatisering van de uitvoering van de WAO;** (c) **een andere uitvoeringsorganisatie voor de sociale zekerheid.**
Daarmee staat een omvangrijk en herkenbaar programma op stapel. Daarnaast wordt de referte-regeling van de WW verscherpt (toelating bij 26 uit 39 weken, plus 4 uit 5 jaar voor loongerelateerde uitkering anders 70% minimumloon voor maximaal 6 maanden). Er vindt ook een aanscherping van de Algemene Bijstands Wet plaats.

5. Minimumloon:
Er zijn een tweetal maatregelen m.b.t. het minimumloon afgesproken die er op gericht zijn om het voor werkgevers aantrekkelijk te maken meer mensen uit de laagste loonschalen aan te trekken: (a) het **niet meer algemeen verbindend verklaren** van de laagste CAO-schalen; (b) het in bepaalde gevallen **loslaten van het wettelijk minimumloon.**

6. Volksgezondheid:
Op het terrein van de volksgezondheid is het door de VVD bestreden **Plan Simons van de baan.** De nieuwe plannen gaan in de richting van de door de VVD gepropageerde drie-traps-raket.

In de eerste plaats zal de AWBZ bestemd zijn voor de grote onverzekerbare risico's. Een aantal zaken die op dit moment in de AWBZ zijn worden er uitgehaald (bijv. geneesmiddelen). Daartegenover worden bijv. de bejaardenoorden ondergebracht in de AWBZ.
In de tweede plaats komt er een verplicht te verzekeren basispakket dat voor Ziekenfonds en particuliere ziektekostenverzekeringen gelijk zal zijn.
En tenslotte heeft men de keus om zich voor een aantal zaken vrijwillig te verzekeren.

7. Politie en justitie:
Er komt **meer geld voor politie en justitie,** waardoor niet alleen meer agenten worden opgeleid en aangenomen maar de gehele justitiële keten wordt versterkt.

8. Ouderen:
Mensen met uitsluitend AOW of met een klein pensioen krijgen met ingang van 1995 een **bejaardenaftrek** om inkomensachteruitgang op te vangen.

9. Mediabeleid:
Wat betreft het omroepbeleid wordt de concessie van 10 jaar aan de omroepen teruggebracht tot 5 jaar. Het omroepbeleid zal zich gaan richten op een nieuwe situatie met een **andere structuur en financiering en meer ruimte voor commercie.**

10. Immigratiebeleid:
Wat betreft het immigratie-beleid binden alle coalitie-partners zich aan aanname in de Kamer van het wetsvoorstel Veilige Derde Landen. Het ministerie van Justitie krijgt de verantwoordelijkheid voor zowel toelating als opvang van alle vluchtelingen tot aan de statustoekenning, daarna is de verantwoordelijkheid voor Binnenlands Zaken. Er komen **inburgeringscontracten** voor migranten met mogelijkheid tot sancties voor het niet naleven van de afspraken.

Compromissen:

Vanzelfsprekend is de VVD-Tweede Kamerfractie niet even gelukkig met alle onderdelen uit het programma. Onvermijdelijk moeten immers bij onderhandelingen compromissen worden gesloten. De nadelen die de fractie erkent zijn bijvoorbeeld:

1. Sociale Zekerheid:
Bij de ombuigingen op de totale zekerheid had men wat de VVD betreft op een hoger bedrag kunnen uitkomen. De coalitie-partners wilden vooralsnog niet tornen aan hoogte en duur van de uitkeringen. In ieder geval is 1996 het ijkpunt waar alles binnen de sociale zekerheid (dus ook hoogte en duur) weer ter discussie komt, wanneer de kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen niet worden bereikt.

2. Inkomensafhankelijke regelingen:
De VVD is zich bewust van enkele inkomensafhankelijke maatregelen, zoals bijvoorbeeld bij de studiefinanciering en de AOW.. Daarnaast is er in een aantal specifieke gevallen sprake van inkomensreparatie (bijv. introductie kindertabel in de individuele huursubsidie), i.p.v. generieke maatregelen waar de VVD de voorkeur aan geeft.

3. Defensie:
De VVD had graag gezien dat op het terrein van Defensie minder omgebogen zou worden. Het vastgestelde ombuigingsbedrag is vooralsnog aanvaardbaar, omdat is vastgelegd dat moet worden voldaan aan de randvoorwaarde van een verantwoorde uitvoering van de Prioriteitennota.

4. Hoger onderwijs:
Wat betreft de maatregelen voor het Hoger Onderwijs is de fractie niet helemaal gelukkig met de voorstellen voor universitaire bachelors en masters-opleidingen.

Colofon
De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Clemens Cornielje, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Arno Visser en Dominique Peters, medewerkers afdeling Voorlichting.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost ƒ 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

5. NMP-2:
Het regeerakkoord vermeld handhaven van de milieu-doelstellingen uit het NMP-2 en uitvoering van de bijbehorende plannen. Niet onbelangrijk is dat daarbij is afgesproken dat martkconforme instrumenten centraal staan.

Wijzigingen aan het eerste concept:

Nadat fractie-voorzitter Bolkestein zaterdag enkele bezwaren van zijn fractie naar voren bracht bij zijn mede-onderhandelaars is het concept-akkoord nog op de volgende punten aangepast:

1. Landbouw:
Een aparte passage is opgenomen op het terrein van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Bovendien is verduidelijkt dat de landbouwsector mee-profiteert van enkele lastenverlichtende maatregelen.

2. Politie en justitie:
Afgesproken werd dat er met voorrang extra geld komt voor meer politie bij groei-meevallers. Het landelijk recherche-team komt o.l.v. Justitie, Binnenlandse Zaken blijft medeverantwoordelijk voor het beheer.

3. Accijnsverhogingen:
Er komt in 1995 geen accijnsverhoging op brandstoffen. Latere verhogingen worden met voorrang gecompenseerd door verlaging van de motorrijtuigenbelasting.

4. Kleinverbruikersheffing:
Waar het de kleinverbruikersheffing betreft wordt de tuinbouwsector apart bezien.

5. Ontwikkelingssamenwerking:
Het streven bij het budget voor ontwikkelingssamenwerking blijft 0,9% BNP, zij het dat na een integrale evaluatie kan worden aangepast tot de internationale erkende norm van 0,7% BNP, die wordt genoemd als bodem.

6. Studiefinanciering:
De studiefinanciering methodiek wordt feitelijk die van de prestatiebeurs. Bij ingang van het studiejaar '95-'96 wordt uitgegaan van een vierjarige periode van studie-financiering (i.p.v. 3-jarig) omdat dan de cursussen nog altijd vier jaar beslaan.

Politieke situatie:

Bij het opmaken van haar uiteindelijke oordeel heeft de fractie de onderstaande punten laten meewegen:

1. Doordat de VVD gaat regeren kan reële invloed uitgeoefend worden op het beleid in dit land.

2. Doordat D66 vierkant geweigerd heeft aan andere combinaties deel te nemen, is er geen alternatief voor een meerderheidskabinet.

3. In deze combinatie kunnen een aantal zaken geregeld worden die we niet in een combinatie met het CDA hadden kunnen regelen (bijv. uitvoerings organisatie sociale zekerheid en media-beleid).

Nadat de Tweede Kamerfractie kennis had genomen van de analyse van de politieke situatie en de aanpassingen, sprak de fractie haar unanieme goedkeuring uit.

Liberaal Reveil

Het eerstvolgende nummer van Liberaal Reveil, dat binnenkort uitkomt, bevat o.a. de volgende artikelen:

- "Tot de volgende zomer?" door H.A.L. van Hoof
- "Haya van Someren-Downer, Vrouw voor Vrijheid en Democratie" door H. Wiegel
- "Nederlands identiteitsbesef: dynamisch en omstreden fenomeen" door S.W. Couwenberg
- "Geen progressieve maar een liberale volkspartij is nodig" door M.H. Klijnsma
- "Brandstofheffing kritisch onder de loep genomen" door H. Keuken en H.H.J. Labohm

Liberaal Reveil is een uitgave van de Prof. mr. B.M. Teldersstichting.
U kunt bovenstaand nummer bestellen op het redactie-adres:
Koninginnegracht 55a
2514 AE 's-Gravenhage
tel. 070-3631948; fax 070-3631951.

De abonnementsprijs (6 nrs) bedraagt ƒ 55,-- per jaar.
Voor jongeren onder de 27 jaar is de prijs ƒ 30,--. Losse nummers ƒ 9,50.

expresse Extra Editie

Overzicht van de maatregelen uit het regeerakkoord:

De maatregelen in het regeerakkoord van de PvdA, VVD en D66 houden in dat veel zaken in de komende vier jaar gaan veranderen. De maatregelen moeten zorgen voor extra nieuwe banen, vermindering van de werkloosheid, lastenverlichting voor zowel de burger als de werkgever, en verdere terugdringing van het tekort van de rijksoverheid. Hierbij een overzicht van de maatregelen die het beoogde kabinet-Pvda/VVD/D66 in de komende vier jaar wil nemen.

Werk
- In de komende vier jaar moeten 350.000 nieuwe banen ontstaan, onder meer door beperking van de stijging van CAO-lonen. Verlies aan koopkracht wordt beperkt door lastenverlichting.
- Voor bepaalde sectoren en voor een beperkte tijd wordt afgezien van de plicht het wettelijk minimumloon te betalen.
- Op het minimumniveau worden de werkgeverslasten verlicht.
- Er worden 50.000 banen gecreëerd voor langdurig werklozen.

Sociale uitkeringen
- Privatisering Ziektewet en uitvoering AOW.
- De hoogte en duur van de sociale uitkeringen worden nog niet aangepast. In de zomer van 1996 wordt bezien of verder ingrijpen in het stelsel noodzakelijk is.
- De uitkeringen worden in 1995 niet gekoppeld aan de lonen. Voor de jaren daarna wordt in principe voor de helft gekoppeld, maar dat wordt van jaar tot jaar bekeken.

WAO/Ziektewet/AAW
- Het afsluiten van verzekeringen voor de WAO en de Ziektewet wordt overgeheveld naar de marktsector, waardoor de premies lager kunnen worden.
- De nieuwe arbeidsongeschiktheidspremie komt voor rekening van de werkgever (nu nog de werknemer). Dit gebeurt loonkostenneutraal, omdat het het resulteert in een lagere overhevelingstoeslag.
- De bonus/malus-regeling komt te vervallen. Nu nog krijgen werkgevers een bonus als ze een arbeidsongeschikte aannemen en betalen zij een boete als een werknemer in de WAO belandt.

Werkloosheidswet
- De eisen om in aanmerking te komen voor een bongerelateerde WW-uitkering worden verscherpt. Men moet vier van de laatste vijf jaar hebben gewerkt en bovendien 26 van de laatste 39 weken. Wie hieraan niet voldoet krijgt nog maar zeventig procent van het minimumloon voor de duur van maximaal zes maanden.
- De werkloosheidsuitkering bij vrijwillig ontslag komt te vervallen.
- De wachtgeldperiode voor rekening van de werkgever wordt verlengt tot drie maanden.

Kinderbijslag
- De hoogte van de kinderbijslag wordt niet meer bepaald door het aantal kinderen. Vanaf het derde kind komt de verhoging van de bijslag te vervallen.
- De kinderbijslag voor kinderen tot 6 jaar blijft gehandhaafd op 70% van de 'standaard-uitkering'. Voor 6- tot 12-jarigen en voor 12- tot 18-jarigen wordt de bijslag teruggebracht tot resp. 85 en 100 procent (is nu 100 en 130 procent).
- De toeslag op de kinderbijslag komt te vervallen. Daar staat tegenover dat ook de kinderpremies voor het ziekenfonds en de AWBZ verdwijnen.
- De kinderbijslag voor het eerste kind wordt vermoedelijk verhoogd.
- De kinderbijslag voor 18 jaar en ouder vervalt.

Nabestaanden
- Het recht op een minimum inkomen bij het overlijden van een partner komt in 1996 te vervallen, echter alleen voor die mensen die ná 1 januari 1945 zijn geboren en geen kinderen hebben.
- Vanaf 1996 wordt het recht op een nabestaanden-uitkering afhankelijk gemaakt van het eigen inkomen uit arbeid. Dat geldt niet voor degene die al een uitkering hebben; daarvan wordt de hoogte pas in 1998 inkomensafhankelijk gemaakt.

AOW
- De AOW blijft als basispensioen op de lange termijn gewaarborgd.
- Het automatisme dat de jongere partner van een 65-plusser een toeslag krijgt die gelijk is aan de AOW van de echtgenoot verdwijnt voor nieuwe gevallen. Een uitzondering wordt gemaakt voor diegene die door deze maatregel onder het sociaal-minimum zouden zakken.
- Voor bejaarden met alleen AOW of een klein aanvullend pensioen komt er een belastingaftrek om koopkrachtverlies te beperken.

Wonen
- De vermogenstoets in individuele huursubsidie wordt aangescherpt.
- In de sociale sector worden 15.000 extra woningen gebouwd.

Milieu
- Er wordt op 1 januari 1996 voor kleinverbruikers een heffing op energie ingevoerd.
- De voorgenomen verhoging van de brandstofaccijns gaat alleen door als Nederland daarmee niet uit de pas dreigt te lopen met de aangrenzende landen.

Infrastructuur
- De hoge-snelheidslijn wordt aangelegd volgens het voorkeurstracè van het vorige kabinet.
- Uitgaande van de uitbreiding van Schiphol en de aanleg van een volwaardige Hoge Snelheids Lijn (HSL), is aan de luchthaven bij Rotterdam geen nationaal economisch belang verbonden.
- Onderzoek naar betaalbare alternatieven voor de Betuwelijn moeten binnen halfjaar duidelijkheid opleveren.

Bedrijfsleven
- De openingstijden van winkels en publieke instellingen worden uitgebreid.
- Het aantal regels voor bedrijven wordt beperkt.
- Startende ondernemers krijgen mogelijk fiscale aanmoediging.
- De spaarloon regelingen worden aangepast. Hoe dat gebeurt, staat nog niet vast.

Bestuur
- De mogelijkheden om een correctief referendum te houden, wordt voorbereid.
- Er komt een onderzoek naar wijziging van het kiesstelsel opdat er een meer rechtstreekse relatie tussen kiezers en gekozene komt.
- Het wordt mogelijk gemaakt om wethouders te benoemen die niet in de gemeenteraad zitten.

Samenleving
- De belemmeringen om na het 65e levensjaar te blijven werken worden weggenomen.
- Nieuwe inwoners van Nederland moeten inburgeringscontracten sluiten: niet naleven ervan wordt bestraft.
- De aftrek van de rente op persoonlijke leningen (consumptief krediet) vervalt.

Veiligheid
- De politie wordt met enkele duizenden agenten uitgebreid.
- Het aantal cellen wordt uitgebreid: alternatieve straffen worden vaker toegepast.
- Er komt een landelijk rechercheteam.

Onderwijs
- De samenwerkingsschool wordt wettelijk mogelijk gemaakt.
- De overschrijdingsregeling verdwijnt, alleen materiële gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs.
- Studenten moeten gemiddeld korter studeren. Na overleg met instellingen worden qua duur gedifferentieerde opleidingen ontwikkeld met selectief toegankelijke vervolgopleidingen.
- De studiebeurs wordt omgezet in een prestatiebeurs, waarbij de student eerst moet lenen en terugbetaling afhankelijk is van het studietempo (behalen van diploma komen op gestelde studieduur). Voor vervolgopleidingen kunnen studenten alleen lenen.

Immigratiebeleid
- De strengere aanpak asielzoekers moet worden voortgezet.
- De minister van Justitie wordt verantwoordelijk voor asielzoekers tot dezen erkent zijn.

Volksgezondheid
- Medisch specialisten zouden in dienst moeten treden van ziekenhuizen. Ze krijgen dan een basishonorarium met toeslagen.
- Onverzekerbare risico's en ouderenzorg worden ondergebracht in de AWBZ. Geneesmiddelen, hulp- en kunst middelen worden overgeheveld naar het ziekenfonds of de ziektekostenverzekering.
- De eigen bijdrage voor hulpmiddelen voor ouderen en chronisch zieken worden per 1 januari gedurende 1 jaar afgeschaft.
- Het ziekenfonds en de particuliere verzekeringen krijgen een verplicht pakket. Dat wordt soberder dan het ziekenfondspakket en is door het deels schrappen van de kosten van de tandarts, paramedische hulp en bepaalde medicijnen. Er is een mogelijkheid voor aanvullende verzekeringen.
- Er wordt een eigen risico van 200 gulden ingevoerd voor zowel ziekenfonds als particuliere verzekering.

expresse 139
3 september 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Solide

Het debat over de regeringsverklaring is achter de rug. Het kabinet Kok-Dijkstal-Van Mierlo staat op de rails. Oppositieleider Heerma heeft zijn vuurdoop gehad. Het parlement en het nieuwe kabinet kunnen aan het werk. Dat is maar goed ook. Er is veel te doen. De problemen die tijdens de verkiezingscampagne bestonden zijn nog steeds even groot. Er zijn weliswaar signalen dat het met de werkgelegenheid de goede kant uit gaat maar we zijn er nog lang niet. Staatssecretaris Linschoten krijgt een zware kluif aan de veranderingen die in het sociale zekerheidsstelsel moeten worden aangebracht. Minister Dijkstal heeft in zijn nieuwe hoedanigheid reeds te maken gehad met de IRT-affaire. Dagelijks bereiken ons berichten dat de zware criminaliteit haar grijparmen steeds verder uitstrekt. In zowel het regeerakkoord als in de regeringsverklaring staan tal van goede voornemens om al deze problemen het hoofd te bieden. Maar papier is geduldig, het gaat om de uitvoering van de plannen. Daarom is het goed dat er een so-li-de kabinet is gekomen. Sociaal, liberaal en democratisch, maar ook een stevige groep mensen met een frisse uitstraling. Er zijn ministers en staatssecretarissen gekomen die geloven in de geloofwaardigheid van deze coalitie. Als het aan hen ligt wordt het nieuwe kabinet een succes. De VVD-fractie zal de nieuwe bewindslieden positief tegemoet treden maar het vloeit voort uit de taak van het parlement dat wij dat met een gezonde dosis kritiek zullen doen.
Dit is mijn eerste column in het nieuwe parlementaire seizoen. Het eerste jaar voor het nieuwe kabinet. Een periode ook waarin de Provinciale Staten, en dus ook de Eerste Kamer opnieuw zullen worden gekozen. Met behulp van VVD-Expresse zal de fractie proberen dit parlementaire jaar tot een succes te maken.

Frits Bolkestein

Vijf hoofdpunten van kabinetsbeleid

(Frits Bolkestein tijdens de eerste termijn van de kant van de Kamer bij het debat over de regeringsverklaring)

1. Leidende gedachte van het Regeerakkoord is de herijking van de verhouding tussen gemeenschappelijke regelingen en eigen verantwoordelijkheid, een herijking die aansluit bij de grotere zelfstandigheid van mensen in gewijzigde culturele en maatschappelijke verhoudingen. Deze passage is liberalen uit het hart gegrepen.

2. Flinke stappen worden gezet op weg naar een definitieve sanering van de overheidsfinanciën. In 1998 moet voor een bedrag van f.18 miljard zijn omgebogen. Door het grote gat dat het vorige kabinet heeft nagelaten, kon dat niet minder zijn. Hoewel dit een zeer grote taakstelling is, die hoe dan ook moet worden gehaald, en hoewel wij dan aan het criterium voor het overheidstekort van de Economische en Monetaire Unie zullen voldoen, zijn wij daarmee nog niet uit de brand. De schuld van de overheid is ook dan nog veel te groot.

3 De lastenverlichting van ongeveer f.9 miljard is zonder precedent. Zij weegt op tegen de lastenverzwaring van het vorige kabinet. Daarmee zijn wij weer op het niveau van 1989. Die lastenverlichting is essentieel voor het scheppen van werk. Omdat de werkloosheid steeds meer een gevolg van gebrek aan scholing is geworden (de werkloosheid onder laaggeschoolden is verhoudingsgewijs groter) wordt een groot deel van de lastenverlichting aangewend voor vermindering van de werkgeverslasten aan de onderkant van de arbeidsmarkt en dus van de brutoloonkosten.

4. Voor twee van de drie werknemersverzekeringen worden de wissels omgezet. Dat is geheel in lijn met de herijking van verantwoordelijkheden genoemd onder punt 1. Er komt een nieuwe uitvoeringsorganisatie voor de sociale verzekeringen, die spoort met het rapport van de Commissie-Buurmeijer en het debat daarover. De wissels worden voorts omgezet op het terrein van de volksgezondheid. Het Plan-Simons verdwijnt uit beeld. De AWBZ wordt beperkt tot de onverzekerbare risico's. Het ziekenfondspakket wordt afgeslankt en er komt een eigen risico. Hier staan Staatssecretaris Linschoten en Minister Borst voor omvangrijke opgaven. Zij verdienen steun daarvoor.

5. Het akkoord gaat uit van een behoedzame raming van de economische groei, namelijk 2%. Aldus wordt de fout van 1989 vermeden. En er ligt een stevige afspraak met betrekking tot de begrotingsvoordelen die een hogere economische groei met zich meebrengt. Eerst komt het financieringstekort aan de beurt, dan f.100 miljoen voor politie en justitie, dan weer het financieringstekort, dan lastenverlichting en tenslotte economische structuurversterking. Lastenverlichting is ook een economische structuurversterking. Deze passage is een der allerbelangrijkste van het Regeerakkoord.

Nieuwe leden

In verband met de benoeming van de leden Hans Dijkstal, Annemarie Jorritsma, Erica Terpstra en Robin Linschoten tot respectievelijk minister van Binnenlandse Zaken, tevens vice-premier, minister van Verkeer & Waterstaat, staatssecretaris van het ministerie van VWS en staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn dinsdag 30 augustus jl. vier nieuwe leden beëdigd. Het zijn de 45-jarige Jan Hendrik Klein Molenkamp tot voor kort Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Rotterdam, Theo van den Doel (42) veiligheids- en defensiedeskundige van het Instituut voor Internationale Betrekkingen 'Clingendael', Otto Vos (39), advocaat, en Willem Keur (41) akkerbouwer en mede-eigenaar Touringcar-bedrijf. Bij het sluiten van de vorige editie waren enige namen van nieuwe bewindslieden nog niet bekend. Hieronder volgen de twee nog ontbrekende VVD-bewindslieden en alle namen van de leden van het kabinet Kok-Dijkstal-Van Mierlo.

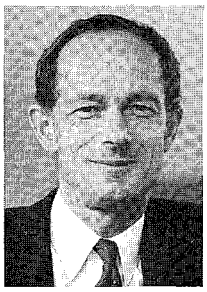

Jan Hendrik Klein Molenkamp

Willem Keur

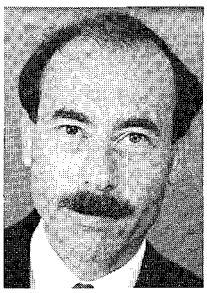

Theo van der Poel

Otto Vos

Buitenlandse Zaken

Als staatssecretaris van Buitenlandse Zaken speciaal belast met Europese aangelegenheden is benoemd Michiel Patijn (52), tot voor kort secretaris-generaal van het Ministerie van Defensie.

Defensie

Op 22 augustus jl. werd de voormalige vice-voorzitter van de VVD, Jan Gmelich Meijling benoemd tot staatssecretaris van Defensie. Gmelich Meijling (58), was tot voor kort burgemeester van Den Helder. Hij begon zijn carrière in 1956 bij de Koninklijke Marine.

Fractiebestuur

De VVD-fractie heeft in haar vergadering van 30 augustus jongstleden een nieuw fractiebestuur gekozen:

Frits Bolkestein	(voorzitter)
Benk Korthals	(vice-voorzitter)
Frans Weisglas	(secretaris)
Broos van Erp	(penningmeester)
Henk van Hoof	(secretaris personeel)
Monique de Vries	(lid)

Kabinet

MINISTERS:

- Minister-President, Minister van Algemene Zaken
  Wim Kok (PvdA)
- Vice-Minister-President, Minister van Binnenlandse Zaken
  Hans Dijkstal (VVD)
- Vice-Minister-President, Minister van Buitenlandse Zaken
  Hans van Mierlo (D66)
- Minister van Justitie
  Winnie Sorgdrager (D66)
- Minister van Financiën
  Gerrit Zalm (VVD)
- Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
  Jo Ritzen (PvdA)
- Minister van Defensie
  Joris Voorhoeve (VVD)
- Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
  Margreet de Boer (PvdA)
- Minister van Verkeer en Waterstaat
  Annemarie Jorritsma-Lebbink (VVD)
- Minister van Economische Zaken
  Gerrit Wijers (D66)
- Minister van Sociale Zaken en Werkgelenheid
  Ad Melkert (PvdA)
- Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
  Els Borst (D66)
- Minister voor Ontwikkelingssamenwerking
  Jan Pronk (PvdA)

STAATSSECRETARISSEN:

- **Buitenlandse Zaken**
  Michiel Patijn (VVD)
- **Justitie**
  Elisabeth Schmitz (PvdA)
- **Binnenlandse Zaken**
  Jacob Kohnstamm (D66), en
  Tonnie van de Vondervoort (PvdA)
- **Onderwijs Cultuur en Wetenschappen**
  Aad Nuis (D66)
  Tineke Netelenbos (PvdA)
- **Financiën**
  Willem Vermeend (PvdA)
- **Defensie**
  Jan Gmelich Meijling (VVD)
- **Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**
  Dick Tommel (D66)
- **Economische Zaken**
  Anneke van Dok (PvdA)
- **Sociale Zaken en Werkgelegenheid**
  Robin Linschoten (VVD)
- **Volksgezondheid, Welzijn en Sport**
  Erica Terpstra (VVD)

Tweede termijn Frits Bolkestein-debat regeringsverklaring

'Ik heb er geen enkele moeite mee om voor mijn partij herkenbare punten in het regeerakkoord te vinden. Laat ik beginnen met het hoofdpunt, namelijk werk. Het regeerakkoord leidt tot een extra banengroei van 125.000 in vier jaar. Dat is precies evenveel als de uitkomst van het verkiezingsprogramma van mijn partij. Naar het zich laat aanzien zal onze hoofddoelstelling dus ook worden bereikt.
Die banengroei wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een lastenverlichting van ongeveer 9 miljard. In ons verkiezingsprogramma gingen wij uit van 10 miljard. Ik leid hieruit dus af dat ongeveer 90% van onze verlangens op dit punt worden gehonoreerd. Een derde punt van groot belang voor mijn partij is dat het kabinet uitgaat van het zogenaamde behoedzame groeiscenario, terwijl de economie reeds het begin van een opleving laat zien. Gegeven die solide afspraak in het regeerakkoord over eventuele groeimeevallers, zijn wij er ook van overtuigd dat die meevallers niet zullen worden bejubeld, om een term uit een vorige periode te gebruiken.
Zie hier drie redenen waarom wij ervan uitgaan dat dit kabinet de doelstelling van "werk, werk en nog eens werk" ten uitvoer zal brengen. Wij gaan ervan uit dat het overeengekomen pakket maatregelen effectief zal blijken. Zo niet, dan zal uiterlijk in de zomer van 1996 een herbeoordeling van dit compromis plaats hebben. Maar ook dan zullen wij proberen het met onze coalitiepartners eens te worden.'
'Tot slot het volgende, voorzitter. De vraag is gesteld of dit een gelegenheidskabinet is. Dat zou suggereren dat er een reeks toevalligheden zou zijn, wellicht te beginnen op 3 mei met de uitslag van de verkiezingen. Tot op zekere hoogte hebben toevalligheden natuurlijk een rol gespeeld. Ik wil echter volstrekt duidelijk maken dat voor mijn fractie en mijn partij dit kabinet niet het gevolg is van een min of meer toevallig proces. Op de cruciale momenten heb ik in mijn hoedanigheid als onderhandelaar namens mijn partij en heeft ook de fractie van de VVD kort daarna zeer weloverwogen de vragen beantwoord die telkens voorlagen. Willen wij deze coalitie? Het is zeer wel overwogen door onszelf beredeneerd en beargumenteerd. Daardoor is er voor ons geen sprake van een gelegenheidskabinet. Dit is een volwaardig parlementair kabinet dat kan rekenen op de politieke steun van de VVD en dat gevormd is op basis van een regeerakkoord waaraan wij ons zullen houden.'
'Het eerste kabinet-Thorbecke werd door de volksvertegenwoordiging waarmee het te maken had met de nodige scepsis bejegend. De toenmalige minister-president gaf zijn kabinet daarom het motto "Wacht op onze daden mee". Daarnaar is deze dagen meermalen verwezen. De VVD-fractie staat niet sceptisch tegenover dit kabinet. Het *regeerakkoord mag er zijn.* De solide bewindslieden wekken vertrouwen, maar wij wachten natuurlijk wel op hun daden.

AOW

Tijdens het debat over de regeringsverklaring is uit verschillende hoek kritiek geuit op de kabinetsplannen ten aanzien van de AOW. Het kabinet wil de toeslag aan AOW-ers met een partner jonger dan 65 jaar afhankelijk maken van het inkomen van de AOW-er zelf. VVD-fractievoorzitter Bolkestein uitte hier bedenkingen. 'De maatregel kan zeer hard uitwerken voor mensen met een jongere partner die 65 worden na 1 januari 1996. Ook ontstaat rechtsongelijkheid ten opzichte van alleenstaanden. Daarnaast is de maatregel een straf op het goede gedrag van degenen die voor een aanvullend pensioen hebben gezorgd'.
Premier Kok antwoordde hierop door te stellen dat hij in principe vasthield aan het bezuinigingsbedrag overeengekomen in het regeerakkoord. De samenhang in het pakket zou indien hierop inbreuk zou worden gemaakt, gaan ontbreken.
Het is overigens nog lang niet zeker of dat AOW-voorstel in deze vorm ook daadwerkelijk doorgang zal vinden. Het wetsvoorstel moet nog worden ingediend. Alternatieven kunnen dan worden besproken. De VVD, gesteund door D66 heeft het kabinet bovendien gevraagd om te onderzoeken wat de inkomenseffecten van 't voorstel voor de betrokkenen zijn. De regering zal de deze cijfers presenteren, in samenhang met de wet-Van Otterloo. De discussie hierover en over mogelijke alternatieve voorstellen zal dan in alle openheid volgen.

Inlichtingen:
Henk van Hoof, 070-3182885.

Buitenlands beleid

Fractievoorzitter Frits Bolkestein pleitte tijdens het debat over de regeringsverklaring voor de in het regeerakkoord beoogde integrale benadering van het buitenlands beleid. Humanitaire interventies illustreren hiervan de noodzaak. De VVD-fractie is van mening dat de financiële middelen voor de verschillende onderdelen van dat beleid ook meer dan vroeger in onderling verband moeten worden bezien.
In het regeerakkoord worden ten aanzien van dit punt een aantal grenzen gemarkeerd. Het BNP-percentage voor werkelijke hulp, de zogenaamde ODA-norm, zal tussen de 0,7% en 0,9% liggen, afhankelijk van de uitkomst van een herbezinning op de totale Nederlandse inbreng in de internationale samenwerking. De VVD vindt dat het recente, kritische rapport van de inspectie te velde een belangrijke rol moet spelen. De fractievoorzitter vroeg de regering, op korte termijn een commissie van externe deskundigen in te stellen die de gewenste evaluatie ter hand kan nemen. De commissie moet zich buigen over de vraag op welke grond Nederland meer moet besteden aan ontwikkelingshulp dan internationaal is overeengekomen.
Verdere bezuinigingen op de defensiebegroting staan onder een beslag van de eis dat de Prioriteitennota wordt uitgevoerd, in het bijzonder voor zover het gaat om de tot 1998 doorlopende reorganisatie van de krijgsmacht.

Inlichtingen:
Frans Weisglas: 070-3182903.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie, en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Samenvatting eerste termijn Frits Bolkestein tijdens het debat over de regeringsverklaring.

Formatie

Ik wens het kabinet van harte geluk met zijn aantreden. De informaties en formatie hebben 111 dagen geduurd. Dat is op vier na de langste tijd sinds de Tweede Wereldoorlog. Maar de verkiezingsuitslag van 3 mei was er dan ook naar. Met die uitslag en dit kabinet is de ontzuiling nagenoeg voltooid. Betekent dit een radicale breuk met het verleden? Wordt Nederland met dit kabinet een ander land, zoals de Heer Van Mierlo een en ander maal heeft beweerd? Neen. Een land verandert niet zo maar van aard, en zeker Nederland niet. Sommige kabinetten hebben het moeten stellen zonder liberalen, andere zonder socialisten. Nu is het dan de beurt aan de christendemocraten. In een land met evenredige vertegenwoordiging en dus veel partijen ligt dat in de natuurlijke loop der dingen. Dit kabinet is dus niet essentieel anders dan voorgaande kabinetten. Wel zal het een ander beleid voeren, zeker in vergelijking met het vorige kabinet.
Het is goed dat hier een kabinet zit dat kan rekenen op de steun van een meerderheid van de Tweede Kamer. Er waren van meet af aan drie coalities mogelijk. Ten eerste PvdA-CDA-D66. Die coalitie had betekend dat de twee grootste verliezers in het zadel waren gebleven. Daarmee zou een loopje zijn genomen met de verkiezingsuitslag. Daarom is die coalitie ook nooit echt in beeld geweest. De tweede mogelijkheid was een coalitie CDA-VVD-D66. Maar die mogelijkheid is door de heer Van Mierlo geblokkeerd. Bleef over de huidige coalitie, een minderheidskabinet of nieuwe verkiezingen. Dit laatste zou een absolute blamage voor de politiek zijn geweest. Een minderheidskabinet zou voorts niets wezenlijks hebben kunnen uitrichten. Ook dan zouden vervroegde verkiezingen het gevolg zijn geweest. Er was dus geen bruikbaar alternatief voor dit kabinet. Betekent dit nu dat de VVD met lange tanden aan de komende regeerperiode begint? Geenszins. Er ligt een regeerakkoord dat er zijn mag en de bewindslieden vormen een alleszins verfrissende en vertrouwenwekkende ploeg.

Nieuwe tijd

In de afgelopen zes maanden heb ik meermalen betoogd dat wij aan het begin staan van een nieuwe tijd. Men zou misschien beweren dat de bijzondere politieke samenstelling van deze regeringscoalitie een levend bewijs van deze stelling is. Maar in de personele invulling van dit kabinet schuilt mijns inziens een veel sterker element van vernieuwing dan in zijn politieke samenstelling. Ik doel daarbij niet alleen op het grote aantal nieuwe gezichten, maar vooral op het feit dat althans VVD en PvdA bewindspersonen hebben geleverd die niet hun gehele leven dezelfde partijpolitieke voorkeur hebben gehad. Sommigen kijken daar een beetje vreemd tegen aan. Maar ik vind het een goede zaak, zolang de bewindslieden tenminste niet tijdens de rit gaan zweven. De tijd van gewoontestemmen is immers voorbij. De groeiende politieke mobiliteit is een teken van toegenomen sociale mobiliteit en de daarmee samenhangende emancipatie van de Nederlandse burger. Waar sociale barrières worden geslecht, worden politieke voorkeuren veel meer een kwestie van overtuiging dan van gewoonte en afkomst. Dat moeten wij toejuichen want om die emancipatie is het ons te doen.
De naoorlogse periode is er een geweest van ongekende sociale mobiliteit en emancipatie. De grootste opdracht voor de Nederlandse politiek in de komende twintig jaar is die winst vast te houden en te vergroten. Ik zeg met opzet "vasthouden" omdat de kansen voor sociale mobiliteit ernstig worden ondermijnd. Er dreigt namelijk een sociale onderklasse te ontstaan die geen kant op kan. Bittere armoede kennen wij in onze samenleving nauwelijks meer. Maar de uitdijende stadsdelen waar meer dan de helft van de inwoners afhankelijk zijn van een uitkering voorspellen weinig goeds. Waar het uitkeringsbestaan tot norm dreigt te worden, worden komende generaties direct in hun toekomst bedreigd. Waar werklozen in grote getale als hopeloze gevallen worden afgeschreven, worden mensen aangemoedigd genoegen te nemen met brood en spelen.
Het is deze nieuwe verstarring van de sociale verhoudingen die de samenhang van de Nederlandse maatschappij onder druk zet. Als er een onderklasse ontstaat die het gevoel heeft dat zij er niet echt bij hoort, of dat het verrichten van inspanningen er nauwelijks toe doet, dan loopt het slecht met ons af. Eén blik op de ghetto's van de grote Amerikaanse steden leert ons wat er gebeurt wanneer hele bevolkingsgroepen hun zelfvertrouwen en de hoop op een betere toekomst verliezen. Wij moeten niet denken dat wij zo'n sociale verloedering kunnen afkopen met hoge uitkeringen. Het gaat er om mensen uitzicht te bieden op een toekomst en hen aan te moedigen het beste uit zichzelf te halen. Een maatschappij zonder mobiliteit is een samenleving zonder perspectief. Een samenleving zonder perspectief is een samenleving zonder samenhang. Wij moeten dus hard werken aan herstel en versterking van de sociale mobiliteit. Wij moeten dat niet doen vanuit het betuttelende concept van de verzorgingsstaat. Om Amerikaanse toestanden te voorkomen, moeten wij wat meer Amerikaanse dynamiek in onze samenleving brengen. Terecht vraagt het Regeerakkoord om een nieuw evenwicht tussen de behoefte aan bescherming en de noodzaak van dynamiek. Wat dit land in de eerste plaats nodig heeft, is een gezond economisch beleid waarin de dynamiek van de arbeidsmarkt wordt hersteld. Daarnaast hebben wij behoefte aan een activerende sociale zekerheid die bescherming biedt zonder de prikkels tot werken te smoren. Een hoogconjunctuur met onvervulbare vacatures is een luxe die wij ons niet meer kunnen veroorloven.

Samenhang en nationale identiteit

De samenhang van onze maatschappij is niet alleen een kwestie van sociale mobiliteit en economische kansen. Die samenhang wordt mede bepaald door de identiteit van ons land, een gevoel van nationale lotsverbondenheid, een gedeelde geschiedenis en cultuur. Het zijn ongrijpbare begrippen, die bovendien door de nationalistische uitwassen van deze eeuw een nare bijsmaak hebben gekregen.
Maar gevoelens van nationale identiteit zijn niet per se benepen of tegen anderen gericht. Zij dragen bij aan de gemeenschapszin die elke samenleving nodig heeft. En patriottische gevoelens hoeven absoluut geen hindernis voor internationale verbondenheid te zijn. Het oranjegevoel van afgelopen zomer liet zich uitstekend combineren met een overstelpende vrijgevigheid voor Rwanda. Het is daarom van belang dat Nederland ook in de Europese Unie zijn nationale identiteit behoudt. Het lijdt weinig twijfel dat in het jaar 2015 de Europese samenwerking op tal van terreinen aanzienlijk zal zijn versterkt. Maar ik denk ook dat in heel Europa de burgers zich meer bij de nationale dan bij de Europese gemeenschap betrokken zullen blijven voelen. Die wetenschap dwingt ons zeer behoedzaam te zijn met het verder overhevelen van nationale bevoegdheden naar het Europese vlak. Wij dreigen daar een kritische grens te overschrijden. Ik breng voorts in herinnering dat Nederland in vergelijking met de andere oorspronkelijke lidstaten van de Europese Unie sinds 1970 onophoudelijk aan positie heeft verloren. In 1970 waren wij immers no.1; in 1980 no.3 en nu hekkesluiter. Dat komt door onze te grote collectieve sector, onze slecht functionerende arbeidsmarkt en door het feit dat wij te veel aandacht aan verdelingsvraagstukken hebben gegeven ten koste van de produktie. Ik roep het kabinet op dit verval te keren door de Nederlandse economie meer dynamiek te geven. Ook de economische globalisering noopt daartoe.

VVD expresse 140
10 september 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Scorend vermogen

Nu de VVD in de persoon van Erica Terpstra de staatssecretaris voor sport levert, is het aardig daar eens wat dieper op in te gaan. Liberalen hebben competitie nooit een vies woord gevonden.

De afgelopen weken is het nieuwe voetbalseizoen van start gegaan. Een competitie met nieuwe kansen, waarin gescoord moet worden en ieder punt telt. Diverse clubs hebben hun selectie uitgebreid met veelbelovende aanwinsten. Het publiek verheugt zich op mooie duels en wacht met spanning af hoe de club van hun keuze zich opstelt.

Zo bekeken is het een kleine stap van politiek naar sport. In de maand september begint het nieuwe parlementaire jaar, Prinsjesdag staat voor de deur. De Kamerfracties tellen vele nieuwe leden, evenals het nieuwe kabinet. De VVD-fractie heeft met zijn 16 aanwinsten kwantitatief en daarmee kwalitatief een flinke impuls gekregen. Onze achterban volgt nauwlettend hoe de club van keuze zich opstelt. Ook in de politiek geldt dat er moet worden gescoord.

Deze vergelijking kent verschillende treffende overeenkomsten. Voor het bedrijven van topsport is niet alleen een uitgebalanceerde opstelling van het team voldoende. Er komt strategie, tactiek en techniek bij kijken. Balvaardigheid moet doelgerichtheid ondersteunen. 'Alle neuzen moeten dezelfde kant uit wijzen, dat kenmerkt een professionele mentaliteit', hoor je coaches vaak zeggen.

Wanneer ik vanuit die invalshoek naar onze partij kijk, heb ik alle vertrouwen in het komende seizoen. De VVD is een politieke club die haar ideeën afstemt en visie richt op de lange termijn. Natuurlijk is de krant van morgen belangrijk, Maar we hechten meer belang aan het resultaat van overmorgen. Wanneer we een akkoord sluiten met andere partijen, dan voeren we dat uit naar de letter en de geest. We gaan vervolgens niet chicaneren. Tegelijkertijd kennen we verantwoordelijkheid die een Tweede Kamerfractie heeft als onafhankelijk controleur van het regeringsbeleid. De fractie is immers niet de ballenjongen van het kabinet.

Wanneer de VVD die lijn vasthoudt, dan verheug ik mij op het komend seizoen en weet dat we aan het eind goed zullen scoren. Want scorend vermogen is er voldoende, zowel in de fractie als in het kabinet.

Benk Korthals

Filmfestival

Het is de laatste jaren regelmatig voorgekomen, dat het Openbaar Ministerie en de media samenwerkten bij het invallen van banken of het ophalen van verdachten door Justitie. Dat gebeurde vorige week weer toen in Limburg voor het oog van de camera - zo dacht men tenminste - de hoofdverdachte van een koppelbazennetwerk werd afgevoerd. Echter, later verscheen het bericht dat de zaak in scene was gezet door het OM. De man die zich onder zijn jasje onherkenbaar verschuilde was niet de verdachte, maar een rechercheur.

VVD-woordvoerder Jos van Rey gebruikte het vragenuur afgelopen dinsdag om van de minister van Justitie, Sorgdrager (D66), te weten te komen of de berichten over die enscenering juist zijn. De VVD heeft daar ernstige bezwaren tegen. De woordvoerder wees er op dat burgers er op moeten kunnen vertrouwen dat dergelijke beelden en berichten overeenkomen met de werkelijkheid. Een dergelijk "toneelstuk" tast bovendien de waardigheid en het gezag van de burger jegens de overheid ernstig aan. Samenwerking tussen OM en de media kan eenvoudig te ver gaan. Meerdere malen werden opgepakte verdachten later vrijgesproken. Dan is het aangebrachte leed niet meer goed te maken.

De minister antwoordde niet precies te weten wat er in Limburg was gebeurd. Maar deed de toezegging een onderzoek in te stellen. Ze wees erop dat de richtlijnen uiterste terughoudendheid voorschrijven als het gaat om filmen e.d. De woordvoerder herhaalde nogmaals dat er "meer boeven moeten worden gevangen in plaats van tijd te besteden aan het opvoeren van theaterstukken." Hij sloot af met de vraag: "Het is toch niet de bedoeling dat wanneer het onderzoek is afgerond, de film naar het festival van Montreux wordt gezonden?"

Inlichtingen:
Jos van Rey, 070-3182899.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.
De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Kamercommissies VVD-Fractie

Indeling per 6 september 1994

KAMERCIE.	LID	PLV.Lid
NED.ANT/ ARUB.Z.	Te Veldhuis	Weisglas
	Korthals	Blaauw
	Remkes	Verbugt
	Van Rey	Rijpstra
	v.d.Stoel	Van den Doel
BUZA	Blaauw	Bolkestein
	Weisglas	Korthals
	Van Heemskerck	V.d.Stoel
	Hessing	Voûte
	Van den Doel	Hoogervorst
EG	Blauw	De Korte
	Weisglas	Blaauw
	Voûte	Van Heemskerck
	Hessing	Verbugt
	Hoogervorst	Vos
DEFENSIE	Korthals	Van Rey
	Dees	Weisglas
	Van Hoof	Van Heemskerck
	Voûte	Hessing
	Van den Doel	Keur
BIZA	Van Erp	Korthals
	Te Veldhuis	Van Hoof
	Remkes	Van der Stoel
	Essers	H.Kamp
	Cornielje	Klein Molekamp
JUSTITIE	Korthals	Dees
	Van der Stoel	Weisglas
	B. de Vries	Te Veldhuis
	M. de Vries	Rijpstra
	Vos	Van den Doel
O/W + CULTUUR	M.Kamp	Dees
	Cherribi	Van Erp
	Rijpstra	Korthals
	Cornielje	Van Heemskerck
	M. de Vries	Essers
WV + SPORT	Dees	Voûte
	M.Kamp	Rijpstra
	De Korte	Essers
	Van Heemskerck	Cornielje
	Cherribi	M.de Vries
FINANCIEN	De Korte	M.Kamp
	Van Rey	Van Hoof
	H.Kamp	Voûte
	Hoogervorst	Hessing
	B. de Vries	Hofstra
RIJKSUITGAVEN	De Korte	Van Erp
	Van Rey	Verbugt
	H. Kamp	Remkes
	Hoogervorst	B. de Vries
	Hofstra	Hessing
EZ	Van Erp	De Korte
	Blaauw	Van Rey
	Remkes	Weisglas
	Voûte	Verbugt
	Hessing	Klein Molekamp

KAMERCIE.	LID	PLV.Lid
SOZAWE	M.Kamp	Hoogervorst
	Van Hoof	Cherribi
	Van der Stoel	B. de Vries
	Essers	M. de Vries
	Klein Molekamp	Hofstra
VROM	Van Erp	Blauw
	Te Veldhuis	H.Kamp
	Verbugt	Hoogervorst
	Klein Molekamp	Vos
	Hofstra	Keur
LNV	Blauw	Te Veldhuis
	M.Kamp	Verbugt
	Rijpstra	Remkes
	Vos	H.Kamp
	Keur	Cornielje
V&W	Blaauw	Blauw
	Verbugt	Te Veldhuis
	H.Kamp	Korthals
	Keur	Remkes
	Hofstra	Klein Molekamp
PRESIDIUM	Dees	Van Erp
	Weisglas	
WERKWIJZE	Dees	De Korte
	Van Erp	Blauw
	Cornielje	Van Heemskerck
	M.de Vries	Klein Molekamp
	-	Van den Doel
VERZ. SCHRIFTEN	Van Hoof	M. Kamp
	B. de Vries	Cherribi
GELOOFS-BRIEVEN	Te Veldhuis	
INL.VEILGH.D.	Bolkestein	
GEM.CIE. STENOGR.	Blauw	
IPU	Verbugt	
TAALUNIE	Te Veldhuis	
	Van Heemskerck	
RvE/WEU	Dees	
	Blaauw	
BENELUX	Dees	Van Rey
	Te Veldhuis	Verbugt
	Van Heemskerck	Voûte
NAA	Van Heemskerck	
	Weisglas	
CVSE	Hessing	

AOW

De gevolgen van het Regeerakkoord van het nieuwe kabinet voor de AOW hebben de laatste tijd nogal wat aandacht gekregen. Dat was ook zeer begrijpelijk. Helaas heeft dat er ook toe geleid dat er nogal wat voorbarige en mogelijk mede daardoor verkeerde informatie werd gegeven. Daarom is het goed om een aantal zaken hier nog eens op een rij te zetten.
Op de eerste plaats gaat het daarbij om de koopkracht van de ouderen in 1995. In ons verkiezingsprogramma hebben wij aangegeven de AOW intact te willen houden en de hoogte ervan niet te willen beperken. Bovendien was niet alleen de hoogte van het AOW-bedrag van belang, maar ook de inkomensgevolgen in de vorm van de koopkracht. Wanneer we nu naar die beloften in het verkiezingsprogramma kijken, dan zien we dat de hoogte van de AOW op zichzelf niet aangetast wordt. En met betrekking tot het koopkrachtbeeld zal blijken dat dit er voor het merendeel van de AOW-ers voor 1995 alleszins redelijk uitviel. Anders dan velen verwachten of vermoeden zorgt de in het paarse regeerakkoord opgenomen ouderenaftrek in de belastingssfeer er voor dat het koopkrachtbeleid voor ouderen in het algemeen een zeer wel aanvaardbaar resultaat leidt. Omdat die ouderenaftrek zal gaan gelden voor iedere 65-plusser die in de eerste belastingschijf zit, wordt voor 90% van de 65-plusser voor 1995 in werkelijkheid hetzelfde bereikt als bij een volledige koppeling van de AOW het geval zou zijn geweest. Daarmee heeft de VVD voor 1995 bereikt wat we reeds lang willen en dus ook in het verkiezingsprogramma hadden opgenomen. Een bevriezing van alle uitkeringen behalve de AOW, omdat de AOW moet worden gezien als een basispensioen en niet als een arbeidsmarkt-gerelateerde uitkering.
Een tweede onderdeel van de afspraken in het regeerakkoord betreft de toeslag op de AOW-uitkering van een AOW-er met een partner jonger dan 65 jaar. In het regeerakkoord is opgenomen dat vanaf 1 januari 1996 - dus alleen voor nieuwe gevallen - deze toeslag afhankelijk zal worden gemaakt van het inkomen van de AOW-er zelf.
Dit paarse beleidsvoornemen is direct op veel verzet gestuit. Zo wordt het als onbillijk ervaren dat men -na vaak vele jaren pensioenpremie te hebben betaald om op de 65-jarige leeftijd 70% van het eindloon (AOW + aanvullend pensioen) te ontvangen- ineens met een korting wordt geconfronteerd die tot zo'n duizend gulden per maand kan oplopen. Men is er immers van uitgegaan dat de toeslag voor de jongere partner volledige tot uitbetaling zou komen; dit was dan ook als franchise in het 70%-eindloon-pensioen verwerkt.
Ook wordt gewezen op de rechtsongelijkheid die ontstaat ten aanzien van alleenstaande AOW-ers met eenzelfde aanvullend pensioen. Zij ontvangen 70% AOW, terwijl de AOW-er met een partner jonger dan 65 jaar, slechts 50% AOW zal krijgen.
In het kamerdebat over de Regeringsverklaring heeft Frits Bolkestein weergegeven dat ook de VVD-fractie kritiek heeft op het omstreden AOW-voorstel. Van onze kant is dan ook aangegeven dat wij over dit voornemen van het kabinet nog een open discussie willen voeren. Tegelijkertijd hebben wij gesteld ons wel gebonden te achten aan de budgettaire opbrengst ad 450 mln. van dit wetsvoorstel die hiervoor is voorzien in 1998. De VVD-fractie heeft bij de bespreking van de Regeringsverklaring aangedrongen op een nadere beschouwing van de financiële gevolgen van de maatregelen voor de betrokken ouderen. Daarbij zal ook rekening moeten worden gehouden met andere inkomenseffecten, zoals die ten gevolge van de Wet Van Otterloo.
Het is duidelijk dat de VVD-fractie moeite heeft met dit onderdeel van het regeerakkoord. Dat is niet alleen gebaseerd op de hiervoor genoemde redenen, maar ook vanwege het feit dat de maatregel kan worden omzeild door de uitbetaling van het aanvullende pensioen uit te stellen totdat de jongere partner zelf 65 jaar wordt waardoor de AOW-toeslag ondertussen wel volledig tot uitbetaling komt. Wij sluiten allerminst uit dat mede gezien de uitkomsten van het gevraagde onderzoek, andere maatregelen dan het ingrijpen inde AOW-toeslag als alternatief kunnen dienen.
Ook speelt een belangrijke rol dat er in het regeerakkoord een samenhang bestaat tussen de voornemens met betrekking tot de toeslag enerzijds en de verlenging van de tweede belastingschijf anderzijds. Dit aspect zal bij de verdere afweging betrokken moeten worden.
Het is duidelijk dat er over dit onderdeel van het regeerakkoord nog de nodige discussie zal plaatsvinden. Dat de VVD daarbij zeer zorgvuldig zal opereren was voor het AOV dusdanig vertrouwenwekkend, dat een door die partij ingediende motie, waarin deze AOW-maatregel werd verworpen, door hen niet in stemming werd gebracht.

Inlichtingen:
Henk van Hoof, 070-3182885,
Rudolf de Korte, 070-3182890.

Spreekverbod

De geruchtmakende IRT-affaire lijkt nog steeds niet ten einde.
Een van de hoofdrolspelers, hoofdcommissaris Nordholt, haalde vorige week flink uit in de media naar de commissie-Wierenga die de zaak begin dit jaar onderzocht. Ook betichtte hij de politiek er van zich niet aan beloften te houden wat betreft de bestrijding van de misdaad. Het was niet de eerste keer dat de hoofdcommissaris via de media van zich deed spreken. Vandaar dat de VVD bij monde van Jan Kees Wiebenga diens publicitair optreden al meermalen aan de kaak stelde.

Een andere hoofdrolspeler in de IRT-affaire, procureur-generaal Van Randwijck, besloot vorige week de hoofdcommissaris op zijn verantwoordelijkheden te wijzen. Hij vroeg de hoofdcommissaris zich voortaan te onthouden van commentaar aangaande zaken op justitieel beleidsterrein.
GroenLinks veronderstelde na uitlatingen in de media verschil van opvatting tussen de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken, die respectievelijk wel en niet een spreekverbod voor de hoofdcommissaris zouden steunen. Tijdens het mondelinge vragenuur afgelopen dinsdag werd de bewindslieden hierover om opheldering gevraagd.
De minister van Binnenlandse Zaken, Dijkstal (VVD), verklaarde zich geen voorstander van spreekverboden in het algemeen. Vervolgens wees hij naar de bestaande regels. Er zijn voor ambtenaren beperkingen wat betreft de vrije meningsuiting, indien die zou leiden tot een niet goed vervullen van de functie of de openbare dienst.
De minister van Justitie schaarde zich inhoudelijk achter de brief van de procureur-generaal. Maar zei er tegelijkertijd bij dat de brief niet zo in de openbaarheidheid had mogen komen. Daarom had ze afgesproken dat ook de PG niet meer in de publiciteit treedt over de affaire. VVD-woordvoerder Benk Korthals wees op recente misstanden (afluisteren van en inbreken bij hoge politie- en justitiemensen) en vroeg de bewindslieden beter leiding te geven aan de bestrijding van de zware criminaliteit.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902

Op maandag 5 september jl. verzorgde Frits Bolkestein een inleiding ter gelegenheid van de opening van het Academisch jaar van de Technische Universiteit in Twenthe. De samenvatting van deze rede met als titel ‚Het perspectief van de meerkeuze-generatie', waarin het belang van opleidingen gericht op technologische vernieuwingen wordt onderstreept, volgt hieronder.

"De naoorlogse periode wordt gekenmerkt door een ongekende sociale mobiliteit en emancipatie. Onze manier van leven is enorm veranderd. Wat een verzuilde gemeenschap was, is in betrekkelijk korte tijd een geïndividualiseerde samenleving geworden. Vrijheid en ongebondenheid, binnen tamelijk algemeen aanvaarde morele en fatsoensgrenzen, zijn vanzelfsprekendheden geworden. Vrijheid en ongebondenheid vindt men ook terug in de politiek. Het tijdperk van gewoonte-stemmen is voorbij en de zwevende kiezer is een gevleugeld begrip geworden. Vroeger was een winst of verlies van twee zetels al een hele verschuiving. Nu heeft de verkiezingsuitslag van 3 mei jl. - met een zetelverlies van twintig voor een van de partijen - keihard de veranderde werkelijkheid laten zien. De huidige burger is in staat zelf de ideeën en daden van politieke partijen te beoordelen en zelf zijn keuze te maken, niet gehinderd door een traditie van verzuiling. Het huidige kabinet telt zelfs een aantal ministers die ooit van partij zijn veranderd.
Ook in het onderwijs is die toegenomen vrijheid terug te vinden. Passend onderwijs is in beginsel vrij toegankelijk. Wetenschappelijk onderwijs is niet meer het trefpunt van de maatschappelijke bovenlaag.
Maar het is niet alleen rozegeur en maneschijn in dit tijdperk van relatieve vrijheid voor jong en oud. Een aantal onvermijdelijke en groeiende problemen dient zich aan.
Zo stuit huidige generatie twintigers op de grenzen van de sociale mobiliteit. Talent bezitten, je best doen en hard werken worden niet zonder meer beloond. Studeren - dit geldt tegenwoordig voor de meeste studierichtingen - levert niet langer vrijwel automatisch een goede baan op. De arbeidsmarkt, die al langer een groeiend aantal laag opgeleide langdurig werklozen kende, is tegenwoordig voor iedereen minder toegankelijk door een tekort aan banen op ieder niveau.
Volgens de OESO zijn vooral een te geringe flexibiliteit in de arbeidsverhoudingen en de relatief hoge loonkosten binnen het Nederlandse bedrijfsleven daar debet aan. Deze leiden er toe dat per saldo de loonkosten en dus ook de produktiekosten relatief hoog zijn. De conjunctuurcycli laten zien dat als de economie zich herstelt, er weliswaar ook banengroei is, maar dat beslist onvoldoende banen ontstaan om werk te bieden aan allen die zich op de arbeidsmarkt aandienen. De werkloosheid stabiliseert zich dus op een steeds hoger niveau.
Onze economie wordt bovendien in toenemende mate bedreigd door de concurrentie van opkomende nieuwe economische centra, zoals in Zuid-oost-Azië of van onze buren in de voormalige Sovjet-landen, de zogeheten lage-lonenlanden.
Door sommigen wordt wel beweerd dat de groei van hun concurrentiekracht op korte termijn geen bedreiging zou vormen. Die mensen menen - en nu richt ik mij verontschuldigend tot de buitenlandse wetenschappelijk onderwijsdelegaties uit China en Rusland hier vanmiddag aanwezig - ik herhaal, die mensen menen dat de infrastructuur in die landen, zowel de fysieke als de kennis- en onderwijs-infrastructuur, hopeloos zou achterlopen bij de onze. Maar laten we niet denken dat men daar wat onderwijs betreft zo vreselijk op ons achter is. Wat betreft Rusland, ook daar vandaan zijn mensen in de nabijheid van de maan geweest. Ook daar is men met computers bezig en slaagt men erin om op het gebied van bewapening de rest van Europa naar de kroon te steken. De vooronderstelling dat het overgrote deel van de beroepsbevolking in voormalige Oostblok-landen ongeschoold is, is pertinent onjuist. Wel zal hun wijze van denken geleidelijk aan plaats gaan maken voor een meer Westerse en een meer sociaal-kapitalistische wijze van denken. Maar het schoolsysteem in Rusland laat niet zo veel te wensen over en dat leidt er toe dat na een periode van maatschappelijke stabilisatie de Russische concurrentiekracht flink zal toenemen.
In de huidige steeds verder globaliserende economie worden produktprijzen steeds belangrijker. De prijzen van verschillende buitenlandse produkten - die veel landen dankzij hun lage loonkosten tegen veel lagere prijzen op de markt kunnen aanbieden dan wij, als gevolg van onze sociaal-economische structuur - ondermijnen dan ook langzaam maar zeker onze concurrentiepositie. Een oproep uit de jaren dertig 'Koopt Nederlandsche Waar, dan helpen we elkaar', heeft slechts tot gevolg dat iedereen zich van pret op de knieën slaat. De consument, ook internationaal, handelt precies zoals de producent: waar en waarmee kom ik het goedkoopst aan mijn trekken.
Welke conclusies zijn uit deze ontwikkelingen te trekken met betrekking tot opleidingen ? Naar het oordeel van de VVD is in het geschetste perspectief het belang van technische studies niet te onderschatten.
Wij zijn van mening dat voor de groei van de werkgelegenheid en de noodzakelijke structurele versterking van de Nederlandse concurrentie-positie op (middel-)lange termijn vooral economische activiteit met toekomstkansen moet worden gestimuleerd. Die kansen liggen op het gebied van hightech-produkten en -diensten, vooral op het gebied van toepassingen van de informatica en telecommunicatie. De stijgers in de Fortune Top-500 zijn vooral in deze branches te vinden. Gegeven de westerse voorsprong op het terrein van de informatica en telecommunicatie kan de globalisering van economische activiteit bovendien op die manier van een bedreiging worden omgezet in een voordeel. De opkomende welvaartsstaten, opkomend dankzij hun concurrerende prijzen, krijgen immers steeds meer te spenderen en zijn te benaderen als 'emerging markets'. Ook in het Regeerakkoord wordt het belang onderstreept van deze nieuwe economische activiteiten, zoals telematicatoepassingen.
Wat de VVD-benadering betreft - de maatschappelijke liberale agenda - moeten we nieuwe definities geven van basisrechten en verdeling van verantwoordelijkheden. Niet alleen in de sociale zekerheid waar de laatste tijd vooral de aandacht naar uitgaat, maar ook op het gebied van onderwijs. Op dit gebied moet worden gekomen tot een andere verantwoordelijkheid voor de student en een andere vorm van studiefinanciering. De indruk bestaat - ook al wordt er vaak hard gewerkt - dat te veel jonge mensen langer studeren dan nodig is. Het beginsel van de prestatiebeurs waarin meer tegenprestaties worden gevraagd van de student, spreekt onze partij daarom aan. Hierin ligt immers de nadruk op individuele verantwoordelijkheid, een liberaal grondbeginsel. Die verantwoordelijkheid komt in de door het huidige kabinet voorgestelde prestatiebeurs naar voren in de mogelijkheid door eigen inspanning en het voldoen aan de studie-eisen de aanvankelijke studielening althans ten dele om te zetten in een beurs.
Het is eveneens helder dat niet iedere studie dezelfde duur verlangt om als afgerond te worden beschouwd, uitgaande van de praktische maatschappelijke mogelijkheden die de student door zijn studie verwerft. Het verhogen van het rendement van studierichtingen door hun duur te differentiëren is dan ook redelijk. Een volwaardige ingenieursopleiding bijvoorbeeld zou langer moeten zijn dan een opleiding bestuurskunde of Italiaans. De samenleving heeft de plicht de student perspectief te bieden, de individuele student moet investeren in zichzelf.

141
17 september 1994
expresse

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

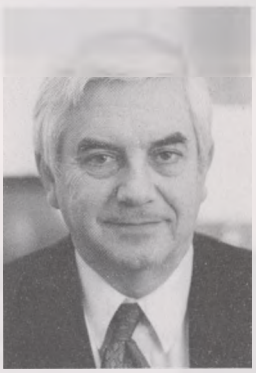

Uitdaging

Eind vorige week was ik op IJsland. Daar vond het congres plaats van de Liberale Internationale. Met gepaste trots kan ik zeggen dat van alle nationale delegaties, de Nederlandse de grootste was. Maar liefst 28 Nederlandse liberalen waren, voor het merendeel op eigen kosten, naar IJsland gevlogen.
In mijn toespraak tot het congres heb ik de LI nieuwe uitdagingen voor het liberalisme voorgehouden.
Op internationaal niveau zijn dat de voortdurende instabiliteit in de wereld, het religieus fundamentalisme en de bestrijding van de armoede.
Op nationaal niveau is er een uitdaging gelegen in het bestrijden van het ontstaan van een maatschappelijke onderklasse in welvarende samenlevingen. Tijdens het debat over de regeringsverklaring ben ik hier nader op ingegaan. De bestrijding van de misdaad is een uitdaging die ons met de dag meer problemen bezorgd. De georganiseerde misdaad en in het bijzonder de drugsmaffia vormen een bedreiging van onze vrijheid en moeten daarom hard worden aangepakt.
De zwaarste uitdaging voor het liberalisme is gelegen in het in goede banen leiden van de emancipatie van het individu. Het liberalisme zal de komende jaren antwoord moeten geven op de vraag hoe de positieve resultaten van emancipatie en individualisme kunnen worden gehandhaafd en tegelijk de ondermijnende effecten van egoïsme en het uiteenvallen van de samenleving kunnen worden voorkomen.
Ik vind het een persoonlijke uitdaging om aan de beantwoording van die vraag vanaf 1996 als president van de Liberale Internationale richting te kunnen geven.

Frits Bolkestein

Vragenuur

Tijdens het mondelinge vragenuur stelde het lid Schutte (GPV) vragen aan minister Sorgdrager (D66) van Justitie over het beleid ten aanzien van de coffeeshops.
Onlangs publiceerde de commissie-Blok, die is samengesteld uit leden van het openbaar ministerie, bijgestaan door een ambtenaar van Justitie een rapport over dit onderwerp. De commissie moest antwoord geven op de vraag: hoe te handelen ten aanzien van drugsoverlast die in de buurt van de coffeeshops wordt geconstateerd.
De commissie is van mening dat de situatie rond de coffeeshops verontrustend is en dat aan deze situatie op gemeentelijk niveau iets gedaan moet worden. Ook vindt de commissie dat er een onderzoek ingesteld moet worden naar de situatie rondom de coffeeshops en dat het beter zou zijn op de lange termijn te streven naar de zogenaamde nuloptie, hetgeen wil zeggen dat er een einde zou moeten komen aan de gedoogsituatie.
De procureurs-generaal, die medio augustus dit onderwerp bespraken vinden op dit moment een nuloptie geen haalbare kaart. Zij besloten de tot nu toe gehanteerde criteria te verheffen tot richtlijnen.
De minister is van mening dat er een debat gevoerd moet worden over de toekomst van de coffeeshops. Tot dat moment blijft het huidige gedoogbeleid van kracht wat inhoudt dat er een duidelijke scheiding is tussen hard- en softdrugs met een beperkte en gecontroleerde verkoop van softdrugs met een stevige aanpak van de overlast. De minister deed de toezegging dat zij op zo kort mogelijke termijn de richtlijnen, door de procureurs-generaal vastgesteld op 17 augustus jl. aan de Kamer zal zenden. Ook beloofde zij dat gemeentebesturen die het verschijnsel van de coffeeshops in hun gemeente willen aanpakken en dit eventueel geheel willen beëindigen steun zullen krijgen van het openbaar ministerie, justitie en politie.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Frysk

Staatssecretaris Kohnstamm (D66) van Binnenlandse Zaken debatteerde de afgelopen week met de Kamer over de voorgestelde wijziging van de Algemene wet bestuursrecht. Hierin wordt het gebruik van het Nederlands in het bestuurlijk verkeer in het hele land en het gebruik van het Fries naast het Nederlands in de provincie Friesland geregeld.
De positie van Nederlands, het eerste onderdeel van de wetswijziging leverde tijdens het debat weinig discussie op. Anders was het met het gebruik van de Friese taal.
Het kabinet heeft geanalyseerd dat op dit moment in ons land alleen de groep van Friestaligen, ter grootte van zo'n 400.000 mensen, voldoet aan de definitie die in het Europees handvest voor het begrip "minderheid" wordt gehanteerd.

Tweetaligheid-Dubbeltaligheid
In het wetsvoorstel is gekozen voor tweetaligheid in Friesland als uitgangspunt en als het echt nodig is; ter bescherming van essentiële rechten van niet-friestaligen, voor dubbeltaligheid. Dat wil zeggen dat als het Nederlands is voorgeschreven men gratis een vertaling van een Friese tekst moet kunnen verkrijgen. Naast het in een aantal gevallen regelen van de dubbeltaligheid, is ook de mogelijkheid geregeld dat van alles wat in het Fries is gesteld, tegen een redelijke vergoeding een vertaling in het Nederlands wordt verkregen.
VVD-woordvoerder Henk Kamp stelde dat ten minste het medegebruik van Nederlands moet worden voorgeschreven voor stukken die naar bestuursorganen buiten Friesland gaan, en voor stukken die algemeen verbindende voorschriften of regels inhouden, dan wel stukken die zijn gemaakt ter directe voorbereiding van die stukken. Ook vindt de VVD dat ten minste het mede-gebruik van het Nederlands voorgeschreven moet worden, als het gaat om de bekendmaking, mededeling of terinzagelegging van die stukken.

Henk Kamp

Amendement
De woordvoerder diende samen met D66 een amendement in waarin het gratis in het Nederlands beschikbaar stellen van notulen wordt voorgesteld van vergaderingen van een vertegenwoordigend orgaan (zoals de gemeenteraad) waarbij stukken worden vastgesteld die algemeen bindende regels of voorschriften bevatten, die een onlosmakelijk geheel vormen met de voorschriften en regels zelf.

Cultureel erfgoed
De woordvoerder beschreef aan het einde van zijn betoog de positie van het Fries in Nederland.
'Als de aantallen mensen die talen spreken als maatstaf worden genomen dan is de positie van het Fries in Nederland enigszins vergelijkbaar met de positie van Nederland in Europa. Bovendien spreken in Europa vier maal zoveel mensen Fries als Iers. Relatief gezien, is de Friese taal belangrijk, zeker voor iedereen in Nederland. Het Fries is immers de drager van een wezenlijk deel van ons nationale culturele erfgoed. Naar de overtuiging van de fractie van de VVD doet dit voorstel van het kabinet recht aan het Fries en verdient het daarom met de door ons voorgestelde verbeteringen onze steun.'

Inlichtingen:
Henk Kamp, 070-3182898.

Mededeling

Met ingang van 1 september jl. is Arno Visser, benoemd tot politiek adviseur van Hans Dijkstal, Minister van Binnenlandse Zaken. Tevens wordt hij secretaris van het VVD-bewindsliedenoverleg. Een en ander brengt met zich mee dat hij niet langer werkzaam is als medewerker bij de Afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie. Arno Visser is twee jaar lang betrokken geweest bij de samenstelling van VVD-Expresse. De redactie bedankt hem voor het vele werk dat hij voor de Expresse heeft verricht en wenst hem in zijn nieuwe functie alle succes toe.

Coördinatoren

Hieronder volgt een overzicht van de 15 fractiecommissies van de VVD-Tweede Kamerfractie met hun coördinatoren.

COMMISSIE	COÖRDINATOR
1. Ned. Antilliaanse en Arubaanse Zaken	Te Veldhuis
2. Binnenlandse Zaken	Van Erp
3. Buitenlandse Zaken	Weisglas
4. Defensie	Dees
5. EG-zaken	Weisglas
6. Economische Zaken	Remkes
7. Financiën	De Korte
8. Justitie	Korthals
9. Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Blauw
10. Onderwijs	M. Kamp
11. Rijksuitgaven	Van Rey
12. Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Van Hoof
13. Verkeer & Waterstaat	Blaauw
14. VROM	Te Veldhuis
15. WVS	Dees

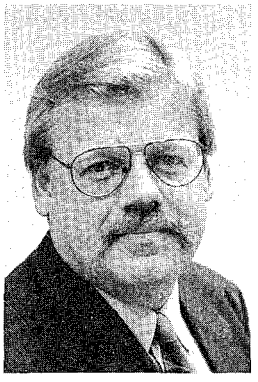

Nieuw lid

In verband met de benoeming van Jan Franssen tot burgemeester van Zwolle is op dinsdag 6 september jl. Pieter Hofstra (47) beëdigd als lid van de Tweede Kamer. Pieter Hofstra is woonachtig in Tynaarlo en was tot voor kort Directeur van Datatraffic b.v. te Groningen, een bedrijf op het gebied van management-advisering.

Langdurig werklozen

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met minister Melkert (PvdA) van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het wetsvoorstel ter bevordering van de werkgelegenheid voor werkzoekenden die zeer langdurig werkloos zijn.
In de wandeling staat deze bekend als de "wet-Vermeend/Moor". Deze regelt de vrijstelling van de betaling van premies door de werkgever bij het in dienst nemen van langdurig werklozen. Het vorige kabinet stelde een aantal wijzigingen van de wet voor. Men wilde de regeling eerder toepassen en niet wachten totdat iemand twee jaar werkloos zou zijn. Al na zes maanden moest de mogelijkheid ontstaan dat werklozen geselecteerd zouden worden om werk te vinden in het kader van de regeling. Hierdoor zou de afstand tot de arbeidsmarkt niet al te zeer groeien. Naarmate de afstand groter is, wordt de kans kleiner dat men in arbeidsproces wordt opgenomen. Dit aspect van de wetswijziging spreekt de VVD aan, evenals de verkorting van de periode van premievrijstelling die de VVD wat aan de lang kant vindt.

Bedrijfsvoering
VVD-Woordvoerder Henk van Hoof stelde dat niet verwacht mag worden dat alle werkgevers in staat zullen zijn om langdurig werklozen in dienst te nemen. Men heeft er bijvoorbeeld geen financiële ruimte voor of fysiek, geen plaats. In sommige gevallen kan het effect van een werknemer erbij zelfs juist negatief zijn omdat dit een nadelige uitwerking op de bedrijfsvoering kan hebben.
De VVD vindt dat een oplossing voor het werkgelegenheidsbeleid in de eerste plaats gevonden moet worden in lastenverlichting in het algemeen. Dat betekent niet dat andere stimulerende maatregelen, zoals de Wet-Vermeend/Moor, moeten worden uitgesloten. Het is echter geen speerpunt in het beleid. De woordvoerder vindt het werken met behoud van uitkering een verkeerde oplossing. Op verschillende plaatsen in het land worden op dit vlak voorstellen gedaan. De VVD volgt deze ontwikkeling met argusogen. De woordvoerder vroeg de minister nog voordat er onomkeerbare besluiten zullen worden genomen, een notitie over dit punt aan de Kamer voor te leggen.

Bruto arbeidskosten
Een van de problemen waar de VVD in die notitie aandacht voor vraagt is dat een van de belangrijke aspecten bij het creëren en het behoud van werk de bruto arbeidskosten is. Die bruto arbeidskosten worden voor een deel veroorzaakt door de premies en de belastingen. Zolang het volume van de uitkeringen blijft bestaan, hetgeen het geval is bij het werken met behoud van uitkering, staat het element van het verkleinen van de wig door het verlagen van premies en belastingen onder druk. Een ander probleem betreft de opeenstapeling van regelingen die niet op elkaar zijn afgestemd, die elkaar op een aantal momenten zelfs in de weg kunnen zitten en concurrerend zijn. Gedacht moet worden aan de banenpool, het Jeugdwerkgarantieplan en het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet-Vermeend/Moor.
De woordvoerder opperde het idee of het niet verstandig zou zijn om de opzet van de organisatie, en de andere regelingen die met elkaar concurreren, in één groot verband te beschouwen, mogelijkerwijs ook financieel.

Periode
In het wetsvoorstel werd voorgesteld de periode waarover de premievrijstelling zal gelden, terug te brengen tot vier jaar voor werklozen die langer dan twee jaar werkloos zijn. De woordvoerder stelde dat het probleem van de gederfde premies en premieverhoging in verdubbelde mate te voorschijn komt. Het gaat ten koste van de lastenverlichting, zoals de VVD die bedoeld had, en het gaat en koste van de werkgelegenheid. De VVD-fractie heeft naar mogelijkheden gezocht om langs een gulden middenweg zoveel mogelijk aan de vele bezwaren tegemoet te komen, om de verzwaring van de lasten zo laag mogelijk te houden. De woordvoerder deed daarvoor de suggestie om de periode van vier jaar terug te brengen tot drie jaar. Dit voorstel werd gesteund door de coalitiepartners, PvdA en D66.

Inlichtingen:
Henk van Hoof, 070-3182885.

Mr Annelien Kappeyne van de Coppellostichting

De Mr Annelien Kappeyne van de Coppellostichting, de uitgever van dit blad, heeft als doelstelling het bevorderen van het liberale gedachtengoed, het liberale denken en het uitdragen van liberale gedachten zowel in binnen- als buitenland. Het bestuur van de stichting heeft op

24 oktober

een forum georganiseerd over het thema:

'Artikel 1 van de Grondwet in relatie tot het opkomende fascisme, racisme en neo-nationalisme, benaderd vanuit vrijzinnig-liberaal perspectief'

Aanvang: **20.00 uur**
Plaats: **Pieterskerk, Leiden**

De thema-avond zal worden geopend door mr Cees Goekoop, burgemeester van Leiden. Daarna volgt een inleiding door de Commissaris van de Koningin van Groningen, Henk Vonhoff. Ina Brouwer en een spreker uit de PvdA geven daarna hun visie op het thema. Daarna volgt een discussie o.l.v. de journaliste Chazia Mourali. De muzikale omlijsting wordt door het Haags conservatorium verzorgd.

Toegang: vrij...donatie welkom!

U dient zich aan te melden bij:
Mr. Annelien Kappeyne van de Coppellostichting,
De Ruyterkade 125,
1011 AC Amsterdam.

Nieuwe uitdagingen voor het liberalisme

Tijdens het congres van de Liberale Internationale (LI) vorige week in Reykjavik hield Frits Bolkestein een toespraak waarin hij nieuwe uitdagingen voor het liberalisme opwierp. Een samenvatting van zijn rede volgt hieronder.

Instabiliteit
Op het internationale terrein zijn er drie uitdagingen voor het liberalisme.
De voortdurende instabiliteit in de wereld, bijvoorbeeld in de voormalige Sovjet Unie, in ex-Joegoslavië en in Afrika, vormt een eerste internationale uitdaging voor het liberalisme. Een actieve rol voor de Verenigde Naties, eventueel gepaard gaande met gewapend ingrijpen, is in het algemeen de beste manier om conflicten te beheersen. De geïndustrialiseerde wereld zal zich actief dienen op te stellen om de internationale wapenhandel beperkt te houden en aan strikte regels te onderwerpen. Verspreiding van kennis aangaande nucleaire technologieën moet worden tegengegaan. Door intensieve diplomatie moeten ook landen als Pakistan aan het non-proliferatie verdrag kunnen worden gebonden. Daarnaast dient de Europese Unie in de conflictbeheersing een actieve rol te vervullen, door landen in Midden- en Oost-Europa speciale aandacht te geven en integratie in de Unie snel mogelijk te maken.

Fundamentalisme
Een tweede uitdaging voor het liberalisme is het religieus fundamentalisme dat in schril contrast staat tot het liberale gedachtengoed. Het christelijk fundamentalisme, zoals dat in de Verenigde Staten is ontstaan, en het moslim fundamentalisme, beiden gekenmerkt door een gesloten kijk op de wereld, vragen om een krachtige liberale tegenstroom. Zo wijst het liberalisme het standpunt van sommige geestelijk leiders over gezinsplanning en anticonceptie, zoals het afgelopen weekend uiteengezet te Caïro, ten zeerste af. De toenemende werkloosheid, de frustratie van de intelligentsia en de eenzijdige, misleidende westerse televisieprogramma's vormen een gewillige voedingsbodem voor het fundamentalisme in de Arabische wereld. Intellectuele ondersteuning aan liberaal denkenden in bijvoorbeeld Marokko en Turkije is een eerste stap naar de oprichting van echte liberale partijen in deze regio's.

Armoede
Een derde internationale uitdaging is de bestrijding van armoede in de wereld. Vrije wereldhandel tussen marteconomieën is het liberale antwoord op dit probleem. De ontwikkelde landen in Azië en Latijns-Amerika bewijzen het succes van deze aanpak. Een gezonde economische ontwikkeling is allereerst een kwestie van het voeren van de juiste politiek, dat wil zeggen: liberale politiek.

Ook op het nationale vlak liggen er voor het liberalisme een drietal uitdagingen.

Onderklasse
De eerste uitdaging is het bestrijden van het ontstaan van een maatschappelijke onderklasse in welvarende samenlevingen. Reden hiervoor is de veranderde aard van het werk. Het aanbod van laag-betaalde banen is de laatste jaren sterk gedaald. West-Europa heeft in de afgelopen 30 jaar op grote schaal immigranten als werkkrachten aangetrokken. Door de opkomst van de informatietechnologie bestaat tegenwoordig vooral behoefte aan hoger opgeleid personeel. Zonder gedegen onderwijs heeft een werknemer een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Werkloosheid leidt vaak tot verarming en maatschappelijk isolement. Een flexibele werking van de arbeidsmarkt en adequate opleiding van laaggeschoolden moeten deze ontwikkeling tegengaan.

Een andere oorzaak van het ontstaan van een onderklasse wordt gevormd door de zogenaamde armoedeval in de sociale zekerheid. Het accepteren van een baan levert een werkloze netto te weinig extra geld op. Tevens frustreert een inkomensafhankelijk subsidiestelsel de wil om te gaan werken. Voor de nieuwe sociaal-liberale Nederlandse regering, waar het liberale denken de boventoon voert, is de gedeeltelijke privatisering van de sociale zekerheid een eerste stap om de welvaartsstaat te hervormen. Hiermee wordt vooral beoogd meer banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt te scheppen, zodat de participatie van laaggeschoolden wordt veilig gesteld.

Voorts wil ik wijzen op de problematiek van werkloze allochtonen. Door de gezinsherenigingen breidt deze groep zich nog steeds uit. Daarnaast bestaan er aanzienlijke vluchtelingenstromen richting Nederland. Er zijn prognose die voorspellen dat Nederland in 2010 voor 15% uit inwoners van buitenlandse origine zal bestaan. In de grote steden kan dit percentage oplopen tot 45% van de inwoners. Al deze individuen hebben in Nederland recht op goed onderwijs. Noodzakelijkerwijs zullen ze hiervoor Nederlands moeten leren. In het nieuwe regeerakkoord vormt dit de basis van de zogenaamde inburgeringscontracten voor immigranten. Door de mensen te leren op eigen benen te staan moet de werkloosheid onder allochtonen ver onder de huidige 37% kunnen worden teruggebracht. Hiermee voorkomt men het ontstaan van een sociale tijdbom. Het Amerikaanse voorbeeld van 13% werkloze allochtonen toont aan dat integratie en een flexibele arbeidsmarkt in de praktijk tot goede resultaten kunnen leiden. Immigranten moeten minder worden vertroeteld en volop meedraaien in de soms harde maatschappij. Op de lange duur zijn zij het meest gebaat bij een snelle inburgering in onze samenleving.

Criminaliteit
Een tweede nationale uitdaging voor het liberalisme is de bestrijding van de misdaad. Een beter toegeruste wetgeving moet de veiligheid op straat en thuis vergroten. Dit is voor liberalen namelijk de eerste vorm van zekerheid. Er dient een nieuwe balans tussen rechtshandhaving en rechtsbescherming gevonden te worden. In ieder geval dient bij nieuwe wetgeving de effectiviteit voorop te staan. De georganiseerde misdaad en in het bijzonder de drugsmaffia vormen een bedreiging van onze vrijheid en moeten daarom hard worden aangepakt.

Verantwoordelijkheid
De derde en zwaarste uitdaging voor het liberalisme is het in goede banen leiden van de emancipatie van het individu. Als dit proces niet goed wordt begeleid, wordt de kans groter dat de maatschappij atomiseert en uitkomt bij egoïsme. De vraag is, hoe de positieve resultaten van emancipatie en individualisme kunnen worden gehandhaafd en tegelijk de ondermijnende effecten van egoïsme en atomisering kunnen worden voorkomen. Dat kan door heroverweging van de sociale effecten van het liberalisme. Het individu in de nieuwe tijd zal in staat moeten worden gesteld meer eigen verantwoordelijkheid te dragen. Vrijheid zonder deze verantwoordelijkheid is een lege huls.

Het congres van de liberale Internationale heeft op 9 september j.l. op IJsland Frits Bolkestein gekozen als zijn toekomstig president. Hij volgt in 1996 de Brit Sir David Steel op.

expresse 142
24 september 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Bevrijding

1995 is het jaar waarin wij op grootse wijze de bevrijding van ons land zullen gedenken. Ook dit jaar vonden er al grootschalige herdenkingen plaats, zoals in juni de viering van 50 jaar D-day en vorige week de herdenking van de slag om Arnhem. Bij deze manifestaties valt op dat het publiek - jong en oud - in grote getale aanwezig is om de bevrijders te huldigen. Dat is een goede zaak. Vrijheid is niet vanzelfsprekend en moet vaak - we zien het bijna dagelijks op televisie - worden bevochten. Nederland is zeer veel dank verschuldigd aan de bevrijders van toen, die de prijs voor onze vrijheid veelal met hun leven hebben betaald.
In het kader van 50 jaar bevrijding is een discussie ontstaan of wij samen met de Duitsers, de bezetter van toen, de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog moeten herdenken en de bevrijding van ons land moeten vieren. Ik ben van mening dat nadat de herdenkingen en vieringen van 1995 zijn gehouden, het mogelijk moet zijn, met de vijand van toen de bevrijding te vieren. In een verenigd Europa werken wij al jarenlang met Duitsland samen. Op individuele basis gaan burgers van Nederland en Duitsland anno 1994 goed met elkaar om. Het is daarom moeilijk te begrijpen dat Nederlanders als zij het over 'de Duitsers' hebben, vervallen in negatieve stereotiepen die terugslaan op de Tweede Wereldoorlog. Het merendeel van de Duitsers heeft de periode 1940-1945 niet meegemaakt. De clichés zijn daarom misplaatst. Vieren met de Duitsers zou bevrijdend kunnen werken.

Frits Bolkestein

2e Termijn Frits Bolkestein
Algemene Beschouwingen (samenvatting)

Inkomensplaatjes
'Aan de heer Heerma wil ik graag twee dingen zeggen. Hij heeft verzocht om meer inkomensplaatjes. In dit land is jarenlang steevast gesproken over een fixatie van de politiek op inkomensplaatjes. Zulke verwijten begrijp ik en deel ik ten dele ook. Ik vind dat wij af moeten van die fixatie op inkomensplaatjes. Als ik de heer Heerma goed begrijp, wil hij meer inkomensplaatjes, meer analyses van concrete situaties. Naar ik begrijp wil hij tien specifieke situaties schilderen en het kabinet vragen hoe zijn voornemens uitpakken terzake van de inkomensontwikkeling van die tien verschillende gevallen. Ik kan het niet anders zien dan als een verdere verfijning van de analyses van inkomensontwikkelingen die wij in de jaarlijkse stukken krijgen. Ik kan niet met de heer Heerma meegaan, omdat die verdere verfijning ons afleidt van de grote en globale maatregelen die wij moeten nemen. Anders zouden wij de kant opgaan van steeds meer reparaties van steeds meer ingrepen en ik denk niet dat het economisch beleid van het kabinet daarmee gebaat is'.

Tegenbegroting
'Mijn tweede opmerking aan het adres van de heer Heerma slaat op de twee moties die hij heeft ingediend. Zijn eerste motie betreft de kinderbijslag en de tweede motie de onderzoek- en technologie-uitgaven. Met beide moties is een bedrag gemoeid van 260 mln. Men kan de moties waarderen zoals men wil, maar in ieder geval wordt daarin ook dekking aangegeven. De heer Heerma vond dat hij hiermee een adequate reactie had gegeven op de verwijten van gisteren, onder anderen door mij verwoord, betreffende het ontbreken van een tegenbegroting. Daarin heeft hij slechts ten dele gelijk. De heer Heerma heeft gisteren ook verwijten gericht aan het kabinet ter zake van het onderwijs, de infrastructuur, de landbouw, arbeidsvoorziening en de spaarloonregeling. Al die verwijten heeft hij niet doen volgen door moties die onderdelen van die begrotingsposten anders invullen. Wij moeten de nadere voorstellen dus afwachten. Ik vind dat jammer, omdat wij graag een overzicht willen zien van alles wat de fractie van het CDA in de begroting wil veranderen. Ik wil de heer Heerma dan ook herinneren aan de woorden die voormalig minister-president Lubbers in het najaar van 1990 aan mijn adres heeft gericht. Hij zei toen: "Ik zou denken dat de geachte afgevaardigde - ik dus - indien hij meent dat de begrotingen die voorgelegd worden niet de goede begrotingen zullen moeten zijn, zal aangeven hoe de andere begrotingen zullen moeten zijn. Men hoeft niet al te lang in dit huis te zijn om te weten dat dit gewoon de regels zijn. Het is goed gebruik dat men, als een wet, bijvoorbeeld een begrotingswet, wordt voorgelegd en men een andere wet wil, een andere wet voorstelt".
Voorzitter! Dat heeft de heer Heerma niet gedaan Mijn conclusie moet dan ook zijn dat met het wegnemen van de bezwaren van zijn fractie tegen de begroting voor 1995 een bedrag van 260 mln. is gemoeid en niet meer. Als het meer is, moeten wij dat nu horen, inclusief de dekking. Als het niet meer is, gaat het om 260 mln. Dat is niet niks, dat ben ik met de heer Heerma eens, maar in het totaal van de uitspraken die hij gisteren heeft gedaan, vind ik dit bedrag wat schamel. Als de CDA-fractie op een totaal aan collectieve uitgaven van 300 miljard bezwaar maakt ten belope van of 260 mln of 500 mln., dan zeg ik: Dat is niet veel. Dat is klein bier. Ik leid hieruit af dat de CDA-fractie het in grote zeer grote trekken eens is met het kabinet'.

Algemene beschouwingen 1994

De belangrijkste discussiepunten in het debat bij de Algemene Politieke Beschouwingen

Vluchtelingen
Tijdens de Algemene Beschouwingen heeft Frits Bolkestein opnieuw aandacht gevraagd voor de problemen die zich voordoen bij het opvangen van asielzoekers. Hieronder volgt een weergave van zijn woorden over dit onderwerp.
'Mijn fractie maakt zich grote zorgen over de instroom van asielzoekers die sterk is gestegen. Tegelijk vindt een daling plaats van het aantal asielzoekers in Duitsland, België en Frankrijk. Dit is het gevolg van de aangescherpte wetgeving in die landen waardoor restrictief beleid mogelijk wordt gemaakt. Nederland moet daarin nog volgen. Mijn fractie dringt op snelheid aan, zowel bij de behandeling van het wetsvoorstel Veilige Landen van Herkomst door de Eerste Kamer als bij de behandeling door deze Kamer van het wetsvoorstel Veilige Derde Landen.

Op korte termijn dreigen als gevolg van de snel gestegen instroom weer nieuwe achterstanden te ontstaan bij het voeren van eerste gesprekken door de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Mijn fractie is zich ten volle bewust van de ernst van de situatie en ziet bovendien problemen opdoemen in het vervolg. Vandaar dat wij onder verwijzing naar het Rapport Geelhoed, aandringen op de volgende stappen:
1. Zoveel mogelijk eerste opvang in de regio van herkomst omdat dit een vorm van preventief beleid is.
2. Harmonisatie van wetgeving in Europees verband en evenredige verdeling van vluchtelingen over de Europese landen.
3. Tijdelijke verblijven voor erkende vluchtelingen, waarna zij naar hun eigen land terug keren zodra de situatie daar is gestabiliseerd.
4. Directe terugzending na afwijzing.

Nederland behoort er te zijn voor hen die echt kunnen aantonen dat zij persoonlijk worden bedreigd. Wij kunnen niet door gaan veel meer asielzoekers op te vangen dan onze nabuurlanden. De mogelijkheden van ons land zijn beperkt. Als deze toestroom aanhoudt, worden zij overschreden'.

Plattelandsvernieuwing
Tijdens het debat over de Regeringsverklaring heeft minister-president Kok (PvdA) toegezegd dat het kabinet een beleid ten aanzien van de plattelandsvernieuwing zal uitstippelen. Frits Bolkestein ging hier tijdens zijn tweede termijn bij de Algemene Beschouwingen nader op in.
Hij noemde vier hoofdelementen.
'Ten eerste. De leefbaarheid op niveau houden. Dit geldt voor voorzieningen zoals scholing, gezondheidszorg en cultuur, maar ook voor dagelijkse levensbehoeften zoals werk, wonen, winkelen en bereikbaarheid.
Ten tweede. De agrarische sector moet meer kansen krijgen om in de internationale concurrentie de economische drager van het plattelandsleven te blijven, te meer omdat hij het landschap voor een groot gedeelte bepaalt, betaalt en onderhoudt.
Ten derde. De invoering van de ecologische hoofdstructuur zal verdere vorm moeten krijgen, uiteraard gerelateerd aan de financiële mogelijkheden. Delen van het platteland stigmatiseren door planologische maatregelen waarvoor bij uitvoering onvoldoende geld aanwezig is, werkt eerder verschralend dan vernieuwend.
Ten vierde. Het noodzakelijke evenwicht - ik zeg dit in het bijzonder tegen de minister van Landbouw en visserij - tussen landbouw, natuur, openluchtrecreatie en toerisme zal verder moeten worden ontwikkeld. Waar het platteland in zijn huidige vorm vooral door particuliere inspanningen is ontstaan, moet ervoor worden gewaakt dat de overheid geen te overheersende rol vervult bij het zoeken naar dit overwicht.'

Justitie en politie
PvdA-fractievoorzitter Wallage drong er bij zijn eerste termijn bij de Algemene Beschouwingen op aan dat reeds op voorhand zou worden begonnen, vooruitlopend op eventuele meevallers, met het in gang zetten van het proces om meer politiemensen te recruteren. Frits Bolkestein reageerde met enige terughoudendheid: 'Wij vinden dat de hand moet worden gehouden aan de afspraak in het kabinet over de besteding van de groeimeevallers. Het kabinet zal het met mij eens zijn dat als een draadje wordt losgetrokken, het gevaar kan ontstaan dat het verder gaat rafelen. Wij willen dat vermijden en ik denk dat dit ook voor de heer Wallage geldt. Ik moet hem gelijk geven als hij wijst op de lange voorbereidingstijd van de recrutering en de selectie van politiemensen. Ik kan met hem meegaan als hij zegt, alles in gang te zetten om meer "blauw" op straat en andere zaken die nodig zijn nog in de loop van 1995 te effectueren. Ik wacht echter toch graag op de uiteindelijke en definitieve beslissing bij de Voorjaarsnota'.
'Voorzitter! Sprekend over de politie, versterkt het lage oplossingspercentage het vertrouwen van de burger in de politiek en in de politie groeit niet. Ons bereiken berichten dat de samenwerking tussen politie en de bijzondere opsporingsdiensten veel te wensen overlaat. Het beschermen van het eigen territorium lijkt vaak belangrijker dan doelmatige en vooral doeltreffende opsporing. Naar onze mening zal hierin verandering moeten komen. Wij vinden dat het woud aan opsporingsdiensten moet worden gesaneerd'.

Eindoordeel
Frits Bolkestein sloot zijn tweede termijn als volgt af:
'Ik kom nu toe aan het eindoordeel van mijn fractie over de begroting 1995. De lastenverlichting die ons in 1995 te wachten staat bedraagt 4,5 miljard. Zoiets hebben wij in vele jaren niet meegemaakt. Het schatkisttekort daalt sneller dan voorzien en dat vinden wij ook uitstekend. Voor de gehele periode tot 1998 voorziet het kabinet geen reële groei van de openbare uitgaven. Daarmee omhelst de minister van Financiën, de heer Zalm, een voortreffelijk beginsel. Alleen al deze drie overwegingen brengen mij er toe, te zeggen dat wij dit een sobere en solide begroting vinden waarmee wij kunnen instemmen. Dit kabinet maakt een goede start. Het streeft naar de modernisering van ons land. Wij vinden dat een uitstekende zaak'.

Van Damme

In de nacht van donderdag op vrijdag is de voor heroïnesmokkel veroordeelde Nederlander Johannes van Damme geëxecuteerd in Singapore. De Tweede Kamer zal hierover volgende week een debat houden.
VVD-Expresse 143 zal hierover berichten.

Miljoenennota

VVD-financieel woordvoerder Rudolf de Korte vindt dat het nieuwe kabinet van PvdA, VVD en D66, gesteund door een opverende economie, een goede start maakt. De werkgelegenheid groeit gelukkig weer, zij het nog onvoldoende. De daarvoor benodigde inkomensoffers zijn beperkt en redelijk evenwichtig gespreid. Dit wordt mede bewerkstelligd door een verlaging van de belasting- en premietarieven met ƒ 4,5 miljard. Voor een zelfde bedrag wordt in 1995 bezuinigd op de collectieve uitgaven. Toch is er ook ruimte voor ƒ 700 miljoen intensiveringen, o.a. ten bate van langdurig werklozen, politie/justitie en inkomensondersteuning. De groeimeevallers van bijna ƒ 2 miljard worden geheel benut voor extra tekortreductie.

Behoedzaam scenario
De keuze voor behoedzame uitgangspunten in het regeeraccoord is verstandig en juist. Het kabinet wil zich in geen geval rijk rekenen. De geconstateerde meevallers in 1994 en 1995 krijgen terecht geen doorwerking naar latere jaren. Hier geldt: "eerst verdienen, dan teruggeven." Het zal nog veel standvastigheid en budgetdiscipline vergen om het bezuinigingsplan van ƒ 4,5 miljard in 1995 en van ƒ 18 miljard in de gehele kabinetsperiode ten volle te realiseren. De risico¸s en onzekerheden - waaronder de raming voor asielzoekers en voor de uitgaven van de zorgsector - zijn bovendien niet gering.

Staatsschuld
Vooral onze veel te hoge staatsschuld van ƒ 400 miljard vergt de hoogste aandacht. De daarmee samenhangende rentelasten van bijna ƒ 28 miljard in 1995 drukken hoognodige uitgaven voor de kerntaken van de overheid weg. Het is de op één na hoogste uitgavenpost en de grootste groeier. Bovendien is ons land verplicht de overheidsschuldquote (van 80 % BBP) zichtbaar in een neergaande richting te brengen willen we ons in 1997 of 1999 kwalificeren voor deelname aan de EMU. Het is dan ook juist dat het kabinet de groeimeevallers voor 1994 en 1995 in het tekort laat vloeien en daarmee benut voor staatsschuldreductie. Dit levert helaas geen daling op van de schuldquote gedurende deze kabinetsperiode. Daarvoor zijn meer groeimeevallers en ombuigingen nodig.

Budgetdiscipline
Met deze behandeling van de groeimeevallers zet het kabinet een nieuwe trend. Het verschijnsel "kasschuif" wordt afgezworen. Daarmee wordt een begin gemaakt met meer trendmatig begroten. Het is een eerste toonbeeld van discipline. In plaats van te koersen op het feitelijke tekort krijgt het bewaken van het vastgestelde uitgavenkader de hoogste aandacht. Dat is een winstpunt. De VVD-fractie hoopt dat het begrotingsbeleid daardoor minder hectisch wordt.

Lastenverlichting
De aankondiging van een verlaging van de belasting- en premietarieven met ƒ 4,5 miljard betekent goed nieuws. Een microlastendaling van deze omvang heeft zich in geen jaren voorgedaan. Daarmee wordt reeds in het eerste kabinetsjaar de helft van de in het regeeraccoord beloofde ƒ 9 miljard waargemaakt. Tot grote tevredenheid van de VVD-fractie maakt de Miljoenennota duidelijk dat die ƒ 9 miljard lastenverlichting er ten volle inzit. De vormgeving ervan is goed toegesneden op het scheppen van meer werkgelegenheid, vooral aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

De VVD-fractie acht het lastenverlichtingspakket van groot belang voor het beheersen van de loonkosten. Er is daardoor uitzicht in 1995 op een daling van de loonkosten, met 2% en een stijging van de bedrijfsinvesteringen (met meer dan 7%). Dat is gunstig voor ons ondernemingsklimaat. Om dit wenkend perspectief - met name voor de 745.000 uitkeringsgerechtigden zonder werk, waarvan bijna de helft langdurig (langer dan 1 jaar) werkloos is - waar te maken is ook een maximale inzet van de sociale partners vereist. De VVD-fractie rekent daar op.

Daar is temeer aanleiding toe nu het kabinet, middels het lastenverlichtingspakket, het koopkrachtverlies voor iedereen beperkt en redelijk evenwichtig gespreid weet te houden. Dit streven hoeft overigens een flexibele loonvorming, om vooral de onderkant van de arbeidsmarkt dynamischer te maken, niet in de weg te staan.

Ouderen
Het relatief gunstige koopkrachtresultaat voor de meeste ouderen boven de 65 jaar, die niet meer behoeven te werken, stemt de VVD-fractie tot tevredenheid. De door de VVD bepleite ouderenaftrek voor alleenstaande en gehuwde AOW-gerechtigden blijkt effectief. Daarmee is hun inkomensontwikkeling in 1995 tenminste gelijk aan 100 procent koppeling van de AOW aan de lonen.

Herverdeling arbeid
De verhouding inactieven/actieven daalt licht, maar is - vanuit de noodzaak van draagvlakverbreding - veel te hoog. Naast de werkgelegenheidsplannen van het regeeraccoord is er het streven de bestaande werkgelegenheid te herverdelen. Met het - in relatie tot de ons omringende landen - lage aantal gewerkte uren (per persoon) loopt ons land tegen grenzen aan. Daarom is bovenal nieuw werk nodig, met name in de marktsector.

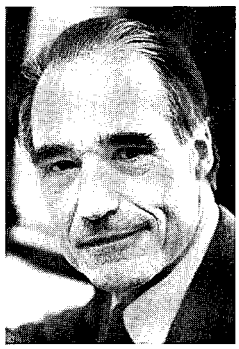

Rudolf de Korte

Inlichtingen:
Rudolf de Korte 070 - 318 2890

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Liberalisme en individualisering

(Samenvatting inbreng Frits Bolkestein in de eerste termijn van de kant van de Kamer bij de Algemene Politieke Beschouwingen)

Het liberalisme streeft naar de zelfstandigheid van elke individuele burger, die in vrijheid en verantwoordelijkheid zijn of haar eigen keuzes maakt.
De emancipatie van de individuele mens is ook de drijvende kracht achter het proces van individualisering dat onze moderne maatschappij kenmerkt. Het begrip individualisering wordt vaak verward met egoïsme. Ten onrechte, want het gaat er bij individualisering niet om, de belangen van het individu voorop te stellen. Waar het wèl om gaat, is dat zowel rechten als plichten zoveel mogelijk worden toegesneden op de individuele mens. Individualisering betekent in de liberale opvatting verzelfstandiging van rechten en plichten en het aanvaarden van verantwoordelijkheid.

Het proces van individualisering of verzelfstandiging hoeft dan ook niet te leiden tot vermindering van solidariteit binnen familie- of bredere verbanden. Het Sociaal en Cultureel Rapport over 1994 ziet individualisering als de "belangrijkste onomkeerbare sociaal-culturele kracht". Maar hetzelfde rapport vermeldt ook dat "de bevolking nog steeds in sterke mate is gericht op gezinsvorming en hierin wellicht in emotionele zin meer dan ooit tevoren investeert". Dat ondersteunt mijn stelling.
Dit neemt niet weg dat wij onze ogen niet mogen sluiten voor de schaduwzijde van de geïndividualiseerde verzorgingsstaat. Het is onmiskenbaar dat welvaart en individualisering hebben bijgedragen tot een levenspatroon waarin de sociale controle rond het huis en in de buurt is verslapt.

Anonimisering

Maar de verzorgingsstaat heeft ook bijgedragen aan een zekere anonimiteit en vervreemding. Zeker, de toegenomen welvaart en de sociale voorzieningen hebben de meeste mensen grotere vrijheid gegeven. Maar die vrijheid van knellende banden schept ook gevoelens van eenzaamheid. De verminderde noodzaak tot directe solidariteit, de verslapping van familiebanden en ook de secularisatie stellen de menselijke behoefte aan zingeving op de proef. De snelst groeiende sector binnen de gezondheidszorg is die van de psychiatrie.
Geen van de politieke hoofdstromingen heeft een pasklaar antwoord op deze problemen, of wij nu liberalen, christen-democraten of socialisten heten. Het is in essentie een sociaal-cultureel probleem van een maatschappij die op zoek is naar nieuwe leefvormen. De politiek kan dit proces moeilijk sturen en moet dan ook terughoudend in zijn.

Maar de politiek is evenmin machteloos. De misdaadbestrijding is pas sinds kort door alle politieke partijen als prioriteit erkend. Het streven van dit kabinet naar versterking van maatschappelijk toezicht kan leiden tot verscherping van de sociale controle. Wij kunnen een tegenwicht aan het proces van anonimisering bieden door de burger meer op zijn individuele verantwoordelijkheid aan te spreken. Het domein van de burger dient dan ook te worden vergroot en dat van de verzorgingsstaat te worden verkleind. De belangrijkste rol in de socialisatie van kinderen en jonge mensen wordt gespeeld door de ouders en door de school. Daarnaast is de beste manier om de individuele mens maatschappelijk te integreren het credo van dit kabinet: werk, werk en nog eens werk.

Sociale zekerheid

Aan de hand van dit credo wil ik een voorschot nemen op de discussie die het kabinet in het vooruitzicht heeft gesteld voor het voorjaar van 1996: hoe bereiden wij ons stelsel van sociale zekerheid voor op de 21ste eeuw? Ik beperk mij nu tot enige hoofdlijnen.

Ons nieuwe stelsel zal meer dan nu gerelateerd moeten zijn aan een nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en individu, tussen werkgever en werknemer. Er zal scherp moeten worden onderscheiden tussen risico's die individueel kunnen worden verzekerd en gedragen en andere, waar dit echt niet kan en dientengevolge een collectieve verzekering nodig is. Ik noem nu vijf algemene beleidslijnen,
(a) Waar de verantwoordelijkheid individueel of groepsgewijs binnen een realistische marktwerking kan worden gedragen, heeft de overheid geen of slechts een beperkte functie.
(b) In geval van een groepsgewijze regeling moet het individu een maximale keuzevrijheid behouden.
(c) Voorkomen moet worden dat groepsgewijze (her)verzekeringen een verplicht karakter krijgen en algemeen verbindend worden verklaard.
(d) Wanneer een risico niet langer geheel of gedeeltelijk door de overheid behoeft te worden afgedekt, behoeft de overheid de polisvoorwaarden voor dat deel ook niet langer te bepalen.
(e) Voldoende prikkels moeten worden opgenomen voor een maximale risico-beperking op het werk d.m.v. een goed personeelsbeleid.

Een ander stelsel van sociale zekerheid zal voorts moeten aansluiten op een nieuwe uitvoeringsorganisatie. Ook daar zal sprake moeten zijn van concurrentie en marktwerking.

In de toekomst zal er van een gedifferentieerd stelsel sprake kunnen zijn. Ik noem vijf varianten: -
(a) Geen enkele bemoeienis van de overheid wanneer men een risico zelf kan verzekeren. Zo zou de ANW kunnen worden benaderd.
(b) Geen bemoeienis van de overheid, anders dan via het vaststellen van een minimaal wettelijk uitkeringsniveau: zie de Ziektewet (de garantie-zekerheid).
(c) Een door de overheid gegarandeerde bodemuitkering, met een eventueel zelf te verzekeren aanvulling: bijv. WAO of mogelijke andere benadering van de ANW (de bodem- zekerheid).
(d) Een wettelijk gegarandeerde uitkering boven het bodemniveau, die afhankelijk is van het arbeidsverleden: bijv. de WW (opbouw-zekerheid).
(e Tenslotte een sociaal vangnet in de vorm van de ABW (minimum-zekerheid).

expresse 143
1 oktober 1994

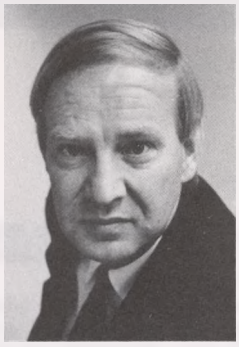

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Oude Rekening

Dankzij onder andere de inspanningen van mijn collega Jan Dirk Blaauw, werd de Oostenrijkse FPÖ uit de Liberale Internationale gestoten. De VVD kon namelijk niet instemmen met de verwerpelijke standpunten van de FPÖ ten aanzien van het vreemdelingenbeleid. De partij van Jörg Haider was er op uit zondebokken te zoeken voor de problemen in Oostenrijk en de buitenlanders kregen de schuld. In het afgelopen weekend deed Haider van zich spreken door Frits Bolkestein ervan te betichten nog alleen vluchtelingen te willen toelaten die van Europese herkomst zijn. Letterlijk zei Haider: 'Deze heer Bolkestein heeft verlangd, dat de asielzoekers in eigen gebieden worden ondergebracht. Gettovorming!' 'Bij zo'n racistische gezindheid moet gezegd worden: 'Zo iemand kan geen president van de Liberale Internationale worden'.
Voor alle duidelijkheid wil ik het standpunt van de VVD op dit punt nog eens helder uiteenzetten. Opvang in de regio houdt in dat vluchtelingen in regionale centra worden opgevangen. Deze moeten goed worden toegerust en worden gefinancierd uit internationale hulp. Ter plekke zou dan de asiel-aanvraag worden behandeld door de vluchtelingen-organisatie van de Verenigde Naties. Wordt dan een groep asielzoekers aan Nederland toegewezen dan worden die vluchtelingen opgenomen ook als ze van buiten Europa komen. Nederland behoort er te zijn voor hen die echt kunnen aantonen dat zij persoonlijk worden bedreigd.
De VVD wil het vreemdelingenprobleem aanpakken door de immigratie te beperken, de integratie te bevorderen en de discriminatie te bestrijden. Haider stigmatiseert mensen en probeert ze tegen elkaar uit te spelen. Wat hij over Frits Bolkestein heeft gezegd is niets meer en niets minder dan het proberen te vereffenen van een oude rekening.

Benk Korthals

Vliegveld Beek

In de afgelopen week overlegde de Kamer op verzoek van D66 en de PvdA met minister Annemarie Jorritsma van Verkeer & Waterstaat over de toekomst van het vliegveld Beek nabij Maastricht.
VVD-woordvoerder Jan te Veldhuis had in beginsel geen behoefte aan dit overleg. Ter discussie stond namelijk het besluit om de oost-west-start- en langdingsbaan (onder bepaalde voorwaarden, zoals een goede geluidsisolatie) te realiseren. Op dit moment is er een start- en landingsbaan in de noord-zuidrichting in gebruik wat veel geluidsoverlast veroorzaakt. Een oost-westbaan zou de geluidsoverlast zodanig reduceren dat het mogelijk zou worden ook nachtvluchten uit te voeren, wat het vliegveld Beek rendabel zou maken.

Betrouwbaarheid
De woordvoerder betoogde dat de overheid betrouwbaar en berekenbaar moet zijn. Burgers en bedrijven moeten er van uit kunnen gaan dat democratisch genomen beslissingen ook worden uitgevoerd. Dat is een eis van rechtszekerheid en duidelijkheid voor alle betrokkenen. De principe-beslissing voor een oost-westbaan is reeds genomen in 1985. Ook dit jaar is deze principebeslissing in de Kamer aan de orde geweest en verlengd. Geen enkele politieke partij was tegen deze verlenging en voortzetting van het besluit. Ook bij de wijzinging van de luchtvaartwet is de aanwijzing opnieuw bevestigd. In het regeerakkoord van 1994 is er evenmin een voorbehoud gemaakt door één van de drie deelnemende partijen.
Tijdens het debat over de nachtnormering voor vliegvelden is door een amendement van PvdA en CDA, uiteindelijk gesteund door de VVD, een landelijke norm vastgesteld die ook voor de oost-westbaan van Beek zou moeten gaan gelden.
De woordvoerder vond het overleg onnodig omdat het niet aangaat om het principe van de aanleg van de nieuwe baan ter discussie te stellen.

Milieu
De woordvoerder hield tijdens het overleg vast aan de aanleg van de oost-westbaan. Niet alleen om redenen van betrouwbaarheid van de overheid maar ook om milieuredenen: minder geluidhinderde woningen, 3000 in plaats van 30.000 en daling van de ernstige hinder in vergelijking met de noord-zuidbaan. Hij pleitte er ook voor alles in het werk te stellen om internationaal verkeer mogelijk te maken om de concurrentiekracht van Zuid-Limburg te versterken. Verbetering van de aantrekkelijkheid betekent ook meer werkgelegenheid door toename van bedrijfsvestigingen.
D66 en de PvdA toonden zich gevoelig voor de milieulobby die zich tegen de aanleg van de oost-westbaan verzet.
Minister Jorritsma rekende hen voor dat als de noord-zuidbaan in stand blijft (waardoor nachtvluchten onmogelijk blijven) er 30.000 woningen zullen moeten worden geïsoleerd. Dit wordt waarschijnlijk zo kostbaar dat de haalbaarheid van de luchthaven Beek ter discussie komt te staan. De minister zei toe dat zij uitgewerkt cijfermateriaal over deze kwestie aan de Kamer zal zenden, waarna deze een beslissing zal nemen.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

Van Damme

Frans Weisglas

Eind vorige week werd de wegens drugssmokkel ter dood veroordeelde Nederlander Johannes van Damme geëxecuteerd. In tegenstelling tot het bericht in VVD-Expresse 142 heeft de Kamer hierover niet gedebatteerd.
VVD-woordvoerder Frans Weisglas zegt in een reactie op de executie dat ook de VVD-fractie buitengewoon teleurgesteld is over het feit dat het gratieverzoek van de Nederlandse regering niet is gehonoreerd. De woordvoerder heeft tot twee maal toe bij de ambassadeur van Singapore gepleit voor het niet ten uitvoer brengen van het vonnis, op grond van humanitaire redenen. De doodstraf heeft een onherroepelijk karakter, wat buitengewoon pijnlijk is als achteraf blijkt dat de veroordeelde niet schuldig bleek te zijn. Het is bovendien een onmenselijke manier van strafoplegging.
De VVD-fractie erkent de soevereiniteit van Singapore en respecteert de rechtsgang van dat land. Daarom moet de voltrekking van het vonnis ook geen consequenties hebben voor de politieke relaties met Singapore.
In de loop van de komende week zal de Kamer een gedeeltelijk openbaar/gedeeltelijk besloten mondeling overleg voeren over dit onderwerp.

Inlichtingen:
Frans Weisglas: 070-3182903.

Plan van scholen

Clemens Cornielje

Staatssecretaris Netelenbos (PvdA) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen overlegde de afgelopen week met de Kamer over het Plan van Scholen. VVD-woordvoerder Clemens Cornielje bracht bij dit overleg onder meer naar voren dat de VVD-fractie het strikt hanteren van de norm van minimaal 2000 leerlingen voor het zijn van een Lyceum afkeurt. De norm is niet goed onderbouwd. De provincies Zuid-Holland en Noord-Holland hebben samen een onderzoek uitgevoerd "Met klassieken, meer klasse(n)". Zij komen uit op een norm van 1600 leerlingen.

Harlingen-Franeker
Tijdens het overleg kwam ook de aanvraag van een scholengemeenschap in Franeker ter sprake. Deze school wenste een Atheneum-afdeling te openen. Dit zou echter betekenen dat omliggende scholen zoveel leerlingen zouden verliezen dat zij daarvan nadelige effecten zouden ondervinden. De woordvoerder verzocht de staatssecretaris de aanvraag niet te honoreren omdat kort voor het overleg nieuw cijfermateriaal beschikbaar kwam dat aantoonde dat het openen van een Atheneum-afdeling in Franeker tot grote problemen voor de omliggende scholen zou leiden. De staatssecetaris deelde aan het einde van het overleg mede dat zij had besloten de aanvraag niet te honoreren.

Inlichtingen:
Clemens Cornielje, 070-3182904.

Invoeringswet wegenverkeerswet

Henk Kamp

In de afgelopen week debateerde de Kamer met minister Jorritsma van Verkeer & Waterstaat, die voor de eerste keer met de Kamer als minister van gedachten wisselde, over de inwerkingtreding van de Wegenverkeerswet 1994. VVD-woordvoerder Henk Kamp bracht een aantal punten naar voren.

Parkeerexessen
De woordvoerder betoogde dat in de wet een bepaling moet worden opgenomen die de gemeenten in staat stelt op te treden tegen parkeerexessen zoals het parkeren van caravans en vrachtwagens in woonwijken. Met een gemeentelijke verordening kan dat tegengegaan worden zonder de hele gemeente vol te hoeven zetten met verbodsborden.
In de huidige situatie dekt een overgangspbepaling de bestaande gemeentelijke verordeningen af. Nieuwe gemeentelijke verordeningen moeten wachten op een wettelijke regeling. De VVD steunt een amendement dat hierin voorziet.

Rijbewijs
Voordat men in Nederland een rijbewijs kan aanvragen, moet eerst worden aangetoond dat men 184 dagen in het land is, zodat men enigszins heeft kunnen wennen aan de verkeerssituatie in het land. Er zijn echter mensen van 18 jaar die hun hele leven in Nederand hebben gewoond, maar kort voordat zij 18 werden in het buitenland gingen studeren of werken. Als zij op hun 18e terugkomen en hun rijbewijs willen halen, krijgen zij te horen dat zij eerst 184 dagen in het land moeten verbljven voordat zij mogen afrijden. De woordvoerder vond dit een merkwaardige zaak en vroeg de minister een voorziening te treffen om dit probleem op te lossen. De minister deed op dit punt een toezegging. Zij wil een oplossing bieden op basis van het nationaliteitsbeginsel.
In het wetsvoorstel wordt uitgegaan van de invoering van een puntenrijbewijs. Het puntenrijbewijs houdt in dat iemand na een overtreding strafpunten krijgt. Overschrijdt hij het maximum aantal punten dat wordt zijn rijbewijs ingetrokken. Een aantal onderdelen van de Wegenverkeerswet die betrekking hebben op het invorderen van rijbewijzen zijn echter niet gemoderniseerd. De VVD-fractie wil bereiken dat er zoveel mogelijk preventie uitgaat van het systeem van het puntenrijbewijs. Uitgangspunt is volgens de woordvoerder niet om zoveel mogelijk rijbewijzen af te pakken maar om zoveel mogelijk mensen te motiveren zich te houden aan de verkeersregels. De minister kondigde binnen afzienbare tijd een rapportage m.b.t. het puntenrijbewijs aan. Op basis hiervan zal zij besluiten of zij zal voorstellen het puntenrijbewijs in te voeren.

Fraudebestrijding
Banken hebben belang bij informatie over de echtheid van rijbewijzen, die vaak voor identificatie worden gebruikt. Voor een deel is deze informatie ook nodig om te kunnen voldoen aan wettelijke bepalingen m.b.t. financiële transacties. Met het oog op dit laatste punt vroeg de woordvoerder de minister om met de banken in overleg te treden om deze informatie ter beschikking te stellen.

Inlichtingen:
Henk Kamp, 070-3182879.

Administratieve lasten bedrijfsleven

De VVD-fractie reageert verheugd op de onlangs ingestelde commissie "vermindering administratieve verplichtingen bedrijfsleven". De commissie wordt mede opgericht naar aanleiding van Kamervragen die onder andere zijn gesteld door VVD-fiscaal woordvoerder Bibi de Vries.
Deze commissie, ingesteld door de staatssecretaris van Financiën, heeft tot taak concrete voorstellen te doen ter vermindering van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven, en dan met name voor het midden- en kleinbedrijf. Het gaat daarbij om de administratieve lasten die voortvloeien uit de belastingwetgeving zoals standaardisatie van jaarstukken voor ondernemers met betrekking tot de inkomstenbelasting en de voorlopige aanslagregeling. Extra aandacht zal besteed worden aan startende ondernemers.
De commissie, die haar voorstellen direct aan de staatssecretaris van Financiën zal rapporteren, bestaat uit vertegenwoordigers van het georganiseerde bedrijfsleven en van het ministerie van Financiën, c.q. de belastingdienst. Om ook praktijkervaringen van de belastingadvieswereld en de accountancy in de voorstellen te betrekken zal deze sector om haar medewerking worden gevraagd. De VVD-fractie zou het overigens op prijs stellen als bij de werkzaamheden van de commissie ook ervaringen uit de ondernemerspraktijk betrokken worden. Verwacht wordt dat de commissie in de loop van 1995 met concrete maatregelen zal komen om de administratieve lastendruk te verminderen. Deze maatregelen zullen in beginsel moeten passen binnen de bestaande wettelijke kaders. De woordvoerders op dit beleidsterrein vinden dit een goede eerste aanzet om te komen tot een vermindering van de administratieve rompslomp waar veel, voornamelijk kleine en middelgrote bedrijven, mee worstelen. Natuurlijk liggen deze lasten niet alleen op het terrein van de belastingwetgeving, denk bijvoorbeeld aan de milieu- en arbeidsomstandighedenwetgeving, maar dit initiatief getuigt van een goede wil en doet veel goeds vermoeden voor de toekomst.
De nieuwe staatssecretaris van Economische Zaken is in het algemeen verantwoordelijk voor het terugdringen van de administratieve lastendruk. Onze VVD-fractie zal aandringen op snelheid en het nemen van daadwerkelijke maatregelen. Na jaren praten moet er nu echt iets gebeuren. De VVD-Tweede Kamerfractie nodigt ondernemers daarom uit met concrete voorstellen op dit gebied te komen.

Inlichtingen:
Johan Remkes, 070-3182883
Hella Voûte-Droste, 070-3182907
Bibi de Vries, 070-3182908.

Rijksdienst voor het wegverkeer

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met minister Jorritsma van Verkeer & Waterstaat over de verzelfstandiging van de Rijksdienst voor het Wegverkeer.
Zes jaar geleden werd op dit punt een principebesluit genomen. De VVD-fractie stemde, bij monde van haar woordvoerder, Jan Dirk Blaauw in met het wetsvoorstel.
De woordvoerder zette echter vraagtekens bij de huidige en toekomstige financiële situatie van de Rijksdienst voor het Wegverkeer. De VVD-fractie gaat er vanuit dat de beoogde verzelfstandiging een gezonde financiële basis krijgt en gaat er vanuit dat de kosten door inkomsten zullen worden gedekt. De verzelfstandigde Rijksdienst gaat vanuit een monopoliepositie werken, wat een kritische benadering noodzakelijk maakt.
Omdat de verzelfstandigde Rijksdienst toegang wil krijgen tot de kapitaalmarkt is een goede financiële situatie essentieel. De minister zond op 23 september jl. een brief naar de Kamer over alternatieve financiering van de verzelfstandigde dienst in verband met het inkomensverlies als gevolg van het afschaffen van het kenteken deel III. De woordvoerder ging vooralsnog met het wetsvoorstel akkoord onder de voorwaarde dat de keuze van de financiering voor eind 1994 is afgerond.

BPM
De woordvoerder stelde dat de verhoging van de hoofdsom motorrijtuigenbelasting, MRB, dan wel de verwerking in de belasting personenauto's en motorrijwielen, de BPM, niet gewenst is. Er moet gezocht worden naar een oplossing die inpasbaar is in de filosofie van variabilisatie van autokosten en die ook past in de filosofie "de gebruiker betaalt".
De woordvoerder bracht ook naar voren dat de Rekenkamer belangrijke knelpunten heeft geconstateerd in de administratieve organisatie rond de opbrengsten uit keuringen van motorvoertuigen. De administratie wordt bijgehouden door de Rijksdienst. De Rekenkamer moest ook vaststellen dat het interne toezicht op het betalingsverkeer te wensen overlaat. De minister deed de toezegging dat hieraan iets zou worden gedaan.

Invoering
De woordvoerder stelde ook het probleem van de veel te lange wachttijden voor bepaalde keuringen aan de orde. De VVD-fractie acht het van groot belang dat de verzelfstandigde RDW capaciteitsproblemen binnen de kortste keren zal ondervangen.
Minister Jorritsma bracht naar voren dat de invoering van de verzelfstandiging pas per 1 januari 1996 in zal gaan. Aanvankelijk was het streven dit per 1 januari 1995 te doen, maar om uiteenlopende redenen bleek dit niet haalbaar. Vanwege het feit dat een aantal feiten m.b.t. de financiering nog niet bekend waren besloot de Kamer nog enige tijd (ca. 4 weken) te wachten voordat men over dit wetsvoorstel gaat stemmen.

Inlichtingen:
Jan Dirk Blaauw, 070-3182887.

Johan Remkes

Hella Voûte-Droste

Bibi de Vries

Jan Dirk Blaauw

Elektronische snelweg

De VVD stelt voor, mede op initiatief van Cap Volmac en de Vakcentrale MHP, te komen tot een nationaal voorbeeldproject dat de ongekende mogelijkheden van een geavanceerd telecommunicatie-netwerk demonstreert. Concreet wordt nagestreefd een stadswijk van uiteenlopende diensten via breedband-glasvezelkabel te voorzien (beeldtelefoon, telewinkelen, telewerkfaciliteiten, hotel-, vliegtuig-, bioscoop-reserveringen, teleleren, beheren geldrekeningen, televergaderen etc.). Hoofddoelstelling is het verhogen van de bewustwording met betrekking tot de betekenis en voordelen van de electronic highways en zo vergroting van het maatschappelijke en politieke draagvlak voor de voortvarende introductie van (breedband)-toepassingen. Evaluaties en effectmetingen en het ten dienste stellen van de resultaten ten behoeve van meer specifieke projecten, maken onderdeel van de opzet uit. Minister Annemarie Jorritsma van Verkeer en Waterstaat heeft verklaard het initiatief te steunen.

Om het draagvlak te creëren dat het breedband-project een nationale status geeft (en mede daardoor de financiering te bevorderen voor de realisatie van het net en de uiteenlopende toepassingen), wordt een telematica-platform (Electronic Highways-Platform Nederland, EPN) opgericht. Hierin participeren overheid, sociale partners, aanbieders uit de markt, wetenschap en politiek. De voorbereidingen voor het Platform zijn begin dit jaar begonnen door de Vakcentrale MHP, Cap Volmac en de VVD (februari-juli), vooral met het doel een geavanceerd voorbeeldproject te bewerkstelligen (glasvezel tot in de huizen). Ook hebben volksvertegenwoordigers van ondermeer D66 en PvdA laten weten in het initiatief te willen participeren.

De VVD-fractie constateert dat door verschillende partijen wordt gepleit voor daadwerkelijke verbetering van de communicatie-netwerkinfrastructuur en voor een groter accent op de stimulering van de informatica- en telecommunicatie-industrie. Dit in het belang van de economie, de werkgelegenheid en de welvaart op langere termijn. De verwachting is dat in genoemde sectoren groeimarkten ontstaan en dat vooral een bloeiende, moderne IT-industrie er voor kan zorgen dat onze concurrentiepositie ten opzichte van opkomende economische centra, met name in Zuid-oost-Azië, z'n kracht houdt.

De VVD-fractie is dan ook verheugd dat op lokaal en regionaal niveau uiteenlopende initiatieven worden ontplooid. Een nationaal voorbeeldproject dat de ongekende mogelijkheden van een geavanceerd digitaal netwerk toont (glasvezel, breedband), ontbreekt echter. Een dergelijk project kan dienen als model voor initiatieven die op relatief korte termijn commerciële resultaten beogen. Niettemin dient ervoor te worden gewaakt dat niet slechts een 'commercieel netwerk voor amusement' ontstaat. Voor de economie is het van groot belang dat de 'digital highways' zodanig kunnen worden ingericht dat deze zijn te beschouwen als één geïntegreerd maatschappelijk kanaal en economisch instrument voor communicatie, informatievoorziening, amusement, educatie, commercie, distributie en transport.

De afgelopen periode zijn door verschillende partijen acties ondernomen (ondermeer door de VVD, D66 en de PvdA) om het onderwerp op de politieke agenda te krijgen. Zo is bijvoorbeeld aan de hand van een tekstvoorstel van de VVD in het Regeerakkoord het belang van de elektronische infrastructuur samengevat:
"In lijn met de analyse en de conclusies van het Witboek van Delors zal Nederland zich gaan richten op een versterking van de economische structuur en op produktie en dienstverlening met hoge toegevoegde waarde. Er worden nieuwe kernen van economische groei gestimuleerd in dienstverlening, informatica, telematica, communicatie en andere toepassingen van nieuwe kennis en technologie. De aansluiting op de ontwikkeling van de elektronische infrastructuur mag niet worden gemist.".
Door een glasvezelbreedband-modelproject kan Nederland bovendien bij de realisatie van de in het rapport-Bangemann aangekondigde geavanceerde telecommunicatie-infrastructuren, de electronic highways, in Europa een stimulerende rol op zich nemen.

Doelstellingen breedband-voorbeeldproject

- februari '95 projectbureau aan de slag; juli '95 presentatie projectplan en start fysieke activiteiten, operationalisatie door projectorganisatie; januari '97 formele start door inwerkingstelling; 2000 eindevaluatie.
- 20.000 aansluitingen (een stadswijk)
- wat de beoogde locatie betreft moet worden gedacht een gebied waar zich ondermeer bevinden: een universiteit, een of meer ziekenhuizen, een of meer wetenschappelijk instituten (zoals het KNMI), kantoren (kennisarbeid, telewerken), een of meer (Hoge)scholen bevinden. Ook dient de bewonerssamenstelling zodanig te zijn dat de deelne mers zeker ook in andere tele-diensten zijn geïnteresseerd dan televisie en meer dan gemiddeld bereid en in staat zijn mee te werken aan onderzoeken. Een voorkeur voor deze locatie is reeds kenbaar gemaakt.
- minimaal 100 diensten zullen worden aangeboden, te denken valt aan ondermeer: beeldtelefoon, telewerkfaciliteiten, verrichten van boekingen en reserveringen (bijvoorbeeld hotelreserveringen, vliegtuigreserveringen, bioscoop), televergaderen, telewinkelen, beheren geldrekeningen, telediensten waaronder bestellingen doen, informatiebronnen raadplegen, informatie ophalen uit databanken zoals wetenschappelijke gegevens, uiteenlopende programma's en schema's (bijvoorbeeld vliegtuig vertrekschema's, culturele activiteiten, film, theater), video-on-demand- / pay per view-televisie, routebeschrijvingen, spoorboekje, EDI-dataverzending tussen bedrijven, verzending medisch beeldmateriaal (zoals Röntgen-foto's), telemetrie, telecolleges (universitair en HBO), routeplanners, weersverwachtingen, Postbus 51, etc.
- uiterst gebruikersvriendelijk interface: intuïtief, grafisch, bijvoorbeeld spraak-gestuurd, gestuurd via 'touch-screen', via draadloze muis e.d.
- betrokken bewoners zijn bereid mee te werken aan evaluaties, (een deel van hen) aan interviews t.b.v. de media
- geen accent op televisiekanalen
- de benodigde middelen ter realisatie van het project worden door het bedrijfsleven en de overheid opgebracht. De bijdragen van de deelnemers bestaan uit de beschikbaarstelling van benodigde soft- en hardware en expertise, en additionele fondsen.

Op 14 oktober zal een brainstorm-werkgroep van de VVD-fractie bijeenkomen om de VVD-vertegenwoordigers in het beoogde platform beleidsmatig te ondersteunen.

Inlichtingen:
VVD-Voorlichting, 070-3182875.

expresse 144
8 oktober 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Bezetting

Dinsdagmorgen werd ik in alle vroegte gebeld. Nadat actievoerders het hoofdkantoor van de PvdA in Amsterdam hadden bezet waren zij, na te zijn verwijderd door de politie, naar Den Haag getogen. Daar drongen zij het Algemeen Secretariaat van onze partij aan de Koninginnegracht binnen. Onze partijvoorlichter bracht mij van dit feit op de hoogte. De actievoerders waren werkende en werkzoekende jongeren, studenten en scholieren. Vrij snel na de bezetting van ons partijkantoor stuurde de groepering een persbericht. De jongeren eisten onder meer:

- terugdraaien van alle bezuinigingen op het jongerenbeleid,
- een gesprek met Frits Bolkestein
- financiering van de produktiekosten voor het maken van een videoreportage over de positie van jongeren
- het instellen van een staatssecretaris voor jongerenbeleid.

Tijdens de fractievergadering later die ochtend, werd besloten dat twee leden van het fractiebestuur, Henk van Hoof en Monique de Vries werden afgevaardigd om met de jongeren van gedachten te wisselen. Per slot van rekening heeft de VVD een open oog en een open oor voor geluiden van allerlei groeperingen die hun mening kenbaar willen maken.
In het gesprek dat volgde, onderkenden mijn collega's dat er op sommige punten gaten in het beleid voorkwamen. Maatregelen om hier wat aan te doen, liggen op de plank en moeten worden uitgevoerd. Op andere punten, zoals het korten op de uitkering van hen die niet willen werken, werd men het niet eens. Positief was dat de jongeren, zonder schade aan te richten, het pand verlieten. Ook de politie hoefde er niet aan te pas te komen. De vraag blijft waarom het partijkantoor moest worden bezet om over deze problematiek te praten. Een afspraak had zonder enige problemen met kamerleden kunnen worden gemaakt.
De VVD is bereid te praten met een ieder die vindt dat hij in deze samenleving in de knel komt. Een bezetting is daarvoor echter niet het geëigende middel.

Benk Korthals

Bestuurlijke vernieuwing

Al tientallen jaren wordt over het vergroten van de bestuurskracht van de grootstedelijke gebieden gesproken. In 1980 sprak de VVD over een zogenaamd statuut voor de grote steden. Het Schuytrapport (1982) beoogde de bestuurskracht van de grote steden te vergroten door rijkstaken met voorrang te decentraliseren naar de vier grote steden. In het Kamerdebat daarover is door de VVD voorgesteld deze steden "provincievrij" te maken. In 1989 publiceerde de commissie-Montijn een rapport over de grote stedenproblematiek. Er werden aanbevelingen gedaan voor investeringen, werkgelegenheidsbeleid en de bestuurlijke vernieuwing. Vervolgens presenteerde de regering de nota's "Bestuur op niveau I, II en III (BON), waarin richting werd gegeven aan de discussie over de bestuurlijke organisatie van Nederland. Het oogmerk is het vergroten van de bestuurskracht van de grootstedelijke gebieden door betere intergemeentelijke samenwerking, vooral op de beleidsterreinen ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer, economische ontwikkeling, arbeidsmarkt en milieu. Een vierde bestuurslaag mag niet ontstaan. Er moet een heldere taakverdeling tussen de bestuurslagen ontstaan, zonder onnodige overlappingen.
Het bovenstaande mondt uit in de tijdelijke Kaderwet bestuur in verandering. Uiterlijk 1 januari 1995 moet in zeven stedelijke gebieden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven/Helmond, Arnhem/Nijmegen en Twente) een Regionaal Openbaar Bestuur (ROL) van start zijn gegaan. Hierbij zijn 158 gemeenten betrokken, samen goed voor éénderde van de bevolking.
Het ROL kan uitgroeien tot een "provincie-nieuwe-stijl". Als dat niet lukt valt de regio terug op de aangescherpte Wet gemeenschappelijke regelingen. In 1998 vindt een evaluatie plaats. De wetgever kan dan besluiten de periode van het ROL met vier jaar te verlengen. De Kaderwet is dus in feite een procedurewet. Het welslagen van het ROL is afhankelijk van de politieke wil bij de gemeenten om er iets van te maken. Het ROL is budgethouder voor woninggebonden en lokatiegebonden subsidies en mag de door het rijk gesubsidieerde woningbouwprogramma's over de gemeenten verdelen. Het is bevoegd een huisvestingsverordening op te stellen voor de gemeentelijke woningtoewijzing, het vormt de vervoerregio en de regio voor de jeugdhulpverlening.
Tijdens het debat in de Tweede Kamer over de Kaderwet bestuur in verandering heeft de VVD uitgesproken dat in ieder geval voor de regio's Amsterdam en Rotterdam kan worden gewerkt in de richting van een provincie. Bij veel bestuurders leeft twijfel over de haalbaarheid van de stadsprovincie in de andere gebieden. In het regeerakkoord wordt vermeld, dat het met de Kaderwet bestuur in verandering in gang gezette traject in de richting van stadsprovincies voor de genoemde gebieden wordt uitgevoerd.

Inlichtingen:
Broos van Erp, 070 - 3182896

VN-Brigade

Tijdens het mondelinge vragenuur stelde CDA-woordvoerder De Hoop Scheffer het voorstel aan de orde dat minister van Mierlo (D66) van Buitenlandse Zaken had gedaan tijdens zijn toespraak tot de verenigde vergadering van de Verenigde Naties.
De minister lanceerde het idee dat de VN zou moeten kunnen beschikken over een kleine, maar zeer professionele VN-brigade, voor het beheersen van conflicten. (zie hiervoor ook de achterpagina van dit nummer van VVD-Expresse).
Het idee van de minister maakte veel reacties los. Namens het kabinet beantwoordden premier Kok (PvdA) en vice-premier Dijkstal de vragen van het CDA.
Premier Kok zei het 'onuitstaanbaar' te vinden 'dat wij in situaties waarin zovele mensenlevens soms rechtstreeks in het geding zijn, niet tijdig en goed voorbereid vanuit de wereldgemeenschap kunnen reageren. Ik zal de laatste zijn die nu simpelweg zegt: dat lossen wij wel even op door een vliegende brigade of een brandweerbrigade bij de VN te installeren. Er zit namelijk heel veel aan vast, financieel, maar ook logistiek', zo stelde de premier. Het kabinet moet langer nadenken over de invulling van het idee om het constructief vorm te kunnen geven.
VVD-woordvoerder Frans Weisglas gaf aan dat de VVD-fractie over het idee in het parlement wil praten. Daarom heeft de fractie mondeling overleg aangevraagd met de minister van Buitenlandse Zaken over dit onderwerp. De woordvoerder noemde de gevolgde procedure 'niet fraai'. Hij was van oordeel dat het beter kon en dat de minister er beter aan had gedaan eerst het kabinet te consulteren en overleg te plegen met bijvoorbeeld de Europese partners. Juist minister Van Mierlo spreekt vaak over de noodzaak van een zo groot mogelijke gemeenschappelijkheid in het Europees buitenlands beleid.
De VVD-fractie is op een aantal punten zeer kritisch op dit punt. Daarom heeft de woordvoerder ook mondeling overleg aangevraagd.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903.

Wet inzake de wisselkantoren

Minister Zalm van Financiën en minister Sorgdrager (D66) van Justitie debatteerden afgelopen donderdag met de Kamer over de wet inzake de wisselkantoren.
De hoofdlijnen van de wet zijn:
- Er komt een registratieplicht voor de wisselkantoren bij de Nederlandsche Bank.
- De Nederlandsche Bank kan eisen van betrouwbaarheid stellen aan de bestuurders van de wisselkantoren. Bovendien worden de bedrijfsvoering en administratieve organisatie gecontroleerd.
- De Nederlandsche Bank wordt bevoegd om richtlijnen uit te vaardigen om misleidende voorlichting aan publiek te voorkomen.

VVD-woordvoerder Hans Hoogervorst, die zijn maiden-speech hield, stelde dat deze ministersploeg het kabinet van de deregulering moet worden.
Uitgangspunten moeten zijn:
- minder regelgeving
- minder administratieve lastendruk
- meer marktwerking, meer concurrentie.

De woordvoerder stelde vast dat de wet in feite pure regulering betekent, meer administratieve lastendruk en waarschijnlijk minder concurrentie. Toch omarmde hij, namens de VVD-fractie het wetsvoorstel.

Witwassen

Daar zijn een aantal goede redenen voor te noemen. Er zijn tal van indicaties dat wisselkantoren worden gebruikt om illegale gelden wit te wassen.
1. Het aantal wisselkantoren -bijvoorbeeld in Amsterdam- is buitensporig groot. De woordvoerder had persoonlijk vastgesteld dat iemand die van het Centraal Station in Amsterdam naar het Damrak loopt, 14 keer de mogelijkheid heeft om geld te wisselen. Naar schatting zijn er meer dan 100 wisselkantoren in Amsterdam. In enkele van die kantoren is binnen een jaar tijd voor één miljard gulden Engelse ponden gewisseld. Engelse toeristen geven dat nog niet in heel Nederland uit.
2. Bij de Gouden Kalfzaak, een omvangrijke witwasoperatie waarbij een keten van vijf wisselkantoren betrokken was,legde de Rechtbank in Amsterdam milde straffen op omdat de overheid tot dan toe zeer lauwe interesse voor de wisselkantoren had getoond. De Rechtbank was van mening dat de verdachten daaruit wellicht hadden kunnen afleiden dat ze hun gang hadden kunnen gaan. Wetgeving is dus dringend noodzakelijk.
3. De woordvoerder was vanuit de branche van de wisselkantoren door niemand benaderd. Bij veel wetsvoorstellen doet zich het verschijnsel voor dat belangengroeperingen kamerleden benaderen om hun visie op het wetsvoorstel toe te lichten. Dat was bij dit wetsvoorstel niet het geval. De malafide wisselkantoren wisten klaarblijkelijk dat het weinig zin had hun zaak bij de Tweede Kamer te bepleiten. De bonafide wisselkantoren zijn waarschijnlijk blij dat het kaf van het koren zal worden gescheiden.

Controle

De woordvoerder benadrukte het belang van intensieve controle op de naleving van de wet na invoering. Dat moet niet alleen gebeuren ten aanzien van de registratieplicht maar ook ten aanzien van de wet Meldpunt Ongebruikelijke Financiële Transacties (MOT). De bewindslieden deden op dit punt de toezegging dat de controle zal worden geïntensiveerd.

Vrijstellingen

De wet biedt de mogelijkheid om vrijstellingen te verlenen aan bedrijfstakken waarin het wisselen van geld als nevenactiviteit wordt uitgeoefend, zoals bijv. de hotelbranche. Er is echter nog geen concept-vrijstellingsregeling beschikbaar. De woordvoerder vroeg minister Zalm om hierover duidelijkheid te verschaffen, en noemde een bedrag van f 1000,-- als maximum.De minister antwoordde dat hotels de nevendienst alleen zullen mogen verrichten ten behoeve van gasten. Willekeurige passanten mogen dus niet van deze dienst gebruik maken. De minister sloot aan bij het bedrag dat de woordvoerder had genoemd. Als tweede voorwaarde stelde de minister dat er een aparte administratie van wisseltransacties zal moeten worden bijgehouden, waaruit duidelijk blijkt, aan welke cliënt de wisseltransactie is aangeboden en hoeveel er gewisseld is.

Brancheorganisatie

De woordvoerder informeerde eveneens naar de naleving van de strikte voorwaarden van de vrijstellingsregeling. De minister had hierin een rol toebedacht aan de brancheorganisaties die leden hebben die in de toekomst geld mogen gaan wisselen. Minister Zalm bracht naar voren dat bijv. de hotelbrancheorganisaties een lijst zullen bijhouden van hotels die zullen worden vrijgesteld. Deze hotels kunnen later ook weer van de lijst worden geschrapt.

Inlichtingen:
Hans Hoogervorst, 070-3182897.

Dividend-belasting

In de afgelopen week debatteerde staatssecretaris Vermeend (PvdA) van Financiën met de Kamer over het wetsvoorstel betreffende de dividendbelasting. VVD-woordvoerder Bibi de Vries herinnerde in haar eerste termijn aan de in 1992 verschenen Oriëntatienota fiscaal vestigingsklimaat. Alom leefde toen de verwachting dat de positie van Nederland op fiscaal gebied zou worden geconsolideerd. Dit bleek echter niet het geval te zijn. De woordvoerder verwacht in dit opzicht veel van het nieuwe kabinet.
In het wetsvoorstel wordt geregeld wanneer inhouding van dividendbelasting achterwege kan blijven. Dat is het geval als een Nederlandse dochteronderneming dividend uitkeert aan een Europese moedermaatschappij die voor één jaar lang ten minste voor 10% aandeelhouder is van deze dochtermaatschappij. Dat percentage was 25%. Dit beginsel geldt overigens alleen in Duitsland, Engeland en Griekenland. De woordvoerder betreurde dit. Zij zou het liefst zien dat de staatssecretaris de wederkerigheidsvereiste zou schrappen. Dat hebben de bovengenoemde landen namelijk ook gedaan. Zij vroeg zich ook af wat uiteindelijk het nut zal zijn van deze maatregel wat betreft de verbetering van onze concurrentiepositie.
De staatssecretaris stelde vast dat tot op heden alleen in bovengenoemde landen het percentage van 10% geldt. Andere landen in Europa willen kennelijk niet zover gaan. De woordvoerder bracht hierop naar voren dat de VVD-fractie van mening is dat wat dit beginsel betreft Nederland net als Duitsland, Engeland en Griekenland voortvarender zou moeten opereren.

Inlichtingen:
Bibi de Vries, 070-3182908.

Mr Annelien Kappeyne van de Coppellostichting

De Mr Annelien Kappeyne van de Coppellostichting, de uitgever van dit blad, heeft als doelstelling het bevorderen van het liberale gedachtengoed, het liberale denken en het uitdragen van liberale gedachten zowel in binnen- als buitenland. Het bestuur van de stichting heeft op **24 oktober** een forum georganiseerd over het thema:

'Artikel 1 van de Grondwet in relatie tot het opkomende fascisme, racisme en neo-nationalisme, benaderd vanuit vrijzinnig-liberaal perspectief'

Aanvang: **20.00 uur** Plaats: **Pieterskerk, Leiden**

De thema-avond zal worden geopend door mr Cees Goekoop, burgemeester van Leiden. Daarna volgt een inleiding door de Commissaris van de Koningin van Groningen, Henk Vonhoff. Ina Brouwer en een spreker uit de PvdA geven daarna hun visie op het thema. Daarna volgt een discussie o.l.v. de journaliste Chazia Mourali.
De muzikale omlijsting wordt door het Haags conservatorium verzorgd.
Toegang: vrij... donatie welkom!
U dient zich aan te melden bij:
Mr. Annelien Kappeyne van de Coppellostichting,
De Ruyterkade 125, 1011 AC Amsterdam.

Levering van bouwkavels

Op 21 november 1990 wees de Hoge Raad het zogenaamde St. Oedenrode-arrest. In dit arrest stond de vraag centraal of de aanleg van infrastructurele voorzieningen in de omgeving van een onbebouwd stuk grond die grond in de termen van de omzetbelasting tot een vervaardigd goed bestempelt. Als deze vraag positief beantwoord zou worden zou dit tot gevolg hebben dat BTW-heffing bij levering van die grond zou plaatsvinden.
De Hoge Raad heeft deze vraag echter ontkennend beantwoord. Als het gaat om onbebouwde maar tot bebouwing bestemde grond kan volgens de Hoge Raad slechts worden gesproken van een vervaardigd goed als het hier bouwrijp gemaakte grond betreft.
Onder bouwrijp moet hier worden verstaan: het bewerken van de grond zelf en het treffen van voorzieningen die uitsluitend dienstbaar zijn aan de grond. Voor de bedrijfsvoering van bouwondernemingen en gemeenten heeft deze uitleg ongunstige gevolgen gehad.
Het wetsvoorstel heft de onduidelijkheid die na de uitspraak van de Hoge Raad is ontstaan op. De lopende procedures, en dat zijn er duizenden in dit kader zijn hier echter nog niet mee opgelost. De woordvoerder bracht naar voren dat in een advies aan het Europese Hof van Justitie, de Europese Commissie een vergaand standpunt heeft ingenomen. Volgens de commissie kan er al BTW op grond worden geheven als er een juridische mogelijkheid bestaat de grond te bebouwen. Als het Europese Hof dit advies overneemt, is het wetsvoorstel voor een deel onjuist en zelfs overbodig geworden.
De staatssecretaris kondigde aan de uitspraak van het Europese Hof af te wachten omdat de procedure die daar aanhangig is de belangrijkste is. De burger is hier echter niet mee geholpen. De woordvoerder drong er daarom op aan dat de overheid een coördinerende rol vervult bij de lopende procedures. Als het Europese Hof een uitspraak heeft gedaan moet het ministerie van Financiën richtlijnen doen uitgaan, zodat lopende procedures kunnen worden stopgezet.
De staatssecretaris deed de toezegging dat hij -na de uitspraak van het Hof- onmiddellijk met de Kamer in overleg zal treden over hetgeen kan worden gedaan.

Inlichtingen:
Jos van Rey, 070-3182899.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Eigen leger maakt VN nog machtelozer

Theo van den Doel

Sinds de opzienbarende rede in december 1988 van Michael Gorbatsjov, waarin de toenmalige Sovjetleider forse, eenzijdige wapenreducties aankondigde, wordt de jaarlijkse algemene vergadering van de Verenigde Naties door veel politieke leiders gebruikt om proefballonnetjes op te laten. Zo ook de Russische president Jeltsin, die de vergadering verraste met een voorstel tot verdere reductie van de strategische kernwapenarsenalen.
Maar ook onze minister van buitenlandse zaken Hans van Mierlo, die terecht zijn best doet om de invloed van Nederland in het buitenland te vergroten heeft zich, zo bleek afgelopen week, bij die gewoonte aangesloten. De VN moeten de beschikking krijgen over een betrekkelijke kleine, maar zeer professionele, snel inzetbare VN-brigade voor het beheersen van conflicten. "Het is een gedachte en ik ben zeer benieuwd hoe daarop zal worden gereageerd", aldus de minister (Volkskrant, 27 september). Dat zo'n reactie in eerste instantie uit eigen land komt zal de minister dan ook niet verbazen.

Spreiding

In 1992 bracht de Adviesraad Vrede en Veiligheid, een adviescollege ten behoeve van de ministers van buitenlandse zaken en defensie, een rapport uit onder de titel 'Wat is de vrede ons waard?' In dat rapport wordt *niet* gepleit voor een snelle VN-interventiemacht, maar *wèl* voor een zo'n groot mogelijke spreiding van aan VN-operaties deelnemende landen. Ook wordt geadviseerd om een beperkt aantal eenheden gereed te houden ten behoeve van VN-inzet, indien de volkerenorganisatie een beroep op Nederland doet. Deze gedachte om tot 'standby forces' te komen is door de Tweede Kamer overgenomen en inmiddels is Nederland één van de achttien landen die troepen voor dit doel heeft aangeboden. Dit aanbod spoort dus niet met de gedachte van de minister van buitenlandse zaken, die pleit voor troepen onder rechtstreeks commando van de Veiligheidsraad of van de secretaris-generaal van de VN.
Bovendien lost het niets op, immers het draait in de eerste plaats niet alleen om de vraag of de middelen beschikbaar zijn, maar vooral om de vraag of de politieke wil er is om te handelen. De kern van de zaak is of de landen die deel uitmaken van de Veiligheidsraad bereid zijn om VN-troepen in te zetten.
Daarnaast kleven er nog tal van andere bezwaren aan een apart VN-leger. De landen die troepen leveren geven hun nationale bevoegdheid over de uiteindelijke inzet van de militairen uit handen. Dit is uiteraard voor landen, die geen invloed hebben in de Veiligheidsraad en Nederland behoort hier ook toe, een onoverkomelijk bezwaar.

Effectiviteit

Een tweede bezwaar is dat de uitwerking van het geopperde idee, de effectiviteit van de Verenigde Naties zeker niet zal verbeteren. En daar draait het toch om. De vraag is of het de slagkracht van de VN op lange termijn zelfs niet ondermijnt. De VN, als grote bureaucratische organisatie, is niet gewend om complexe, militaire operaties rechtstreeks te leiden. Inzet zal door gebrek aan ervaring en onvoldoende cohesie tussen de betrokken militairen tot een fiasco kunnen leiden. De Golfoorlog, maar ook de eerste fase van de humanitaire interventie in Somalië geven aan dat dit beter kan worden overgelaten aan een multinationale strijdmacht onder eenhoofdige leiding, bij voorkeur die van een grote mogendheid zoals de VS of een regionale veiligheidsorganisatie zoals de NAVO.

Financiering

Daarnaast vormt de financiering van vredesoperaties een voortdurende bron van zorg. Tot nu toe worden deze doorgaans voorgefinancierd door de lidstaten die aan de operatie deelnemen. Terugbetaling door de VN geschiedt in een later stadium.
Deze procedure is ook niet ideaal, maar in het geval van een eigen VN-macht zal niet alleen de instandhouding van personeel en materieel, maar ook de inzet ervan in eerste instantie door de VN zelf moeten worden gefinancierd. De altijd krappe VN-kas beperkt dan ook de slagvaardigheid.

'Standby forces'

Een derde bezwaar is dat een VN-brigade van zo'n 5000 man niet veel kan uitrichten als niet onmiddellijk op aanvullende steun kan worden gerekend. De geschiedenis van vredesoperaties toont aan dat deze veel personeel vergen. De inzet van zo'n snelle brigade kan dan ook nooit op zichzelf staan. Gebruik van de 'standby forces', waarvan er al zo'n 30.000 ter beschikking zijn gesteld is dan een betere optie.

Andere richting

De toename van conflicten op deze aardbol stelt de Verenigde Naties voor grote problemen. Nederland, probeert bij monde van minister van Mierlo hiervoor een oplossing te zoeken. De naar voren gebrachte bezwaren, duiden erop dat die oplossing wellicht in een andere richting moet worden gezocht. Sinds 1992 probeert de VN op een effectieve manier regionale organisaties in te schakelen om te voorkomen dat men zelf onder de last bezwijkt. Het optreden van de NAVO in het voormalige Joegoslavië is hier een voorbeeld van. Het nieuwe Joint Combined Task Forces (CJTF) concept van de NAVO, waaraan ook niet-NAVO landen kunnen deelnemen, vormt dan ook de blauwdruk voor het optreden van regionale veiligheidsorganisaties bij vredesoperaties.
Het benadrukken van de belangrijke rol die deze regionale organisaties, zowel bij conflictvoorkoming als bij handhaving van de vrede kunnen leveren, ligt dan ook meer voor de hand dan het oprichten van een eigen VN-brigade.

Dit artikel verscheen afgelopen zaterdag, 1 oktober in 'De Volkskrant'.

Politiek bedrijven steunt op aktuele informatievoorziening

Daarin speelt VVD-Expresse het komend jaar wederom een belangrijke rol. Na viereneenhalf jaar oppositie voeren is de VVD wederom vertegenwoordigd in het kabinet. Bovendien worden in maart verkiezingen gehouden voor Provinciale Staten die op hun beurt de Eerste Kamer kiezen.
VVD-Expresse, de nieuwsbrief van de VVD-Tweede Kamerfractie verschijnt wekelijks als de Kamer vergadert. Hierin staan aktuele commentaren en verslagen van Kamerdebatten en politieke discussies. Tevens bevat VVD-Expresse een column van Frits Bolkestein, opinieartikelen en samenvattingen van belangrijke toespraken. Tijdens het parlementaire seizoen, en straks in de Provinciale Staten-campagne is VVD-Expresse een onmisbare bron van nieuws en feiten. Het staat bovendien vrij aan alle afdelings- en kamercentralebladen om artikelen over te nemen!
U kunt zich abonneren door de bon te zenden aan: **VVD-Expresse, Tweede Kamer der Staten-Generaal. Postbus 20018, 2500 EA Den Haag**

JA, ik neem een abonnement op VVD-Expresse, de wekelijkse nieuwsbrief van de VVD-Tweede Kamerfractie. Een lidmaatschap voor een heel seizoen (september-juli) kost f 75,--

Naam

Adres

Postcode/Woonplaats

Handtekening

expresse 145
15 oktober 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Meevaller

Afgelopen weekend kwam een discussie op gang over eventuele extra meevallers op de rijksbegroting. Minister Melkert van sociale zaken en werkgelegenheid loste een schot voor de boeg. Hij wilde de extra gelden gebruiken om meer banen te scheppen.
Tijdens de financiële beschouwingen kwam uit PvdA-kring naar voren dat de meevallers moesten worden aangewend voor lastenverlichting van de laagstbetaalden.
In het regeerakkoord zijn duidelijke afspraken gemaakt over de besteding van meevallers. Eerst komt het financieringstekort aan de beurt dan f 100 miljoen voor politie en justitie, dan weer het financieringstekort, dan lastenverlichting en tenslotte economische structuurversterking.
Extra meevallers moeten, als het aan de VVD ligt, worden gebruikt om het financieringstekort verder terug te dringen. De rentelasten vormen één van de grootste uitgavenposten op de begroting en zij groeien nog steeds. Elke werkende heeft nu een aandeel staatsschuld van 80.000 gulden om zijn nek. Per maand betaalt hij via zijn belastingen 460 gulden aan rente over die staatsschuld.
De volgende generatie dreigt hiervoor de prijs te zullen betalen. Echte welvaart laat zich niet op de pof financieren. Nog meer staatsschuld betekent dat de volgende generatie wordt opgezadeld met een torenhoge en onverdiende rentelast, terwijl het aardgas dan op is. Het schatkisttekort moet worden verkleind nu wij een solide beleid kunnen voeren voor onze kinderen en kleinkinderen. Het ziet er naar uit dat er nu een reële mogelijkheid is het financieringstekort terug te dringen. Die kans mogen wij niet laten lopen.

Frits Bolkestein

Vliegveld Beek

Nadat de Kamer eind september een mondeling overleg had gevoerd over de aanleg van een Oost-West baan op vliegveld Beek (zie hiervoor VVD-Expresse 143), debatteerde de Kamer afgelopen donderdag plenair over dit onderwerp.
Woordvoerder Jan te Veldhuis noemde nog eens de voordelen van de aanleg van de nieuw baan op:
- stevige milieuwinst
- aantal geluidgehinderde mensen loopt terug naar 3000
- toename werkgelegenheid met ± 3000 mensen
- exploitatie-tekort wordt op termijn exploitatie-winst
- Limburg en Nederland krijgen infrastructurele injectie in een gebied waar de structurele werkloosheid 20% bedraagt

Eerdere besluiten

Er zijn vele momenten en vindplaatsen aan te geven, waarbij impliciet of expliciet is besloten tot de aanleg van een Oost-West-baan mét nachtvluchten.
Belangrijkste moment was bij de behandeling van het Structuurschema Burgerluchtvaartterreinen. Vastgesteld in 1987 en verlengd op 16 juni jl. Een ander voorbeeld is het Koninklijk Besluit van 16 augustus 1994.

Vertrouwen

Na het overleg van eind september is bestuurlijk en economisch Limburg ontsteld en verbijsterd geraakt over de conclusies van het debat. Reeds vier bedrijven die in Limburg investeerden hebben de wijk genomen naar Keulen of Brussel. 'Het vertrouwen in de politiek staat op het spel', zo stelde de woordvoerder.
De VVD-fractie is van mening dat het vliegveld Beek zich keurig gaad gedragen binnen de nog heel recent vastgestelde, als zeer streng ervaren normen voor nachtvluchten. Bedrijven die in Limburg willen investeren schrikken terug na een debat zoals in september gevoerd.

Nachtvluchten

De nachtvluchten zijn ook voor de VVD-fractie geen doel op zich, maar een middel voor een rendabele exploitatie in het belang van de economie en de werkgelegenheid in Limburg. Als dat laatste ook zonder nachtvluchten kan, dan zal de VVD dat toejuichen.
Op dit moment vindt de VVD echter met het kabinet dat een Oost-West-baan zonder nachtvluchten volgens de huidige gegevens geen perspektief biedt op een zelfstandige exploitatie, en geen reële optie is.
Desalniettemin zal de VVD-fractie het toejuichen als later blijkt (bijvoorbeeld bij de nota RELUS) dat vergelijkbaar goede resultaten kunnen worden behaald zonder nachtvluchten. De nota RELUS, uitgebracht door de Rijksluchtvaartdienst, onderzoekt alle feiten rond de Regionale Luchthavens.

Motie

De woordvoerder diende tijdens de tweede termijn van het debat een motie in waarbij hij de gunstige effecten van de aanleg een Oost-West-baan nog eens op een rijtje zette. In de motie werd gevraagd om voortzetting van het door de regering voorgestelde beleid, namelijk het aanleggen van de Oost-West-baan.
Dinsdag a.s. stemt de Kamer over de moties.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

VN-Brigade (2)

Naar aanleiding van de uitspraken van Minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken over de oprichting van een VN-Brigade (zie hiervoor VVD-Expresse van vorige week) overlegde de Kamer met de minister over dit onderwerp.
VVD-woordvoerder Frans Weisglas was het met de minister eens dat de geloofwaardigheid van de Verenigde Naties wordt aangetast bij het ontbreken van middelen om besluiten van de Veiligheidsraad uit te voeren. 'Maar', zo stelde de woordvoerder, 'de VN is niet meer en niet minder dan de politieke wil van de lidstaten'. Het gaat uiteindelijk om de geloofwaardigheid van die lidstaten. Het antwoord van de minister is een permanente, professionele, snel-inzetbare VN-brigade. De VVD-fractie twijfelt echter aan de haalbaarheid, werkbaarheid en wenselijkheid van zo'n brigade.

Politieke wil
De politieke wil om de VN-brigade in te zetten zal niet groter worden dan nu het geval is: de leden van de Veiligheidsraad -met name de permanente leden- moeten bereid zijn tot inzet van troepen en er mag aan getwijfeld worden of deze landen gemakkelijker zullen besluiten tot inzet van een VN-brigade dan van een reguliere VN-vredesmacht. Deze landen nemen immers een zeer grote verantwoordelijkheid op zich.

Nationale zeggenschap
Het blijft wenselijk dat regeringen en parlementen de uiteindelijke politieke zeggenschap behouden over de inzet van militairen uit hun land. Het gaat weliswaar om mensen die in dienst treden van de VN, maar de VVD-fractie vindt dit -vanwege het verlies aan nationale zeggenschap- een weinig aantrekkelijke constructie.

Effectiviteit
De oprichting van een VN-brigade zal de operationele effectiviteit van de VN niet verbeteren. De VN, als grote bureaucratische organisatie, heeft niet de ervaring en deskundigheid om complexe, militaire operaties te leiden.
Inzet van de VN-brigade, onder altijd moeilijke omstandigheden, stelt hoge eisen aan eenduidigheid van taakopvatting, militaire doctrines, commando en controleprocedures. Die eenduidigheid zal binnen een internationaal samengestelde brigade moeilijk te bereiken zijn, zodat de feitelijke operationele inzet relatief laag zal zijn. Voorts zal de VN-brigade ingezet moeten worden onder vele omstandigheden en daarom moet de brigade breed en veelzijdig, maar vooral ook samenhangend van samenstelling zijn. Ook kan een VN-brigade van 5000 man niet veel uithalen als niet onmiddellijk op aanvullende steun kan worden gerekend.

Alternatief
De woordvoerder droeg in het overleg een aantal alternatieven aan. Ten eerste stelde hij het uitbouwen van de zgn. 'stand-by forces' overeenkomstig de 'Agenda for Peace' van VN-secretaris-generaal Boutros Ghali en de brief van oud-minister Ter Beek. In dit kader zijn al 30.000 man beschikbaar gesteld. Ook hier, blijft de politieke wil echter de cruciale factor.

Ten tweede bepleitte de woordvoerder de inschakeling van regionale veiligheidsorganisaties ten behoeve van de VN, zoals de CVSE en vooral de NAVO. De NAVO kent namelijk wel alle voordelen van goed op elkaar ingespeelde troepen en een geïntegreerde commandostructuur.
Ten derde wees de woordvoerder op het inzetten van een multi-nationale strijdkracht onder eenhoofdige leiding, zoals gebeurde bij de Golfoorlog.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903.

Algemene Zaken

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met premier Kok over de begrotingshoofdstukken betreffende Algemene Zaken, Huis der Koningin, en Hoge Colleges van Staat (o.a. Rekenkamer, en Raad van State).
Bij het debat over de begroting van het ministerie van Algemene Zaken bracht VVD-woordvoerder Jan te Veldhuis naar voren dat de WRR (Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid) niet het geëigende lichaam is voor het uitbrengen van adviezen ten aanzien van speciale wetten, 'lex specialis'.
De woordvoerder vroeg om een analyse van het kabinet, waarin concreet wordt aangegeven of en hoe de aanbevelingen van de WRR zijn uitgewerkt in nuttige maatregelen voor de dagelijkse praktijk van het openbaar bestuur.

Politiek assistent
De woordvoerder verwoordde ook het standpunt van de VVD-fractie ten aanzien van de zgn. politieke assistenten van ministers. De VVD-fractie vindt dat de minister zijn eigen politiek adviseur moet zijn en wil liever geen aparte politieke adviseur, met een uitzondering voor twee functionarissen. Dit zijn de minister-president en de vice-minister-president, omdat zij op het politieke vlak nogal wat te coördineren hebben, zowel binnen het kabinet al binnen hun eigen politiek partij. Voor het overige heeft de VVD-fractie geen behoefte aan institutionalisering van de politiek assistent.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901.

Politiek bedrijven steunt op aktuele informatievoorziening

Daarin speelt VVD-Expresse het komend jaar wederom een belangrijke rol. Na viereneenhalf jaar oppositie voeren is de VVD wederom vertegenwoordigd in het kabinet. Bovendien worden in maart verkiezingen gehouden voor Provinciale Staten die op hun beurt de Eerste Kamer kiezen.
VVD-Expresse, de nieuwsbrief van de VVD-Tweede Kamerfractie verschijnt wekelijks als de Kamer vergadert. Hierin staan aktuele commentaren en verslagen van Kamerdebatten en politieke discussies. Tevens bevat VVD-Expresse een column van Frits Bolkestein, opinieartikelen en samenvattingen van belangrijke toespraken. Tijdens het parlementaire seizoen, en straks in de Provinciale Staten-campagne is VVD-Expresse een onmisbare bron van nieuws en feiten. Het staat bovendien vrij aan alle afdelings- en kamercentraleblad om artikelen over te nemen!
U kunt zich abonneren door de bon te zenden aan: **VVD-Expresse, Tweede Kamer der Staten-Generaal. Postbus 20018, 2500 EA Den Haag**

JA, ik neem een abonnement op VVD-Expresse, de wekelijkse nieuwsbrief van de VVD-Tweede Kamerfractie. Een lidmaatschap voor een heel seizoen (september-juli) kost f 75,--

Naam

Adres

Postcode/Woonplaats

Handtekening

Financiële Beschouwingen

In de afgelopen week vonden de Algemene Financiële Beschouwingen plaats, alsmede de behandeling van de begroting van het ministerie van Financiën. De Kamer debatteerde met minister Zalm en staatssecretaris Vermeend.
'Met het aantreden van minister Zalm gaan we op weg naar een trendmatig begrotingsbeleid', zo stelde financieel woordvoerder Rudolf de Korte.
Het nieuwe begrotingsbeleid wordt gekenmerkt door:
- behoedzame uitgangspunten ("niet rijk rekenen met de groei");
- een reëel uitgavenkader (met een jaarlijks tijdpad) als nieuw anker;
- niet langer koersen op het kastekort (er geldt alleen nog een tijdpad voor het tekortplafond);
- een vastgestelde ruimte voor ƒ 9 miljard verlaging van de belasting- en premietarieven (als taakstelling);

De VVD-fractie zal deze nieuwe koers krachtig steunen. Het in de Miljoenennota vastgelegde reële uitgavenkader geldt dus als anker. Dat moet een onwrikbaar anker zijn.

Tekortreductie
Waarom kiest de VVD-fractie zo nadrukkelijk voor tekortreductie, zeker in de eerste helft van de kabinetsperiode? In de eerste plaats is de door de VVD bepleite microlastenverlichting van ƒ 9 miljard reeds veilig gesteld (bijna de helft daarvan vindt al plaats in 1995) omdat dit bedrag als taakstelling is vastgelegd in de Miljoenennota. Tariefsverlaging in deze omvang geldt daarbij als een belangrijke vorm van economische structuurversterking.

Staatsschuld
De staatsschuld bedraagt in 1995 bijna ƒ 26.000 per hoofd van de bevolking en meer dan ƒ 80.000 per belastingplichtige. De eerste ƒ 5600, die door staatssecretaris Vermeend van iedere belastingbetaler wordt geïnd, gaat in 1995 op aan staatsschuldrente. De met de staatsschuld (van ƒ 400 miljard) samenhangende rentelasten van bijna ƒ 28 miljard vormen de één na hoogste èn snelst groeiende uitgavenpost. Daarmee drukken ze hoognodige uitgaven voor de kerntaken van de overheid (waaronder economische structuurversterking) weg.

Inflatiecorrectie
'Onverkorte toepassing van de inflatiecorrectie in 1995 doet weldadig aan', zo stelde de woordvoerder. Zeker ná het in 1992 en 1994 in het geheel niet toepassen en in 1993 slechts gedeeltelijk toepassen van de inflatiecorrectie. Minister Zalm deed de toezegging dat in 1995 niet zal worden getornd aan de inflatiecorrectie.

Benzine-/dieselaccijns
In het regeerakkoord is aangeven dat in de komende periode de accijnzen op benzine en diesel reëel constant worden gehouden (en daarmee worden verhoogd met ƒ 700 miljoen in 1998). De voorbereidingen van een wetsvoorstel schijnen inmiddels te zijn gestart.
De opbrengst is louter bedoeld voor lastenverschuiving. Het is om die reden, dat de woordvoerder nog eens wees op de nadelen.
Het verhoogt de inflatie en heeft een opdrukkend effect op de contractlonen, die we juist gematigd willen houden. Het benadeelt de werkgelegenheid van het MKB (zolang geen navenante accijnsaanpassingen in de beide buurlanden plaatsvindt). De bewindslieden brachten tijdens hun beantwoording naar voren dat in 1995 geen verhoging van de benzine/dieselaccijns zal plaatsvinden.

Consumptief kredietaftrek en kleinverbruikersheffing
In het kader van de lastenverschuiving legt het regeerakkoord nog twee fiscale maatregelen met voetangels en klemmen vast: beperking van aftrekbaarheid van rente over consumptief krediet en de invoering van een kleinverbruikersheffing. Voor de VVD-fractie mag de aftrekbaarheid van hypotheekrente (ook ten aanzien van een tweede hypotheek) daarbij in geen geval ter discussie staan. Ook op dit punt stelden de bewindslieden de woordvoerder gerust.
De vormgeving van een eventuele kleinverbruikersheffing zal óók veel hoofdbrekens kosten, terwijl het milieueffect - zoals zich dat laat aanzien - marginaal is. De terugsluizing zal nooit vlekkeloos verlopen, roept het gevaar op van negatieve loon-prijsbeweging en zal schade opleveren voor de werkgelegenheid in het MKB (en in de sector diensten). Een alleengang zal zeker een negatief "announcement-effect" in Europa opleveren ten aanzien van ons vestigingsklimaat. We zouden de beide bewindslieden daarom willen adviseren op deze twee fiscale dossiers eerst uitvoerig (en eventueel lang) te studeren. Staatssecretaris Vermeend antwoordde hierop dat hij de kleinverbruikersheffing 'niet klakkeloos zal invoeren'.

Overhevelingstoeslag (OT)
Een groot deel van de lastenverlichting is bestemd voor verlaging van werkgeverspremies (met ƒ 8,7 miljard). Na de eerste tranche van ƒ 2 miljard in 1995 (via de ZFW-variant) resteert er nog ƒ 6,7 miljard. De VVD-fractie heeft een sterke voorkeur dat bedrag via de overhevelingstoeslag-route te besteden. Dat is het meest gunstig voor de werkgelegenheid. Het uitgezette traject tot afschaffing van de OT per 1.1.1996 via brutering van het loon (wet BOL) blijft echter gehandhaafd (antwoord 10). Dat verbaast ons. Hoe kan de OT-variant resp. de premiedifferentiatie AAW/WAO (en "opting out") dan nog gerealiseerd worden? Het mag niet zo zijn dat vanwege de wet BOL de ZFW-variant voor de gehele kabinetsperiode wordt afgedwongen. Dat zou leiden tot 60% (of meer) collectivisering van de ZFW na 1998. Daar wil de VVD-fractie niet van weten, zo stelde de woordvoerder. Minister Zalm bracht naar voren dat de overhevelingstoeslag niet zal worden afgeschaft vanwege het gunstig effect op de werkgelegenheid.

Meevallers
Minister Melkert hield afgelopen weekend een pleidooi om de vruchten van een groei van drie procent of meer (vanaf een financieringstekort van 2,7% BBP) geheel in te zetten voor meer banencreatie. 'Is het niet voorbarig al in 1994 te schieten op "vogels in de lucht" van 1996 en later?'. zo vroeg de woordvoerder zich af. 'Voor de VVD-fractie geldt: eerst zien, dan geloven" resp. eerst verdienen, dan bestemmen'. En bij dat laatste staat extra tekortreductie voor ons voorop. De VVD-fractie heeft een grote voorkeur voor de behoedzame lijn van minister Zalm, die vooralsnog geen enkele groeimeevaller na 1995 inboekt.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070-3182890.

Deregulering

De VVD zet zich al jaren in voor een terugdringing van de regelgeving en de administratieve lastendruk. Sinds het aantreden van het Paarse Kabinet staat de deregulering weer in hoog in het vaandel.
Af en toe is het ook in de politiek net of de geschiedenis zich herhaalt. Inmiddels is door de minister van Economische Zaken een commissie in het leven geroepen die gaat bezien op welke wijze de administratieve lasten voor het bedrijfsleven kunnen worden teruggebracht.
Het bedrijfsleven klaagt al jaren over een overmaat aan regelgeving. De regelgeving en administratieve lastendruk belemmert een dynamische ondernemersmarkt.
Een ondernemer moet veel tijd en geld beschikbaar stellen om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. Al jaren wordt gesproken om die regelgeving en administratieve lastendruk terug te dringen. In het regeerakkoord van 1982 werd het voornemen bekend gemaakt om te komen met een nota over de problematiek van regulering en deregulering.
Dat is een zeer omvangrijke en ingewikkelde operatie geworden en er is veel over vergaderd.Er kwam een commissie Vermindering en Vereenvoudiging Van Overheidsregelingen onder leiding van professor Mr. L.A. Geelhoed. De commissie Van der Grinten kreeg de opdracht een actieprogramma op te stellen om wettelijke voorschriften die van invloed kunnen zijn op de economische ontwikkeling te stroomlijnen of te verminderen.
De Stuurgroep Deregulering Bouwregeling moest een actieprogramma opstellen met voorstellen om te komen tot afschaffing van overbodige regels en voorschriften in het bouwproces. In de Tweede Kamer werd dagenlang over deze rapporten vergaderd. Het bereikte resultaat is dat de uitverkopenwet is afgeschaft en na veel getouwtrek en gekissebis de winkels een half uurtje langer open mogen zijn.

Administratie
In 1985 werd door de commissie Grapperhaus een rapport gemaakt over de administratieve lasten. De instelling van die commissie kwam tot stand nadat al jaren uit het bedrijfsleven de klachten toenamen over de toenemende verplichtingen op het administratieve vlak. Ook daar is veel over geschreven en vergaderd. Nadien zijn die lasten alleen maar groter geworden en bij ondernemers is inmiddels de maat vol.
Veel politici hebben in de loop der jaren volop publiciteit gekregen met uitspraken dat de regelgeving voor het bedrijfsleven moet worden teruggedrongen. Van een daadwerkelijke terugdringing van regelgeving en administratieve lastendruk is niets terecht gekomen. De laatste tijd nemen de klachten hierover weer toe.

Voornemens
Inmiddels is als actiepunt opgenomen dat in een nieuw kabinet de afspraak wordt gemaakt om in vier jaar de administratieve lasten met 10% terug te dringen. Het Economisch Instituut voor het Midden-en Kleinbedrijf heeft de omvang van de lasten bij bedrijven opnieuw in beeld gebracht. De belangrijkste constatering is dat de administratieve lasten in 1993 ongeveer 13 miljard gulden aan kosten voor het bedrijfsleven hebben bedragen. Er bestaan tevens plannen de Bedrijven -Effect-Rapportage intensiever te gaan toepassen.
Het is de uitvoering van een VVD motie die in 1982 in de Tweede Kamer werd ingediend en aangenomen. Daarin werd de Regering opgedragen om bij het nemen van overheidsmaatregelen systematisch aan te geven welke de gevolgen voor het bedrijfsleven zijn. In 1984 heeft de Tweede kamer opnieuw een VVD-motie aangenomen met als strekking dat de regering eens ernst moest maken met de uitvoering van de Bedrijven-Effect-Rapportage.

Regeerakkoord
In het Regeerakkoord wordt gesteld dat met minder regelgeving en administratieve druk en meer erkenning van persoonlijk initiatief een sterke groei van het aantal ondernemingen en van de werkgelegenheid mogelijk is. Voor de politiek is het hierbij natuurlijk van belang om precies te weten welke regels voor de ondernemer als het meest belemmerend worden ervaren.
Reeds in het vorige Kabinet werd door het ministerie van Economische Zaken (EZ) een meldpunt voor Bureaucratische Belemmeringen ingesteld. Bedrijven en organisaties kunnen bij dit meldpunt klachten deponeren die te maken hebben met belemmeringen bij de bedrijfsvoering als gevolg van wetten en regelingen van de overheid. Het gaat dan niet alleen om de rijksoverheid , maar ook om bijvoorbeeld gemeenten, provincies en publiekrechtelijke bedrijfsorganen. Doel van het meldpunt is om beter zicht te krijgen op de werkelijke knelpunten voor ondernemers in wet-en regelgeving. Op die wijze kan het ministerie gerichter activiteiten ontplooien om deze knelpunten te verminderen. Het is nu te hopen dat bedrijven en organisaties heel concreet aangeven om welke elementen van de regelgeving op een bepaald gebied het daarbij gaat.
Ook suggesties om onderdelen van regelgeving zo aan te passen dat bureaucratische belemmeringen kunnen worden verminderd, zijn welkom.
Het meldpunt vervult niet de functie van ombudsman of klachtenbureau. De VVD-fractie hoopt dat veel ondernemers en organisaties hun klachten over de overmaat aan regelgeving bij het meldpunt deponeren.

Het adres van het meldpunt waar de klachten schriftelijk kunnen worden gedeponeerd is:
Meldpunt
Bureaucratische Belemmeringen.
Kamer 464,
Postbus 20101, 2500 EC DEN HAAG.
Als VVD-fractie zullen wij het op prijs stellen indien wanneer U klachten bij het meldpunt deponeert U een afschrift stuurt naar onze fractie.
Wij willen de zaak namelijk zeer nadrukkelijk volgen.

Inlichtingen:
Broos van Erp, 070-3182896.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.

Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

expresse 146
22 oktober 1994

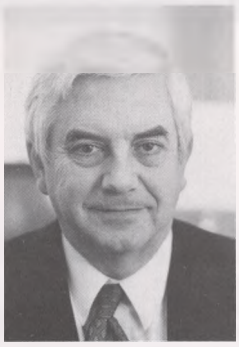

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Asielbeleid (2)

Er bereiken de VVD-fractie veel brieven en telefoontjes over het asielbeleid. Zij hebben vrijwel alle dezelfde strekking: U vroeg als eerste aandacht voor dit vraagstuk. In de verkiezingscampagne kwam U er op terug Wat gaat de VVD doen, nu ze in het kabinet zit?
Als antwoord op deze vragen wil ik zeggen dat de VVD veel tijd en aandacht aan dit probleem besteedt. Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen heb ik vragen gesteld over de invoering van nieuwe wetgeving.
Afgelopen maandag bezocht de VVD-fractie de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) van het ministerie van Justitie om bijgepraat te worden over deze problematiek. Wat men ons daar vertelde stemde ons niet vrolijk. In tegenstelling tot andere landen in Europa stijgt het aantal asielzoekers in Nederland nog steeds. Oud-minister d'Ancona zei hierover nog niet zo lang geleden dat 'water altijd naar het putje stroomt' en dat Nederland in dit verband het putje van Europa was.
Daarom is het van het grootste belang dat aanvullende wetgeving om het probleem het hoofd te bieden zo spoedig mogelijk tot stand komt. Ik denk hierbij met name aan het wetsvoorstel 'Veilige derde landen. Als dit wetsvoorstel tot wet is geworden wordt het mogelijk dat vluchtelingen die in eerste instantie naar een veilig land zijn gevlucht en later naar Nederland zijn gekomen, in dat andere veilige land hun asielaanvraag moeten indienen en afwachten. Volgens de IND kost iedere maand uitstel van de invoering van deze nieuwe wet de Nederlandse staat 67 miljoen gulden.
Wij beseffen terdege dit kabinet geen ijzer met handen kan breken. Voor goed beleid is wetgeving noodzakelijk. Dat kost tijd. Maar vertraging, ook van onze coalitiepartners, kan niet worden geduld. Het kan leiden tot grote maatschappelijke onrust onder de bevolking. Die willen wij niet. Zij kan er toe leiden dat de bereidheid mensen op te vangen, die echt worden bedreigd, afneemt. Ook dat vinden wij onwenselijk.

Frits Bolkestein

Sociale verzekeringen

Om de Organisatiewet Sociale Verzekeringen (OSV) te kunnen wijzigen, debatteerde de Kamer met staatssecretaris Linschoten van Sociale Zaken over de Invoeringswet nOSV.
De voornaamste wijzigingen zijn:
- opheffing GMD (Gemeenschappelijke Medische Dienst) als zelfstandige organisatie
- instellen van het Tica (Tijdelijk instituut voor coördinatie en afstemming
- de omvorming van de SVR (Sociale Verzekeringsraad) tot Ctsv (College van toezicht sociale verzekeringen)
- het budgetteren van de uitvoeringskosten.

Woordvoerder Henk van Hoof stemde in met dit wijzigingsvoorstel. Hij drong er bij het kabinet op aan tempo te blijven houden als het gaat om de aanpassing van de uitvoeringsorganisatie sociale zekerheid. Dit mag echter niet ten koste gaan van een zorgvuldige opbouw van een nieuwe regionale uitvoeringsstructuur, een goede voorbereiding van de invoering daarvan en een goede begeleiding van het veranderingsproces. De VVD-fractie is het eens met de voorgestelde procedure om eerst een nader kabinetsstandpunt te ontvangen waarbij ook de regionalisering aan de orde komt.

GMD

De woordvoerder maakte enige opmerkingen over het takenpakket van de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD). De VVD-fractie stemt in met de centrale aansturing van de voorbereidende en beleidsondersteunende taken van de GMD, als het gaat om het vaststellen van eenduidige criteria bij de schatting van arbeidsongeschiktheid. Het kabinet wil die centrale aansturing. Tegelijkertijd onderstreepte de woordvoerder echter het belang van een regionale sturing als het gaat om het opnieuw opnemen van gedeeltelijk arbeidsongeschikten in het arbeidsproces.
De VVD-fractie gaat uit van een regionale bestuurlijke verantwoordelijkheid. Op regionaal niveau zullen gemeentelijke sociale diensten en Regionale Bureaus voor de Arbeidsvoorziening (RBA) bestuurlijk moeten opereren. De woordvoerder wees de gedachte dat regionale administratiekantoren deze taken zouden moeten gaan uitvoeren, van de hand.

Arbeidsongeschikten

De arbeidsbemiddeling van gedeeltelijk arbeidsongeschikten is nog steeds niet goed geregeld. De woordvoerder vroeg aandacht voor dit probleem. Sinds 1992 wordt hier over overleg gevoerd, maar een oplossing is nog niet in zicht. Op dit moment wordt er geëxperimenteerd om te zien welke organisatie deze taak kan doen waarna vervolgens zal worden gekeken of deze organisatie wel op haar taak berekend is. Dat kost veel tijd. De VVD-fractie hecht veel belang aan het zo spoedig mogelijk verder evalueren en wijzigen van de uitvoeringsorganisaties in de sociale zekerheid, te beginnen met de werknemersverzekeringen. De tussenoplossing, arbeidsbemiddeling door de bedrijfsvereniging, wordt door de fractie dan ook noodgedwongen geaccepteerd. Er moet een structurele oplossing komen.

Inlichtingen:
Henk van Hoof, 070-3182885.

Veilig derde land

Frans Weisglas

Frits Bolkestein vroeg afgelopen week aandacht voor de problematiek rond de opvang van asielzoekers. Hij drong er op aan dat haast zou worden gemaakt met de afhandeling van het wetsvoorstel 'Veilig derde land', dat op dit moment bij de Tweede Kamer in behandeling is. Het wetsvoorstel is een wijzigingsvoorstel op de nieuwe Vreemdelingenwet, die begin dit jaar werd ingevoerd. VVD-woordvoerder Frans Weisglas diende deze week in dit kader zijn schriftelijke inbreng (verslag) in.

Duitsland
De VVD-fractie constateert dat in Duitsland de invoering van het veilige landen-stelsel tot een zeer aanzienlijke daling van het aantal ingediende aanvragen om toelating tot vluchteling heeft geleid (tussen juli 1993 en juli 1994 een daling van 66%), terwijl daarentegen in dezelfde periode in Nederland een zeer aanzienlijke stijging van het aantal aanvragen om toelating als vluchteling optrad (een stijging van bijna 50%). Met het kabinet vindt de VVD-fractie het dan ook aannemelijk dat deze ontwikkeling het rechtstreeks gevolg is van de gewijzigde Duitse asielwetgeving. Daarom is het essentieel dat de Nederlandse wetgeving zo nauw mogelijk aansluit bij de Duitse asielwetgeving. Tegen deze achtergrond staat de fractie positief ten opzichte van snelle invoering van deze wijziging van de Vreemdelingenwet, omdat anders de relatieve en absolute toename van het aantal asielverzoeken in Nederland, vergeleken met die in andere Europese landen, nog groter zal zijn, wat om velerlei redenen een ongewenste ontwikkeling is.
Het wetsontwerp moet zoveel mogelijk aansluiten bij de Duitse wetgeving inzake 'veilige derde landen'. Dit houdt in dat asielzoekers die in een 'veilig derde land' hebben verbleven en daarheen op grond van de vreemdelingenwet kunnen worden verwijderd, geen toegang tot de asielprocedure krijgen. Dit is gezien de nog steeds toenemende stroom asielzoekers noodzakelijk.

Aanwijzing veilige derde landen
De VVD-fractie deelt de opvatting van het kabinet dat het bij 'veilige derde landen' moet gaan om een land dat niet slechts partij is bij het Vluchtelingenverdrag van Genève, maar dit verdrag ook materieel naleeft. Hetzelfde dient te gelden voor hetzij het Europese Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, hetzij het internationale verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.
De VVD-fractie wil dan ook van het kabinet weten welke landen - naast de lidstaten van de Europese Unie en de EER-staten - thans in aanmerking zouden komen voor aanwijzing als "veilig derde land"?

Gevolgen
De VVD-fractie wil van het kabinet ook horen op welke wijze een vreemdeling het rechtsvermoeden dat een 'veilig derde land' inderdaad veilig is, kan weerleggen in de zin dat een dergelijk land zich jegens hem niet houdt aan de verplichtingen onder eerder genoemde internationale verdragen.
De VVD is het eens met het kabinet dat de Minister van Justitie de bevoegdheid dient te krijgen de aanwijzing van een land tot "veilig derde land" onmiddellijk te beëindigen, ten- einde te voorkomen dat een land gedurende enige tijd materieel gesproken niet meer 'veilig' is.

De VVD-fractie acht spoedige inwerkingtreding van het wetsontwerp van groot belang en dringt er bij het kabinet dan ook op aan snelheid te betrachten bij de verdere behandeling van dit wetsontwerp. De VVD zal zich ook zelf voor een snelle behandeling inspannen. De VVD dringt hierop aan, omdat zij heeft vernomen dat iedere maand uitstel van de invoering van dit wetsontwerp de Regering ongeveer *f* 70 miljoen zou kosten. Het doel van de VVD-fractie is inwerkingtreding van deze wetswijziging per 1 januari 1995, wat overigens in lijn is met het terzake gestelde in het Regeerakkoord.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903.

Non-discriminatie

Op maandagavond 24 oktober a.s. wordt in de Pieterskerk in Leiden voor de eerste maal het Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Forum georganiseerd, met als thema 'Non-discriminatie; artikel 1 van de Grondwet in het licht van de toenemende intolerantie'.

Het Forum is een initiatief van de Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting en wordt voorgezeten door de journaliste Chazia Mourali. De sprekers, waaronder Henk Vonhoff (VVD), Mr Ina Brouwer (Groen Links) en André van der Louw (PvdA) discussiëren over Nederland als multiculturele samenleving en de toenemende intolerantie binnen en buiten onze landsgrenzen. De avond wordt ingeleid door Mr Cees Goekoop, burgemeester van Leiden, en drs Lien Vos-van Gortel, lid van de Raad van State en voorzitter van de Stichting.
De Nederlandse samenleving is multicultureel geworden. "En heeft daar moeite mee", zo constateerde de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) al in 1989. Er zijn in de maatschappij verschillende tendensen die duiden op toenemende intolerantie.
Het Forum is een initiatief van de Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting. Deze stichting is in 1990, het jaar waarin de VVD-politica overleed, opgericht om haar visie op het liberalisme en de gedachtenis aan haar levend te houden. Een stichting met als leidraad de geest van het onvervalste vrijzinnig liberalisme waar de politica voor stond. Annelien Kappeyne van de Coppello zette zich vooral in voor ideeën op het immateriële vlak, waaronder vrijheid van meningsuiting, gelijke behandeling, verdraagzaamheid, maar ook kunst, literatuur en wetenschap.
Via een jaarlijks Forum in de Pieterskerk in Leiden, tentoonstellingen die het liberalisme een extra gezicht geven en het publiceren van artikelen en documentaires wil de Stichting het vrijzinnig liberalisme in Nederland voor een breder publiek toegankelijk maken. Bovendien streeft de Stichting naar de introductie van een Kappeyne-leerstoel aan een universiteit. Ook zal er een biografie van de politica verschijnen.

Voor verder informatie:
secretariaat Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting,
De Ruyterkade 125,
1011 AC Amsterdam,
tel. 020-6242627.

Justitie-begroting

Benk Korthals

VVD-woordvoerder Benk Korthals constateerde bij de behandeling van de *begroting van het ministerie van Justitie*, dat de beide bewindslieden, minister Sorgdrager (D66) en staatssecretaris Schmitz, niet in een gespreid bedje komen. In de jaren zestig en zeventig heeft men het takenpakket van het ministerie onderschat. Het gevolg was dat de begroting van het ministerie niet mee kon groeien met de stijging van bijv. de criminaliteitscijfers. Dat leidde tot een aantal knelpunten waar het ministerie tot op de dag van vandaag mee wordt geconfronteerd.

Openbaar Ministerie
Binnen afzienbare tijd zal het Openbaar Ministerie worden gereorganiseerd omdat het de geweldige toeloop van zaken niet of nauwelijks aan kan. Mede daardoor ontstonden er vormverzuimen. Omdat niet alle strafbare feiten meer worden vervolgd is bovendien prioriteitstelling nodig. Hiervoor zal politieke verantwoording afgelegd moeten worden wat betekent dat het OM op enigerlei wijze ondergeschikt zal raken aan het ministerie van Justitie, in het bijzonder aan de minister van Justitie. Op dit moment stelt de vergadering van de procureurs-generaal de richtlijnen voor vervolging van strafbare feiten vast. Voor de minister is er weliswaar een mogelijkheid om aanwijzingen te geven, maar in de praktijk komt dit vrijwel niet voor. Nog in 1994 komt de minister met een plan van aanpak. Daarbij komt ook de relatie tussen het OM en minister van Justitie nader aan de orde. Overigens verwees de woordvoerder voor wat betreft het onderwerp politie naar het kamerdebat over de begroting politie 1995, in november.

Rechterlijke organisatie
De woordvoerder liet zich kritisch uit over de snelle voortgang van de herziening rechterlijke organisatie. Hij vroeg de minister de tweede fase van de herziening RO pas in te zetten na positieve evaluatie van de inmiddels van kracht zijnde eerste fase. Bovendien diende de woordvoerder een motie in, ten behoeve van extra formatieplaatsen voor de rechterlijke macht. De minister zei ondanks deze kritische kanttekeningen, het proces volgens de oorspronkelijke planning vol vertrouwen voort te zetten. Zij verwacht in dit verband geen capaciteitstekort. De VVD-fractie zal de herziening van de Rechterlijke Organisatie echter kritisch blijven volgen.

Gevangeniswezen
De woordvoerder stelde vast dat er in 1996 wellicht een tekort aan celcapaciteit zal zijn. De regering streeft naar uitbreiding van taakstraffen in de strijd tegen het cellentekort. De VVD-fractie is voorstander van alternatieve straffen maar deze mogen geen alibi zijn voor het cellentekort. Een betere manier om de druk op het gevangeniswezen te verminderen is het uitzitten van gevangenisstraf van hen die een vreemde nationaliteit bezitten in het land van herkomst. Op dit moment is daar nog de instemming van de gedetineerde zelf voor nodig. De woordvoerder drong er bij het kabinet op aan dat de instemmingsvereiste zal vervallen. De minister verklaarde te zullen onderzoeken hoe het instrument van overplaatsing in internationaal verband meer effectief kan worden ingezet. De minister beperkte haar toezegging echter tot landen die voldoen aan de internationale 'minimal standard rules' voor gevangenissen. Ook is de verblijfstitel van de gedetineerde een criterium.
De woordvoerder uitte kritiek op een plan van PvdA. Deze partij wil een gedetineerde die zich goed gedraagt, na de helft van zijn detentie taakstraffen geven. De VVD is hier geen voorstander van. Er ontstaat op deze wijze een druk op de rechterlijke macht om zwaardere straffen te gaan opleggen. Ook wordt de straf hierdoor minder geloofwaardig omdat slechts de helft van de straf daadwerkelijk wordt uitgezeten.

Jeugdcriminaliteit
De woordvoerder vroeg in het kader van alternatieve straffen ook aandacht voor de jeugdcriminaliteit. Hij hield een pleidooi voor de HALT-projecten, voor jeugdigen. In het kader van dit project worden jongeren, nadat deze voor de eerste keer een crimineel feit hebben gepleegd, intensief begeleid zodat ze niet in een verkeerd circuit terecht komen. Preventie is in dit verband beter dan repressie.
De wapenhandel in Nederland stijgt enorm. De woordvoerder toonde zich bezorgd over het aantal leerlingen op school die een wapen in hun bezit hebben. Hij vroeg de bewindslieden actie te ondernemen om tegen te gaan dat scholieren op jonge leeftijd al in het bezit zijn van een wapen.

Asielzoekers
In het regeerakkoord is afgesproken dat de wetsvoorstellen 'Veilige landen' en 'Veilige derde landen' zo spoedig mogelijk tot wet zullen worden. Zij moeten op 1 januari 1995 in het Staatsblad staan. De VVD-fractie houdt de regering daaraan want iedere maand uitstel van invoering van het wetsvoorstel 'Veilige derde landen' kost de Staat 67 miljoen gulden.
De woordvoerder waarschuwde de bewindslieden zich niet op voorhand rijk te rekenen. Het ministerie van Justitie gaat namelijk op grond van ervaringen in Duitsland, uit van een vermindering van 20.000 asielzoekers per jaar. Toch verwachtte staatssecretaris Schmitz 45.000 nieuwe asielaanvragen in 1995. Op verzoek van de woordvoerder deed de staatssecretaris de toezegging om op zeer korte termijn te komen met een overzicht van extra maatregelen.
De woordvoerder stelde dat de procedures voor asielzoekers nog steeds erg lang zijn. Het gemiddelde is circa 10,5 maanden. Men wil dit terugbrengen tot 7 maanden, maar in Duitsland, België en Frankrijk zijn de procedures nog aanzienlijk korter. Daar komt nog bij dat de situatie in Duitsland sterk verschilt van die in Nederland. Er is een minder sterk ontwikkeld rechtshulpsysteem en een minder actief vluchtelingenwerk. Beide elementen werken in ons land vertragend.

Wetgeving
Omdat alle maatregelen geworteld zijn in wetten vroeg de VVD-fractie om aandacht voor de kwaliteit van de wetgeving. De kritiek op de Nederlandse wetgeving, die er uit bestaat dat er hapsnap-werk wordt geleverd, neemt toe. De woordvoerder weet dit aan het feit dat financiële motieven vaak ten grondslag liggen aan wetsvoorstellen. Dat zou niet zo moeten zijn want dat betekent dat de wetgeving te weinig op haar uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid wordt bekeken. De woordvoerder gaf als voorbeeld de Wet Bodemsanering. De VVD-fractie heeft tegen deze wet gestemd met als reden dat de wet in feite in strijd zou zijn met de rechtszekerheid in Nederland. Ook waarschuwde de VVD bij de behandeling van deze wet voor ontwijkgedrag met daaruit voortvloeiend een enorme hoeveelheid jurisprudentie. Omdat de andere fracties in de Kamer het milieuaspect voorrang gaven werd de Wet aanvaard. De Hoge Raad heeft inmiddels bij arrest aangegeven dat zij eigenlijk vindt dat deze wetgeving volstrekt niet deugt.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902.

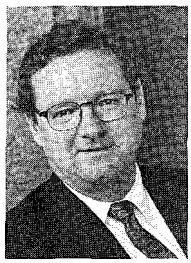

Media in het nieuws

(De VVD staat van harte achter het voornemen van Veronica uit het publieke bestel te treden)**door Dick Dees**

Het nieuws op het gebied van het mediabeleid staat de laatste tijd geheel in het teken van het uittreden van Veronica uit het publieke omroepbestel. De omroepvereniging Veronica wil samen met Endemol een commerciële omroep starten.
Er wordt nu - zoals het er naar uitziet - in de praktijk ook gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een binnenlandse commerciële televisie-omroep te beginnen.
De VVD staat van harte achter dit voornemen van Veronica om uit het publieke bestel te treden.
Daar zijn verschillende redenen voor.
De VVD heeft altijd betoogd dat het huidige publieke bestel topzwaar is; het bestel is te omvangrijk en te kostbaar. Daar komt nog bij dat naar de mening van de VVD het bestel in de huidige vorm onnodig groot is om het beperkte aantal publieke functies uit te oefenen.
De mogelijkheid voor en de komst van de binnenlandse commerciële omroep heeft de VVD-fractie altijd gestimuleerd.
De huidige ontwikkelingen rond het uittreden van Veronica gaan dan ook in de richting die de VVD heeft gewenst en verwacht.
Het uittreden van Veronica kan daarbij niet zonder gevolgen blijven voor de organisatie van het publieke omroepbestel.
In theorie zijn er drie mogelijkheden voor de toekomstige organisatie van het publieke bestel te onderscheiden:

Handhaving publiek bestel, exclusief Veronica

Het grote nadeel is dat we nu al zien dat tal van omroepverenigingen die zeggen publiek te zijn op commerciële omroepen gaan lijken.Daarmee wordt het publiek bestel van binnenuit uitgehold.
Bovendien is het resterende bestel nog steeds te omvangrijk. Deze optie is naar onze overtuiging er dan ook één van pappen en nathouden waarbij steeds meer commerciële elementen worden opgenomen binnen een non-commercieel bestel en waarbij publieke functies in het gedrang komen.
Het onderscheidende karakter van de publieke omroep vervaagt. Een symptoom van het vervagen van het onderscheidende karakter is bijvoorbeeld het plan, zoals dat ons via de media bereikt, dat de omroepverenigingen zich contractueel verplichten programma's bij Endemol af te nemen.
De programma's van publiek omroep en commerciële omroep lijken steeds meer op elkaar. Ook bij de publiek omroep is heel wat zendtijd ingeruimd voor programma's die ruimschoots via de markt worden aangeboden.
Dit is geen taak voor de publieke omroep, die grotendeels collectief wordt gefinancierd, terwijl de verplicht betalende burgers zich massaal van deze omroep hebben afgewend.
Kortom het zogenaamde publieke bestel, is thans een vat vol tegenstrijdigheden en zal het ook in deze geschetste variant één blijven.

Welke functies moet de publieke omroep vervullen?

Hierover dient een discussie gevoerd te worden. De VVD meent dat het hierbij gaat om de volgende publieke functies:

a. informatie en voorlichting die nodig zijn voor het functioneren van de democratische rechtsstaat;
b. faciliteiten opdat ook opvattingen van minderheden tot hun recht kunnen komen (pluriformiteit);
c. behoud en bevordering van de Nederlandse cultuur;
d. educatieve programma's;
e. programma's van nationale betekenis.

De kern van deze mogelijkheid is dat de publieke functies uiteindelijk allemaal worden ondergebracht bij een onafhankelijke nationale omroep, de NOS.
Deze nieuwe NOS wordt dan gefinancierd uit de verplichte omroepbijdrage. Reclame is dan niet mogelijk.
In deze optie verliezen de private omroepverenigingen uiteindelijk de huidige publieke taken. Zij krijgen dan bijvoorbeeld op het gebied van reclame, sponsoring en abonnee-TV dezelfde mogelijkheden als de commerciële omroepen.
De verplichte omroepbijdrage wordt hier (ten aanzien van deze omroepverenigingen) uiteindelijk afgeschaft, de markt ligt open en verondersteld mag worden dat de eigen leden bereid zijn blijvend vrijwillig bij te dragen.
Naar onze mening wordt op deze wijze èn het meest doelmatig èn het meest doeltreffend omgegaan met het waarborgen en organiseren van de publieke kerntaken in de omroep.

Next-best: publieke functies op contractbasis uitbesteden aan de omroepverenigingen.

In deze situatie worden wel afspraken gemaakt tussen de overheid en de omroepverenigingen, maar de journalistieke vrijheid dient gewaarborgd te blijven.
Tijdens de kabinetsformatie afgelopen zomer is door de mediawoordvoerders afgesproken dat de concessieperiode voor de omroepverenigingen van tien jaar verkort wordt tot vijf jaar.
Dit staat ook met zoveel woorden in het regeerakkoord.
Deze verkorting van de concessieperiode komt tegemoet aan één van de punten van kritiek die de VVD fractie uitte tijdens de behandeling van de wijziging van de Mediawet in februari van dit jaar.
De VVD achtte het onbegrijpelijk dat Hilversum voor tien jaar werd 'bevroren' terwijl het omliggende medialandschap ingrijpend aan het veranderen is. Een tienjarige concessie zou noodzakelijk geachte herstructureringen binnen de periode van tien jaar blokkeren.
Dit zou betekenen dat in een tijdsbestek van 2,5 kabinetsperiodes de regering noch de kamer het mediabeleid zouden kunnen wijzigen, ongeacht veranderende inzichten en maatschappelijk realiteit.
De politiek zou buiten spel komen te staan in een periode van stormachtige technologische ontwikkelingen.

Fundamenteel debat

Het is de bedoeling dat de komende kabinetsperiode gebruikt wordt voor een fundamenteel debat over het mediabeleid. Gezocht gaat worden naar fundamentele oplossingen over de vraag welke publieke functies via de omroep gerealiseerd moeten worden en in welke organisatorische vorm deze gestalte moeten krijgen.
Men zou in navolging van de Engelse aanpak (BBC) kunnen zeggen dat de kerntaken, de publieke functies geformuleerd moeten worden vanuit het standpunt dat de commerciële omroep en de publieke omroep verschillende, elkaar aanvullende doelstellingen hebben en dat de publieke omroep alleen programma's moet verzorgen die toegevoegde waarde hebben.
Zoals duidelijk mag zijn blijft ook in de huidige kabinetsperiode voor de VVD het 10-puntenplan voor de omroep (VVD-expresse 63) als leidraad gelden voor de principiële benadering van het overheidsbeleid ten aanzien van de media.

Inlichtingen:
Dick Dees, 070-3182917.

expresse 147
29 oktober 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Kunst

Afgelopen zaterdag was ik aanwezig bij de uitreiking van de AKO-literatuurprijs. Dat gebeurde in het televisie-programma "Sonja". De bekendmaking van de winnaar was een ietwat bizarre aangelegenheid. Een vakjury had een voorselectie gemaakt van boeken die in aanmerking kwamen voor de prijs. Hierna moest een leken-jury tijdens de uitzending bepalen - met bordjes - wie de winnaar was. In eerste instantie leken er twee winnaars te zijn. Sonja Barend legde echter uit dat er een regel bestaat die in een gelijke uitkomst voorziet. Er kon maar één schrijver winnen. Voor de verliezend schrijver was dit een bittere pil. Het prijzengeld bedroeg namelijk 100.000 gulden.
Ik heb gemengde gevoelens bij de uitreiking van deze prijs. Ten eerste de vreemde gang van zaken bij de uitreiking. Ten tweede is een literair boek een kunstwerk. Kunstwerken moeten door vakmensen worden beoordeeld. Een jury moet op grond van kennis en ervaring in staat zijn een oordeel te vellen. Dat oordeel moet ook goed gemotiveerd zijn. Als het gaat om een hoog prijzengeld is een uitleg van de toekenning een voorwaarde. Bij de uitreiking van de AKO-literatuurprijs van dit jaar was er geen jury-rapport, in tegenstelling tot voorgaande jaren. Dat is jammer. Het is goed dat een literaire prijs een particulier initiatief is. De overheid moet zich in principe niet met de beoordeling van kunst bemoeien. Dat neemt echter niet de noodzaak weg van een deskundige blik op kunstwerken.

Frits Bolkestein

Pleegkinderen uit het buitenland

Deze week heeft VVD-woordvoerder Monique de Vries gepleit voor een goede regeling van adoptie van kinderen die uit het buitenland komen.
Het onderwerp kwam aan de orde naar aanleiding van twee voorstellen tot wetswijziging: een wijziging van zowel de Pleegkinderenwet als de Wet opneming buitenlandse pleegkinderen.
Deze wijzigingen van wet vloeien voort uit internationale verdragen die Nederland onlangs geratificeerd heeft. Hierdoor is ons land gebonden aan de afspraken en verplichtingen in het kader van deze verdragen.
Hoewel het aantal gevallen van adoptie van kinderen uit het buitenland al enige jaren - van 830 kinderen in 1990 tot 500 kinderen die dit jaar zullen worden geadopteerd - daalt, is een zorgvuldige procedure van groot belang.
Daarom staat bij de wijzigingen van wet voorop dat uit oogpunt van waarborgen voor verantwoorde voorbereiding van internationale adopties de activiteiten van degenen die tot adoptie over willen gaan worden gestructureerd.
Van belang is daarbij de bepaling uit het verdrag inzake de Rechten van het Kind. Opneming van een kind met het oog op adoptie in een ander land dan het land van herkomst moet door tussenkomst van bevoegde autoriteiten of instellingen te geschieden.

Vier partijen

Zoals Monique de Vries heeft betoogd zijn bij de opname van een pleegkind en de adoptie van een kind uit het buitenland de belangen van vier partijen in het geding.
In de eerste plaats het belang van het kind waarbij het zonneklaar is dat een zorgvuldige procedure door waarborgen omgeven moet worden.
Ten tweede het belang van de adoptiefouders, dat ook gediend is met een goede en zorgvuldige procedure.
De derde en vierde partij zijn de landen van respectievelijk ontvangst en van herkomst, waartussen een strikte verdeling van verantwoordelijkheden moet plaatsvinden. Zo heeft het land van herkomst (d.i. van het kind) een verantwoordelijkheid voor het zogeheten 'matchen', het onderzoek of het kind past in het gezin dat wil adopteren.

Ontvangst-Herkomst

In de relatie tussen de landen van respectievelijk ontvangst en herkomst zijn een aantal zaken relevant, waarvan er hier twee genoemd zullen worden.
Allereerst de beginseltoestemming aan aspirant-adoptiefouders op basis van een gezinsrapport. De voorgestelde regeling luidt dat de inhoud van dit rapport ten allen tijde toegankelijk zal zijn voor de aspirant-adoptiefouders, maar dat zij geen beschikking krijgen over een kopie. In het verleden heeft dit kopie een aantal misverstanden gegeven, waarin de kopie van de gewaarmerkte vertaling van het rapport voor het origineel werd aangezien. Hierdoor werd het mogelijk via (louche) advocaten, instanties of bemiddelaars een kind te adopteren.
Het 'zelfdoen' van adopties wordt doordat een kopie niet langer wordt verstrekt onmogelijk.
Naast het gezinsrapport is van belang dat in het land van herkomst de bemiddelende instantie getoetst wordt op een aantal criteria. De woordvoerder noemde professionaliteit en achtergronden, de kosten, de wijze waarop kinderen voor adoptie beschikbaar komen, gegevens over de gezondheidstoestand, instemming met adoptie (de afstandsverklaring) en het feit of voor het kind in het land van herkomst geen adequate (of betere) opvang is.
Mede op verzoek van de VVD-fractie zal het kabinet deze criteria vastleggen in een algemene maatregel van bestuur (AMvB), die in een zogenaamde voorhangprocedure te zijner tijd aan de kamer zal worden voorgelegd.

Inlichtingen:
Monique de Vries, 070 - 3182894.

Binnenlandse Zaken

Enige weken geleden sprak minister Dijkstal van Binnenlandse Zaken over het herstel van het primaat van de politiek. In het verlengde daarvan uitte hij bedenkingen t.a.v. de verzelfstandiging van een aantal overheidsdiensten. VVD-woordvoerder Broos van Erp bracht in de afgelopen week bij de begrotingsbehandeling van het 'moederministerie' naar voren dat de VVD-fractie het een goede zaak acht dat deze problematiek ter discussie wordt gesteld. Indien het gaat om kerntaken van de overheid, komt de vraag op, welke organisatievorm moet worden gekozen (zelfstandige bestuursorganen, agentschappen, convenanten, etc.). De minister zal de problematiek in kaart brengen en voorstellen presenteren die voorzien in een samenhangend afwegingskader voor in- en externe vormen van verzelfstandiging.

Bestuurlijke vernieuwing
Per 1 juli jl. is de Kaderwet bestuur in verandering in werking getreden. De daarin aangewezen gebieden moeten een Regionaal Openbaar Lichaam (ROL) oprichten. Later wordt beslist over de vorming van een provincie-nieuwe stijl. De voorkeur van de VVD gaat hierbij uit naar een ontwikkeling van onderaf. Het departement daarentegen geeft in deze fase aan, dat er meer zal worden gestuurd. De VVD is van mening dat criteria aan de hand waarvan de beslissing over een provincie-nieuwe stijl moet worden genomen, zo spoedig mogelijk moeten worden ontwikkeld. Staatssecretaris Van de Vondervoort (PvdA) zegde toe, dat de criteria in 1995 beschikbaar zullen zijn.
De woordvoerder benadrukte, dat er geen vierde bestuurslaag mag ontstaan, aangezien dat een bedreiging voor ons bestuurlijk bestel is. Voorts is de VVD van mening dat buiten de BON-gebieden beter gemeentelijke herindelingen kunnen plaatsvinden dan dat intergemeentelijke samenwerking plaatsvindt. De WGR moet een hulpstructuur zijn voor uitvoerende taken. Gebiedsindelingen die zijn gemaakt op basis van te verrichten taken moeten opgaan in een orgaan dat verantwoordelijk is voor alle bestuurlijke taken (=integraal bestuur). Alleen als er sprake is van integraal bestuur is democratische controle mogelijk.
Volgend jaar presenteert het kabinet een notitie over de voornemens betreffende de bestuurlijke organisatie van Nederland. De VVD-fractie heeft op snelheid aangedrongen, omdat bij veel bestuurders onduidelijkheid en onzekerheid bestaat.

Gemeentefinanciën
Onlangs heeft het kabinet met het Inter Provinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) overeenstemming bereikt over de toekomstige ontwikkeling van het Gemeentefonds en Provinciefonds. Er is gekozen voor een koppeling aan de gecorrigeerde netto-rijksuitgaven, dat wil zeggen, dat een daling of stijging van deze uitgaven bepalend is voor de toename of daling van de fondsen. De VVD gaat hiermee akkoord. Op basis van deze normering leveren provincies en gemeenten in evenredigheid een bijdrage aan de bezuinigingen.
Per 1997 is invoering van de nieuwe Financiële Verhoudingswet voorzien. Vervolgens wordt een gewijzigde interimmaatregel voorbereid, waarmee wordt voorkomen dat in 1996 moet worden teruggevallen op de verdeling van 1993, die als ongewenst wordt beschouwd. De VVD is van mening, dat het niet zo mag zijn dat door "ja" te zeggen tegen de interimmaatregel de Kamer in feite ook instemt met de nieuwe Financiële Verhoudingswet. Staatssecretaris Van de Vondervoort stelde dat de Kamer alle vrijheid heeft om het wetsvoorstel te beoordelen.

Grote steden
De grote steden, die van groot belang zijn voor onze economie, hebben te maken met een groot aantal problemen. Het verheugt de VVD dat het kabinet het grote stedenbeleid zo voortvarend aanpakt. In overleg met de vier grote steden zullen integrale beleidsprogramma's worden opgesteld. Met deze steden wordt begonnen, omdat de problematiek maar ook de mogelijkheden om er iets aan te doen daar het grootste zijn. Daarna zal een beleidsvertaling worden gemaakt naar 14 andere steden. De woordvoerder stelde de vraag of niet enkele gemeenten met vergelijkbare problemen en mogelijkheden aan het lijstje zouden moeten worden toegevoegd. Vooralsnog houdt het kabinet vast aan 18 gemeenten. Wel wordt aan het gebied Eindhoven, Helmond toegevoegd.

Burgemeester en wethouders
Ten aanzien van de wethouders van buiten de raad en de positie van de burgemeesters, heeft de VVD naar voren gebracht dat beide onderwerpen raken aan de staatsrechtelijke grondslagen van ons gemeente-bestel. Er moet dan ook eerst een discussie worden gevoerd over die grondslagen: moet worden gekozen voor monisme of dualisme? De woordvoerder vroeg of de onlangs ingestelde ministeriële commissie staatkundige vernieuwing hier aandacht aan wil besteden. Zodra bekend is waar de commissie zich precies mee bezig zal houden, zal de Kamer worden geïnformeerd.

Bestuurlijke integriteit
Ook besteedde de woordvoerder aandacht aan de bestuurlijke integriteit. De minister zal naar aanleiding van een vraag van de VVD-fractie een brief naar de Kamer sturen, waarin zal worden ingegaan op de mogelijkheden om maatregelen te nemen tegen benoemde en gekozen burgemeesters en ambtenaren die door hun handelen de integriteit van het bestuur in diskrediet hebben gebracht. Hierbij zullen ook de rechtspositiereglementen worden betrokken.

Subsidies
In de begroting is aangekondigd, dat de subsidie voor het Europees Instituut Bestuurskunde te Maastricht zal worden afgeschaft. De VVD heeft de minister gevraagd zijn voornemens te heroverwegen. De minister deed op dit punt een toezegging. Tevens is voorgesteld de subsidies aan de politiek-wetenschappelijke instituten van de partijen en de subsidies voor de politieke vormings- en scholingsactiviteiten te budgetteren. Dit betekent in de praktijk: minder subsidie. Het probleem is ontstaan als gevolg van de toename van het aantal partijen sinds 3 mei j.l.
De VVD-fractie heeft moeite met deze korting. De minister zal nu opnieuw overleg plegen met de instellingen.

Inlichtingen:
Broos van Erp, 070-3182896.

Colofon

De VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.
M.m.v. Michiel Krijvenaar.

De VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag (telefoon 070-3182879).

Nederland, industrieland

In de afgelopen week debatteerde de Tweede Kamer met minister Weijers van Economische Zaken over diens begroting. De begroting stond in het teken van de verbetering van het economische klimaat doordat sprake is van een conjuncturele opleving.
VVD-woordvoerder Johan Remkes, waarschuwde echter voor een te optimistische kijk op de opbloei van de economie, waardoor in het verleden de aandacht voor de industriële positie van nederland te rooskleurig werd voorgesteld, met alle gevolgen van dien. Een verbeterde conjunctuur leverde volgens de woordvoerder een paradox op: gaat het goed, dan neemt de aandacht af, gaat het slecht, dan leeft de aandacht weer op.
De VVD hecht aan een permanente aandacht voor de industriële positie van ons land: "Nederland Distributieland" is niet voldoende meer, "Nederland Industrieland" is een noodzakelijk complement geworden.

Industriebeleid
Het industriebeleid als metafoor is een containerbegrip waarmee een veelheid van onderwerpen wordt samengevat, die overigens op hun beurt in regeerakkoord, regeringsverklaring en miljoenennota zijn terug te vinden.
Een van de onderwerpen die niet in de container meer te vinden is, is de steunverlening aan geen of weinig perspectief biedende economische bedrijvigheid.
Dit is een economische pijnstiller, die de VVD afwijst.
Wat ook niet meer in het pakket te vinden moet zijn, is de intentie om heel gericht, sturend bepaalde sectoren te willen stimuleren. De VVD is van mening dat de overheid ten enen male daarvoor de marktkennis en de marktoriëntatie mist.
De woordvoerder bracht de prioriteiten van de VVD-fractie alsvolgt naar voren: "een sterke voorkeur voor globale, generieke stimuleringsmaatregelen, gericht op het opruimen van belemmeringen die de aanwending van de belangrijkste produktiefactoren belemmeren, en op het bevorderen van een optimale inzet daarvan".
Voor toekomstig industriebeleid onderscheidt de VVD drie speerpunten:
1. Een gedegen financieel-economisch beleid, gericht op de verdere beperking van het financieringstekort, tezamen met vormen van lastenverlichting die het grootste werkgelegenheidseffect sorteren en tegelijkertijd het midden- en kleinbedrijf (MKB) stimuleren. Daarbij hoort de bevordering van een gunstig internationaal fiscaal klimaat en een stimulerend stelsel van sociale zekerheid. Dit laatste wordt kernachtig uitgedrukt in: "een trampoline in plaats van een hangmat".
2. een drastische vermindering van de regelgeving en de administratieve lastendruk. Volgens de VVD is de verstarrende regelgeving een van de directe oorzaken van de relatief lage produktiviteits- en werkgelegenheidsgroei.
   Een voorbeeld van de verstarrende regelgeving is sinds jaar en dag de Winkelsluitingswet. De opmerkingen die de minister van Economische Zaken onlangs maakte, maken duidelijk dat deze minister van zins is om werkelijk tot een verruiming van de openingstijden te komen. De VVD-fractie steunt dit voornemen.
   Onze woordvoerder hamerde erop dat deregulering een echte paarse uitdaging is, zowel nationaal als internationaal (Brussel).
3. een versterking van de internationale concurrentiepositie, waarin een uitstekend uitgeruste materiële en immateriële infrastructuur past.

Technologie
Bij het laatst genoemde speerpunt hoort een voorwaarde waaraan in de begrotingsbehandeling door de VVD veel aandacht is besteed: de technologische ontwikkeling.
Een krachtige toekomstige ontwikkeling en concurrentiepositie van de industrie vereist technologische ontwikkeling, waarin ook de overheid meedeelt. De technologische ontwikkeling is een randvoorwaarde voor een sterk ondernemersklimaat. De VVD erkent dit en geeft de grenzen aan van de taak en verantwoordelijkheid van de overheid:
- goede en kwalitatief hoogwaardige onderwijsmogelijkheden;
- het instandhouden en versterken van de kennis-infrastructuur via rijksbijdragen (kerntaak);
- stimulerende rol bij de kennistransfer naar het bedrijfsleven;
- het bevorderen van de toegankelijkheid van de kennisinstituten en de universiteiten voor het bedrijfsleven;
- het stimuleren van toegepast onderzoek en implementatie in de markt door het bedrijfsleven als er sprake is van veelbelovende marktperspectieven en ondernemers bereid zijn een substantieel deel van de noodzakelijke financiering voor eigen rekening te nemen.

De woordvoerder kon - met het bovenstaande in gedachten - het uitgangspunt van de beleidsbrief, t.w. "meer eigen verantwoordelijkheid, minder verantwoordelijkheid van de overheid", dan ook ondersteunen.
De woordvoerder sprak kritisch over de bezuinigingen op het technologiebeleid. Hoewel Nederland nog niet het "Albanië van de Noordzee" zal worden, is de VVD van mening dat de R&D-inspanningen (Research & Development) op behoorlijk niveau dienen te blijven.
De woordvoerder stemde in met ombuigingen op het terrein van het consumentenbeleid, het advieswerk voor het MKB en het regionaal beleid. Ten aanzien van het advieswerk geldt dat men hier meer zijn eigen verantwoordelijkheid moet nemen, waarbij tegelijkertijd beleidsmatige pretenties getemperd moeten worden.

Inlichtingen:
Johan Remkes, 070 - 3182883.

Brainstormgroep elektronische snelweg

De VVD-Tweede Kamerfractie heeft onlangs een brainstormgroep ingesteld die de zaken wat betreft de snelle ontwikkeling op het terrein van de elektronische snelweg gaat volgen. De ontwikkelingen op dit terrein gaan razendsnel.
Er ontstaan inmiddels alle mogelijke initiatieven, die zich in veel gevallen beperken tot de poging op dit terrein opnieuw het wiel uit te vinden en het uitwisselen van informatie over mogelijkheden die in de toekomst op ons afkomen.
Nu de digitale revolutie zich voltrekt en ook de Europese Raad bezig is met de ontwikkeling van een actieplan voor de invoering van de informatiemaatschappij wil de fractie bezien waar en op welke wijze wetgeving moet worden aangepast en welke ethische of andere bezwaren de toekomstige informatiemaatschappij oproept.
Ook de Teldersstichting is bij de activiteiten van de werkgroep betrokken.

Inlichtingen: Broos van Erp, 070 - 3182896.

Machiavelli sprak geen Binnenhofbargoens

Afgelopen maandag hield Frits Bolkestein de Machiavelli-lezing, georganiseerd door de Stichting Machiavelli. De stichting stelt zich ten doel activiteiten op het gebied van overheidscommunicatie te stimuleren. Hieronder volgt een samenvatting van de toespraak van Frits Bolkestein.

Niccolò Machiavelli leefde aan het einde van de 15de eeuw.
Machiavelli is uniek vanwege zijn onverbloemde denkbeelden en zijn heldere taalgebruik. Machiavelli sprak geen Binnenhofbargoens. Hij heeft in zijn Vorstenspiegel, maar ook in andere geschriften, heldere gedachten over de staat en zijn soeverein opgeschreven.
Dat de overheid zich helder moet uitdrukken als zij met de burgers communiceert, hoeft hier geen betoog.
Maar helderheid alleen is een onvoldoende kenmerk, wil overheidscommunicatie in de komende tijd succesvol zijn. De individualisering van de samenleving dwingt tot een nieuwe manier van communiceren tussen overheid en burger. Ik zal daarom nader ingaan op de rol van de overheid en de journalistiek in die nieuwe situatie. Ook de politieke stijl dient daarbij aan de orde te komen.

Overheid en Burger

De manier waarop de overheid met de burgers communiceert, heeft natuurlijk te maken met haar positie. Wij staan aan het begin van een nieuwe tijd, waarin overheid en burger andere verantwoordelijkheden krijgen.
Minister Dijkstal heeft onlangs, in een debat met Paul Kalma van de Wiardi Beckman-Stichting op treffende wijze verwoord hoe de politiek haar rol anders moet spelen. Ik citeer de minister: 'De Ministerraad moet zichzelf de vraag stellen: waar willen we naar toe? Het antwoord moet goed geformuleerd zijn, gerichter worden voorbereid en naar het parlement worden gestuurd'. De minister beriep zich ook op het regeerakkoord waarin is vastgelegd dat zal worden afgestapt van het verplichte advies van de SER. Op deze wijze herovert de politiek het primaat in het besluitvormingsproces, dat zij kwijt was aan adviesorganen, het middenveld en de organen van de corporatieve staat. De Politiek moet zélf kiezen en haar eigen verantwoordelijkheid nemen. Dan laten politici zien waar zij staan en weet de burger ook waar hij aan toe is.

In dit verband moeten Ministers en Staatssecretarissen niet de schijn wekken dat zij iemand anders nodig hebben om een politieke afweging te maken. Een bewindsman behoort geen politieke adviseur hebben. Hij is namelijk zijn eigen adviseur. Dat is zijn eigenlijke taak. Kan hij die taak niet aan, behoort hij geen minister te zijn. Maar daarmee zijn we er nog niet.

Politieke stijl

Er bestaat in de Nederlandse politiek een hardnekkig misverstand, dat zou kunnen worden omschreven als "de mythe van de jaren '70". Volgens velen waren die zaligmakend. Naar mijn opvatting had dat alles te maken met politieke stijl. Want het debat van toen ging niet over wezenlijk andere zaken dan nu. Er was de toevalligheid van aansprekende persoonlijkheden: Den Uyl, Van Agt en Wiegel, die op smaakmakende wijze communiceerden met de burger en de journalistiek.
Ondertussen werden de economische problemen wel groter. De verbale reuzen verdwenen van het Haagse Binnenhof en Lubbers deed zijn intrede. Met hem kwam omslachtigheid in taalgebruik. De burgers werden er niet noodzakelijk wijzer van. Dat kwam ook omdat politici zich buiten het parlement kritisch over het kabinet uitlieten maar in het parlement hun verantwoordelijkheid niet namen, in strijd met de stelregel: "'s avonds een vent, 's morgens een vent". Is het verwonderlijk dat de verwarring van de burgers steeg ?
Het kon ook anders, zoals soms tijdens het Kabinet Lubbers II. De fractievoorzitters De Vries en Voorhoeve hadden tijdens grote debatten in de Tweede Kamer wel degelijk invloed op het kabinetsbeleid. Dat werd in het land voorzichtig aangekondigd maar later in de Vergaderzaal hard gemaakt.
Toch heeft het politieke debat nog steeds plaats over het hoofd van de bevolking heen. Geen debat op hoofdlijnen maar inbrengen vol Binnenhofbargoens.

Journalistiek

Een cruciale rol in de communicatie tussen overheid en burger wordt gespeeld door de journalistiek. Ik noem in dit verband drie aspecten. Ten eerste moet de rol van de pers veranderen. Dit wordt ook door journalisten zelf beseft. Zo stelt J. Greven in een onlangs verschenen opstel dat de pers een 'idealistische bommengooier' moet zijn, die het debat vlot trekt en de huidige impasses doorbreekt.
Nu brengen de media inderdaad alleen naar buiten wat in hun ogen belangrijk is. Een vaak gehoorde uitspraak van journalisten is: 'onderwerp x is geen issue'. Een voorbeeld uit de verkiezingscampagne van dit voorjaar is de staatsschuld. Volgens de miljoenennota is de rentelast in 1998 de grootste post op de begroting. Toch wordt dit onderwerp als oude koek afgedaan.
Wanneer een idealistische bommengooier van buiten de pers een onderwerp opwerpt loopt hij overigens de kans door de explosie om zeep te worden geholpen. Zij die de integratie van allochtonen op de agenda hebben gezet, kunnen daarvan meepraten, zeker wat betreft hun bejegening door het dagblad "Trouw".
Er zijn natuurlijk journalisten die zich aan de coterie onttrekken. Zo erkennen de documentairemakers Ton van Dijk en Steven de Vogel het belang van afstand tot het Binnenhof en stellen zij dat "90% van de stukken voortkomt uit het circuit, het gebabbel."

Individualisering

Bij de kanttekeningen die kunnen worden geplaatst bij de rol van de pers komt de vraag boven of de overheid zelf meer aan voorlichting moet doen. Mijn antwoord is neen. De uitgaven voor overheidsvoorlichting zijn hoog (660 mln in 1993) en zouden met de helft verminderd kunnen worden. De enorme berg persberichten die ministeries produceren zijn een PER, een Persberichten Effect Reportage waard.
Gewichtige en dure voorlichtingspresentaties door de overheid roepen terecht kritische reacties op. Het is de inhoud van de boodschap die telt. Het overbrengen van die boodschap is namelijk een taak van de journalistiek. Als de overheid er al voor kiest zelf voor te lichten, moet zij dat in ieder geval niet doen door middel van betuttelende teksten. Overheidsvoorlichting waarin mensen t.a.v. de maatschappij hun verantwoordelijkheid nemen laat zien dat wie individualisering als uitgangspunt neemt, niet hoeft uit te komen bij egoïsme.
Communicatie tussen overheid en burger is in de eerste plaats verantwoordelijkheid van de journalistiek. In dat proces hebben overheid, journalist en burger ieder hun eigen rol te spelen. In de 21ste eeuw zal er op alle terreinen van de maatschappij een nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling moeten komen. Burgers zullen meer op hun individuele verantwoordelijkheid moeten worden aangesproken. De overheid zal meer aan de journalistiek moeten overlaten. En de journalistiek zal beter op haar taak moeten zijn berekend.
Ik ben mij er van bewust dat ik in dit betoog kritisch ben geweest. Maar zei Machiavelli niet dat 'vleiers gemeden moeten worden'?

expresse 148
5 november 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Houdt koers

Het nieuwe kabinet is volop aan het werk. Waar gehakt wordt vallen spaanders. De bewindslieden worden dan ook geconfronteerd met impopulaire maatregelen die onontkoombaar zijn.
Hart van dit kabinetsbeleid is een lastenverlichting van zo'n negen miljard gulden. Daarnaast moet een erfenis van het vorige kabinet worden weggepoetst. Bij elkaar moet er 18 miljard gulden worden bezuinigd. Nu het te bezuinigen bedrag worden versleuteld door de bewindslieden komt de pijn boven drijven.
In de afgelopen week is er een discussie gevoerd over de bezuinigingen op defensie. Er zou op dat beleidsterrein minder bezuinigd moeten worden. Nu staan de defensie-uitgaven in verband met andere kosten op buitenlands terrein. Ontwikkelingssamenwerking, hulp aan Oost-Europa, vredesoperaties, internationale milieu-hulp en defensie-uitgaven hebben met elkaar te maken. In de eerste helft van volgend jaar zullen we dan ook opnieuw moeten bekijken hoe binnen de buitenlandsector de uitgaven zullen worden verdeeld. Er is afgesproken dat er één miljard gulden aan bezuinigingen wordt opgebracht door de buitenland-sector. Er is daarnaast een pot met 400 miljoen gulden voor extra buitenlands beleid. Ook daar kan gebruik van worden gemaakt. Maar het te bezuinigen bedrag zal hoe dan ook moeten worden opgebracht. Dat geldt overigens niet alleen voor de buitenlandsector, maar ook voor andere beleidsterreinen, zoals onderwijs.
Wij kunnen niet toestaan dat de ene minister of staatssecretaris problemen ondervindt en zijn bezuinigingen niet wil uitvoeren waarop de andere bewindspersoon een soortgelijk geluid laat horen.
Er heerst in het kabinet geen kadaver-discipline. Dat is ongewenst. Maar de bewindslieden hebben getekend voor het regeerakkoord en we zullen hen daar aan houden.
De ministers en staatssecretarissen moeten hun eigen problemen oplossen. Daar helpt geen lieve moederen aan.

Frits Bolkestein

Volkshuisvesting

Het aantal woningzoekenden in Nederland stijgt nog steeds. In samenhang hiermee is er een tekort aan bouwlokaties. Dit baart de VVD-fractie zorgen. In grote delen van Nederland, en met name in de grote steden, is er sprake van een razendsnel oplopend tekort aan woningen. Tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van VROM bracht VVD-woordvoerder Nellie Verbugt naar voren dat er in dit verband een belangrijke rol is weggelegd voor de marktsector. De Rijksoverheid moet de marktsector echter wel de kans geven die taak op te pakken door zich te manifesteren als een betrouwbare en stabiele partner.
Staatssecretaris Tommel (D66) streeft er naar om het woningtekort in het jaar 2000 terug te dringen tot 2%. Hij wil de woningbouwtaakstelling verhogen en ziet mogelijkheden dit goedkoper uit te voeren dan het vorig kabinet. De woordvoerder waarschuwde de staatssecretaris voor het verschijnsel dat in de laatste dertig jaar vrijwel alle kabinetten de woningbehoefte te laag hebben ingeschat.
Het sprak de woordvoerder aan dat de verhoudingen in de Volkshuisvesting zijn veranderd. De Rijksoverheid stuurt nu op afstand aan. Op sectorniveau en op lokaal- en regionaal niveau worden de doelstellingen van het volkshuisvestingsbeleid uitgewerkt.

Huursubsidie

De VVD-fractie is het eens met het kabinetsstandpunt dat de Individuele Huursubsidie als volkshuisvestingsinstrument gehandhaafd moet blijven. De woordvoerder pleitte echter voor beheersing en vereenvoudiging van dit middel. De regeling is inmiddels er ingewikkeld geworden. Dit betekent echter niet dat de VVD-fractie bij voorbaat voorstander van decentralisatie van de IHS-regeling is. Voor- en nadelen van decentralisatie moeten worden afgewogen. De woordvoerder vroeg daarom om een effectrapportage.

Corporaties

De veranderingen op volkshuisvestingsgebied hebben een grote beleidsruimte gecreëerd voor gemeenten en woningbouwcorporaties. In de afgelopen zomer zijn er echter voorbeelden te zien geweest van corporaties die een te groot risico dreigden te gaan nemen. De woordvoerder juicht een gedragscode van en voor woningcorporaties dan ook toe. Corporaties vervullen een sociale doelstelling en dienen geen grote risico's te nemen of oneerlijke concurrentie aan te gaan met partijen in de markt, zoals projectontwikkelaars.

Monumentenzorg

De woordvoerder brak een lans voor de monumentenzorg. Investeren in restauratie is niet alleen vanuit cultuur-historisch oogpunt van belang, maar heeft ook een belangrijk werkgelegenheidsaspect. Het Centraal Planbureau en de Nationale Investeringsbank hebben berekend dat subsidies in het kader van monumentenzorg een sterk werkgelegenheidseffect hebben omdat restaureren zeer arbeidsintensief is.

Inlichtingen:
Nellie Verbugt, 070-3182892.

Milieu

De VVD-fractie stemt in met het voornemen van het kabinet om "het Nationaal Milieubeleids Plan-2 in hoofdlijnen uit te voeren". De fractie is verheugd over het feit dat het kabinet stelt dat de periode van plannen maken op rijksniveau nu goeddeels voorbij is en het accent zal komen te liggen op de uitvoering van plannen en regels. VVD-woordvoerder Jan te Veldhuis sprak bij de begrotingsbehandeling van het ministerie van VROM de hoop uit dat er niet te veel nieuw regionaal beleid bovenop het rijksbeleid zal worden gestapeld. Het NMP-2 moet op provinciaal en gemeentelijk niveau worden ingevuld en geconcretiseerd. De woordvoerder waarschuwde voor een nog grotere plan- en regeldruk.
Het vastgestelde beleid van het kabinet zal enerzijds leiden tot verdere milieuverbetering. Anderzijds zullen de jaarlijkse mileukosten toenemen van achttien miljard gulden per jaar tot ruim 21 miljard gulden in 1998. De woordvoerder sprak zijn bezorgdheid uit over deze lastenverzwaring. Immers, één van de belangrijkste doelstellingen van het nieuwe kabinet is te komen tot een lastenverlichting van negen miljard gulden.

Resultaten
Hoewel de voorpagina's van de kranten anders doen vermoeden, is de VVD-fractie van mening dat milieu-beleid nog lang niet 'uit' is. Nuchtere cijfers en getallen wijzen uit dat er de afgelopen jaren stevige vooruitgang is geboekt in diverse milieusectoren: ozon (-86%), verzuring (-37%). Zonder achterstanden in andere sectoren uit het oog te verliezen, mogen deze milieuzegeningen worden geteld. Er moeten echter meer aansprekende milieuresultaten worden behaald, die voor de burger ook duidelijk waarneembaar zijn.
De woordvoerder sprak zijn waardering uit voor de nuchtere aanpak van minister De Boer (PvdA), die via gesprekken met betrokkenen het draagvlak wil vergroten. Zelfregulering en marktconforme aanpak zullen een zeer belangrijke sleutel voor oplossingen moeten bieden.

Groen realisme
De woordvoerder zette de uitgangspunten van de VVD-fractie op milieugebied (Groen Realisme) nog eens op een rijtje:
- zorg voor uitvoerbaar beleid, haalbaar en betaalbaar
- milieurendement en kosteneffectiviteit van maatregelen moeten voorop staan om ongewenste concurrentie-verstoring te voorkomen moet Nederland in de pas lopen met het buitenland
- deregulering toepassen
- methodes zoeken waarbij economische versterking en ecologische verbetering hand in hand gaan

De woordvoerder pleitte voor 'duurzaam bouwen'. Dit levert veel voordelen op:
- energie- en grondstoffenvriendelijk en daardoor milieuvriendelijk door lagere uitstoot van vervuilende stoffen
- uitdaging voor bedrijfsleven om innovatief te denken en handelen om milieuvriendelijke produkten te maken
- portemonnaie-vriendelijk

Draagvlak
De woordvoerder vestigde de aandacht op de soms wel erg gedetailleerde regelgeving in Nederland. Een voorbeeld in dit verband is het omschrijven als 'stank' als het gaat om de geur van bakkerijen. Een ander voorbeeld is het feit dat amateurgezelschappen niet meer in diverse lokalen mogen oefenen omdat ze te veel geluidhinder zouden veroorzaken. De VVD-fractie is van mening dat er rekening moet worden gehouden met de menselijke en sociale maat. Deze kant van het draagvlak voor het milieubeleid moet kritisch in de gaten worden gehouden.

Marktconform
Het regeerakkoord gaat uit van meer marktconforme instrumenten om de doelstellingen van het NMP-2 te kunnen realiseren. Al in 1988 diende de woordvoerder een motie in om de BTW op energiebesparing en milieuvriendelijke activiteiten te verlagen. Het kabinet gaat op dit punt een voorstel indienen.
Het al in de Verenigde Staten toegepaste systeem van verhandelbare emissierechten - de overheid bepaalt wat per jaar maximaal aan vervuiling toelaatbaar is, maar laat het aan de markt over wie precies, binnen die normen, de vervuiling kan veroorzaken - werd opnieuw door de woordvoerder bepleit. Hij vroeg de minister dit voorstel nader uit te werken.

Inlichtingen:
Jan te Veldhuis, 070-3182901

Otto Vos

Omgangsrecht

Deze week werd in de Tweede Kamer het wetsvoorstel betreffende het omgangsrecht met minderjarige kinderen behandeld. Woordvoerder namens de VVD was Otto Vos, die hiermee zijn eerste optreden in de plenaire vergadering had, de zg. Maidenspeech.
Het wetsvoorstel betreft een regeling over het ouderlijk gezag, de omgang met de minderjarige kinderen en de herziening van de huidige regeling in het Burgerlijk Wetboek.
Uitgangspunt is dat kinderen (lees: minderjarigen) onder het ouderlijk gezag staan, waarmee de ouder verantwoordelijk is voor het geestelijk en lichamelijk welzijn van het kind en de ontwikkeling van de persoonlijkheid van het kind.
De tot nu toe gebruikelijk term 'ouderlijke macht' wordt vervangen door de term 'ouderlijk gezag', dat het aan ouders toekomend gezag omvat.
Daarnaast kent de wet voogdij, het juridisch gezag, dat toekomt aan een ander dan een ouder.
In geval van echtscheiding kunnen de ouders op gezamenlijk verzoek belast blijven met de uitoefening van het gezag (het tweehoofdig ouderlijk gezag of co-ouderschap).
Wanneer bij de echtscheiding de ouders geen verzoek hiertoe doen of wanneer een conflict over de toewijzing ontstaat, is de rechter bevoegd om het ouderlijk gezag aan een van de ouders toe te wijzen.
Wat de omgangsregeling betreft hebben niet alleen het kind en de niet met het gezag belaste ouder recht op omgang met elkaar, maar ook grootouders, tantes, ooms en pleegouders die het kind tenminste een jaar verzorgd hebben.

Inlichtingen:
Otto Vos, 070 - 3182900.

Landbouw

In agrarisch Nederland gaat het, behoudens de sector varkenshouderij minder slecht dan vorige jaren. Dit was een van de uitgangspunten van VVD-woordvoerder Piet Blauw bij de behandeling van de begroting van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV). Toch is wat de agrarische sector betreft de situatie niet rooskleurig. De woordvoerder stelde dat de huidige marktsituatie weinig extra ruimte in de tijd geeft om de noodzakelijke structurele maatregelen te nemen.
De regering zal in de komende zittingsperiode een beleid moeten voeren waarin structurele aanpassingen moeten plaatsvinden, zowel internationaal als nationaal.
De woordvoerder was van mening dat de verdere liberalisering van de internationale handelsstromen in de praktijk meer vorm krijgt door de implementatie van het GATT-akkoord in de Europese Unie (EU). Tegelijkertijd dreigt er "nieuwbouw aan de grenzen": de tariefmuren vallen om, maar via extra aangepaste veterinaire eisen trekt men weer nieuwe muren op. Alle mogelijkheden voor de landbouwsector die het GATT-akkoord nu biedt moeten optimaal benut worden, net zoals de suggestie uit de sector zelf om te komen tot het instellen van restitutievrije zones.

Markttoegang op maat
In de Europese Unie betekent markttoegang op maat dat de collectieve verantwoordelijkheid van de EU door de gehele EU gedragen moet worden en niet onevenwichtig over bijvoorbeeld de agrarische sector wordt verdeeld.
Voor de agrarische sector, zo benadrukte de woordvoerder, is ook de komende uitbreiding van de EU met de Scandinavische landen en Oostenrijk per 1 januari 1995 van groot belang. De discussie over het gemeenschappelijke landbouwbeleid binnen de EU is inmiddels in gang gezet. Een gemeenschappelijk landbouwbeleid brengt met zich mee dat aan de integratie van de landen van Midden- en Oost-Europa een bijdrage geleverd moet worden door de agrarische sector. Ons land heeft de mogelijkheid dat te doen via de uitgebreide kennisinfrastructuur.
De woordvoerder leverde kritiek op de dreigende stagnatie van de deregulering van de EU. Aan de hand van drie voorbeelden gaf hij aan dat zijn gelijk in de praktijk wordt aangetoond:
1. de oplossing van het probleem van de Italiaanse melkquota door de EU. "Slecht gedrag van een lidstaat wordt beloond en dat demotiveert goed gedrag van de andere lidstaten", aldus de woordvoerder;
2. onduidelijke regelgeving, zoals de EU-richtlijn 93/118/EEG (regeling handel dierlijke produkten) die meer dan 25 kolommen in de Staatscourant omvat, en waaruit niet eens helder blijkt wie controleert, wie uitvoert en wie fraudeert;
3. onpraktische regelgeving, zoals de regeling oliehoudende zaden in het kader van de braakregeling, die geen sluitend systeem inhoudt, waardoor deze regeling zeer fraudegevoelig is.

Deregulering, met daaraan gekoppeld de noodzakelijke fraudebestijding, uitvoeringsdiscipline en een sturende werking vanuit Brussel die beperkt blijft tot de hoofdlijnen zijn voorwaarden voor een landbouwbeleid dat overlevingskansen voor de agrarische sector blijft bieden.

Lastenverlichting
Niet alleen internationaal is de agrarische sector in beweging, ook op nationaal gebied zijn ontwikkelingen gaande. Uitgaande van het principe dat de overheidstaak zich hoofdzakelijk tot voorwaardenscheppend beleid dient te beperken, is het voor de regering, zo stelde onze woordvoerder, een grote uitdaging de snelheid van de ombuigingen parallel te laten lopen aan het tempo van de lastenverlichting.
Daartoe zijn in het regeerakkoord een aantal aanzetten te vinden, waarvan vijf aandachtspunten door de woordvoerder genoemd werden:
1. Het aandeel land- en tuinbouw in de lastenverlichting midden- en kleinbedrijf van 500 miljoen gulden bedraagt ± 170 miljoen gulden.
2. Door verlaging van het belastingtarief eerste schijf, een verhoging vrijstellingspercentage ondernemersvrijstelling in de vermogensbelasting en een aandeel premieverlaging Ziekenfondswet wordt een bedrag van 70 miljoen gulden bereikt.
3. Het openstellen van de besluitstructuur verbetering landbouwbedrijven ten gunste van de varkenshouderij.
4. De FES-gelden ten gunste van de financiering van de ecologische hoofdstructuur, waaruit een bedrag van 75 miljoen gulden dienen te komen.
5. Met 500.000 arbeidsplaatsen is de agri-business goed voor 10 % van de werkgelegenheid, zodat een inzet met bezuinigingen ten gunste van onder ander een verkleining van de WIG (dat is een verlaging van de arbeidskosten) een lastenverlichting voor de totale agribusiness betekent van honderden miljoenen guldens.

Wat voor het volume van de lastenverlichting en de lastenverzwaring geldt moet ook gelden voor het tempo: de lastenverzwaring is gelijk aan de lastenverlichting. Een conclusie van de bovengenoemde opsomming is echter dat het totale volume van de lastenverlichting aanzienlijk groter is dan het totaal aan ombuigingen, aldus de woordvoerder.

De woordvoerder vroeg aandacht voor de regeling van de melkquota, de vervangingsreserve, bedrijfsovername en het agrarisch onderwijs, en diende een motie in die ertoe strekt dat de vervangingsreserve (bij de aankoop van boerderijen) toegepast kan worden voor bedrijfsverplaatsingen die wenselijk zijn voor het milieu, de natuur en de ruimtelijke ordening.

Inlichtingen:
Piet Blauw, 070 - 3182881

Onlangs verscheen een thema-nummer van Liberaal Reveil over ouderenbeleid. Hierin staan ondermeer de volgende artikelen:

- De overheid en de ouderen	**J.A. Weggemans**
- Seniorenrecht	**J.A.A. van Doorn**
- Inkomen en vermogen van ouderen	**C. Petersen**
- Ouderen op de arbeidsmarkt	**G.A.W. van Dalen**
- Ouderdom naar wens?	**E. Francken**

U kunt dit nummer bestellen door f 9,50 over te maken op rekeningnummer 240200, ten name van Stichting Liberaal Reveil te Wageningen. U dient te vermelden: 'Liberaal Reveil nr. 5 1994).
U kunt zich ook opgeven als abonnee van Liberaal Reveil voor f 55,-- per jaar. Jongeren betalen f 30,--.
U kunt zich aanmelden voor een abonnement bij:
Liberaal Reveil, Koninginnegracht 55a, 2514 AE Den Haag.

Het Mid-Atlantisch model

Afgelopen maandag hield Frits Bolkestein een toespraak voor de Nederlandsche Maatschappij voor Nijverheid en Handel, te Tiel. Een samenvatting van zijn betoog volgt hieronder.

Hoe kunnen wij onze samenleving aanpassen aan de nieuwe tijd?
Theoretisch kunnen wij onze maatschappij naar twee modellen inrichten: het Angelsaksische model of het Rijnlandse model.
Het Angelsaksische model wordt vertegenwoordigd door de Amerikaanse economie. Het is een economisch liberaal model dat wordt gekenmerkt door weinig overheidsingrijpen en veel vrije markt. De nadruk ligt op individueel succes en snel geld verdienen, in de veronderstelling dat er volop kansen zijn voor iedereen die hard werkt.
Hier tegenover staat het Rijnlandse model waar de overheid en de sociale partners een grote rol spelen en de nadruk ligt op sociale zekerheid, gemeenschapsgevoel en een grote spaarzin.
De Duitse en de Nederlandse overlegeconomieën maar ook de Japanse economie worden tot dit model gerekend.

Twee vormen van kapitalisme

In 1992 is het boek "kapitalisme contra kapitalisme" van Michel Albert verschenen. In zijn boek vergelijkt Albert, de voormalig directeur van het Franse Planbureau, het Rijnlandse met het Angelsaksische model van kapitalisme. Hij komt tot de conclusie dat het Rijnlandse model beter presteert dan het Angelsaksische model.
Dat geldt allereerst voor het monetaire beleid. Ondanks de perikelen rond het EMS hebben Duitsland en Nederland met een succesvol wisselkoersbeleid de rente en de inflatie laag kunnen houden.
Een tekortkoming van het Angelsaksische model, ten tweede, is de lage spaarquote. Tot op zekere hoogte is dat een cultureel verschil. Amerikanen consumeren graag en veel, en vaak ook op krediet. De lage particuliere besparingen en daarbij opgeteld het overheidstekort hebben geleid tot een grote behoefte aan buitenlands kapitaal. Die behoefte heeft de rente opgedreven en de investeringen onder druk gezet. In Duitsland en Nederland wordt daarentegen overvloedig gespaard en liggen de investeringen op een hoger peil.
De Amerikanen hebben, ten derde, te weinig in publieke voorzieningen geïnvesteerd, zoals de infrastructuur en het onderwijs.
Het is al met al niet moeilijk tot de conclusie te komen dat het Rijnlandse model superieur is aan het Angelsaksische.
De vraag rijst hoe wij in onze situatie ondernemingszin kunnen stimuleren.

Vijf stimuleringsmaatregelen

In de eerste plaats moeten wij minder belang hechten aan de overlegeconomie. Hierin kopen werkgevers en werknemers elkaar af en ontloopt de regering haar verantwoordelijkheid.
In de tweede plaats moet er een einde komen aan het algemeen verbindend verklaren van de looncomponent in CAO's. Een CAO die algemeen verbindend is verklaard, geldt verplicht voor een gehele bedrijfstak. Dit verzekert werkgevers ervan dat er geen concurrenten in hun bedrijfstak rondlopen die met lagere loonkosten werken. Dat is een rustig idee maar het beperkt de concurrentie.
Ten derde is er de monopoliepositie van het CPB. Wij staren ons blind op maatregelen die door de computers van het CPB kunnen worden doorgerekend.
Mijn voorstel voor meer onafhankelijke econometrische onderzoeksinstituten werd enigszins lacherig van de hand gedaan. Maar er is geen mooier voorbeeld om het nut van meer CPB's aan te geven dan de misrekening van de kosten van de Betuwelijn door het officiële CPB.
Ten vierde is er het gebrek aan toezicht op de bedrijfsvoering.
Ten vijfde en tenslotte moet de regeldichtheid, die na Duitsland de hoogste in Europa is, worden verminderd. Voor taxibedrijven bestaan vaste tarieven om concurrentie te voorkomen. Waarom mag niet iedereen fietsenmaker worden? Is het werkelijk nodig dat er strenge vestigingseisen bestaan? Voor getalenteerde werknemers en werklozen betekent de vestigingswetgeving een barrière om zelfstandig actief te worden. Het is dan ook toe te juichen dat minister Wijers een begin heeft gemaakt met de versoepeling daarvan.

Tenslotte belemmert een deel van de arbeidswetgeving de dynamiek van het ondernemersgedrag. Nieuwe relaties tussen werkgever en werknemer op basis van flexibele contracten mogen door de arbeidswetgeving niet onmogelijk worden gemaakt.
Dit kabinet heeft zichzelf tot taak gesteld de regeldruk sterk te verminderen. Daarnaast zal het de lastendruk voor ondernemers omlaag brengen. Daarbij gaat het zowel om de administratieve lastendruk als om de druk van belastingen en premies.
In deze kabinetsperiode wordt de micro-lastendruk met 9 miljard gulden verminderd.
Om dat mogelijk te maken moet de sociale zekerheid worden herzien. Dat is niet alleen een kwestie van bezuinigen maar vooral van een nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling tussen werkgevers en werknemers. Vorige week heeft minister-president Kok hierover het volgende in "Trouw" gezegd: "Als we het stelsel niet (-) hervormen, dan zijn we morgen niet in staat zekerheid te geven aan de mensen die het het hardste nodig hebben. Dat is voor mij dè kern van sociale zekerheid".

Mid-Atlantisch model

Net als in de achttiende eeuw is in Nederland veel ondernemerslust en dynamiek verloren gegaan. Regels belemmeren de economische vrijheid. En ondernemers, die net zo goed als werknemers een produkt van de verzorgingsstaat zijn, genieten van de rust van de overlegeconomie. Zowel Holland in de Gouden Eeuw als de Amerikaanse economie nu zijn lichtende voorbeelden van dynamische economische structuren, waartegen het conservatisme in de Rijnlandse economieën schril afsteekt.
Het Angelsaksische model heeft zijn eigen problemen die wij liever niet overnemen. Desondanks is er geen enkele reden om tot zelfgenoegzaamheid te vervallen. Het Rijnlandse model heeft sterke punten: het monetaire beleid, de spaarzin en de sociale zekerheid, die in essentie behouden moet blijven. Tegelijk faalt het Rijnlandse model op andere punten. De politiek heeft haar krachten overschat en draagt teveel van de verantwoordelijkheid die in een gezonde dynamische economie bij de individuen zelf moet liggen.

Wij zullen een synthese van het Angelsaksische en het Rijnlandse model moeten vinden. Ik pleit daarom voor een mid-atlantisch model, dat het goede van beide verenigd.

Colofon
VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Tom van der Maas, Hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie en Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie. M.m.v. Michiel Krijvenaar.
VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag.
Abonnementenadministratie:
Ans Koning (telefoon 070-3182875).

expresse 149
12 november 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
Nederlandse Politieke Partijen
Oude Boteringestraat 52
9712 GL GRONINGEN
Tel. 050 - 636830

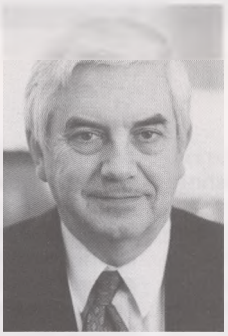

Modernisering Borssele

Begin juni werd, mede op basis van een discussie in de Tweede Kamer, het Electriciteitsplan door de vorige minister van EZ goedgekeurd. Eén van de elementen in het E-plan was de levensduurverlenging van de kerncentrale Borssele van 2004 tot 2007, nodig in verband met de uitvoering van een omvangrijk investeringsprogramma ter verdere verhoging van de veiligheid van de centrale. Tijdens de discussie in de Tweede Kamer werd vooral van de zijde van PvdA, D66 en Groen Links bezwaar gemaakt tegen deze levensduurverlenging. Afgesproken werd dat de Tweede Kamer, na het aantreden van een nieuw kabinet, nog in de gelegenheid zou zijn hierover van gedachten te wisselen. Op 9 november vond die discussie in commissieverband plaats. Nieuw feit in die discussie was dat het vorige kabinet nog in augustus de vergunning voor de uitvoering van het moderniseringsprogramma had verleend. Dit betekent dat behalve een formeel goedgekeurd E-plan het energiebedrijf EPZ, na het onherroepelijk worden van de vergunning (in verband met bezwaarschriften nog niet het geval) met de uitvoering van de modernisering kan beginnen. Alleen al uit een oogpunt van bestuurlijke betrouwbaarheid en consistentie is onze fractie tegen het terugkomen op de modernisering van de centrale, die in hoge mate ook op verzoek van de overheid zelf in voorbereiding is gegeven. Ook is inmiddels een bedrag van ± 160 miljoen aan voorbereidingskosten uitgegeven dan wel gecommitteerd. Voor de fractie spelen daarnaast de volgende overwegingen een belangrijke rol: behoud van nucleaire kennis; de werkgelegenheid in Zeeland (in totaal ± 800 arbeidsplaatsen); diversificatie van brandstoffen; milieu-overwegingen in de vorm van minder CO2-uitstoot en een aantal mogelijke schadeclaims uit de sector i.v.m. opgewekte verwachtingen. Bovendien spreken we eigenlijk over vrijwel niets: een periode van drie jaar. Dit terwijl de feitelijke consequentie van het niet goedkeuren van de modernisering zou zijn: sluiting op korte termijn in verband met het rendement van de investering en het niet langer kunnen functioneren van de centrale uit een oogpunt van door de rijksoverheid zelf geformuleerde scherpere veiligheidseisen.

Frits Bolkestein

Antillen

Na de referenda in de Nederlandse Antillen (uitkomst: binnen het Koninkrijk blijven) proberen de Antillen nu zelf rond de jaarwisseling met een concept te komen over de toekomstige samenwerking binnen het Koninkrijk. Deze samenwerking kwam aan de orde in de behandeling deze week van de begroting van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaans en Arubaanse Zaken.
Onze woordvoerder Jan te Veldhuis stelde voor de ontwikkeling op bestuurlijk gebied af te wachten vanwege de primaire eigen verantwoordelijkheid van de Antillen om hun mate van zelfstandigheid te regelen en pas na de keuze in de Nederlandse Antillen een koninkrijksoverleg te laten volgen.

Aruba en St. Maarten
De bestuurlijke situatie op Aruba is broos, terwijl de regering-Eman een ambitieus sociaal plan heeft opgesteld, waarvan het de vraag is of dit haalbaar en/of uitvoerbaar is. Het Protocol Nederland-Aruba moet worden uitgevoerd, vooral omdat het financieel beheer (dat wil zeggen begrotingen en rekeningen) nog sterk verbeterd moet worden. Er is nog geen enkele reden om aan het Protocol te tornen, zoals minister president Eman wel (eenzijdig) wil.
De woordvoerder constateerde dat de nieuwe gezaghebber op Sint Maarten goed op gang lijkt te komen, en daarom ondersteuning verdient. Tegelijk merkte hij op dat wat tientallen jaren scheef gegroeid is, niet in één keer kan worden hersteld.

Drugs-doorvoerhaven
De woordvoerder deelde de mening van de Antilliaanse vakbonden dat Aruba een paradijs voor mafiose ontwikkelingen lijkt te zijn geworden. Op velerlei gebied zijn verbeteringen nodig:
1. Wetgeving (Wetsontwerp Opsporing ongebruikelijke transacties).
2. Opsporing, politie en openbaar ministerie (materieel en personeel).
3. Internationale samenwerking bij criminaliteitsbestrijding. De woordvoerder pleitte vooral voor de oprichting van een kustwacht volgens het model van de Coastguard van de Verenigde Staten. Deze kustwacht zou dan in goede samenwerkingsverbanden met andere kustwacht-organisaties in het Caraïbische gebied moeten gaan opereren. De verantwoordelijkheid van de kustwacht zou op koninkrijksniveau moeten liggen en niet op landsniveau, waarbij de medeverantwoordelijkheid van alle betrokken justitiële autoriteiten gewaarborgd zou moeten zijn.

Milieu
In de Antillen staat volgens de woordvoerder de bescherming van het milieu op een (te) laag pitje, omdat voornamelijk gedacht wordt aan belangen van economie en werkgelegenheid. Door dit grote accent vindt verontreiniging van het milieu plaats, terwijl de kans op aantasting van de volksgezondheid vergroot wordt. Deze situatie wordt momenteel versterkt door een aantal wurgcontracten met olieraffinaderijen.
De woordvoerder gaf aan dat andere methodes de milieuproblematiek zouden kunnen doen verminderen, zoals dubbel glas-gebruik in plaats van verspillende airco's en het benutten van zonne-energie om het gebruik van zware stookolie te verminderen.

Inlichtingen: Jan te Veldhuis, 070 - 3182901

Defensie

De minister van Defensie heeft in zijn beleidsbrief aangegeven hoe hij de bezuinigingstaakstelling zoals neergelegd in het regeerakkoord denkt te realiseren. Een bezuinigingspakket, dat overigens door de erfenis van het vorige kabinet opgelopen was tot een bedrag van 914 miljoen gulden (1998). Een onmogelijke opgave, temeer daar een verantwoorde uitvoering van de Prioriteitennota, het beleidsstuk over taken en middelen van defensie, als randvoorwaarde gold. Een voorwaarde overigens die vastligt in het Regeerakkoord en waar dus ook de coalitiepartners aan zijn gebonden.
De VVD is tevreden met de wijze van aanpak. Minister Voorhoeve is de eerste defensieminister die het mes in de Haagse bureaucratie heeft gezet.
Voorop heeft gestaan het streven naar een doelmatiger defensieorganisatie, meer samenwerking tussen de krijgsmachtdelen en het vergroten van de internationale samenwerking. De gevechtskracht blijft intact. Door de gekozen methode wordt de operationele kwaliteit en kwantiteit niet aangetast. Hij heeft daarmee de juiste prioriteiten gesteld. De uitvoering van de hoofdtaken van de krijgsmacht komt hierdoor niet in het geding. De geloofwaardigheid van Nederland blijft overeind staan en wordt in zeker zin versterkt, doordat wordt aangegeven dat ondanks een forse budgettaire reductie, aan onze inbreng in internationaal verband niet wordt getornd.

Personeel
De VVD heeft zorgen omtrent het personeel. Alles moet er aan worden gedaan om te voorkomen dat het personeel met een uitkering naar huis wordt gestuurd. De VVD wil juist zoveel mogelijk mensen aan het werk hebben. Hier ligt dus een hele zware verantwoordelijkheid voor het gehele kabinet.
Herplaatsing van defensiepersoneel binnen de rijksoverheid moet de eerste prioriteit hebben.
De nieuwe bezuinigingsoperatie, zal zo'n 450 miljoen gulden structureel opleveren. Meer bezuinigen tast de operationele capaciteit van de krijgsmacht aan en is in strijd met een verantwoorde uitvoering van de Prioriteitennota. Het investeringspercentage is de afgelopen jaren al fors gedaald en komt door de nieuwe bezuinigingen nog meer onder druk te staan. Ook dit punt zal door de VVD-fractie bij de komende begrotingsbehandeling onder de aandacht van de bewindslieden worden gebracht. Immers wanneer niet tijdig wordt geïnvesteerd loopt de kwaliteit van de krijgsmacht terug. De VVD-fractie is dan ook van mening dat het resterende bezuinigingsbedrag elders gevonden moet worden (beleidsterrein buitenlandse zaken/ontwikkelingssamenwerking dan wel extra reservering voor internationaal beleid).

Internationale bijdrage
Met de huidige operationele omvang kan Nederland een bijdrage blijven leveren aan de handhaving van de internationale rechtsorde en humanitaire operaties, die past bij de eigen verantwoordelijkheid van ons land. Dit sluit ook aan bij de boodschap van dit kabinet bij monde van premier Kok in de regeringsverklaring: "Nederland blijft zich inspannen voor vrede, veiligheid en welvaart in de wereld. De krijgsmacht speelt in de huidige situatie een cruciale, zij het sterk gewijzigde rol".

Inl.: Theo van den Doel, tel 070-3182891

Verkeer en Waterstaat

Onze woordvoerder Jan Dirk Blaauw constateerde tijdens de begrotingsbehandeling van Verkeer en Waterstaat dat onvoldoende middelen gereserveerd zijn om te kunnen voldoen aan de investeringsbehoefte die volgt uit het Structuurschema Verkeer en Vervoer en de daarna ontstane projecten.
"Erkennen we niet dat er zo'n anderhalf à twee miljard meer moet worden besteed aan de infrastructuur om de doelstellingen te halen?", zo merkte de woordvoerder op. De huidige benadering van de minister staat de woordvoerder aan: prioriteit geven aan het vervroegd oplossen van knelpunten, zeker waar het gaat om de infrastructuur om de grote vier steden. De woordvoerder is van mening dat er zekerheid moet worden gegeven waar het betreft de financiering van infrastructuur. Naar de mening van de VVD kan financiering alleen stabiel en adequaat gebeuren via een kapitaaldienst.
Velen in Nederland brengen naar voren dat Nederland een van de dichtstbevolkte landen ter wereld is met een zeer hoog autobezit, zij trekken vervolgens de conclusie dat er geen infrastructuur meer bij kan, hetgeen natuurlijk altijd over wegen gaat. Het wordt daarom de hoogste tijd dat de problemen van de infrastructuur driedimensionaal worden aangepakt. Het verdient daarom lof dat één van de speerpunten eindelijk het ondergronds bouwen is.
Op andere momenten spreekt de kamer over de Betuwe-route en de TGV-HSL-zuid. Zeer belangrijk is dat het maatschappelijk draagvlak voor dit soort projecten wordt herwonnen.
De woordvoerder pleitte voor verzelfstandiging van het openbaar vervoer, het bevorderen van de marktwerking en de aanpassing van de bestuurlijke en bedrijfsmatige verantwoordelijkheden.
Op het terrein van het openbaar vervoer koos de woordvoerder voor duidelijke bestuurlijke verhoudingen, gefundeerd in drie bestuurslagen: Rijk, provincie en gemeente. Voor hoofdlijnen van het verkeers- en vervoersbeleid zijn de provincies, oude en nieuwe stijl, de meest voor de hand liggende bestuurslaag.
Gekozen wordt voor de grote lijn, van de Commissie-Brokx, voor meer concurrentie en marktwerking in het openbaar vervoer.
Het zijn niet alleen bescheiden aanpassingen en uitbreidingen van infrastructuur die moeten worden uitgevoerd. Het gaat ook om beter gebruik van die infrastructuur, als men files wil voorkomen of vermijden. De woordvoerder zag diverse mogelijkheden die bij kunnen dragen tot een betere beheersing van de congestieproblematiek:
1. Toeritdosering, waardoor gestadige doorstroming wordt bevorderd.
2. Doorgaande rijstroken voor intercityverkeer. Doorstroomvertraging door afstand of opkomend verkeer wordt tegen tegengegaan.
3. Doelgroepstroken, in het bijzonder voor vrachtvervoer. Geen Carpoolstroken, maar wel wisselstroken.
4. Beter vervoersmanagement door bedrijven.
5. Carpoolen, met mogelijke fiscale tegemoetkoming, ook via bedrijven.
6. Het parkeer- en locatiebeleid, waarbij natuurlijk de verantwoordelijkheid van de gemeente en de bedrijven niet moet worden weggeschoven.
7. Het Masterplan Fiets moet niet al te stoffig worden.
8. Goed stadsgewestelijk vervoer.
9. Bij accident-management meer gebruik van de vluchtstrook.
10. Telematica moet veel meer gebruikt worden, ook om verkeer bij incidentele files om te leiden. Telesignalering is van groot belang.
11. Flexibele openingstijden winkels, waardoor onder andere grotere spreiding kan ontstaan van verkeer.
Het belangrijkste van deze opsomming was dat de minister het net zo wil doen als de VVD-fractie: het is en-en-en.

Electronic highway
Volgens de woordvoerder zijn de mogelijkheden van de elektronisch snelweg veelbelovend. Een digitaal, vrij toegankelijk, tweeweg-communicatienet zal ongekende mogelijkheden bieden aan een nieuwe bedrijfstak op basis van de grondstof communicatie. Het is van essentieel belang op de kortst mogelijk termijn de verouderde wetgeving te vervangen.
De nota Goederenvervoer die de kamer van de vorige Minister mocht ontvangen heeft niet de schoonheidsprijs gekregen. Het wegtransport moet nog steeds als geheel uit de rode cijfers komen.

Inl.: Jan Dirk Blaauw, 070-3182887

Pachtwet

Deze week werd een aanpassing van de Pachtwet in de Tweede Kamer behandeld. Onze woordvoerder Willem Keur kreeg de gelegenheid het VVD-standpunt in zijn 'maidenspeech' te verdedigen. In Nederland is al jaren sprake van een gestage terugloop van het pachtareaal. Voor verpachters wordt het steeds minder aantrekkelijk om op basis van de bestaande Pachtwet land te verpachten. Verpachting kan niet langer concurreren met andere vormen van financiering. En dat is onwenselijk, omdat juist pacht een vitale rol speelt als financieringsinstrument van de landbouw.

Liberalisering
De woordvoerder benadrukte het belang van liberalisering van de pachtwetgeving met het oog op een meer marktconforme benadering. Het wetsvoorstel komt daaraan tegemoet via de introductie van twee nieuwe vormen van pacht met betrekking tot los land naast de reguliere pacht: de eenjarige teeltpacht en de bijzondere kortdurende pacht.
Aan de hand van het voorbeeld van de 'reizende bollenkraam' gaf de woordvoerder precies aan wat het voordeel is van de eenjarige teeltpacht. Partijen, pachter en grondeigenaar, kunnen reagerend op de marktvraag en de marktprijzen zelf de huur en verhuur van het bollenland regelen. Teneinde ook meerjarige cultuurgewassen van de voordelen van de teeltpacht te kunnen laten profiteren, diende de woordvoerder samen met de coalitiepartners een amendement in.
Het voordeel van de kortdurende pacht - deze betreft een aaneengesloten periode van 1 tot 12 jaar - is eveneens de vrijheid die pachter en grondeigenaar verkrijgen om te handelen conform de principes van de markt. Een breed gedragen amendement van de woordvoerder bewerkstelligt dat deze pachtvorm ook voor opvolgende eigenaren kan gelden.
Het wetsvoorstel beoogt tevens om te komen tot winstafrekening met de voormalige pachter bij doorverkoop van door hem gekochte grond. Dit speelt overigens alleen bij de reguliere pacht. Van winstafrekening zal sprake zijn indien de voormalige pachter bij eerdere aankoop gebruik heeft gemaakt van zijn voorkeursrecht. In feite is dit een soort boetebeding, die de pachter gebiedt eventuele winst bij doorverkoop die binnen 10 jaar plaatsvindt aan zijn voormalige pachter af te dragen. Deze winst kan zijn ontstaan, doordat de voormalige pachter gronden en gebouwen mag doorverkopen tegen de 'vrije waarde' (marktwaarde), terwijl hij deze krachtens bepalingen van de Pachtwet heeft verkregen tegen de lagere verpachte waarde (uitoefening voorkeursrecht). Het hiervoor geldende toetsmoment is het moment van verkoop aan de pachter. Indien deze bij voortijdige verkoop geconfronteerd wordt met een lagere prijs, kan dit een onrechtvaardigheid opleveren. Om hieraan enigszins tegemoet te komen diende de woordvoerder samen met de coalitiepartners een amendement in. Het amendement leidt ertoe dat in geval van waardevermindering het toetsmoment verlegd wordt naar het moment van doorverkoop door de voormalige pachter.

Pachtersvoordeel en fiscus
Het pachtersvoordeel leidt ertoe dat er sprake is van inkomen in natura. De fiscus rekent dit voordeel af op het moment dat de voormalige pachter zijn eigendom doorverkoopt. Naar aanleiding van een voorstel van de woordvoerder zegde de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Jozias van Aartsen (VVD), toe in overleg met minister Gerrit Zalm van Financiën (VVD) te bezien of er een manier is om de periode van 10 jaar de claim van de fiscus op het pachtersvoordeel te beëindigen. Al met al had de wijziging van de Pachtwet een heus Keurmerk.

Inl.: Willem Keur, 070 - 3182895

Tropische regenwouden

In 1991 besprak de Tweede kamer het regeringsstandpunt tropisch regenwoud. Het doel dat hierin centraal stond, het bevorderen van de instandhouding van het tropisch regenwoud, werd uitgewerkt in een negental hoofdlijnen van beleid. Eén van die beleidslijnen, de beperking van de handel in tropisch hardhout, heeft sindsdien zowel van publiek en media als van de regering vrijwel alle aandacht opgeëist.

Evaluatie
Op 9 november jl. behandelde de Tweede kamer de evaluatie van het regeringsstandpunt Tropisch Regenwoud. Margreet Kamp zette tegenover de bewindslieden van LNV, VROM, OS en EZ namens de VVD de lijn uit 1991 voort. Zij stelde centraal, dat eenzijdige Nederlandse beperking van de handel in tropisch hardhout op dit moment niet de oplossing is, aangezien de handel zich dan zou verplaatsen naar andere landen, zonder dat de kap van tropisch hout zou verminderen. Zij ziet onder het motto "geen confrontatie maar coöperatie" meer heil in samenwerking met de regenboslanden via voorbeeldprojecten en afspraken over bosbeheer. Importbeperkingen zijn in haar visie het sluitstuk van beleid. Een belangrijk probleem is dat de gelden die de Nederlandse overheid voor bilaterale

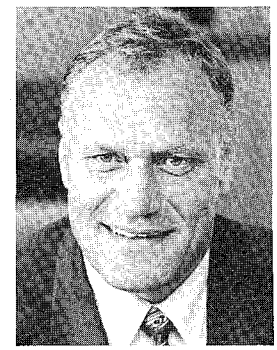

Willem Keur

projecten ter beschikking stelt (minimaal 50 miljoen per jaar vanaf 1991) niet ingezet kunnen worden in de belangrijkste landen zoals Maleisië, Indonesië en Gabon. Het geld ligt namelijk bij het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking, en de genoemde landen behoren niet tot de concentratielanden van dit ministerie. Mede op aandringen van de woordvoerder zegde minister Pronk toe hierin verandering te brengen.

Convenant
Een groot deel van het debat werd wederom gewijd aan de handel in tropisch hardhout. In juni 1993 werd door de regering, de houtsector en natuur- en milieuorganisaties het convenant tropisch hout gesloten. Hierin stelden de convenantspartijen zich ten doel in 1995 de handel in tropisch hardhout te beperken tot hout uit duurzaam beheerde bossen, en om een keurmerk voor hout uit duurzaam beheerde bossen te ontwikkelen. Internationaal was echter afgesproken dat importbeperking in het jaar 2000 zou gebeuren. Het convenant werkt internationaal weliswaar als katalysator voor de ontwikkelingen, maar in de bilaterale contacten werkt het remmend, aangezien de produktielanden zich storen aan de rol van gidsland, die Nederland zich wederom heeft aangemeten. De woordvoerder pleitte er dan ook voor dat het convenant als katalysator gezien moet worden, maar dat Nederland zich wat handelsbeperkingen betreft moet houden aan de internationale afspraak de import pas in 2000 te beperken.
De ontwikkeling van een keurmerk acht de VVD zeer wenselijk, maar de praktische problemen ten aanzien van fraude-bestendigheid en controleerbaarheid vereisen zeer zorgvuldige afstemming met omringende landen en producenten-landen.
De belangrijkste bevindingen waren dat de gelden van ontwikkelingssamenwerking breder inzetbaar worden en dat minister Pronk zich voornemens toonde zich inderdaad aan de internationale afspraken te houden ten aanzien van de handel in tropisch hout. Geen eenzijdige Nederlandse importbeperkingen in 1995 dus, maar internationale in 2000.

Inl.: Margreet Kamp, 070 - 3182893

Brede Herwaardering II en III

De afgelopen week heeft onze fiscale woordvoerder Bibi de Vries op voortvarende wijze de Brede Herwaardering in de Kamer behandeld. De Brede Herwaardering heeft betrekking op de herziening van het fiscale regime voor onderhoudsvoorzieningen (pensioenen) en bepaalde spaarvormen (BH-II) alsmede op kapitaalsverzekeringen en periodieke uitkeringen (BH-III).

Spaarhypotheken
Door een amendement, ingediend door de woordvoerder blijven kapitaalsverzekeringen (inclusief spaarhypotheken) buiten de heffing van de vermogensbelasting. Het wetsvoorstel beoogde in feite een grondslagverbreding van de vermogensbelasting door kapitaalverzekeringen onder de vermogensbelasting te brengen. Deze grondslagverbreding is voor de VVD onacceptabel. Temeer omdat de discussie is gestart om te bezien hoe de vermogensbelasting kan worden verlaagd dan wel of de vermogensbelasting op termijn afgeschaft zou kunnen worden. Het door de woordvoerder ingediende amendement is door de staatssecretaris van Financiën overgenomen, hetgeen betekent dat deze belangrijke wijziging thans deel uit maakt van het wetsvoorstel.

Pensioen in eigen beheer
In de Tweede Kamer is lange tijd discussie gevoerd of pensioen in eigen beheer (in een BV) kon worden opgebouwd of, dat pensioenkapitaal slechts kon worden afgestort bij een verzekeringsmaatschappij.
De VVD heeft gepleit voor een reële keuzemogelijkheid.
In het oorspronkelijke wetsvoorstel werd pensioenopbouw in eigen beheer feitelijk onmogelijk gemaakt. Echter, na veel kritiek uit de Tweede Kamer en uit het bedrijfsleven heeft de staatssecretaris een derde nota van wijziging ingediend. Nu is het mogelijk dat een ondernemer pensioen in zijn eigen holding of werkmaatschappij mag opbouwen zonder dat dit op enigerlei wijze onmogelijk wordt gemaakt. De zgn. 'solide beleggingseis' is vervallen. Hierdoor blijft het mogelijk dat als een pensioen in een holding wordt opgebouwd dat de holding haar werkmaatschappij kan blijven financieren. Bovendien is het begrip 'materiële onderneming' vervallen. Een gevolg van dit begrip 'materiële onderneming' was dat pensioen in feite alleen in een zogenaamde 'werkmaatschappij' kon worden opgebouwd met alle risico's van dien.

Stamrecht BV
Tot op heden bestond de mogelijkheid om een schadeloosstelling (de bekende 'gouden handdruk') onder te brengen in een eigen stamrecht BV. Het wetsvoorstel beoogde mede aan dit gebruik een einde te maken. Echter, onder druk van de Tweede Kamer heeft de staatssecretaris deze mogelijkheid om een schadeloosstelling in een BV onder te brengen gehandhaafd. Dit betekent dat de keuzemogelijkheden ook hier gehandhaafd blijven. De keuze is drieledig:
1. een gouden handdruk wordt tegen 45% inkomstenbelasting afgerekend.
2. De handdruk wordt ondergebracht bij een BV.
3. De handdruk wordt afgestort bij een verzekeringsmaatschappij.

Buitenlandlek
In het wetsvoorstel is een einde gemaakt aan het verplaatsen van pensioen-BV's naar het buitenland (bijvoorbeeld de Nederlandse Antillen) alwaar dit pensioen vervolgens tegen een gunstig tarief werd afgekocht. De VVD heeft ingestemd met dit stukje reparatiewetgeving.
De VVD heeft er bij de staatssecretaris van Financiën respectievelijk van Sociale Zaken op aangedrongen te komen tot een goede afstemming tussen het fiscale begrip pensioen en het begrip zoals dat in de Pensioen- en Spaarfondsenwet is opgenomen. Op dit moment sluit een en ander nog niet goed op elkaar aan. Afkoop van pensioen bij naar het buitenland verplaatste pensioen-BV wordt gesanctioneerd met een heffing van 60% vennootschapsbelasting over de waarde van de pensioenaanspraak. Bovendien worden bestuurders van de pensioen-BV aansprakelijk gesteld als de BV deze claim niet kan betalen.

Successiewet
Indien de aandelen van een pensioen-BV in handen zijn van de kinderen en de ouders komen voortijdig te overlijden (dus voordat de pensioenpot op is) vindt er successieheffing plaats bij de kinderen over het verschil tussen de waarde van die aandelen op het moment van overlijden en de oorspronkelijke verkrijgingsprijs. Deze wijziging is opgenomen om oneigenlijk gebruik te voorkomen. Echter, deze regeling heeft geen betrekking op de situatie dat er ook ondernemingsactiviteiten in de BV worden ontplooid.

Afkoop alimentatie
De VVD heeft de staatssecretaris van Financiën gevraagd de maatschappelijke behoefte te onderzoeken of afkoop van alimentatieverplichtingen door middel van een lijfrente weer fiscaal aftrekbaar moet worden. Op dit moment is het zo dat als de ene partner de alimentatieverplichting aan de andere partner in contanten afkoopt deze afkoop fiscaal aftrekbaar is. Gebeurt deze afkoop door middel van een lijfrente (onderhoudsvoorziening), dan is dit niet fiscaal aftrekbaar. De lijfrente uitkeringen bij de ex-partner zijn echter pas belast met inkomstenbelasting, voorzover deze uitkeringen de hoogte van de afkoopsom overtreffen (saldo-methode).
Al met al is er weinig overgebleven van de Brede Herwaardering en de vraag kan gesteld worden of er na al die jaren wel sprake is geweest van een brede herwaardering. Maar fiscaal Nederland is in ieder geval lekker beziggehouden.

Bibi de Vries

Zeescheepvaart

Door onze woordvoerder Bibi de Vries werd deze week de Wet belasting- en premiefaciliteit voor de zeevaart 1995 behandeld. Dit wetsvoorstel beoogt een verlichting in de loonkosten van de Nederlandse zeescheepvaart, hetgeen opnieuw een signaal is dat de zogenaamde wig (het verschil tussen brutoloonkosten voor de werkgever en het netto-loon voor de werknemer) in Nederland veel te hoog is.
De vereenvoudiging die in het wetsvoorstel wordt voorgesteld, werd door de VVD van harte ondersteund. Het wetsvoorstel voorziet daartoe in een fictieve kostenaftrek op het loon van zeevarenden, waarvan het voordeel niet bij de zeevarende terecht komt, maar via een verrekentechniek bij de reder. Werkgevers hoeven nu geen rekening meer te houden met de persoonlijke omstandigheden van de zeevarende, hetgeen bij de huidige regeling een behoorlijke papierwinkel met zich mee bracht.
De woordvoerder constateerde dat het in het onderhavige geval gaat om een regeling die de concurrentiepositie van de zeevaart op de wereldmarkt moet verstevigen. De VVD vindt het van groot belang dat de Nederlandse scheepvaart zich kan blijven ontwikkelen en kan concurreren op de wereldmarkt. De woordvoerder steunde daarom het voorstel om de wet per 1 januari 1995 te laten ingaan. In het voorjaar van 1995 zal er overigens een inhoudelijke discussie plaatsvinden tussen de minister van V&W en de Vaste Commissie voor V&W over deze problematiek.

Inlichtingen beide onderwerpen:
Bibi de Vries, 070 - 3182908

expresse 150
19 november 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
Nederlandse Politieke Partijen
Oude Boteringestraat 52
9712 GL GRONINGEN
Tel. 050 - 636830

Veilig derde land

In VVD-Expresse 146 heb ik aandacht gevraagd voor het asielbeleid. Ik heb toen onder meer gepleit voor een snelle behandeling van het wetsvoorstel 'Veilige derde landen'. Als dit wetsvoorstel tot wet is geworden wordt het mogelijk dat vluchtelingen die in eerste instantie naar een veilig land zijn gevlucht en later naar Nederland zijn gekomen, in dat andere veilige land hun asielaanvraag moeten indienen en afwachten. Volgens de Immigratie en Naturalisatie Dienst van het ministerie van Justitie kost iedere maand uitstel van de invoering van deze nieuwe wet de Nederlandse staat 67 miljoen gulden. In het regeerakkoord is afgesproken dat dit wetsvoorstel zo spoedig mogelijk moet worden ingevoerd. Begin deze week stuurde staatssecretaris Schmitz van Justitie een nota van wijziging naar de Tweede Kamer met betrekking tot dit wetsvoorstel. Die wijziging houdt in dat een asielzoeker de mogelijkheid krijgt zich te wenden tot de Vreemdelingenkamer om een uitwijzingsbesluit aan te vechten. In het oorspronkelijke voorstel bestond de mogelijkheid tot het aanspannen van een kort geding. Als de wijziging van staatssecretaris Schmitz zou leiden tot vertraging in de procedure dan is de VVD-fractie van mening dat dit de kern van het oorspronkelijke wetsvoorstel aantast. In het regeerakkoord is uitgegaan van het -ongewijzigde - wetsvoorstel.
De VVD heeft het regeerakkoord ondertekend. De andere partijen kunnen ons daar aan houden. Op onze beurt zullen wij niet aarzelen onze coalitiegenoten te herinneren aan hun verplichtingen. De staatssecretaris heeft echter in een overleg afgelopen donderdag verklaard dat de effectiviteit van de (door haar aangepaste) wet niet in het geding is.
Voor het moment geeft de VVD haar het voordeel van de twijfel. In het debat met de Kamer zal zij haar bewering moeten staven. Het probleem dat wij trachten op te lossen verdraagt namelijk geen uitstel of afgezwakte maatregelen, ook in het belang van hen die terecht een beroep doen op het Nederlandse asielrecht.

Frits Bolkestein

Borssele

In VVD-Expresse 149 heeft Frits Bolkestein in zijn column uiteen gezet waarom de VVD-fractie van mening is dat de kerncentrale in Borssele moet worden gemoderniseerd.

1. Bestuurlijke betrouwbaarheid: de vergunning voor modernisering is reeds afgegeven
2. Er is al 160 miljoen gulden aan voorbereidingskosten uitgegeven
3. Behoud van nucleaire kennis
4. Werkgelegenheid in Zeeland (800 arbeidsplaatsen)
5. Risicospreiding van energiebronnen
6. Minder CO2-uitstoot

In de afgelopen week debatteerde de Kamer plenair over deze zaak. VVD-woordvoerder Johan Remkes steunde in dit debat de lijn die de minister van Economische Zaken, Wijers (D66) volgt.De minister heeft het voornemen de centrale te moderniseren, waardoor deze veiliger en financieel gezonder wordt en open kan blijven tot 2007. Tijdens een onlangs gehouden algemeen overleg tussen Kamer en minister presenteerde de minister cijfermateriaal waaruit op overtuigende wijze bleek dat het uit rentabiliteitsoverwegingen verantwoord is investeringen te doen om de centrale langer open te houden. Johan Remkes voegde daar nog een argument aan toe. De bestaande ramingen zijn gebaseerd op de huidige gas- en olieprijzen. Als deze omhoog gaan, wat heel gemakkelijk kan gebeuren, wordt de centrale nog rendabeler dan nu al uit de cijfers blijkt. De woordvoerder merkte op dat geen van de tegenstanders van modernisering tijdens het debat een pleidooi hield tegen de import van kernstroom. Al jarenlang importeert Nederland electriciteit, opgewekt door nucleaire centrales in het buitenland. Het is dan ook nogal hypocriet om tegen kernenergie te pleiten terwijl er gebruik wordt gemaakt van door nucleaire centrales opgewekte electriciteit.

Verwarring

Minister Wijers deed een toezegging aan de D66-fractie om met de Provinciale Energiemaatschappij Zeeland te gaan praten om na te gaan of de modernisering van de centrale niet goedkoper zou kunnen worden uitgevoerd. Indien dit mogelijk is wordt de exploitatie van de centrale goedkoper, waardoor hij eerder kan sluiten, wat in overeenstemming is met de opvatting van D66. De woordvoerder van D66, Jorritsma, deed de verwarring echter ten top stijgen door op dit punt een motie in te dienen, ondanks het feit dat zij reeds een toezegging van de - eigen - minister had gekregen. Bij een inventarisatie tijdens het debat werd het duidelijk dat deze motie het niet zou halen.
De minister verklaarde dat als dinsdag aanstaande geen van de ingediende moties zou worden aangenomen hij zijn voornemen de centrale te moderniseren en open te houden tot 2007 zou uitvoeren. De VVD-fractie zal dinsdag a.s. waarschijnlijk tegen alle ingediende moties stemmen.

Inlichtingen:
Johan Remkes, 070-3182883.

COLOFON
VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Ernst van Splunter, voorlichter. M.m.v. Michiel Krijvenaar.
Eindredactie: Tom van der Maas, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie.
VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag. Abonnementenadministratie: Ans Koning (telefoon 070-3182875).

Loonkosten-subsidie

Marijke Essers

De laatste jaren is er in snel tempo beleid tot stand gekomen dat een stimulans inhoudt om mensen die buiten het arbeidsproces zijn geraakt weer aan werk te helpen. Een van de onderdelen van dit beleid is de wijziging van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet om de loonkostensubsidieregeling uit te breiden. De kamer debatteerde hierover met staatssecretaris Linschoten van Sociale Zaken. VVD-woordvoerder Marijke Essers, die haar maiden-speech hield, bracht naar voren dat als er gesproken wordt over arbeidsongeschiktheid het hoofdaccent moet liggen op preventiebeleid.
Bedrijven moeten zuinig zijn op hun allergrootste kapitaal: de medewerkers. Wordt een werknemer desondanks gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard dat dient hij echter zo spoedig mogelijk weer aan de slag te kunnen gaan. In principe zou dat moeten gebeuren bij de oude werkgever. Die kent de medewerker immers en ook zijn medische geschiedenis. De werknemer heeft daarbij het voordeel na een vervelende periode in een vertrouwde omgeving het arbeidsproces te kunnen hervatten, wellicht in een andere baan.

Administratieve lasten
De woordvoerder vroeg aandacht voor de papierwinkel die het wijzigingsvoorstel met zich mee zou kunnen brengen. Uit ondernemersland zijn bezorgde geluiden te horen. Met name voor een kleine onderneming is de uitvoering van subsidiemaatregelen vaak geen eenvoudige zaak.
Zo'n 16.000 mensen zouden binnen vijf jaar via deze regeling een andere baan kunnen krijgen. De VVD-fractie stemt dan ook in met deze maatregel.

Inlichtingen:
Marijke Essers, 070-3182909.

Winkel-openstelling

Tijdens de begrotingsbehandeling van Economische Zaken kwam het onderwerp Winkelsluitingswet aan de orde, na een aantal jaren van betrekkelijke rust op dit front.Bij het aantreden van elk nieuw kabinet laait de discussie over de openstelling van winkels weer op. Het standpunt van de VVD is met betrekking tot dit onderwerp altijd hetzelfde gebleven. Al vanaf 1974 heeft onze partij in het verkiezingsprogramma staan dat de bestaande Winkelsluitingswet dient te worden geliberaliseerd.

Voorgeschiedenis
De behoefte aan een winkelsluitingsregeling is bij winkeliers met personeel ontstaan nadat het Arbeidstijdenbesluit op basis van de Arbeidstijdenwet 1919 in werking was getreden. Daarin werd de koppeling tussen de openstellingsduur van winkels en de werktijden van het personeel verlaten. Winkeliers zonder personeel kwamen hierdoor in het voordeel ten opzichte van ondernemers met personeel. Deze scheve concurrentieverhouding tussen winkels met en zonder personeel was van het grootste belang bij de totstandkoming van de Winkelsluitingswet in 1930.De Winkelsluitingswet is in 1937 in werking getreden. Vanaf die tijd wordt regelmatig over nut en noodzaak ervan gediscussieerd. Het is opvallend dat veel ondernemers zich krampachtig verzetten tegen een overheid die juist meer vrijheid wil toestaan. Een groot deel van de detailhandel is voor een verregaande verruiming van de openingstijden. Kleinere ondernemers verzetten zich echter fel en zijn van mening dat ze elke avond en elke zondag open moeten zijn omdat de concurrent dan ook open zal zijn.

Marktbenadering
VVD-woordvoerder Broos van Erp is van mening dat bij een ondernemersgerichte marktbenadering ook de vrijheid van de ondernemer behoort om zelf te bepalen op welke tijdstippen hij zijn klanten het beste van dienst kan zijn.Individuele winkeliers moet de mogelijkheid worden geboden om met de grootst mogelijke vrijheid de voor hen ideale openingstijden te kiezen.De VVD is ervan overtuigd dat veel meer zelfstandige winkeliers de concurrentie met het grootwinkelbedrijf overleefd zouden hebben als zij al jaren geleden in staat waren geweest hun openingstijden aan te passen aan de koopbehoefte in hun lokale marktgebied.

Zondagsrust
De feitelijke politieke discussie gaat overigens niet meer zozeer over de Winkelsluitingswet als zodanig maar over de zondagsrust. Heeft de overheid op het gebied van de zondagsrust al of niet een taak ? VVD is van mening dat dit niet het geval is en deelt de opvatting van de minister van EZ.
De VVD-fractie hoopt dat de discussie over dit onderwerp niet zal eindigen met de vaststelling dat de openstelling slechts met een half uurtje zal worden verlengd.

Inlichtingen:
Broos van Erp, 070 - 3182896.

Opsporing gezocht

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met de werkgroep van Traa over het rapport 'Opsporing gezocht'. Dit rapport beschrijft de opsporingsmethoden van politie en justitie. VVD-woordvoerder Benk Korthals sprak met veel waardering over de door de werkgroep verrichte arbeid. De Kamer beschikt voor wat de VVD betreft over genoeg informatie om nieuwe wetten te kunnen maken in de strijd tegen de georganiseerde misdaad.
Desalniettemin pleitte de woordvoerder voor het instellen van een parlementair onderzoek om onduidelijke punten beter te kunnen belichten. De VVD-fractie is tegen een parlementaire enquête omdat gevreesd wordt dat het werk van de politie hierdoor wordt belemmerd. De georganiseerde misdaad zou kunnen profiteren van de informatie die bij zo'n onderzoek naar buiten komt.

Enquête
De parlementaire enquête komt er echter wel omdat PvdA, D66, AOV, Groen Links, RPF, SP, GPV en Unie 55+ dit steunen. Het CDA vindt dit reden om in te stemmen met een enquête. VVD-woordvoerder Korthals heeft verklaard dat de VVD-fractie loyaal zal meewerken aan de werkzaamheden die een parlementaire enquête met zich mee brengen.

Inlichtingen:
Benk Korthals: 070-3182902.

Toetreding Europese Unie

De toetreding van Oostenrijk, Noorwegen, Finland en Zweden tot de Europese Unie is een logisch gevolg van de ontwikkelingen van de laatste jaren. De samenwerking tussen Europese Gemeenschap en de EVA-landen waar de vier toe behoren alsmede het tot stand komen van de Europese Economische Ruimte waar de landen van de Gemeenschap en bijna alle EVA-landen toe gingen behoren maken de toetreding tot een voor de hand liggende zaak. De vier toetredende landen voldoen aan alle normaal te stellen eisen voor nieuwe lidstaten. Een bijkomend voordeel is het feit dat de vier een gezonde economie hebben. Het Bruto Nationaal Produkt is dermate hoog dat zij netto-contribuanten worden.VVD-woordvoerder Jan Dirk Blaauw benadrukte tijdens het debat over dit onderwerp dat toetreding van deze vier landen het democratisch gehalte van de EU zal versterken, en dat vele beleidsopvattingen van de vier nauw aansluiten bij de in Nederland levende gedachten. Deregulering en doorzichtigheid van beleid en instituten staan voorop. De uitbreiding zal het accent in de EU meer naar het noorden verleggen, waardoor meer tegenwicht kan worden geboden tegen de soms sterk afwijkende ideeën van de mediterrane landen. In de strijd tegen onmatige en oneigenlijke groei van de Europese uitgaven zal Nederland de vier wel eens aan haar zijde kunnen vinden.

Fondsen
De woordvoerder erkende dat de uitbreiding van de EU de discussie over aanpassing van de instellingen, verbreding, verdieping en het financiële beslag steeds urgenter maakt. Zeker wanneer men dit in verband brengt met het tijdpad voor verdere uitbreiding richting de Visigradlanden, of zelfs Malta en Cyprus. De VVD-fractie zal daar uitgebreider op ingaan bij de behandeling van de begroting van Buitenlandse Zaken. De woordvoerder gaf in dit debat al enige richting aan. Zonder bezinning en veranderd beleid gaat het in eerste instantie om het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid, maar voor de andere fondsen geld dit evenzeer, zal de EU zijn eigen faillissement veroorzaken omdat de begroting immers als gauw met 400 miljard zal moeten stijgen. De kosten van het onder de huidige omstandigheden toevoegen van de nieuwe 'Länder' in Duitsland heeft de schatkist aldaar onder druk gezet. Cohesie en coherentie zullen bij ongewijzigd beleid onder spanning komen te staan.Alles afwegend kan de VVD-fractie, de uitbreiding positief beoordelen.

Inlichtingen:
Jan Dirk Blaauw, 070-3182887.

Onderwijs

De behandeling van de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen stond dit jaar grotendeels in het teken van de stelselherziening hoger onderwijs en de bijbehorende financiële taakstelling. Deze bedraagt in 1998 in totaal f 1,5 miljard. Deze keuze vloeit voort uit het regeerakkoord, waarin tegelijkertijd is vastgelegd dat basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs niet worden gekort.

Basis- en voortgezet onderwijs
Woordvoerder Jan Rijpstra verwelkomde de versterking van de autonomie van de scholen. Dit is een belangrijk thema, dat de komende tijd verder gestalte zal moeten krijgen. Hij onderschreef de versterkte rol van de gemeenten wat betreft huisvesting, middelenbeheer en aansturing van de schoolbegeleiding. Samen met de PvdA nodigde de woordvoerder staatssecretaris Netelenbos (PvdA) uit een visie te geven over eventuele toepassing van de Wet op de Ondernemingsraden op de scholen. Deze gedachte zal kunnen bijdragen tot een goede en geactualiseerde regeling van de medezeggenschap voor leerkrachten én ouders.
De woordvoerder lanceerde het voorstel om de schooldag met een half uur te verlengen. Op die wijze kan onder meer ingespeeld worden op de overladenheid van de onderwijsprogramma's, zonder afbreuk te doen aan de benodigde kwaliteit.De woordvoerder uitte zijn zorg over de nascholing voor leraren en verzocht de staatssecretaris hieraan aandacht te besteden. In het verlengde hiervan sprak hij zijn waardering uit over het extra geld dat in de begroting is vrijgemaakt voor de lerarenopleidingen. Het kabinet moet nog met een reactie komen op de rapportages over de versterking van de tweede fasen in het voortgezet en het beroepsonderwijs. De nadere profilering hiervan moet leiden tot een betere aansluiting op vervolgonderwijs en arbeidsmarkt. De woordvoerder nam tenslotte een voorschot op het onderdeel hoger onderwijs, door de staatssecretaris te verzoeken na te gaan of per universiteit of hogeschool studieplaatsen voor topsporters kunnen worden gereserveerd.

Hoger onderwijs
Monique de Vries voerde hierna het woord over het hoger onderwijs, alsmede het gedeelte cultuur.Zij benadrukte de problemen van groeiende deelname, massaliteit en het gebrek aan rendement waarmee de hoger onderwijssector worstelt. Tegelijkertijd staat deze sector voor een grote financiële taakstelling.
De stelselherziening hoger onderwijs zal in de opvatting van de VVD-fractie moeten voldoen aan een aantal ijkpunten. Dat is in de eerste plaats kwaliteit van onderwijsprogramma's en diploma's. Via goede en studeerbare programma's, selectie op basis van een gedegen vooropleiding, selectie in de propaedeuse, en inzet van studerenden zal daaraan gestalte moeten worden gegeven. De woordvoerder toonde zich voorstander van bekostiging van instellingen op basis van rendementen in combinatie met geboden kwaliteit. Tot dusver vindt bekostiging vooral plaats op basis van studentenaantallen, hetgeen ongewenst strategisch gedrag van de instellingen uitlokt. De woordvoerder toonde zich voorstander van de zogenaamde prestatiebeurs. Op basis hiervan kunnen studenten via een overheidslening in hun onderhoud voorzien, die al naar gelang de studieprestaties gedeeltelijk wordt omgezet in een gift. Nogmaals benadrukte de woordvoerder het oneigenlijke karakter van de OV-studentenkaart als middel van studiefinanciering.
Inmiddels dreigt opnieuw een financiële tegenvaller van f 150 miljoen op jaarbasis. De kaart dreigt hierdoor onbetaalbaar te worden.Tijdens het debat werd veelvuldig ingegaan op de taakstelling van f 500 miljoen op het hoger onderwijsstelsel (exclusief de studiefinanciering). De woordvoerder hield vast aan de opvatting van de VVD dat aan het bedrag niet kan worden getornd.

Cultuur
Ten aanzien van het onderdeel cultuur verwelkomde de woordvoerder de jaarlijkse intensivering van f 15 miljoen, waartoe ingevolge het regeerakkoord is besloten. Tijdens het debat werd nog niet duidelijk op welke wijze staatssecretaris Nuis (D66) het gat van f 22 miljoen, dat in 1998 zal zijn opgelopen tot f 88 miljoen, gaat dekken. Dit tekort is mede door bezuinigingen van het vorige kabinet ontstaan. Eerder had Frits Bolkestein een dekking uit ondermeer de omroepmiddelen, de rente op de omroepreserves, de loterijopbrengsten en een verlaging van het BTW-tarief op culturele prestaties voorgesteld.

Inlichtingen:
Jan Rijpstra, 070 - 3182905
Monique de Vries, 070 - 3182894

De ouderen van de toekomst

Op zaterdag 19 november hield Frits Bolkestein een toespraak op de VVD-themadag Liberaal Ouderenbeleid. Een samenvatting van zijn rede volgt hieronder.

Arbeidsparticipatie

Tot eind jaren zeventig, begin jaren tachtig was het gewoon door te werken tot de pensioengerechtigde leeftijd. Deze is begin deze eeuw vastgesteld op 65 jaar.Onder druk van de hoge werkloosheid kwam hier verandering in. Om de jongeren in de samenleving de kans te geven aan de slag te komen, gingen vele 55-plussers in de vut, de WAO danwel met vervroegd pensioen of ze werden op andere wijze op non-actief gesteld. De participatiegraad van de ouderen in het arbeidsproces nam daarmee dramatisch af. Het resultaat hiervan is dat de arbeidsparticipatie van ouderen in Nederland nu veel lager is dan in de meeste andere landen.

Verhoudingen

Mede door vut en vroege pensionering werkte vorig jaar nog maar een kwart van de 1,4 miljoen mensen tussen 55 en 65 jaar.
Eveneens een kwart had een arbeidsongeschiktheidsuitkering, 12% een vut-uitkering of een vervroegd pensioen en 7% een werkloosheidsuitkering.
De trend om op steeds vroegere leeftijd de arbeidsmarkt te verlaten, staat in schril contrast met de ontwikkeling van de lichamelijke en geestelijke gesteldheid van de hedendaagse ouderen. De gemiddelde levensverwachting van de Nederlander stijgt nog steeds en lag in 1992 voor mannen op 74,3 en voor vrouwen op 80,3 jaar.
Er is in ons land sprake van een tweevoudige en een dubbele vergrijzing. Nederland krijgt steeds meer ouderen en de ouderen worden steeds ouder.
Wat zijn nu de gevolgen van bovengenoemde ontwikkelingen voor ons AOW-stelsel?

De Algemene Ouderdomswet

Er zijn in het kader van de AOW twee financieringsmethoden die steeds weer ter sprake komen, te weten: het omslagbeginsel en het kapitaaldekkingsbeginsel. Het omslagbeginsel houdt directe uitkering van de in dat jaar afgedragen premies in. In het kapitaaldekkingsbeginsel, daarentegen, 'spaart' men voor het eigen AOW-pensioen later.Het omslag-beginsel waarop de AOW is gebaseerd, zal met een AOW op het huidige niveau en met de huidige participatiegraad na 2010 moeilijk houdbaar zijn.
Wij hebben dus nog 15 jaar om ons voor te bereiden op eventuele moeilijkheden. De VVD wil niet afwachten. Wij denken dat de huidige situatie zodanig moet veranderen dat betaalbaarheidsproblemen kunnen worden voorkomen.
Waarin moeten deze veranderingen gezocht worden?

Maatregelen

In een maatschappij waarin de individualisering zich sterk heeft ontwikkeld, getuigt het van een ongerechtvaardigd maternalisme om het ogenblik van 'stoppen met werken' van bovenaf te bepalen. Naast het inbouwen van financiële prikkels om langer werken te stimuleren, wordt het de hoogste tijd dat ook belemmeringen worden weggenomen. Het is nu meestal niet eens mogelijk om na de pensioengerechtigde leeftijd door te werken!
Individuele arbeidscontracten, CAO's en ambtenarenreglementen bepalen vaak dat bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de arbeidsovereenkomst eindigt. Maar ook bij het ontbreken van een dergelijke bepaling vervalt vaak de arbeidsovereenkomst bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, met een verwijzing naar een pensioenreglement en de ingangsdatum van de AOW. De overheid kan een voortrekkersrol vervullen door te beginnen met het opheffen van leeftijdsdiscriminatie in wet- en regelgeving.

Pensionering

Een nieuwe participatievorm voor ouderen is flexibele pensionering. Deze biedt oudere werknemers de gelegenheid vanaf een bepaalde leeftijd te stoppen met werken. Wie vroeg stopt, krijgt een relatief laag pensioen; wie lang doorwerkt, krijgt een relatief hoog pensioen. Daarnaast is deeltijdpensionering een mogelijkheid. Oudere werknemers kunnen dan minder uren per week gaan werken. Deeltijdpensionering betekent dat oudere werknemers minder belast worden en minder snel uitvallen. Het wordt dan voor werkgevers weer interessant om in oudere werknemers te investeren en zo hun produktiviteit te verhogen. Een andere arbeidsvorm welke participatie-verhogend werkt, is demotie. De werknemer accepteert een functie op een lager niveau dan waarop hij of zij op dat moment functioneert.

Aanvullend pensioen

Veel mensen zorgen naast hun AOW voor een aanvullend pensioen. Dat wordt op kapitaaldekkingsbasis gefinancierd. Deze tendens zet steeds meer door, ook met betrekking tot uitkeringen als WAO en Ziektewet. De VVD juicht dit toe. Verschuiving van verantwoordelijkheden van de overheid naar de burger is voor een liberaal een positieve ontwikkeling.Tenslotte kunnen wij overwegen de AOW-gerechtigde leeftijd, op termijn, te verhogen tot bijvoorbeeld 67 jaar. Zo'n eventuele overgang van 65 naar 67 jaar moet ruim van te voren worden aangekondigd. Men heeft dan de tijd om zich desgewenst op deze situatie voor te bereiden.

De huidige situatie

Wij streven naar koopkrachtbehoud voor 1995. De hoogte van de AOW op zichzelf wordt niet aangetast, als gevolg van de ouderenaftrek in de belastingsfeer. Voor meer dan 90% van de 65-plussers zal in 1995 in werkelijkheid een gunstiger resultaat worden bereikt dan bij een volledige koppeling van de AOW het geval zou zijn geweest. Daarmee heeft de VVD in materieel opzicht voor 1995 bereikt wat wij reeds lang willen en ook in het verkiezingsprogramma hebben opgenomen, namelijk een bevriezing van alle uitkeringen, behalve de AOW.
Vanaf het begin heeft de VVD kritiek gehad op het afhankelijk maken van de AOW-toeslag van het inkomen van de AOW'er zelf. De bezwaren van de VVD zijn de volgende:Ten eerste de rechtsongelijkheid die ontstaat ten aanzien van alleenstaande AOW'ers met eenzelfde aanvullend pensioen. Zij ontvangen 70% AOW, terwijl de AOW'er met een partner jonger dan 65 jaar slechts 50% AOW zal krijgen.Ten tweede kan men ineens worden geconfronteerd met een teleurstelling die tot zo'n 1000 gulden per maand kan oplopen.
Men is er immers vanuit gegaan dat de toeslag voor de jongere partner volledig tot uitbetaling zou komen.Het derde bezwaar van de VVD is dat deze maatregel de eigen genomen verantwoordelijkheid bestraft. In feite wordt dus goed gedrag ontmoedigd! Tenslotte kan de maatregel worden omzeild door de uitbetaling van het aanvullend pensioen uit te stellen totdat de jongere partner zelf 65 jaar wordt, waardoor de AOW-toeslag ondertussen volledig tot uitbetaling komt.

expresse 151
26 november 1994

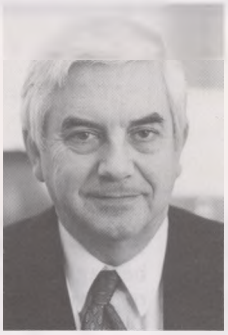

DOCUMENTATIECENTRUM
Nederlandse Politieke Partijen
Oude Boteringestraat 52
9712 GL GRONINGEN
Tel. 050 - 636830

AOW-leeftijd

Vorige week zaterdag mocht ik een deelcongres van onze partij toespreken. Thema van deze bijeenkomst was de toekomst van de ouderen. Aan het eind van mijn betoog heb ik drie stellingen aan mijn gehoor voorgelegd. Een van de stellingen ging over de AOW-gerechtigde leeftijd. Op termijn zou men kunnen overwegen die te verhogen tot bijvoorbeeld 67 jaar, te beginnen met de generatie die na 1950 is geboren.
Deze generatie volgt veel langer onderwijs, verschijnt later op de arbeidsmarkt en wordt pas op zijn vroegst in het jaar 2010 65 jaar.
Zo'n eventuele overgang van 65 naar 67 jaar moet ruim van te voren worden aangekondigd. Men heeft dan de tijd om zich desgewenst op deze situatie voor te bereiden. Zo hebben de Verenigde Staten van Amerika in 1983 reeds aangekondigd dat de pensioengerechtigde leeftijd in de periode van 2000 tot 2025 geleidelijk wordt verhoogd met twee jaar, van 65 naar 67 jaar. Landen als Denemarken, Noorwegen en IJsland kennen reeds een standaard pensioenleeftijd van 67 jaar. VNO-voorzitter Rinnooy Kan heeft deze suggestie al geopperd. Zij dient te worden overwogen, al zal het laatste woord hierover nog lang op zich laten wachten.
Het is volstrekt voorbarig te concluderen, zoals sommigen hebben gedaan, dat de VVD hier reeds nu voor pleit. Vóór het jaar 2010 is dit alles absoluut niet aan de orde. Maar we moeten het onderwerp wel durven bespreken.

Frits Bolkestein

Defensie 1995

Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Defensie 1995 werd namens de VVD het woord gevoerd door Henk van Hoof. De woordvoerder stelde vast dat de begroting gemarkeerd werd door twee belangrijke beleidsstukken, de Prioriteitennota (zie VVD-expresses 82,93,96,97) en de zogeheten Novemberbrief (zie VVD-expresse 149). Deze laatste moet nog in de Kamer besproken worden.

Taken
De woordvoerder benadrukte dat de krijgsmacht twee hoofdtaken heeft, namelijk het uitoefenen van de overeengekomen NAVO-taken en het verrichten van inspanningen in het kader van de vredesoperaties.
De woordvoerder sprak er zijn zorg over uit dat vooral de eerste hoofdtaak, de NAVO-taken, uit het zicht dreigt te verdwijnen, zodat voldoende aandacht voor de algemene verdedigingstaak geboden blijft.
Wanneer de gevolgen van de Prioriteitennota bezien worden in het kader van de taakstellingen voor 1995 en de voornemens voor de jaren erna, dan - zo concludeerde de woordvoerder - zijn de materiële en personele gevolgen ingrijpend.
De woordvoerder gaf aan dat de bezuinigingsoperaties kritisch gevolgd worden op haalbaarheid en op de operationele gevolgen.
Vooral het niet aantasten van de operationele slagkracht van de krijgsmacht is van groot belang voor de VVD.

Investeringen
Zo wees de woordvoerder op de dalende investeringsquote. Dit heeft gevolgen voor de operationele kracht, maar ook voor het zogeheten spin-off effect van de defensie-investeringen voor de werkgelegenheid.
Ten aanzien van de vredesoperaties zijn op korte termijn investeringen noodzakelijk van 196 miljoen gulden, die overigens niet ten koste mogen gaan van andere noodzakelijke investeringen. De woordvoerder gaf aan dat een extra eenmalig beschikbaar bedrag noodzakelijk is.
De woordvoerder diende inzake de investeringen een motie in die de strekking had de bestaande verplichting voor de regering om een analyse van investeringsprojecten (groter dan 25 miljoen) verplicht voor te leggen aan de Kamer, af te schaffen. Dit vanwege de met deze verplichting gepaard gaande administratieve belasting en de door de VVD gehuldigde opvatting dat de verantwoordelijkheid van regering en parlement gescheiden moet zijn.
De woordvoerder signaleerde het vervallen van arbeidsplaatsen door de keuze voor verbetering van doelmatigheid en efficiency. Hij sprak zijn zorg uit over de lopende afslanking en de resultaten van het sociaal beleidskader die geen rooskleurig beeld bieden. Herplaatsing en omscholing verdienen meer aandacht en medewerking van de andere departementen.
Tenslotte wees de woordvoerder op de knelpunten van de vervroeging van opschorting van de opkomstplicht naar 1997. Deze staan in relatie met de werving van (voldoende) vrijwilligers en met de bedrijfsvoering van de Koninklijke Landmacht doordat minder dienstplichtigen beschikbaar zijn voor essentiële functies.

Inlichtingen:
Henk van Hoof, 070 - 318 2885

Borssele

Afgelopen dinsdag en woensdag stemde de Kamer over de motie-Vos, inzake de levensduur van de nucleaire elektriciteitscentrale te Borssele. (Zie hiervoor ook VVD-Expresse 149 en 150) Dinsdag staakten de stemmen: 73 stemmen voor, 73 stemmen tegen. Woensdag werd de motie, na terugkeer van 3 PvdA-kamerleden en het Unie 55+-lid Leerkes aangenomen. Minister Wijers zal de motie nu in het kabinet bespreken. De VVD-fractie stemde tegen de motie, en wacht nu het kabinetsberaad af.
Inlichtingen: Johan Remkes, 070-3182883.

Kinderbijslag

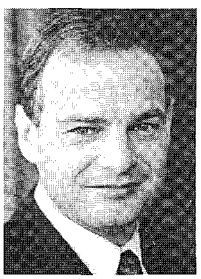

Hans Hoogervorst

In de afgelopen week debatteerde de Kamer met staatssecretaris Linschoten van Sociale Zaken over de wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet. De aanpassing van deze wet geeft grotere financiële verantwoordelijkheid aan ouders voor hun kinderen en draagt bij aan het gezond maken van de overheidsfinanciën en lastenverlichting. De leidraad van het regeerakkoord is herijking van de verhouding van verantwoordelijkheden tussen gemeenschap en de individuele burgers. Daarom wil het kabinet de omvang van de collectieve voorzieningen verkleinen, de burger meer verantwoordelijkheid geven en hem daarvoor ruimte verschaffen via lastenverlichting. VVD-woordvoerder Hans Hoogervorst betoogde dan ook dat dit wetsvoorstel uitstekend past in de centrale doelstelling van dit kabinet.

Voorstellen

1. Afschaffing progressie
   De kinderbijslag per kind wordt niet meer verhoogd naarmate het gezin meer kinderen telt.
2. Afvlakking leeftijdsstaffel
   Tot op heden wordt er voor oudere kinderen meer kinderbijslag uitgekeerd dan voor jongere.
   Recent CBS-onderzoek heeft echter aangetoond dat de leeftijd van het kind geen noemenswaardige invloed heeft op de kosten die een gezin heeft voor kinderen. Bovendien wordt het voor de beide ouders makkelijker buitenshuis te gaan werken naarmate de kinderen ouder worden. Daarom stemt de VVD-fractie in met een gelijkmatiger niveau van kinderbijslag voor kinderen van alle leeftijden.
3. Bevriezing
   De kinderbijslag wordt in 1995 geheel bevroren en in de jaren daarna voor de helft. Dit is in lijn met wat er met de andere uitkeringen gebeurt.

Export

Het kabinet is bezig met een forse bezuiniginsoperatie. Het is dus van groot belang dat het geld op de goede plaats terecht komt. De woordvoerder betreurde het feit dat bij de export van kinderbijslag (250 miljoen gulden) behoorlijk veel fraude optreedt. Staatssecretaris Linschoten heeft de Kamer daar ook op gewezen. Kernprobleem is de afhankelijkheid van buitenlandse uitvoeringsorganen. Zelfs in landen waarmee Nederland verdragen inzake de sociale zekerheid heeft gesloten -zoals Turkije en Marokko- is effectieve controle een moeilijke zaak. In landen waarmee Nederland geen verdrag heeft gesloten is controle op rechtmatigheid buitengewoon moeizaam. In India en Bangladesh zijn vervalste huwelijksdocumenten en geboortebewijzen voor maximaal zes gulden te koop. 'Dat is onduldbaar', zo stelde de woordvoerder.
De staatssecretaris gaf aan de export van uitkeringen afhankelijk te willen maken van het kunnen vaststellen of ze al dan niet rechtmatig worden uitgekeerd. Dat betekent voor de VVD-fractie dat export van uitkeringen moet worden stopgezet naar landen waarmee Nederland geen verdrag inzake de sociale zekerheid heeft gesloten. Met die landen heeft Nederland immers geen duidelijke afspraken over controle op rechtmatigheid van uitkeringen. De VVD hecht er zeer aan dat de controle op export van uitkeringen fors wordt aangescherpt. De kwestie is klemmend gezien de toename van immigratie naar Nederland uit vele hoeken van de wereld.

Inlichtingen:
Hans Hoogervorst, 070-3182897.

Ouderenaftrek

Rudolf de Korte was deze week woordvoerder in het debat over een voorstel tot wijziging van de Wet Inkomstenbelasting, de Wet Loonbelasting en de Algemene Ouderdomswet (AOW), in het kader van de invoering van een ouderenaftrek.
De ouderenaftrek, heeft - zoals de woordvoerder stelde - als doel het negatieve inkomenseffect als gevolg van ontkoppeling (d.i. het niet langer volgen van de lonen in de marktsector) in geval van het AOW-basispensioen zo goed mogelijk te compenseren.
Voor 1995 zou de omvang van de ouderenaftrek in het eerste voorstel van de regering een bedrag omvatten van fl. 475,--. De woordvoerder gaf aan dat dit bedrag door benutting van de gehele fiscale reserve (t.w. 100 miljoen) voor 1995 verhoogd diende te worden tot ruim fl. 700,-- in plaats van de voorgestelde fl. 475,--. De kosten van het kabinetsvoorstel voor de schatkist waren 60 miljoen, terwijl 100 miljoen gereserveerd was in het regeerakkoord. De woordvoerder was van mening dat het gehele bedrag conform de afspraak in het regeerakkoord moest worden ingezet. De regering heeft uiteindelijk een nota van wijziging ingediend waarvan de strekking was dat de ouderenaftrek verhoogd werd tot fl. 792,--, hetgeen geheel volgens de wens van de VVD was.

Voordelen

De woordvoerder gaf in het debat een aantal voordelen aan de ouderenaftrek aan:

1. Een eenvoudige uitvoering, die weinig extra uitvoeringslasten met zich mee brengt;
2. Van de totale populatie van belastingplichtigen van 65 jaar en ouder trekt meer dan 90 % er profijt van;
3. Door de ouderenaftrek is er materieel sprake van differentiatie van het zogeheten koppelingsmechanisme ten gunste van de AOW. Dit is een belangrijke verkiezingsbelofte van de VVD geweest, die ook inzet van de onderhandelingen over het regeerakkoord was.
4. De inkomensontwikkeling van de ouderen met alleen AOW-basispensioen gaat in 1995 tenminste parallel lopen met die van modale werknemers in de marktsector. De koppeling is daarmee voor de AOW hersteld;
5. Door de vormgeving van de ouderenaftrek zullen er geen effecten optreden ten aanzien van inkomensafhankelijke regelingen, als de Individuele Huursubsidie.

Een nadeel van de ouderenaftrek noemde de woordvoerder dat de ouderenaftrek inkomensafhankelijk is, namelijk beperkt tot het inkomen in de eerste schijf.

1995

De ouderenaftrek, zo gaf de woordvoerder aan is voor het jaar 1995 op een juiste manier in het vat gegoten.
Daarom wees de woordvoerder erop dat in de periode 1996-1998 de regering eenzelfde soort benadering ten aanzien van ouderen structureel vorm moet geven, zodat ze de ontwikkeling van de lonen in de marktsector kunnen blijven volgen.
De koppeling tussen lonen en AOW, die materieel bereikt wordt in 1995 door de ouderenaftrek dient ook in de jaren erna voor het AOW-basispensioen als enig uitgezonderde categorie in stand te blijven.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070 - 3182890

Buitenlandse Zaken

Herijking
De herijking van het buitenlands beleid omvat drie hoofdelementen: de heroriëntatie op beleidsuitgangspunten en de daaruit voortvloeiende organisatorische en financiële aanpassingen.
Het hoofdaccent van de beleidsmatige heroriëntatie moet volgens VVD-woordvoerder Frans Weisglas gelegd worden bij het "Europa na Maastricht", veiligheidsbeleid en ontwikkelingssamenwerking.
Voor de VVD is het duidelijk dat de totale financiering buitenland-Ontwikkelingssamenwerking-defensie moet worden opgebracht uit de begrotingen plus de "intensiveringspot" van f 400 miljoen.

De Europese Unie
De intergouvermentele Conferentie (IGC) van 1996 biedt de mogelijkheid het Verdrag van Maastricht aan te passen. Dat is volgens de VVD-woordvoerder hard nodig, ook in het licht van de te verwachten uitbreiding van de EU tot 27 leden.
Om de doelstelling, effectiviteit en daadkracht in een vergrote Europese Unie te kunnen realiseren moet die Unie in eerste plaats bescheiden zijn. Dat wil zeggen dat zij zich moet beperken tot haar kerntaken: de Unie moet zich alleen bezighouden met die zaken welke op Europees niveau beter kunnen worden behartigd dan op niveau van de lidstaten. Dat wil zeggen dat de Europese Unie moet stoppen met een aantal zaken waar ze zich thans mee bezig houdt.
De woordvoerder merkte tenslotte op dat de IGC-1996 ook oplossingen zal moeten vinden voor de financiële beheersbaarheid binnen een vergrote Europese Unie. De kosten voor landbouw-, structuur- en cohesiebeleid rijzen nu al de pan uit.

Veiligheidsbeleid
VVD-woordvoerder veiligheidsbeleid, Enric Hessing, die zijn maidenspeech hield, betoogde dat sinds de val van de Berlijnse muur ons veiligheidsbeeld sterk veranderd is en gekenmerkt wordt door veel onzekerheden en onduidelijkheden. Een deugdelijk institutioneel kader is dan ook van groot belang voor internationale en multilaterale samenwerking op het gebied van vrede en veiligheid. De VN, de CVSE, EU, WEU en NAVO spelen allen een rol op dit gebied, maar de NAVO is de hoeksteen van ons veiligheidsbeleid. Zoals de heer Wellenstein

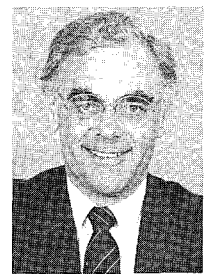

Enric Hessing

het onlangs treffend zei: "De VS zijn een levensverzekering voor Europa, maar geen ziektekostenverzekering".

WEU
Inzake de WEU, betoogde de woordvoerder dat de VVD zich terughoudend opstelt inzake verdere ambities van de WEU, het motto van de VVD is: eerst zien dan geloven.
De woordvoerder merkte op dat er in toenemende mate een beroep op ons gedaan wordt deel te nemen aan vredesoperaties. Dat roept vragen op zoals: wanneer wel, wanneer niet en aan wat voor soort operaties willen we deelnemen. De woordvoerder heeft de regering om meer duidelijkheid op dit terrein gevraagd.

Tenslotte betoogde de woordvoerder dat we naast de proliferatie van de militaire risico¸s in toenemende mate geconfronteerd worden met nieuwe bedreigingen zoals: extremistische organisaties, internationale criminaliteit en ongecontroleerde handel in nucleair materiaal. Daarom heeft Enric Hessing minister Voorhoeve gevraagd welke mogelijkheden hij ziet voor versterking van de internationale samenwerking op dit gebied.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903
Enric Hessing, 070-3182889.

Ontwikkelingssamenwerking

Aan het begin van een nieuwe Kamerperiode heeft VVD-woordvoerder Anne Lize van der Stoel aangegeven waarop de VVD-fractie haar betrokkenheid bij ontwikkelingssamenwerking stoelt.
Massale armoede, explosieve bevolkingstoename, achterblijvende economische ontwikkeling en onderontwikkeling blijken nog steeds gronden voor gewelddadige ontladingen, waarbij onschuldige slachtoffers vallen.
Oorlogen en geruchten van oorlogen destabiliseren de opbouw en versterking van zuidelijke samenlevingen. Individuele en economische ontplooiing blijft nodeloos achter.
Niet op basis van schuldgevoelens, maar vanwege haar grondbeginselen (vrijheid, verantwoordelijkheid, sociale rechtvaardigheid, verdraagzaamheid en parlementair-democratische rechtsorde) kan en wil de VVD niet berusten in bovenstaande feiten. Door onderontwikkeling te verminderen kan ontwikkelingssamenwerking een bijdrage leveren op weg naar vredige samenlevingen.

Inspectierapporten
Uit recente inspectierapporten komen m.b.t. tot ontwikkelingssamenwerking de volgende conclusies naar voren:
- het marktmodel prikkelt tot zelfstandige economie;
- werken via particuliere organisaties levert het meeste rendement op, zij werken rechtstreeks met de mensen waarom het draait; een compliment waard!
- inkomensgenererende projecten zijn succesvol, zoals de Impact-studie al aantoonde.

Toetsing
Tussen het kabinet en de VVD-fractie bestaat weinig verschil van mening over de toestingselementen waaraan ontwikkelingssamenwerking dient te voldoen;
- good governance: respect voor mensenrechten, sociaal-economisch beleid, defensie-uitgaven;
- zo min mogelijk via overheden;
- milieuversterkend;
- bestrijding van corruptie en verantwoording van resultaten naar en aan twee kanten: niet alleen financieel, ook inhoudelijk.

Organisaties
De woordvoerder bracht naar voren dat nauwere samenwerking tussen Nederlandse particuliere organisaties nader onderzocht dient te worden. De doelstellingen van de organisaties sluiten nauw op elkaar aan. Een grotere doeltreffendheid ligt wat de VVD-fractie betreft onder handbereik. De woordvoerder vroeg minister Pronk (PvdA) de discussie met de betrokkenen te openen als de afronding van hun eigen evaluatie komend voorjaar zich heeft voltrokken. Ook vroeg zij aandacht voor de naar de mening van de VVD-fractie niet langer representatieve verdeling van gelden tussen christelijke en niet-christelijke organisaties.
De minister antwoordt volgende week.

Inlichtingen:
Anne Lize van der Stoel, 070-3182906.

"De zorg van de burger, de overheid een zorg?"

Op maandag 21 november jl. hield Frits Bolkestein een inleiding op het Thorbecke-symposium te Zwolle. Een samenvatting van zijn toespraak volgt hieronder.

Thorbecke zei: "In elk geheel zijn besturende en dienende leden." Hij zag een duidelijk onderscheid tussen burger en politiek. Maar hij zei óók: "Stichten trekt mij méér dan onderhouden." Het is misschien als gevolg van die opvatting dat Thorbecke nu voortleeft als de architect van ons staatsbestel.

Bestuurskracht
Ik voel mij met Thorbecke verwant. In de verhouding tussen burger en politiek gaat het erom dat politici hun mogelijkheden benutten om problemen aan te pakken. Maar het ontbreekt in ons land te vaak aan bestuurskracht. Onder leiding van minister van Binnenlandse Zaken Hans Dijkstal is de Ministeriële Commissie Bestuurlijke Vernieuwing aan de slag gegaan. Ik hoop dat zij praktische oplossingen zal aanreiken voor het vergroten van die bestuurskracht.
Wij hebben te lang gepraat over staatsrechtelijke procedures. De burger wil resultaten zien! Er is dan ook geen kloof tussen burger en politiek, op voorwaarde dat de politiek daadkracht uitstraalt en tegenover de burger duidelijk is.

Legitimiteitscrisis
Velen maken zich zorgen over de verminderde partijbinding en over de lage opkomst bij staten-, raads- en Europese verkiezingen. Zij zien daarin, evenals de commissie-Deetman, aanwijzingen van een legitimiteitscrisis. Ik deel die opvatting niet.
Politieke partijen hebben inderdaad minder leden dan vroeger: in 1960 nog 750.000, nu 335.000. Maar die achteruitgang komt voor het overgrote deel voor rekening van de drie voorlopers van het CDA. En dat hangt samen met de alom bekende ontzuiling van de afgelopen decennia. Mede daardoor moeten partijen steeds meer rekening houden met zwevende kiezers. Bovendien geven burgers in toenemende mate uitdrukking aan hun politieke ideeën via belangenorganisaties zoals Amnesty International of Greenpeace. Dat is een gevolg van de toegenomen mondigheid en zelfstandigheid van de burger, zoals liberalen die ook nastreven.
Om in de lage opkomstpercentages bij de laatste staten-, raads- en Europese verkiezingen een motie van wantrouwen tegen het democratische bestel te zien, gaat mij veel te ver.
Er kunnen ook andere redenen zijn: teveel verkiezingen op een rij, onvoldoende gepercipieerd belang slecht weer of vakantietijd. Het zou onverstandig zijn de opkomstplicht weer in te voeren. Democratie is en blijft een stelsel van vrije toe- en uittreding. Niemand is derhalve verplicht zich te laten horen.
Van oudsher wordt geklaagd over politici die meer beloven dan zij waarmaken. Maar politieke instellingen zoals regering en parlement kunnen nog steeds op brede steun van de bevolking rekenen. Het probleem ligt niet bij het bestel, maar bij politici en hun vermogen de daad bij het woord te voegen.

Kloof
Dit brengt mij bij de door velen gevoelde kloof tussen burger en politiek. Als mensen hun stem laten horen en vervolgens niet krijgen waarom ze hebben gevraagd, vinden sommigen dat de politiek niet heeft geluisterd. Denk aan de studentenprotesten tegen de bezuinigingen in het hoger onderwijs. Natuurlijk horen wij de noodkreet, maar die wegen wij af tegen andere noden zoals de vermindering van het schatkisttekort. Dat is nu juist de integrerende taak van politieke partijen en de verantwoordelijkheid van de gekozen volksvertegenwoordiging. Doet u desgewenst een gedachtenexperiment met politieke partijen die in staking gaan!
Liberalen gaan er vanuit dat de burgers bij verkiezingen afrekenen met en vertrouwen schenken aan de volksvertegenwoordiging. Wie de uitslag van de jongste Kamerverkiezing beziet, kan ook moeilijk tot een andere conclusie komen. Sommigen voelen zich niet gehoord, anderen wantrouwen politiek en bestuur. Maar kritiek en een gezond wantrouwen bevestigen de belangstelling en de wisselwerking tussen burger en politiek. Het is een dappere politiek die onaangename maatregelen durft te nemen met oog voor de lange termijn.

Effectiviteitscrisis
Inmiddels maakt de Nederlandse overheid veel plannen die zij niet kan uitvoeren. Ondanks deregulering is er een ongekende regeldichtheid. Zo goed als de Nederlandse overheid regels kan maken, zo slecht kan zij ze handhaven. In het Kamerdebat over de voorstellen van de Commissie-Deetman heb ik deze effectiviteitsproblemen in ons land geïllustreerd op drie terreinen: het recht, de economie en de besluitvorming.
Hier ligt de kern van het probleem. Hoog op de politieke agenda staan immers de effectiviteitsvergroting van politie en justitie, de reconstructie van de sociale zekerheid en het saneren van ons overlegstelsel. Nederland lijdt niet zozeer aan een legitimiteitscrisis alswel aan een effectiviteitscrisis.

Samen-leving
De problemen die ik heb genoemd, zijn bij uitstek problemen die burgers demotiveren. Concreet beleid is nodig om de geloofwaardigheid van de politiek en de overheid in stand te houden. Vandaar ook dat wij het kabinet eerst en vooral aanspreken op de oplossing van die problemen: meer politie op straat en een goed georganiseerde, daadkrachtige criminaliteitsbestrijding; werk boven inkomen door lastenverlichting voor bedrijf en burger en gedeeltelijke privatisering van de sociale zekerheid; afschaffing van verplichte adviesaanvragen en sanering van het werk van adviesraden.
Het is van het grootste belang dat onze samenleving ook een samen-leving blijft. Dat betekent: veiligheid en werkgelegenheid, maar óók de inspanning van elke burger om zich zelfstandig in deze maatschappij te kunnen handhaven. Communicatie tussen politiek en burgers is daarbij noodzakelijk. Maar dan wèl effectieve communicatie. En welke communicatie is effectiever dan daadkrachtig beleid als antwoord op de dagelijkse problemen van de burger?

Thorbecke wist dat al. Geen loze beloften, proefballonnetjes en glossy plannen. Thorbecke was zuinig, effectief en gevoeglijk met het gesproken woord. Hij zei: "Wacht op onze daden!" En: "In alle ontwikkeling is het einde het begin van iets nieuws."

COLOFON
VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.
M.m.v. Michiel Krijvenaar.
Eindredactie: Tom van der Maas, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie.
VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag. Abonnementen-administratie: Ans Koning (telefoon 070-3182875).

152
expresse
3 december 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
Nederlandse Politieke Partijen
Oude Boteringestraat 52
9712 GL GRONINGEN
Tel. 050 - 636890

100 dagen Paars

Het kabinet Kok-Dijkstal-Van Mierlo is deze week 100 dagen in functie. Het krijgt een dikke voldoende voor zijn optreden tot nog toe. De ministersploeg bestaat uit enthousiaste mensen die een omvangrijk wetgevingsprogramma op stapel hebben staan. Toch zijn er geluiden te horen van mensen die zich opwinden over de wijze waarop de Tweede Kamer en het kabinet sinds een aantal maanden met elkaar omgaan.
Door de aard van de drie partijen die dit kabinet steunen, keren we een beetje terug naar de situatie in de vorige eeuw toen er geen politieke partijen of fracties bestonden. Er is, net als toen, een lossere band met het kabinet. Ik vind dat daar niets mis mee is. Sommige mensen denken dat dualisme betekent dat je het niet eens bent met een ander. Dat is niet zo. Het betekent dat ieder vanuit zijn eigen positie en eigen mening, een eigen verantwoordelijkheid heeft.
De bindende factor van dit kabinet is het regeerakkoord. Daar moeten wij ons aan houden. De bewindslieden moeten regeren. Niet met de botte bijl, maar het kabinet moet zijn oren ook niet laten hangen naar belangengroeperingen, zoals de bestuurderen van de Universiteit. De overheid leent dit jaar nog steeds twintig miljard gulden. Dat is niet minder dan een grof schandaal. De heren bestuurderen van de Universiteit maken niet de indruk te beseffen dat het weinig zin heeft jongeren op te leiden die straks geconfronteerd worden met een zeer hoge staatsschuld.
De problemen waarmee wij te kampen hebben zijn nog steeds levensgroot. Dat zei ik toen de VVD oppositiepartij was en dat zeg ik nu nog steeds. De internationale, maar ook de nationale criminaliteit, de instroom van nieuwe minderheden en het onstaan van een onderklasse zijn vier complexe vraagstukken die geen uitstel van aanpak verdragen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat het kabinet voor elk van deze problemen de hand aan de ploeg zal slaan.

Frits Bolkestein

Joegoslavië

Het nieuws dat Nederlandse blauwhelmen op twee plaatsen in Bosnië-Herzogevina door Bosnische Serviërs werden vastgehouden gaf deze week de Tweede Kamer aanleiding genoeg om de situatie aldaar te bespreken.
Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken werd daarom extra tijd ingeruimd voor de woordvoerders van de fracties om op deze situatie en op de Servische opmars rond Bihac te reageren.
Woordvoerder Frans Weisglas gaf met een uiterst cynische opmerking van de burgemeester van Bihac aan dat opnieuw een hoofdstuk in het drama Joegoslavië wordt geschreven.
De burgemeester van Bihac, zo haalde de woordvoerder aan, had gezegd dat het veiliger voor de bevolking zou zijn om naar onveilige gebieden te vluchten dan om in de zogenaamde officiële veilige verklaarde gebieden te blijven.
Het is deze situatie die door een inmiddels jarenlang bestaand Joegoslavië-beleid van de internationale gemeenschap is bereikt.

VN-militairen

De woordvoerder merkte op dat naar zijn mening de VN-militairen in het voormalig Joegoslavië zich in een dilemma bevinden.
Enerzijds zijn de VN-militairen ter plaatse aanwezig om namens de Verenigde Naties humanitaire hulp te verlenen aan onder andere de burgerbevolking en aan vluchtelingen die opgesloten zitten in kleine gebieden die worden bestuurd door de Bosnische regering.
Anderzijds is juist de aanwezigheid van dezelfde VN-militairen een obstakel om te doen wat nodig is. Hiermee doelde de woordvoerder op een eventuele verdergaande poging, om door middel van militaire activiteiten, (Servische) artilleriestellingen, vliegtuigen en vliegvelden vanuit de lucht uit te schakelen.
Deze poging zou moeten worden ondernomen om juist Bihac-achtige situaties met militaire middelen te voorkomen.

Militaire acties

Deze militaire acties houden het moeilijke probleem in van de aanwezigheid ter plaatse van -bijvoorbeeld- Nederlandse VN-militairen. Dit dilemma zou op termijn moeten leiden tot een verder nadenken over de wenselijkheid en de mogelijkheid van verdergaande aanwezigheid van VN-troepen in het voormalige Joegoslavië, wanneer de uitvoering van één van de twee hoofdtaken belemmerd wordt.
De mogelijkheid om eventueel te komen tot een terugtrekken van de troepen zou dan ook aan de orde moeten komen. Op dit moment, zo meende de woordvoerder is het terugtrekken van de troepen niet aan de orde.
De woordvoerder benadrukte dat met militaire middelen niet bedoeld wordt dat de internationale gemeenschap een grootschalige grondoorlog gaat voeren. Militair en politiek zal dit niet mogelijk zijn. Dit standpunt maakt dat een interveniëren in het conflict beperkt wordt, waardoor de internationale gemeenschap in elk geval moet toegeven dat het probleem in het voormalig Joegoslavië niet in totaliteit opgelost kan worden. Een bescherming in de toekomst van het vliegveld van Tuzla via bepaalde militaire acties ligt wel in de lijn der mogelijkheden.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070 - 3182903

Verder in dit nummer:

- Veilige derde landen
- Provinciefonds
- Joegoslavië
- Toespraak Frits Bolkestein op VVD-jongerendag

MIT 1995-1999

VVD-woordvoerder Nellie Verbugt begon haar inbreng bij de behandeling van het Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport 1995-1999 (MIT) met de constatering dat dit jaar met name in het Rijnmondgebied een fors aantal projecten vertragingen zal oplopen.
De VVD nam hier met zorg kennis van. Gelukkig heeft de minister van Verkeer en Waterstaat, Annemarie Jorritsma (VVD) inmiddels Rotterdam een toezegging gedaan waardoor de VVD-woordvoerder het vertrouwen kon uitspreken in een zo spoedig mogelijke realisatie van de desbetreffende projecten.
In het spanningsveld tussen de twee mainports Rotterdam en Antwerpen ligt West-Brabant, dat een belangrijke draaischijffunctie heeft tussen deze twee havengebieden. De woordvoerder was van mening dat voor dit gebied een goede infrastructuur noodzakelijk is. Zij stelde dat het wegnemen van knelpunten en flessenhalzen belangrijk blijft en noodzakelijk is om de bereikbaarheid in de toekomst te verbeteren.
In dit kader vroeg de woordvoerder ondermeer aandacht van de minister voor de situatie bij Bergen op Zoom en Dinteloord. Daarnaast gaf zij aan dat rijksweg 74 er moet komen, opdat de internationale verkeersstroom niet op een achterlandverbinding - via een "karrepad" - Nederland Distributieland in en uit moet rijden.
Tevens wees de woordvoerder de minister op het trage uitvoeringsschema van de A-73, waardoor deze pas na 2010 klaar zal zijn, hetgeen geen infrastructurele oplossing is voor de provincie Limburg. Zij vreesde dat ondanks het aandringen van de Kamer met moties een noordelijk tracé klaar zal zijn, terwijl een zuidelijk tracé nog aangelegd moet worden.

Congestieproblematiek
Tijdens de plenaire begrotingsbehandeling van het ministerie van Verkeer en Waterstaat zijn de files uitvoerig aan de orde geweest.
De woordvoerder vroeg bij de behandeling van de MIT of de minister de oplossing van filegevoelige trajecten een hogere prioriteit kan geven. Zij vroeg de regering om op dit punt jaarlijks over de voortgang in het MIT te rapporteren aan de hand van een uitvoeringsschema.
De woordvoerder gaf aan dat de VVD een beleid onderschrijft dat gericht is op het bieden van alternatieven voor het wegverkeer. Met name een beter openbaar vervoer in de Randstad kan een goede bijdrage leveren aan de bestrijding van de congestie op de weg.
Diverse knelpunten werden door de

Nellie Verbugt

woordvoerder naar voren gehaald.
Ook het verleggen van goederenstromen van weg naar rail en water kan bijdragen aan de bestrijding van de congestie op de weg. Stimulering van het intermodaal vervoer zou volgens de woordvoerder in dit beleid passen.
Na opmerkingen van de woordvoerder inzake de uitvoeringsprojecten spoorwegen goederenvervoer werd de stad Venlo weer als tweede-lijnsknooppunt door de minister op de kaart gezet.

A-11
Diverse fracties stelden vragen over de aanleg van de A-11-oost, tussen Alphen aan den Rijn en Bodegraven, die nodig is in verband met de plaatselijke verkeersonveiligheid. De minister gaf aan dat de A-11-oost geen achterlandverbinding of hoofdtransportas is en daarom geen prioriteit zal krijgen.
In tweede termijn van het debat heeft de woordvoerder daarom een motie ingediend om dit deel van de rijksweg als studieproject op te nemen.
Tenslotte gaf de woordvoerder aandacht aan de prioriteitsstelling van de gelden uit de EG-structuurfondsen voor projecten in de noordelijke provincies, de aanleg van de Hanzespoorlijn, rijksweg 35 op het traject Zwolle - Almelo en het Vaarwegenplan.

Inlichtingen:
Nellie Verbugt (070 - 3182892)

Ambtenaren

In de afgelopen week vond in de Kamer een Algemeen Overleg plaats met minister Dijkstal van Binnenlandse Zaken over arbeidsaangelegenheden van ambtenaren. Tijdens het overleg kwam onder meer het ontslag van ambtenaren bij reorganisaties aan de orde. VVD-woordvoerder Henk Kamp pleitte voor een flexibeler regeling. Op dit moment wordt bij inkrimping of reorganisatie een systeem gehanteerd waarbij de laatst aangenomen ambtenaar het eerst wordt ontslagen. Dat kan in de praktijk betekenen dat beter functionerende, jonge ambtenaren naar ander werk moeten uitkijken. Oudere, slechter functionerende werknemers blijven dan in dienst.
De VVD is van mening dat ontslagvolgorde bij reorganisatie mede gebaseerd moet kunnen worden op de kwaliteit van het personeel.
De woordvoerder stelde tevens de moeizame ontslagprocedure bij gebleken ongeschiktheid van de werknemer ter discussie. Deze procedure resulteert maar al te vaak in een demotivatie van het personeel, dat in de omgeving van een slecht functionerende medewerker werkzaam is.
De VVD is voorstander van een andere praktijk inzake de beloningsbeslissingen. In de ambtelijke wereld worden criteria als inzet, waarde voor de organisatie en geleverde prestaties doorgaans niet op dezelfde manier beoordeeld als in het bedrijfsleven. Als een overheidsinstantie privatiseert doet zich dan ook nog weleens het verschijnsel voor dat werknemers die na privatisering hetzelfde werk blijven doen, de hoogte van hun inkomen zien stijgen. De woordvoerder pleitte tijdens het overleg dan ook voor een regeling die meer in overeenstemming is met de situatie in de markt.

Inlichtingen: Henk Kamp, 070-3182898.

Noord Atlantische Assemblee

Tijdens de jaarlijkse zitting van de Noord Atlantische Assemblee in Washington, werd Sari van Heemskerck gekozen tot vice president.

De Noord Atlantische Assemblee is de instelling waar parlementaire afgevaardigden uit de zestien NAVO-landen plus 14 geassocieerde Oost-Europese landen halfjaarlijks bijeenkomen. De Assemblee legt via haar parlementaire leden een band tussen de NAVO en de parlementen van de lidstaten. Daarnaast worden er via seminars en werkbezoeken een beter begrip en nauwere samenwerking gecreëerd tussen de landen.

Inlichtingen:
Sari van Heemskerck Pillis-Duvekot, 070-3182888.

Veilige derde landen

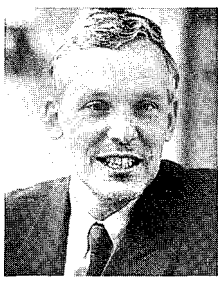

Jan Rijpstra

Ver na middernacht heeft de Kamer op vrijdag 2 december het wetsvoorstel Veilig derde land aanvaard. Het wetsvoorstel kreeg brede steun van o.a. PvdA, VVD, D66 en CDA. In het wetsvoorstel is het amendement Weisglas-Korthals opgenomen dat door de Kamer met 75 stemmen voor, en 70 stemmen tegen werd aangenomen. Dit amendement zorgt er voor dat het wetsvoorstel gelijk is aan het ontwerp dat deel uitmaakt van het regeerakkoord. Zoals U in VVD-Expresse 150 heeft kunnen lezen diende staatssecretaris Schmitz van Justitie bij de Kamer een nota van wijziging in op het oorspronkelijke wetsontwerp. Dit betekende dat een asielzoeker die in eerste instantie was aangekomen in een veilig land, en later asiel aanvroeg in Nederland zou kunnen worden opgenomen in een beroepsprocedure. De VVD-fractie was van mening dat dit de kern van het wetsvoorstel zou aantasten en diende het amendement Weisglas-Korthals in. Het amendement regelt dat een asielzoeker een beroepsprocedure niet in Nederland kan afwachten.

Spoedige behandeling

VVD-woordvoerder Jan Rijpstra bracht tijdens de behandeling van de wetswijziging nog eens naar voren dat de VVD-fractie zich van het begin af aan heeft ingezet voor een spoedige behandeling van dit wetsvoorstel. De nota van wijziging van de staatssecretaris kwam als een verrassing. Extra opvang, extra kosten en de druk op de vreemdelingenkamer en rechterlijke macht waren punten van zorg voor de VVD. Daar komt nog bij dat er het risico is dat zij die het beroep op hun asielaanvraag in Nederland kunnen afwachten, kunnen verdwijnen in de illegaliteit.
De woordvoerder toonde zich bezorgd over de vele Nederlanders die bang waren voor het gevoerde asielbeleid. 'Dit zijn Nederlanders die niet begrijpen waarom wij dit beleid voeren en waarom er zoveel uitwassen zijn en die vinden dat echte vluchtelingen geholpen moeten worden'.
'In het gevoerde beleid zijn duidelijk storingen in de uitvoering met als gevolg een beeldvorming die er niet om liegt. Ook het sociaal-cultureel Planbureau constateert dat de Nederlander het minderhedenvraagstuk als landelijk probleem nummer één ziet en niet de werkloosheid. Het gevaar dat er in een negatief beeld schuilt, is dat er maatregelen bedacht worden om wille van het negatieve beeld en niet omwille van het te voeren of uit te stippelen beleid. Wij zullen er dan ook voor moeten waken dat de echte vluchteling niet de dupe wordt van dit negatieve beeld', aldus de woordvoerder.

Inlichtingen:
Jan Rijpstra: 070-3182905.

Provinciefonds

Tijdens het Algemeen Overleg inzake het provinciefonds voerde Henk Kamp namens de VVD-fractie het woord. Hij gaf aan dat begin 1991 op verzoek van de Kamer en met steun van de provincies een fundamenteel onderzoek gestart is om te komen tot een nieuwe verdeelsleutel voor de gelden uit het provinciefonds.
Aan de bestaande verdeling kleefde twee bezwaren. Allereerst was de tot dan toe gehanteerde verdeelsleutel star. Aanpassing aan zich wijzigende omstandigheden was niet goed mogelijk. Ook werd bij de verdeling van de algemene uitkeringen over de provincies (een bedrag van 2,2 miljard) weinig rekening gehouden met de objectieve behoefte aan geld, met een scheve verdeling als mogelijk gevolg.
De woordvoerder plaatste enkele kanttekeningen bij de uitvoering van dit onderzoek. Hij deed dit met name bij het punt van de toegepaste onderzoeksmethoden, waaruit bleek dat in plaats van een opstelling van normkosten vooral een verschillenanalyse had plaatsgevonden. Dit werd - volgens de woordvoerder ten onrechte - gerechtvaardigd met het argument dat de oorspronkelijke onderzoeksmethode teveel geld en tijd zou gaan kosten.

Verdeelsleutel

In het onderzoeksrapport werd de objectieve behoefte aan geld berekend, de zogenaamde ijkpunten. Deze ijkpunten moesten vervolgens door een verdeelsleutel zo dicht mogelijk benaderd worden.
De ijkpunten en de nieuwe verdeelsleutel kent twee varianten, de bruto-variant en de netto-variant.
Bij de bruto-variant wordt rekening gehouden met alle provinciale kosten, bij de netto-variant worden de kosten van wegenbeheer buiten beschouwing gelaten. Dit verschil vloeit voort uit het akkoord dat de provincies onderling in 1990 hebben gesloten over de verdeling van de middelen voor wegenbeheer.
Het standpunt van de regering volgt de conclusies van het rapport. Dit bleek uit een adviesaanvrage aan de Raad voor de Gemeentefinanciën, waarin gekozen werd voor de netto-variant, dat overigens gewijzigd en geactualiseerd was.
De woordvoerder gaf te kennen dat de VVD-fractie tot het moment dat de regering met een concreet voorstel komt deze stand van zaken voor kennisgeving aanneemt en haar definitieve oordeel uitstelt.
Tenslotte plaatste de woordvoerder enkele vraag- en aandachtspunten over de ijkpunten, de uitvoering van het rapport in het licht van de provincies-nieuwe-stijl, de dreigende kortingen van de uitkeringen voor een aantal provincies en de suggestie om te komen tot een Raad voor de decentrale overheden.

Inlichtingen:
Henk Kamp, 070 - 3182898

Colofon

VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie. M.m.v. Michiel Krijvenaar.

Eindredactie: Tom van der Maas, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie.

VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag. Abonnementenadministratie: Ans Koning (telefoon 070-3182875).

Jongerenbeleid

Op zaterdag 26 november jl. hield Frits Bolkestein een inleiding tijdens de VVD-jongerendag te Den Haag. Een samenvatting van zijn toespraak volgt hieronder.

Voorbeeldfunctie
Jongeren geloven steeds minder in de voorbeeldfunctie van hun net iets oudere generatiegenoten. In advertenties wordt daarom steeds minder de avontuurlijke, succesvolle yup opgevoerd. Waar het bij vorige generaties voornamelijk de volwassenen waren die een negatieve visie hadden op de jongeren, zijn het nu vaak de jongeren zelf die weinig ophebben met de jeugd. En dat is opmerkelijk, want wie jongeren op de man of vrouw af vraagt wat ze zelf in de maatschappij denken te gaan betekenen, krijgt over het algemeen zeer positieve antwoorden. In een Scholierenonderzoek van anderhalf jaar geleden, zeggen twee op de vijf jongeren een baan in het bedrijfsleven te ambiëren, terwijl een kwart een eigen bedrijf denkt te beginnen. Tegelijk tonen de geïnterviewde individuen zich méér betrokken bij de maatschappelijke processen dan in het decennium ervoor. Er worden weer termen gebruikt als 'maatschappelijke relevantie': tien procent wil bij een maatschappelijke instelling gaan werken. Bijna zes procent bij de overheid.
Sociale en culturele zekerheid zijn niet meer vanzelfsprekend. De vangnetten van weleer - het gezin, de kerk, de overheid - zijn nog niet veranderd in trampolines. Terugveren uit een crisissituatie is uit de aard der zaak moeilijk voor wie niet weet wat de 'normale' werkelijkheid is waarnaar hij of zij moet terugkeren. De normen en waarden op school zijn andere dan die van thuis, die van nieuwkomers andere dan van oude ingezetenen. Op het werk gaat het er anders aan toe dan op een house-party. 'Goede Tijden Slechte Tijden' spiegelt een andere samenleving voor dan 'The Bold and the Beautiful'.

Ondergrenzen
De overheid dient terughoudend te zijn, waar het de keuzes betreft die burgers - jong of oud - in dat 'spel' moeten maken. Het democratische proces en het marktmechanisme dicteren de speelruimte. Maar, zoals Adam Smith schreef: "Geen enkele samenleving kan het goed gaan en gelukkig zijn, waarvan het grootste deel van de leden arm en ellendig is". De politiek is dan ook gehouden aan het formuleren van ondergrenzen: materiële en immateriële normen en waarden die niet kunnen worden veronachtzaamd.
Ik hecht er aan hierbij op te merken dat, als de politiek zich aan de afspraken houdt, dit van burgers ook mag worden gevraagd. Het belangrijkste beleidsinstrument voor jongeren is in deze samenhang dan ook, hen te gewennen aan een dergelijk 'sociaal contract'.
De VVD beseft heel goed dat sociaal-economische verwachtingen de keuzen van jongeren beïnvloedt. Wij hebben er bij de formulering van het regeerakkoord dan ook op toegezien dat het inkomstenbeleid voor **jeugdigen** integraal onderdeel is van het **gehele** sociaal-economische beleid.
Maar de Raad voor het Jeugdbeleid verwijt de regering in deze te veel oog voor de vlinders te hebben en te weinig voor de rupsen. De regering zou geen jeugdbeleid hebben geformuleerd, omdat er geen relatie werd gelegd met de keuzes die jongeren kunnen of moeten maken.
Wat de Raad hiermee aan de VVD vraagt is een alomvattende visie op de toekomst van de jeugd. Het liberale gedachtengoed, het is u bekend, is daarin volstrekt duidelijk, ook waar het de terughoudendheid van de overheid betreft: het toekomstperspectief van het individu hangt samen met de mogelijkheden die hem geboden worden zich te verwerkelijken.
De overheid investeert daarin. De burger bepaalt door zijn keuzes het rendement. Onderwijs en opvoeding kennen hun eigen 'logo's', een eigen veld van mogelijkheden en verwachtingen dat niet wordt gedicteerd door modieuze opvattingen in de politiek of door fluctuaties op de arbeidsmarkt.

Marktbeleid
Natuurlijk staat de VVD een activerend marktbeleid voor. Gelukkig erkent de Raad voor het Jeugdbeleid dat de voorgestelde maatregelen in het regeerakkoord op het gebied van de werkgelegenheid een positief effect op de werkgelegenheid van jongeren kunnen hebben. In dat licht denken wij dan ook voor verruiming van de bijverdienstenregeling van de studiefinanciering te moeten blijven pleiten. Inderdaad, nog meer scholieren en nog meer studenten zullen op de deeltijd-banenmarkt met laaggeschoolde jongeren gaan concurreren.
Omdat het onder invloed van het activerend marktbeleid een ruimere arbeidsmarkt zal zijn, verwachten wij hier netto een afname van de jeugdwerkloosheid. De rekenmodellen en prognoses zullen we goed in de gaten moeten houden. Ook om te voorkomen dat de ene groep jongeren ideologisch boven de anderen wordt gesteld of dat in de praktijk het werk van de een voorrang krijgt boven dat van de ander.
Hoe vaak rekenmodellen ook moeten worden bijgesteld, ze geven een noodzakelijk houvast. Immateriële waarden laten zich nog moeilijker voorrekenen. En als we het over de leefwijze en drijfveren van een volgende generatie hebben, stuiten we per definitie op de post 'onvoorzien'.

Culturen
Het zou goed zijn te bekijken waar het liberale gedachtengoed met de denk- en belevingswereld van jongeren spoort. Misschien is het niet toevallig dat het paarse kabinet tot stand is gekomen in een tijd dat traditioneel geworden scheidslijnen tussen verschillende jongerenculturen zijn vervaagd. Naar verluidt wordt een doorsnee avond Roxy bezocht door werkende jongeren, studenten, homo's en hetero's. Daarnaast zijn er natuurlijk specifieke avonden en gelegenheiden waarin men de eigen, specifieke identiteit kan bevestigen.
Het is al eerder gezegd: van een eenduidig te omschrijven generatie is geen sprake. Voor zover er toch van algemeen geldende tendensen kan worden gesproken, zou dat het zoeken zijn naar een evenwicht tussen betaald werk, onbetaald werk en privéleven. Wanneer jongeren zich daarover uitspreken, doen zij dat in de wetenschap dat je daarvoor redelijke afspraken met de betrokkenen moet maken. Met partners, collega's en werkgevers. Men wenst dat liever niet van bovenaf geregeld te zien. Eigenlijk doet men met elkaar al, wat een parlementaire democratie naar liberaal model voorstaat. Noch de oudere, noch de jongere burger is gediend van een overheid die op haar hurken gaat zitten om hem voor te rekenen hoe de toekomst er uit ziet. En de wat oudere politicus doet er goed aan zijn jongere gehoor niet te willen vormen naar zijn evenbeeld.

Toch wil ik pleiten voor deelname van jongeren aan de **politieke processen** die ik onmisbaar acht voor de gezamenlijke onderneming die een soevereine staat is. **Engagement,** beleden naar de waan van de dag, is niet genoeg. Dat vormt geen basis voor het maken van afspraken tussen burger en overheid.

Als de politiek het vertrouwen kan wekken dat zij zich aan de afspraken houdt, zullen jongeren dat ook willen doen. Jongerenbeleid is dan niet langer een beleid voor jongeren, maar een beleid met jongeren.

expresse 153
10 december 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
Nederlandse Politieke Partijen
Oude Boteringestraat 52
9712 GL GRONINGEN
Tel. 050 - 636830

Open samenleving

Afgelopen zaterdag had ik de eer de algemene ledenvergadering van het Liberaal Vlaams Verbond, in Brugge, te mogen toespreken. Mij was verzocht antwoord te geven op de vraag: Waarom kan 'Paars' in Nederland wel en in België niet tot stand komen?
De voornaamste ontwikkeling in de afgelopen tien jaar die Paars mogelijk heeft gemaakt, was het groeiende besef bij de sociaal-democraten dat de verzorgingsstaat door zijn interne tegenstellingen steeds moeilijker te handhaven is. Daarnaast zijn er nog enige redenen van Europese aard aan te wijzen die mijns inziens verklaren waarom er in Nederland een coalitie kon komen zonder christen-democraten.
Er is echter ook een belangrijke -Nederlandse- reden. Die reden betreft de afstand tussen de paarse partijen enerzijds en het Christen Democratisch Appèl anderzijds. Terwijl de christen-democraten conform de ideologie van de zogenaamde 'verantwoordelijke samenleving' ruimte willen bieden aan corporatistische structuren ter ordening van de samenleving, streven sociaal-democraten, democraten en liberalen naar een meer open, niet langs corporatistische weg voorgestructureerde maatschappij.
Paars betekent het openbreken van wat wel het 'maatschappelijk kartel' wordt genoemd. In een open samenleving bestaat er een duidelijke afbakening tussen het publieke domein en de particuliere sector. Christen-democraten daarentegen willen 'autonome kringen' in de particuliere sector ordenende - dus pubieksrechtelijke - bevoegdheden toedelen, waardoor er op een aantal terreinen niet langer sprake is van het 'primaat van de politiek'. Daartegenover staan de liberale opvattingen dat publiekrechtelijke bevoegdheden slechts kunnen toevallen aan organen binnen de democratisch gecontroleerde publieke sector. Ook onze coalitiepartners lijken hiermee in te stemmen.
Het paarse kabinet zou zich mijns inziens verder moeten ontwikkelen als pleitbezorger van een open samenleving. Een open samenleving waarin wij de vruchten plukken van gezonde wedijver in een open bestel. Het is de bereidheid tot die verandering die de coalitiepartners bindt. In die zin is het paarse kabinet zo'n gewoon kabinet nog niet. Ook om die reden is er in Nederland veel enthousiame voor de nieuwe ploeg te bespeuren.

Frits Bolkestein

Vragenuur

Tijdens het mondelinge vragenuur hebben Frans Weisglas en Jan Rijpstra vragen gesteld aan staatssecretaris Schmitz (PvdA) van Justitie over het verlenen van de vluchtelingenstatus aan Afghaanse asielzoekers die hebben behoord tot het oude communistische regime in Afghanistan.
Al in december 1993 werd bekend dat leiders van de voormalige communistische junta in Afghanistan in Nederland asiel hadden aangevraagd. Het betrof hier mensen die in hun land op zeer grove wijze de mensenrechten hebben geschonden door middel van martelingen en moorden op hun politieke tegenstanders, dan wel de verantwoordelijkheid hebben gedragen in leidende functies voor dergelijke schendingen van de mensenrechten. Het toenmalige VVD-Tweede Kamerlid Wiebenga, thans lid van het Europees Parlement, stelde indertijd samen met Frans Weisglas vragen over dit onderwerp aan oud-staatssecretaris Kosto. Kosto gaf aan dat zij die misdrijven tegen de menselijkheid hebben begaan en zich schuldig hebben gemaakt aan handelingen die strijdig zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties, geen asiel in Nederland zullen krijgen.

A-status
Vorige week werd bekend dat er opnieuw leden van de toenmalige Afghaanse communistische junta asiel in Nederland hebben aangevraagd en dat negen van hen al een zogenaamde A-status zouden hebben gekregen.
De staatssecretaris antwoordde dat zij niet van plan is af te wijken van het beleid dat door haar voorganger werd gevoerd. Zij bevestigde dat er acht voormalige Afghaanse communisten asiel hebben aangevraagd. Inmiddels zijn drie aanvragen afgewezen. Twee personen zijn inmiddels aangegeven bij de hoofdofficier van Justitie te Arnhem op grond van de Wet oorlogsstrafrecht en het Folteringsverdrag. De staatssecretaris wees er op dat op grond van de Vreemdelingenwet niet alleen de mogelijkheid bestaat de aanvragers niet toe te laten, maar dat de Status die zij hebben ook kan worden ingetrokken.
De staatssecretaris deed de toezegging de zaak tot op de bodem te willen uitzoeken omdat ook zij van mening is dat mensen die dergelijke misdrijven zouden hebben gepleegd, niet in Nederland thuishoren.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903,
Jan Rijpstra, 070-3182905.

Verder in dit nummer

- Begroting Sociale Zaken
- Begroting VWS
- Wereldhandelsorganisatie
- Elektronische snelweg

Volksgezondheid

Tijdens de behandeling van de begroting voor 1995 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS, voorheen WVC) voerde Margreet Kamp het woord namens de VVD voor het onderdeel volksgezondheid. De VVD-fractie is voorstander van een beleid in de zorgsector dat de balans tussen collectieve en individuele verantwoordelijkheid zoekt. Om met minister Borst, (D66), te spreken: 'de burger moet beseffen dat de gezondheidszorg niet is als water dat kosteloos uit een publieke kraan stroomt'.
Medische technologie en de toepassingen ervan kunnen bijdragen aan niet alleen de zelfstandigheid van mensen, maar ook aan de kwaliteit van geleverde zorg. In dit kader merkte de woordvoerder op dat het opzetten van een landelijk informatiesysteem voor de kwaliteitsbewaking van implantaten, zoals silicone borstprothesen en hartkleppen, de steun krijgt van de VVD.

Wachtlijsten
De woordvoerder pleitte ervoor om de wachttijden te verkorten door doelmatiger te werken en de logistiek te verbeteren. De ontwikkeling van bedrijvenpoli en wachtlijst-omzeilende initiatieven als poli- en privéklinieken zullen er toe leiden dat de reguliere zorg alerter wordt. Tevens pleitte de woordvoerder voor een experiment met de bedrijfsverenigingen waarbij het ziekteverzuim vanwege de wachtlijsten teruggedrongen kan worden door betere samenwerking tussen sociaal-geneeskundigen en behandelende specialisten.
De woordvoerder stemde in met het plan om het sofi-nummer in te voeren in de Ziekenfondswet om misbruik of oneigenlijke gebruik van ziekenfondskaarten tegen te gaan.
De woordvoerder vroeg aandacht voor de ruime invulling van het begrip "medeverzekerde" in de ziekenfondsverzekering in internationale verdragen. Zo kunnen bijvoorbeeld in Turkije ook de ouders van de ziekenfondsverzekerde op kosten van Nederland medeverzekerde zijn. De woordvoerder stelde hier vraagtekens bij vanwege de ongelijkheid met de Nederlandse medeverzekeringsbepaling. Een notitie hierover werd door de minister toegezegd.

Patiënten
Het plan van de regering om te komen tot een structurele financiering in de vorm van een fonds van de patiëntenbeweging werd door de woordvoerder ondersteund.
De woordvoerder uitte waardering voor de ideeën van de regering om te komen tot een kostenbeheersing en prijsreductie op het gebied van de geneesmiddelen, waarover volgend jaar verder gesproken zal gaan worden.
Ten aanzien van de mogelijke verstrekking van heroïne vanuit volksgezondheid gaf de woordvoerder aan eerst advies van de Gezondheidsraad, en aansluitend het kabinetsstandpunt af te wachten.
De oproep van de woordvoerder om de eigen bijdrage-regeling van gezinsverzorging opnieuw te bekijken in relatie met het kruiswerk om te komen tot één geharmoniseerde regeling werd gehonoreerd.
Tenslotte diende de woordvoerder een amendement in met betrekking tot de intensivering van het vrijwilligerswerk in de terminale thuiszorg dat een verhoging van het beschikbare budget met 1 miljoen inhield.

Inlichtingen:
Margreet Kamp, 070 - 3182893

Sociale Zaken

Deze week voerde Henk van Hoof namens de VVD het woord tijdens de behandeling van de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
Met de zinsnede 'Werk, werk, en nog eens werk' gaf hij aan dat werkgelegenheid veel aandacht behoeft.

Werk
Werkloosheid, het tekort aan werkgelegenheid en het zeer grote aantal uitkeringsgerechtigden stonden in de VVD-bijdrage centraal.
De woordvoerder noemde maatregelen gericht op (her-)verdeling van arbeid "het verdelen van bestaande koek, terwijl juist de koek van de arbeid vergroot worden moet worden door extra banen".
Bovendien merkte de woordvoerder op dat herverdeling primair een zaak is waarover werkgevers en werknemers zelf afspraken moeten maken, afhankelijk van de mogelijkheden binnen de onderneming en de wensen van betrokkenen. Het wettelijk regelen van gelijke behandeling van deeltijders en voltijders past volgens de woordvoerder in de visie van de VVD, maar een recht op deeltijdarbeid uitdrukkelijk niet.
Door de werkloosheid, het tekort aan werkgelegenheid en het grote aantal uitkeringsgerechtigden is een vicieuze cirkel ontstaan. Inactiviteit leidt tot hogere belastingen en premies, hetgeen de wig vergroot. De wig (het verschil tussen bruto-loonkosten en het nettoloon van de werknemer) zorgt er op zijn beurt weer voor dat de arbeidskosten stijgen en banen verdwijnen.
De woordvoerder ondersteunde daarom het voorstel van de regering om juist de wig te verkleinen door een verlaging van belasting en premies. Kortweg: 'MW-kwadraat', dat staat voor 'minder wig is meer werk'.
De woordvoerder was positief over de voorstellen van de regering om conform het regeerakkoord voor langdurig werklozen de mogelijkheid te bieden om maximaal twee jaar 70 % van het wettelijk minimumloon te betalen.
In aansluiting op deze plannen stelde hij voor om het wettelijk minimumjeugdloon te verlagen en te vereenvoudigen. Daardoor kan een grotere arbeidsparticipatie onder jongeren gerealiseerd worden.
Ten aanzien van het algemeen verbindend verklaren van collectieve arbeidsovereenkomsten (CAO's) merkte de woordvoerder op de mening van de minister te delen dat er niet moet worden "ge-AVV-d" indien in de CAO geen loonschalen op het WML-niveau (Wettelijk Minimumloon) zijn opgenomen.

Sociale zekerheid
De VVD-fractie is van mening dat bezuinigingen en beleidsmaatregelen op het gebied van de sociale zekerheid gerealiseerd moeten worden. Wanneer het volume aan uitkeringen niet verminderd wordt, moeten hoogte en duur van de uitkering aan de orde komen. Werk gaat boven inkomen, maar werk gaat ook boven beschermende structuren.
De woordvoerder verwees met betrekking tot de koppeling tussen lonen en uitkeringen naar de afspraken in het regeerakkoord. Het ontkoppelen in 1995 sluit daar goed bij aan.
De woordvoerder pleitte voor een basisstelsel voor de sociale zekerheid, waarin de overheid en de burger een gescheiden verantwoordelijkheid hebben.
Wat de Algemene Ouderdomswet (AOW) betreft gaf de woordvoerder nogmaals aan dat de VVD-fractie grote moeite heeft met de maatregel betreffende de AOW-toeslag. Ook staatssecretaris Linschoten (VVD) en de coalitiepartners deelden zijn wens om tot een andere invulling van deze ombuiging te komen.
De staatssecretaris zegde toe omstreeks 1 april 1995 met een wetsvoorstel betreffende de bonus-malus-maatregel te komen. De woordvoerder gaf aan dat indien het wetsvoorstel er onverhoopt niet zou zijn hij het reeds ingetrokken initiatief-wetsvoorstel opnieuw zou indienen.

Inlichtingen:
Henk van Hoof, 070 - 3182885

Wereldhandels organisatie

Hella Voûte-Droste

Deze week heeft de Tweede Kamer na een hoofdelijke stemming het wetsvoorstel aangenomen dat het verdrag inzake de oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) goedkeurt. VVD-woordvoerder tijdens het debat was Hella Voûte-Droste, die haar maidenspeech hield.
Het verdrag dat ten grondslag ligt aan het wetsvoorstel is in april van dit jaar in Marrakech door 104 landen, waaronder Nederland, ondertekend.
De Wereldhandelsorganisatie (of World Trade Organisation, WTO) zal van grote betekenis zijn voor de ordening van de internationale handel. De woordvoerder benadrukte dat de WTO een jarenlang voortslepend voortraject heeft gekend, dat begon in 1947 bij de ondertekening van het GATT (General Agreement on Tarifs and Trade).

Opzet
Het WTO-verdrag heeft drie bijdragen die als volgt zijn onderverdeeld:
1. Verdragen die verband houden met de handel in goederen en diensten;
2. Verdrag inzake geschillenbeslechting;
3. Toezichtsmechanisme inzake handelspolitiek (de Trade Policy Review Mechanism, TPRM).

Deze bijlagen vormen integrerende delen van het WTO-verdrag en zijn bindend voor alle WTO-leden.
De woordvoerder gaf aan dat het WTO-verdrag - met het hierboven genoemde uitgebreide pakket van handelsverdragen - een liberalisatie van de wereldhandel zal bevorderen. Het verdrag bevat spelregels voor overheden en bedrijven op verschillende beleidsterreinen, die ten opzichte van de vroegere GATT-regels aangescherpt zijn. Naast aanscherping van de bestaande regels voor de handel in bepaalde goederen, zijn deze regels uitgebreid tot de handel in goederen.

Handel
De woordvoerder stelde dat de internationale handel zal profiteren van het verdrag. Dat is te danken aan het feit dat in de overeenkomst een verlaging van de invoerrechten met gemiddeld 40 % is opgenomen. De Wereld Handelsorganisatie in Genève zal als toezichthouder op het Verdrag een bijdrage leveren aan de ordening van de wereldhandel. Protectionisme zal hierdoor bestreden worden.
De woordvoerder merkte op dat de WTO zich wat betreft de agenda voor verdere onderhandelingen dient te beperken tot onderwerpen die een directe relatie met de wereldhandel hebben. Zij bracht naar voren dat de prioriteiten liggen bij de sectoren handel en milieu, handel en economische mededinging en handel en investeringen.
De VVD heeft zich altijd voorstander getoond van vrije marktwerking en open wereldhandel. Het WTO-verdrag is een krachtige impuls voor de welvaart en de werkgelegenheid. Deze handelsliberalisatie schept kansen maar ook bedreigingen voor het Nederlandse bedrijfsleven, omdat de internationale concurrentie toeneemt.
De woordvoerder stelde dat het kabinet dan ook zal moeten inspelen op de voorwaarden voor een stimulerend klimaat voor het ondernemen. Het bedrijfsleven zal moeten inspelen op de nieuwe mogelijkheden. Door de geleidelijke daling van de invoerrechten als gevolg van het WTO-verdrag zullen de consumentenprijzen dalen (De miljoennennota 1995 vermeldt een lastenverlichting van 200 miljoen gulden per jaar) De liberalisatie van de wereldhandel veroorzaakt in Nederland een lastenverlichting voor burgers én bedrijven ter grootte van 800 miljoen gulden in 1998.

Inlichtingen:
Hella Voûte-Droste, 070 - 3182907

Welzijn

VVD-woordvoerder Marijke Essers heeft tijdens de behandeling van het onderdeel Welzijn van de begroting van het ministerie van VWS waardering uitgesproken voor de aanpak van de bewindslieden. 'Er wordt uitgegaan van wat mensen kunnen en niet van wat ze evt. niet kunnen', aldus de woordvoerder. De VVD-fractie stemt in met de 'twee-trapsraket'-aanpak die het kabinet voorstaat: eerst discussie voeren met Kamer en samenleving, volgend jaar op basis van de gekozen beleidsuitgangspunten de taakstellingen concreet invullen. Voor 1996 en volgende jaren ligt er een bezuinigingstaakstelling voortvloeiend uit het Regeerakkoord van 16,1 miljoen in 1996 tot oplopend naar 32,4 miljoen voor 1998 en verder.
Er wordt gekozen voor een aantal kerntaken waarbij de motie-Dees (instandhouden van een landelijke infrastructuur op hoofdlijnen) uitgangspunt is. De overige kerntaken zijn: onderzoek, beleidsontwikkeling, innovatieve activiteiten en evaluatie.

Sport
De woordvoerder toonde zich verheugd over de eenmalige dotatie van 35 miljoen voor het Fonds van de Topsport. Sport biedt vele mogelijkheden ten aanzien van de sociale cohesie en de grote omvang en inzet van het aantal vrijwilligers. Bovendien biedt sport steeds meer werkgelegenheid: 30.000 sportverenigingen,, 7.5 miljoen sporters, 7,2 miljard bestedingen, 13.900 mensen in loondienst, 66.000 toeleveringsbedrijfstakken.

Bevrijding
Omdat 1995 voor Nederland in het teken staat van 50 jaar Bevrijding, maar ook omdat het jaar 1995 door de Raad van Europa en UNESCO tot het Jaar van de tolerantie werd uitgeroepen vroeg de woordvoerder aandacht voor middelen t.b.v. integratiebeleid en anti-discriminatiebeleid. De relatie tussen onze viering van de Bevrijding en de tolerante, niet discriminerende en antifascistische samenleving die wij wensen zou daarbij extra tot uitdrukking moeten komen.

Inlichtingen:
Marijke Essers, 070-3182909.

WEU

VVD-woordvoerder Jan-Dirk Blaauw heeft tijdens het debat over de toetreding van Griekenland tot de West-Europese Unie (WEU) een aantal kritische opmerkingen in Griekse richting gemaakt. De relatie van Griekenland met Macedonië, Albanië en Turkije baart de VVD-fractie zorgen. Ook is er de problematiek van de bodemschatten onder de gezamenlijke zee van Turkije en Griekenland en de houding van Griekenland ten opzichte van Cyprus.
De woordvoerder deed een appèl op Griekenland om in al deze kwesties niet alleen de eigen ideeën naar voren te brengen maar zich ook te verdiepen in de ideeën van anderen. De VVD-fractie stemde in met verdrag, maar hoopt dat Griekenland met de toetreding tot de WEU wat meeneemt van de oude Griekse wijsheden en de dialoogpositie wil innemen.

Inlichtingen:
Jan Dirk Blaauw, 070-3182887.

De digitale ontginning van Nederland moet worden versneld

Over de betekenis van informatie-technologie voor de Nederlandse concurrentiekracht

(Toespraak Frits Bolkestein op 25 november jl., tijdens de landelijke bedrijvenbeurs 'Techniek bedrijven '94)

Globaliseringsdebat

Tot amper een half jaar geleden stonden de media bol van de berichten over het dreigende verval van onze concurrentiepositie. Aanleiding was het aangekondigde Nationale Economie Debat en het daarmee samenhangende groeiend besef dat produktie en produktaanbod 'mondialiseren' en dat het Westen zijn economische heerschappij verliest. De zogeheten 'NIC's', de Newly Industrializing Countries, zoals Zuid-Korea, Taiwan, Maleisië, Thailand, Indonesië, Filippijnen, China, India, sommige voormalige Oostblok-landen en Latijns-Amerikaanse landen beschikken in toenemende mate over industriële produktiecapaciteit, ook hoogwaardige. In combinatie met hun lage loonkosten brengen zij hun produkten op de markt tegen prijzen die een aanzienlijke bedreiging van de westerse concurrentiepositie vormen.
Daarnaast onderstreepte de OESO in een kritisch rapport de geringe flexibiliteit van de arbeidsverhoudingen en het relatief grote verschil tussen bruto- en netto-loon van het Nederlandse bedrijfsleven. Deze dragen er ook toe bij dat per saldo de loonkosten, en dus ook de produktiekosten, relatief hoog zijn.

Concurrentiepositie

Veel mensen laten zich door de aantrekkende economie zand in de ogen strooien. Hoewel op middellange termijn de geschetste bedreiging ontegenzeglijk toeneemt, hoor je er weinig over. De regering is weliswaar doordrongen van de effecten van globalisering maar de indruk bestaat toch dat de dramatische oproep in maart van dit jaar voorlopig geen vervolg krijgt. Ook vakbonden en bedrijven hebben hun inspanningen een gematigde loonontwikkeling te verwerkelijken een tandje lager gezet. Het is ook verleidelijk de andere kant uit te kijken als die zicht biedt op een aantrekkende conjunctuur, florerende bedrijven en aantrekkende winsten. Op 4 november jl. kopte De Telegraaf 'Winstexplosie bij grote bedrijven' als gerechtvaardigde samenvatting van ondermeer de Volkskrant-koppen 'Philips weet winst te vervierdubbelen' en 'KLM boekt verrassend goed halfjaarresultaat' die dag.
Voor de VVD staat vast dat onze economie op middellange termijn gevaar loopt door de concurrerende produktprijzen van opkomende nieuwe economische centra. Dit als gevolg van onze sociaal-economische structuur en het - doorgaans onbesproken maar mijn inziens gerechtvaardigde - streven ons welvaartspeil op peil te houden en te financieren.
Ook als in verschillende van de betreffende landen de lonen zover stijgen en de loonkosten zo hoog worden dat een evenwicht in concurrentiekracht wordt bereikt, blijven er nog genoeg andere landen over die het Westen concurrentie zullen aandoen. De conclusie is dan ook gerechtvaardigd dat concurreren op loonkosten onhaalbaar is.

Nieuwe technologieën

De gewenste versterking van de Nederlandse concurrentie-positie op middellange termijn is het best te bereiken door economische activiteiten met toekomstkansen te stimuleren: dat is activiteit op het terrein van vernieuwende technologieën zoals de informatietechnologie en de biotechnologie. Daarom dient economische bedrijvigheid in vooral deze richting te worden bevorderd: activiteiten gericht op verbetering van de telecommunicatie-infrastructuur (de 'electronic highway'), op ontwikkeling van nieuwe informatica- en telematica-toepassingen, zoals multi-mediale telediensten, telewerken en toegang tot uiteenlopende gegevensbestanden. Voorbeelden te over.
De VVD is verheugd te zien dat op lokaal en regionaal niveau uiteenlopende initiatieven in de vorm van waardevolle, praktijkgerichte proefprojecten worden ontplooid, zoals die in het Bangemann-rapport worden bepleit. Wij zeggen "Laat zoveel mogelijk van deze bloemen bloeien". Zij zijn de eerste stappen van een ontwikkeling die de VVD met nadruk voorstaat en de ervaringen die er mee worden opgedaan zijn nodig om op voort te bouwen. Wettelijk belemmeringen voor dergelijke experimenten dienen te worden weggenomen.

Elektronische snelweg

Om deze ontwikkeling een impuls te geven en het besef van de betekenis van de informatie- en telecommunicatie-technologie te bevorderen stelt mijn partij voor op korte termijn een of meer geavanceerde model-projecten op het gebied van de 'Electronic Highway' te realiseren die de ongekende mogelijkheden tonen van een digitaal telecommunicatie-netwerk. Ook initiatieven met glasvezel tot in de huizen en een zeer grote bandbreedte, vergelijkbaar met het experiment als dat in Orlando Florida plaatsvindt, kunnen vanwege hun unieke opzet interessante resultaten opleveren.
Zo kan worden nagestreefd bijvoorbeeld een complete stadswijk van uiteenlopende diensten via breedband-glasvezelkabel te voorzien. Denk daarbij aan beeldtelefoon, telewinkelen, telewerkfaciliteiten, afstandsonderwijs, elektronische post, hotel-, vliegtuig-, bioscoopreserveringen en boekingen, teleleren, beheren geldrekeningen, televergaderen en raadplegen informatiebronnen.
De waarde van dergelijke projecten bestaat uit een verhoging van de aandacht in de samenleving (dus ook van het bedrijfsleven) voor de betekenis van informatica- en telecommunicatietoepassingen en daarmee vergroting van het maatschappelijke en politieke draagvlak voor de voortvarende maar evenwichtige introductie van (breedband)-toepassingen. Er mag een sterk stimulerend effect van worden verwacht op de bereidheid tot investeren in verdere telematica-toepassingen (en daarmee op de werkgelegenheid). In dit stadium van de 'digitale ontginning' van Nederland kunnen partijen die in de markt doorgaans als concurrenten optreden door samenwerking in zulke modelprojecten de verdere verwezenlijking van de 'highway' versnellen.
Voor economie en samenleving zien zij het als van groot belang dat dit netwerk wordt ingericht als één geïntegreerd maatschappelijk kanaal en economisch instrument voor communicatie, informatievoorziening, amusement, educatie, commercie, distributie en transport. Ook een tweedeling in de samenleving in 'informatie-armen' en 'informatie-rijken' moet worden voorkomen. De VVD beschouwt een betere elektronische infrastructuur met toegang tot allerlei informatiebronnen, ook bij de overheid, als een de democratie versterkende maatschappelijke factor.
Ook zullen op allerlei juridische vragen die de ontwikkeling van de informatie-economie en -samenleving meebrengt antwoorden gevonden moeten worden.

expresse 154
17 december 1994

DOCUMENTATIECENTRUM
Nederlandse Politieke Partijen
Oude Boteringestraat 52
9712 GL GRONINGEN
Tel. 050-636830

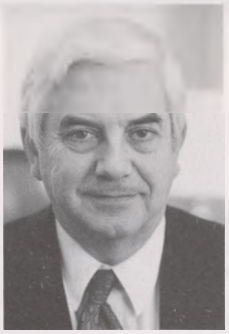

Zes mislukkelingen

In het onlangs verschenen december-nummer van 'Hollands Maandblad' heb ik een zestal mislukkingen beschreven in onderhandelingen die ik heb gevoerd. Mislukkingen zijn vaak belangwekkender dan successen want er valt lering uit te trekken.
Wat ging er mis? De eerste mislukking die ik heb beschreven speelde zich af in El Salvador. Tussen de ambtenaar waarmee ik onderhandelde en mij bestond geen gemeenschappelijk begrippenkader. We leefden in verschillende werelden. In Indonesië -waar het tweede voorbeeld zich afspeelde- ben ik door tijdsdruk ertoe gekomen te proberen een uitkomst te forceren en heb ik zodoende de interne verhoudingen bij de onderhandelingspartner veronachtzaamd. In Iran, toneel van de derde mislukking, werd ik gehinderd door mijn onbekendheid met de politieke en economische omgeving ter plaatse.
In Genève - voorbeeld vier- ontglipte ons het succes omdat er verdeeldheid was in eigen kring. In Tokio, ten vijfde, faalde ik omdat er geen gemeenschappelijk belang was. Als minister van Defensie tenslotte, had ik onvoldoende tijd om mijn gedachte -de Europese lidstaten van de NAVO zonder de VS met elkaar laten spreken over de niet-nucleaire defensie van het Europese continent- ingang te laten vinden. Dit alles brengt mij tot de volgende vijf voorwaarden voor succesvol onderhandelen.
In de eerste plaats moeten beide partners een gemeenschappelijk begrippenkader hebben. Ze moeten het hebben over dezelfde situatie. Ten tweede moeten beide belang hebben bij een uitkomst. Vervolgens moet een goede onderhandelaar bekend zijn met de interne toestand van zijn partner en in het bijzonder met de ware machtsverhoudingen die daar opgeld doen. Ten vierde is het essentieel dat er bij iedere onderhandeling interne cohesie is, want zoals de Engelsen zeggen: 'A house divided against itself cannot stand'. En ten slotte moet er voldoende tijd zijn, zodat men een situatie niet hoeft te forceren. Want een geforceerd resultaat houdt bijna nooit stand.
De coalitie-onderhandelingen van deze zomer voldeden aan alle vijf voorwaarden en dus verwacht ik dat het kabinet tot 1998 zal regeren.

Frits Bolkestein

Vragenuur

Steekpenningen

Tijdens het mondelinge vragenuur heeft Jos van Rey namens de VVD-fractie het woord gevoerd over de aftrekbaarheid van steekpenningen. Onlangs werd bekend dat criminelen steekpenningen die zij verstrekken om hun criminele machinerie beter te laten functioneren kunnen aftrekken. De woordvoerder heeft zich in het verleden altijd zeer kritisch uitgelaten in soortgelijke gevallen. De aftrekbaarheid bevordert niet de eenheid in de rechtsorde, is in strijd met de effectiviteit en de geloofwaardigheid van het strafrecht en spoort niet met het rechtsgevoel van de burger. Ook de fiscale aftrekbaarheid van onkosten -pitbulls, pistolen, knokploegen en brandstichters- van de belasting van criminele organisaties in zijn algemeenheid werd door de VVD al geruime tijd geleden bekritiseerd. Staatssecretaris Vermeend (PvdA) van Financiën kondigde enige tijd geleden maatregelen aan om aan deze praktijk een einde te maken en bracht naar voren dat hij bereid is om op zo kort mogelijke termijn met de Kamer over het onderwerp van gedachten te willen wisselen.
Inlichtingen: Jos van Rey, 070-3182899.

Koninkrijk

In de afgelopen week werd in de Kamer het feit herdacht dat veertig jaar geleden het Statuut voor het Koninkrijk door Koningin Juliana werd bevestigd, nadat het in de voorafgaande maanden door de beide Staten en door de Staten-Generaal was aanvaard. Tijdens de korte plechtigheid op Koninkrijksdag, 15 december, voerden de Kamervoorzitter en Minister-President Kok het woord.
Twee dagen eerder waren tijdens het vragenuur vragen gesteld over het feit dat Aruba niet is vermeld in het nieuwe paspoort. Op 1 januari zal dit document verkrijgbaar zijn, na alle commotie die het produceren ervan heeft veroorzaakt.
In het nieuwe paspoort staat vermeldt dat sinds 1975 'het Koninkrijk der Nederlanden bestond uit Nederland en de Nederlandse Antillen'. Sinds 1986 heeft Aruba echter de status aparte. VVD-woordvoerder Jan te Veldhuis is van mening dat het betreurenswaardig is dat Aruba in de tekst van het paspoort ontbreekt. Er is geen sprake van een historische onjuistheid maar wel degelijk van een onvolledigheid. Hij toonde zich tevreden met de opmerking van minister Voorhoeve van Nederlands Antilliaanse en Arubaanse Zaken die deze week Aruba bezoekt. De minister zal daar uitleg geven over de achtergronden van deze kwestie en mededelen dat bij de eerstvolgende gelegenheid een noodzakelijke aanvulling zal geschieden.
Staatssecretaris Kohnstamm (D66) van Binnenlandse Zaken bracht naar voren dat een verandering op korte termijn het Koninkrijk tientallen miljoenen guldens gaat kosten. Vandaar dat hij heeft gekozen voor een wijziging van de tekst van het paspoort in een volgende oplage. De VVD-fractie kan hier mee instemmen.
Inlichtingen: Jan te Veldhuis, 070-3182901.

Verder in dit nummer

- Hoger Onderwijs
- Europese Top
- Najaarsnota
- Europa: eigen middelen besluit

Beleidsplan politie 1995

In de afgelopen week heeft de Kamer met de minister van Justitie, Sorgdrager (D66) en de minister van Binnenlandse Zaken, Dijkstal gesproken over het politiebeleid en de bijbehorende begroting voor het jaar 1995. VVD-woordvoerder Benk Korthals heeft er bij die gelegenheid op aangedrongen dat hetgeen in het regeerakkoord is afgesproken op het gebied van politie en veiligheid, zal worden nagekomen. Er zullen voldoende middelen beschikbaar moeten zijn om de afgesproken 3700 extra politiemensen in de loop van deze kabinetsperiode in dienst te nemen.
De woordvoerder heeft verder benadrukt dat het aantal nu toegezegde politiemensen onvoldoende is om de huidige criminaliteit het hoofd te bieden. Naast de op handen zijnde reorganisatie van het openbaar ministerie, naar aanleiding van het rapport van de commissie Donner, had de VVD-fractie graag meer extra politiemensen gezien, zoals zij bij de behandeling van het politiebeleidsplan 1993, twee jaar geleden reeds heeft voorgesteld. Maar bij de onderhandelingen over de kabinetsformatie bleek de doorloopproblematiek van het vorige kabinet groter dan verwacht. Daarom moest de VVD genoegen nemen met minder politie dan zij wenselijk achtte. Verder heeft de VVD gepleit voor de invoering van de éénhoofdige politiesurveillance. Voorwaarden daarvoor zijn dat een politie-agent die alleen surveilleert niet in gevaarlijke situaties komt te verkeren. Daarnaast dient er voldoende en goede telecommunicatie-apparatuur beschikbaar te zijn voor het snel oproepen van versterking als dat nodig is. Eénhoofdige politie-surveillance kan onder voorwaarden een goede bijdrage leveren aan de produktiviteit van het politie-apparaat.

Inlichtingen:
Benk Korthals, 070-3182902.

Hoger Onderwijs

Op 9 december heeft minister Ritzen (PvdA) van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W) een intentieverklaring over de langere termijnontwikkeling van het hoger onderwijs gesloten met de voorzitters van de samenwerkende universiteiten en hogescholen.

Hoofdpunten
VVD-woordvoerder Monique de Vries gaf aan wat de hoofdpunten van de intentieverklaring zijn.
Als belangrijkste afspraken kunnen worden genoemd:
1. De instellingen ontvangen tussen 1998 en 2001 in totaal f 500 miljoen om bestaande knelpunten in het stelsel op te ruimen en het onderwijs te verbeteren;
2. De rijksbijdrage hoger onderwijs wordt vanaf 1996 verlaagd met f 160 miljoen, oplopend tot f 400 miljoen structureel vanaf 1998. Daarnaast wordt in de jaren 1998-2000 jaarlijks een extra bedrag aan OC&W ter beschikking gesteld dat gefinancierd wordt uit in die jaren vrij vallende centraal beheerde middelen welke niet terug hoeven naar Financiën (1998: f 100 mln, 1999: f 100 mln, 2000: f 18 mln);
3. Ter compensatie van de verlaagde rijksbijdrage wordt het collegegeld stapsgewijs verhoogd met f 1000 per student (1995: opbrengst voor de instellingen f 80 mln.; 1998 en volgende: opbrengst f 200 mln.). Hierin is begrepen een compensatie voor de lagere inkomensgroepen via een hoger aanvullendbeursgedeelte in de prestatiebeurs;
4. De stelselwijziging van het hoger onderwijs zal eerst vanaf 2001 een bezuiniging van f 50 miljoen moeten opleveren, oplopend tot structureel f 200 miljoen vanaf 2004;
5. Ter compensatie krijgen de instellingen - conform eerdere afspraken - vanaf 1999 een vergoeding voor de wachtgeldverplichtingen die voortvloeien uit de stelselherziening. Hiervoor vindt vanaf 1995 een jaarlijkse wachtgeldreservering plaats;
6. Afschaffing AKW 18- in verband met invoering opleidinggebonden (in plaats van leeftijdgebonden) studiefinanciering. Dit levert tevens de dekking op voor de financiële tegenvaller OV-jaarkaart: ± f 120 mln. op jaarbasis. Hiermee bedragen de structurele kosten OV-jaarkaart tot en met 1998 f 900 mln.

Collegegelden
De woordvoerder gaf aan dat de VVD tegenstander is van de collegegeldverhoging. Een deel van de financiële taakstelling voor de hoger onderwijsinstellingen wordt zo immers afgewenteld op de studenten. Doordat voor de inkomensgroepen tot 64.500 gulden volledige compensatie (via een aanvullende beurs) plaatsvindt, heeft deze maatregel bovendien een ongewenst nivellerend effect voor de midden- en hogere inkomens. Deze inkomens worden toch al zo vaak door financiële maatregelen getroffen. De VVD heeft de minister van OC&W gevraagd zich te houden aan het regeerakkoord. De wijze waarop dat dient te geschieden vormt onderwerp van nader overleg. Volgende week zal aan dit onderwerp een spoeddebat worden gewijd.

Inlichtingen:
Monique de Vries, 070 - 3182894

100 Dagen Paars kabinet

Maandag 19 december spreken
Frits Bolkestein en Minister Gerrit Zalm van Financiën
in
'De Druiventros', Bosscheweg 11, Berkel Enschot over het onderwerp
'100 dagen paars kabinet'.

Programma

17.30 uur	Ontvangst
18.00 uur	Winterbuffet met Frits Bolkestein, Gerrit Zalm en VVD Kamer-, Staten- en Gemeenteraadsleden
20.00 uur	Talkshow met Frits Bolkestein, Gerrit Zalm, Helmi Huijbregts-Schiedon, Willibrord van Beek
22.00 uur	Afsluiting

De Druiventros is makkelijk te bereiken via de N65 (Den Bosch-Tilburg). Neem de afslag Berkel-Enschot, en naast het viaduct vindt U de Druiventros.

Gasopslag Langelo

Afgelopen dinsdag debatteerde de Kamer met minister Wijers (D66) van Economische Zaken en minister De Boer (PvdA) van VROM over de gasopslag in de Drentse plaats Langelo.
VVD-woordvoerder Jan Dirk Blaauw zette in het debat nog eens uiteen waarom er extra-opslagcapaciteit moet komen.

1. In de tweede helft van de jaren negentig moet gasopslag kunnen plaatsvinden om de produktiecapaciteit tot 2020 op peil te houden
2. Er zijn geen volwaardige alternatieven voor ondergrondse gasopslag bij Langelo beschikbaar
3. De volgende aanpassingen op het terrein van omgeving en milieu zijn bij besluitvorming nog te overwegen
   - de aanleg van enkele geleidingsbanen voor dieren;
   - herstel van enkele voor het beekdalenlandschap karakteristieke houtwallen;
   - herstel van beekdalrandbeplanting;
   - anders uitvoeren van de fakkelpijp en het beperken van de hoogte tot 46 meter i.p.v. de aanvankelijke 80 meter.

De bewindslieden gaven aan dat de aanpassingen inderdaad zouden worden aangebracht. De VVD-fractie stemt daarom in met het voorstel door beide bewindslieden gedaan.

Inlichtingen:
Jan Dirk Blaauw, 070-3182887.

Najaarsnota

Deze week werd in de Tweede Kamer de Najaarsnota 1994 behandeld. De Najaarsnota geeft een overzicht van de uitgaven van het rijk en de niet-belastingontvangsten. Deze zijn gepresenteerd in de Miljoenennota en worden afgezet tegen de (vermoedelijke) uitkomsten van het lopende jaar.

Meevallers
VVD-woordvoerder Rudolf de Korte begon het debat over de Najaarsnota 1994 met de constatering dat het goed gaat met de financiën van het Rijk. Hij concludeerde dat onder andere uit het zgn. twaalfmaandcijfer van het tekort dat tot en met november circa 2,5 % van het Bruto Binnenlands Produkt (BBP) bedraagt. Dat is een onderschrijding van het tekortplafond voor 1994 met 0,5 % BBP (in de Miljoenennota: 3,0 %).

Bij de belasting is er een meevaller van 1,7 miljard (dat is 0,3% BBP) ten opzichte van de verwachte opbrengst tot en met november van dit jaar.
De zogeheten taakstellende onderuitputting van 1 miljard uit de Voorjaarsnota 1994 (zie VVD-expresse 138) wordt waargemaakt.

De woordvoerder benadrukte dat de meevaller wordt benut conform het regeerakkoord voor de verkleining van het financieringstekort en de politie/justitieclaim. Door een vroegtijdige verkleining van het tekort kunnen bovendien de rente-uitgaven gedrukt worden.

Bijdrage EU
De woordvoerder wees op de reëel groeiende BTW- en BNP-afdrachten van Nederland aan de Europese Unie (EU). Deze lopen in de periode 1994-1998 op met 1,1 miljard. Tegelijkertijd zullen de afdrachten aan invoerrechten als gevolg van het recent gesloten GATT-akkoord dalen met 400 miljoen, hetgeen betekent dat Nederland per saldo 700 miljoen reëel meer gaat betalen. De woordvoerder gaf aan dat na de renteuitgaven dit de grootste groeier is op de begroting.

Tevens ontvangt Nederland als uitvloeisel van de Edinburgh-top en het McSharry-plan (vermindering landbouwsubsidies) miljarden minder.
De woordvoerder rekende voor dat in 1999 Nederland 12 miljard afdraagt, 6 miljard terug ontvangt waardoor een jaarlijkse netto-bijdrage van 6 miljard overblijft. Hij uitte zijn zorg over deze verslechtering van het netto profijt van de jaarlijkse bijdrage van Nederland en vroeg de regering om een inventarisatie van mogelijkheden die deze positie kunnen verbeteren. (voor meer informatie over dit onderwerp: zie achterpagina, artikel Hans Hoogervorst)

Asielzoekers
De woordvoerder hekelde de berichten over de meevaller van 138 miljoen, die - zo werd beweerd - minder aan asielzoekers in 1994 was uitgegeven. Hij rekende voor dat deze 'meevaller' tot stand is gekomen doordat 55.000 asielverzoeken in 1994 een langer dan geraamde behandelingsduur kennen. In 1995 zal mede daardoor een grotere tegenvaller optreden, die al begroot was op 0,6 miljard door de extra instroom (20.000) van asielzoekers in 1994.

Inlichtingen:
Rudolf de Korte, 070 - 3182890

Europese Top

In Essen werd op 9 en 10 december een Europese Top gehouden. Aanwezig waren de regeringsleiders en de ministers van Buitenlandse Zaken en Financiën van de EG-landen.
Deze week werd in de Tweede Kamer over de uitkomst van deze Europese Top gesproken.

Bosnië
VVD-woordvoerder Frans Weisglas was positief over het verloop en het optreden van de Nederlandse bewindslieden. Belangrijk achtte hij het, dat ten aanzien van de heikele kwestie Bosnië, de interne verdeeldheid naar de achtergrond was gedrongen. Ook het feit dat Nederland meer bij de besluitvorming van de Internationale Contactgroep wordt betrokken is voor de VVD-fractie een positief feit. De woordvoerder onderschreef het eensgezind genomen besluit om Unprofor - met het oog op de humanitaire taken - in het voormalig Joegoslavië te laten blijven. Tegelijkertijd werd daardoor het schrikbeeld dat de Nederlandse troepen alleen zouden achterblijven, weggenomen. De woordvoerder sprak van een "samen uit, samen thuis" als devies voor het optreden van Unprofor.

Toekomst
De woordvoerder gaf in het kader van de toekomst van de Europese Unie de hoofddoelstellingen van de VVD aan:

1. Vergroting van de daadkracht en de effectiviteit van de Europese Unie.
2. Vergroting van het democratisch gehalte van de Unie.
3. Vergroting an de financiële beheersbaarheid van de Unie voor de lidstaten, waaronder fraudebestrijding.
4. Een Europese Unie die zich beperkt tot haar kerntaken.

Wat het laatste punt betreft, noemde de woordvoerder een federaal Europa van 27 lidstaten absoluut ondenkbaar.
Hij benadrukte dat de Europese besluitvorming ten dele communautair en ten dele intergouvernementeel moet zijn. Deze structuur werd door de woordvoerder "een confederatie met federale trekken" genoemd. Federaal van opzet zou bijvoorbeeld de Europese Monetaire Unie (EMU) kunnen zijn.

Tenslotte sprak de woordvoerder zijn bezorgdheid uit over de netto-betalingspositie van Nederland in de komende jaren.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070 - 3182903

Hans Hoogervorst

Begroting zonder grenzen ?

door Hans Hoogervorst, lid van de VVD-Tweede Kamerfractie

Binnenkort moet de Tweede Kamer beslissen over een verhoging van de zogenaamde 'Eigen Middelen' van de Europese Unie. Het gaat hier om een verhoging van de Nederlandse financiële afdrachten aan Brussel. Tot enkele jaren geleden is de vergroting van de Europese financiële middelen meestal betrekkelijk geruisloos tot stand gekomen. De VVD-fractie -en gelukkig ook de fracties van andere partijen- heeft echter groeiende kritiek op de uitgaven van de Europese Unie. De redenen waarom wil ik hier op een rijtje zetten.
We moeten natuurlijk vooropstellen dat Nederland veel aan de Europese Unie heeft te danken. Het lijdt geen enkele twijfel dat de economische eenwording van Europa veel heeft bijgedragen aan onze welvaart. Voor een relatief kleine handelsnatie als Nederland is het wegvallen van de economische barrières binnen Europa immers van vitaal belang. De vraag is echter of we langzamerhand niet onnodig veel aan Europa betalen.
De uitgaven van de Europese Unie zijn sinds de tweede helft van de jaren tachtig explosief gestegen. De laatste tien jaar is de Europese begroting maar liefst verdrievoudigd tot 150 miljard gulden. En het eind van die uitgavenstijging is nog niet in zicht. In 1998 zal elk huishouden in Nederland ongeveer 2000 gulden per jaar aan de Europese begroting bijdragen.
Dat zijn geen misselijke bedragen. Toch zou er niets aan de hand zijn als we er van verzekerd waren dat we waar voor ons geld kregen. Er zijn helaas drie redenen om daar ernstig aan te twijfelen.

1. Europa is een subsidiepomp

In Nederland zijn we al sinds het begin van de jaren tachtig bezig de subsidiestroom te beperken. Dat is een goede zaak want alleen zo kunnen we de verantwoordelijkheid van de burger vergroten en de belastingen verlagen. Het gaat daarbij vaak om pijnlijke maatregelen, zoals het korten op de studiefinanciering of de huursubsidie.
Maar terwijl we in ons land vele moeilijke bezuinigingen treffen, wordt in Europa de subsidiekraan wijd opengedraaid.
Liefst tachtig procent van alle Europese uitgaven bestaan uit subsidies. Vroeger vormden de landbouwsubsidies de allergrootste pot, maar die zijn nu enigszins onder controle gebracht.
De snelst groeiende subsidiestroom bestaat nu uit economische hulp aan de minder ontwikkelde landen en regio's in Europa. Die hulp is in vele gevallen overdadig. Van elke gulden die in Griekenland wordt uitgegeven is nu vijf cent afkomstig uit de Europese subsidiepot! Ook kan men zich afvragen waarom de Europese Unie überhaupt aan bepaalde regio's financiële hulp geeft. Zo geeft Europa elk jaar 3 miljard gulden financiële hulp aan het Zuiden van Italië. Daar betaalt de Nederlandse belastingbetaler aan mee, terwijl veel politici in het steenrijke Noord-Italië juist van die hulpverlening afwillen!
De meest gehoorde rechtvaardiging van de Europese hulpverlening aan de armere regio's is dat die gebieden anders onder de economische concurrentie in de interne markt te lijden zouden hebben. Maar dat verklaart niet waarom die armere landen allemaal stonden en staan te dringen om lid van de Europese Unie te worden. De werkelijkheid is natuurlijk dat landen met lage loonkosten zoals Spanje en Portugal veel te winnen hebben bij lidmaatschap van de Europese interne markt. Dat blijkt ook uit de enorme vloed van buitenlandse investeringen die na hun toetreding richting het Zuiden zijn gegaan. Die investeringen zijn goed voor de armere landen; de enorme subsidiestroom schept vooral hulpverslaving.

2. Europa wordt geteisterd door fraude

Er wordt geschat dat met ongeveer 10% van de 150 miljard aan Europese uitgaven wordt gefraudeerd. Sinds 1983 levert de Europese Rekenkamer in elk jaarverslag vernietigende kritiek op de gebrekkige controle op de Europese uitgaven. Maar nog steeds is het slecht met de fraudebestrijding gesteld.
In Frankrijk wordt wijn verbouwd, alleen om later de rooipremies (bedoeld om het wijnoverschot te verkleinen) te kunnen incasseren. In het Italiaanse Lazio is een dam gebouwd: wat jammer dat er geen water was!
De schuld van die fraude ligt waarschijnlijk meer bij de lid-staten zelf dan bij de Europese instanties. We moeten ons ook afvragen of de Europese subsidies wel echt effectief gecontroleerd kunnen worden. De afstand tussen betalen, beslissen en genieten is in Europa bijzonder groot. De lid-staten zien de Europese uitgaven als geld uit andermans portemonnaie waarmee ze niet zuinig hoeven te zijn. De beste manier om het misbruik te bestrijden is daarom de hand op de knip van die portemonnaie te houden.

3. Nederland wordt steeds meer netto-betaler

Nederland heeft in het verleden altijd meer aan Europese landbouwsubsidies ontvangen dan wij aan Europa afdroegen. Er is dus geen reden om richting Unie overdreven krenterig te zijn. Maar Nederland stevent nu af op een wel zeer drastische verslechtering van zijn financiële positie. Door de inkrimping van de landbouwsubsidies en de enorme toename van de ontwikkelingshulp binnen Europa schiet Nederland er fors bij in. Reeds volgend jaar zullen wij 4,4 miljard gulden meer afdragen dan ontvangen. En in 1999 zullen wij 12 miljard aan Europa betalen terwijl daarvan nog maar de helft - 6 miljard- terugvloeit.
De basis voor deze dramatische verslechtering van de Nederlandse betalingspositie is gelegd tijdens de Europese top te Edinburgh in december 1992. Het toenmalige kabinet heeft de Kamer na afloop wel laten weten dat de nettobijdragen van Nederland zouden toenemen, maar dat we twee keer zo veel zouden gaan betalen als ontvangen, is pas veel later bekend geworden.
Nogmaals: voor Europa mogen we best wat overhebben. Maar "twee keer betalen, één keer halen" verdraagt zich wel erg moeilijk met de Nederlandse koopmansgeest.
De enorme omvang van de subsidiestroom, de fraude die ermee gepaard gaat en de verslechterende betalingspositie van Nederland vormen drie goede redenen de Europese financiële huishouding aan een grondige heroverweging te onderwerpen. De VVD-fractie zal dat doen bij het naderende debat over de ratificatie van verhoging van de Europese Eigen Middelen. Dat is één van de weinige momenten waarop de Tweede Kamer nog enige greep heeft op de Europese financiën. Wij moeten die gelegenheid dus zeer zorgvuldig gebruiken. De Tweede Kamer mag niet blind instemmen met resultaten van topconferenties waarop toch al te weinig toezicht bestaat.

Colofon

VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie. M.m.v. Michiel Krijvenaar.
Eindredactie: Tom van der Maas, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie.
VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie, Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag.
Abonnementenadministratie: Ans Koning (telefoon 070-3182875).

VVD expresse 155
23 december 1994

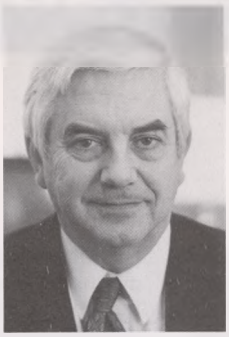

Dit is het laatste nummer van VVD-Expresse in 1994.
Na het Kerstreces verschijnt de eerstvolgende, reguliere uitgave.
In januari komt VVD-Expresse met een bijgewerkte index.
De redactie wenst U een vrolijk kerstfeest en een goed 1995.

1994

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Het parlementaire jaar 1994 is voorbij. Het is voor de VVD een bijzonder jaar geweest. In januari voerde onze fractie oppositie tegen het derde kabinet-Lubbers. Twaalf maanden later maakt de VVD deel uit van het kabinet Kok-Dijkstal-Van Mierlo met daarin negen liberale bewindslieden. In maart, mei en juni werden drie verkiezingen gewonnen. Sindsdien heeft de VVD er honderden gemeenteraadsleden bijgekregen, werd de Tweede Kamerfractie met negen nieuwe leden versterkt en is de Europees Liberaal Democratische-fractie verdubbeld. De nieuw-gekozenen dragen, samen met de geroutineerde volksvertegenwoordigers de standpunten van onze partij uit.
Begin augustus werd de formatie van het nieuwe kabinet afgerond. 'Werk, werk en nog eens werk' is het motto van premier Kok en zijn collega's. De VVD-fractie herkent zich in het beleid dat nu wordt voorbereid en uitgevoerd. Op de achterzijde van dit laatste nummer van VVD-Expresse in 1994 kunt u lezen wat tot op heden tot stand is gebracht en dat is niet mis.
Wie deel uitmaakt van een coalitie moet er echter van doordrongen zijn dat niet alles kan worden uitgevoerd wat in het verkiezingsprogramma staat geschreven. Wie regeert stelt zich bloot aan kritiek. De dagelijkse praktijk van de politiek, we hebben het de afgelopen dagen kunnen zien, bewijst dat dingen soms anders lopen dan is te voorzien. Wie zich in de hitte van de strijd begeeft loopt wel eens een schram op.
Persoonlijk kijk ik met tevredenheid terug op 1994. In februari ben ik tot lijsttrekker van de VVD gekozen. Toen ik werd aangewezen om als eerst verantwoordelijke de standpunten van onze partij uit te dragen, was dat een bijzonder moment. Het heeft mij geroerd. Het vertrouwen dat in mij werd gesteld heb ik naar ik hoop niet beschaamd. Ik wens u een goed kerstfeest en een voorspoedig 1995 toe.

Frits Bolkestein

Visum Princen

Aan het begin van de week werd bekend dat Minister Van Mierlo (D66) van Buitenlandse Zaken had besloten, op grond van humanitaire en medische redenen een visum te verlenen aan H.J.C. (Poncke) Princen.
In een brief aan de Kamer schreef de Minister dat de regering 'met deze beslissing geen oordeel uitspreekt over de gebeurtenissen rond het overlopen van Princen naar het andere kamp tijdens de politionele actie in 1948 in het toenmalige Nederlands Indië, noch over zijn gedragingen daarna. De regering is zich ervan bewust dat er velen zijn, die zich pijnlijk getroffen voelen door de herinnering aan wat er in die tijd is gebeurd. De regering heeft begrip voor deze gevoelens. Zij meent echter dat het onjuist is om 48 jaar later op grond daarvan structureel te weigeren een visum te verstrekken. Het is om die reden dat de regering positief op de visumaanvraag heeft besloten.'

Overleg

Voorafgaand aan de beslissing heeft minister Van Mierlo overleg gevoerd met VVD-fractievoorzitter Frits Bolkestein en woordvoerder Frans Weisglas. Aangezien het visum werd verstrekt op humanitaire en medische gronden kon de VVD-fractie op die voorwaarden akkoord gaan met de visumverlening.
Kort na het bekend worden van de beslissing om het visum te verlenen heeft Poncke Princen via radio, televisie en kranten laten weten dat hij de beslissing ziet als een vorm van eerherstel. Op grond van zijn optreden in de media en de interpretatie van Princen van het besluit kwam de VVD-fractie afgelopen dinsdag tot de conclusie dat zij niet langer kon instemmen met de visumverlening.

Motie

In het kamerdebat dat aan deze kwestie werd gewijd zette VVD-woordvoerder Frans Weisglas het standpunt van de VVD-fractie uiteen en diende een motie in waarin werd geconstateerd 'dat betrokkene ten onrechte politieke gevolgtrekkingen verbindt aan deze op humanitaire gronden gebaseerde beslissing'. Aan het kabinet werd gevraagd de genomen beslissing te herzien. Afgelopen woensdag werd over deze motie gestemd. Met steun van het CDA, AOV, Unie 55+, SGP, GPV, RPF en CD werd de motie aangevaard. CDA-woordvoerder De Hoop Scheffer vroeg hierop aan minister Van Mierlo of hij de motie ook zou uitvoeren. De minister bracht naar voren dat hij de ontstane situatie betreurde en gaf aan dat hij de motie niet wilde uitvoeren. In een derde termijn van de kant van de Kamer sprak Frans Weisglas zijn spijt uit over het niet uitvoeren van de motie door de Minister. De ergernis van de VVD-fractie ging niet uit naar de regering maar naar Poncke Princen die zich in uitspraken en optreden zodanig had gedragen dat de grond voor het visum voor de VVD-fractie was komen te vervallen.
De CDA-fractie diende tenslottte een motie in waarin de uitspraak werd gedaan dat de Kamer de opstelling van de Minister van Buitenlandse zaken betreurt. Minister van Mierlo nam afstand van het verschijnsel 'motie van treurnis' door nadrukkelijk te verklaren dat zo'n motie voor hem gelijk staat aan een motie van wantrouwen. De woordvoerder gaf aan de motie-De Hoop Scheffer niet te zullen steunen omdat de zaak van het niet-verlenen van het visum niet is gediend door aanneming van een motie, louter ingegeven door partijpolitieke redenen.

Inlichtingen:
Frans Weisglas, 070-3182903.

Mediabeleid

(Fragment uit de toespraak van Frits Bolkestein tijdens de VVD-manifestatie in Berkel-Enschot op maandag 19 december)

Megadeal

Vele krokodilletranen stroomden in de afgelopen weken door het medialandschap. Eerst sloot de Hilversumse publieke omroep een zogenaamde megadeal met Veronica/Endemol, wat een strategische alliantie werd genoemd. Een noodgreep om de toekomst van de publieke omroep veilig te stellen. Voor de VVD gaf de deal nogmaals aan hoe kwetsbaar ons huidige omvangrijke publieke bestel is.
Op de valreep bood RTL Veronica/Endemol een hoger bod. Veronica/Endemol kozen vervolgens alsnog voor een strategische alliantie met RTL omdat ze verwachten daarmee een meer behouden vaart te hebben. Verkrampte en gefrustreerde reacties zoals het als "onbetrouwbaar" betitelen van de huidige voorzitter van Veronica konden veelvuldig worden gehoord van de kant van de beschermheren en -dames van de publieke omroep. Dat de NOS furieus is vanwege deze plotselinge partnerruil kan ik overigens wel begrijpen.

Berlusconi

Volgens enkele politici en omroepbazen ontstaat een machtsconcentratie in de omroep die tot een Berlusconi-achtige toestand leidt. Direct wordt dan ook gepleit voor een wettelijke regeling om deze vermeende monoliet tegen te houden. Een overhaaste en ondoordachte reactie.
Frappant in deze discussie is dat die geluiden voornamelijk komen van hen die lange tijd de komst van een binnenlandse commerciële omroep hebben weten tegen te houden. Het monopolie van de publieke omroep op de binnenlandse omroepmarkt werd tegen alle ontwikkelingen in, kunstmatig in stand gehouden.
Enkele jaren geleden is binnenlandse commerciële omroep wettelijk mogelijk gemaakt na jarenlange aandrang van de VVD. Maar in de tussentijd had vanuit het buitenland RTL een stevige positie. Een eventueel beginnende binnenlandse commerciële omroep had daardoor al een moeilijker startpositie.
Het is dan ook niet geheel verwonderlijk dat Veronica/Endemol naar constructies zoeken om hun financiële draagvlak te vergroten. En dat zij daarvoor het meest aantrekkelijke aanbod hebben gekozen, is onderdeel van het commercieel gaan.
Indien binnenlandse commerciële omroep eerder mogelijk was gemaakt, dan was de kans groter geweest dat Veronica/Endemol niet steun hadden hoeven zoeken in het buitenland.
Zij die in het verleden zo hardnekkig commerciële omroep hebben tegengehouden, moeten nu niet opeens droge tranen huilen.
In zekere zin is hun opstelling in het verleden mede debet aan de huidige mediaconcentratie. En de suggestie dat die tot aantasting van de pluriformiteit leidt, is veel te kort door de bocht.
Wel maakt de huidige ontwikkeling iets duidelijk. En het moet maar eens gezegd: de VVD heeft de huidige ontwikkeling tot in den treure geschetst. Op het gebied van de media moet de overheid niet het bestaande omroepbestel bevriezen. Het is tijd om de ogen te openen voor de werkelijkheid.

Krantepapier

Als aansluiting op de realiteit heeft de VVD altijd gepleit voor een vrije kabel. De kabel zo vrij als krantepapier. Geef nieuwe diensten, waaronder de commerciële omroep, de kans zich te ontwikkelen. De consument is uitstekend in staat het aanbod dat hem via de kabel bereikt te waarderen en hieruit een keuze te maken. Met andere woorden: "Laat de vraag de markt beheersen in plaats van het aanbod". Geen overheidsbemoeienis meer.
De overheid moet zich beperken tot haar taak en die is het garanderen van de publieke functies van de omroep. Deze publieke functies zouden in één nationale omroep kunnen worden ondergebracht. Eén ongedeelde NOS. De programma's van deze NOS zouden vervolgens verplicht doorgegeven kunnen worden via de kabel.
De huidige ontwikkelingen geven nogmaals aan dat het hoog tijd is voor een open debat over de toekomst van het Nederlands mediabeleid. Door de VVD is dat punt ook in het regeerakkoord gekomen.
Hierbij zou het alleen moeten gaan over de door de overheid te garanderen publieke functies. Eén net moet voor die publieke functies worden gereserveerd terwijl de Hilversumse omroepverenigingen als private omroepverenigingen de andere netten kunnen blijven bespelen.

Verdere inlichtingen:
Dick Dees, 070-3182917.

Colofon
VVD-Expresse is een uitgave van de "Mr Annelien Kappeyne van de Coppello Stichting", onder redactie van Ernst van Splunter, voorlichter interne communicatie.
M.m.v. Michiel Krijvenaar.
Eindredactie: Tom van der Maas, hoofd afdeling Voorlichting van de VVD-Tweede Kamerfractie.
VVD-Expresse wordt gedrukt bij Roeland Druk te Scheveningen.
Een jaar-abonnement kost fl 75,- en is schriftelijk aan te vragen bij de VVD-fractie,
Tweede Kamer der Staten-Generaal, postbus 20018, 2500 EA Den Haag.
Abonnementenadministratie:
Ans Koning (telefoon 070-3182875).

Borssele

Onlangs zond minister Wijers (D66) van Economische Zaken een brief aan de Kamer over de sluiting van de kerncentrale in Borssele (zie hiervoor ook VVD-Expresse 149, 150 en 151).
In de afgelopen week debatteerde de Kamer over dit onderwerp.
De centrale blijft open tot 2004. Sluiting in 2004 komt aanmerkelijk dichter bij het VVD-standpunt dan de indieners van de motie-Vos hadden beoogd. De bedoeling van de indieners was om de centrale reeds in 1996 te sluiten. VVD-woordvoerder Johan Remkes merkte op dat in 2004 de vergunning voor de centrale had moeten worden verlengd als was besloten de centrale tot 2007 open te houden. Dat had dan ongetwijfeld tot een verlenging van de soap-opera geleid, die volgens de woordvoerder de laatste weken is opgevoerd.

Bedrijfseconomische gronden

De VVD-fractie had er de voorkeur aan gegeven dat op bedrijfseconomische gronden de centrale in 2007 zou worden gesloten. Johan Remkes verwoordde het aldus: 'Als het gaat om investeringen in het bedrijfsleven en als er bepaalde verwachtingen zijn gewekt bij het doen van die investering, vindt de VVD-fractie in zijn algemeenheid dat de overheid niet door die verwachtingen heen moet marcheren. Zo vinden wij ook dat dergelijke afwegingen ook gemaakt moeten kunnen worden voor de overheid zelf en de elektriciteitssector. In dit geval wordt uit veiligheids- en milieu-overwegingen een investering gevraagd aan de sector. De sector heeft gezegd: wij hebben een bepaalde afschrijvingstermijn nodig om de investeringen rendabel te maken. De overheid zegt echter dat de afschrijvingstermijn niet twaalf, maar negen jaar moet zijn. Ik constateer dat op grond van die politieke daad onnodig een bedrag wordt uitgegeven door de overheid. Dat is althans ons oordeel.'

Inlichtingen:
Johan Remkes, 070-3182883.

Hoger onderwijs

In de afgelopen week heeft de Kamer met minister Ritzen van Onderwijs gedebatteerd over de toekomst van het hoger onderwijs en de financiële invulling daarvan. Tijdens de derde termijn van de kant van de Kamer vatte VVD-fractieleider Frits Bolkestein de argumenten van de VVD-fractie samen.

1. Het regeerakkoord legt vast dat 1,5 mld. wordt bezuinigd op de uitgaven van het hoger onderwijs. Wij willen het regeerakkoord zowel hier als elders uitvoeren. Het basisprobleem is dat te veel studenten te lang studeren en dat probleem moet worden aangepakt.
2. Er is iets mis met de financiering van het hoger onderwijs. Nu gebeurt dat hoofdzakelijk door middel van een bedrag per student. De instellingen proberen dus zoveel mogelijk studenten aan te trekken en vast te houden door fantasierijke studierichtingen en door het minder nauw te nemen met eisen van kwaliteit. Ook collegegeld gaat direct van de student naar de instelling. Verhoging van dat collegegeld zou dat perverse effect dus versterken. Wij moeten toe naar een financiering van het hoger onderwijs die onafhankelijk is van het aantal studenten, in ieder geval voor de korte termijn. Verhoging van het collegegeld wijst in de tegenovergestelde richting.
3. Het collegegeld wordt gemotiveerd met het profijtbeginsel. Daar valt wat voor te zeggen, zelfs veel, want er bestaat een tamelijk direct verband tussen opleiding en later inkomen. Maar dat profijt heeft niets te maken met het inkomen van de ouders. Het profijtbeginsel strijdt dus met de inkomensafhankelijkheid.
4. De hoofdinspanning om de bezuinigingen op tafel te leggen, moet worden geleverd door de instellingen van hoger onderwijs. Een verhoging van het collegegeld waarbij universiteiten en hogescholen de vrijheid krijgen zelf hun collegegeld vast te stellen, hoeft voor ons niet op voorhand te worden afgewezen. Dan kan er meer concurrentie ontstaan tussen de instellingen van hoger onderwijs.
5. Het hoger onderwijs lijdt aan een duur en onwerkbaar bestuurssysteem dat evenwel door de wetgever is opgelegd en dat zo spoedig mogelijk moet veranderen.

Inlichtingen:
Monique de Vries, 070-3182894.

Gymnasium

Toespraak van Frits Bolkestein bij zijn bezoek aan het Carolus Borromeus College te Helmond gehouden op maandag 19 december 1994

"Goed onderwijs maakt mensen weerbaar en brengt hun mogelijkheden tot ontplooiing. Een samenleving waarin alle burgers goed zijn opgeleid naar de mate van hun kunnen, bezit innerlijke veerkracht en staat economisch sterk", zo wordt de onderwijsparagraaf van het Regeerakkoord ingeleid. Juist om iedereen gelijke kansen te bieden is het van belang onderwijs op maat te bieden, onderwijs dat zo naadloos mogelijk aansluit op de behoeften èn capaciteiten van de individuele mens. Het is een gegeven dat kinderen bloeien in klassen waar kinderen met min of meer dezelfde capaciteiten bij elkaar zitten. De VVD kan zich vinden in het motto dat in de vervolgnota Tweede Fase wordt gepropageerd: 'There is nothing so unequal as the equal treatment of unequals'.

Als gevolg van de invoering van de basisvorming enerzijds en de veranderingen in het hoger onderwijs anderzijds, heeft het kabinet besloten het voortgezet onderwijs te herstructureren. Dit wordt momenteel onder andere vorm gegeven middels de geplande wijzigingen in het VBO/MAVO (hiertoe is het rapport 'Recht doen aan verscheidenheid' uitgebracht). Ook de tweede fase voortgezet onderwijs krijgt de aandacht die zij verdient, zoals blijkt uit de discussies die momenteel plaatsvinden met betrekking tot een profielschets van HAVO en VWO.
Wat hierin opvalt is de bijzondere positie die het gymnasium inneemt. In de nota 'Tweede fase, scharnier tussen basisvorming en hoger onderwijs' wordt voorgesteld voor het gymnasium één van de klassieke talen in het gemeenschappelijk deel te plaatsen, ten koste van een deel van de tijd die aan andere vakken in het gemeenschappelijk deel kan worden besteed. (Een tweede klassieke taal zou in de vrije ruimte gekozen kunnen worden.) Dit voorstel is gebaseerd op de constatering dat gymnasiumleerlingen in staat moeten worden geacht in hetzelfde aantal uren een groter programma te verwerken in vergelijking met de anderen die de tweede fase volgen. Uitgaande van het feit dat gymnasiasten het tweede fase vwo-programma in kortere tijd kunnen verwerken (naar schatting tien procent), betekent de voorgestelde extra studielast van tien procent (veroorzaakt door het volgen van Latijn en/of Grieks) daarmee niet dat zij veel meer tijd nodig hebben. De VVD kan zich vinden in deze redenering. Het slagen van deze constructie is afhankelijk van de gymnasia zelf. De redenering dat de leerlingen worden geacht sneller informatie op te nemen, impliceert voor de scholen een inspanningsverplichting. Een inspanningsverplichting die past in het beeld van meer zelfstandigheid en meer verantwoordelijkheid voor scholen.

Voor verdere informatie:
Clemens Cornielje: 070-318 2904

Liberaal Reveil

Deze week verschijnt het nieuwe nummer van **Liberaal Reveil**. Hierin staan ondermeer de volgende artikelen:

- 'Waarneming in Moçambique' — H. Hoogervorst
- 'Het gelijk der ketters' (paarse coalitie) — H.J.L. Vonhoff
- 'Enkele suggesties voor verbeterde financiering van de universiteiten' — C. Le Pair
- 'Aflossing van de wacht is de essentie van democratie', interview met Ed. van Thijn' — A.P. Visser en E.F. van Splunter

U kunt dit nummer bestellen door f 9,50 over te maken op girorekeningnummer 240200 (t.n.v. Stichting Liberaal Reveil te Wageningen) onder vermelding van 'Liberaal Reveil nr.6 1994'.
U kunt zich ook opgeven als abonnee van Liberaal Reveil voor *f* 55,-- per jaar. Jongeren tot 27 jaar betalen *f* 30,--.
U kunt zich aanmelden voor een abonnement bij:
Liberaal Reveil, Koninginnegracht 55a, 2514 AE Den Haag.

Paarse Wapenfeiten

A: OMBUIGINGEN

In ruim 100 dagen Paars zijn een groot aantal belangrijke regeringsvoorstellen door de Tweede Kamer aanvaard.
De belangrijkste zijn:

- **Werkloosheidswet (WW)**

Het wetsvoorstel dat de zgn. referte-eisen (iemand is uitkeringsgerechtigd als hij een aantal weken heeft gewerkt) in de WW verscherpt is onlangs door de Kamer aanvaard.
Bezuiniging: **ruim 500 mln. structureel**

- **Algemene Kinderbijslagwet (AKW)**

Ook is door de Tweede Kamer aanvaard het wetsvoorstel dat de kinderbijslag-aanspraken cohortsgewijs beperkt (gewijzigde staffeling/afschaffing progressie/bevriezing '95).
Bezuiniging: **ruim 1.4 mrd. structureel**

- **Ontkoppeling**

De Kamer heeft ingestemd met een bevriezing van de uitkeringen en het wettelijk minimumloon voor 1995.
Bezuiniging: **540 mln. in 1995**

- **Bijstand (ABW)**

De herinrichting van de bijstand is eveneens door de Kamer geaccordeerd. Het betreft hier aanpassingen ten aanzien van de normbedragen.
Bezuiniging: **ongeveer 500 mln. structureel**

- **CBA (Centraal Bestuur Arbeidsvoorzieningen)**

Voor 1995 zal op het CBA-budget worden gekort.
Bezuiniging: **100 mln.**

Conclusie: Van de 18 mrd ombuigingen in 1998 is in de eerste - ruim - honderd dagen Paars reeds zo'n 3 mrd. gerealiseerd.

B: LASTENVERLICHTING

Naast de genoemde ombuigingen is er ook reeds door de Kamer ingestemd met omvangrijke **lastenverlichtingsvoorstellen** van het kabinet:

- **Verlaging tarief eerste schijf van de inkomstenbelasting**

De in 1995 in te gane verlaging van het tarief eerste schijf is door de Kamer aanvaard.
Hiermee is een bedrag van **1.7 mrd. op kasbasis = 2 mrd. structureel** gemoeid.

- **Verlaging werkgeverslasten op arbeid**

De Kamer heeft ook reeds ingestemd met de introductie van een ziekenfondsfranchise (over een kleiner deel van het loon moet door de werkgevers premie worden betaald) in 1995 om banen aan de onderkant van het loongebouw te scheppen (en een evenwichtige inkomenontwikkeling) te bevorderen.
Kabinet en Kamer **(inclusief PvdA-fractie)** hebben in het debat overigens aangegeven voor 1996 de OverhevelingsToeslag-lastenverlichtingsvariant te prefereren.
Met de introductie van de zfw-franchise in 1995 is een bedrag gemoeid van **2 mrd.** Wel dient te worden vermeld dat hier gedeeltelijk sprake is van een verschuiving: de aan het werkloosheidsfonds toegekende rijksbijdrage van 1.4 mrd in 1994 wordt daaraan ontrokken en - met een extra **600 mln.** - overgeheveld naar de ziekenfondskas. De ziekenfondsfranchise leidt eveneens tot een verkleining van het belastbaar inkomen van 400 mln.

- **Ouderenaftrek**

Voor 1995 heeft de Kamer ingestemd met de introductie van een ouderenaftrek.
Daarmee is een bedrag van **100 mln.** gemoeid.

- **GATT**

Woensdag 7 december heeft de Tweede Kamer ingestemd met het GATT-akkoord (Verdrag van Marrakech), waarin een geleidelijke daling van de invoerrechten is opgenomen. Dat betekent een lastenverlichting voor bedrijven (lagere invoerrechten) en vermoedelijk ook lagere prijzen voor de consument.
De Miljoenennota 1995 becijfert de lastenverlichting ten gevolge van aanvaarding GATT **als 200 mln. in 1995 en 800 mln. structureel (=bijna 10% van totale lastenverlichting van 9 mrd in 1998 !!).**

- **Verlaging premies**

De reeds door de TK aanvaarde ombuigingen in de sociale zekerheid (zoals ontkoppeling 1995 en WW-pakket) én in de zorg (zoals pakketverkleining tandheelkunde) ad 1 mrd. in 1995 vinden net als de volumedaling WAO (nieuwe schattingsbesluit) ad 500 mln. in 1995 hun neerslag in een lagere premiestelling van in het totaal **1.5 mrd in 1995.** (zie ook Miljoenennota 1995, blz. 46).

Conclusie: De 4.5 mrd lastenverlichting in 1995 is inmiddels GEHEEL door de Kamer.

C: OVERIGE PAARSE WAPENFEITEN

Naast de genoemde lastenverlichting tonen de volgende wapenfeiten nog de daadkrachtigheid en voortvarendheid van de Paarse start:

- **40.000 banenplan**

De Kamer heeft ingestemd met de hoofdlijnen van het 40.000 banenplan van dit kabinet. De eerste feitelijke toewijzingen van deze banen zal op korte termijn kunnen plaatsvinden.

- **nOSV**

Sts. Linschoten heeft door Tweede en Eerste Kamer het voorstel voor een **n**ieuwe **O**rganisatiewet **S**ociale **V**erzekeringen geloodst. Hoewel dit een voorstel van het oorspronkelijke kabinet was, is dit toch een belangrijk wapenfeit. Zo is het onafhankelijke toezicht een feit geworden.

- **Dispensatie wettelijk minimumloon**

Een kamermeerderheid steunt de plannen van Minister Melkert om bedrijven onder bepaalde voorwaarden toe te staan aan langdurig werklozen gedurende maximaal twee jaar 70% van het wettelijk minimumloon te betalen. Dit biedt extra perspectief op werk voor mensen met een beperkte arbeidsproductiviteit.

- **Scheldeverdragen**

Na zo'n 25 jaar vergeefs onderhandelen is het Paarse kabinet er begin deze maand in geslaagd om spijkers met koppen te slaan als het gaat om o.a. de waterverdragen (betreffende waterbeheer - schoon water! -, verruiming vaarwegen etc.) met Vlaanderen. De zaak is uit de impasse geraakt nadat Annemarie Jorritsma haar Vlaamse ambtgenoot bezocht. Premier Kok heeft de kwestie met de Vlaamse premier vervolgens tot een definitief goed einde gebracht. Aangekondigd is dat op 17 januari 1995 in Antwerpen ondertekening - van Nederlandse zijde door Annemarie Jorritsma - zal plaatsvinden!

- **Brede Herwaardering Ii en Iil**

Paars heeft hier voor een heuse trendbreuk gezorgd. Pensioenopbouw in eigen beheer blijft mogelijk. Jarenlang waren er klachten dat pensioen alleen maar bij een verzekeringsmaatschappij kon worden opgebouwd. Nu blijft er keuzemogelijkheid!
Ook de uitbreiding van grondslag vermogensbelasting heeft niet plaatsgevonden. Bij Brede Herwaardering wilde men kapitaalsverzekeringen (incl. spaarhypotheken) onder de vermogensbelasting gaan brengen. Door een amendement van de VVD-woordvoerder Bibi de Vries is dit niet gebeurd.